အဘိဓမ္မာ

အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာများ

၁။ အာဌသာလိနီ ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ၄-တွဲ

၂။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ၃-တွဲ

၃။ ပဋ္ဌာနကရဏ အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ၅-တွဲ

အားလုံး ရိုက်နှိပ်ပြီးစီးပြီ ဖြစ်ပါကြောင်း

ပဌမအကြိမ်

အုပ်ရေ-၃၀၀၀

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် သာသနာရေးဦးစီးဌာန အတွက် ဦးတင်မောင်(ဝ၂၅၆-မြ)စာပေပေါင်းကူးစာပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ်-၉၀, အေ,တီ၊ ဝေဇယန္တာလမ်း၊ (၈) ရပ်ကွက်၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့၊ ရန်ကုန်က ပုံနှိပ်၍၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင် (ဝ၂.၅.၂.ဂ) က ထုတ်ဝေသည်။

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

တာဘဝသံသရာဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

၁။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်လောင်း သူငယ်ကို စစ်ကိုင်းတိုင်း ရွှေဘိုခရိုင် ဝက်လက်မြို့နယ် သရိုင်ရွာ ဦးဇောတိ-ဒေါ်အုန်းလှိုင်တို့မှ ၁၂၆၁-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁၄းရက် (၁၉၀၀-ပြည့်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇-ရက်)အင်္ဂါနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

၂။ ၁၂၆၆-ခုနှစ်၌ ပဌမအကြိမ် ရှင်သာမဏေ ပြုတော်မူသည်။

၃။ ၁၂၇၅-ခုနှစ်၌ ဒုတိယအကြိမ် ရှင်သာမဏေ ပြုတော်မူသည်။

၄။ ၁၂၇၉-ခုနှစ်၌ သက်တော် ၁၀-နှစ် အရွယ်တွင် ပဌမကြီးတန်း စာမေးပွဲကို အောင်မြင်တော်မူသည်။

၅။ ၁၂၈၀-ပြည့်နှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ ပဌမအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။

၆။ ၁၂၈၁-ခုနှစ် နယုန်လပြည့်နေ့၌ ဒုတိယ အကြိမ်၊ ၁၂၈၁-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ တတိယ အကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။

၇။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်၌ 'ပဌမကျော်' အောင်မြင်တော်မူသည်။

၈။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်၌ 'သက္ကသီဟ စာမေးပွဲ'ခေါ် 'ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ'တွဲ ရရှိအောင်မြင်တော်မူသည်။

၉။ ၁၃၀၃-ခု ဝါဆိုဦး (၁၉၄၁-၂) ဂျပန်စစ်တပ်များ မြန်မာပြည်သို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်မည့်နှစ်တွင် ယခုလက်ရှိ အာမရပူရ ပဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့စဉ်က သံဃာတော်ငါးပါးမျှသာရှိ၍ ပျံလွန်တော်မူချိန်တွင် သံဃာတော် ငါးရာကျော်မျှ သီတင်းသုံးလျက် ရှိသည်။

၁၀။ (လွတ်လပ်ရေး ရပြီးနောက်) ၁၃၁၂-ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ (ရှေးဦးစီး) 'အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ' တွဲတံဆိုပ် ဆက်ကပ်ခြင်းကို ခံယူရသည်။

၁၁။ ၎င်းနှစ်မှာပင် နိုင်ငံတော် စာသင်ကျောင်းများ၌ သင်ကြားရန် မူလတန်း ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲခေါ် သင်ခန်းစာများကို ရေးသား ခဲ့သည်။

၁၂။ ၁၃၁၅-ခုနှစ်၌–(က) ဆင္ဒသံဂီတိသြဝါဒါစရိယ သံဃနာယက၊
(ခ) ဆင္ဒသံဂီတိ ဘာရနီတ္ထာရက၊
(ဂ) ဆင္ဒသံဂီတိ ပါဠိ ပဋိဝိသောဓက၊
(ဃ) ဆင္ဒသံဂီတိ သြသာန သောဓေတ္တပါဠိက
အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံယူရသည်။

၁၃။ ၁၄၀၇-ခုနှစ် ပဲခူးမြို့၌ ကျင်းပအပ်သော ဂိုဏ်းလုံးကျွတ် အစည်း
အဝေးကြီးက ရှေကျင့်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဥပ ဥက္ကဋ္ဌ(ဒုတိယသာသနာပိုင်)
အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံယူတော်မူသည်။

၁၄။ ၁၂၉၁-ခုနှစ် သက်ဇတော်(၃၀)မှစ၍ ကျမ်းစာများကို စတင်ပြုစုတော်
မူခဲ့ရာ ၁၂၉၄-ခုနှစ်တွင် ပဌမဦးဆုံးကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးစီးတော်
ပူ၍ ၁၃၁၈-ခု ကန်ဆောင်မုန်းလတွင်, 'နောက်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ'
ကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးလျှင် 'တဘဝသံသရာ' အမည်ဖြင့်ထေရုပဋ္ဌိကို
ကိုယ်တော်တိုင်ရေးသားတော်မူခဲ့သည်၊ ပဋ္ဌပကရဏဟာသာဒ္ဒီကာနှင့်
မူလဋ္ဌိကာနှိုင်းယှဉ် ပါဠိဗေဒနိသယမျှားကို ၁၃၁၆-ခု၊ တန်ဆောင်
လုန်းလဆန်း ၅-ရက် (၁၈-၁၁-၇၄)တနင်းလာနေ့ ၁-နာရီအချိန်
ဂတင်ပြီချေရေးသား၍ ၁၃၁၉-ခု၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၁၂-ရက်နေ့မှာ
ပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။ သုတ်မဟာဝါဟာသာဒ္ဒီကာကို ၁၃၁၇-ခု၊ ဝါဆို
လပြည့်-ကျော် ၂-ရက် ကြာသပတေးနေ့ (၂၄-၇-၇၅) စတင်ပြီချ
ရေးသား၍ ၁၃၁၉-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၃-ရက်(၂၁ ၁၂-၇၇)
သောကြာနေ့ ပျံလွန်တော် မမူမီ ၅-ရက်အလိုတွင် ပြီးစီးတော်မူခဲ့
ပါသည်။ ပါဠိထေယျဘာသာဒ္ဒီကာကိုပင် တရုတ်မျှ ရေးသားပြီချခဲ့
ပါသေးသည်။

၁၅။ ၁၃၁၇-ခုနှစ်၊သက်ဇတော်(၇၈)နှစ်အရောက်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော်
၂-ရက် (၁၉-၇-၇၆) ဒီဇင်ဘာလ ၂-ရက်)အင်္ဂါနေ့ ညနေ ၄-နာရီ
ပိုနှစ်-ခုပ တွင် တဘဝအတွက် ငြိမ်းတော်မူပါသည်။

ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ

(ဒုတိယအုပ်)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ၏ တဘဝသံသရာ ဖြစ်စဉ်အကျဉ်း	....	ကိ
နိဒါန်း	....	၆၀
ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေသူများ၏ ကျမ်းဦးအမှာ	....	၈၁
စဉ်ဆက်သာသနာ တည်စေသော်	....	၈၁
သမ္ဘည္ဘတဉ္ဘက်တော် အစွမ်းတော် ၃-ပါး	....	၅

၁-အဋ္ဌမဝဂ္ဂ

၁-ဆဝတိကထာ အဖွင့်	....	၃
၂-အန္ဓရုဘဝကထာ အဖွင့်	....	၅
၃-ကာမဂုဏကထာ အဖွင့်	....	၆
၄-ကာမကထာ အဖွင့်	....	၁၁
၅-ရူပဓာတုကထာ အဖွင့်	....	၁၂
၆-အရူပဓာတုကထာ အဖွင့်	....	၁၃
၇-ရူပဓာတုယာ အာယတနကထာ အဖွင့်	....	၁၄
၈-အရူပေ ရူပကထာ အဖွင့်	....	၁၆
၉-ရူပံ ကမ္မဋ္ဌိကထာ အဖွင့်	....	၁၆
၁၀-ဇီဝိတိန္ဒြိယကထာ အဖွင့်	....	၁၈
၁၁-ကမ္မဟေတုကထာ အဖွင့်	....	၂၁

၂-နဝမဝဂ္ဂ

၁-အာနိသံသဒယာဝိကထာ အဖွင့်	....	၂၄
၂-အမတာရမ္မဏကထာ အဖွင့်	....	၂၇
၃-ရူပံ သာရမ္မဏန္တိကထာ အဖွင့်	....	၂၈
၄-အနုသယာ အနုသာရမ္မဏကထာ အဖွင့်	....	၂၉
၅-ဉာဏံ အနုသာရမ္မဏန္တိကထာ အဖွင့်	....	၃၁
၆-အတီတာနာဂတာရမ္မဏကထာ အဖွင့်	....	၃၁
၇-ဝိတက္ကာနုပတိတကထာ အဖွင့်	....	၃၂

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၈-ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဓကထာ အဖွင့်	...	၃၃
၉-နု ယထာ စိတ္တသ ဝါစာတိကထာ အဖွင့်	...	၃၄
၁၀-နု ယထာ စိတ္တဿ ကာယကမ္မန္တိကထာ အဖွင့်	...	၃၅
၁၁-အတိတ်ာနာဂတသမန္နာဂတကထာ အဖွင့်	...	၃၆
၁၀-ဒသမဝဂ်		
၁-နိရောဓကထာ အဖွင့်	...	၃၈
၂-ရူပ် မဂ္ဂေါတိကထာ အဖွင့်	...	၄၀
၃-ပဋ္ဌဝိညာဏသမဋ္ဌိသုမဂ္ဂကထာ အဖွင့်	...	၄၁
၄-ပဋ္ဌဝိညာဏာကုသလာပိတိကထာ အဖွင့်	...	၄၂
၅-ပဋ္ဌဝိညာဏာသသာဘောဂါတိကထာ အဖွင့်	...	၄၂
၆-ဒ္ဒိဟိ သိလေဟိတိကထာ အဖွင့်	...	၄၈
၇-သီလံ အစေစာသိကန္တိကထာ အဖွင့်	...	၄၉
၈-သီလံ နု စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဘိကထာ အဖွင့်	...	၅၀
၉-သမာဓိနုဟေတုကထာ အဖွင့်	...	၅၀
၁၀-ဝိညတ္တိ သီလန္တိကထာ အဖွင့်	...	၅၁
၁၁-အဝိညတ္တိဒုဿီလျန္တိကထာ အဖွင့်	...	၅၁
၁၁ ကောဒသမဝဂ်		
၁-၃-တီဏောပိ အနုသယကထာအဖွင့်	...	၅၃
၄-ဉာဏကထာ အဖွင့်	...	၅၄
၅-ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ အဖွင့်	...	၅၄
၆-ဣဒံ ဒုက္ခန္တိကထာ အဖွင့်	...	၅၅
၇-ဣဒ္ဓိဗလကထာ အဖွင့်	...	၅၆
၈-သမာဓိကထာ အဖွင့်	...	၅၉
၉-ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာ အဖွင့်	...	၆၁
၁၀-အနိစ္စတာကထာ အဖွင့်	...	၆၂
၁၂-ဒ္ဒါဒသမဝဂ်		
၁-သံဝရော ကမ္မန္တိကထာ အဖွင့်	...	၆၅
၂-ကမ္မကထာ အဖွင့်	...	၆၆
၃-သဒ္ဓေါ ဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်	...	၆၇
၄-သဒ္ဓါယတနုကထာ အဖွင့်	...	၆၈

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၅-သတ္တကွတ္တုပရမကထာ အဖွင့်	....	၆၉
၈-ဇီဝိတာဝေါရောပနကထာ အဖွင့်	....	၇၂
၉-ဒုဋ္ဌတိကထာ အဖွင့်	....	၇၄

၁၃-တေရသမဝဂ္ဂ

၁-ကပ္ပဋ္ဌကထာ အဖွင့်	....	၇၅
၂-ကုသလပဋ္ဌိလာဘကထာ အဖွင့်	....	၇၆
၃-အနုဇ္ဇရာပယုတ္တကထာ အဖွင့်	....	၇၇
၄-နိယတာသာ နိယာမကထာ အဖွင့်	....	၈၁
၅-နိဝုတကထာ အဖွင့်	....	၈၃
၆-သမ္ဘုဓိဘူတကထာ အဖွင့်	....	၈၄
၇-သမ္ဘာပနွော အဿာဒေတိကထာ အဖွင့်	....	၈၅
၈-အသာတရူပကထာ အဖွင့်	....	၈၅
၉-ဓမ္မတဏှာ အဗျာကတာတိကထာ အဖွင့်	....	၈၇
၁၀-ဓမ္မတဏှာ နဲ ဒုက္ခသမုဒယောတိကထာ အဖွင့်	....	၈၈

၁၄-စုဒ္ဒသမဝဂ္ဂ

၁-ကုသလာကုသလပဋ္ဌိသန္ဓေဟနကထာ အဖွင့်	....	၈၉
၂-သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာ အဖွင့်	....	၉၀
၃-အနုဇ္ဇရပစ္စယကထာ အဖွင့်	....	၉၂
၄-အရိယဂ္ဂပုဂ္ဂလကထာ အဖွင့်	....	၉၃
၅-အညော အနုသယောတိကထာ အဖွင့်	....	၉၄
၆-ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ အဖွင့်	....	၉၅
၇-အပရိယာပန္နကထာ အဖွင့်	....	၉၅
၈-အဗျာကတကထာ အဖွင့်	....	၉၇
၉-အပရိယာပန္နကထာ အဖွင့်	....	၉၈

၁၅-ပန္နရသမဝဂ္ဂ

၁-ပစ္စယတာကထာ အဖွင့်	....	၉၉
၂-အညမညပစ္စယကထာ အဖွင့်	....	၉၉
၃-အဒ္ဓါကထာ အဖွင့်	....	၁၀၀
၄-ခဏာလယမုဟုတ္တကထာ အဖွင့်	....	၁၀၁

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၅-အာသဝကထာ အဖွင့်	....	၁၀၁
၆-ဇရာမရဏကထာ အဖွင့်	....	၁၀၂
၇-သညာဝေဒယိတကထာ အဖွင့်	....	၁၀၂
၈-ဒုတိယသညာဝေဒယိတကထာ အဖွင့်	....	၁၀၃
၉-တတိယသညာဝေဒယိတကထာ အဖွင့်	....	၁၀၃
၁၀-အသညသတ္တုပိဏ္ဍဝိကထာ အဖွင့်	....	၁၀၅
၁၁-ကမ္မုပစယကထာ အဖွင့်	....	၁၀၇

၁၆–သောဠသမဝဂ္ဂ

၁-နိဋ္ဌဟကထာ အဖွင့်	....	၁၁၀
၂-သုခါနုပ္ပဒါနကထာ အဖွင့်	....	၁၁၀
၃-အဓိဂယှမနသိကာရကထာ အဖွင့်	....	၁၁၁
၅-ရူပံ ဟေတူတိကထာ အဖွင့်	....	၁၁၃
၆ ရူပံ သဟေတုကန္တိကထာ အဖွင့်	....	၁၁၄
၇ ရူပံ ကုသလာကုသလန္တိကထာ အဖွင့်	....	၁၁၄
၈-ရူပံ ဝိပါကော်တိကထာ အဖွင့်	....	၁၁၅
၉-ရူပံ ရူပါဝစရာရူပါဝစရန္တိကထာ အဖွင့်	....	၁၁၅
၁၀-ရူပါရူပဓာတုပရိယာပန္နကထာ အဖွင့်	....	၁၀၅

၁၇–သတ္တရသမဝဂ္ဂ

၁-အတ္ထိအရဟတော ပုဗ္ဗေ ပစယကထာ အဖွင့်	....	၁၁၇
၂-နတ္ထိ အရဟတော အကာလမစ္စုတိကထာ အဖွင့်	....	၁၁၈
၃-သဗ္ဗမိဒံ ကမ္မတောတိကထာ အဖွင့်	....	၁၂၀
၄-ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓကထာ အဖွင့်	....	၁၂၃
၅-ဌပေတ္ဝာ အရိယမဂ္ဂန္တိကထာ အဖွင့်	....	၁၂၅
၆-နု ဝတ္တဗ္ဗံ သံဃော ဒက္ခိဏံ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိကထာ အဖွင့်	....	၁၂၆
၇-နု ဝတ္တဗ္ဗံ သံဃော ဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတိတိကထာ အဖွင့်	....	၁၂၇
၈-နု ဝတ္တဗ္ဗံ သံဃော ဘုဥ္ဇတိတိကထာ အဖွင့်	....	၁၂၈
၉-နု ဝတ္တဗ္ဗံ သံဃဿ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလန္တိကထာ အဖွင့်	....	၁၂၉
၁၀-နု ဝတ္တဗ္ဗံ ပုဒ္ဂလဿ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလန္တိကထာ အဖွင့်	....	၁၂၉
၁၁-ဒက္ခိဏာ ဝိသုဒ္ဓိကထာ အဖွင့်	....	၁၃၀

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁၈-အဋ္ဌာရသမဝဂ္ဂ		
၁-မနုဿဒေဝလောကကထာ အဖွင့်	....	၁၃၃
၂-မမ္မဒေဿနာကထာ အဖွင့်	....	၁၃၄
၃-ကရုဏာကထာ အဖွင့်	....	၁၃၄
၄-ဂန္ဓာရကကထာ အဖွင့်	....	၁၃၅
၅-ကေမဂ္ဂဏ်ထာ အဖွင့်	....	၁၃၅
၆-ဗျာနသက်ခန္ဓိကထာ အဖွင့်	....	၁၃၇
၇-ဗျာနခန္ဓရိကကထာ အဖွင့်	....	၁၃၉
၈-သမာပန္နော သဒ္ဒံ သုဏာတီတိကထာ အဖွင့်	....	၁၄၁
၉-စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတီတိကထာ အဖွင့်	....	၁၄၂
၁၉-ကျေနဝိသတိမဝဂ္ဂ		
၁-ကိဓလေသပဇဟနက်ထာ အဖွင့်	....	၁၄၅
၂-သုညတကထာ အဖွင့်	....	၁၄၆
၃-သာမညဖလကထာ အဖွင့်	....	၁၄၈
၄-ပတ္ထိကထာ အဖွင့်	..	၁၄၉
၅-တထတာကထာ အဖွင့်	...	၁၄၉
၆-ကုသလကထာ အဖွင့်	....	၁၅၀
၇-အစ္ဆရိယာမကထာ အဖွင့်	....	၁၅၁
၈-ဗ္ဗဟြိယကထာ အဖွင့်	....	၁၅၅
၂၀-ဝိသတိမဝဂ္ဂ		
၁-အသင်္ခတ္ထိစ္ဆကထာ အဖွင့်	....	၁၅၆
၂-ဥဒကကထာ အဖွင့်	...	၁၅၈
၃-နိရယပါလကထာ အဖွင့်	....	၁၅၉
၄-တိရစ္ဆာနကထာ အဖွင့်	....	၁၆၁
၅-မဂ္ဂကထာ အဖွင့်	....	၁၆၂
၆-ဥဒကကထာ အဖွင့်	...	၁၆၃
၂၁-ကေဝိသတိမဝဂ္ဂ		
၁-သာသနကထာ အဖွင့်	...	၁၆၆
၂-အဝိဝိတ္ထကထာ အဖွင့်	...	၁၆၇
၃-သညောဇနကထာ အဖွင့်	...	၁၆၇

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁၁-ဗ္ဗဒ္ဓိကထာ အဖွင့်	....	၁၆၈
၁၂-ဗုဒ္ဓကထာ အဖွင့်	....	၁၇၀
၁၃-သဗ္ဗဒီသာကထာ အဖွင့်	....	၁၇၀
၁၄-ဓမ္မကထာ အဖွင့်	....	၁၇၁
၁၅-ကမ္မကထာ အဖွင့်	....	၁၇၅
၂၂-ဗာဝီသတိမဝဂ္ဂ		
၁-ပရိနိဗ္ဗာနကထာ အဖွင့်	....	၁၇၆
၂-ကုသလစိတ္တကထာ အဖွင့်	....	၁၇၆
၃-အာနေဉ္ဇကထာ အဖွင့်	....	၁၇၇
၄-ဓမ္မာဘိသမယကထာ အဖွင့်	....	၁၇၇
၅-၇-တိဿောပိကထာ အဖွင့်	....	၁၇၈
၈-အဗျာကတကထာ အဖွင့်	....	၁၇၉
၉-အာသေဝနပစ္စယကထာ အဖွင့်	....	၁၈၀
၁၀-ခဏိကကထာ အဖွင့်	....	၁၈၀
၂၃-တေဝီသတိမဝဂ္ဂ		
၁-ဧကာဓိပ္ပါယကထာ အဖွင့်	....	၁၈၂
၂-အရဟန္တဝဏ္ဏကထာ အဖွင့်	....	၁၈၃
၃-၇-ဣဿရိယကာမကာရိတာကထာ အဖွင့်	....	၁၈၃
၈-ပဋိဝိဇ္ဇပတထာ အဖွင့်	....	၁၈၅
၉-အပရိနိပ္ပန္နကထာ အဖွင့်	....	၁၈၆
နိဂမနကထာ	....	၁၈၉

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁၅-ပန္နရသမဝဂ္ဂ		
၁-ပစ္စယတာဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၂၃
၂-အညမညပစ္စယဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၂၃
၃-တတိယသညာဝေဒယိတဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၂၈
၁၀-အသညသတ္တုပိဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၂၉
၁၁-ကမ္မုပစ္စယဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၀
၁၆-သောဠသမဝဂ္ဂ		
၁-သုခါနုပ္ပဒါနဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၁
၄-အဓိဂယှမနသိကာရဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၁
၅-ရူပံ ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရဇ္ဈာနဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၂
၁၇-သတ္တရသမဝဂ္ဂ		
၁-အတ္ထိ အရဟတော ပုဗ္ဗုပစ္စယဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၃
၂-နတ္ထိ အရဟတော အာဂါလမစ္ဆုတိဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၃
၃-သမ္ဘမိဒံ ကမ္မလောဟိတဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၄
၄-ဣန္ဒြိယပဒ္ဓဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၅
၇-နု ဝတ္ထုမ္ဘ သံဃော ဒက္ခိဏံ ဝိဟသာဝေတိတိဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၅
၁၀-ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၅
၁၈-အဋ္ဌာရသမဝဂ္ဂ		
၁-မနုဿလောကဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၀
၂-ဓမ္မဒေသနာဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၀
၆-ဗျာနသဂ်္ဂဟဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၀
၇-ဗျာနန္တရိကဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၉
၉-ဇက္ခုနှာ ရူပံ ပဿတိဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၃၉
၁၉-ကွေနုဝိသတိမဝဂ္ဂ		
၁-ကိလေသပဟာနဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၄၀
၂-သုညတဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၄၁
၃-သာမညဖလဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၄၂
၅-တထတာဂဏ္ဌ အဖွင့်	...	၂၄၃

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၆-ကုသလကထာ အဖွင့်	....	၂၄၃
၇-အစ္ဆိန္နနိယာမကထာ အဖွင့်	....	၂၄၃
၈-ဗျာပြိုယကထာ အဖွင့်	....	၂၄၄

၂၀-ဝိသတိမဝဂ္ဂ

၂-ဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၄၅
၃-နိရုယပါလကထာ အဖွင့်	....	၂၄၅
၄-တိရစ္ဆာနကထာ အဖွင့်	....	၂၄၆
၆-ဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၄၆

၂၁-ကေဝိသတိမဝဂ္ဂ

၁-သာသနကထာ အဖွင့်	....	၂၄၈
၁၁-ဗုဒ္ဓိကထာ အဖွင့်	....	၂၄၈
၁၄-ဓမ္မကထာ အဖွင့်	....	၂၄၈

၂၂-ဗာဝီသတိမဝဂ္ဂ

၂-ကုသလစိတ္တကထာ အဖွင့်	....	၂၅၄
၃-အာနေဉ္ဇကထာ အဖွင့်	....	၂၅၄
၅-တိသောပိကထာ အဖွင့်	....	၂၅၄
၉-အာသေဝနပစ္စယကထာ အဖွင့်	....	၂၅၅

၂၃-တေဝီသတိမဝဂ္ဂ

၁—ဧကာဒိပ္ပါယကထာ အဖွင့်	....	၂၅၇
၃—၄—ဣဿရိယကာမကာရိတာကထာ အဖွင့်	....	၂၅၇
၁—ပဋ္ဌိဋ္ဌပကထာ အဖွင့်	....	၂၅၈
၉—အပရိနိပ္ဖန္နကထာ အဖွင့်	....	၂၅၉

ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်နိုယယ

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁-အဋ္ဌမဝဂ္ဂ		
၁-ဆဂတိကထာ	—	၂၆၃
၂-အန္ဓရာဘဝကထာ	....	၂၆၄
၃-ကာမဂုဏကထာ	....	၂၆၅
၄-ကာမကထာ	—	၂၆၇
၅-ရူပဓာတုကထာ	....	၂၆၈
၆-အရူပဓာတုကထာ	....	၂၆၉
၇-ရူပဓာတုယာ အာယတနကထာ	....	၂၆၉
၈-အရူပေ ရူပကထာ	—	၂၇၀
၉-ရူပံ ကမ္မဇန္တိကထာ	—	၂၇၁
၁၀-ဇီဝိတိန္ဒြိယကထာ	....	၂၇၅
၁၁-ကမ္မဟေတုကထာ	—	၂၇၆
၂-နဝမဝဂ္ဂ		
၁-အာနိသံသဒဿာဝီကထာ	....	၂၇၆
၂-အမတာရမ္မဏကထာ	....	၂၈၂
၃-ရူပံ သာရမ္မဏန္တိကထာ	—	၂၈၃
၄-အနုသယာ အနာရမ္မဏကထာ	—	၂၈၃
၅-ဥဿဒံ အနာရမ္မဏကထာ	....	၂၈၄
၆-အတီတာနာဂတာရမ္မဏကထာ	—	၂၈၅
၇-ဝိတက္ကာနုပ္ပတ္တိကထာ	....	၂၈၆
၈-ဝိတက္ကဝိပ္ပါရသဒ္ဒကထာ	....	၂၈၆
၉-နု ယထာ စိတ္တာ ဝါစာတိကထာ	—	၂၈၇
၁၀-နု ယထာ စိတ္တာ ကာယကမ္မန္တိကထာ	....	၂၈၈
၁၁-အတီတာနာဂတသမန္နာဂတကထာ	—	၂၈၉

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁၀-ဒသမဝဂ္ဂ		
၁-နိဒ္ဒေသကထာ	....	၂၉၁
၂-ရူပံ မဂ္ဂေါတိကထာ	....	၂၉၁
၃-ပဋ္ဌဝိညာဏသမင်္ဂီ မဂ္ဂကထာ	....	၂၉၂
၄-ဒ္ဒိဟိ သီလေဟိကထာ	....	၂၉၄
၅-သီလံ အစေတသိကန္တိကထာ	....	၂၉၄
၆-သီလံ နု စိတ္တာနုပရိဝတ္တိတိကထာ	....	၂၉၄
၇-သမာဓိနုဟေတုကထာ	....	၂၉၅
၁၀-ဝိညတ္တိသီလန္တိကထာ	....	၂၉၅
၁၁-အဝိညတ္တိဒုသီလျန္တိကထာ	....	၂၉၆
၁၁-ကောဒသမဝဂ္ဂ		
၁-ဥ-တိသောပိ အနုသယကထာ	....	၂၉၈
၂-ဉာဏကထာ	....	၂၉၈
၃-ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ	....	၂၉၉
၄-ဣဒံ ဒုက္ခန္တိကထာ	....	၂၉၉
၅-ဣဒ္ဓိဗလကထာ	....	၃၀၀
၆-သမာဓိကထာ	....	၃၀၂
၇-ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာ	....	၃၀၃
၁၀-အနိစ္စတာကထာ	....	၃၀၄
၁၂-ဒ္ဒါဒသမဝဂ္ဂ		
၁-သံဝရောမဗ္ဗန္တိကထာ	....	၃၀၆
၂-ကမ္မကထာ	....	၃၀၆
၃-သဒ္ဒေါ ဝိပါကောတိကထာ	....	၃၀၈
၄-သဗ္ဗာယတနကထာ	....	၃၀၉
၅-သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာ	....	၃၀၉
၆-ဇီဝိတာဒေါရောပနကထာ	....	၃၁၀
၇-ဒုဂ္ဂတိကထာ	....	၃၁၂
၁၀-သတ္တမဘာဝိကကထာ	....	၃၁၃

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁၃-တေရသမဝဂ္ဂ		
၁-ကပ္ပဋ္ဌကထာ	....	၃၁၄
၂-ကုသလပဋိလာဘကထာ	....	၃၁၅
၃-အနုဿရုပယုတ္တကထာ	....	၃၁၆
၄-နိယတသဏ္ဌာ နိယာမကထာ	....	၃၁၇
၅-နိဝုတကထာ	....	၃၁၇
၆-သမ္ဘုဓိဘူတကထာ	....	၃၁၈
၇-သမ္ဘာဝနော အသာဒေတိကထာ	....	၃၁၈
၈-အသာတရူပကထာ	....	၃၁၉
၉-ဓမ္မတဏှာ အဗျာကတာတိကထာ	....	၃၂၁
၁၀-ဓမ္မတဏှာ နိ ဒုက္ခသမုဒယာတိကထာ	....	၃၂၂
၁၄-စုဒ္ဒသမဝဂ္ဂ		
၁-ကုသလာကုသလပဋိသန္ဓဟနကထာ	....	၃၂၄
၂-သဗ္ဗာယတနုပဋ္ဌိကထာ	....	၃၂၅
၃-အနုဿရုပစ္ဆယကထာ	....	၃၂၇
၄-အရိယဝုပကထာ	....	၃၂၈
၅-အညော အနုသယောတိကထာ	....	၃၂၈
၆-ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ	....	၃၂၉
၇-ပရိယာပန္နကထာ	....	၃၃၀
၈-အဗျာကတကထာ	....	၃၃၂
၉-အပရိယာပန္နကထာ	....	၃၃၄
၁၅-ပန္နရသမဝဂ္ဂ		
၁-ပစ္စယကထာ	....	၃၃၆
၂-အညမညပစ္စယကထာ	....	၃၃၇
၃-အဒ္ဓိကထာ	....	၃၃၈
၄-ခဏလယမုယုတ္တကထာ	....	၃၄၀
၅-အာသဝကထာ	....	၃၄၀
၆-ဍေမရဏကထာ	....	၃၄၀
၇-သညာဝေဒယိတကထာ	....	၃၄၁
၈-တတိယသညာဝေဒယိတကထာ	....	၃၄၁
၁၀-အသညသတ္တုပိတကထာ	....	၃၄၃
၁၁-ကမ္မုပစ္စယကထာ	....	၃၄၃

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁၆–ဧသောဋ္ဌသမဝဂ္ဂ		
၁–နိဂ္ဂဟကထာ	...	၃၄၀
၂–သုခါနုပ္ပဒါနုကထာ	...	၃၄၉
၄–အဓိဂယှမနသိကာရကထာ	...	၃၅၀
၅–ရူပံ ဟေတုတိကထာ	...	၃၅၂
၆–ရူပံ သဟေတုကန္တိကထာ	...	၃၅၂
၇–ရူပံ ကုသလာကုသလန္တိကထာ	...	၃၅၃
၈–ရူပံ ဝိပါဓောဟိကထာ	...	၃၅၃
၉–ရူပံ ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရန္တိကထာ	...	၃၅၄
၁၀–ရူပါရူပဝစာတုပရိယာပန္နကထာ	...	၃၅၄
၁၇–သတ္တရသမဝဂ္ဂ		
၁-အရှေးတော ပုဗ္ဗေပဝယာဝကထာ	...	၃၅၅
၂-ဒုတ္တိ အရှေးတော အကာလမစ္စုတိကထာ	...	၃၅၅
၃-သဗ္ဗမိဒံ ကမ္မတောတိကထာ	...	၃၅၆
၄-ကွန်ဒြိယပဒ္ဓကထာ	...	၃၅၇
၅-ဌပေတွာ အရိယမဂ္ဂန္တိကထာ	...	၃၅၀
၆-နု ဝတ္ထုဇ္ဇံ သံယော ဒဏ္ဍိဂ္ဂဟာတိကထာ	...	၃၅၆
၇-နု ဝတ္ထုဇ္ဇံ သံယော ဒဏ္ဍိတ် ဝိသောဓေတိတိကထာ	...	၃၆၀
၈-နု ဝတ္ထုဇ္ဇံ သံယော ဘဏ္ဍတိတိကထာ	...	၃၆၀
၉-နု ဝတ္ထုဇ္ဇံ သံယော ဒိန္နံ မဟာဖလန္တိကထာ	...	၃၆၀
၁၀-နု ဝတ္ထုဇ္ဇံ ဗုဒ္ဓဿ ဒိန္နံ မဟာဖလန္တိကထာ	...	၃၆၁
၁၁-ဒဏ္ဍိဟာ ဝိသုဒ္ဓိကထာ အဓိဋ္ဌာ	...	၃၆၂
၁၈–အဋ္ဌာရသမဝဂ္ဂ		
၁–ဓနုဿဧလောကကထာ	...	၃၆၉
၂–ဓမ္မဒေသနာကထာ	...	၃၇၀
၃–ကရုဏာဝဏ္ဏာ	...	၃၇၂
၄–ဝန္ဒနာတိကထာ	...	၃၇၃
၅–ကေမဂ္ဂကထာ	...	၃၇၄
၆–ဗျာနသက်ိန်ကထာ	...	၃၇၅
၇–ဗျာနန္တရိကဏ္ဍကထာ	...	၃၇၆
၈–သန္ဓိ ကုဏာတိတိကထာ	...	၃၇၇
၉–စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိတိကထာ	...	၃၇၀

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁၉-ကျွန်းဝိသတိမဝဂ္ဂ		
၁-ကိလေသဇာနုကထာ	...	၃၂၉
၂-သုညတာကထာ	....	၃၈၀
၃-သာမညဖလကထာ	....	၃၈၁
၄-ပတ္တိကထာ	....	၃၈၁
၅-တထတာကထာ	....	၃၈၁
၆-ကုသလကထာ	....	၃၈၂
၇-အစ္ဆရိယာမဂ္ဂကထာ	....	၃၈၂
၈-ဗ္ရဟ္မဏိယကထာ	...	၃၈၄
၂၀-ဝိသတိမဝဂ္ဂ		
၁-ဒေသဝဏ္ဏနာကထာ	....	၃၈၇
၂-ဥာဏကထာ	....	၃၈၇
၃-နိရယပါလကထာ	....	၃၈၈
၄-တိရစ္ဆာနကထာ	....	၃၉၁
၅-မဂ္ဂကထာ	....	၃၉၁
၆-ဥာဏကထာ	....	၃၉၆
၂၁-ကေဝိသတိမဝဂ္ဂ		
၁-သာသနကထာ	....	၃၉၈
၂-အဝိတက္ကကထာ	....	၃၉၈
၃-၇-သံယောဇနကထာ	....	၃၉၉
၄-ဗ္ဗဒ္ဓိကထာ	....	၄၀၀
၅-ဗုဒ္ဓကထာ	....	၄၀၁
၆-သမ္ဘဒီသာဝကထာ	....	၄၀၁
၇-မ္ဟေကထာ	....	၄၀၂
၈-ကမ္မဏာထာ	....	၄၀၃
၂၂-ဗာဝီသတိမဝဂ္ဂ		
၁-ကုသလစိတ္တကထာ	....	၄၀၄
၂-အာနေဉ္ဇကထာ	....	၄၀၅
၃-ဓမ္မဘဏ္ဍသမယကထာ	....	၄၀၆

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၅-၇-တိသော်ပိကထာ	....	၄၀၇
၈-အဗျာကတကထာ	....	၄၀၇
၉-အာသေဝနပစ္စယကထာ	....	၄၀၇
၁၀-ခဏိကကထာ	....	၄၀၉

၂၃-ကောဒိသာတိမဝဂ္ဂ

၁-ကောဒိပွါယကထာ	....	၄၁၁
၂-အရဟန္တဝဏ္ဏကထာ	....	၄၁၁
၃-၇-ဣဿရိယကာမကာရိတာဒိကထာ	....	၄၁၂
၈-ပတိရူပကထာ	....	၄၁၃
၉-အပရိနိဗ္ဗာနကထာ	....	၄၁၃
ကထာပေါင်း—၂၂	....	၄၁၅

မာတိကာ ပြီးပြီ။

ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋ္ဌိကာ

နိဒါန်း

သာသနာ့တော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး
မော်ကွန်းတိုင်ကြီး

ယခုအခါ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကြီးသည်လည်း သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့စဉ် တချိန်တုန်းက ပေါ်ထွက်လာသည့် အထိမ်း အမှတ် မော်ကွန်း ကျောက်စာတိုင်ကြီးတဆူ ဖြစ်သည်။

ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီး ပေါ်ထွက်လာရသည့် အကြောင်းအရာများကို ဖော်ပြရလျှင် ယခု ဆောင်ရွက်နေဆဲ ဖြစ်သည့် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး ကိစ္စကြီး ပြီးမြောက်အောင်မြင်နိုင်ရန်အတွက်—

လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်များ၊

ပစ်ပယ်ရှောင်ကြဉ်ရမည့် အချက်များ—

ဟူသော သင်ခန်းစာများကို ရနိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ကထာဝတ္ထုဘာသာ ဋ္ဌိကာကျမ်း၏ နိဒါန်းအဖြစ်ဖြင့် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီး ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို သိသာရုံမျှ ဖော်ပြပါအုံ။

ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏ အတိတ်နိမိတ် ဖောင်းခဲ့ခြင်း

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၀-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့သို့ ရောက်သောအခါ မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်အနီး ကဏ္ဍမ္ဗမည်သော သရက်ပင်ရင်းခံ၌ သီတင်းသုံးတော်မူပြီး တလောကလုံးကို သိမြင်ထင်ရှားစေလျက် ရေမီး အစုံ အစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကို ပြတော်မူသည်။[1]

မြတ်ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရား၏ အံ့သြဖွယ်ရာ တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကို ဖူးမြော်ရှုမြင်ကြရသောအခါ များစွာသော လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့သည် ဘုရား

၁။ ဓမ္မ ၅ ၂။ ဒေဝေါရောဟဏဝတ္ထု ၁၃၀-မှစ၍ရှုပါ။
ဤကျမ်း နှာ ၄-မှစ၍ရှုပါ။

တရား သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။

သာသနာတော်မှ အပ တိတ္ထိဂိုဏ်းများသည် ဖရိ ဖရဲ ပြိုကွဲ ပျက်စီး၍ နေရောင်တောက်သောအခါ ပိုးစုန်းကြူးများ ပျောက်သကဲ့သို့ ပျောက်သွား လေသည်။

တန်ခိုး ပြာဋိဟာကို ပြုပြီးသောအခါ မြတ်ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရားသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ခြေနှစ်လှမ်းမျှဖြင့် ကြွသွားတော်မူသည်။ လူ့ပြည်မှ စတုမဟာရာဇာနတ်ပြည်ရှိရာ ယုဂန္ဓိုရ်တောင်ထိပ်မှာ ပဌမ ခြေတလှမ်း ချ၍ ယုဂန္ဓိုရ် တောင်ထိပ်မှ တာဝတိံသာနတ်ပြည် ရှိရာ မြင်းမိုရ် တောင်ထိပ် ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်းခွံ ခြေတလှမ်းချကာ ၂-လှမ်းမျှ လှမ်းကြွခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂-လှမ်းခွံ လူ့ပြည်မှာ ပဌမခြေဖဝါးထား၊ ယုဂန္ဓိုရ်တောင်ထိပ်မှာ ဒုတိယ ခြေဖဝါးချ၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ တတိယ ခြေဖဝါးချကာ ခြေ ၃-ဖဝါးသာ ချလေသည်။

တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ရောက်သောအခါ သိကြားမင်းစံရာ ပင်လယ် ကသစ်ပင်ရင်း ခင်းထားသော ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်နေရာထက်ခွံ စံနေတော်မူလျက် မယ်တော် ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည့် သန္တုသိတနတ်သားကို အကြီးအမှူး ပြုကာ စကြဝဠာ ကမ္ဘာတိုက်တသောင်းမှ စုဝေးရောက်လာကြသည့် နတ်ဗြဟ္မာတို့အား အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူသည်။

အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းတို့တွင် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၊ ဝိဘင်းကျမ်း၊ ဓာတုကထာ ကျမ်း၊ ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်းများကို ဟောပြီး ၅-ခုမြောက် ဖြစ်သည့် ကထာ ဝတ္ထုကျမ်းကို အခြေခံမူ ၈-ချက်နှင့် အကျဉ်းချုပ် တာဘာဏဝါရမျှသာ ဟောသည်။ အပြည့်အစုံ မဟော။

အခြေခံမူ ၈-ချက်။ ။ကထာဝတ္ထုကျမ်း အတွက် အခြေခံမူ ၈-ချက် ဟူသည်မှာ—

၁။ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ
၂။ သြကာသ သစ္စိကဋ္ဌ
၃။ ကာလစ္စိကဋ္ဌ
၄။ အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ

ဟူ၍ သစ္စိကဋ္ဌ ၄-ချက်ကို—

၁။ အနုလောမ ပစ္စနီက
၂။ ပစ္စနီကာအနုလောမ

ဟူ၍ အမေး ၂-ချက်စီ ဝေးသောကြောင့် အခြေခံမူ ၈-ချက် ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို အပြည့်အစုံ မဟောပဲ အခြေခံမူ ၈-ချက်နှင့် အကျဉ်းချုပ် တဘာဏဝါရမျှသာ ဟောခြင်းမှာ—

> နောင်အခါ၌ ငါ၏ တပည့် မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော သာသနာ၏ အညစ်အကြေးတို့ကို သုတ်သင်လျက် တတိယသံဂါယနာတင်ပွဲတွင် ရဟန်းသံဃာ၏ အလယ်၌ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းကို သကပက္ခဝါဒငါးရာ ပရပက္ခဝါဒငါးရာ ပေါင်း ဝါဒတထောင် ပေါင်း၍ အပြည့်အစုံ ဟောကြားလိမ့်မည်။[1]

ဟူ၍ သိမြင်တော်မူသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ ကထာဝတ္ထုကျမ်း အခြေခံမူ ၈-ချက်နှင့် အကျဉ်းချုပ် တဘာဏဝါရမျှကို ဟောကြားခြင်းသည်ပင်လျှင် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဟောခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့နောက်မှ ယမိုက်ကျမ်းနှင့် ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်။ ဤသို့လျှင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဝါတွင်း ၇-လပတ်လုံး အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူသည်။

ထို့နောက် သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ လူ့ပြည် သက်ဆိုက်ရာ၌ အလယ်မှ ပတ္တမြားလှေကား၊ လက္ခဏာတက်မှ ရွှေလှေကား၊ လက်ဝဲဘက်မှ ငွေလှေကားများ သုယ်တန်းပြီး နတ်ဗြဟ္မာများ ခြံရံလျက် မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဆင်းသက်ကြွမြန်းတော်မူခဲ့သည်။

ထိုအခါ ကမ္ဘာသားအားလုံးပင် ထင်ထင်ရှားရှား ဖူးမြင် တွေ့ရှိကြရသည်။ စကြဝဠာ ကမ္ဘာလောကဓာတ်တခုလုံး အပိတ်အကွယ် အဆီးအတား မရှိ ငရဲတို့ နတ်ဗြဟ္မာဘုံများကို တွေ့မြင်ကြရသည်။

ယင်းသို့ အုံ့ဩဖွယ် မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ တန်ခိုးတော်များကို ဖူးမြင်ကြရသော လူအပေါင်းသည် ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညို ဆည်းကပ်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြလေသည်။ ဘုရားဖြစ်ရန် အတွက် လူတိုင်းပင် ဆုတောင်းကြသည်ဟု အဋ္ဌကထာကျမ်း၌ မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့လေသည်။

ကထာဝတ္ထုကျမ်းအတွက် အတိုကောက်နိမိတ် ကောင်းခြင်း

ဤတွင် ဖော်ပြပြီးခဲ့သမျှ စကားရပ်များကို ပြန်လည် သုံးသပ်ကြည့်လျှင် ကထာဝတ္ထုကျမ်း အပါအဝင် အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းကို ဟောရန် တန်ခိုး ပြာဋိဟာရများကို ပြပြီး တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ကြွစဉ်တုန်းကလည်း သာသနာမှအပ ဖြစ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများ တိမ်မြုပ် ပျောက်ကွယ်သွားကြပြီး သာသနာတော်အရောင် ထွန်းပြောင်ခဲ့သည်။

---

[1] ဤကျမ်း ပဌမတွဲ နှာ-၅။

ကထာဝတ္ထုကျမ်း အပါအဝင် အတိမ္မာ ၇-ကျမ်းကို ဟောတော်မူပြီး တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်သို့ သက်ဆင်း ကြွမြန်းလာသောအခါ၌ လည်း မြတ်ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရား၏ တန်ခိုးဂုဏ်ရောင် တိုးတက်ထွန်းပြောင် လာပြန်လေသည်။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ ထိန်ဝါ တောက်ပသည့် အချိန်၌ အစပျိုး အခြေတည်ခဲ့ရသော ကထာဝတ္ထုကျမ်းအတွက် နောင် အပြည့်အစုံ ကထာ ဝတ္ထု ကျမ်းတော်ကြီးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသောအခါ သာသနာ သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွါးရေးကို ပြုစုစွမ်းဆောင်နိုင်မည့် အတိတ်ကောင်း နိမိတ်ကောင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်ပေသည်။

ယင်းသို့ မဟာသင်္ဂဇောတ် ၁၃၀-ခုနှစ်တွင် အုံ့ညြဖွယ်ရာ ထူးကဲလှစွာသော မြတ်စွာဘုရားရှင်၏—

တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြခြင်း၊

အတိမမ္မာ ဒေသနာကို ဟောခြင်း၊

နတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်သို့ လှေကား ၃-သွယ်ဖြင့် ဆင်းသက်ခြင်း—

မျှားကို တလောကလုံး လင်းထင်ရှားရှား ဖူးမြင် သိရှိကြသည့်အခါ ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုသက်ဝင် ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကြသည်။ သာသနာ တော်ကို မကြည်ညိုသည့် သာသနာ့ ဆူးပြောင့်လုတ် အမြုပ်အနယ်မျှား ကင်းဝေးလျက် သင်္ဂဇောတ် ၁၄၇-ခုနှစ်အထိ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းလင်း တောက်ပနေလေသည်။

ပဌမသံဂါယနာတင်ခြင်း

မဟာဆင်္ဂဇောတ် ၁၄၇-ခုနှစ် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူ သောအခါ၌ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ထိပါးစေမည့် သတင်းစကား တခုကို သံဃမဟာနာယက ဖြစ်တော်မူသော အရှင်မဟာကဿပ ကြားသိတော်မူရ သည်။ ယင်း သတင်းစကားမှာ—

> တော်ကြပါ ငါ့ရှင်တို့။ မပူကြပါနဲ့။ မငိုကြပါနဲ့။ ငါတို့သည် ရှင်ဂေါတမ(လက်အောက်)မှ လွတ်မြောက်ကြပြီ။ ရှင်ဂေါတမ သည် "သင်တို့ ဒါကို လုပ်ကြ၊ ဒါကို မလုပ်ကြနဲ့"ဟု ချုပ်ချယ်ခဲ့ သည်။ ယခုဟာ့ ငါတို့ကြိုက်လျှင် လုပ်၍ မကြိုက်လျှင် မလုပ်ပဲ နေနိုင်ကြပြီ—

ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံသောကြောင့် ပူဆွေးငိုကြွေးကြသည့် ရဟန်း တော်တို့အား သုဘဒ္ဒအမည်ရှိ ဟောထွက် ရဟန်းကြီးတပါးက ပြောဆိုခြင်း ပင် ဖြစ်သည်။

အရှင်မဟာကဿပသည် ယင်းစကားကို ကြားသိရသောအခါ ရဟန်းသံဃာ အစည်းအဝေးပြုလုပ်ပြီး ဗုဒ္ဓတရားဟော်များကို—

မကွယ်မပျောက်စေရန်

အခြားအယူဝါဒများနှင့် အစော့ရော အနှောနှော မဖြစ်စေရန် အတည်ပြုသည့် သံဂါယနာတင်ပွဲ ပြုလုပ်ပြီး သံဃနာယကများအား အစဉ်အဆက် ဆောင်ရွက် ထိန်းသိမ်းရမည်ဟု ပိဋကတ်တော်များကို တာဝန်ခွဲဝေ အပ်နှင်းတော်မူလေသည်။

သုံးသပ်ချက်။ ။ဤသို့ ပဌမသံဂါယနာပွဲ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍—

အရှင်မဟာကဿပသည် အမြော်အမြင်ကြီးမားစွာဖြင့် သာသနာတော်ကို တကယ်ထိပါး ပုတ်ခတ်ခြင်း မပြုလုပ်သေးပဲ ထိခိုက်ရန် အလားအလာရှိသော ရဟန်းကြီး၏ စကားမျှဖြင့် သာသနာတော်သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးအတွက် အကာအကွယ်ပြုလုပ်စီမံတော်မူခဲ့သည်ကို အလွန်ပင် သတိထား မှတ်သား နာယူထိုက်လှပေသည်။

ပုထုဇဉ် ငမိုက်သားတို့သည် မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ ရှောင်ကြဉ်ရန် တားမြစ်ချက်၊ လိုက်နာရန် ညွှန်ကြားချက် ဝိနည်းသင်္ဂြာပုဒ်ပညတ်သည်ကိုပင် အပြစ်အနာအဖြစ် မှတ်ထင်ပြီး အတုမဲ့ ဂုဏ်တော်ရှင် မြတ်စွာဘုရားကိုပင် ပြစ်မှားတတ်သည်ကိုလည်း သာသနာသန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကြီးစွာ သတိထားသင့်သည်။

ဒုတိယ သံဂါယနာတင်ခြင်း

ယင်းသို့ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော သာသနာတော်ကို အဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ကြရာ နှစ်ပေါင်း ဟရာခန့်ဖြောသောအခါ မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်သော အယူဝါဒ ၁၀-မျိုး ပေါ်ပေါက်လာပြန်သည်။ ယင်းအယူအဆ ဝါဒ ၁၀-မျိုးကို ဝေသာလီပြည်သား ဝဇ္ဇီရဟန်းများက စက်ယူဆကျင့်သုံးကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ခဲ့ကြသည်။

ယင်းတို့မှာ—

၁။ ကျွဲစသော သတ္တဝါ၏ဦးချိုတွင်ထည့်၍ သိမ်းထားဖသော ဆားကို အလိုရှိသောအခါ ဆွမ်းဟင်းစသည်၌ ထည့်၍ စားကောင်းသည်။ အာပတ် မသင့်။

၂။ နေ့မွန်းတည့်ပြီး အရိပ် လက် ၂-သစ် မကျော်မီ ဆွမ်း စဉ်သောအစဉ်ကို စားကောင်းသည်။ အာပတ် မသင့်။

၇။ ခရီးသွားခါနီး ဖြစ်လျှင် ပဝါရိတ်သင့်သော ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုပဲ စားကောင်းသည်။ အာပတ် မသင့်။

၄။ တကျောင်းတည်းနေ ရဟန်းများ တသိမ်တည်း၌ အသီး အသီး တခုစီ တခုစီ ခွဲခြား၍ ဥပုသ်ပြုကောင်းသည်။ အာပတ် မသင့်။

၅။ သံဃအစည်းအဝေးသို့ မရောက်လာသည့် ရဟန်းမျိုးနှီးသော တူမကို နောက်မှ ရယူမည်ဟု သဘောထား၍ သံဃာမညီညွတ်ပဲ သံဃကံကို ဆောင်နိုင်သည်။ ကံ မပျက်။

၆။ ဆရာသမား ပြုလုပ်ခဲ့သော မည်သည့် အလုပ်မဆို လိုက်၍ လုပ်ကောင်းသည်။

၇။ နှီးအဖြစ်ကိုကျော်၍ ဒိန်ချဉ်မဖြစ်သေးသော နှီးကို ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းသည် အတိရိတ်ဝိနည်းကံ မပြုပဲ စားကောင်းသည်။ အာပတ် မသင့်။

၈။ မမှီးစေနိုင်သေးသည့် စိမ်ပျည်အရက်ကို သောက်ကောင်းသည်။ အာပတ် မသင့်။

၉။ အမြိတ် အဆာ မရှိသော နိသိဒိုင်ကို သုံးစွဲကောင်းသည်။ အာပတ် မသင့်။

၁၀။ ရွှေငွေသည် အပ်၏။ အာပတ် မသင့်—

ဟူသော အချက် ၁၀-မျိုး ဖြစ်သည်။

ထိုအဓမ္မဝါဒကို စွဲယူကြသော ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့သည် ဥပုသ်နေ့၌ ရဟန်းသံဃာအလယ်၌ ရေအပြည့် ထည့်ထားသော ကြေးဖလားကြီးကို ထား၍—

"ဒကာတို့ သံဃာအား တကျပ်, ငါးမူ, တမတ်, တမူး, တပဲ (တတ်အားသမျှ) လှူကြပါ။ သံဃာတော်များ အသုံးအဆောင် ပရိက္ခရာဝယ်ရန် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်"—

ဟု၍ လာသမျှ လူတို့အား အလှူခံကြသည်။ ရသမျှကို ထိုနေ့ညဉ့် အချိုးကျ ခွဲဝေယူကြသည်။

ထိုအခါ ညှော်သည့်အဖြစ် ရောက်နေသော အရှင်မဟာယသကိုလည်း ဝေစုပေးကြသည်။ အရှင်မဟာယသ က ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့ကိုရင်း၊ ဒါယကာတို့ကို ရင်း ရဟန်းတို့အား ရွှေငွေ မခံအပ်ကြောင်း ပြော၍ ငြင်းပယ်သည်။

ထိုအခါ ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့က အရှင်မဟာယသ သည် သဒ္ဓါတရား ရှိသူ ဒါယကာတို့ကို စေတနာပျက်အောင် ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်သည်ဟု စွပ်စွဲတာ သတိပေးသည့် ပဋိသာရဏီယကံကို ပြုလုပ်ရန် စိုင်းပြင်းကြသည်။ အရှင်

ဓမ္မာယသ ကလည်း ဒါယာဒတ္တိထံ သွားရ၍ ဘုရားဟော အဂ္ဂံတ္တိုရ်ပါဠိ ဥပက္ကိလေသသုတ် [1] လာအတိုင်း—

၁။ တိမ်တိုက်
၂။ ဆီနှင်း
၃။ မြူခိုး
၄။ ရာဟု

ဟူသော ၄-ပါးတို့သည် လနှင့် နေတို့၏ အညစ်အကြေး ဖြစ်သကဲ့သို့—

၁။ အရက်သေရည် သောက်ခြင်း
၂။ မေထုန်မှီဝဲခြင်း
၃။ ရွှေငွေကို ခံယူခြင်း
၄။ မှားယွင်းစွာ အသက်မွေးခြင်း—

ဟူသော ၄-ပါးတို့သည်လည်း ရဟန်းသူမြတ်တို့၏ အညစ်အကြေးဖြစ်သည် ဟူ၍လည်း ဖြေရှင်း ဟောပြောတော်မူသည်။

ထို့ပြင်လည်း မဃိစူဠကရွာစားကြီးအား မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည့် ဂါမဏိသံယုတ် မဏိဇူဒုကသုတ်လာ—

"ရွာစား....ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့အား ရွှေငွေသည် မအပ်။ ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေကို မသာယာကုန်၊ မခံယူကုန်၊ ပတ္တမြားနှင့် ရွှေကို ပစ်ပယ်ကြကုန်၏၊ ရွှေငွေမှ ကင်းဝေးကြကုန်၏။ ရွှေငွေအပ်လျှင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးလည်း အပ်ပေလိမ့်မည်။ ကာမဂုဏ်ငါးပါးအပ်လျှင် မုချဘုရားသားတော် ရဟန်း မဟုတ်ဟူ၍ မှတ်ထားလိုက်ပါ" ဟူသော စကားတော်များကိုလည်း ပြန်လည် ဟောကြားတော်မူသည်[2]။ ရွှေငွေကို မခံအပ်ကြောင်း ဝိနည်းဝိဿဇဇနာသိက္ခာပုဒ် [3] ကိုလည်း ညွှန်ပြ ဟောကြားတော်မူသည် [4]။

ထိုအကြောင်းများကို သိသောအခါ ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့သည် အရှင်မဟာယသ အား ဥက္ကေပနီယကံပြု၍ နှင်ထုတ်ရန် ဝိုင်းလာကြရာ အရှင်မဟာယသသည် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ပျံ၍ ကောသမ္ဗီပြည်သို့ ပြန်ကြွခဲ့ရသည်။

၁။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိ နာ ၃၆၂။
၂။ သံယုတ္တပါဠိ၊ ဒုတိ၊ နာ-၅ ၁၉။
၃။ ပါရာဇိကပါဠိ ၃၄၄။
၄။ အရှင်ယသ၏ ဝတ္ထုကားတော်များ အပြည့်အစုံကို စူဠဝါပါဠိ နာ ၄၉၂-မှစ၍ရှုပါ။

ထို့နောက် အရှင်မဟာယသသည် အရှင်သမ္ဘူတ, အရှင်ရေဝတ စသော လဗွီ မဟာထေရ်ကြီးများအား ဝဇ္ဇီ ရဟန်းတို့၏ အဓမ္မ ဝတ္ထု ၁၀-ချက်ကို လျှောက်ထား၍ ဓမ္မဝိနယနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ရန် အစည်းအဝေး ပင့်ဖိတ်သည်။

ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းများသည်လည်း အရှင်ရေဝတထံ ချဉ်းကပ်၍ ပရိက္ခရာလှူပြီး လာဘ်ထိုးကာ သူတို့ဘက်ပါအောင် ဆွဲကြသည်။ အရှင်ရေဝတကို ဆွဲဆောင်မရသောအခါ အရှင်ရေဝတ၏ တပည့်ကြီး အရှင်ဥတ္တရကို လာဘ်ထိုးပြီး ပရိယာယ်ဖြင့် ဆွဲဆောင်ကြပြန်သည်။ မည်သို့မျှ အရှင်ရေဝတကို ဆွဲဆောင်မရချေ။

ဤသို့ဖြင့် တဘက်နှင့်တဘက် သူမှန် ကိုယ်မှန် ငြင်းခုံယင်း အင်အားစုံကြသည်။ အဓိကရဏ်း ပြင်းထန်ရှုပ်ထွေးလာခဲ့ပေသည်။

ထိုအခါ ယင်း ၁၀-မျိုးကို နှစ်သက်လက်ခံသော ရဟန်းများနှင့် မနှစ်သက် ငြင်းပယ်သော ရဟန်းများ ငြင်းခုံကြလေရာ အရှင်အာနန္ဒာ၏ တပည့်သက်တော်ထင်ရှားရှိသည့် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးလိုက်ရသော သက်တော် ၁၂၀-ရှိ အရှင်သဗ္ဗကာမီထံသို့ အရှင်ရေဝတနှင့် အရှင်သမ္ဘူတတို့ ကြွရောက်တိုင်ပင် ဆွေးနွေးပြီးနောက် သံဃ အစည်း အဝေးကြီး ကို ပါလိကာရုမ ကျောင်းတိုက်၌ ပြုလုပ်ကျင်းပသည်။ ယင်း အစည်းအဝေးကြီးတွင် ပါစိန်ကတိုင်းမှ—

အရှင်သဗ္ဗကာမီ
အရှင်သာဠ္ဠ
အရှင်သောဘိတ
အရှင်ဝါသဘဂါမိက

၄-ပါးတို့ကို ရွေးချယ်ပြီး ပါဝေယျကတိုင်းမှ—

အရှင်ရေဝတ
အရှင်သမ္ဘူတ
အရှင်ယသ
အရှင်သုမန

၄-ပါးတို့ကို ရွေးချယ်တော်မူကြကာ ဝိနည်းဓိုရ်အဖြစ် တင်မြှောက်တော်မူကြသည်။

သံဃာ့ အစည်းအဝေး၌ ဒေထက်ပါ ဆရာတော်ကြီး ဂ-ပါးတို့ ကြီးမှူး၍ သံဃာ့အစည်းအဝေး ပြုလုပ်ကာ စစ်ဆေးပြီး ဝိနည်း အထောက်အထား ခိုင်လုံစွာဖြင့် ယင်း ၁၀-မျိုးသောအယူအဆကို အဓမ္မဝါဒအဖြစ်ကြေငြာချက်

ထုတ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ရဟန်းတော်ပေါင်း တ သိန်း နှစ် ဆောင်း မှ ရွေးချယ်လိုက်သော ပဋ္ဌိယမ္ဘိဒါဟတ္တ ရဟန္တာအရှင်မြတ် ခုနစ်ရာတို့သည် ဒုတိယအကြိမ် တရားတော်များကို အဝည်ပြုပြီး သံဂါယနာတင်တော်မူကြသည်။

ရှေးသောဘက်မှ အဓမ္မဝါဒီရဟန်းတော်များသည် သံဂါယနာပဲ့သို့ မတက်ရောက်ပဲ အခြား အသိဉာဏ်အားနည်းသည့် ရဟန်းသံဃာများကို စည်းရုံးသေးဆောင်စာ ရဟန်းတသောင်း ပါဝင်သည့် သီးခြားစင်ပြိုင် သံဂါယနာတင်ပဲ့ ပြုလုပ်ကြသည်။ မိမိတို့ဂိုဏ်းကိုလည်း **မဟာသံဃိက** ဂိုဏ်းဟု အမည်ပေးကြသည်။[1]

သုံးသပ်ချက်။ ။အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ရသော အကြောင်း ၁၀-ပါးကို စိစစ်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် သိမ်မွေ့နက်နဲသည့် တရားမမှန်ဆိုင်ရာ အယူအဆ ကွဲလွဲမှု မဟုတ်ပေ။ သာမန်စားသောက် ဝတ်ဆင်ရေးအတွက်မျှသာ ဖြစ်သည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ခြင်းခုံမနေပဲ ဝိနည်းကံအရ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ပြီးမှ စားသောက် ဝတ်ဆင်မည်ဆိုလျှင် မလိုက်နာ မဆောင်ရွက်နိုင်စရာ အကြောင်း မရှိပေ။ မြတ်စွာဘုရားကိုဦးခိုး၊ တရားတော်ကိုဦးခိုး လေးစားကြည်ညိုသူများအဖို့ လွယ်ကူစွာ ဝိနည်းတံအရ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်နိုင်သင့်ပေသည်။

ဤကိစ္စ၌ သီဟာပုဒ် ဝိနည်းတရားများကို ကျင့်သုံးချင်လို ရဟန်းဘဝရောက်ပြီးမှ ဝိနည်းကံအရ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲ စားသောက် ဝတ်ဆင်နိုင်ရန် အပြင်း အထန် အကြောက်အကန် အရှုံးမပေးတမ်း ငြင်းခုံခြင်းဖြင့် သံဃာဂိုဏ်းကွဲမှု ဖြစ်ရသည်မှာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ကောင်းကြောင်း မှတ်သားထားသင့်သည်။

အထူးသဖြင့် ၁၀-ခုမြောက် နံပါတ်ဖြစ်သည့် ရွှေငွေကို ခံယူခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အရှင်မဟာယသ၏ ရွှေငွေကို မခံယူသင့်ကြောင်း ပြောဟောချက်တို့သည် ခိုင်မာလှပေသည်။ ဓမ္မဝိနယနှင့် ညီညွတ်လှပေသည်။ ဆင်ခြင်တတ်၍ လမ်းမှန်ကြိုက်သူတယောက် အမြင်ဖြင့် ကြည့်မည်ဆိုကလည်း ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး သင့်လျော်အပ်စပ်သည့် စားဝတ်နေရေး ပြည့်စုံအောင် ဒါယကာတို့က ပေးလှူထားသည့်

---

[1] ပဉ္စပကရဏအဋ္ဌကထာ ၁၀၇။ ဤကျမ်းနှာ ၀၊ ၃၀။

ရဟန်းတော်များအတွက် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ ရှေ့ ဌေ့ မခံယူ အပ်ဟု တားမြစ်မှု ဝင်ရှားလျှင် ရှေ့ဌေ့ကို မခံယူပဲ နေနိုင်လောက်ပြီဟု ယူဆပေသည်။ သို့ပါလျက် ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့သည် အလျှော့မပေးပဲ ဓမ္မဝါဒီ အရှင်မဟာယသအား ဒါယကာများနှင့် ရန်တိုက်ပေးခြင်း၊ အင်အားသုံး အကြပ်ကိုင်ခြင်း၊ လာဘ်ပေးခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အနိုင်ယူရန် ကြိုးစားကြသည်ကို လည်း သတိပြု မှတ်သားထားသင့်လှသည်။

နောက်ဆုံး ဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းတော်များ အားကောင်းမြဲ မိမိတို့ အဓမ္မဝါဒီများက ရှုံးနိမ့်သောအခါ အခြားဥာဏ်ပညာ အားနည်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းပြီး သံဃာ ဂိုဏ်းခွဲကာ စင်ပြိုင် သံဂါယနာတင်ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့လျှင် အဓမ္မဝါဒီ အလဇ္ဇီတို့သည် ဘယ်သူသေသေ ငတေမာလျှင် ပြီးရော့ဟု ဆောဝေထားတတ်သည်ကိုလည်း သာသနာ သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ရာ၌ အလစ်မပေးပဲ ကြိုးလေးစွာ သတိပြု ဆောင်ရွက်သင့်ပေသည်။

တတိယသံဂါယနာတင်ခြင်း

ဂိုဏ်းကြီး ၁၈။ ။ဒုတိယသံဂါယနာဆုပြီး ၁—ထေရုဝါဒနှင့် ၂—မဟာသံဃိက ကွဲခဲ့ရာ ထေရုဝါဒမှ ၃—မဟိသာသက။ ၄—ဝဇ္ဇီပုတ္တက ဟု ၂-ဂိုဏ်းကွဲသည်။ မဟိသာသကမှ ၅—သမ္ဘတ္ထိ ၆—ဓမ္မဂုတ္တိက ၂-ဂိုဏ်းကွဲသည်။ သမ္ဘတ္ထိမှ ၇—ကဿပိက၊ ယင်းမှ ၈—သက္ကန္တိက၊ ယင်းမှ ၉—သုတ္တဝါဒ ဟု ကွဲခဲ့သည်။

ဝဇ္ဇီပုတ္တကမှ ၁၀—ဓမ္မုတ္တရိယ ၁၁—ဘဒြယာနိက ၁၂—ဆန္နဂါရိက ၁၃—သမ္မိတိယ ဟု ကွဲပြန်သည်။

မဟာသံဃိကမှ ၁၄—ဧကဗျောဟာရိက ၁၅—ကဿပေယျာဝတိက ဟု ကွဲသည်။ ဧကဗျောဟာရိကမှ ၁၆—ပဏ္ဏတ္တိ၁ ၁၇—ဗဟုဿုတိက ဟု ကွဲသည်။ ယင်းမှ ၁၈—စေတိယဝါဒ ဟု ကွဲသည်။

ဤသို့လျှင် တတိယသင်္ဂါယနာမတင်မီ သံဃဂိုဏ်း ၁၈-ဂိုဏ်း ကွဲခဲ့သည်[1]။

၁။ ပဉ္စမကရုဏာအဋ္ဌကထာ နှ၁-၁၀၆။

သာသနာပြုမင်း ပေါ်ထွက်လာခြင်း။ ။အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သာသနာ့ဘုရား အားနည်းလျက် ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ဖြစ်နေချိန်တွင် ပြာဟွမ္ဘဝါဒကိုစွဲယူ၍ ပုဏ္ဏားတို့ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့် အသောကအမည်ရှိ ဘုန်းလက်ရုံး တန်ခိုးအာဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ကေရာဇ်မင်းတပါး ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။

အသောကမင်းကြီးသည် မိဘအစဉ်အဆက် ပြာဟွမ္ဘဝါဒကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်သောကြောင့် ပုဏ္ဏားတို့ကိုရင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တက္ကတုန်း ပရိဗိုဇ်တို့ကိုရင်း ပင့်ဖိတ်၍ နန်းတော်ရှေ့ ကွက်လပ်၌ အမြဲ ကျေးမွေးလှူဒါန်းသည်။ နေ့စဉ် အလှူခံ ၆-သောင်းမျှ ရှိပေသည်။

တနေ့သောအခါ မင်းကြီးသည် နန်းတော်ပေါ်မှနေ၍ ထို အလှူခံတို့ကို ကြည့်ရှုသောအခါ အဝတ်အဆင် အသွင်အပြင် ဟန်အမူအရာအမျိုးမျိုးဖြင့် ကယောက်ကယက် မငြိမ်မသက် တိုးဝှေ့လုယက်ပြီး အစားအစာ အလှူခံယူ စားသောက်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။

ဤသို့သော မဇ္ဈယ်မရှုတို့ကို တွေ့မြင်ရလျှင် မင်းကြီးသည် စုံစမ်းလိုသောကြောင့် ယင်း အလှူခံအားလုံးကို စည်းဝေးစေလျက် နန်းတော်တွင်း၌ နေရာများကို ဆယုတ် ဆလတ် အမြတ် အမျိုးမျိုးခင်းထားပြီး "သင့်လျော်ရာမှာ ထိုင်ကြပါ"ဟု ပြောကြားသည်။ ထိုအခါ အလှူခံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအားလုံးသည် ယုတ်ညံ့နိမ့်ကျသော နေရာမှာသာ ထိုင်နေကြသည်ကို တွေ့ရသောကြောင့် "ဤ အလှူခံတို့ သန္တာန်၌ ဟရားတူး ဟရားမြတ် မရှိနိုင်"ဟု သိရှိပြီး ထိုက်သင့်သလို အစားအစာများကို လှူဒါန်းပေးကမ်းလိုက်သည်။

သာသနာ့ သားရောင်းရတနာ။ ။ဤသို့ မင်းကြီးသည် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သည့် အယူဝါဒအပေါ်၌ အားမလို အားမရ ဖြစ်နေစဉ် တနေ့တွင် ဂွန္ဒြေသိကာ တည်ကြည် ငြိမ်သက်စွာဖြင့် ကြည်ညိုဖွယ်ရာ သာမဏေငယ်တပါး ကြွလာသည်ကို မြင်တွေ့ရသောအခါ နန်းတော်တွင်းသို့ ပင့်စေပြီး "သင့်လျော်ရာ ထိုင်ပါ"ဟု လျှောက်သည်။ သာမဏေငယ်သည်း အခြေအနေကို ကြည့်ရှုလေ့လာမသောအခါ မိမိထက် အကျင့်သီလ မြင့်မြတ်သူကို မမြင်ယောကြောင့် ရာစလွှဲပေါ်သို့ တက်၍ ထိုင်သည်။ ဆွမ်းကင်းသောအခါ၌လည်း သာမဏေသည် မိမိနှင့် သင့်လျော်ရုံ အလှူခံ၍ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ သိက္ခာပုဒ်နှင့်အညီ ဘဏ်းပေးတော်မူသည်။

ဤ အချင်းအရာများကို ဖူးမြင်ရသော မင်းကြီးသည် အလွန် ကြည်ညိုသဒ္ဓါတရား ဖြစ်ပွါးကာ "အရှင်ဗိသဆရာ ဟောပြောသော အဆုံးအမကို

ဟောပါ”ဟု လျှောက်သည်။ သာမဏေသည် ဓမ္မပဒပါဠိတော်လာ အပ္ပမာဒ ဝဂ်ကို ဟောမည်ဟု စိတ်ကူးပြီး—

အပ္ပမာဒေါ အမတံ ပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ။

မမေ့မလျော့ခြင်းသည် မသေခြင်းအကြောင်း ဖြစ်သည်။ မေ့လျော့ခြင်းသည် သေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဟူ၍ အစ ဂါထာ၏ ပဌမပါဒကို ရွတ်ဆိုလိုက်လျှင်ပင် -

“ သိပါပြီ အရှင်ဘုရား အဆုံးသတ်ပါတော့”

ဟူ၍ မင်းကြီးက လျှောက်ထားလေသည်။

တရားဆုံးလျှင် မင်းကြီးသည် သာမဏေကိုရင်း၊ သာသနာတော်ကိုရင်း ကြည်ညိုခြင်း သဒ္ဓါတရား ကြီးမားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာကာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အဖြစ်သို့ ဇရောက်ရှိပြီး သရဏဂုံ ၃-ပါးနှင့် ၅-ပါးသီလကို ဆောက်တည်သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌမျှားဆား လွှနေသည့် အလွှဝတ်မျှားကို ဖြုတ်ပယ်၍ ဗုဒ္ဓသာသနာ အား လွှဒါန်းသည့် အာသောဂါရုံမည်ဆသော ကျောင်းတော်ကြီးကို ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသည်။

မြတ်စွာဘုရား တရားတော် ဓမ္မကွန်ရှာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကို ရည်မှန်း၍ ဓမ္မဒီပါကျွန်းဌ် ကျောင်းပေါင်း စေတီပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်စီ တည်ဆောက် လှူဒါန်းသည်။ တနေ့ တနေ့၌ ပါဠလိပုတ် နေပြည်တော်တွင် ကျောင်း, သင်္ကန်း, ဆွမ်း, ဆေး ပစ္စည်းလေးပါးအတွက်ပင် ငါးသိန်းကုန် လှူဒါန်းသည်။

သာသနာ့အမွေကို ခံယူနိုက်ရန်အတွက် ညီတော်အရင်း အိမ်ရှေ့စံ တိဿ မင်းသားနှင့် သားတော် မဟိန္ဒမင်းသား, သမီးတော် သင်္ဃမိတ္တာမင်းသမီး, တူသမက်တော် အဂ္ဂိပြုဟ္မမင်းသားတို့ကိုလည်း ရဟန်းဝတ်၍ သာသနာ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်စေသည်။

ကျောင်းများ စေတီများကို အပြီးသတ်လှူသည့် ဂကျောင်းဓရုစက်ချုပ်ဓတော် ကျင်းပသောအခါ ထိုပွဲသို့ ရဟန်းယောကျ်ားဖေါင်း ကုဋေရှစ်ဆယ်, ရဟန်း မိန်းမပေါင်း ကိုးသန်းခြောက်သိန်း တက်ရောက်သည်။ ထိုတွင် ရဟန္တာပေါင်း တသိန်း ပါဝင်သည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာတော်ကြီးသည် အလွန် ထွန်းလင်းတောက်ပလျက် လာဘဂ္ဂ ခေါ် အလှူအဒါန်း အခံရဆုံးဖြစ်၍ ယသဂ္ဂ ခေါ် အခြံအရံ အများ ဆုံး ဖြစ်လာလေသည်။

သာသနာ၌ အရှုပ်အထွေး ဖြစ်လာခြင်း။ ။ယင်းသို့ သာသနာတော်ကြီး ဘုန်းမီးနေလ ထွန်းတောက်ပ လာလေအခါ သာသနာပ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများ မထင်မရှား စားရေး ဝတ်ရေး အခက်အခဲ အကြပ်အတည်း ဖြစ်သွားကြသည်။ ထိုအခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကြံရာမရ ဖြစ်ကြကာ သာသနာတော်တွင်းသို့ တရားသောနည်း မတရားသော နည်းများကို သုံးလျက် ဝင်ရောက်လာကြသည်။

တရားသောနည်းဖြင့် ဝင်လာကြပုံမှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ကြည်ညိုယောင် လိုလားနှစ်သက်ယောင် ပြုလျက် မဟာထေရ်ကြီးများကို လျှောက်ထား တောင်းပန်ပြီး ဝိနည်းဓမ္မကံနှင့်အညီ ရဟန်းအဖြစ်ကို ခံယူ ဝင်ရောက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

မတရားသောနည်းဖြင့် ဝင်လာကြပုံမှာ မည်သည့် ရဟန်း သံဃာတော်ထံမှာမှ နှစ်သက် သဘောတူညီမှု မယူပဲ မိမိသဘောအတိုင်း ခေါင်းတုံးရိပ် သင်္ကန်းဝတ်ပြီး ရဟန်းအမည်ကို ခံယူနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ နည်းအမျိုးမျိုးကို အသုံးပြု၍ သာသနာတော်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာကြသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် သာသနာတွင်း ရောက်ပြီး မိမိတို့ ခြေကုပ်ရအင်အား ရှိလာသောအခါ အရပ်ဒေသအမျိုးမျိုးရှိ ကျောင်းတိုက်များသို့ သွားရောက်နေထိုင်ကြသည်။ ဥပုသ် ပဝါရဏာ ပြုကြသည်။ သံဃကံ ဂဏကံများကို ပါဂင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သာသနာတော်၌ အနယ် အမြှုပ်ထအောင် အညစ်အကြေးဖြစ်အောင် ဆူးငြောင့်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ကြသည်။ သာသနာပျက်စီးရေးကိုသာ ဦးတည်လျက် မတရားဘက်ကသာ ရပ်တည်ကြသည်။ ဝိနည်း ဓမ္မကံနှင့်အညီ ပြောဆိုဆုံးမ၍ မရနိုင်တော့ပေ။ မီးကို လုပ်ကျွေးခြင်း၊ မှန်းတည့်ချိန်၌ လဟာပြင်တွင် ရွှေ နောက် ဝဲ ယာ မီးဖိုထားလျက် အပူငါးပါး (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊ နေကို ရှိခိုးခြင်း စသော မိမိတို့ အယူဝါဒအတိုင်း သာသနာနှင့် မသင့်လျော်သော မိစ္ဆာအကျင့်များ ကျင့်ကြသည်။ သာသနာ၌ ရဟန်းတု ရဟန်းဆိုးများ ရှုပ်ထွေးပွေလီမ်လျက် ရှိနေသည်။

ထိုအခါ ရဟန်းကောင်းတို့သည် ရဟန်းဆိုး ရဟန်းတုတို့နှင့် ဥပုသ် ပဝါရဏာ မပြုနိုင်အောင်ဖြစ်ပြီး အသောကာရုံ ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ၃-နှစ်တိုင်တိုင် ဥပုသ်ပြုခြင်း ကင်းပြတ်သွားလေသည်။

သံဃာ့ညီညွတ်ရေး။ ။ယင်းသို့ သာသနာတော်တွင်း၌ ကဲသောင်းကနင်း ဖြစ်လျက် ဥပုသ် ပဝါရဏာမျှ မပြုလုပ်နိုင်ကြသည်ကို သိရှိရသော အာသောကမင်းကြီးသည် သံဃာ့ညီညွတ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရန် အမတ်တယောက်ကို အာဏာပေး စေခိုင်းလိုက်သည်။ ထို အမတ်သည် မင်းကြီးအား "မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရပါမည်နည်း"ဟု ပြန်မမေး မလျှောက်ဝံ့သောကြောင့် အခြားအမတ်များအား မေးသောအခါ—

"ဒါ ဘာခက်လို့လဲ တိုင်းသူပြည်သားတွေ အမိန့် မနာခံလျှင် တော့ သတ်ပစ်တာပဲ။ အခုလဲ ညီညွတ်ရေးအလုပ်ခိုင်းလို့ မရ၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာ အတူ မပြုနိုင်ဘူးဆိုလျှင် အဲဒီ ရဟန်းကို သတ်ပစ်လိုက်ရုံပ"—

ဟူ၍ ပြန်ပြောကြလေသည်။ ဤသို့ အမတ်များ၏ ပြောကြားချက်ကို မှတ်ယူပြီး ကျောင်းတိုက်သို့ သွား၍ ရဟန်းသံဃာများကို စည်းဝေးစေကာ အတူ တပေါင်းတည်း ဥပုသ်ပြုခိုင်းသည်။ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်တို့သည်ကား "အလင်္ဂီ ခုဿီလ ရဟန်းနှင့်အတူ ပစ္စယသမ္ဘောဂ ဓမ္မသမ္ဘောဂ မပြုရ" ဟူသော ဝိနည်းတော်အရ တို့ ရဟန်းဆိုးများနှင့်အတူ ဥပုသ်ပြုရန် ငြင်းဆန်ကြသည်။

ထို အာဏာရ အမတ်သည် ငြင်းဆန်သော ရဟန်းများကို ဓားဖြင့် ခေါင်းဖြတ်၍ သတ်ပစ်လေသည်။ ဤသို့ အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းတော်များကို သတ်ရာ မင်းကြီး၏ ညီတော် အရှင်တိဿသည် ကြည့်မနေနိုင်တော့ပဲ မိမိကို သတ်ရန် ဝင်၍ အသတ်ခံလေသည်။ ထို အမတ်သည် မင်းကြီး၏ ညီ အရင်း အိမ်ရှေမင်းသား ဖြစ်သောကြောင့် မသတ်ဝံ့ပဲ မင်းကြီးထံ ပြန်၍—

"ကျွန်တော်မျိုး သံဃာ့ညီညွတ်ရေး လုပ်ဆောင်ရာတွင် အမိန့် မနာခံပဲ ဥပုသ် မပြုသော ရဟန်းများကို နှိမ်နင်း သတ်ဖြတ်ရာ ညီတော် အရှင်တိဿကို သတ်ရမည့်အခြေအနေ ဖြစ်နေပါကြောင်း" သံတော်ဦး တင်လေသည်။

အကြောင်းစုံသိရသောအခါ မင်းကြီးလည်း အလွန်ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်လျက် မှားလေပြီဟု အလွန် စိတ်ပူပန်သောက ရောက်ရလေသည်။[1]

မင်းကြီးသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ် ပူပန်မှုကို ပြေအေးစေရန် နည်းလမ်းရှာပါသော်လည်း လွယ်လွယ်နှင့် မရနိုင်ပေ။ နောက်ဆုံးတွင်မှ

၁။ အကျယ်ကို ပါရာဇိကအဋ္ဌကထာ နှာ ၄၇-မှစ၍၊ ပဋ္ဌာန်းကရဏအဋ္ဌကထာ နှာ ၁၇၉-မှ စ၍ ဤကျမ်း ပဌမတွဲ နှာ ၁၆-မှ စ၍ ရှုပါ။

ထေရဝါဒပုဒ္ဓဝါဒီခေါင်းဆောင် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ထေရ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်သတင်းကို ကြားသိရသောကြောင့် အရှင်မြတ်အား ပင့်စေသည်။ အရှင်မြတ်သည်–

"အရှင်ဘုရားအား မင်းကြီးခေါ်သည်"

ဟု ပြောဆို၍ လာပင့်သောကြောင့် ၂-ကြိမ် တိုင်တိုင် မကြွလာပဲ နေသည်။ နောက်ဆုံးအကြိမ်၌–

> အရှင်ဘုရား သာသနာတော် ဆုတ်နှစ်နေပါသည်။ တပည့်တော်များ သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်တော်မူပါ။

ဟု လျှောက်ထားပင့်သောအခါမှ ကြွလာတော်မူသည်။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ အရှင်မြတ် ကြွရောက်လာသောအခါ မင်းကြီးသည် ရဟန်းများကို အမတ်သတ်ရာ၌ မိမိအပြစ် ရှိ-မရှိကို မေးလျှောက်သည်။

အရှင်မြတ်သည်–

> မင်းကြီးသည် ဤ အမတ်အား ရဟန်းတွေကို သတ်စေလို၍ ခိုင်းသည်မဟုတ်။ သံဃာညီညွတ်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်သာ ခိုင်းသည်။ အမတ်က မလိမ္မာသောကြောင့်သာ သတ်ခြင်းဖြစ်၍ မင်းကြီးမှာ အပြစ် မရှိပါ။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း–
>
> "ငါဘုရားသည် စေတနာကို 'ကံ'ဟု ဟောသည်။ စေတနာဖြင့် နှိုးဆော်၍သာလျှင် ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ကံကို ပြုလုပ်သည်"

ဟု ဟောတော်မူပါသည်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားချက် အဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၁ နှင့် တိတ္ထိရဇာတ်၂တို့ကို ကိုးကား၍ ဖြေဆိုသောအခါမှ မင်းကြီး စိတ်ချမ်းသာမှု ရသွားလေသည်။

သာသနာသန့်ရှင်းရေး။ ။ထို့နောက် အသောက မင်းကြီးသည် အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ နှင့် တိုင်ပင်၍ သာသနာ့အညစ်အကြေး ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်များကို သုတ်သင် ရှင်းလင်းသည်။ ရှင်းလင်းပုံမှာ ဤသို့ ဖြစ်၏။

အာသောကာရုံကျောင်းတော်ကြီး၌ ရဟန်းသံဃာတို့ကို မိမိတို့ အယူဝါဒတူရာ စုပေါင်းစေ၍ အသီးအသီးသော ဂိုဏ်းတို့မှ ခေါင်းဆောင် တပါးစီကို ရွေးထုတ်ပြီးလျှင် "မြတ်စွာဘုရား အဘယ်အယူရှိသနည်း"ဟု မေးသည်"။

၁။ အံ ၂၊ နာ ၃၆၆။ ၂။ ဇာ ၀၊ ၁၀၂။

ယင်းသို့ မေးသောအခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ရဟန်းတို့ ရဟန်းယောင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား တရားတော်ကို မသင်ယူဘူးသောကြောင့် မိမိတို့ နားလည်ထားသည့်အတိုင်း သဿတဝါဒီ ဖြစ်သည်၊ ဧကစ္စသဿတဝါဒီ ဖြစ်သည် စသည်ဖြင့် မိစ္ဆာဝါဒမျိုးကိုသာ ဗုဒ္ဓဝါဒဟု အလွဲလွဲ အမှားမှား ဖြေဆိုကြသည်။ ထိုဖြေဆိုချက်အရ ယင်း ရဟန်းများ ဦးဆောင်သည့် အုပ်စုများကို ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်များအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး အဝတ်ဖြူများကို ပေးကာ လူဝတ်လဲ စေသည်။ အားလုံး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်ပေါင်း ၆-သောင်းခန့် လူဝတ်လဲကြရသည်။

ကျန်ရှိနေသည့် ရဟန်းတော်များကမူ "မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ ဖြစ်သည်"ဟု ဖြေကြသည်။ ယင်းသို့ ဖြေသည့် ရဟန်းတော်များကိုသာ ရဟန်းစစ် ရဟန်းမှန်အဖြစ် သတ်မှတ်၍ သာသနာ့ဘဏ္ဍာ ဆက်လက်နေခွင့်ပေးသည်။

သာသနာတည်တံ့ရေး။ ။ထိုအခါ ထေရဝါဒီလက္ခီပေသလ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းစစ်များချည်း ဖြစ်သောကြောင့် သံဃာတော်များ ညီညွတ်မှုကို ရရှိပြီး အတူတကွ ဥပုသ်ပြုတော်မူကြသည်။ ထိုဥပုသ်ပြုပွဲ၌ ရဟန်းတော်ပေါင်း ၆-သိန်း တက်ရောက်ကြသည်။ ထိုအခါ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်သည် နောင်အခါ၌ သာသနာတွင် အငြင်းပွားမှု မဖြစ်ပဲ သာသနာတော် တည်တံ့ရေးအတွက် မှားယွင်းသော အယူအဆ ပေါင်းများစွာကို နှိမ်နင်း၍ အယူအဆ အစစ်အမှန်များကို ဖော်ပြသော ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်။

ထိုနောက်မှ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါပတ္တ တေဝိဇ္ဇာဓရ တိပိဋကဓရ ရဟန်းတော်ပေါင်း တထောင်ကို ရွေးချယ်၍ တတိယသံဂါယနာတင်တော်မူသည်။

သာသနာပြန့်ပွားရေး။ ။တတိယသံဂါယနာ တင်ပြီးသောအခါ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်သို့ သာသနာပြန့်ပွားစေရန် ရည်ရွယ်၍ ၉-တိုင်း ၉-ဌာနသို့ သာသနာပြု ရဟန်းတော်များ စေလွှတ်၍ သာသနာပြုစေသည်။ စေလွှတ်ပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

၁။ မဇ္ဈန္တိကမထေရ်ကို ကသ္မီရတိုင်း ဂန္ဓာရတိုင်းသို့ ကြွစေသည်။
၂။ မဟာဒေဝမထေရ်ကို မဟိံသကမဏ္ဍလသို့ ကြွစေသည်။
၃။ ရက္ခိတမထေရ်ကို ဝနဝါသီသို့ ကြွစေသည်။
၄။ ယောနကမဟာရက္ခိတမထေရ်ကို အပရန္တကသို့ ကြွစေသည်။
၅။ မဟာဓမ္မရက္ခိတမထေရ်ကို မဟာရဋ္ဌသို့ ကြွစေသည်။
၆။ မဟာရက္ခိတမထေရ်ကို ယောနကလောကသို့ ကြွစေသည်။

၇။ မဇ္ဈိမထေရ်ကို ဟိမဝန္တဒေသသို့ ကြွစေသည်။

၈။ သောဏနှင့် ဥတ္တရမထေရ်တို့ကို သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ကြွစေသည်။

၉။ မဟိန္ဒမထေရ်ကို သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွစေသည်။

ဤသို့လျှင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿကို ဆရာပြု၍ သာသနာသန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပေသည်။ ယင်းသို့ သာသနာသန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်စဉ်ကျမ်း၏ ဖွင့်ဆိုရာ (သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ)ဖြစ်သော **ကထာဝတ္ထုအာဒိဓမ္မာကျမ်း**ကြီးလည်း ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပေသည်။

သုံးသပ်ချက်။ ။ဒုတိယသံဂါယနာ အပြီးမှစ၍ တတိယသံဂါယနာ အထိ ဖော်ပြခဲ့သည့် အဓိကြောင်းအရာများကို သုံးသပ်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် အတူး သတိပြု မှတ်သားဘွယ်သော အချက် အလက်များကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

ဒုတိယ သံဂါယနာမှစ၍ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များသည် ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို အမျိုးမျိုးယူဆ၍ ဂိုဏ်းများ ခွဲထွက်ကြပြီး သူတဖို့လ် ဂါတမင်း ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းသို့ ပြုလုပ်မှုကြောင့် အဇာတသတ်မင်း၊ ကာဠာသောကမင်းတို့တိုင်အောင် မင်းအဆက်ဆက် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းခံရသော ဗုဒ္ဓဘာသာကြီးသည် နောက်ဆက်လက်၍ အုပ်ချုပ်သော မင်းတို့ လက်ထက်၌ ကိုးကွယ်ခြင်း မခံရတော့ပဲ ပစ်ပယ်ခံရသော အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။

သာသနာတော်၌ ယင်းသို့ အငြင်းအခုံများ၍ ဂိုဏ်းကွဲများလာလျှင် အားနည်းလာတတ်သည့် သဘောကို သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုသူများ အလွန်သတိပြုထားသင့်ပေသည်။

ယင်းသို့ တန်ခိုးရှိသော မင်းများသည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ပစ်ပယ်၍ ဗြာဟ္မဏဝါဒကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ် လာခဲ့ကြရာ ဗိန္ဓုသာရမင်း သားတော် အာသောကမင်းတိုင် ရောက်လာသောအခါ နိဂြောဓ သာမဏေယ်ကို အကြောင်းပြု၍ သာသနာတော်ကြီးသည် ပြန်လည်၍ တန်ခိုးတက်လာကာ မင်းများ အကိုးကွယ်ခံရသော ဘဝသို့ရောက်ရှိလာခဲ့ပြန်သည်။

နိုဂြောဓ သာမဏေယ်သည်—

သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့်အညီ ဝတ်ဆင်သည်။
သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့်အညီ သွားလာသည်။
သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့်အညီ ကြည့်ရှုသည်။

ဤ အခြင်းအရာကို မြင်ရသော အာသောဂမင်းကြီးသည် မြင်လျှင် မြင်ချင်းပင် ကြည့်ညိုခြင်း သဒ္ဓါတရား ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ပင့်ခေါ်စေပြီး စုံစမ်းသည်။ တရားဟောရန် လျှောက်ထားသည်။ သာမဏေသည် ရှင်ဘုရင်အား တရားတော်ကို သဘောပေါက် နားလည်နိုင်အောင် အပြမာဒ တရားကို ဟောပြသည်။

ဤသို့ နိုဂြောဓ သာမဏေတပါးတည်း၏ စွမ်းဆောင်မှုကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကရှင် ရှင်ဘုရင်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သာသနာပြုမင်းကြီး ဖြစ်လာခဲ့၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများမှာ မင်းစိုးရှာတို့၏ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း မခံရတော့ပဲ ပြိုကွဲပျက်စီး သွားတော့သည်။ သာသနာတော်ကြီးသည် တန်ခိုးတောက်ပ၍ နိုင်ငံတော် ဘာသာကြီး ဖြစ်လာရပေသည်။

သာမဏေယ်များနှင့် သာသနာတော်

ဤသည့် ဖြစ်ရပ်ကို ယောက်ထား၍ "တယောက်ကောင်းလျှင် တသောင်းဗိုလ်ခြေ ညောက်ညောက်ကျေ။ သစ်တပင် ကောင်းတော့ ဌက်တဇသောင်း ခိုရသည်" ဟူသော မြန်မာစကားပုံအရ ကိုရင်သာမဏေယ်, ရဟန်းယ်များပင်လျှင် သာသနာတော် ထွန်းလင်းတောက်ပရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ကို သတိပြုမှတ်သားထားသင့်လှပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုရင်သာမဏေယ်, ရဟန်းယ်များကိုလည်း ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို ရိုသေလေးစားစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးအောင် တရားတော်ကို တတ်သိ ကျွမ်းကျင်အောင် သင်ကြားပေးထိုက်လှပေသည်။

ရဟန်းတော်များ ကွဲပြားခြင်း၏အပြစ်

ထို့ပြင်လည်း "နွားကွဲလျှင် ကျားဆွဲတတ်သည်။ အညီရှိလျှင် ယင်အုံတတ်သည်" ဟူသော မြန်မာစကားပုံများရှိသည့်အတိုင်း သာသနာ့ဝန်တမ်း ရဟန်းတော်များ ကွဲပြားရှိ မညီမညွတ်ဖြစ်လျှင် ဘာသာခြား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများကလည်း ရောနှောပါဝင်ပြီး သာသနာပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်တတ်ကြသည်ကိုလည်း ဤ အဖြစ်အပျက်က သရုပ်ဖော်နေသည်ကို မမေ့သင့်ကြပေ။

အာဏာရသူများ သတိပြုရန်

တဖန် သီရိဓမ္မာဇသာကမင်းကြီးက သံဃာ့ညီညွတ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာပေးလိုက်သည့် မလိမ္မာသည့် အမတ်သည့် သာသနာတော်တွင်း သံဃာ့ညီညွတ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ အာဏာဖီဆန်သူများနှင့် အလားတူ သဒ္ဓေတရားပြီး ရဟန်းတော် အများအပြားကို သတ်ဖြတ်မိသည့် မှားယွင်းသော ဖြစ်ရပ်သည်လည်း ယင်းသို့ မမှားမယွင်းရအောင် သာသနာသန့်ရှင်း တည့်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်ကြသူများ သတိထားရမည့် အဖြစ်အပျက် တခု ဖြစ်ပေသည်။

ဤတွင် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးသည် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည့်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို အထွတ်အထိပ်ရောက် ပေါက်မြောက် ဖောင်မြင့်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ဘည့် အချိန်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရား အလိုတော်ကျ ချမှတ်ထားလော မဟာကာစည်နှင့်အညီ တတိယသံဂါယနာတင် ဦးစီးနာယက အရှင်မဟာဓမ္မာဝဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ဟောကြားသောကြောင့် အာဘိဓမ္မာကျမ်းကြီး ဖြစ်သည်ကိုမူကား အထူးသတိပြု မှတ်သားသင့်လှပေသည်။

ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကြီး

ကထာဝတ္ထုကျမ်းပမာဏ။ ။သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည့်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်နေစဉ် တတိယ သံဂါယနာတင်ချိန်၌ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သော ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကြီးသည်ကား သာသနာတော်၌ တိုစဉ်အခါက ဖြစ်ပေါ်ဆဲ မှားယွင်းသော အယူအဆများကိုလည်း ပယ်ရှင်းနိုင်၏။ နောင်အခါ ဖြစ်လတ္တံ့သော မှားယွင်းသော အယူအဆများကိုလည်း ပယ်ရှင်းနိုင်စွမ်းရှိ၏။ မှားယွင်းသောဘက် (=ပရပက္ခ)မှ အယူအဆ သုတ်ပေါင်းငါးရာ၊ မှန်ကန်သောဘက် (=သကပက္ခ)မှ အယူအဆ သုတ်ပေါင်း ငါးရာဟူသော သုတ်ပေါင်း တထောင်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင် ပါဝင် ဟောကြားထား၏။

တိုစဉ်အခါက ဓမ္မာရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ဟောကြားတော်မူသော ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏ အတိုင်းအတာမှာ ဒီဃနိကာယ်မှ ရှိသည်ဟု အဋ္ဌသာလိနီ ဋီကာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ဒီဃနိကာယ် ဟူသည်မှာ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ ပါဠိတော်၊ မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်၊ ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိတော် ၃-ကျမ်းကို ခေါ်ပေရာ ယင်းတို့သည် ယခု ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ဆိုက်ဖြင့်—

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ၌ စာမျက်နှာ	၂၃၆
မဟာဝဂ္ဂ၌ စာမျက်နှာ	၂၀၃
ပါထိကဝဂ္ဂ၌ စာမျက်နှာ	၂၆၀

ရှိသောကြောင့် စုစုပေါင်း စာမျက်နှာပေါင်း(၇၇၉)မျက်နှာ ရှိသည်။ ထိုကြောင့် ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်သည် မူရင်းအတိုင်းဆိုလျှင် စာမျက်နှာ (၇၇၉)မျက်နှာခန့် ရှိရပေမည်။ သို့သော်လည်း ယခုလက်ရှိ ကထာဝတ္ထု ကျမ်းမှာ စာမျက်နှာ ၄၅၄-မျှသာ ရှိပေသည်။

ကထာဝတ္ထုကျမ်းဌ် ပဌမဝဂ် ဒုတိယဝဂ် စသည်ဖြင့် ဝဂ်ပေါင်း ၂၃-ဝဂ် ရှိ၍ ပုဂ္ဂလကထာ ပရိဟာနိကကထာ စသည်ဖြင့် ကထာပေါင်း ၂၂၆-ခု ပါဝင်သည်။

ကျမ်းအမည်ရှင်းချက်။ ။ကထာဝတ္ထုဟူသော အမည်ဌ် ကထာပုဒ်-ဝတ္ထုပုဒ် ဟူ၍ ပုဒ် ၂-မျိုး ပါဝင်သည်။

ကထာ–ဟူသည်မှာ ပြောဆိုကြောင်းဖြစ်သော စကားအယူဝါဒကို ဟောနိုင်သော ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဤဌ် အယူဝါဒဟူသော အနက်ဟောဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ဝတ္ထု–ဟူသည်မှာ တည်ရာနေရာ ဟူသော အနက်ကို ဟောသည်။ ကထာနှင့်ဝတ္ထု ၂-ပုဒ် ပေါင်းလိုက်၍ ကထာဝတ္ထု ဟု တပုဒ်သဲ ဖြစ်လာသောအခါ အယူဝါဒတို့၏ တည်ရာကျမ်း ဟူ၍ အဓိပ္ပါယ် ရပေသည်။

မှန်ပေသည်။ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းဌ် ဗုဒ္ဓတရားတော်ဆိုင်ရာတို့ဌ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သမျှ အကောင်းအကပ် အယူဝါဒအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖော်ပြ၍ အမှားအမှန် စိစစ်ဝေဖန်ထားသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

ဤအကြောင်းကို ပေါ်လွင် ထင်ရှားစေရန် ကထာဝတ္ထုကျမ်းလာ ပရဝါဒီ ခေါ် မှားယွင်းသော (မိစ္ဆာ) အယူမျှားကို စိစစ်ဝေဖန် ဟောပြချက် အချို့ကို သက်သေအဖြစ် ထုတ်ဖော်ပြဆိုပါအုံ့။

ရန်ပြိုးမကင်းသောအယူဝါဒ။ ။ဤနိဒါန်းအစတွင် ဝဇ္ဇီတိုင်းသား အလဇ္ဇီရဟန်းများ၏ အဓမ္မဝတ္ထု ၁၀-ချက်ကို အကြောင်းခံ၍ ဒုတိယ သံဂါယနာ တင်ပွဲ ကျင်းပခဲ့တည်ကို ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။

ထိုအခါက ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးများသည် လမ်းမှန်သည့်တက်မှ ပါဝင်၍ အလဇ္ဇီရဟန်းများကို နှိမ်နင်းပြီး ဒုတိယသံဂါယနာ တင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ အလဇ္ဇီရဟန်းများကား ဝဇ္ဇီ စင်ပြိုင်သံဂါယနာ တင်ခဲ့ကြသည်။

ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့မည်သည်မှာ ကိလေသာ အာသဝေါ ကင်းကွာတော်မူပြီး ဖြစ်တော်မူကြသည်။ ရဟန္တာကို မဆိုထားဘိ အငယ်ဆုံး အရိယာ

ကလေးမျှသာဖြစ်သော သောတာပန်သည်လျှင်ပင် အဂတိလေးပါး မလိုက်စားပဲ မွန်ရှုဘက်ကိုသာ လိုက်ကြရှိုးတုံးစံ ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအစမ္မဝတ္ထု ၁၀-ချက် ငြင်းခုံရာ၌ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဦးဆောင်သည့် အရိယာသံဃာတော်များသည် အမွေဝတ္ထု ၁၀-ချက်ကို လက်မခံသော ထေရဝါဒ ဂိုဏ်းဘက်မှ ရပ်တည်တော်မူကြသည်။ ထေရဝါဒ က အနိုင်ရ၍ ဒုတိယသံဂါယနာ တင်တော်မူကြသည်။

ဤသည်ကို မကျေနပ်ကြသော ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းတို့သည် ထေရဝါဒ ရဟန်းများထက် သံဃာဦးရေများများ စည်းရုံး၍ စင်ပြိုင်သံဂါယနာတင်ကြသည်။ လောကဘ၌ မသိမလိမ္မာသူတို့သည် အမှားဘက်က လိုက်တတ်သည့် ထုံးစံအတိုင်း အလဇ္ဇီတို့က ပို၍ လူဦးရေအင်အားကောင်းကြသည်။ သူတို့ဂိုဏ်းကိုလည်း မဟာသံဃိက ဂိုဏ်းဟု အမည်တပ်ကြသည်။

မဟာသံဃိကဂိုဏ်းသားနှင့် နောက်လိုက်တို့သည် တဘက် ထေရဝါဒဂိုဏ်းမှ ရပ်တည်နေကြသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ အရှိန်အဝါ ကောင်းနေသည်ကို မတွန်းလှန်နိုင်ကြပဲ ရှိကြရာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းစေရန် ရည်ရွယ်၍ ရန်ငြိုးပါဝင်သော စွပ်စွဲချက် အယူဝါဒများကို တီထွင်ကြပြီးလျှင် ဝါဒဖြန့်ကြသည်။ ယင်း ဝါဒဆိုးများမှ ထင်ရှားသော အချက် အချို့ကို ထုတ်ပြပါအုံ—

> ၁။ ရဟန္တာများသည် ရဟန္တာအဖြစ်မှ လျှောကျနိုင်သည် ဟူသော အယူဝါဒကို စွဲယူကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည်ကို မှားယွင်းသော အယူဝါဒ ဖြစ်ကြောင်း ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် ကထာနံပါတ် ၂၊ ပရိဟာနိကထာ၌ ဩရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိသက စိစစ်ဝေဖန် ရှင်းလင်းထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်-နာ ၆၁။ မြန်မာပြန် ပ-တွဲ၊ နာ ၁၀၄။ ဤကျမ်း ပဌမတွဲ နာ ၁၁၈-တို့မှ စ၍ ရှုပါ။)

> ၂။ ရဟန္တာများသည် မာရ်နတ် အသင်းဝင် နှတ်ဆိုးများ ပူးဝင်လျှင် သုက်လွတ်ခြင်း ဖြစ်သည် ဟူသော အယူဝါဒကို စွဲယူကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည်လည်း မှားယွင်းသော အယူဝါဒသာဖြစ်ကြောင်းကို အမှတ် ၁၀၊ ပရူပဟာရကထာ၌ စိစစ်ဝေဖန် ဟောကြားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နာ ၁၂၇။ မြန်မာပြန် ပ-တွဲ၊ နာ ၂၂၃။ ဤကျမ်း ပဌမတွဲ နာ ၃၀၇။)

၃။ ရဟန္တာမှာ လူအမည် ရှာအမည် စသည်ကို မသိမှုရှိသေး သည်။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာမကုန်သေးဟု ယူကာ ဝါဒ ဖြန့်ကြသည်။

ဤသည့် အယူဝါဒ မှားယွင်းကြောင်းကို ၁၁-အညာကကထာ၌ စိစစ် ဝေဖန် ဟောကြားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် နှာ ၁၃၄။ မြန်မာပြန် ၀-တွဲ၊ နှာ-၂၃၄။ ဤကျမ်း ပဌမတွဲ နှာ-၁၂၅။)

၄။ ရဟန္တာများသည် လူအမည် ရှာအမည် လမ်းခရီး စသည် တို့၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်တတ်သေးသောကြောင့် ဝိစိ-ကိစ္ဆာ ရှိသေးသည်ဟု ယူဆကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည့် အယူဝါဒ ဓမ္မနိုကန်ကြောင်းကို ၁၂-ကခိုကထာ၌ ရှင်းလင်း ဟောပြထားသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နှာ-၁၄၀။ မြန်မာပြန် ၀-တွဲ၊ နှာ-၂၄၂။ ဤကျမ်း ပဌမတွဲ နှာ-၁၂၅။)

၅။ ထို့အတူပင် ရဟန္တာတို့သည် လူအမည် မြို့ရွာ စသည်ကို သူတပါး အကူအညီဖြင့်သာ သိကြသည်။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာရှိသေးဏီဟု ယူဆကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည့် အယူဝါဒ မှားကြောင်းကို ၁၄-ပရဝိတာရကထာ၌ ရှင်းလင်း ဟောကြားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် နှာ - ၁၄၅။ မြန်မာပြန် ၀-တွဲ၊ နှာ-၂၄၉။ ဤကျမ်း ပဌမတွဲ နှာ-၁၂၆။)

၆။ ရဟန္တာတို့သည် အချို့တော သံယောဇဉ် တရားများကို မပယ်ရှားနိုင်ကြောင်း ယူဆကြသည်။ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤ အယူဝါဒ သေတ်ကြောင်းကို ၂၀၂-သံယောဇနကထာ၌ ရှင်းလင်း ဟောကြားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် နှာ ၄၃၂။ မြန်မာပြန် ၃-တွဲ၊ နှာ-၃၆၃။ ဤကျမ်း ဒုတိယတွဲ နှာ-၁၆၇။)

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပရဝါဒီ မဟာသံဃိကဝိုဏ်း နောက်လိုက်များသည် တရားလမ်းမှန် ဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်တော်မူကြသည့် ရဟန္တာ အရှင်ဖြတ်များအား ရန်ပြိုးထားပြီး ရဟန္တာအရှင်များ၏ ဂုဏ်အသရေကို ထိခိုက်ပုတ်ခတ်၍ ဝါဒတိုက်ခိုက်ကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။ သို့မှသာ မိမိတို့အနိုင်ရနိုင်လိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်ကြသည်။ ပုထုဇဉ်တို့၏သဘောသည် မှားသည့် မှန်သည်ကို မကြည့် မိမိတို့ အနိုင်ရရေးကိုသာ ကြည့်၍ ပြောဟော ပြုလုပ်တတ်ကြသည်မှာ အလွန်ထိတ်လန့်ဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

> အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿသည် ယင်းသို့သော သာသနာ့ဘေးအန္တရာယ်များကို တားဆီးပိတ်ပင် ချေမှုန်းလျက် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးကို ဟောကြားတော်မူပေရာ နောင်လာ နောင်သား သာသနာတော် ချစ်မြတ်နိုးသူ လူရှင်အများတို့သည် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးကို လေ့လာသင်ယူခြင်းဖြင့်ရင်း၊ ဟောပြောပို့ချခြင်းဖြင့်ရင်း၊ လှူဒါန်းဖြန့်ဝေခြင်းဖြင့်ရင်း စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းသင့်လှပေသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရန်ပြိုးထား၍ ယူဆကြသော မိစ္ဆာအယူဝါဒများသာမက သာသနာတော်၌ အန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့် ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သော မိစ္ဆာအယူများစွာကိုလည်း ဤကထာဝတ္ထုကျမ်း၌ ရှင်းလင်းပယ်ရှား ဟောကြားသားဖပသည်။ အချို့ကို စာမြည်းအဖြစ် စာရှုသူသုတေသီတို့ လေ့လာနှင့်ရန် ထုတ်ပြပါအုံ့။

ကြားကာလဘဝ။ ။သတ္တဝါတို့သည် ဘဝတခုမှ သေပြီးလျှင် အခြားဘဝသစ်တခုကို မရသေးမီ ကြားကာလ၌ သန္ဓေလောင်းအဖြစ် တည်နေရသေးသည်။ ယင်း သန္ဓေလောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဘဝသစ်ကို ရှာဖွေရသည်။ ယင်းကာလဘဝကို ပါဠိဘာသာဖြင့် အန္တရာဘဝဟု ခေါ်သည်။ သန္ဓေလောင်းကိုမူ ပါဠိဘာသာဖြင့် ဂန္ဓဗ္ဗ ခေါ်ပေသည်။ သန္ဓေလောင်းခေါ် ဂန္ဓဗ္ဗကို ရှေးမြန်မာတို့က တစ္ဆေဟု သုံးစွဲခဲ့ကြသည်။

ယင်း တစ္ဆေ ဟူသော ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သန့်ရှင်းသန့်ရှင်း အဓိပ္ပါယ်အမျိုးမျိုး ဖွင့်ပြကြသည်။ ပါဠိသန့်သူ ပညာရှင်တို့ကမူ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း အနက်ဟောဖြစ်သော ပါဠိ တဇ္ဇ ဓာတ်မှ ဆင်းသက်လာသည်။ တဇ္ဇမှ အသံပေါ်၍ တစ္ဆေ ဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော် ပါဠိစာပေကျမ်းဂန်တို့၌ တဇ္ဇေဟု ခေါ်သော သတ္တဝါတမျိုး မတွေ့ရသောကြောင့် ထိုဆရာတို့၏ စကားကို စဉ်းစားသင့်သည်။

မြန်မာသန့်သူ ပညာရှင်တို့ကမူ တစ္ဆေကို ဇစ်-တပုဒ် ဆေ-တပုဒ် ခွဲခြားကြပြီးလျှင် ဤဘဝမှလည်း လက်လွတ် ဟိုဘဝကိုလည်း မရသေးပဲ တစ်လစ်

ကြီး ဖြစ်နေကာ ဆေ တေ တေ အ တ တ ဖြစ်နေသည့် သတ္တဝါဟု ဝိုဋ္ဌိဟ်ပြု အဓိပ္ပါယ် ဖော်ကြသည်။ ဤ ပညာရှင်တို့၏ အယူအဆကိုလည်း တစ်၏ အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပုံမှာ လက်ခံနိုင်သော်လည်း ဆေ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ လက်မခံနိုင်အောင် ဖြစ်နေသည်။

ယင်း ဂန္ဓမ္ဗ သဒ္ဒလောင်း တစ္ဆေရှိသည့် အန္တရာဘဝ ရှိသည့် ဟူသော ဝါဒကို ကထာဝတ္ထုကျမ်း ကထာအမှတ် ၂၄-အန္တရာဘဝကထာ၌ စိစစ်ဝေဖန် ပယ်ရှားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိ နှာ ၂၆၉။ မြန်မာပြန် ဒု-တွဲ၊ နှာ ၇၂။ ဤကျမ်း ဒုတိယတွဲ နှာ ၅။)

သောတာပန်နှင့် လူသတ်မှု။ ။ဂိုဏ်းကြီး ၁၈-ဂိုဏ်းတွင် ပါဝင်သည့် စေတိယဂိုဏ်းမှ ခွဲထွက်လာခဲ့သော ပုဗ္ဗိ-သေလိယ ဂိုဏ်းနှင့် အပရသေလိယ ဂိုဏ်းသားတို့သည် သောတာပန်သည် ဒေါသကို မပယ်ရသေးသောကြောင့် ပါဏာတိပါတာကံကို ကျူးလွန်နိုင်သည်ဟု အယူရှိကြသည်။ ဟောပြောကြသည်။

ဤအယူအရ ပါဏာတိပါတကံကို ကျူးလွန်နိုင်မည်ဆိုလျှင် ဒေါသအရင်းခံသော မာတုဃာတကကံကိုလည်း ကျူးလွန်နိုင်မည်ဟု အဓိပ္ပါယ် ရောက်ပြန်သည်။ ယင်းသို့ ရောက်လျှင်လည်း—

ရဟန်းတို့-သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမိကို သတ်ခြင်း ဟူသော အရာ အခွင့် မရှိနိုင်ချေ။

ဟူသော(အံ ၁-၂၇-လာ) ဘုရားဟောနှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်းကို ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်(နှာ-၃၄၂) ယင်း မြန်မာပြန် ဒု တွဲ(နှာ-၂၁၁) ဤကျမ်း ဒု-တွဲ (နှာ-၇၂) ဇီဝိတာဝေါရောပနကထာ၌ စိစစ်ပြောပြထားပေသည်။

အနုသယကိလေသာ။ ။သတ္တဝါတို့အား ပူပန် ညစ်နွမ်းစေတတ်သော အကုသိုလ်ဓာတ်များကို ကိလေသာ ဟု ဗုဒ္ဓစာပေ ကျမ်း၀နှ်တို့၌ ပြဆိုထားသည်။ ယင်း ကိလေသာသည် ၁၀-ပါး ရှိသည်။ ကိလေသာသည်—

၁။ အနုသယ ကိလေသာ
၂။ ပရိယုဋ္ဌာန် ကိလေသာ
၃။ ဝိတိက္ကမ ကိလေသာ

ဟူ၍ ၃-မျိုး ရှိသည်။ ယင်း ၃-မျိုး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှားစအောင် ရေးပြရန် ခက်သည်။ သို့သော် မှန်းနိုင်ရုံ အကြမ်းသဘောမျှ ရေးပြပါမည်။

အနုသယကိလေသာ-ဟူသည်မှာ သိမ်မွေ့သော အခွင့်သင့်လျှင် စိတ်သန္တာန်အစဉ်၌ ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်သည့် ကိလေသာခေတ် အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။

ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ–ဟူသည်မှာ ,ကိလေသာ သဘောအဖြစ်ဖြင့် စိတ်သန္တာန် အစဉ်၌ ထင်ကြ သောင်းကျန်းကာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိလေသာခေတ် အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။

ဝီတိက္ကမကိလေသာ–ဟူသည်မှာ စိတ်သန္တာန်အစဉ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ရုံမက ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ထင်ကြ လှုံ့နှိုးကျူးလွန်သော ကိလေသာခေတ်မျိုး ဖြစ်သည်။

ဤ ၃-မျိုးကို ထင်ရှားစေရန် ပညာရှင်များက မီးခြစ်ဆံယမ်းနှင့် မီးတောက်ပုံ မီးလောင်ပုံများကို ဥပမာ ပေးကြသည်။

(က) မီးခြစ်ဆံယမ်း၌ မီးဖြစ်စေနိုင်သော သတ္တိခေတ် ရှိသည်။

(ခ) ယင်း သတ္တိခေတ်သည့် မီးခြစ်အိမ်နှင့် ပွတ်တိုက်မိသောအခါ အကြောင်းညီညွတ်လျှင် မီးတောက်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

(ဂ) ယင်း မီးတောက်ကလေးသည် အကြောင်းညီညွတ်လျှင် အခြားလောင်စာများသို့ ကူးစက်ပြီး မီးလောင်မှု ဖြစ်လာသည်။

ဤ ဥပမာ၌–

(က) မီးခြစ်ဆံယမ်းရှိ မီးဖြစ်နိုင်သည့် သတ္တိခေတ်ကဲ့သို့ အနုသယကိလေသာခေတ် တူညီသည်။

(ခ) ယင်း သတ္တိခေတ်သည့် မီးခြစ်အိမ်နှင့် ပွတ်တိုက်မိသောအခါ ပေါ်လာသော မီးတောက်ကလေးနှင့် ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာတူသည်။

(ဂ) ယင်း မီးတောက်ကလေးမှ အခြားလောင်စာများကို ကူးစက်၍ မီးလောင်မှု ဖြစ်သည်နှင့် ဝီတိက္ကမ ကိလေသာတူသည်။

ဤသို့ ကိလေသာခေတ် သုံးမျိုး၏ သဘောအမိပ္ပါယ်ကို ပညာရှင်များ ထင်ရှားအောင် ဖော်ကြသည်။ ယင်းသို့ ကိလေသာခေတ် ၃-မျိုးကို သိရလျှင် ကိလေသာခေတ် ၃-မျိုးပါ အနုသယနှင့် စပ်ဆိုင်သော အယူဝါဒ အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်း၌ ဖြေရှင်းပုံကို ဆက်လက် ဖော်ပြပါအုံ့။

အနုသယသည် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပရိယုဋ္ဌာန ဝီတိက္ကမ အဖြစ်ကို မရောက်သေးသည့်ကာလ၌ အာရုံယူခြင်းကိစ္စကို မဆောင်ရွက်နိုင်။ ထို့ကြောင့် အနုသယ ကိလေသာသည် အနာရမ္မဏ တရားဖြစ်သည် ဟု ယူဆသော ဝါဒ

ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ ယင်း ဝါဒကို ကထာဝတ္ထုကျမ်း ကထာအမှတ် ၈၇-အနုသယာအနာရမ္မဏကထာ၌ စိစစ် ရှင်းပြထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နာ- ၂၉၉။ မြန်မာပြန် ခု-တွဲ၊ နာ-၆၂၄။ ဤကျမ်း ဒုတိယတွဲ နာ-၂၉။)

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အနုသယ ကိလေသာတို့သည် အာရုံပြုမှု မရှိလျှင် ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဖြစ်နိုင်။ အဗျာကတ တရားသာလျှင် ဖြစ်မည်ဟု ယူဆသော ဝါဒလည်း ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ယင်း ဝါဒကို ကထာအမှတ် ၁၀၆-အနုသယာ အဗျာကတ ကထာ၌ စိစစ် ဝေဖန် ပြဆိုထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နာ-၃၂၃။ မြန်မာပြန် နာ-၁၆၆။ ဤကျမ်း ဒုတိယတွဲ နာ-၅၃။)

အနုသယကိလေသာသည် ဟိတ်မရှိသော အဟေတုကတရား ဖြစ်ရမည်ဟု ယူဆသော ဝါဒလည်း ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ယင်းဝါဒကို ကထာ အမှတ် ၁၀၇၊ အနုသယာ အဟေတုက ကထာ၌ စိစစ် ဝေဖန်ထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နာ-၃၂၃။ မြန်မာပြန် နာ ၁၂၄။)

အနုသယကိလေသာသည် စိတ္တနှင့် မယှဉ်သည့် စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ တရား ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသော ဝါဒလည်း ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ ယင်း ဝါဒကို ကထာ အမှတ် ၁၀၈၊ အနုသယာစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တကထာ၌ ရှင်းလင်း ဝေဖန်ထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နာ ၃၂၃။ မြန်မာပြန် ခု-တွဲ၊ နာ ၁၂၄။ ဤကျမ်း ဒုတိယတွဲ နာ ၅၃။)

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဗုဒ္ဓတရားတော်ဆိုင်ရာ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော မှားယွင်းသော အယူဝါဒများကို စိစစ် ဝေဖန်၍ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၌ သုတ်သင် ရှင်းလင်း ဟောကြားထားပေသည်။

အဘိဓမ္မာကျမ်း ဖြစ်ပုံ။ ။ဟောကြားထားသည့် တရားဒေသနာတို့သည် အဘိဓမ္မာ သဘောပိုင်းဆိုင်ရာ၌ ပါဝင်သည့် သိမ်မွေ့ နက်နဲသော တရားများ ဖြစ်သည့်အပြင် မြတ်စွာဘုရား အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကို ဟောစဉ်အခါက ချမှတ်ထားတော်မူသော အကျဉ်းချုပ် ဒေသနာ ၈-ချက်နှင့် ညီညွတ်လိုက်လျောစွာ အကျယ် ဟောကြားချက် ဖြစ်သောကြောင့် တတိယသံဂါယနာတင် ထေရ်အရှင်တို့က ၅-ခုမြောက် **အဘိဓမ္မာကျမ်းတော်ကြီး**အဖြစ် အတည်ပြု သတ်မှတ်တော်မူကြပေသည်။

ကထာဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ

အာဘိမ္မော ၇-ကျမ်းတို့တွင် ပဋ္ဌမကျမ်းစာဖြစ်သော ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီး သည်ကား—

၁။ ဓမ္မဂမ္ဘီရ ပါဠိတော် ဝေါဟာရ၏ နက်နဲခြင်း၊
၂။ အတ္ထဂမ္ဘီရ အနက်အဓိပ္ပါယ်၏ နက်နဲခြင်း၊
၃။ ဒေသနာဂမ္ဘီရ ဟောကြားထားသည့် အခြင်းအရာ နက်နဲခြင်း၊
၄။ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရ ထိုးထွင်းသိမြင်မှု နက်နဲခြင်း၊

ဟူသော နက်နဲခြင်း ၄-ပါး ရှိရကား ယင်း ပါဠိတော်၏ အနက် အဓိပ္ပါယ် စသည်ကို ဖွင့်ပြသော အဋ္ဌကထာကျမ်းကို အရှင်မဟာမုဒ္ဓလော်သအရှင်မြတ်က ပြုစုစီရင်တော်မူသည်။ ယင်း ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာသည်—

၁။ အဋ္ဌသာလိနီ
၂။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ
၃။ ပဋ္ဌပကရဏ

ဟူသော အာဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာ ၃-ကျမ်း ၃-အုပ် ရှိသည်တွင် ၃-ပဋ္ဌပကရဏ အဋ္ဌကထာ၌ ပါဝင်သည်။ စာမျက်နှာ-၄၉၉-ရှိသည်။

ကထာဝတ္ထု မူလဋီကာ

ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ၏ အဆို အမိန့်များသည်လည်း နောင်လာ နောက်သားများအတွက် သိမြင်ရန် အခက်အခဲ ရှိနေပြန်ရကား ဥယ်နာမည် အာနန္ဒာ၊ ရဟန်းတွဲ အရှင်ဝနရတနတိသဟတေရ်က အဖွင့်ဋီကာ တစောင် ရေးသား စီရင်တော်မူသည်။ ကထာဝတ္ထု မူလဋီကာဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ စာမျက်နှာ ၆၉-ရှိသည်။

ကထာဝတ္ထု အနုဋီကာ

မြန်မာဆိုရိုးရှိသောကျမ်း။ ။ကထာဝတ္ထု မူလဋီကာ၏ အဆို အမိန့်များ၌ ခက်ခဲ၍ သိမြင်ရန် မလွယ်ကူသောကြောင့် ဋီကာဆရာကြီး အရှင်ဓမ္မပါလ ကဲ့ ထပ်မံ၍ အနုဋီကာ ရေးသား ဖွင့်ပြရ ပြန်သည်။

ဖော်ပြခဲ့သည့် ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့နှင့် ပတ်သက်၍ 'ကထာဝတ္ထု အနက်ခု'ဟူသော မြန်မာဆိုရိုးစကားတခု ရှိခဲ့သည်။ ယင်း စကားသည် တန္တိဝါယနည်းဖြင့် ပြဆိုသော ဆိုရိုးစကား ဖြစ်သည်။ တန္တိ-

ဝါယနည်း ဟူသည်မှာ ယက်ကန်းယက်နည်းဟု မြန်မာအနက် ရရှိသည်။ ယက်ကန်းယက်ရာ၌ ချည်သား ၂-လွှာ ဖြစ်သော်လည်း အထည်သားမှာ ၁-လွှာသာဖြစ်သည်။ ထို့အတူပင် 'ဤကထာဝတ္ထု အနက်ခု'ဟူသော ဆိုရိုးစကားသည်လည်း အဓိပ္ပါယ် ၂-မျိုးကို ဆောင်နိုင်သော တခုတည်းသော ဆိုရိုးစကား ဖြစ်သည်။

အနက်ခု။ ။ကထာဝတ္ထု ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ ပြဆိုအပ်သော ပါဠိ ဝေါဟာရမျှားသည် အတ္ထအကြောင်းမျှားသော ထေရဝါဒသုံး ဗေါဟာရမျှားသာမက အတ္ထအကြောင်နည်းပါးသော ဂိုဏ်းကွဲပေါင်းများစွာသုံး ဝေါဟာရ ပါဠိအနက်အဓိပ္ပါယ်မျှား ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်မျှားကို သိမြင်ရန် မလွယ် အနက် ခိုးလိုး ခုလု ဖြစ်နေတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကထာဝတ္ထုဆိုင်ရာ၌ အနက်ခုနေတတ်သည်။ ယင်းသို့ အနက်ခုနေတတ်သည်ကို အဖြောင့် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် 'ကထာဝတ္ထု အနက်ခု'ဟု တနည်းဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

အနုခက်။ ။ကထာဝတ္ထု အနုဋီကာ ရေးသား စီရင်တော်မူသော အရှင် ဓမ္မပါလသည် ထေရဝါဒတွင်သာမက မဟာသံဃိက စသော ဂိုဏ်းကွဲများ၏ အယူအဆ အခေါ်အဝေါ်များကိုလည်း ကျွမ်းကျင်တော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်သည် ကထာဝတ္ထုရှိ ခက်ခဲသော ဝါဒကဲ့သို့ ဝေါဟာရများ, အဓိပ္ပါယ်များကိုလည်း အနုဋီကာ၌ ထည့်သွင်းရေးသားထားသောကြောင့် အနုဋီကာသည် အလွန်ခက်ခဲနေပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် အနက်ခု အနုခက် ဟု စကား အပြန် စကားလိမ် အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း 'ကထာဝတ္ထု အနက်ခု'ဟု ဆိုရိုးစကားက ဆောင်နေပြန်လေသည်။

ဤသို့လျှင် ကထာဝတ္ထုဆိုင်ရာ ပါဠိစာပေမျှားအတွက်ရင်း၊ ကထာဝတ္ထု အနုဋီကာအတွက်ရင်း ကထာဝတ္ထု အနက်ခု ဟူသော မြန်မာဆိုရိုးစကားတွင်လျက် ရှိနေပေသည်။ ကထာဝတ္ထု အနုဋီကာမှာ ဆဋ္ဌမုဖြင့် စာမျက်နှာ (၁၀၀)ရှိသည်။

ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာ

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်နှင့် ပတ်သက်၍ အနက်အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင် ထင်ရှားအောင် အဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းများ ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြပါသော်လည်း ပါဠိမကျမ်း မြန်မာ့ဘာသာ သက်သက်ကိုသာ တတ်ကျွမ်းသူ သောတုန္ဒနယ် စာသင်ယေမျှားနှင့် ဗုဒ္ဓအာဘိဓမ္မာ လေ့လာသူ သုတေသီများအတွက် အခက်အခဲရှိနေပြန်ပေသေးရာ တောင်မြို့ မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက် မဟာနာယက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ သည်

မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖွင့်ဆိုသော ဤ ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာကျမ်းကို ရေးသား စီရင်တော်မူသည်။

ကျမ်းပြုဆရာတော် ဂုဏ်ရည်။ ။ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာကျမ်း ပြုစုတော်မူသော ဆရာတော် အရှင်ဝနကာဘိဝံသ သည်ကား ဗုဒ္ဓဝါဒ ဗုဒ္ဓတရားတော်ဆိုင်ရာ ကျမ်းများစွာကို လေ့လာလိုက်စားလိုသူတို့၏ အသိဉာဏ်ဝင်ဆံ့အောင် ရေးသား ပြုစုတော်မူနိုင်စွမ်းသည့် သတ္တိထူး ရှိတော်မူသော ခေတ်၏ တောင့်တချက်အရ ပေါ်ထွန်းလာသူ သိုက်ဝင် သမိုင်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီး ဖြစ်သောကြောင့် မည်သို့ မည်ပုံ တော်ပါသည် တတ်ပါသည်ဟု စာရှုသူတို့အား ဤနိဒါန်း ရေးသားဖွင့်ဆိုပြု၍ မိတ်ဆက်ပေးရန် လိုမည် မထင်ပါ။ အကယ်၍ ရေးသားဖွင့်ဆိုပြုနေပါလျှင် နိဒါန်း၌ ရေးပြနိုင်သည်က နည်း၍ စာရှုသူ သုတေသီတို့ သိရှိနေသည်က များနေမည် ဖြစ်သောကြောင့် ရှက်နိုးဖွယ်သာ ဖြစ်ပါလေတော့မည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာတော်၏ များစွာသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသများကို ထုတ်ဖော်ရေးသားခြင်း မပြုတော့ပဲ ဤ နိဒါန်းရေးသူနှင့် ဤ နိဒါနိုးဖတ်ရှုနေသူတို့ အယူအဆ သဘောထားချင်း တထပ်တည်း တူညီနိုင်မည့် ဆရာတော်၏ ဂုဏ်ထူးဝိသေသတခုကိုသာလျှင် ဤ ကျမ်းစာနှင့်ရင်း၊ သာသနာ သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်နေသည့် ဤ အချိန်အခါနှင့် ကိုက်ညီသောကြောင့်ရင်း ထုတ်ဖော် ရေးသားလိုပါသည်။ ယင်း ဂုဏ်တော်သည်ကား—

ဆရာတော်သည် သာသနာ သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို လိုလားနှစ်သက် ဆောင်ရွက်နေသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဖြစ်သည်—

ဟူသော တခုတည်းသော အဓိကအချက်ကြီးပင် ဖြစ်ပါသည်။

မှန်ပါ၏။ ဆရာတော်သည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာကပင်လျှင် ကျောင်းတိုက်တည်ထောင်ကာ ရှင်ငယ် ရဟန်းငယ်များကို လက်ခံကျေးမွေးထောက်ပံ့၍ သာသနာ့ဝန်ဆောင်ကောင်းများဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး ပရိယတ် ပဋိပတ် ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ဝိနည်း သိက္ခာ အကျင့်သီလကို ရိုသေ လေးစားရန် သာသနာတော်ဝန်ကို ရှုပ်ရှုပ်ခ်ုခ်ု ဆောင်ရွက်စေရန် ပဋိပတ်ပညာကိုလည်း လေ့ကျင့်သင်ပြ ဆုံးမပေးခဲ့သည်။

သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးအတွက် ရှင်လူအများအား နှုတ်ဖြင့်လည်း ဟောကြားတော်မူသည်။ ဘာသာသွေး၊ အနာဂတ်သာသနာရေး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာ၊ သာသနာရေး လျှောက်ထားချက် စသော ကျမ်းပေါင်း မြောက်မြားစွာကိုလည်း ရေးသား ပြုစုတော်မူခဲ့သည်။

သာသနာတော်နှင့် ပတ်သက်၍ ဟာကွက် ပျောက်ကွက် အားနည်းချက် များကိုလည်း ပြုပြင်နိုင်ရန် အခွင့်ရသမျှ ထုတ်ဖော် ညွှန်ပြတော်မူခဲ့သည်။ ယင်း ညွှန်ပြချက်ကို ထင်ရှားစေရန် ဝေးဝေးလံလံ မဟုတ်ပဲ ယခု စာရှုသူတို့ လက်သို့ ဆိုက်ရောက်နေသည့် ကထောဝတ္ထု ဘာသာဋီကာမှ ထုတ်ပြလိုပါသည်။

ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၂၁-၌—

ပဌမသံဂါယနာ။ ။မြန်မာနိုင်ငံဝယ် ပေထက်အက္ခရာကို အားကျသောအားဖြင့် သာ၍ ခိုင်မြဲလိမ့်မည်ဟု ယူဆကာ ကျောက်ထက်အက္ခရာ တင်ကြသော်လည်း ယနေ့တိုင်အောင် အသုံးပြုသူ မများသေးချေ။ ထိုအချိန်၌ ဒေါင်းဒင်္ဂါးငွေများကို ဆွမ်းဆန်၊ တော်အဖြစ်ဖြင့် လှူဒါန်း၍ နေကြသော်လည်း ထို သာသနာ့မလကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့ကြ။ သုတ်သင်လိုသော ဆရာတော် အချို့ကလည်း အားပေးသူ မရှိ၍ အားမရှိခဲ့ကြသောကြောင့်—

မိုးချုပ်လို့ ပြန်ချိန်တော်၊ မြတ်လေးစွယ်တော် ပေါ်သည့်ချောင်းမှာ ဒေါင်းတွေက အော်။

ဒေါင်းပေါ်လျှင် ကြိုသူလွှတ်ပါ့၊ ပျိုတို့မောင် ဝါဝါဝတ်ကို ဒေါင်းခွပ်ချည့်လေး။

ဟု စောင်းချိတ်၍သာ ရေးဝံ့တော့သည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ။ ။ဆဋ္ဌသံဂါယနာဟု သမုတ်အပ်သော သံဂါယနာ အချိန်၌ကား ဒေါင်းဒင်္ဂါးအဆက် ဖြစ်သော ငွေစက္ကူတွေကို အများစုက ရဲတင်းစွာ ကိုင်တွယ် ခံယူနေကြလေပြီ။ ထို သာသနာ့မလကို မည်သူကမျှ သုတ်သင်ဖို့ရာ မစဉ်းခဲ့။ လွယ်ကူသော စာအုပ် ရိုက်နှိပ်မှုကိုသာ ဝိုင်းဝန်း၍ ကြိုးစားတော်မူခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအချိန်၌ အတုအယောင် ရဟန်းတွေနှင့်တကွ သာသနာ့မလသည် ကြီးကျယ်နေလေပြီ။ မည်သို့ သုတ်သင်ကြမည်နည်း။

ဟူ၍ ရေးသားညွှန်ပြထားပေသည်။

ဆရာတော်၏ ညွှန်ပြချက်သည် နည်းပင် နည်းသော်လည်း ခရီးရောက် နက်ရှိုင်းလှပါပေသည်။ သံဂါယနာတင် ဟူသည်မှာ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည့်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို လုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပဌမသံဂါယနာ တင်စဉ်တုန်း အခါနှင့် ဆဋ္ဌသံဂါယနာ တင်စဉ်တုန်းအခါများက သာသနာတော် သန့်ရှင်းရေးအတွက် သာသနာ့မလခေါ် သာသနာတော်၏ အညစ်အကြေး များကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့ကြကြောင်း ထောက်ပြထားပေသည်။

မှန်ပေသည်။ ဒုတိယသံဂါယနာတင်စဉ်တုန်းက အရှင်မဟာယသ အမှူးရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများသည် ရှေ့ဇော်ကို အလှူခံခြင်း၊ သာသနာ့မလကို တည်ကြည်တတ်တည်း အဓမ္မဝတ္ထုအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး သုတ်သင်ရှင်းလင်းတော်မူခဲ့ကြသည်။ဤနိဒါန်း ဒုတိယသံဂါယနာခန်း (စားမျက်နှာ ဂ-ဂ-ဂ)ကို ပြန်ကြည့်ပါ။

သို့ပါသော်လည်း ပဌမသံဂါယနာ တင်စဉ်အချိန်က ယင်း ရှေ့ဇော်ကို အလှူခံခြင်း အဓမ္မဝတ္ထုကို မသုတ်သင်နိုင်ရုံမျှမက ဒေါင်းဒင်္ဂါးများကို ဆွမ်းဆန်တော် ဟု အမည်ပြောင်းပြီး ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း လှူခဲ့ကြ, ခံယူခဲ့ကြကြောင်း ဆရာတော်က ထောက်ပြသည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ တင်စဉ်အချိန်ကလည်း ပဌမသံဂါယနာအတိုင်းပင် လိုက်၍ ဝေဒနာရှုများကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းပင် လှူခဲ့ကြ, ခံယူခဲ့ကြကြောင်း ဆရာတော်က ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤ ဖော်ပြခဲ့သော လုပ်ဆောင်ချက်, ရေးသားချက်များကို ထောက်ရှုလျှင် ဤ ကျမ်းပြုဆရာတော်သည် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို လိုလားဆောင်ရွက်သူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်ကြောင်း စာရှုသူများ သိနိုင်လောက်ပြီ ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ဤကျမ်း၏ ဂုဏ်ရည်

ဆရာတော် ပြုစုတော်မူသော ကျမ်းစာတို့သည် ရေးသားလိုသောအကြောင်းကို ဖတ်ရှုသူများသည် မိမိကိုယ်တိုင် သဘောပေါက် သိရှိပြီး အကြောင်းအရာကို မိမိကိုယ်တိုင် ရေးသားပြီး မိမိစာကို မိမိကိုယ်တိုင် ပြန်ဖတ်လိုက်ရသကဲ့သို့ ရှင်းကန် လင်းကန် ထင်းကန် သိမြင်နိုင်အောင် ရေးသား ထားသည့် စာများသာ ဖြစ်ကြောင်း ဆရာတော် ပြုစုသမျှသော စာတို့၏ ပင်မအရိုးခံ ဂုဏ်ရည်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ ယင်းသို့သော ပင်မအရိုးခံဂုဏ်ရည်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းခြင်းမှာ—

၁။ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော မြန်မာဝေါဟာရ ဝေါဟာရသုံးခြင်း
၂။ စာစပ် ဖော်ပြခြင်း
၃။ ပါဠိမှား ပါဠိမှန် ရှင်းပြခြင်း
၄။ ပါဠိသော်သာ ထည့်ပြခြင်း
၅။ ကျမ်းညွှန်း ပြခြင်း
၆။ သုတ်ညွှန်း ရေးသားပြခြင်း
၇။ ဝိဂြိုဟ်ပြခြင်း

၈။ ပုဒ်ဓာတ်ပစ္စည်း ခွဲပြခြင်း
၉။ ဋီကာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့် ထည့်ပြခြင်း
၁၀။ အနုဋီကာအဓိပ္ပါယ်ဖွင့် ထည့်ပြခြင်း

စသည်ဖြင့် ဤကျမ်းဌ ရေးသား စီရင်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဖော်ပြချက်များ ထင်ရှားစေရန် အနည်းငယ်မျှ ဤကျမ်းမှ ထုတ်နှုတ်ဖော်ပြပါအုံ-

၁။ ပေါ်လွင်သော မြန်မာဝေါဟာရဝါကျ။ ။ဤကျမ်း ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၂၅-ဌ ဥပလဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဥပဂန္ဓာ၊ ကပ်ရောက်၍။ လဇ္ဇတိ၊ ရနိုင်ပါသလော။ ဉာယတိ၊ သိအပ်သိနိုင်ပါသလော။ ဤတိ အတ္ထော၊ နုက်။-ဟူ၍ အနုက် မြန်မာပြန်ကိုထားသည်။ ယင်း ပြန်ဆိုချက်ကို အောက်ခြေမှတ်ချက်ဌ-

ဝ။ ဥပလဇ္ဇတိ၊ ဥပကို "ပညာယ ဥပဂန္ဓာ"ဟု ဖွင့်၏။ ပုဂ္ဂလဟူသော အရာဝတ္ထုကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ(အာရုံပြု၍ ကြည့်သောအခါ) ဉာဏ်ထဲဌ ရအပ် ရနိုင်ပါသလောဟု မေးသည်။ "ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ရအပ်" ဟူသည် သိအပ် သိနိုင်ခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ပညာယ ဥပဂန္ဓာ လဇ္ဇတိ" ကို "ဉာယတိ"ဟု အကျဉ်းချုပ် အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်သည်။ [စိတ်၏ သိပုံကို ပြရာဌ "ဇာနနံ နာ၀ဗ-ဥပလဒ္ဓိ·အာရုံကို သ်ခြင်းမည်သည့် အာရုံကိုရခြင်းပင်တည်း"ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဤဌလည်း ဥပလဇ္ဇတိကို ဉာယတိဟု ဖွင့်သည်။]

ဟူ၍ စာရှုသူတို့ ဉာဏ်ထဲဌ ရှင်းကနဲ လင်းကနဲဖြစ်အောင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော မြန်မာ ဝေါဟာရ ဝါကျများကို သုံးစွဲ၍ ဖွင့်ပြထားပေသည်။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ထိုက်သင့်သလို ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော မြန်မာ ဝေါ-ဟာရ ဝါကျများကို သုံးစွဲရေးသားထားသည်ကို ဤကျမ်းဌ စာရှုသူတို့ အားရ ကျေနပ်စွာ ဖတ်ရှုရပါလိမ့်မည်။

၂။ **စာစပ်ဖော်ပြခြင်း။** ။ပါဠိစာပေဌ ဝါကျတခု၏ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကို သိရန်မှာ ပါဠိအနက် ထင်ရှားသာမက ယင်း ဝါကျဌ ပါသည့် ကာရကစကားလုံးတိုင်း၏ ပဓာနဆိုက်ရောက်ရာ ကြိယာကို သိရန် အရေးကြီးသည်။ ကာရကစကားလုံးတို့နှင့် ကြိယာပုဒ်တို့ မည်သို့ ဆက်စပ်သည်ကို စာစပ်၍ သိရမှ အဓိပ္ပါယ်ကို သိသာနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျမ်းတွင် အခ္ခါ စာရှုသူတို့ အသိခက်မည့် ပုဒ်များကို စာစပ်၍ ဖွင့်ဆို ရေးသားထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။ ဥပမာအဖြစ် အနည်းငယ် ထုတ်ပြ ပါအုံ-

"တေ" ဟူသော ပါဠိဝေါဟာရသည် တ-ဟူသော သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်နောင်၌ ဝုတ္တ ကတ္တားအနက် ဝုတ္တကံအနက် ပဌမာယောဇနာတတ်နှင့် အဝုတ္တကံအနက် ဒုတိယာ ယောဇနာတတ် ၂-မျိုးသက်၍ "သဗ္ဗယောနိုနမာ" ဟူသော ကစ္စည်း သဒ္ဒါကြီးသုတ်ဖြင့် စီရင်၍ ထို ရဟန်းတို့သည်ဟူ၍ဝင်း, ထို ရဟန်းတို့ကို ဟူ၍ဝင်း အနက်ပေးနိုင်သည်။ ဤနေရာ၌ စာရှုသူတို့အတွက် မည်သို့ အနက်ပေး၍ မည်သို့ အဓိပ္ပါယ်ယူရမည်ကို အသိဝက်နိုင်ဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဤကျမ်း ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၁၆-၌—

> တေ၊ ထို ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့သည်။ (သမုဒ္ဒာပေန္တိ-၌စပ်။)
> ဝါ၊ တို့ကို။ (နိဂ္ဂယှမာနာပိ-၌ စပ်။)

ဟူ၍ စာစပ်ကို ဧရေးသားဖော်ပြထားပါသည်။ ဤသို့ ပြခြင်းဖြင့်—

> ထို ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့ကို ရဟန်းသံဃာသည် ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့် စောဒနာသာဓကဏာ ဝိနည်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် နှိပ်အပ်ပါကုန်သော်လည်း ဓမ္မဝိနုယအားလျော်သော အကျင့်၌ ကောင်းစွာ မတည်ကြကုန်ပဲ တပါးမက မျှားသောသဟာ ရှိသော သာသနာ၏ ဘေးရန်ကိုဝင်း, အညစ်အကြေးကိုဝင်း, ဆူးငြောင့်ကိုဝင်း ထို ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့သည် ဖြစ်စေကြကုန်၏။

ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖြောင့်ဖြူးစွာ သိနိုင်ပေသည်။

ဤကျမ်း ဒု-တွဲ၊ နှာ-၃၃ ၌လည်း—"ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရော သဒ္ဒေါ သောတ-ဝိညေယ္ယောတိ" ဟူ၍သော ပုဒ်ကို "ပုစ္ဆတိ" ကြိယာ၌ စပ်ရမည်ဟု စာစပ်ကို ညွှန်ပြထားပေသည်။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် စာရှုသူတို့ အသိဝက်မည်ထင်သော နေရာတိုင်းမှာ လိုလိုပင် စာစပ်၍ ရှင်းလင်းပြချက်များကို ကျေးဇူးတင်ဖွယ် ဖတ်ရှုတွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ပါဠိမှား ပါဠိမှန်။ ။အဋ္ဌကထာ၏ ဆိုလိုရင်း အနက် အဓိပ္ပါယ်မှန်ကို သိနိုင်ရန်မှာ အဋ္ဌကထာ၏ မူလ ပါဠိအမှန်ကို သိနိုင်ရန်လည်း လိုအပ်လှပေသည်။ ယင်းသို့ မူလပါဠိအမှန်ကို သိနိုင်ရန် အတွက် ဤကျမ်း၌ ပါဠိမှား ပါဠိမှန်ကိုလည်း အနီးစပ်ဆုံး ဖြစ်နိုင်သမျှ စိစစ်ဖော်ပြထားပေသည်။ ဥပမာတခု ထုတ်ပြပါအုံ—

> ဤကျမ်း ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၂၆-၌—
>
> ဩဝ-(ဋ)- လ-B

ပဋ္ဌာနနှုန်း၏ နောက်ဌ် အာဂစ္ဆတိဟု ပါ၏။ ရှေးကားနှင့် ထပ်သောကြောင့် မကောင်း။ သိဟိုဠ်မူအတိုင်း "ပဋ္ဌာနန္တိ" ဟု ရှိခြင်းက ကောင်းသည်—

ဟူ၍ ပါဠိမှား ပါဠိမှန်ကိုလည်း ရှင်းလင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

ထို့ပြင် ဤကျမ်း ဒုတိယတွဲ နှာ ၁၅၂-၌လည်း အာနန္တရိကဘာဝဒဿနတ္ထံ နှင့် အာနန္တရိကာဘာဝဒဿနတ္ထံ ပါ၌ ၂-ထေ ရှိရာ၌ အမှန်ကို အကြောင်းပြ ဆုံးဖြတ်ထားပေသည်။

ဤသို့သော လိုအပ်ရာ၌ ပါဠိမှား ပါဠိမှန် ရှင်းပြသည်ကိုလည်း မျှားစွာ တွေ့ရမည်၊ ဖြစ်ပေသည်။

၄။ ပါဠိသေသ ထည့်ပြခြင်း။ ။စာပေ၏ သဘောမှာ အချို့သောနေရာ၌ အပြည့်အစုံမပါ။ သိလောက်ပြီ ထင်၍ ချန်လှပ်ထားခဲ့တတ်သည်။ တချို့ တခေတ်က သိလောက်ပြီထင်သော အရာသည် နောင်တချို့ တခေတ်၌ အလွန် အသိခက်ခဲသောအရာ ဖြစ်နေတတ်ပေသည်။

ဤအရေးမျိုးကို ပါဠိသေသ ပါဠိကြွင်း ပါဠိကျန်ဟူ၍ ခေါ်ရှိုးရှိပေသည်။ ထင်းသို့သော လိုအပ်ရာရာ၌ ပါဠိကြွင်း ပါဠိကျန်များကိုလည်း ဤကျမ်း၌ ဆရာတော်သည် လိုအပ်သလို ထည့်သွင်းဖော်ပြတတ်ပေသည်။

ဤကျမ်း ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၁၇-၌—

ရာဇာ၊ ဓမ္မာသောကမင်းသည်။ အာဏာယ၊ အာဏာဖြင့်။ ကာရေသာမိ၊ ပြုစေအုံ—ဟူ၍ မူလပါဠိရှိတိုင်း အနုက်ပေးရမည် ဖြစ်နေရာတွင် ဘာကို ပြုစေမည်နည်းဟု လေ့လာသူတို့ သိရန်မလွယ်သော်ကြောင့်—ရာဇာ၊ ဓမ္မာသောကမင်းသည်။ အာဏာယ၊ အာဏာဖြင့်။ (ဥပေါသထံ ဝါ၊ ကိုဝင်း။ ပဝါရဏံ ဝါ၊ ကိုဝင်း။) ကာရေသာမိ၊ ပြုစေအုံ—

ဟူ၍ ပါဠိသေသထည့်ပြ အနုက်ပေးထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

ထို့ပြင်လည်း ဤကျမ်း ဒု-တွဲ၊ နှာ ၁၄၆-သုညတကထာ အဖွင့်၌—ဣတ္ထ လဗ္ဘမာနာ ဣတိ နိဒ္ဒိဋ္ဌ-လုသော ပါဠိသေသများ ထည့်သွင်း အနုက်ယောဇနာထားသည်ကို ဖတ်ရှုနိုင်ပေသည်။

ဤသို့သော လိုရာရာ၌ ပါဠိသေသခေါ် ပါဠိကြွင်း ပါဠိကျန် ထည့်၍ အနုက်ယောဇနာထားသည်ကိုလည်း နေရာများစွာ တွေ့နိုင်ပေသည်။

၅။ ကျမ်းညွှန်ပြခြင်း။ ။အချို့သော နေရာတို့၌ သိဖွယ် မှတ်ဖွယ်များကို ထည့်သွင်းပြရန် လိုအပ်လာသည်။ ယင်းတို့ကို ထည့်သွင်းရေးသားပြဆိုနေပါကလည်း ဂန္ထဂရုခေါ် ကျမ်း ကြီးမားလေးလံခြင်း ဖြစ်မှာ စိုးရသည်။ ယင်းသို့သော အရာဌာနမျိုး၌ မည်သည့်ကျမ်း မည်သည့်နေရာကြည့်ပါဟု ကျမ်းညွှန်ပြဆိုတော်မူသည်။ ပုံစံအဖြစ် ပြဆိုရပါမူ ဤကျမ်း ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၁၇-၌ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်များကို ရဟန်းဆိုး ရဟန်းယုတ်တို့၌ အတူ ဥပုသ်ပဝါရကာပြုရန် မလိမ္မာသော အမတ်ကို ခိုင်းသည်။ ရဟန်းကောင်းတို့က ပစ္စယသမ္ဘောဂ ဓမ္မသမ္ဘောဂ အဖြစ်မှ ကြော်ကော်သောကြောင့် မပြုပဲ နေကြသောအခါ အမတ်မိုက်က အာဏာဖီဆန်သည်ဟု ယူဆပြီး သတ်ဖြတ်သည်။ ဤအကြောင်းကို ဤ၌ အကျယ်မပြသာသောကြောင့်—

[ဤသို့ အမတ်က သတ်ပုံကို ပါရာဇိကာ၏ အဋ္ဌကထာ တတိယ သံဃါယနာခဏ်းကို ကြည့်ပါ။]

ဟူ၍ ဒေါင့်ကွင်းဖြင့် စာသားထည့်၍ ပြဆိုထားပေသည်။

ဤကျမ်း ဒု-တွဲ၊ နှာ ၃-၌–[ကာလကဏ္ဍက အသူရာ အကြောင်းကို သမ္ဘောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ ခန္ဓဝိဘင်း ရှုပကွန္ဒ အဖွင့်၌ ပြီးခဲ့ပြီ]ဟု ဒေါင့်ကွင်းဖြင့် ညွှန်းပြထားပေသည်။

ဤသို့ စသည့် ကျမ်းညွှန်ပြချက်များကိုလည်း ဤကျမ်း လိုရာလိုရာ၌ ပြဆိုပေသည်။

၆။ သုတ်ညွှန်းပြခြင်း။ ။ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်၌ သကပက္ခခေါ်သော ထေရဝါဒဂိုဏ်းသားတို့နှင့် ပရပက္ခခေါ် အခြားဂိုဏ်းသားများ ငြင်းခုံကြရာ၌ မိမိတို့ အနိုင်ရရှိရေးအတွက် ဘုရားဟော ပါဠိတော်သုတ်များကို အကိုးအကားပြု၍ ရေးသားရှင်းဆိုပြကြသည်။ ယင်းအကိုး ပါဠိများကား ပါဠိသာ ရှင်းပြ၍ မည်သည့်ကျမ်း မည်သည့်သုတ်ဟု ဖော်ပြထားခြင်း မရှိချေ။ သမုဒ္ဒရာထဲမှာ အပ်တချောင်းရှာရသလို ခက်ခဲလှသည်။ ယင်းသို့သော ခက်ခဲမှုကိုလည်း ဤကျမ်း၌ ဆရာတော်သည် ထည့်သွင်းထုတ်ဖော်၍ သုတ်ညွှန်း ရေးပြထားပေသည်။ ဥပမာပြရလျှင် ဤကျမ်း ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၂၆-ကို ရှုပါ။

ယံ တံ သုတ္တံ၊ အကြင်သုတ်သည်။ (စတုတ္ထဂိုတ္တရ ဒုတိယပဏ္ဏာသုရဝဂ် ရာဂဝိနယသုတ်။) အာဂတံ၊ လာပြီ။

ဟူ၍ စာသားထဲ၌ လက်သည်းကွင်းဖြင့် သုတ်ညွှန်းထားသည်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

ဤကျမ်း ဒု.တွဲ၊ နှာ-၃ ၌လည်း — လောမဟံလ ဒေသနာ ဟူသည်မှာ မင်္ဂါမနိုကာယ် မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်လာ မဟာသီဟနာဒသုတ် ဖြစ်ကြောင်း သုတ်ညွှန်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။

ဤတို့ စသည့် သုတ်ညွှန်းများကို လိုအပ်သလို ဤကျမ်း၌ ညွှန်းပြထား ပေသည်။

၂။ ဝိုက္ကြိုဟ်ပြုပြခြင်း။ ။ဝေါဟာရပုဒ်တခု၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် အရကောက်ကို နိုင်ရန်အတွက် ဝိုက္ကြိုဟ် ပြုပြခြင်းသည် အလွန် အရေးပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဓမ္မာစရိယတန်း ဖြေဆိုသူ စာသင်သားတို့ အတွက် ပုဒ်ကခုကို ဝိုက္ကြိုဟ်ပြုနိုင်လျှင် စာမေးပွဲအောင်မှတ်ရရန် နီးစပ်နေပြီ ဖြစ်၏။ သို့ကလောက် စာဓပလောကဌ် အရေးကြီးသည့် ဝိုက္ကြိုဟ်အတွက် ဤကျမ်းဌ် လိုအပ်သလို ဖော်ပြထားပေသည်။ သာဓကအဖြစ် ဖော်ပြရမည် ဆိုလျှင် ဤကျမ်း ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၂၉-၌—

နိဂ္ဂဏ္ဌာတိ ဧတနှာဟိ နိဂ္ဂဟော-နှိပ်ကြောင်းဖြစ်သော အပြစ်၊ အပြစ်ရှိသည့်အတွက် နှိပ်နှိုင်သောကြောင့် အပြစ်ကို နှိပ်ကြောင်းဟု ဆိုသည်။ (ဘနည်း) နိဂ္ဂယ္ဟတိ ဧတေနှာတိ နိဂ္ဂဟော—နှိပ်အပ်ကြောင်း အပြစ်၊ အပြစ်ရှိသည့်အတွက် အနှိပ်ခံရသောကြောင့် အပြစ်ကိုနှိပ်အပ် ကြောင်းဟု ဆိုသည်။

ဟု နိဂ္ဂဟပုဒ်ကို ဝိုက္ကြိုဟ်ဆိုပြီး အဓိပ္ပါယ်ရှင်းဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့နိုင်ပေသည်။

ဤနည်းတူပင် ဤကျမ်း ဒု.တွဲ၊ နှာ ၉.၌—[ကမနီယန္တိတိ ကာမာ-ဟု ကမ္မဓာရဓ်ပြု] ဟူ၍ ဒေါင့်ကွင်းသွင်း၍ ကာမပုဒ်ကို ဝိုက္ကြိုဟ်ပြု ပြထားသည်ကို ဖတ်ရှုနိုင်ပေလည်း။

ဤသို့ စသည့် ဝိုက္ကြိုဟ်ပြု ဖွင့်ပြချက်များကိုလည်း လိုအပ်ရာရာ၌ များစွာ ဖတ်ရှုတွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၈။ ပုဒ်ဝေဘက်ပစ္စည်း ခွဲပြခြင်း။ ။ဝေါဟာရတခု၏ပုဒ်ဓာတ်ပစ္စည်းပေါင်း စပ်တည်နေပုံကို သိရခြင်းသည် အနက် အဓိပ္ပါယ် အရကောက် ဘာဘော်တို့ကို သိရှိနိုင်ရန် အကြောင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျမ်း၌ လိုအပ်ရာပုဒ်များကို ပုဒ်ဓာတ်ပစ္စည်း ခွဲခြမ်းဝေဖန် ပြလိုထားပေလည်း။ သာဓကထုတ်ပြပါအုံ—

ဤကျမ်း ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၁၃၃.၌—

ဩဒိဿော။ ။အဝ-ရှေးရှိသော ဓာ-ဓာတ်, ဣ-ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ဩဒိ-သုဒ္ဓါသည် အဖို့အစု အပိုင်းအခြားအနက်ကို ဟောရ၏။

ဓသာ-ကား နှာ-ဝိဘတ်၏ ကာရိယတည်း။ သို့မဟုတ် ဓသာ-ပစ္စည်း တည်း။ ထို အဖို့အစု ဟူသည်လည်း အလုံးစုံ အကုန်မဟုတ်ပဲ တစိတ် တဒေသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဩဒိသောကို "ကေဒေသေန" ဟု ဖွင့်သည်။

စသည်ဖြင့် ရေးသားဖော်ပြထားပေသည်။

ဤကျမ်း ဒု-တွဲ နှာ ၃၀-၌ ဥပပတ္တေသိယံ-ပုဒ်ကို ဥပပတ္တိ ဓေသိယံ-ဟု ပုဒ်ခွဲရမည်။ ဓေသိယံ-ပုဒ်သည် ဣသု-ဓာတိ။ ဣ-ပစ္စည်း ဣ-အာဂုံ ဖြစ်ကြောင်း ပုဒ်ဓာတ်ပစ္စည်း ခွဲခြား ပြဆိုထားသည်ကို ဖတ်ရှုနိုင်ပေသည်။

ဤသို့ စသည့် ပုဒ် ဓာတ် ပစ္စည်း ဝေဖန်ချက် ခွဲပြချက်များကိုလည်း ဤကျမ်း၌ ဖတ်ရှုမှတ်သားဖွယ်ရာ တွေ့ရှိရပါလိမ့်မည်။

၉။ မူလဋ္ဌီကာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ကို ပြခြင်း။ ။အဋ္ဌကထာ၌ လိုအပ်သည့် အဓိပ္ပါယ်ကို သိရန် ခက်ခဲ၍ နေရာ၌ မူလဋ္ဌီကာဖွင့်ပြချက်ကို ကိုးကား၍ ဤ ဘာသာဋ္ဌီကာ၌ ဖော်ပြ ထားသည်မှာ သုတေသီတို့အတွက် ထက်မြက်သည့် အကူအညီကို ရရှိစေနိုင် ပေသည်။ ယင်းသို့ မူလဋ္ဌီကာ၏အဖွင့်ကိုဖော်ပြ၍ ဤကျမ်း ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၁၄၇-၌ အောက်ပါအတိုင်း ရေးပြထားပေသည်။

ယဒေတံကို "အနှာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ"နှင့်တွဲ။ ထို အတွဲကို ဋီကာ၌ "အနှာဂတံ အနှာဂတံ ဟုတ္တာ ။ပေ။ ဟောတိတိ"ဟုရင်း၊ တထာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောန္တံ ။ပေ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောတိတိ" ဟုရင်း အနှာဂတံ ဝါ အတွက် တမျိုး၊ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ အတွက် တမျိုး ဤသို့ ၂-မျိုးခွဲ၍ ဖွင့်၏။ ထို အဖွင့်များကို ပါဠိတော်လာ ရှေ"ဟုတ္တာ ဟောတိ"၏ အဖွင့်များဟု မှတ်ပါ။

ထို့ပြင်လည်း ဤကျမ်း ဒု-တွဲ နှာ- ၁၉-၌-ပါဠိတော်လာ "အတ္ထိ အရှပိနံ ဓမ္မာနံ ။ ပ ။ အရှပ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ" ဟူသော စကားတရပ်၏ အဆုံး ဖြစ်သော အရှပဇီဝိတိန္ဒြိယ-ဟူသော ပုဒ်ကိုသာ ယူ၍ အဋ္ဌကထာ၌ ကသာ-ဆမည်မှည့်ထားကြောင်း မူလဋ္ဌီကာကို ကိုးကား၍ ရှင်းပြထားသည်ကို ဖတ်ရှုရပေသည်။

ဤသို့ စသည့် မူလဋ္ဌီကာလာ အဓိပ္ပါယ်များကိုလည်း နေရာများစွာ ဤကျမ်း၌ ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

၁၀။ အနုဋ္ဌိကာအဖွင့်ကို ပြခြင်း။ ။ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့၌ ပါဠိ ဝေါဟာရအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အသိ ခက်ရာ၌ မူလဋီကာလာ စကားဖြင့် ရှင်းပြသည်။ ယင်းသို့မဟု မရှင်းသေးလျှင် အနုဋီကာလာ စကားဖြင့်လည်း ရှင်းပြပြန်သည်။ ဥပမာထုတ်ပြပါအံ့။

ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်၌ရင်း, အဋ္ဌကထာ၌ရင်း, မူလဋီကာ၌ရင်း ပုစ္ဆာစောဒနာ စသည်ကို ပြုလုပ် ဝိသဇ္ဇနာကို ပြုဆုတို့၌ ပရဝါဒီ ပရဝါဒီဟု အကြိမ်ကြိမ် သုံးစွဲထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ယင်းပရဝါဒီဟူသည် အာဘယ်ဟုဂ္ဂိုလ် မျှား ဖြစ်ပါလေမည်နည်း။ သာသနိကပရဝါဒီလော, အညတိတ္ထိယ ပရဝါဒီ လောဟု ခွဲခြားသိရန် ခက်ခဲ၏။ ဤသည်ကို ဤကျမ်း ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၅၅-၌—

မှတ်ချက်။ ။ဤသို့ သာသနာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်မည်ကို စိုးရိမ်သော ပရဝါဒီ ဟူသည် သာသနာတော်တွင်းက ပရဝါဒီတည်း။ အညတိတ္ထိယ ပရဝါဒီ မဟုတ်။ အယဉ္စ အတ္ထော (ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို)သာသနိကဿ ပရဝါဒိနော ဝသေန ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။—အနု။

ဟူ၍ သာသနိက ပရဝါဒီဖြစ်ကြောင်း အနုဋီကာကို ကိုးကား၍ ပြဆိုထား ပေသည်။

သည်သို့ စသည်ဖြင့် အနုဋီကာလာ အနက်အဓိပ္ပါယ် စကားများကိုလည်း ဤကျမ်းတွင် လိုအပ်သလို ယူဝင်ဖွင့်ပြထားပေသည်။

ထို့ပြင်လည်း ဤကျမ်း ၃-တွဲ၊ နှာ ၂၇-၌—ပါဠိစာပေတွင် အတွေ့ အကြုံ နည်းပါးသော "သြလုဗ္ဘ"ဟူသော ပုဒ်၏ အနက်ကို အနုဋီကာဖွင့်ပြ ချက်နှင့်တကွ ဖော်ပြ ရေးသားထားပေသည်။

ဤသို့လျှင် ဤ ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာကျမ်း၌ သိမှတ်စဖွယ် အသွယ် သွယ်ဖြင့် ရေးခြယ်စီစဉ်ထားပေရာ ဖတ်ရှု မှတ်သားလောက်ပါပေသည်။

ကထာဝတ္ထုနှင့် စပ်ဆိုင်သည့် အဋ္ဌကထာနိဿယ အဆုံးအဖြတ်များကို အထည်ကိုယ်ပမာနပြု၍ ပါဠိတော်နိဿယ မူလဋီကာနိဿယများထည့်စွက်ကာ အနုဋီကာ အဓိပ္ပါယ် အဆုံးအဖြတ်များလည်း ပါဝင်စေလျက် ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာကျမ်းကို စီစဉ်ပြုစုထားပေရာ 'ကထာဝတ္ထု အနုဓက်'ဟူသော မြန်မာဆိုရိုးစကားအဖြောင့်ကိုလည်း ပြေပျောက်စေနိုင်ပါသည်။'ကထာဝတ္ထု အနုဓက်'ဟူသော စကားလိမ် မြန်မာဆိုရိုးစကားကိုလည်း လွယ်ကူသည့် ဘုဝသို့ ရောက်စေနိုင်ပါသည်။

ဤမျှ ရေးသား ဖော်ပြခဲ့သော စကားအစဉ်ဖြင့် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးကို သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး ဖြစ်ပေါ်စဉ် အကျဉ်းချုပ် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူခဲ့၍—

သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်သည့် တတိယ သံဂါယနာတင်တွင် ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် အပြည့်အစုံ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တ-တိဿက ဟောတော်မူပြီး—

ယခု ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်ခိုက်၌ မြန်မာဘာသာ အဓိပ္ပါယ် အဖွင့် အဆုံးအဖြတ်စုံလင်စွာဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ကထာဝတ္ထုဘာသာ ဋီကာကျမ်း ပေါ်ထွက်လာကြောင်းကို စာရှုသူ သုတေသီတို့ သိနိုင်လောက်ပြီဟု ထင်မြင်ပါသည်။

ယင်းသို့ သိရှိရလျှင် နိဒါန်းအစဉ်အလာအတိုင်း ဤကျမ်းကြီးကို ကြိုးစားလေ့လာကြရန် တိုက်တွန်း၍ နိဂုံးအုပ်ရပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ဤနိဒါန်း၌ကား ဤသို့ မအုပ်လိုပါ။ နိဂုံးဆက်ဖြစ် ဒုတ်ကျောင်းစံပျော် ဤကျမ်းပြုဆရာတော်ကိုသာလျှင်—

"သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို လိုလား မျှော်ကိုး၍ ကြိုးစားဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သော ကထာဝတ္ထုဘာသာ ဋီကာကျမ်းပြု အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်ဘုရား—

သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး မော်ကွန်းကျောက်စာတိုင်ကြီး တဆူဖြစ်သော ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်အဋ္ဌကထာကျမ်း၏ အဖွင့်ဖြစ်သော အရှယ်ဘုရား၏ ဤ ကထာဝတ္ထုဘာသာ ဋီကာကျမ်းကြီး ပဋ္ဌမတွဲနှင့် ဒုတိယတွဲ အပြည့်အစုံသည် အရှင်ဘုရား လိုလားတော်မူသော သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်နေချိန်၌ မိုက်မှောင်ပယ်တွန်း ဉာဏ်စွန်းမှ နေဝန်းကြီးပမာ ထွက်ပေါ်လာပါပြီဘုရား" ဟု၍ လျှောက်ထားလိုပါသတည်း။

ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ ဝဋ္ဌသကာ။
သာသနဓေသိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ သိရေမဏိ။

ဦးထွန်းလှိုင်—ဝိနယပါရဂူ
စေတိယဂိရိ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစက။

သာသနာ—၂၅၂၅-ခု
၁၃၄၃-ခု ကဆုန်လဆန်း ၁၁-ရက်
(၁၄-၅-၁၉)

ကထိုးဝတ္ထု အာသဝဒ္ဓိကာ

ရှိက်နှိပ်ထုတ်ဝေသူများ၏

ကျမ်းဦးအမှာ

သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဥဇုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဉာယပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
သာမီစိပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊
ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
အာဟုနေယ္မော။ ပါဟုနေယ္မော၊
ဒက္ခိဏေယ္မော။ အဉ္ဇလိကရဏီယော၊
အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။

ဇေတံ နုဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ လောကမှိ ဝိသုတံ ဂဏံ။
သာသနံ စိရဝေတာရံ၊ ဝန္ဒာမိ တိဟိ သာဓရံ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပေါ်ထွန်းတော်မူခြင်း

လောကတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာတဆူ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာဖို့ရာ တိုင်းတာခြင်းငါးလွန်စွာ ခဲယဉ်းလောက်အောင် ကြာမြင့်လှပါသည်။ ထို့ဗုဒ္ဓ ပွင့်ပေါ်မှုပင် လောကတွင် အေးငြိမ်းသော တရားလမ်းစဉ်ကို အမှန် သိရပါသည်။ "ထို့အေးငြိမ်းသော တရားလမ်းစဉ်ကို သိရ, ကျင့်ရ, ကိုယ်တွေ့သုခ ကြုံရလျက် တိုလမ်းစဉ် မပျောက်ပျက်ရအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူကြသော သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ကို ဖူးမြင်ရ ပူဇော်သီးကပ်ရ၏။ ထို့သံဃာတော်များ အမှီပြုကာ တရားသိရ ကျင့်ရ၍ တရားတွေ့ရကာ လွန်စွာ ကျေးဇူးများ ခဲ့ကြရပါပေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သက်တော် ၂၉-တွင် တရားစတင်ရှာဖွေ၍ သက်တော် ၃၅-နှစ်တွင်(ဗုဒ္ဓ)ဘုရားအဖြစ် ရောက်ရှိ(ရရှိ)တော်မူပါသည်။ ဤအချက်ကို ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားများ မည်သူမျှ ငြင်းဆိုခြင်း မရှိ၊ အားလုံး သဘောတူ လက်ခံသော အချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်တော်မူသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကိုအချိန်တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် တရားအားလုံးတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူပါသည်။

၂။ မိမိ သိရှိတော်မူသော တရားတော်များမှ သတ္တဝါ အများ အားပြိုမ်းမှု ရအောင် သတ္တဝါ တဦးစီနှင့် ထိုက်တန်အောင် အသိပေး တရားဟောတော်မူပါသည်။

၃။ သတ္တဝါတဦးစီ သိအောင် ဟောရာ၌လည်း သတ္တဝါများ အကျိုး ရမှုကိုသိ၍ သိသင့် သိထိုက် သိနိုင်သည့် သတ္တဝါကိုသာ ရွေးချယ် ဟောကြားတော်မူပါသည်။

၄။ ထိုသို့ ဟောကြားနိုင်လောက်အောင်လည်း သတ္တဝါ တဦးစီ၏ အတွင်း အလိုဆန္ဒ (အစ္ဆာသယ)ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူ ပါသည်။

၅။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ဘုရား ဖြစ်တော်မူသည်မှစ၍ ၁၄၈-ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည့် အချိန်အထိ တနေ့လျှင် ၂၄-နာရီ ရှိသည့်အနက် တနေ့လျှင် တနာရီ မိနစ် ၂၀-မျှသာ နားတော်မူ၍ ၂၂-နာရီ မိနစ် ၄၀-ကို ကိုယ်တော်၌အကျိုးအတွက် သုံးမှု လုံး၀ မပါ။ သူတပါး အကျိုး အတွက်သာ အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ၄၅(နှစ်)၀ါ ပတ်လုံး အများ၀ေနေယျအတွက် ဆောင်ရွက် အားထုတ်တော် မူခဲ့ပါသည်။

၆။ ၄၅-၀ါ လုံးလုံး ဗုဒ္ဓဖြစ်တော်မူသည့်နေ့မှ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ သည့် နေ့အထိ ဟောကြားတော်မူခဲ့သော တရားတော်မှန်သမျှ သည်လည်း အမှားမရှိ အားလုံး အမှန်ချည်းသာ ဖြစ်တော်မူ ပါသည်။

၇။ ထိုဟောသမျှ တရားတော်တို့ကို မည်သည့် ရသေ့,ရဟန်း,ပုဏ္ဏား, သင်္ဘော, မင်း, နတ်, ဗြဟ္မာမှစ၍ တစုံတဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ကမျှ ဝင်ရောက်ချေ မှားယွင်းအောင် ချေဖျက် ဖြေဆိုနိုင်သူ မရှိခဲ့ပါ။

၈။ ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူသည့်နေ့မှ ယနေ့တိုင်အောင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဟော ကြားသော တရားတော်ကို နာယူကျင့်သုံးသူ တဦးတယောက် သည် အားပြိုမ်းချမ်းသာမှု မရရှိသည်ဟု မတွေ့မကြုံရပါ။ အတိုင်း အတာအားဖြင့် လက်တွေ့ ချမ်းသာကြသည်ချည်းသာ ဖြစ်ပါ သည်။

အတုမဲ့ တရားတော်

ဤမျှဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓတရားတော်မှာ မှန်ကန် ကောင်းမြတ်သော တရားဖြစ်ခြင်း, ကိုယ်တိုင်ကျင့်လျှင် ကိုယ်တွေ့ဝင် မြင်ရခဲသော တရားဖြစ်ခြင်း, တရားတွေ့ရလျှင် အေးမြငြိမ်းချမ်းသော သုခရရှိနိုင်ခြင်းစသည်တို့ကြောင့် သာသနာပြင်ပ ဘယ်ဓမ္မကမျှ ပြိုင်မရ ယှဉ်ခရသော အတုမဲ့ တရားတော် ဖြစ်ပါပေသည်။ ထို အတုမဲ့ တရားတော်တို့ကို ရဟန်းရကြောင်း သီတရာ ကျင့်စဉ်ကတော့ အပြည့်အစုံ ရှိနေသော ထေရ၀ါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာကို ဤ မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ယနေ့တိုင် အထင်အရှား တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

အတုမဲ့ သံဃာတော်

တရားတော်မြတ်ကို အဆင့်အတန်းအမျိုးမျိုးဖြင့် မိမိတို့ သဒ္ဓါတရားအားရှိသလောက် ကျင့်ကြံအားထုတ်တော်မူကြသဖြင့် မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုတော်မူကြသော သံဃာတော် အရှင်မြတ်များ အဆက်မပြတ် ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်တော်မူလာကြသည်မှာလည်း ရှေးရှေးမှ ယနေ့ တိုင် အောင် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများ မခြင်းနိုင် သာသနာ့သမိုင်းက အထင်အရှား ပြနေလျက် ရှိနေခဲ့ပါသည်။

အဆက်မပြတ်သော သံဃာတော်

ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ပင် ဘုရားရှင်သာသနာကို တိုးတက်ပြန့်ပွားလာအောင် သာသနာပြု ဆောင်ရွက်ရာ၌ သံဃာတော်၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အရေးပါလှပါ၏။ ဘုရားရှင် မရှိသည့်နောက် ဘုရားနှင့်တရားကို သိရခြင်းမှာ သံဃာနှင့် စပ်နေ၏ ဟူသော အဋ္ဌကထာများအဆိုအရ မိမိတို့ ဘုရားကို သိရခြင်း, တရားတွေ့ သိရ, ကျင့်နေရခြင်းမှာ အဆက်ဆက် မပျက်အောင် သင်ယူပို့ချ ဆောင်ရွက်တော်မူလာကြသော သံဃာတော်များ၏ကျေးဇူးပင်။ ထိုသို့ ကျေးဇူးပြုတော်မူခဲ့ကြသော အရိယာ သူတော်ကောင်း အရှင်မြတ်တို့နှင့် အရိယာနွယ်ဝင် သူတော်စင်ဖြစ်ကြသော သမ္မုတိ သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ကို ယနေ့တိုင်အောင် စာရေးသူတို့ ကြည်ညိုဖွယ် ကြုံတွေ့နေရဆဲပင် ဖြစ်ပါသည်။

သံဂါယနာတင် ပုဂ္ဂိုလ်များ

ဘုရားရှင် ၄၅-နှစ်တိုင် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တ၀ါများအတွက် ဟောကြားသွားတော်မူသော အဆုံးအမ တရားတော်တို့သည် အကယ်၍သာ အရှင်မဟာကဿပ, အရှင်အနုရုဒ္ဓါ, အရှင်ဥပါလိ, အရှင်အာနန္ဒာတို့ ဦးဆောင်သော ပဌမသံဂါယနာတင် ရဟန္တာ မထေရ်မြတ်တို့ကိုယုံ၊ အရှင်ယသ, အရှင်ရေ၀တ, အရှင်သမ္ဘူတမီ အစရှိသော ဒုတိယသံဂါယနာတင်

မထေရ်မြတ် တို့ကိုရင်း၊ အရှင် မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ မထေရ်မြတ် နှင့် အာသောက ဘုရင်တို့ကဲ့သို့ တတိယသံဂါယနာတင် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ကိုရင်း နှုတ်လိုက်လျှင် ရှိနေကြပါဦးမည်လော။ ယနေ့ ကျွန်တော်တို့၏ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓ-သာသနာမှာ သန့်ရှင်းသော ပိဋကတ်စာပေများ ကျန်ရစ်နိုင်ဖွယ်ပင် မရှိတော့ပါ။

ကထာဝတ္ထုနှင့် သာသနာ့ အညစ်အကြေး

ပဌမ, ဒုတိယ, တတိယ သံဂါယနာ ၃-တန်သည် သာသနာတော်တွင် မသန့်မရှင်း အနှောင့်အယှက်များ တိုက်ရိုက် ဖျက်ဆီးခြင်း ခံရသည်များကို သန့်ရှင်းအောင် နည်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြေရှင်းအားထုတ်ထားတော် မူခဲ့ကြ၍ ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တတိယ သံဂါယနာမှာ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏ အယူဝါဒမှန်များ အားနည်းအောင် ဖောက်ပြန် ဖျက်ဆီးကြသူများ အားရှိလာသဖြင့် ၎င်းအယူဝါဒတို့ကို အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တ မထေရ်မြတ်သည် အမှန်ဖြစ်အောင် ထို အချိန်က ဖြစ်ပေါ်နေသော အယူဝါဒတို့ကို ဖြေရှင်းပေးတော်မူခဲ့ခြင်းကို အမှီပြု၍ ကထာဝတ္ထု ကျမ်းတကျမ်း ထင်ရှားစွာ ပိဋကတ်တော်တွင် ပါဝင်ထင်ရှားလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စတုတ္ထ သံဂါယနာ

တတိယ သံဂါယနာတင်ပြီးနောက် သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ ပိဋကတ်တော်ကို နှုတ်ငုံဆောင်ထားလျက်ပင် ရှိခဲ့ရာမှ သီဟိုဠ်တွင် သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့ အာဟာရ ပြည့်စုံအောင်မရသော တော်မွတ်ခေါင်းပါးသည့် ဘေးကြီးနှင့် ကြုံကြိုက်လာခဲ့ရာ မထေရ်ကြီးအများပင် အာဟာရ ပြည့်စုံအောင် မရ၍ ခန္ဓာကိုယ် မခံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေသဖြင့် သဲအစိုများကို ပုံ၍ သဲများကို အမှီပြုပြီးလျှင် ပိဋကတ်တော်တို့ကို အလွတ်ပင် နှုတ်မှ ပြန်ဆိုရွတ်ဖတ်၍ ထိုကပ်ဆိုးကြီး လွန်မြောက်အောင် ကြိုးစားလာခဲ့ကြရပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ဘေးအန္တရာယ် ပေါ်ပေါက်ခြင်းကိုပင် သံဝေဂ ရကြသဖြင့် နောင်လာ သာသနာ့ဝန်ထမ်း သံဃာတော် အရှင်မြတ်များ ဤ ဘေးကြီးမျိုးနှင့် တွေ့က ပိဋကတ်တော်များကို ဆောင်ထားခြင်းငှါ လွယ်ကြမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ယခုကပင် ဟေဏက်အက္ခရာတင်ကြမှ သင့်တော်မည်ဟု ပိဋကတ်တော်များကို ပေပေါ်တွင် ရေးသား၍ မထေရ်ကြီးများ စုပေါင်းပြီး စတုတ္ထ သံဂါယနာတင်တော်မူခဲ့ကြပါသည်။

သံဃာတော်များ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး

ပဌမသံဂါယနာမှ အရှင်မဟာကဿပ အဦးထား၍ စတုတ္ထသံဂါယနာ အထိ သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်သွားကြသော သံဃာတော်မထေရ်

မြတ်တို့ဂုဏ်ကျေးဇူး ၎င်းတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်တို့သာ နှုတ်လိုက်လျှင် ယနေ့ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့၏သမိုင်းသည် ဘာမျှ အနှစ်သာရ ရနိုင်ဖွယ်ရှိတော့ပါ။ ဘုရားရှင် မည်မျှအပင်ပန်းခံ၍ ၄၅-၀ါပတ်လုံး ဟောကြားတော်မူခဲ့စေကာမူ သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့သာ မထိန်းသိမ်း မစောင့်ရှောက်လျှင် ယနေ့ ပိဋကတ်တော်များ အစဉ်အဆက် ကျင့်သုံးကြမှုများမှာ တွေ့ရတော့မည် မဟုတ်ပါ။

ကထာဝတ္ထုဘာသာဋီကာနှင့် သာသနာ့တာဝန်

အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသသည် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရန်ကိုသာ အဓိက ရည်ရွယ်တော်မူသဖြင့် ပိဋကတ် သင်ရိုးပါဠိတော် အဋ္ဌကထာများ ကုန်စင်အောင် ဘာသာဋီကာနာမည်ဖြင့် အဖွင့်များ ရေးသားခဲ့ရာယနေ့ ကထာဝတ္ထုဘာသာဋီကာကိုလည်း သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရန်ကိုသာ ရွယ်တော်မူရင်း ဖြစ်သဖြင့် အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၊ မူလဋီကာနီဿယ၊ ပါဠိတော်နီဿယ၊ ပါဠိတော် မြန်မာပြန် နမူနာများအထိ ရေးသားပြီးလျှင် အသက်ရှည်မှုကို ပဓာနမထား၊သာသနာတော်အလုပ်များ ပြီးရုံကိုသာ ဦးထား၍ ဆောင်ရွက်တော်မူသွားခဲ့ပါသည်။ ထိုကထာဝတ္ထုဘာသာဋီကာ အောက်ပါ မှတ်ချက်များ နှင့်ပင် ဆရာတော်၏ သာသနာတော်၌ ဖြစ်စေချင်သော စိတ်စေတနာများ ထင်ရှားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်၏ သာသနာတော်အတွက် ခံယူချက်မှာ ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမကို ရိုသေလေးစားစွာ ကျင့်သုံးမှုမရှိကြပဲ သာသနာတော်အတွက် ဆောင်ရွက်နေပါသည် ဆိုသူများကို သာသနာအကျိုးအတွက် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဘယ်ခါမှ ယုံကြည်မှုမရှိခဲ့ပါ။

> ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာ စာမျက်နှာ (၇) ဒုဗ္ဗလပက္ခံ။ အသိဉာဏ် အားမရှိသော အသင်းအပင်းကို။ လဘိတ္တာ၊ ရ၍။ ဆိုသော စကားဌ ဒုဗ္ဗလပက္ခံ။ ။ဒုတိယသံဂါယနာတင်ရာအခါ၌ ဒါယကာဖြစ်သော ကာဠာသောကမဟာရာဇာကဲ့သို့ အားမရှိပဲ တဝန်းတလျားကိုသာ အစိုးရသော ရာဇာဖြစ်သောကြောင့် "ဒုဗ္ဗလ-အားမရှိ"ဟု ဝဒန္တီ ဝါဒရှိ၏။ သို့သော် ထိုဝါဒကို ဋီကာဆရာ မနှစ်သက်သောကြောင့် "ဓမ္မဝါဒီ အဓမ္မဝါဒီ" အထူးကို သိနိုင်သောဉာဏ်ပညာရှိလျှင် ထိုအဓမ္မဝါဒီတို့ကို အားမပေးရာ။ယခုသော် ထိုကဲ့သို့ဉာဏ်ပညာ အားမရှိ။ထိုသို့ ဉာဏ်ပညာအားမရှိခြင်းကို "ဒုဗ္ဗလ"ဆိုသည်ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ (ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ အဓမ္မဝါဒီတို့ကို အားပေးနေကြသော ဒုဗ္ဗလလူတွေ အများအပြားပင် ရှိနေကြသေး၏။)

စာမျက်နှာ–၉။ ။ဘိန္နကာ။ ။မူလသင်္ဂီတိမှ သို့မဟုတ် မူလနိကာယမှ ကွဲပြားကြသည်ကို "ဘိန္နာ"ဟု ဆိုရသည်။ ထိုသို့ ကွဲပြားခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ–ဝိနည်းတော်ကို အလေး မပြုခြင်းတည်း။ ဝိနည်းတော်ကို အလေးမပြုသည့်အတွက် ခပ်ပေါ့ပေါ့နေရခြင်းကိုပင် သဘာဝကျသည်ဟု ထင်ကာ အဆင့်ဆင့် သဒ္ဓါတရား ပျက်ပြား၍ သုတ္တန်တရားတော်များကိုပင် အပြောင်းအလဲ ပြုရဲလာကြလေသည်။

စာမျက်နှာ–၁၀။ ။ထေရဝါဒေါ။ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော ထေရ်တို့၏ ဝါဒကို "ထေဝုနံ+ဝါဒေါ"အရ ထေရဝါဒဟု ခေါ်၏။ ထိုထေရဝါဒသည် ဝိနည်းတော်ကို မူသားရကား ထို ဝိနည်းတော်၌ လာသည့်အတိုင်း အဆက်ဆက် ကျင့်လာကြသောကြောင့် အဘိန္နာ (မကွဲမပြားပဲ) တသားထဲ ရှိခဲ့ပေသည်။

ယခုအခါ၌ မိမိတို့ လုပ်ချင်ရာကို လုပ်နေကြသော်လည်း ဝိနည်းတော် အလိုအားဖြင့် မအပ်ဟု အယူရှိရကား ဝိနည်းကိုမူ လေးစားကြသည်သာ။

စာမျက်နှာ–၂၀။ ။သာသနာ့မလ ဝိသေသဇေတ္တာ။ ။သံဃါ-ယနာ တင်တိုင်း တင်တိုင်း သာသနာတော်၌ အညစ်အကြေး ဖြစ်နေသောကြောင့် ထို အညစ်အကြေးကို သုတ်သင်ဖို့ရာ သံဃါယနာတင်ရခြင်းထုံးစံ ဖြစ်သည်။ သို့သော် စတုတ္ထ ပေထက်အကွာရာ တင်ရာ၌ကား သာသနာ့မလကို သုတ်သင်ဖွယ် မလိုသောကြောင့် သာသနာ့မလ သုတ်သင်ပုံကို ပြတော်မမူပဲ နောက်နောင်အခါ နှုတ်တက် မဆောင်နိုင်မည့် အရေးကို တွေးမိ၍ ပေထက်၌ အကွာရာ ရေးသော အားဖြင့် သံဃါယနာတင်ခဲ့ကြရသည်။

ပဉ္စမသံဃါယနာ။ ။မြန်မာနိုင်ငံ၁ယ် ပေထက်အကွာရာကို အားကျသော အားဖြင့် သာ၍ ခိုင်မြဲလိမ့်မည်ဟု ယူဆကာ ကျောက်ထက်အကွာရာတင်ကြသော်လည်း ယနေ့တိုင် အသုံးပြုသူ မများသေးချေ။ ထိုအချိန်၌ ဒေါင်းဒင်္ဂါးငွေများကို ဆွမ်းဆန်တော် အဖြစ်ဖြင့် လှူဒါန်း၍ နေကြသော်လည်း ထို သာသနာ့မလကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့ကြ။ သုတ်သင်လိုသော ဆရာတော်အချို့ကလည်း အားပေးသူ မရှိ၍ အားမရှိခဲ့ကြသောကြောင့်–

"မိုးချုပ်လို့ ပြန်ချိန်တော့ မြတ်လေးစွယ်တော်ပေါ်သည့်ချောင်းမှာ ဒေါင်းတွေက အော်။

ဒေါင်းပေါ်လျှင် ကြိုသူလွှာပါ၊ ပျိုတို့ဖောင် ဝါဝါဝတ်ကို ဒေါင်းခွပ်ခြည့်လေး"ဟု စောင်းချိတ်ရှိသော ရေးဝှံတော့သည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ။ ။ဆဋ္ဌသံဂါယနာဟု သမုတ်အပ်သော သံဂါယနာ အချိန်ဌာနား ဒေါင်းဒင်္ဂါး၏ အဆက်ဖြစ်သော ဝေဒစက္ကူတွေကို အမျိုးစုက ရဲတင်းစွာ ကိုင်တွယ် ခံယူနေကြလေပြီ။ ထို သာသနာ့မလကို မည်သူကမျှ သုတ်သင်ဖျိုရာ မစဝံ့ခဲ့၊ လွယ်ကူသော စာအုပ်ရိုက်မှုကိုသာ ဝိုင်းဝန်း၍ ကြိုးစား တောက်မူခဲ့ကြသည်။ ထိုကြောင့် ဃခုအချိန်ဌာ အတုအယောင် ရဟန်းတော်နှင့် တကွ သာသနာ့မလသည် ကြီးကျယ်၍ နေလေပြီ။ ပည်သို့ သုတ်သင်ကြ မည်နည်း။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တဲ့ ပြန့်ပွါးရေးကို အစဉ် လိုလားတောင်မှုသည်အတိုင်း ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်စဉ်ကလည်း ဇေကုန်ကြေးကျ သိပ်မများပဲ အကျိုးသက်ရောက်ရန် သာသနာတော်အတွက် အစီအစဉ်တခုကို ရေးဆွဲ တင်ပြတော်မူခဲ့ပါသေးသည်။ ထို အစီအစဉ်တင်ခဲ့ပုံ အသေးစိတ်ကို (တဘဝ သံသရာ) အမည်ဖြင့် ဆရာတော် သာသနာပြုခဲ့ပုံများ စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ကထာဝတ္ထု၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး

ကထာဝတ္ထုသည် ခရာဇ်တော် မပေါ်မီ(၂၄၀)သာသနာတော်နှစ် ၃၀၄-ခုတွင် တတိယသံဂါယနာတင်စဉ်အခါ သာသနာတော်တွင် မှားယွင်း ဖောက်ပြန်သော အယူဝါဒဆိုးများ ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်ခံနေရသဖြင့် ထို ဝါဒများကို ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့်အညီ ချေဖျက်ရှင်းလင်း သုတ်သင်တော်မူခဲ့ရာ သာသနာ့တေးရန် တွန်းလှန်ရာ၌ လက်နက်ကောင်းပမာ လွန်စွာ အရေးပါ လှပါသည်။ အမှန်က နောင်အခါ မိမိ သာဝက မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ် အကျယ်တဝင့် ဟောလိမ့်မည်ဟူသော မြော်မြင်သိရှိချက်အရ တာဝတိံသာမှာ ဟောတော်မူစဉ်က အကျဉ်းသခ်ေပမျှသာ ဟောတော်မူခဲ့၏။ ထို အကျဉ်းမှာ ပဌမ ဒုတိယ သံဂါယနာ၌ပင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထို အကျဉ်းကိုပင် ဘုရားရှင် အလိုတော်ကျအောင် အကျယ်ချဲ့ ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်ရာ ဘုရား ဟော အဘိမှာ ၇-ကျမ်းတွင် စာရင်းဝင် ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

အလိုတော်ကျ မပြီးခဲ့

အဘိမှောသင်တန်းပြဆရာ ဦးလှမောင်(နိုင်ငံတော်ကောင်စီလူကြီး)သည် ပုဂ္ဂလပညတ်- ဓာတုကထာ-အဋ္ဌသဖြင့် ကထာဝတ္ထုကို သုတေသီပုဂ္ဂိုလ်များ နားလည်ခွင့်ရအောင် ဆရာတော်အား ရေးသား ဖွင့်ဆို ပေးတော်မူရန် အကြိမ်ကြိမ် လျှောက်ထားခဲ့သဖြင့် ရေးဖပးရန်လည်း ဆရာတော် ရည်ရွယ် တော်မူခဲ့သည်ကို စာရေးသူကိုယ်တိုင် သိခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဘဝနတ်ထံ ပို့လွှန်ရန် အချိန်နီးလာသဖြင့် မိမိရည်မှန်းထားသည့်တိုင်အောင် ရေးသား

ဖွင့်ဆိုနိုင်ခြင်း၊ သီးခြား မပြုနိုင်ခဲ့ပဲ ယခု ရိုက်နှိပ်ပြီး စာမူများ ပြီးရုံမျှသာ ကြိုးစားသွားတော်မူနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ထိုကြောင့် ဆရာတော်၏ ပိဋကတ်တော်သင်ရိုးကျမ်းစာများကို အမြန်ဆုံး စာအုပ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိရန် ကြိုးစားကြရသော ကျွန်တော်တို့သည် တာဝန်သိရှိကြသော ဆရာဦးလှမောင်ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကူအညီဖြင့် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး အတွက် ကြိုးစားရိုက်နှိပ် ဖြန့်ချိလိုက်ရပါကြောင်း အားစိုရင်ခံအပ်ပါသည်။

ဝေ နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ ဤ သုပ္ပဋိပန္နတာ အစလာသည့် ကိုးဖြာသော ဂုဏ်တော်အပေါင်းတို့ဖြင့်။ ဒလာကမ္မိ၊ ဘဝဂ်ဆုံးအောင် ဘုံသုံးဆောင်၌။ ဝိဿုတံ၊ တိတ္ထိတို့ဟောင် လွန်မြားမြောင်သည့် ဟန်ဆောင်သံဃာ အဖြာဖြာ ထက် အရာရာဖြင့် ဂုဏ်ရည်တင့်၍ ကြီးမြင့်ထင်ရှားပေထသော။ သာသနံ၊ ကမ္ဘာ့ကမ္ဘာ လွန်လေပါလည်း တခါတဖန် ကြုံရန်ခဲကပ် အမြတ်ရတနာ ဤသာသနာတော်မြတ်ကြီးကို။ စိရဓာတာရုံ၊ ဘုရားလက်ထက် အဆက်ဆက်မှ မပျက်ရအောင် ပို့ချသင်ယူ ဆောင်ရွက်တော်မူလာပေထသော။ ဂဏံ၊ အတွင်း စိတ်ဓာတ် မြင့်မြတ်ကြည်လင် သူတော်စင်ကောင်း အရိယာသံဃာတော် အုပ်မေါင်းကို။ တိဟိ၊ လက်အုပ်အဝဲလိ နှုတ်သံချီ၍ ရှင်ကြည်မနော သုံးပါး ထော်ဘ ဒုါရတို့ဖြင့်။ သာဓရုံ၊ လေးမြတ်ကြည်ညို ရှိသေခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ထုံမွှမ်း ပုံတော်မူနှုန်းလျက် ချီးမွမ်းထောမနာ ပဏာသွတ်ကြိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု

မှန်ကန်ကောင်းမြတ် တရားဝတ် လွှမ်းပတ်ကမ္ဘာတည်ရမည်။

ထိန်ဝင်း

၁၃၄၂-ခု၊ တော်သလင်းလကွယ်နေ့။
(၉-၁၀-၈၀)

ပဋ္ဌာနကရဏ အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာကို အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် သုတ်မဟာဝါဘာသာဋီကာနှင့်အတူ ပို့ချခဲ့ရာ ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူသည့် နှစ်တွင်မှ ရေးသား ပြီးဆုံးစေခဲ့ပါသည်။ ထိုကျမ်းများကို ဆရာတော်သည် အချော ပြုပြင်နိုင်ခွင့်လည်း မရခဲ့။ နိဒါန်း အမှာများပင် ရေးသားနိုင်ခဲ့ခြင်းလည်း မရှိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်၏ ဘာသာဋီကာကျမ်းများတွင် မှာထားတော်မူသည့် အတိုင်း ချို့ယွင်းမှုရှိခဲ့သော် ပြင်ဆင်ကြည့်ရှုတော်မူကြပါရန် ခွင့်ပန်အပ်ပါသည်။

စဉ်ဆက် သာသနာ တည်စေသောစ်

အကယ်၍သာ—

> မြတ်ဗုဒ္ဓါသည် လူ့ရွာထင်ရှား မပွင့်ခြားက ဤကဲား ကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ထိုထိုဘုံဘဝ မသိရ မျှားလှ အပြစ်တွေ့။

ယခုသော်ကား—

> ဘုရား ရှင်တော် ပွင့်ထွန်း ပေါ်၍ ဟောဖော် ညွှန်ကြား မြတ်တရားကြောင့် ဤကား ကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ထိုထို ဘုံဘဝ သိကြရ မျှားလှ ကျေးဇူးပေး

ဂန္ဓာရုံရှင် ဒီသခင်သည်—

> ထွင့်တင်ဗုဒ္ဓ ဟောညွှန်ပြသည့် ဓမ္မဒေသနာ အဖြာဖြာကို မျှားစွာဗိုလ်လူ သိစိမ့်ဟူ၍ ဆူဆူကျမ်းစာ ကိုယ့်ဘာသာဖြင့် ဖွင့်ရှုပြရာ မျှားဌီကာဘု စာဝါအမျိုးမျိုး ကမ္ဘည်းထိုးခဲ့ နောင်ကျိုးကိုမျှော် ဆရာတော်၏ ဉာဏ်တော်ခစစား နှလုံး သားမှ ကိုးစားလောက်ဖွယ် ကျမ်းသွယ်သွယ်ကို မကွယ် မပျောက် စဉ်ထွန်းတောက်ဖို့ မြားမြောက်ကျေးဇူး ဆာထူးထူး ကို ညွှတ်နူးရည်လျက် ဒီဆောင်ရွက်သည်—

စဉ်ဆက် သာသနာ တည်စေသောစ်။

ဣဒံ နော ပုညံ နိဗ္ဗာနံသာ ပစ္စယော ဟောတု။

၇-အင္ဌမဝဂ္ဂ

၁-ဆဂတိကထာ အဖွင့်

💬 ၅၀၃-၅၀၄။ ဣဒါနိ ဆဂတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ဆဂတိ ကထာဘ္ဒ။ အန္ဓကာနဥ္ဇေ၀၊ တို့ရေ့ရင်း။ ဥတ္တရပထကာနဥ္ဇ၊ တို့ရေ့ရင်း။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧ၀ံ၊ ဘ္ဘ။) အသုရကာယေန၊ အသုရာအပေါင်း နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တက္ခ။ ဂတိယော၊ ရောက်အပ်သော ဘ၀တို့သည်။ ဆ၊ ခြောက် ပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီ တို့၏။ (လဒ္ဓိ၊ ဟောတိ။) ကေ ဘန္တာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ထိုမှ နောက် ဘ္ဒ။နံ၊ ထိုပရ၀ါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတြာ။ ဣမာဂတိ-ယော၊ ဤ ဂတိတို့သည်။ ပဋ္ဌ၊ ငါးပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ လောမဟံသန-ပရိယာယေ၊ လောမဟံသနဒေသနာတော်ဘ္ဒ။ [မဇ္ဈိမနိကာယ်, မူလပဏ္ဏာသ, မဟာသီဟနာဒသုတ်ဘ္ဒ] ပရိစ္ဆိန္နာနံ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ ဂတီနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအား၌ဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ဌ ါ။ နနု ပဋ္ဌ ဂတိယောတိအာဒိ ၊ အစရှိသောစကား‌ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရ၀ါဒီသည်။ သုတ္တဝိရောဓေယေန၊ ကြောင့်။ ("ပဋ္ဌ ခေါ ပနိမာ" စသော သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။) ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအုံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သက-ဝါဒီ၊ သည်။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဂတိယော၊ တို့ကို။ နု သမ္ဘဝ္ဌိစ္ဆတိ၊ လက်မခံ သနည်း။ စတ္ဟာဟာပါ‌ယဟိ စ ဝိပ္ပမုတ္ဘောတိ ဘ္ဘ၊ ဟူသော ဤပါဠိဘ္ဒ။ အသုရကာယောပိ၊ အသုရာအပေါင်းကိုလည်း။ ဂဟိတော နနု၊ ယူအပ်သည် မဟုတ်ပါ‌လော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ (အသုရကာယောပိ၊ ကို လည်း။) ဂဟိတော၊ ယူအပ်သည်ကား။ သစ္စံ၊ မှန်ပါ‌၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ယူအပ် ပါ‌သော်လည်း။ သော၊ ဤ အသုရာအပေါင်းသည်။ ဂတိ၊ ဂတိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ အသုရကာယသ္မိံ ၊ အသုရာအပေါင်းတွင်။ ကာလကဉ္ဇိ-ကာ၊ ကာလကဉ္ဇိကာ မည်သော။ အသုရာ၊ အသုရာကို။ ပေတဂတိယာ၊ ပေတဂတိဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ သွင်းယူအပ်ပြီ။ [ကာလကဉ္ဇိကာ အသုရာ

💬 အကြောင်းကို သမ္မောဟ‌ဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာ ခန္ဓ‌ဝိဘင်း, ရူပက္ခန္ဓ အဖွင့်ဘ္ဒ ပြခဲ့ပြီ။] ဝေပစိတ္တိပရိသာ၊ ဝေပစိတ္တိအသုရာမင်း၏ ပရိသတ်တို့ကို။ ဒေ၀-

ဂတိယာ၊ ဒေဝဂတိဖြင့်။ (သင်္ဂီတာ။) အသုရကာယောတိ၊ အသုရကာယ် ဟူ၍။ ဝိသုံ၊ သီးခြား။ ကော၊ တဝုသော။ ဂတိ နာမ၊ ဂတိမည်သည်။ နတ္ထိ။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ တေမေဝ အတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုပင်။ ဒယေတုံ၊ ဌ ၊ နနု ကာလကဋ္ဌိကာတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (သကဝါဒီနာ။) အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ၊ ထို နနု ကာလကဋ္ဌိကာ အစရှိသော စကားရပ်၌။သမာန-ဝဏ္ဏာတိ၊ ကား။ သဒ်သရူပသဒ္ဒဏ္ဍာနာ၊ တူသောရူပ်အသွင် ပုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်သည်။ [ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၏ အသွင်ဟူသောအနက်, သဏ္ဌာန်ဟူသောနက် ၂-မျိုးကို ပေါင်း၍ ဖွင့်သည်။] ဗီဘစ္ဆာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းကုန်သည်။[ဗီဘစ္ဆာ ပုဒ်၏ ရှုပ်ပြီးနှင့်အဓိပ္ပါယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ဝိရူပါ၊ ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိကုန်သည်။ ဒုဒ္ဒသိကာ၊ မကောင်းသဖြင့် မြင်ရခြင်းရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ နနု။) သမာနဘောဂါတိ၊ ကား။ သဒ်သ မေထုန သမာစာရာ၊ တူသော မေထုန်အကျင့်ရှိကုန်သည်။ သမာနာဟာရာတိ၊ ကား။ သဒ်သခေဋ္ဌ-သိဒ်ဿကိက ပုဗ္ဗလောဟိတာဒိအာဟာရာ၊ တူသော တံတွေး, နှပ်, ပြည်, သွေး အစရှိသော အာဟာရရှိကုန်သည်။ သမာနာယုကာတိ၊ ကား။ သဒ်-သအာယုပရိစ္ဆေဒါ၊ တူသော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ နနု။)အာဝါဟဝိဝါဟန္တိ၊ ကား။ ကညာဂဟဏဠေဝ၊ သတ္တိသမီးကို ဆောင်ယူခြင်းသို့ဝင်း။ ကညာဒါနဠေ၊ သတ္တိသမီးကို ပို့ပေးခြင်းသို့ဝင်း။ (ဂစ္ဆန္တိ နနု၊ လော။) [အာ၊ ရှေ့ရှု။ ဝါဟ၊ ဆောင်ယူခြင်းကို "ကညာဂဟဏံ"ဟု ဖွင့်၍။ ဝိဝါဟ၊ ဆောင်ယူခြင်းမဟုတ်,ပေးပို့ခြင်းကို "ကညာဒါန်"ဟု ဖွင့်သည်။]

သုဏ္ဏပဏ္ဍေ၊ သုဏ္ဏပဏ္ဍ၌။ သမာနဝဏ္ဏာတိ၊ ကား။ သဒ်သရူပ သဏ္ဌာနာ၊ တူသော ရူပ်အသွင် ပုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်သည်။ အာဘိရူပါ၊ လှန်ကဲသော အဆင်း ရှိကုန်သည်။ ပါသာဒိကာ၊ စိတ်၏ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်။ ဒဿနီယာ၊ ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်ကုန်သည်။ ပဘာသမ္ပန္နာ၊ အရောင်အဝါ နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ သမာနဘောဂါတိ၊ ကား။ သဒ်သပဠကာမဂုဏ-ဘောဂါ၊ တူသော ၅-ဖြာအာရုံ တာမဂုဏ်ဟူသော စည်းစိမ်ရှိကုန်သည်။ သမာနာဟာရာတိ၊ ကား။ သဒ်သသုဝေဘောဇနာဒိအာဟာရာ၊ တူသော သုဝဘုတ် အစရှိသော အာဟာရရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ နနု။) သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ သည်သာ။ နနု အတ္ထိ အသုရ-ကာယောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤသုတ္တန်သည်။ အသုရကာယသေဝ၊ [အသုရ အပေါင်းကိုသာ။ သာဓက်၊ ပြီးစေတတ်သောသက်သေတည်း။ အသုရကာယ် ရှိကြောင်းကိုသာ ပြီးစေတတ်၏။] ပန၊ ဗျတိရိတ်ကား။ တဿ၊ ထို အသု-ရကာယ်စကား၏။ ဝိသုံ၊ ပေတဂတိ, ဒေဝဂတိတို့မှ သီးခြား။ ဂတိပရိစ္ဆေ-

ဒါဘာဝေနှ၊ ဂတိကို ပိုင်းခြားကြောင်း မဟုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဂတိ-သာဓက၊ ဂတိ၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သောစကားသည်။ နှ၊ မဟုတ်။ ဤတို၊ အပြီးတည်း။

ဆဂတိကထာ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂-အန္တရာဘဝကထာ အဖွင့်

၅၀၅။ ဤဒါနိ အန္တရာဘဝကထာ နာမ ဟောတိ။တတ္ထ၊ထိ အန္တရာဘဝ-ကထာဘ္ဘ။ ပုဗ္ဗသေလိယာနဉ္စေဝ၊ တို့၏ရင်း။ သမ္မိတိယာနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယ္ယထာပိ၊ (ဝေ၊ တူ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တပဒံ၊ သုတ်ပုဒ်ကို။ အယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ဂဟေတ္မာ၊ ယူ၍။ အန္တရာ-ဘဝေါ နာမ၊ အန္တရာဘဝမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယတ္ထ၊ ယင်းအန္တရာဘဝဘ္ဘ။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။ အဒိဗ္ဗစက္ခုကော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအတိညာဉ် မရှိသည်။ (ဟုတ္မာ၊ ၍။ ဝါ၊ ဖြစ်ပါလျက်။) ဒိဗ္ဗစက္ခုကော ဝိယ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အတိညာဉ် ရှိသူ ကဲ့သို့ရင်း။ အနိဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးမရှိသည်။ (ဟုတ္မာ၊ ၍။ ဝါ၊ လျက်။) ဤဒ္ဓိမာ ဝိယ၊ တန်ခိုး ရှိသူကဲ့သို့ရင်း။ မာတာပိတိသမာဂမဉ္စေဝ၊ မိဘတို့၏ ပေါင်းဖော်ခြင်းကိုရင်း။ ဥတုသမယံ စ၊ အမိလောင်း၏ ဥတုလာရာအခါကို ရင်း။ သြလောကယမာနော၊ မျှော်လင့်လျက်။ သတ္တာဟံ ဝါ၊ ခုနစ်ရက် ပတ်လုံးသော်ရင်း။ အတိရေကသတ္တာဟံ ဝါ၊ ခုနစ်ရက်ထက်လွန်သော ကာလ ပတ်လုံးသော်ရင်း။ တိဋ္ဌတိ၊တည်နေ၏။ ဤတို (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ အတ္ထိတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ လဒ္ဓိယံ၊ ဘ္ဘ။ (အန္တရာဘဝရှိ၏ ဟူသော မိမိအယူဘ္ဘ။) ဌတ္မာ၊ ၍။ ပဋိညာ ဤတရသ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါဘ္ဘ။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။(သကဝါဒီ၊ သည်။) ဘဂ-ဝတာ၊ သည်။ တယော၊ ကုန်သော။ ယေ ဘဝါ၊အကြင်ဘဝတို့ကို။ ဥတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ တေသံ စ၊ ထိုဘဝတို့၏လည်း။ ဝါ၊ ထိုဘဝတို့နှင့်လည်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ဌ၊။ ကာမဘဝေါတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတြ။ ထိုကာမဘဝေါ အစရှိသော စကားရပ်ဘ္ဘ။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏အလိုတည်း။ တေ၊ သင်၏အလိုအားဖြင့်။ အန္တရာဘဝေါ နာမ၊ အန္တရာဘဝမည်သော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဘဝေါ၊ သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အုံ့။ (ဝေ သတိ။) တေန၊ ထို အန္တရာဘဝသည်။ ကာမဘဝါဒီနံ ယေဝ၊ ကာမဘဝ အစရှိသည်တို့တွင်ပင်။ အညတရေန၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော ဘဝသည်။ ပဋ္ဌမေ ကာရဘ-

ဝါဒီနာ ဝိယ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝ အစရှိသည်ကဲ့သို့။ ဘဝိတမ္ပံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ သင့်ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးပါ၏။ (ကိံ၊ နည်း။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ အယံ အန္တရာဘဝေါ နာမ၊ ဤအန္တရာဘဝမည်သည်။ ကာမ-ဘဝေါ ကိံ၊ ကာမဘဝလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ရူပဘဝေါ ဝါ၊ ရူပဘဝ သည်သော်၎င်း။ အရူပဘဝေါ ဝါ၊ အရူပဘဝသည်သော်၎င်း။ (ဟောတိ ကိံ၊ လော။) (ဣတိ ပုစ္ဆာမိ။) ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ သည်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ကာမဘဝ စသည်တို့တွင် အမှတ် မထား တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) အနိစ္စန္တော၊ အလိုမရှိသည်။ (ဟုတ္တာ။) သမ္ပံ၊ အလုံးစုံကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

ကာမဘဝဿ စာတိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ အန္တရာဘဝေါ နာမ၊ မည်သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အုံ့။ (ဧဝံ သတိ) ဣမေသံ ဘဝါနံ၊ ဤဘဝတို့၏။ အန္တရာ၊ ၌။ ဒ္ဒိန္ရံ၊ ၂-မျိုးကုန်သော။ သိမာနံ၊ သိမ်တို့၏။ သိမန္တရိကာ ဝိယ၊ သိမန္တရိက် ကဲ့သို့။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ၎။ အာရဒ္ဓံ။ ပန၊ ကား။ ပရဝါဒိ၊သည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနိစ္စန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ။) သမ္ဘပဋ္ဌေ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့ကို။ ကေဝလံ၊ အကြောင်းမဖက် သက်သက်။ လဒ္ဓိယာ၊ မိမိအယူအားဖြင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ သဟဓမ္မေန၊ အကြောင်းနှင့်တကွ။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒိ၊ သည်။ နော ဝတ ရေတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိသေဓေတိ၊ တားမြစ်၏။

၅၀၆။ ပဋ္ဌမိ သာ ယောနိတိ အာဒိနိပိ၊အစရှိသော ပြဿနာတို့ကိုလည်း။ (ဝုတ္တာနိ-၌ စပ်။)ယထာပရိစ္ဆိန္နယောနိ အာဒိသု၊အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ် ပြီးသော ယောနိ အစရှိသည်တို့၌။("ယောနိ လေးပါး ဂတိငါးပါး"စသည် အားဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော ယောနိ အစရှိသည်တို့၌။) သော၊ ထိုအန္တရာ ဘဝသည်။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အထ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်။ (ထိုယောနိလေးပါး စသည်၌ မပါလျှင်။) တေန၊ ထို အန္တရာ ဘဝသည်။ တတော တတော၊ ထို ထို ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော ယောနိ စသည်မှ။ အတိရေကေန၊ အပို အလွန်သည်။ ဘဝိတမ္ပံ၊ ဖြစ်ရာ သလော။ ဣတိ၊ သို့။စောဒေတုံ၊ ၎။ ဝုတ္တာနိ။ အန္တရာဘဝူပဂံ ကမ္မန္တိ၊ အစရှိ သောပြဿနာကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) သောပိ၊ ထိုအန္တရာ ဘဝသည်လည်း။ ဧကော၊ တမျိုးသော။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အုံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ကာမဘဝူပဂါဒီနိ၊ ကာမဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်း အစရှိကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ ဝိဘဇိတ္တာ၊ ဝေဖန်၍။ ဒဿိတာနိ ယထာ၊ ပြတော်မူအပ် ကုန်သကဲ့သို့။

ဝေ၊ တူ။ တဒုပဂေန၊ ထိုအန္တရာဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော့။ ကမ္မေနာပိ၊ ကံသည်လည်း။ ဘဝိတမ္ဘံ၊ ရှိထိုက်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ဌ ၊ ဝုတ္တံ။

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ။ ပရသမယေ၊ ပရဝါဒီ၏အယူ၌။ အန္တရာဘဝူပဂံ နာမ၊ အန္တရာဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်း မည်သော။ ပါဠိယေဣံ၊ အသီး အခြားတပါးသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယံ ယံ ဘဝံ၊ အကြင် အကြင် ဘဝသို့။ဥပပဇ္ဇိဿတိ၊ကပ်ရောက်လတ္တံ့။တဒုပဂေနေဝ၊ ထိုထိုဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ အန္တရာ-ဘဝေ၊ အန္တရာဘဝ၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ [လူ့ပြည်ရောက်မည့် သတ္တဝါသည် အမိအဖတို့က မပေါ်င်းဖော်သေးသောကြောင့် စောင့်ဆိုင်း၍ အန္တရာဘဝ၌ နေရလျှင် လူ့ပြည်ရောက်ကြောင်း ကံကြောင့်ပင် ထိုအန္တရာဘဝ၌ ဖြစ်ရ၏။] ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထိုပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ။) တသ္မာ။ နဟောန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိတ္တံ။

အတ္ထိ။ပေ။ သတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော)ပိ၊ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း။ တေ၊ ထို အန္တရာဘဝသို့ကပ်ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ကာမဘဝုပဂါယေဝ နာမ၊ ကာမဘဝသို့ ကပ်ရောက်သူတို့ မည်သည်သာ။ (ဟောန္တိ။) ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဇာယန္တိတိ အာဒိနိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ကို။ ပုဗ္ဗော(သမာနော)ပိ၊ သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထို အန္တရာဘဝ၌။ဇာတိဇရာမရဏာနိ စေဝ၊ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကိုရင်း။စုတိပဋိ-သန္ဓိပရမ္ပရာ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေအဆက်ဆက်ကိုရင်း။ အနိစ္စန္တော၊ အလိုမရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ။)ပဋိက္ခိပတိ။ ရူပါဒိဝသေန၊ ရူပကွန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗော (သမာနောပိ၊ သော်လည်း။) ယသ္မာ။ အန္တရာဘဝသတ္တာယ၊ အန္တရာ ဘဝ၌ဖြစ်သော သတ္တဝါ၏။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ အနိဒဿနံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောမရှိ။ ဝေဒနာဒယောပိ၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့သည် လည်း။ အညေသံ၊ အခြားသတ္တဝါတို့၏။ (ဝေဒနာဒယော) ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ နဲ ဩဠာရိကာ၊ မထင်ရှားကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ တယာ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တသ္မာ။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣမိနာဝ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်း ကြောင့်ပင်။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝဘာဝေပိ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝတို့၏ အဖြစ်၌ လည်း။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၀၇။ ဣဒါနိ၊ ၌။ကာမဘဝေါ ဘဝေါ ဂတိတိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ ဘဝသံသန္ဒနံ နာမ၊ ဘဝကို နှီးနှောခြင်းမည်သည်။ဟောတိ။ တတြ၊ ထို ဘဝ-သံသန္ဒန ပြဿနာ၌။အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။အဓိပ္ပါယော၊ သဘာဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ အန္တရာဘဝေါနာမ

အန္တရာဘဝမည်သော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ရှိအုံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ကာမဘဝါဒီသု၊ ကာမဘဝ အစ ရှိသည်တို့၌။ ဘဝဂတိ အာဒိဘေဒေါ၊ ဘဝ,ဂတိ အစရှိသော အပြားကို။ လဗ္ဘတိ ယထာ၊ ရအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ တတြာပိ၊ ထို အန္တရာဘဝ၌ လည်း။ (ဘဝဂတိ အာဒိဘေဒေါ၊ ကို။) လဗ္ဘေထ၊ရအပ်ရာ၏။ ဝါ၊ တနည်း ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအန္တရာ ဘဝ၌။ (ဘဝဂတိ အာဒိဘေဒေါ၊ ကို။) နလဗ္ဘတိ ယထာ၊ မရအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣမေသုပိ၊ ဤကာမဘဝစသည်တို့၌ လည်း။ (ဘဝဂတိ အာဒိဘေဒေါ။) နလဗ္ဘေထ၊ ရာ။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဝဘာဝေ၊ ဘဝ၏အဖြစ်သည်။ သမာနသို့ ၊ တူလသော်။ ဝါ၊ တူပါလျက်၊ ဧတေ-သေ့ဝ (ဧတေသု ဧဝ)၊ ဤ ကာမဘဝ စသည်တို့၌သာ။ သေ (သော) ဝိဘာဂေါ၊ ဤ ဘဝ, ဂတိ စသော ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြားသည်။ အတ္ထိ။ ရှိ၏။ ဣတရသို့ ၊ ကာမဘဝ စသည်မှ တပါးသော အန္တရာ ဘဝ၌။ (သေ ဧသော ဝိဘာဂေါ။ သည်။) နလ (အတ္ထိ)။ ဣတိ၊ သို့၊ ဧတ္ထ၊ ဤ ကာမ ဘဝ စသည်နှင့် အန္တရာဘဝတို့၌ ဘဝချင်းတူရာ၌။ ဝိသေသဟေတု၊ ထူးသော အကြောင်းသည်။ ကော၊ အဘယ်မှာ ရှိအုံ့နည်း။ ဣတိ(အယံ အဓိပ္ပါယော။) ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ ပုန လဒ္ဓိမတ္တဝသေန၊ မိမိအယူမျှ၏ အစွမ်းဖြင့်။ တံ တံ၊ ထိုထို ပြဿနာကို။ ပဋိဇာနာတိ ဧဝ, ပဋိက္ခိပတိ စ။

၅၀၇။ သမ္ဘေသညေ ။ပေ။ အန္တရာဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိရယူပဂ အသညသတ္တူပဂ အရူပူပဂါနံ၊ ဝရဲသို့ကပ်ရောက်သောသတ္တဝါ, အသညသတ်တုံသို့ ကပ်ရောက်သောသတ္တဝ.ါ, အရူပဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော သတ္တဝါတို့၏။ အန္တရာဘဝံ၊ ကို။ နဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ တေနေဝ ကာရဏေန၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်ပင်။ ပဋိ-လောမေ၊ ပဋိလောမပြဿနာ၌။ (သမ္ဘေသညေ သတ္တာနံ နတ္ထိ အန္တရာ ဘဝေါဟူသော ပဋိလောမ ပြဿနာ၌။) ပဋိဇာနာတိ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံ၏။ အာနုန္တပရိယဿာတိအာဒိ၊ အစရှိသော ပြဿနာကို၊ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) သော၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ ယေသံ၊ အကြင် အာနုန္တရိယကံရှိသူ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အန္တရာဘဝံ၊ ကို။ နဣစ္ဆတိ။ တေ၊ ထိုအာနန္တရိယ ကံရှိယူ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။တာဝ၊နှ အာနန္တရိယသတ္တဝါ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဝိဘဇိတ္မာ၊ ဝေဖန်၍။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ သမ္ဘံ၊ သော။ တံ၊ ထိုစကားရပ်ကို။ ပါဠိအနုသာရေနေဝ။ သာ။ သုတ္တသာဓနေန၊ ပြီးစေ ကြောင်းသုတ်နှင့်။ သဒ္ဒီ ၊ ကဲ့။ ဝေဒိတမ္ပိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အန္တရာဘဝကထာဝဏ္ဏနာ၊သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃–ကာမဂုဏကထာ အဖွင့်

၅၁၀။ ဣဒါနိ၊ ကာမဂုဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုကာမဂုဏ-ကထာ၌။တာဝ၊ ပရသမယမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒေ၊ သော။) သကသမယေ၊ မိမိသကဝါဒီ၏ အယူ၌။ ဝတ္ထုကာမာပိ၊ ဝတ္ထုကာမတို့ကိုလည်း။ ကိလေသ-ကာမာပိ၊ ကိလေသကာမတို့ကိုလည်း။ ကာမဘဝေ ပိ၊ ကာမဘဝကိုလည်း။ ကာမဓာတုတိ၊ ကာမဓာတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ခဲ့။ ဧတေသု၊ ဤသုံးမျိုးသော ကာမဓာတ်တို့တွင်။ ဝတ္ထုကာမာ၊ ဝတ္ထုကာမတို့သည်။ ကမနီယဋ္ဌေန၊ အလိုရှိထိုက်, တောင့်တထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ကာမာ၊ ကာမတို့မည်၏။ ["ကမနီယန္တိ တိ ကာမာ" ဟု ကမ္မသာဓ်ပြု။] သဘာဝနိဿတ္တသုညတဋ္ဌေန၊ ပရမတ္ထသဘာဝ၏ အဖြစ်, သတ္တဝါမဟုတ်သည်၏အဖြစ်, အတ္တမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ဓာတု၊ဓာတ်လည်း မည်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ကာမဓာတု၊ ကာမဓာတ်မည်၏။ကိလေသ-ကာမာ၊ ကိလေသကာမတို့သည်။ ကမနီယဋ္ဌေန စေဝ၊ ကြောင့်ဝင်း။ (ရှေးရှေး ကိလေသာက နောက်နောက် ကိလေသာကို အလိုရှိထိုက် တောင့်တထိုက်၏။ နောက်နောက် ကိလေသာကလည်း ရှေးရှေးကိလေသာကို အလိုရှိထိုက်, တောင့်တထိုက်၏။) ကမဋ္ဌေန စ၊ အလိုရှိတတ် တောင့်တတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ကာမာ၊ ကာမတို့မည်၏။ ယထာဝုတ္တောနေဝ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထေန၊ သဘာဝနိဿတ္တသုညတဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဓာတု၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမဓာတု၊ ကာမဓာတ် မည်၏။

ကာမဘဝေ ၊ ကာမဘဝသည်။ ကမနီယဋ္ဌေန၊ အလိုရှိထိုက် တောင့်တထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ဝင်း။ကမနဋ္ဌေန၊[1]အလိုရှိတတ် တောင့်တတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ဝင်း။ ဝတ္ထုကာမ ပဝတ္ထိဒေသဋ္ဌေန၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၏ ဖြစ်ရာဒေသဟူသော အနက်ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ကာမော၊ ကာမမည်၏။ ယထာဝုတ္တောနေဝ၊ သော။ အတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ဓာတု၊ ဓာတ်

၁။ ကာမဘဝေ ။ပေ။ ကမနဋ္ဌေန။ ။အလုံးစုံသော ကာမာဝစရစိတ်, စေတသိက် တရားတို့ကို "ကာမဘဝ" ဟု အယူရှိသောကြောင့် ထိုကာမဘဝတွင် ကိလေသာကာမဟူသော တဏှာလောဘ ပါဝင်သည့်အတွက် "ကမနဋ္ဌေန-လိုလားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကာမော-ကာမမည်၏၊" ဟု ဆိုသည်။ ဓာတုကထာပါဠိ တော်အတိုင်း ဆိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ ဓာတုကထာ၌လာသောကာမဘဝတွင်ကား ကာမ ဝိပါက်, ကမ္မဇရူပ်ဟူသော ဝတ္ထုကာမသာ ပါဝင်၏။ ကိလေသာကာမ မပါဝင်။ [ကာမဘဝဿ ကမနဋ္ဌေန။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော- ဋီကာ။]

လည်းမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမဓာတု၊ ကာမဓာတ်မည်၏။ ပန၊ ကား။ ပရသမယေ၊ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ အယူဌာန်။ ပဋ္ဌိမေ ဘိက္ခဝေ ကာမဂုဏာတိ၊ ဟူသော။ ဝစနမတ္တံ၊ စကားမျှကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဠေဝ၊ ငါးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ကာမဓာတူတိ၊ ကာမဓာတ် ဟူ၍။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)၊ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ အယံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ကာမဓာတုနာနတ္တံ၊ ကာမဓာတ်အမျိုးမျိုး၏ အဖြစ်ကို။ ဗောဓေတုံ၊ သိစေခြင်းငှါ။ ပဠေဝါတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ လဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိညာ ဣဘရဿ။

နနု အတ္ထိတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားရပ်ကို။ (နနု အတ္ထိ တပ္ပဋိသံ-ယုတ္တော ဆန္ဒော- အစရှိသော စကားရပ်ကို။) ကိလေသကာမဒဿနတ္ထံ၊ ကိလေသာကာမကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ တတ္ထ၊ ထို နနု အတ္ထိ အစရှိသောစကားရပ်၌။ တပ္ပဋိသံယုတ္တောတိ၊ ကား။ ကာမဂုဏ-ပဋိသံယုတ္တော၊ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်ယှဉ်သော။ ကာမဂုဏာရမ္မဏော၊ ကာမဂုဏ် ဟူသော အာရုံရှိသော။ (ဆန္ဒော ဟောတိ နနု-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊နက်။ နော စ ဝတ ရေ ဝတ္တမ္ဘေ ပဠေဝါတိ၊ ကား။ ဣမေသု တပ္ပဋိသံယုတ္တဆန္ဒာဒီသု၊ ထို ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်ယှဉ်သော ဤ ဆန္ဒ အစရှိသောတရားတို့သည်။ သတိ၊ ရှိကုန်လသော်။ ပဠေဝ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ကာမဓာတု၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္တမ္ဘေ၊ မဆိုထိုက်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတေ ဆန္ဒာဒယောပိ၊ ဤ ဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ ကမနီယဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ကာမာ စ၊ ကာမတို့လည်း ဟုတ်၏။ ဓာတု စ၊ ဓာတ်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ ကာမဓာတု၊ ကာမဓာတ် မည်၏။ ကမနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ကာမသင်္ခါတာ၊ ကာမဟု ဆိုအပ်သော။ ဓာတု၊ ဓာတ်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ ကာမဓာတု၊ မည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

မနုဿာနံ စက္ခုတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားရပ်ကို။ ဝတ္ထုကာမဒဿနတ္ထံ၊ ဝတ္ထုကာမကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ တတ္ထ၊ ထိုမနုဿာနံ စက္ခု အစရှိသော စကားရပ်၌။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ဆန္ဒမ္ပိ၊ ၆-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ စက္ခု အစရှိသော အာယတန တို့၏။ ဝတ္ထုကာမ-ဘာဝေန၊ ဝတ္ထုကာမ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နကာမဓာတု ဘာဝံ၊ ကာမဓာတ် မဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပိတ္မာ၊ပယ်ပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ (ထပ်၍။) မနောတိ၊ မနောဟူ၍။ (မနုဿာနံ မနော နကာမဓာတု ဟူ၍။) ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရံ၊ မဟဂ္ဂုတ်, လောကုတ္တရာစိတ်ကို။ သန္ဓာယ နကာမဓာတုဘာဝံ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ကား။ ယသ္မာ၊

ကြောင့်။ သမ္ဘောပိ၊ ဖြစ်သော။ တေဘူမကမနော၊ ဘုံသုံးပါးဌ် ဖြစ်သော လောကီစိတ်သည်။ ကာမဓာတုယေဝ၊ကာမဓာတ်သာတည်း။တသ္မာ၊ကြောင့်။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ သုတ္တေန၊ ပါဠိတော်သုတ်ဖြင့်။ ("ပဠု ကာမဂုဏာ လောကေ မနောစ္ဆဋ္ဌာ ပဝေဒိတာ" အစရှိသော ပါဠိတော် သုတ် ဖြင့်။) နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိပ်၏။

ဤ ၅၁၁။ ကာမဂုဏာ ဘဝေါတိ အာဒိ၊ အစရှိသောပြဿနာကို။ ဘဝဿ၊ ဘဝ၏။ ကာမဓာတုဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ကာမဓာတ်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုး ငှါ။ (သကဝါဒီနာ။) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမဂုဏ-မတ္တေ၊ ကာမဂုဏ်မျှ၌။ ဘဝေါတိ၊ ဘဝဟူ၏။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုခြင်းသည်။ နတ္ထိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ နဟောဝါတိ၊ နဟော ဝတ္တမ္ပေ ဟူ၏။ ပဋိက္ခိပတိ။ကာမဂုဏူပဂံ ကမ္မံတိအာဒိ၊အစရှိသော။ သမ္ဘံ၊ အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို။ ကာမဂုဏမတ္တဿ၊ ကာမဂုဏ်မျှ၏။ နကာမဓာဟု ဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ကာမဓာတ်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ ကာမဓာတုသခ်ါတကာမဘဝူပဂမေဝ၊ ကာမဓာတ်ဟု ဆိုအပ်သော ကာမဘဝသို့ ကပ်ရောက်တတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ။ ကာမဘဝူပဂါ ဧ၊ ကာမဘဝသို့ ကပ်ရောက်တတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ စ၊ သတ္တဝါတို့သည် လည်း။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ကာမဓာတ်,ကာမဘဝ၌။ (သတ္တာ။) ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဇီယန္တိ၊ အိုလည်း အိုကြကုန်၏။ မိယန္တိ၊ သေလည်း သေကြကုန်၏။ စဝန္တိ၊ အဆက်ဆက်လည်း စုတေကြ ကုန်၏။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အဆက်ဆက်လည်း ပဋိသန္ဓေ နေကြကုန်၏။ ကာမ-ဂုဏေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။ နှ (ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကြကုန်သည်မဟုတ်။ နှ ဇီယန္တိ, နှ မိယန္တိ, နှ စဝန္တိ, နှ ဥပပဇ္ဇန္တိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဤကပ် ဆောင်ကြောင်း နည်းအားဖြင့်။ သမ္ဘတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတမ္ပေါ။-ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကာမဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄-ကာမကထာ အဖွင့်

ဤ၁၃-ဤ၁၄။ ဣဒါနိ ကာမကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ကာမ-ကထာ၌။ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ၊ ပုဗ္ဗသေလိယဂိုဏ်းသားတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ဟေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ပဋ္ဌမေ ဘိက္ခဝေ

ကာမဂုဏာတိ၊ ဟူသော။ ဝစနမတ္တံ၊ စကားမျှကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ရူပါယတနာဒီနိ၊ ရူပါယတန အစရှိကုန်သော။ ပဠေဝ၊ ငါးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ [ဧဝ ဖြင့် မန နှင့် ကိလေသာကာမကို ကန့်။] အာယတနာနိ၊ အာယတနတို့သည်။ ကာမာ၊ ကာမတို့တည်း။ ဣတိ(လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေသံ၊ ထိုပရဝါဒီတို့အား။ (ဒယော-ဒ္ဓ စပ်။) ကိလေသကာမသော၊ ကိလေသာကာမ၏သာလျှင်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်။ ကာမဘာဝံ၊ ကာမ၏အဖြစ်ကို။ ဒယော-ထုံ၊ ဌ၊။ ပဠေဝါတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဣတ္ထေ၊ ဤကာမ ကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေव။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကာမကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-ရူပဓာတုကထာ အဖွင့်

၅၁၅-၅၁၆။ ဣဒါနိ ရူပဓာတုကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတုကထာ၌။ အနွကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ (ဝေ)။ ရူပိနော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ရူပဓာတု နာမ၊ ရူပဓာတ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ရူပိနောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ယသ္မာ။ ရူပဓာတု နာမ၊ ရူပဓာတ်မည်သည်။ ရူပဘဝေါ၊ ရူပဘဝတည်း။ ရူပမတ္တမေဝ၊ ရုပ်မျှသည်သာ။ နိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ။ တေန အတ္ထေန၊ ထိုရူပဘဝ၏သာ ရူပဓာတ်မည်၏ဟူသော အနက်အားဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ဌ၊။ ရူပဓာတူတိ အာဒိံ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တံ သမ္ဘံ၊ ထိုအလုံးစုံသော စကားရပ်ကို။/ ကာမဂုဏကထာယံ၊ ကာမဂုဏကထာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ နေ၀၊ ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သာ၀ ကာမဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ ပုဒ္ဓော(သမာနော။) ဘူမိပရိစ္ဆေဒေန၊ ဘုံကိုပိုင်းခြားကြောင်း စကားနှင့်။ ဝိရောဓံ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းကို။ ပဿမာနော၊ မြင်သည်။ (ဟုတ္တာ) ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန၊ တဖန်။ ဒဋ္ဌံ၊ ခိုင်မြဲသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပုဒ္ဓော(သမာနော။) အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ လဒ္ဓိ၀သေန၊ အယူ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ထိုသို့ ဝန်ခံပါသော်လည်း။ ဒ္ဒီဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဘဝေဟိ၊ ဘ၀တို့နှင့်။ သမန္နာဂတတာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ကာမဘဝေန စာတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။

အာဟာ၊ ပြီ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ ကေသ၊ တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒ္ဒိဟိ၊ နှစ်ပါးသောဘဝတို့နှင့်။ သမန္နာဂတတာ-ဘာဝတော၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ [ကေသ ပုဒ်က သမန္နာဂတဌ် မစပ်နိုင်။ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ် ဟူသော တာ-ပစ္စည်းဌ် သာ စပ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် "သမန္နာဂတတာဘာဝတော"ဟု ပါဠိမှန် ရှိပါစေ၏။ ရှေးနိဿယဌ်လည်း ဤ တာ-ပစ္စည်းပါသော ပါဠိကို အလိုရှိ၏။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ရူပဓာတုကထာ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၆–အရူပဓာတုကထာ အဖွင့်

☰ ၅၁၂-၅၁၈။ အရူပဓာတုကထာယပိ၊ အရူပဓာတုကထာဌ်လည်း။ ဣမိ-နာဝ ဥပါယေန၊ ဖြင့်ပင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပန၊ ဆက်။ အရူပဓမ္မေသု၊ နာမ်တရားတို့တွင်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓမေဝ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကိုသာ။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝေဒနာ ဘဝေါ တိအာဒိနာ၊ ဝေဒနာ ဘဝေါ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဣတ္ထ၊ ဤ အရူပဓာတုကထာဌ်။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာကို။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဝေဒနာ ဘဝေါ အစရှိသော ဒေသနာ တော်ဌ်။ တေ၊ သင်၏အလိုအားဖြင့်။ အရူပိနော ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဘဝါဒီသု၊ ဘဝ အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရာ၊တပါးအပါ အဝင်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်သလော။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားရပ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ရူပဓာတုကထာ ဌ်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အရူပဓာတုကထာ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁။ **ဝေဒနာ ဘဝါဒီသု**။ ။ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် "အရူပိနောဓမ္မာ အရူပဓာတု-နာမ်တရား ဟူသမျှသည် အရူပဓာတ်တည်း"ဟု အယူရှိ၏။ အရူပဓာတ် ဟူသည်လည်း "ရူပဓာတုနာမ ရူပဘဝေါ"ကဲ့သို့ အရူပဘဝပင်တည်း။ထို့ကြောင့် "ဝေဒနာ ဘဝေါ" စသည်ဖြင့် သကဝါဒီက စောဒနာသည်။ ဤစောဒနာကို ဖွင့်သောအရာဖြစ်၍ သခ်ံ ဂတာ၏နောက်ဌ် ဂတာအရ ဝေဒနာကိုယူပြီးလျှင် ထိုဝေဒနာသည် ဘဝ,ဂတိ,သတ္တာ-ဝါသ စသည်တို့တွင် တမျိုးအပါအဝင်ဖြစ်သလောဟု ဝေဒနာသောကြောင့် "သခ်ံ ဂတာ ဝေဒနာ"၏ နောက်ဌ် "ဘဝါ-ဒီသု"ဟု ရှေးနိဿယ ရှိ၏။ ထို ရှေးနိဿယ အတိုင်းသာ ပါဠိမှန်ဟု၍ သိပါ။

၇–ရူပဓာတုယာအာယတနကထာ အဖွင့်

၅၁၉။ ဣဒါနိ ရူပဓာတုယာ အာယတနကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတုယာ အာယတနကထာ၌။ အနုကာနုဇ္ဇေ၀၊ တို့၏ရင်း။ သမ္မိတိယာ-နုဇ္ဇ၊ တို့၏ရင်း။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယ္ယထာပိ။ (ဧ၀ံ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ ရူပီ၊ ရူပ်ရှိ၏။ မနောမယော၊ စျာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်၏။ သဗ္ဗဂ်-ပစ္စင်္ဂီ၊ အလုံးစုံ အင်္ဂါကြီးငယ်ရှိ၏။ အဟီနိန္ဒြိယော၊ မယုတ်လျော့သော ဣန္ဒြေရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိတော်သုတ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ (အဟီနိန္ဒြိယော ဟူသောစကားကိုမှီ၍။)ဗြဟ္မကာယိကာနံ၊ ဗြဟ္မာအပေါင်းခ္ဍ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏။ ဃာနာဒီနိမိတ္တာနိ၊ ဃာနပသာဒ အစရှိသည်တို့၏ တည်ရာဖြစ်၍ မှတ်သားကြောင်းဖြစ်သော နှာခေါင်း အစရှိသော ရုပ်ကလာပ် အပေါင်းတို့သည်လည်း။ အာယတနာနေ၀၊ အာယတနတို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကပ္ပေတ္စာ၊ ကြံဆ၍။ တေသံ၊ ထို ဗြဟ္မာအပေါင်းခ္ဍဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏။ အတ္ထိဘာ၀ေ၊ အတ္ထိဘော၀သည်။ သဒ္ဒါယတနိကော၊ ၆-ပါးသော အာယတနရှိ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ ဟောတိ။ တေ၊ ထို ပရ၀ါဒီတို့ကို။ သန္နာယ၊ သဒ္ဒါယတနိကောတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ လဒ္ဓိ၀သေန၊ အယူ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ နံ၊ ထိုပရ၀ါဒီကို။ (သက၀ါဒီ၊ သည်။) တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ (ဗြဟ္မာဘ၀၌။) ယံ အာယတနံ၊ အကြင် ဃာနပသာဒ အစရှိသော အာယတနသည်။ နတ္ထိ။ တဿ၊ ထိုဃာနပသာဒ အစရှိသော အာယ-တန၏။ ၀သေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ၎။ အတ္ထိ တတ္ထ ဃာနာယတနံ-တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ပရ၀ါဒီ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထို ရူပ ဓာတ်၌။ အဗ္ဗတ္ထိကာနံ၊ အဗ္ဗတ္ထသန္ဓာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ အာယတန တို့၏။ ဃာနာဒိကံ၊ ဃာန အစရှိသော။ ယံ သဏ္ဌာန နိမိတ္တံ၊ အကြင် ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်သည်။ (နှာခေါင်းပုံ, လျှာပုံ အစ ရှိသော ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်သည်။) အတ္ထိ။ တဒေ၀၊ ထို ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်သည်

၁။ ဃာနာဒိ နိမိတ္တာနိ။ ။အခြားသတ္တ၀ါတို့၌ နှာခေါင်း၏ အတွင်း အရပ်သည် ဃာနပသာဒ၏ တည်ရာဖြစ်၍ ဃာနပသာဒကို မှတ်သားကြောင်း ရုပ် အပေါင်းဖြစ်၏။ ဗြဟ္မာတို့၌လည်း ဃာနပသာဒ မရှိစေကာမူ ဃာနပသာဒ၏ တည်ရာအဖြစ်ဖြင့် မှတ်သားကြောင်းဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်အပေါင်းရှိ၏။ ထို ရုပ်ကလာပ်အပေါင်းကို "ဃာနနိမိတ္တာနိ"ဟု ခေါ်သည်။ ဇိဝှါ,ကာယ နိမိတ်များလည်း နည်းတူ။ ဤနေရာ၀ယ် ရှေးက "ဃာန နိမိတ္တာနိပိ"ဟု ပါ၌ရှိသော်လည်း ဋီကာ၌ "ဃာနာဒိ နိမိတ္တာနိပိ"ဟု ပြင်ထားသောကြောင့် ယခုစာအုပ်တို့၌ "ဃာနာဒိ နိမိတ္တာနိပိ"ဟု ပါ၌မှန်ရှိနေပြီ။

ပင်။ အာယတနံ၊ အားယတနတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သော အယူ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ဗဟိရာနံ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဂန္ဓာယတ-နာဒီနံ၊ ဂန္ဓာယတန အစရှိသည်တို့နှင့်။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ ပုဗ္ဗော (သမာ-နော။) ဃာနပွသာဒါဒယော၊ ဃာနပွသာဒ အစရှိသည်တို့ကို။ တတ္ထ၊ ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။ နဲ ဣဒ္ဓတိ၊ အလိုမရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ဃာန-ပသာဒ အစရှိသည်တို့၏။ ဂေါစရံ၊ ကျက်စားရာအာရုံကို။ ပဋိသေဓေန္တော၊ တားမြစ်လိုသည်။ (ဟုတ္တာ။) ပဋိက္ခိပတိ။ ပဋိလောမပဋိသံသန္ဓနပဋ္ဌေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဣမိနာဝ ဥပါယေန၊ ပင်။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၂၂။ အတ္ထိ တတ္ထ ဃာနာယတနံ အတ္ထိ ဂန္ဓာယတနံ တေန ဃာနေန-တံ ဂန္ဓံ ဃာယတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ တသ္မိံ ယေဝ ပရသမယေ၊ ထို ပရ-ဝါဒီတို့၏ အယူ၌ပင်။ ကေစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ အာစရိယေ၊ ဆရာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ။ တေ၊ ထိုအချို့သော ပရဝါဒီတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို ရူပဓာတ်၌။ ပရိပုဏ္ဏာနိ၊ ပြည့်ကုန်သော။ အဗ္ဗတ္တိကာနိ၊ အဗ္ဗတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ အာယတန-တို့ကို။ ဣစ္ဆန္တိ ကိရ၊ အလိုရှိကုန်သတတ်။ စ၊ ဆက်။ အာယတနေန နာမ၊ အာယတနမည်သည်။ သကိစ္စကေန၊ မိမိကိစ္စရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တေဟိ ဃာနာဒီဟိ၊ ထို ဃာန အစရှိသည်တို့ ဖြင့်။ တေ ဂန္ဓာဒယော၊ ထို ဂန္ဓ အစရှိသည်တို့ကို။ ဃာယန္တိ၊ အနံ့ကို ယူ-ကုန်၏။ သာယန္တိ၊ သာယာကုန်၏။ ဖုသန္တိ၊ တွေ့ထိကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ လည်း။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကြကုန်၏။ တံ လဒ္ဓိ ၊ ကို။ သန္ဓာယ။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ။

☰ ၅၂၂။ ပန၊ ကား။ အတ္ထိ တတ္ထ မူလဂန္ဓောတိ အာဒီနိ၊ အစရှိသော စကားရပ်တို့ကို။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ (ဟုတ္တာ။) ပဋိက္ခိပတိ။ နနု ။ပေ။ ဃာနနိမိတ္တန္တိအာဒီ၊ အစရှိသော စကားသည်။ သဏ္ဌာနမတ္တဿေव၊ နှာခေါင်းပုံသဏ္ဌာန်မျှကိုသာ။ သာဓကံ၊ ပြီးစေကြောင်း သက်သေတည်း။ အာယတနဿ၊ ဃာနာယတနကို။ နု(သာဓကံ)။ မပြီးစေ-တတ်။ တသ္မာ။ ဥဒါဟဋ္ဌံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သည်။ (သမာနံ)ပိ၊ ဖြစ်-ပါသော်လည်း။ အနာဟရိတ္ဌသဒိသမေव၊ မထုတ်ဆောင်အပ်သည်နှင့် တူသည်-သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ရူပဓာတုယာ အာယတနကထာ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၈–အရူပေ ရူပကထာ အဖွင့်

၅၂၄-၅၂၆။ ဤဒါနိ အရူပေ ရူပကထာ နာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ၊ ထိုအရူပေ ရူပကထာ၌။ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဝေ။) ယေသံ၊ အကြောင်း ပရဝါဒီတို့၏။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အာရုပ္ပဘဝေပိ၊ အရူပဘဝ၌လည်း။ [ပိဖြင့် ကာမ, ရူပဘဝကို ပေါင်း။] ဩဠာရိကရူပါ၊ ထင်ရှားသောရူပ်မှ။ နိဿဋ္ဌံ၊ လွတ်သော။ သုခုမရူပံ၊ သိမ်မွေ့သောရူပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဤတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ အတ္ထိ ရူပန္တိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဤဟရဿ။ တ္ထေ၊ ဤ အရူပေ ရူပကထာ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာ-နတ္ထမေဝ။ ဤတိ၊ အပြီးတည်း။

အရူပေ ရူပကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉–ရူပံ ကမ္မန္တိကထာ အဖွင့်

၅၂၇-၅၃၃။ ဤဒါနိ ရူပံ ကမ္မန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုရူပံ ကမ္မန္တိ ကထာ၌။ မဟိသာသကာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဝေ။) ယေသံ၊ အကြောင် ပရဝါဒီတို့၏။ ကာယဝစီဝိညတ္တိ-သင်္ခါတံ၊ ကာယဝိညတ် ဝစီညတ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ရူပမေဝ၏၊ ရူပ်သည်ပင်။ ကာယကမ္မံ (နာမ)၊ ကာယက် မည်၏။ ဝစီကမ္မံနာမ၊ ဝစီက်မည်၏။ တဋ္ဌ၊ ထိုကာယက် ဝစီက်သည်လည်း။ ကုသလသမုဋ္ဌာနံ၊ ကုသိုလ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသည်။ (သမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။) ကုသလံ၊ ကုသိုလ်တည်း။ အကုသလသမုဋ္ဌာနံ၊ အကုသိုလ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်း ရှိသည်၊ (သမာနံ၊ သော်။) အကုသလံ၊ အကုသိုလ်တည်း။ ဤတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတန္တိ၊အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဤတရဿ။ အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ နံ၊ ထိုပရိဝါဒီကို။ တံ၊ ထိုကုသိုလ် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရူပ်သည်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်အုံ၊ (ဝေ သတိ။) ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်၏။ ယဒိ (ယော အယံ) သာရမ္မဏာ/ဒီဘေဒေါ၊ အကြောင် သာရမ္မဏ အစရှိသော အထူးအပြားကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ တဿ၊ ထို ကုသိုလ်၏။ သော၊ ထို သာရမ္မဏအစရှိသော အထူးအပြားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဤတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ဌ၊ သာရမ္မဏန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (သကဝါဒိနာ။) အာရဒ္ဓံ။

တတ္ထ၊ ထို သာရမ္ဘကံ အတွေ့ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ပတ္ထနာ ပဏိဓိတိ-ဧတံ၊ ပတ္ထနာ ပဏိဓိဟူသော ဤ သဒ္ဒါ ၂-ပါး အပေါင်းသည်။ စေတနာယ ဧဝ၊ စေတနာသဒ္ဒါ၏သာ။ ဧဝ ဝစနံ၊ ဧဝဝုစ်ပရိယာယ် စကားလုယ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကုသလာစေတနာယေव၊ ကုကုသိုလ်စေတနာကိုပင်။ ပကပ္ပယမာနာ၊ အပြားအားဖြင့် ပြုလုပ်အားထုတ်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။) ပတ္ထနာတိ၊ ပတ္ထနာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ပကပ္ပနဝသေန၊ အပြားအားဖြင့် ပြုလုပ်အားထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏိဓိတိ စ၊ ပဏိဓိဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ။ ပန၊ ကား။ ပရတောဃောဏ်၌။ ကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတာ ဝေဒနာ။ပေ။ သညာ။ပေ။ စေတနာ။ပေ။ သဒ္ဒါတိ အာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ ဣတ္ထေ၊ ဤတရားတို့တွင်။ ဝေဒနာဒီနညော ၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၏ သာလျှင်။ ပတ္ထနာ၊ တောင့်တကြောင်း စေတနာဝင်း။ ပဏိဓိ၊ ရှေ့ရှဆောင်ကြောင်း စေတနာဝင်း။ ဣတိ၊ ဤ ၂-ပါး အပေါင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ စေတနာယ၊ စေတနာ၏ အတွက်။ (ပတ္ထနာ၊ ဝင်း။ ပဏိဓိ၊ ဝင်း။ ဣတိ၊ ကို။) နု (လဗ္ဘတိ)၊ အပ် ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (နု လဗ္ဘတိ၊ နည်း။) ဒ္ဝိန္နံ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ စေတနာနံ၊ စေတနာတို့၏။ ကေဝေါ၊ တပြိုင်နက်။ အဘာဝေါ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင် စေတနာ ၂-ပါးတို့ တပေါင်းတည်း မဖြစ်နိုင် ပါသော်လည်း။ သောတပတိတတ္တာ၊ ဒေသနာတော်အယဉ်၌ ကျရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေ၊ ဤသို့ စေတနာ,ပတ္ထနာ, ပဏိဓိဟူ၍။ တန္တိ၊ ပါဠိတော်သည်။ ဂတာ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁။ ဝေဒနာဒီနညော။ပေ။နု စေတနာယ။ ။ပါဠိတော်ကိုကြည့်ပါ။ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။ "ကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတာ ဝေဒနာ ။ပေ။ သညာ, စေတနာ, သဒ္ဒါ,ဝိရိယံ,သတိ,သမာဓိ။ပေ။ပညာ ကုသလာ,အနာရမ္ဘကာ၊နတ္ထိတာယ အာဝဋ္ဋနာ အာဘောဂေါ သမန္နာဟာရော မနသိကာရော စေတနာ ပတ္ထနာ ပဏိဓိ"ဟု ရှိရာဝယ် "စေတနာ, ပတ္ထနာ,ပဏိဓိ" ၃-မျိုးတို့တွင် ကုသိုလ်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာ, သညာ, သဒ္ဒါစသည် တို့၏အတွက် "ပတ္ထနာ, ပဏိဓိ" ရနိုင်သော်လည်း စေတနာအတွက်ဟား၊ "ပတ္ထနာ,ပဏိဓိ" ၂-မျိုးလုံးပင် မရနိုင်၊ တာကြောင့်နည်း-ပတ္ထနာ, ပဏိဓိ ဟူသည် စေတနာပင် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ထိုသို့မရလျှင် ပါဠိတော်၌ အဘယ်ကြောင့် စေတနာအတွက် ပတ္ထနာ, ပဏိဓိကို ထည့်ထားပါသနည်း။ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိ၍ "သောတပတိတတ္တာ။ပေ။ဝေဒိတဗ္ဗာ"ဟု မိန့်သည်။ ရှေ့တရားတို့ အတွက် ပတ္ထနာပဏိဓိ ပါခဲ့ရကား ထိုဒေသနာ အယဉ်၌ ကျနေသောကြောင့် စေတနာအတွက်သည်း ပတ္ထနာ, ပဏိဓိ, ပါလျက် ရှိရသည်-ဟူလို။

ရူပါယတနံတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ပုရိမဝါရေ၊ ရှေဝါရဏ်။ (ယံ ကိဉ္စိ အကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတံ ရူပံ စသည်ဖြင့် အကျဉ်းပြအပ်သော ရှေဝါရဏ်။) သမ္ဘံ တံ ကုသလံတိ၊ ဟူ၍။ သံခိတ္တသား၊ အကျဉ်းချုံးအပ်သော တရားဏ်။ ပဘေဒ ဒဿနတ္ထံ၊ အပြားကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (ရူပါယတနံ ကုသလံ။ပေ။သဒ္ဒါယတနံ ကုသလံ စသည်ဖြင့် အပြားကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ။) စုတ္တံ။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ သံသန္ဒနနယာ၊ သံသန္ဒန နည်းတို့ကိုဟုတ်။ ဝစီကမ္မကထာ၊ ဝစီကမ္မကထာကိုဟုတ်။ အကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတံတိ အာဒိ ဝိဓာနဉ္စ၊ အစရှိသော အစီရင်ကိုဟုတ်။ သမ္ဘံ၊ အလုံးစုံကို။ ပါဏိအနုသာရေနေ၊ ပါဏိတော်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာ။ ဝေဒိတမ္ပိ။ ပန၊ အထူးကား။ အုသုစိတိ ဇ္ဇေ၊ အသုစိဟူသော ဤပါဋိဏ်။ သုဏ်ကုံ၊သုက်ကို။ (အသုစိတိ၊ဟူ၍။) အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ သုတ္တသာဓနံ၊ ပြီးစေကြောင်း သုတ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။

ရူပံ ကမ္မံတိကထာဝဏ္ဏနာ၊သည်။ (နံဒ္ဓိတာ။)

၁၀-ဇီဝိတိန္ဒြိယကထာ အဖွင့်

၅၄၀။ ဣဒါနိ ဇီဝိတိန္ဒြိယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ဇီဝိတိန္ဒြိယ-ကထာဏ်။ ပုဗ္ဗသေလိယာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ နာမ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမည်သည်။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော၊ စိတ္တဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ အရူပဓမ္မော၊ နာမ်တရားတည်း။ တသ္မာ။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ရူပ်ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ နတ္ထိ ရူပီနံ ဓမ္မာနံ အာယူတိ၊ အစရှိသော။ ပဋ္ဌေ၊ ပြဿနာ၌။ ဥပါဒိန္နရူပါနမ္ပိ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ ကပ်၍ ယူအပ် စွဲလမ်းအပ်သော သက်ရှိ ရုပ်တို့၏ဌာန်း။ တိဏကဋ္ဌာဒီနမ္ပိ၊ မြက်ထင်း အစရှိသော သက်မဲ့ ရုပ်တို့၏ဌာန်း။ သန္ဓာနဝသေန၊ အစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုပင်။ (ဣစ္ဆတိ ဘဒ္ဒ စပ်။) အာယု၊ တဘဝ အတွက် အဆက်မပြတ် ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဌိတိ၊ တည်တံ့ကြောင်းတည်း။ ယပနာ၊ မျှတကြောင်းတည်း။ ယာပနာ၊ တည်း။ ဣရိယနာ၊ အသက်ရှင်ကြောင်းတည်း။ ဝတ္တနာ၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ပါလနာ၊ စောင့်ရှောက်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တသ္မာ။ ပဋိက္ခိပတိ။ [ရုပ်တရားတို့၏ အာယု စသည် မရှိဟု မဆိုလို။ သန္ဓာန်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို အာယုစသည်ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် မရှိဘူးလောဟု မေးရာဝယ် ပယ်သည်။ မရှိ မဟုတ်၊ ရှိသည် ဟူလို။] အတ္ထိတိပဋ္ဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ဣမိနာ

ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ (သန္တာန်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို အာယု စသည်ဟု ဆိုခြင်းကြောင့်။) ပဋိဇာနာတိ။ အတ္ထိ အရူပဇီဝိတိန္ဒြ-ယန္တိပဥ္ဇေ၊ ပြဿနာ၌။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ္တ-ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယသန္တာနံ နာမ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ အစဉ်မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ပဋိဇာနာတိ။

၅၄၁။ ရူပိနံ။ပေ။ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိပဥ္ဇေ၊ ဟူသောပြဿနာ၌။ သတ္တ-သန္တာနေ၊သတ္တဝါတို့၏အစဉ်၌။ရူပိနော ဝါ၊ရူပ်ရှိကုန်သည်မူလည်း။ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ အရူပိနော ဝါ၊ နာမ်ရှိကုန်သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ရုပ် နာမ်တို့၏။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ္တဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယမေဝ၊ အရူပဇီဝိတိန္ဒြေကိုသာ၊ ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ၊ ပဋိဇာနာတိ။

၅၄၂။ နိရောဓသမာပန္နပဥ္ဇေသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သော။ အရူပဇီဝိတမေဝ၊ နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေကိုသာ။ သန္ဓာယပဋိဇာနာတိ စ။ ပဋိဇာနာတိ စ။ [နတ္ထိ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဟု မေးသော အခါ ပယ်၍၊ အတ္ထိဇီဝိတိန္ဒြိယံဟု မေးသောအခါ ဝန်ခံသည်။] သကဝါဒီ ပန၊ သကဝါဒီသည်ကား။ တံ၊ ထို စိတ္တဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော အရူပဇီဝိတိန္ဒြေကို။ အသမ္ဘိန္နစ္ဆဇ္ဇေ၊ လက်မခံလိုသည်။ (ဟုတ္တာ) အရူပဇီဝေတွေ၊ နာမ်တရား၏ အဆက်မပြတ် ဖြစ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိလသော်။ (နိရောဓသမာပတ် အခိုက်၌ မရှိလသော်။) ယံ၊ အကြင် ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ အတ္ထိ။ တေန၊ ထို ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ ရူပေန၊ ရုပ်တရားသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်သည် မ'ကုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ၄ါ။ ယဒ္ဓိတိ'အာဒိ' အာဟ။

သခ်ါရက္ခန္ဓပဥ္ဇေ၊ ၌။ ဖဿ၊ ဒီသခ်ါရက္ခန္ဓံ၊ ဖဿအစရှိသော သခ်ါရက္ခန္ဓာကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ကာယကမ္မာဒီသခ်ါရက္ခန္ဓံ၊ ကာယကံ အစရှိသော သခ်ါရက္ခန္ဓာကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ကာယဝိညတ္တိ၊ ကာယဝိညတ်ရင်း။ ဝစီဝိညတ္တိ၊ ရင်း။ သမ္မာဝါစာ၊ ရင်း။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ရင်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေရင်း။ ဣတိ ဧဝ မာဒဧယာပိ၊ ဤသို့အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သခ်ါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ၊ သခ်ါရက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သော တရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။

၁။ အတ္ထိ အရူပ ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ ပဇ္ဇ၊ ၊ပါဠိတော်၌ "အတ္ထိ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ အာယု ဌိတိ ။ပေ။ ပါလနာ၊ အတ္ထိ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ်"ဟု ပြဿနာ အပြည့်အစုံ ရှိ၏။ ထိုပြဿနာ၌ အဆုံးဖြစ်သော "အတ္ထိ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ်" ကိုသာ ယူ၍ "အတ္ထိ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ ပဇ္ဇေ"ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုသည်ဟုမှတ်ပါ။ [အတ္ထိ အရူပီနံ။ပေ။ အာဒိကံ ပဋ္ဌာ အန္တံ ဂဟေတ္တာ ဝုတ္တံ - ဋီကာ။]

သကဝါဒီ ပန၊ သည်ကား။ တံ၊ ထိုအယူကို။ အသမ္ပဋ္ဌိစ္ဆန္တော၊ လက်မခံလို သည်။ (ဟုတ္တာ)။ အဓိပ္ပဝတ္ထော၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော နာမ်တရားသည်။ နိဗ္ဗဒ္ဓေပိ၊ ချုပ်ပြီးပါသော်လည်း။ သခ်ါရက္ခန္ဓော။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိအုံ။ (ဝေ သတိ။) စတုန္နံပိ၊ လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့၏။ အတ္ထိတာ၊ ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေတော့။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ အတ္ထိ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ အာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှတပါးသော ပရဝါဒီသည်။ အန္တော သမာပတ္တိ၊ သမာပတ်၏အတွင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ သမာပဇ္ဇန္တသ္မိ စ၊ ဝင်စားဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၏ဌာန်း။ ဝုဋ္ဌဟန္တသ္မိ စ၊ ထသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဌာန်း။ ပုဗ္ဗာပရ-ဘာဂံ၊ ရှေအဖို့ နောက်အဖို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ၊ [သမာပတ်စ၍ ဝင်စား ခိုက်ကို "ပုဗ္ဗဘာဂ" သမာပတ်မှ ထခိုက်ကို "အပရဘာဂ"ဟု ဆိုသည်။]

☰ ၅၄၃။ အသညသတ္တဝါရေပိ၊ ဌိတလည်း။ ဧသေव နယော၊ တည်း။ [ပိဖြင့် နိရောဓသမာပတ္တိဝါရကို ဖေါင်းသည်။] ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)ဟိ၊ ခဲ့။ တဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအားဖြင့်။ အသညသတ္တာနံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏။ ပဋိသန္ဓိကာလေ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ (ဖြစ်ပြီးမှ။) နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တေန၊ ထို ပဋိသန္ဓေစိတ် နှင့်။ သတ၊ တကွ။ စိတ္တဝီပ္ပယုတ္တာ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သော နာမ် ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ရှည်သမျှကာလ ပတ်လုံး။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ဗဟသညသတ်ဗြဟ္မာ တို့၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ (သမာ နော)။ ပဋိက္ခိပတိ။ (တေသံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။) အတ္ထိ။ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ပဋိဇာနာတိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယောပိ၊ ဝေဒနာ-ကၡန္ဓာ အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ တေသံ၊ ထိုအသညသတ် ဗြဟ္မာတို့၏။ ပဝတ္တိ-ဝသေန၊ ပဝတ္တိ အခါနှင့် စပ်ယဖြင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ စုတိပဋိသန္ဓေ အခါတို့နှင့်စပ်သဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ သကဝါဒီ ပန၊ သည်ကား။ တံ၊ ထိုအယူကို။ အနိစ္ဆန္တော၊ အလိုရှိသည်။ (ဟုတ္တာ။) တတ္ထ၊ ထိုစုတိ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ ဧကက္ခဏေပိ၊ တပြိုင်နက်တည်းသော ခဏ၌လည်း။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာ့အစရှိသော ခန္ဓာတို့သည်။ သစေ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိကုန်အုံ။ (ဝေ သတိ၊ သော်။) ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝတ္တံ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝ၏ အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆိုပြီ။ [အသညသတ်ဘုံဝယ် ပဋိသန္ဓေ နေတုန်းက ဝေဒနာစသော နာမ်ခန္ဓာတို့ ဖြစ်ပေါ်၏ဟု အယူ ရှိသောကြောင့် နဂိုရှိသောရုပ်နှင့်တကွ "ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝတ္တံ ပါပုဏာတိ"ဟု ဆိုသည်။]

ဣတရော၊ သကဝါဒီမှတပါးသော ပရဝါဒီသည်။ သုတ္တဝိဓရောဘယာ၊ ပါဠိတော်သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်မည်မှု ကြောင့်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ [ပါဠိတော်၌ "တယော ဘဝါ"စသည်ဖြင့် ခွဲခြားထားရကား ထိုပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်မည်မှု ကြောက်သည်။]

၅၄၄-၅၄၅။ ကေဒေသံ ဘိဇ္ဇတိတိ ပဋေ၊ ဟူသောပြဿနာ၌။ သမ္မ-ယုတ္တံ၊ သမ္မယုတ်ဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်စီး၏။ [ကေဒေသံ ဘိဇ္ဇတိ ကို ပြန်ဝန်ခံသည်။] ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်နေ၏။ [ဥပပတ္တေသိယ-ဟူသော ပြဿနာ၌ စိတ်ချုပ်လသော် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေသည် ချုပ်၏။ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေသာ တည်နေ၏။] ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ပဋ္ဌ-ဇာနာတိ။ ဒ္ဝေ ဇီဝိတိန္ဒြိယာနိတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒီဿ။ ပဋ္ဌညာ သက-ဝါဒိဿ။ [ဌီကာ၌ ဤပါဠိသာသင့်ကြောင်း ပြ၏။] ဟိ၊ မှန်။ ရူပါရူပဝ-သေန၊ ရူပ အရူပတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) တေဟိ ယေဝ၊ ထို ၂-ပါးသော ဇီဝိတိန္ဒြေတို့ကြောင့် သာ။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ [ထို့ကြောင့် ဒ္ဝေ ဇီဝိ-တိန္ဒြိယာနိ ဟူသောပြဿနာကို သကဝါဒီ ဝန်ခံသည်။] တေသံ၊ ထို ဇီဝိတိန္ဒြေ တို့၏။ ဘင်္ဂေန၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ မရတိတိ၊ သေပေ့ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ဟိ၊ မှန်။ စုတိက္ခဏသို့၊ စုတိခဏ၌။ ဒ္ဝေပိ၊ ၂-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဇီဝိ-တာနိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေတို့သည်။ သဟေဝ၊ တပြိုင်နက်သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။

ဇီဝိတိန္ဒြိယ,ကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၁-ကမ္မဟေတုကထာ အဖွင့်

၅၄၆။ ဣဒါနိ ကမ္မဟေတုကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဟေတု ကထာ၌။ ပုဗ္ဗသေလိယာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေန အရဟတာ၊ အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုရိမ်ဘဝေ၊ ရှေး ဘဝ၌။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဗ္ဘာစိက္ခိတပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ စွပ်စွဲအပ် ပြီ။ သော၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဿ ကမ္မဿ၊ ထိုရဟန္တာတို့ကို စွပ်စွဲ ကြောင်းကံ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်။ အရဟတ္တာ၊ ရဟန္တာ၏အဖြစ်မှ။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်လျော့၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ကမ္မဟေတူတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ၊ ပဋ္ဌညာ ဣတရဿ။ သေသံ၊ ပါဏာတိပါတကမ္မဿ အစရှိသော့ပုဒ်မှ ကြင်းသော

သောတာပန္နော သောတာပတ္တိဖလာ ပရိဟာယတိ အစရှိသော ပုဒ်အပေါင်း သည်။ ပရိဟာနိကထာယံ[1]၊ ပရိဟာနိကထာ၌။ ဝုတ္တနယမေव၊ သာ။

ဟန္ဒ ဟိ[2]။ပေ။ အဗ္ဘာစိက္ခတိတိတ္ထဒ်၊ ဟူသော ဤစကားကို။(ဝဒတိ-၌ စပ်။) ယသ ကမ္မသ၊ အကြောင် ရဟန္တာတို့ကို စွပ်စွဲကြောင်းကံ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်။ (အရဟတ္တာ၊ ရဟန္တာ၏ အဖြစ်မှ။) ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်လျော့၏။တံ၊ ထိုရဟန္တာတို့ကို စွပ်စွဲကြောင်းကံကို။ သမ္ဘဋ္ဌိစ္ဆာပေတုံ[3] လက်ခံစေခြင်းငှါ။ (ပရဝါဒီ၊ သည်။) ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ ထိုမှနောက်၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တံ ပက္ခံ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးဘဝက ရဟန္တာတို့ကို စွပ်စွဲခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့၏ ဟူသောအနက်အဖို့ကို။ ပဋိဇာနာပေတွာ[4]၊ လက်ခံစေ၍။ (အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့ကို။ အဗ္ဘာစိက္ခနကမ္မသ၊ စွပ်စွဲကြောင်းကံ၏။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။) ယဒိ (ပရိဟာယတိ) အံ့။ ဧवं(သတိ)၊ သော်။ ယေဟိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရဟန္တော၊ ရဟန္တာတို့ကို။ အဗ္ဘာစိက္ခိတပုဗ္ဗာ[5]၊ ရှေးခဏ စွပ်စွဲအပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ စွပ်စွဲတူးကုန်ပြီ။

၁။ သသံ ပရိဟာနိကထာယံ။ ။ဤကထာ၌"ပါဏာတိပါတသ ဟေတု"မှ စ၍ "သံသဘေဒသ ဟေတု" တိုင်အောင် အနုယောဂ (မေးစီစစ်ကြောင်း) စကားပါ၏။ ထိုစကားသည် ပရိဟာနိကထာ၌ မပါခဲ့။ ထို့ကြောင့် သေသ၏ အပါဒါန်ကို ထိုစကားရပ်ခံ၍ သေသ၏အရကိုကား ကထာ ၂-ရင်းလုံး၌ပါသော"သောတာပန္နော သောတာပတ္တိဖလာ ပရိဟာယတိ စသည်ကိုယူပါ။ [သေသန္တိ ပါဏာတိပါတာဒိကမ္မ-သဟေတု ။ပေ။ ဝဒတိ၊ ဋီကာ။]

၂။ ဟန္ဒ ဟိ။ပေ။သမ္ဘဋ္ဌိစ္ဆာပေတုံ။ ။ဟန္ဒ ဟိ စသောစကားသည် ပရဝါဒီ၏ အကြောင်းပြ စကားတည်း။ ထိုအကြောင်းပြ စကားကိုပင် "ဟန္ဒ" ဟု တိုက်တွန်းကြောင်းစကား ပါနေသောကြောင့် "ပရဝါဒီကို လက်ခံစေခြင်းငှါ ဆို၏" ဟု အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။ ဟန္ဒသဒ္ဒါသည် လက်ခံဖို့ရန် တိုက်တွန်းသော စောဒနတ္ထနိပါတ် ပုဒ်ဟု ကြံပါ။ [ပဋိဇာနာပေတုန္တိ ပန ။ပေ။ ပရဝါဒီ အတ္တနော လဒ္ဓံ သကဝါဒိ ဂါဟာပေတုန္တိအတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။-ဋီကာ။ ဤဋီကာ၌ "ပဋိဇာနာပေတုံ"ကို "ဂါဟာ-ပေတုံ" ဟု ဖွင့်အပ်သောအနက်သည် အဓိပ္ပါယတ္ထ၊ လက်ခံစေခြင်းငှါကား သဒ္ဒတ္ထ-တည်း။]

၃။ တံ ပက္ခံ ပဋိဇာနာပေတွာ။ ။"အရဟန္တာနံ အဗ္ဘာစိက္ခနကမ္မသ ဟေတု အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယတိ" ဟူသော အနက်အဖို့ကို "တံ ပက္ခံ" ဟု ဆို၍ ထိုအဖို့ကို "အာမန္တာ"ဟု ပရဝါဒီကို ဝန်ခံစေခြင်းကို ပဋိဇာနာပေတွာ-ဟု ဆိုသည်။ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။

၄။ ယဒိ ဧवं ။ပေ။ အဗ္ဘာစိက္ခိတပုဗ္ဗာ။ ။ယဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော "အရဟန္တာနံ ။ပေ။ ပရိဟာယတိ"ဟူသော အနက်ကို ပြန်၍စွဲပါ။ ထိုစကားနှင့် ဆက်သွယ်၍ ကြည့်လျှင် ရှေးဘဝ၌ ရဟန္တာကို စွပ်စွဲခဲ့ဘူးသူတို့သည် ဤ တဝ၌

တေ သမ္ဗေ၊ ထိုအလုံးဖုံသော ပဋိဂ္ဂုလ်တို့သည်။ အရဟတ္တံ၊ ရဟန္တာ၏ အဖြစ်သို့။ ပါပုဏေယ္ယုံ၊ ရောက်ကုန်ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ၎။ ယေကေစိတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတရော၊ သက ၀ါဒီမှ တပါးသော ပရ၀ါဒီသည်။ တဿ ကမ္မဿ၊ ထိုရဟန္တာကို စွပ်စွဲကြောင်းကံ၏။ အရဟတ္တသမ္ဘာပုဏနေ၊ ရဟန္တာ၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းဌာ။ [''အရဟတ္တံ သမ္ဘာပုဏနေ''ဟု စာအုပ်တို့ဌ ၀ါကျရှိ၏။ ရှေးနိယယဉ် သမာသ်ရှိသည်။ ၀ါကျဆိုလျှင် ဆဋ္ဌီ ကံရှိရမည်။ ဆဋ္ဌီ မဟုတ်သောကြောင့် သမာသ်က သဒ္ဒါသွားကောင်း၏။] နိယာမံ၊ မြဲသောသဘောကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ၀ါ၊ ကြောင့်။) ပဋိက္ခိပတိ၊ နှ ဟေ၀ ၀တ္တမ္ဗေ-ဟု ပယ်၏။

ကမ္မဟေတုကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

အဋ္ဌမော၊ သော။ ၀ဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

အဋ္ဌမ၀ဂ် ပြီးပြီ။

ရဟန္တာဖြစ်ကြ၏''ဟု အဓိပ္ပါယ်ရနေ၏။ ထို့ကြောင့် ''ယေဟိ အရဟန္တော အဗ္ဘာ-စိက္ခိတာ ပုဗ္ဗာ''ဟု ပါဠိရှိပါစေ။ ထိုသို့ပါဠိရှိမှ 'ယေ ကေ စိ ။ပေ။ အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ'' ဟူသောပါဠိတော်စကား, နောက်ဌ လာမည့် ''အရဟတ္တံ ပါပုဏယုံ''- တဿ ကမ္မဿ အရဟတ္တသမ္ဘာပုဏနေ နိယာမံ အပဿန္တော''ဟူသော အဋ္ဌကထာစကား တို့နှင့်လျော်မည်။ ယခုစာအုပ်တို့ဌ''နှ အဗ္ဘာစိက္ခိတာ ပုဗ္ဗာ''ဟု''နှ''သဒ္ဒါပိုနေပါသည်။

၉–နဝမဝဂ္ဂ

၁–အာနိသံသဒဿာဝိကထာ အဖွင့်

(၅)၅၄၇။ ဣဒါနိ အာနိသံသဒဿာဝိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအာနိသံသ ဒဿာဝိကထာ၌။ သကသမယေ၊ သကဝါဒီတို့၏အယူ၌။ သခ်ါရေ၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ ပဿန္တဿ၊ ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဝင်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာနိသံသတော၊ အကျိုးအားဖြင့်။ ပဿန္တဿ၊ ၏ဝင်း။ သံယောဇနပ္ပဟာနံ၊ သံယောဇဉ်ကို ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ နိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အန္ဓကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဒ္ဝိသုပိ၊ ၂-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသု၊ ထို သခ်ါရေ အာဒီနဝဒဿနဿ, နိဗ္ဗာနံ အာနိသံသဒဿန တို့တွင်။ ကော်သိကဝါဒံ၊ နိဗ္ဗာနံ အာနိသံသဒဿန ဟူသော တခုသောအဖို့၌ဖြစ်သော အယူကို။ ဂဟေတ္မာ၊ ယူ၍။ အာနိသံသဒဿာဝိနောဝ ။ပေ။ ဟောတိတိ၊ဟူသော။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣဘာရဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုပရဝါဒီအား။ (ဒဿနတ္ထံ-၌ စပ်။) တယာ၊ အသင်ပရဝါဒီသည်။ ကော်သိကဝါဒေ၊ ကို။ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်ပြီ။ အာဒီနဝေ ပိ၊ သခ်ါရေ အာဒီနဝ ကိုလည်း။ ဒဋ္ဌမ္ပေ၊ ရှုမှတ်ထိုက်သည်သာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ၊ ခွဲခြားဝေဖန်အပ်သော သဘောကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ သကဝါဒီ၊ သည်။ သခ်ါရေတိ အာဒိ အာဟ။

သခ်ါရေ စ ။ပေ။ ဟောတိတိ ပဋိသိဒ္ဓံ၊ ဟူသောပြဿနာ၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ အာနိသံသ-ဒဿာဝိဿ၊ အာနိသင်္သကို ရှုလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သံယောဇနာနံ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ။) သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ သံယောဇနာ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟီယန္တိ နနု၊ ပယ်အပ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။ ပုဗ္ဗော (သမာနော။) အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။

ပဋ္ဌာနာတိ။ တေန၊ ထိုသို့ဝန်ခံခြင်းကြောင့်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ သခ်ါရေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ-ကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ နိဗ္ဗာနေ စ၊ နိဗ္ဗာန်၌လည်း။ အာနိသံသ ဒဿာဝီ၊ အာနိသင်္သကို ရှုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသည်။ (သခ်ါရ တို့ကို အနိစ္စဟု နှလုံးသွင်းခြင်း, နိဗ္ဗာန်၌ အာနိသင်္သကို ရှုလေ့ရှိခြင်းဟူသော ဤနှစ်ပါးစုံသည်။) အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်နေ၏။ ကိံ၊ နည်း။ တေ၊ ဤနှစ်ပါးစုံကို။ သမ္ဘဝိစ္ဆသိ၊ လက်ခံသလော။ ဣတိ(အယံ)၊ ကား။ (အဓိပ္ပါ-ယော။)

တတော၊ထိုသို့ စောဒနာခြင်းကြောင့်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ကေစိတ္တက္ခဏံ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏကို။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိကိုပဟိ။ [စိတ္တက္ခဏ တခုတည်းဖြင့် သခ်ါရတို့ကို အနိစ္စဟု နှလုံးသွင်းခြင်း, နိဗ္ဗာန်၌ အာနိသင်္သကိုရှုခြင်းဟူသော ၂-မျိုးလုံး မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် နှ ဟေတုံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ-ဟု ပယ်သည်။] ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ ပုဗ္ဗော(သမာနော။) နာနာစိတ္တဝသေန၊ အမျိုးမျိုးသော စိတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ [သခ်ါရတို့ကို အနိစ္စ-ဟု နှလုံးသွင်းသော စိတ်, နိဗ္ဗာန်၌ အာနိသင်္သကိုရှုသော စိတ်၏အစွမ်းဖြင့်။] ပဋ္ဌိဇာနာတိ။ ပန၊ ကား၊ သက-ဝါဒီ၊ သည်။ အသ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ အဓိပ္ပါယံ၊ အလိုကို။ မဒ္ဒိတ္ဝာ၊ နှိပ်ချေ၍။ အနိစ္စမနသိကာရသ၊ သခ်ါရတို့ကို အနိစ္စဟု နှလုံးသွင်းခြင်း၏ဝင်း။ အာနိသံသဒဿာဝိတာယ စ၊ နိဗ္ဗာန်၌ အာနိသင်္သကို ရှုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်၏ဝင်း။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ပဋိညာတတ္တာ၊ ဝန်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒ္ဝိန္နံ ။ပေ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ။ [စိတ်အမျိုးမျိုးဖြင့် အနိစ္စာဒိ မနသိကာရကိုဝင်း, နိဗ္ဗာနေ အာနိသံသဒဿာဝီကိုဝင်း ဝန်ခံခြင်းသည် သင့်ပါလျက် ပရဝါဒီ၏ အလိုကိုနှိပ်ခြင်းကို အဘယ်သို့ သင့်နိုင်ပါအံ့ နည်း- ဟူသောစောဒနာကို ဌီကာဆရာကိုယ်တိုင် ပြလိမ့်မည်။] ဣတရော၊ သကဝါဒီမှတပါးသော ပရဝါဒီသည်။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်ပါးသော ဖယ, နှစ်ပါး သော စိတ်တို့၏။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းကို။ အပဿန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ။) ပဋ္ဌိဇ္ဈိပတိ။ ဒုက္ခတောတိအာဒိပဋ္ဌေသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ပန၊ ပရိယာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအုံ့။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ဣဒ်ဆ၊ ဤသခ်ါရတို့ကို အနိစ္စဟု နှလုံးသွင်းခြင်း, နိဗ္ဗာန်၌ အာနိသင်္သကိုရှုခြင်း ၌။ သန္ဓိဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။) [ဤအမေးကို ထပ်၍ ရှင်းလင်းစွာ မေးလိုသောကြောင့် ကိံ အနိစ္စာဒိတော အစရှိသည်ကို မိန့်။] အနိစ္စာဒိတော၊ အနိစ္စ အစရှိသောအားဖြင့်။ မနသိကရောတော။ နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ သံယောဇနာ၊ တို့ကို။ ပဟီယန္တိ ကိံ၊

ပယ်အပ်ကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အာနိသံသဒဿာ-ဝိယ၊ အာနိသင်္သကို ရှုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ (သံယောဇနာ ပဟီယန္တိ ကိံ၊ လော။) ဥဒါဟု၊ ဒေပိ၊ သခ်ါရတို့ကို၊ အနိစ္စဟု နှလုံးသွင်းခြင်း, နိဗ္ဗာန်၌ အာနိသင်္သကိုရှုလေ့ရှိခြင်း နှစ်ပါးလုံးတို့ကိုလည်း။ ကေ-တော၊ တပေါင်းတည်း။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ (သံယောဇနာ ပဟီယန္တိ ကိံ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။

တာဝ၊ နိဗ္ဗာနေ အာနိသံသဒဿာဝိမှ ရှေးဦးစွာ။ အနိစ္စာဒိတော၊ အနိစ္စ အစရှိသောအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဟာနံ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ခြင်းသည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်အုံ့။ (ဝေ-သတိ။) ဝိပဿနာစိတ္တေနေव၊ ဝိပဿနာစိတ်ဖြင့်သာ။ (ပဟာနံ။)ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အထ၊ သို့မဟုတ်။ အာနိသံသ ဒဿာဝိနော၊ နိဗ္ဗာန်၌ အာနိသင်္သကို ရှုလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ပဟာနံ ယဒိ ဘဝေယျ။ ဝေ သတိ။) အနုဿဝ-ဝသေန၊ တဆင့်ကြားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အာနိသံသံ၊ အာနိသင်္သကို။ ပဿန္တဿ၊ ရှုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိပဿနာစိတ္တေနေဝ၊ ဝိပဿနာစိတ်ဖြင့်သာ။ (ပဟာနံ။) ဘဝေယျ။ အထ၊ သို့မဟုတ်။ ဒေပိ၊ သခ်ါရတို့ကို အနိစ္စအားဖြင့် ရှုခြင်း, နိဗ္ဗာန်၌ အာနိသင်္သကို ရှုလေ့ရှိခြင်း ၂-မျိုးလုံးတို့ကိုလည်း။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကရောန္တဿ၊ ပြု သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ပဟာနံ ယဒိ) ဘဝေယျ။(ဝေ သတိ။) ဒ္ဒိန္ဒုံ၊ ၂-ပါးကုန် သော။ ဖဿာဒီနံ၊ ဖဿ အစရှိသည်တို့၏။သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဘဝေယျ။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ (တနည်း) ပန၊ ဖြစ်ထိုက်သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရိယာ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ အရိယာမဂ်၏ ခဏ၌။အနိစ္စာဒိ မနသိကာရသ၊ အနိစ္စ အစရှိသည်ကို နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကိစ္စံ၊ သခ်ါရတို့ကို အနိစ္စအား ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကိစ္စသည်။ နိပ္ပတ္တိ၊ ပြီးစီးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိစ္စံ နိပ္ပတ္တိ ဂစ္ဆတိ၊ နည်း။) ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ ထပ်၍။ နိစ္စတော-တိ အာဒိဂဟဏဿ၊ နိစ္စတော အစရှိသောအားဖြင့် ယူခြင်း၏။ အနုပ္ပတ္တိ ဓမ္မ-ဘာဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ နိဗ္ဗာနေ စ၊ ၌လည်း။ ပစ္စက္ခတောဝ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်သာ။ အာနိသံသ ဒဿနံ၊ အာ-နိသင်္သကို ရှုခြင်းသည်။ ဣဒ္ဓတိ၊ ပြီးစီး၏။ (မဂ်ခဏ၌ ပြီးစီး၏။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိစ္စ နိပ္ပတ္တိဝသေန၊ ကိစ္စ၏ ပြီးစီးခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အနိစ္စာ-ဒိတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဂုဏ်း။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၌။ ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အာနိသံသဒဿာဝိယ စ၊ အာနိသင်္သ ဟု ရှုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဂုဏ်း။ သံယောဇနာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ (သန္ဓိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။) ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၅၄၈။ နိမ္မာနေ သုခါနုပဿီတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိတော်သည်။ နိမ္မာနေ၊ ၌။ သုခါနုပဿနာဒီဘာဝမေဝ၊ သုခဟု အဖန်ဖန် ရှုခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ် အစရှိသည်ကိုသာ။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေနိုင်၏။ အာနိသံသ ဒဿာဝိဘာ-မတ္တေန၊ အာနိသင်ကို ရှုလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်မျှဖြင့်။ သံယောဇနာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ကို။ နု (သာဓေတိ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဘတံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သည်။ (သမာနံ) ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အနာဘတ သဒိသမေဝ၊ မထုတ်ဆောင်အပ်သည်နှင့် တူသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အာနိသံသ ဒဿဝိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂-အမတာရမ္မဏကထာ အဖွင့်

၅၄၉၊ ဣဒါနိ အမတာရမ္မဏကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအမတာ-ရမ္မဏကထာ၌။ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ၊ အကြောင်ပရဝါဒီတို့၏။ နိမ္မာနံ မညတိ[1] တိအာဒီနံ၊ အစရှိသော ပါဠိ ရပ်တို့၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အယောနိသော၊ မသင့်သော အကြောင်း အားဖြင့်။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ အမတာရမ္မဏံ၊ အမြိုက်နိမ္မာန်ဟူသော အာရုံ ရှိသော။ သံယောဇနံ၊ သံယောဇဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ ပဋိညာ ဣတရဿ။

အထ၊ ဝန်ခံရာထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ အမတာရမ္မဏံ၊ အမြိုက်-နိမ္မာန် ဟူသော အာရုံရှိသော။ သံယောဇနံ၊ သည်။ သစေ(အတ္ထိ)၊ အကယ်၍ ရှိအုံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) အမတဿ၊ အမြိုက်နိမ္မာန်၏။ သံယောဇနိယာ-ဒိဘာဝေါ၊ သံယောဇနီယ အစရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ငုါ။ အမတံ သံယောဇနိယန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတရေ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ သုတ္တဝိရောဓဘယေန[2]၊ သုတ်နှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်

၁။ **နိမ္မာနံ မညတိ**　။မဇ္ဈိမနိကာယ် သမ္ဗာသဝသုတ် ပါဠိတော်တည်း။ ဒီဌမမ္ဗ-နိမ္မာန်ကို တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ ၃-ပါးဖြင့် "ငါ, ငါ့ဥစ္စာ,အတ္တ"ဟု မှတ်ထင်မှုကို"နိမ္မာနံ မညတိ"ဟု ဟောတော်မူလိုရင်း ဖြစ်၏။ ပရဝါဒီကား ''နိမ္မာနံ'' အရှုအသစ်တဝတ် ဖြစ်သော အမတနိမ္မာန်ဟု ယူမှားလေသည်။

၂။ **သုတ္တဝိရောဓဘယေန**။　။"ပါရိမ် တီရံ ခေမံ (ရာဂ ဒေါသ စသော ဘေးတို့၏ကုန်ရာ ဖြစ်၏), အပ္ပဋိဘယံ(ထိုဘေးမျှား မရှိ)''စသော ပါဠိတော်၌ ''ရာဂ ဒေါသ စသောဘေးမရှိ''ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် 'ရာဂ စသော သံယောဇဉ် မရှိ'ဟု ဟောတော်မူရာ ရောက်သည့်အတွက် ထိုသုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ ဤကား၌

ခြင်းကြောင့်။ သမ္ဘီ၊ အလုံးစုံသောပြဿနာကို။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဤမိန္တာ ဥပါ-ယေန၊ ဤ ကပ်ရှိသိကြောင်းနည်းဖြင့်။ သမ္ဘဝါရေသု၊ တိုဋ္ဌ။ အတ္ထော ဝေဒိ-တမ္ဘော။ ပန၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနတောတိ၊ အစရှိသော။ အာဟာရသုတ္တံ၊ ဆောင်အပ်သောသုတ်ကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ကို။ သန္ဓာယ ဘာသိ-တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တဿ၊ ကြောင့်။ အသာဓကံ၊ သာဓကမမြောက်။ [အမတနိဗ္ဗာန်အတွက် သာဓကမမြောက်။] ဤတိ၊အပြီးတည်း။

အမတာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃-နိရုပံသာရမ္မဏန္တိကထာ အဖွင့်

၅၅၂-၅၅၃။ ဤဒါနိ ရူပံ သာရမ္မဏန္တိကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ရူပံ သာရမ္မဏန္တိကထာ၌။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ သပ္ပစ္စယဇ္ဇေန၊ ကံ စသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ် ဟူသောအနက်ကြောင့်။ သာရမ္မဏံ-နာမ၊ သာရမ္မဏမည်သည်။ ဝါ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အညံ၊ အခြားသောတရားကို။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဤတိ၊ သို့။ အာရမ္မဏပစ္စယဝသေန၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းနှင့် စပ်သဖြင့်။ (သာရမ္မဏံနာမ၊,မည်သည်။) နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ပန၊ ထိုသို့ မဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဥတ္တရပထကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယ္ယထာပိ။(ဝေါ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ အဝိသေသေန၊ အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ [ပစ္စယဋ္ဌ အာရမ္မဏ,အာရမ္မဏပစ္စယ အာရမ္မဏ ဟု အထူးမမ သာမည အားဖြင့်။] ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ သာရမ္မဏံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဤတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။)တေသန္ဓာယ အာရမ္မဏတ္ထသ်ိ၊အာမ္မရဏသဒ္ဒါ၏အနက်၏။ဝိဘာဂ-

---

လာသော အာဒိနာဖြင့် အာဒိ၏အရ "အနာသဝဋ္ဌ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ (နိဗ္ဗာန်)ကို ဒေသေဿာမိ" စသောသုတ်ကို အနုဋ္ဌီကာ၌ ထုတ်ပြသေး၏။ ထိုသုတ်တို့နှင့် ဆန့်ကျင် မည်မှ ကြောက်သောကြောင့် ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

၁။ **အာရမ္မဏတ္ထသ်ိ**။ ။အာရမ္မဏသဒ္ဒါ၏အနက်သည် ပစ္စယဋ္ဌ (အကြောင်း ဟူသော အနက်) သြလုဇ္ဈဋ္ဌ (ထောက်ရာ မှီရာ ဟူသော အနက်) အားဖြင့် ၂-မျိုးရှိ၏။ ရူပ်၏ အာရမ္မဏနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းဟူရာ၌ ကံ စသော ပစ္စယရှိခြင်းကို ရည်ရွယ်လျှင် မှန်၏။ အာရုံဟူသော သြလုဇ္ဈဋ္ဌကို ရည်ရွယ်လျှင် မှား၏။ ပရဝါဒီသည် ၂-ဘက်လုံး ကို မကြည့်ပဲ ပစ္စယဋ္ဌ တဘက်ကိုသာ ကြည့်လေသည်။

အနုဋ္ဌီကာ။ ။တတ္ထ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာ (အကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်သည်) ပစ္စယဇ္ဇော၊ဒဏ္ဍာ ရဇ္ဇု အာဒိဝိယဒုဗ္ဗလသ(တောင်ဝှေး ကြိုးတန်း အစရှိသောအရာဝတ္ထုသည် အားမရှိသူ၏ ထောက်ရာ မှီရာဖြစ်သကဲ့သို့) စိတ္တစေတသိ ကာနံ အာလမ္ဗိတမ္ဗတာယ (အာရုံပြုထိုက်သည် အဖြစ်ဖြင့်။) ဥပတ္ထမ္ဘနဇ္ဇော သြလုဇ္ဈဇ္ဇော။

ဒဿနတွေ့၊ ခွဲခြားဝေဖန်အပ်သော အထူးကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုဗ္ဗာ သက-ဝါဒီဿ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ရူပံသာရမ္မဏန္တိကထာဘာ။ သောသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းထို။ ပါဠိ အနုသာရေနေ၀ ဝေဒီတဗ္ဗံ။ နု ၀တ္ထုမ္ဘူတမ္ပိပဋေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ။ (နု ၀တ္ထုဗ္ဗံ ရူပံ သာရမ္မဏံ ဟူသော ပြဿနာ။) သြလုဗ္ဘာရမဏံ၊ ထောက်အပ်မှီအပ်သော အာရုံကို။ (အာရမ္မဏ ပစ္စည်းဖြစ်သော အာရုံကို။) သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒီဿ။ ဒုတိယပဋေပိ၊ ဒုတိယပြဿနာ။ (နနု ရူပံ ·သပ္ပစ္စယံ ဟူသော ဒုတိယပြဿနာ။) ပစ္စယာရမ္မဏံ၊ အကြောင်းဖြစ်သောအာရုံကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ၊ သည်။ တဿ၀၊ ထို သကဝါဒီ၏ပင် ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သပ္ပစ္စယဋ္ဌေနေ၀၊ ကံစသောအကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်ပင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယပြဿနာ။ သာရမ္မဏတာ၊ သာရမ္မဏ၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးစီး၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ရူပံ သာရမ္မဏန္တိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄-အနုသယာ အနာရမ္မဏကထာ အဖွင့်

ဤ ၂၂၄-၂၂၆။ ဣဒါနိ အနုသယာ အနာရမ္မဏာတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အနုသယာ အနာရမ္မဏကထာဘာ။ အန္ဓကာနဥ္ဇေ၀၊ တို့၏ရင်း။ ကေစ္စာနံ၊ ကုန်သော။ ဥတ္တရာပထကာနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧ၀ံ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ အနုသယာ နာမ၊ အနုသယတို့ မည်သည်။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ၊ စိတ်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ အဟေတုကာ၊ ဟိတ် မရှိကုန်သော။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတ တရားတို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ တေနေ၀၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ အနာရမ္မဏာ၊ အာရုံမရှိကုန်။ ဣတိ (လဒ္ဓိ၊ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ အနုသယာတိ ပုဗ္ဗာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတ-ရဿ။ အထ။ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရ၀ါဒီကို။ အနာရမ္မဏေန နာမ၊ အနာရမ္မဏတရား မည်သည်။ ဧ၀ံ ဝိဇေန၊ ဤသို့ ရှုပ် နိဗ္ဗာန် ဟူသောသတ္တ၀ာ ရှိသည်။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ဌ၊ ရှုပန္တိအာဒိ။ (သကဝါဒီ) အာဟ။ ကာမရာဂေ ဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသော ပြဿနာကို။ ကာမ-ရာဂါနုသယတော။ ကာမရာဂါနုသယမှ။ အနညတ္တာ၊ တမျိုးတခြား မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြီ။

သခ်ါရက္ခန္ဓော အနာရမ္မဏောတိပဋေ၊ အစရှိသောပြဿနာ။ စိတ္တသမ္ပ-ယုတ္တသခ်ါရက္ခန္ဓံ၊ စိတ်နှင့်ယှဉ်သော သခ်ါရက္ခန္ဓာကို။ သန္ဓာယ(ပရ၀ါဒီ) ပဋိက္ခိပတိ။ အနုသယံ၊ အနုသယသည်ရင်း။ ဧ၀ံ၀ိတ်ဒ္ဒြယံ၊ ဧ၀ံ၀ိတ်ဒ္ဒြသည်ရင်း။

ကာယ ကမ္မာဒီရှုပဋ္ဌ၊ ကာယကံ အစရှိသောရူပ်သည်ရင်း။ သခ်ါရကွန္ဓပရိယာ-ပန္နံ၊ သင်္ခါရကွဲ့နွာ၌ အကျုံးဝင်၏။ တံ၊ ထိုသင်္ခါရကွန္ဓာကို။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိတာ-နာတိ။ [ရှေးနိဿယယ၌ "သင်္ခါရကွန္ဓပရိယာပန္နံ"၏ နောက်ဝယ် "တံ"သဒ္ဒါ မပါ။ ထို့ကြောင့် တဝါကျတည်း အနက်ပေးလေသည်။] ဣမိနာဝ ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်ပင်။ သမ္ဘဝါရေသု အဿ ဝေဒီဘဗ္ဗော။

ပန၊ ကား။ သာနုသယောတိပဒေ၊ သာနုသယောဟူသော ပြဿနာ၌။ (ပုထုဇဉ်နော ကုသလာဗျာကတေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ သာနုသယော်တိ ဝတ္တဗ္ဗောတိ ဟူသောပြဿနာ၌၊) အပ္ပဟီနာနုသယတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သော်-သော အနုသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မဂ်ဖြင့် အနုသယကို မပယ်-ရသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာနုသယတာ၊ အနုသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (သကဝါဒီနာ။) အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ အနုသယာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိ-သဗ္ဗာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နု (အနုညာတာ)၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ [ကုသိုလ် ဗျာကတ ဖြစ်ချိန် အနုသယလည်း ဥပါဒ်-ဌီ ဘင် ဖြစ်နေသောကြောင့် ခွင့်ပြုအပ်သည်မဟုတ်။] ဟိ၊ မှန်။ ယော၊ အကြင် အနုသယကို။ အပ္ပဟီနော၊ မပယ်အပ်သေး။ သော၊ ထို အနုသယသည်။ နု အတီတော၊ ဖြစ်ပြီးလည်းမဟုတ်။ နု အနာဂတော၊ ဖြစ်လတ္တံ့လည်းမဟုတ်။ နု ပစ္စုပ္ပန္နော စ၊ ဖြစ်ဆဲလည်းမဟုတ်။ ပန၊ အန္ဓယကား။ မဂ္ဂဝဇ္ဈ ကိလေသော၊ မဂ်ဖြင့်သတ်ထိုက်သော ကိလေသာဖြစ်သော။ သေ(ဒေသော)၊ ဤ အနုသယ-ကို။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဝေရူပယာ၊ ဤသို့သဘောရှိသော အနု-သယ၏။ ဣဒံ နာမ အာဝရမ္မဏံ၊ ဤမည်သောအာရုံသည်။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ၊သို့။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ။ တသ္မာ။ တံ၊ ထိုအနုသယတို့၏ အာရုံကို။(သကဝါဒီနာ) ပဋိက္ခိတ္တံ။ ပန၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ ရာဂစသည် မဖက်သက်သက်။ အနုသယသ-(ဝ)၊ အနုသယ၏သာ။ တံ ဝေတံ၊ ထို အနုသယ၏ အာရုံကို။ နု (ပဋိက္ခိတ္တံ)။ ပယ်အပ်သည်မဟုတ်။ ရာဂါဒီနမ္မိ၊ ကုသိုလ်အဗျာကတ ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ဆဲမဟုတ်-သော ရာဂ အစရှိသည်တို့၏လည်း။ (တံ ဝေတံ အာရမ္မဏံ၊ ထိုကဲ့သို့သော ဤအာရုံသည်။) တာဒိသမေဝ၊ ထို အနုသယ၏အာရုံကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထို ကုသိုလ်အဗျာကတ ဖြစ်ခိုက် မပယ်အပ်သေးသော ရာဂ အစရှိသည်တို့၏လည်း အနာရုမ္မဏ၏အဖြစ်ကြောင့်။) (ဝေတံ၊ ဤ အတ္ထိ-တဿ ရာဂဿ အာရမ္မဏန္တိ နု ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟူသော စကားသည်။) အနုသယာနံ၊ တို့၏။ အနာရမ္မဏတာသာဝကံ၊ အနာရမ္မဏ၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော စကားသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

၅-ညာဏ် အနာရမ္မဏန္တိကထာ အဖွင့်

၅၁၃-၅၁၄။ ဣဒါနိ ညာဏံ အနာရမ္မဏန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ညာဏံအနာရမ္မဏန္တိကထာဘ္ဗ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏ-သမ္ဘူတိ၊ စက္ခုဝိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ညာဏီတိ-ညာဏ်ရှိ၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ ညာဏသ္မာ၊ ထို အရဟတ္တမဂ်ညာဏ်၏။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို စက္ခုဝိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံဆဲခဏ၌။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ နတ္ထိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ညာဏံ အနာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အနုကာနုံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ ဘဂဝါဒီသု။ ပဋိညာ ဣတရသ္မာ။ ဣတ္ထ၊ ဣဒ္ဓိညာ ညာဏံ အနာ-ရမ္မဏန္တိကထာဘ္ဗ။ သေသံ၊ ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းကို။ အနုသယကထာယံ၊ ဘ္ဗ။ ဝုတ္တာနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ညာဏံ အနာရမ္မဏန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သမ္ပတ္တာ။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၆-အတီတာနာဂတာရမ္မဏကထာ အဖွင့်

၅၁၉-၅၆ဝ။ ဣဒါနိ အတီတာနာဂတာရမ္မဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ အတီတာနာဂတာရမ္မဏကထာဘ္ဗ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတီတာ-နာဂတာရမ္မဏံ နာမ၊ အတိတ် အနာဂတ် အာရုံရှိသော တရားမည်သည်။ နတ္ထိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒါရမ္မဏေန၊ ထို အတိတ် အနာဂတ် အာရုံ

ရှိသော။ စိတ္တေန၊ စိတ်သည်။ အာရမ္မဏယ၊ အာရုံ၏။ နတ္ထိတာ၊ မရှိ-သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာရမ္မဏေန၊ အနာရမ္မဏသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်-ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အနာရမ္မဏံ၊ အနာရမ္မဏတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တရုပထကာနုံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)

၁။ တသ္မာ ညာဏသ္မာ။ ။ယသ္မာ အဓိဂတတ္တာ (အကြင်ညာဏ်ကို ရအပ်ပြီး၏ အဖြစ် ကြောင့်၊) အရဟတော ပရိညေယျာဒီသု (အာဒီဖြင့် ပဟာတဗ္ဗ, ဘာဝေတဗ္ဗ, သစ္ဆိကာသဗ္ဗ ဟူသောကိစ္စတို့ကိုယူ။) အနုဝေသေသတော သမ္ဘာဟော (ပြင်းစွာ တွေ့ဝေကြောင်း မောဟသည်။) ဝိဂတော၊ တံ အဂ္ဂမဂ္ဂညာဏံ (ထိုအရဟတ္တမဂ် ညာဏ်ကို။) သန္ဓာယ မဂ္ဂညာဏသ္မာတိ ဝဒန္တိ။ ယသ္မာ တသ္မ (ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာရိတာဝယ် တာပစ္စည်း-ဘ္ဗ စပ်။) သဗ္ဗတ္ထ (အသုံးစုံသော ကိစ္စတို့ဘ္ဗ ကာ-ရိဘ္ဗစပ်။) (စာအုပ်တို့ဘ္ဗ ''သမ္ဘသ''ဟု ပါဠိပျက်၏။) သတောကာရိတာဝိယ။ (သတိရှိသည် ဖြစ်၍ ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။) သမ္ဘာနကာရိတာ၊ (ကောင်းစွာ အပြား အားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍ ပြုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဟောတိ။) တသ္မာ တေနဉ-ဏေန သော၊ (ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဣဒ္ဓိ။ (ဣဒ္ဓိရှိသူဖြစ်၏။) သတိပညာ ဝေပုလ္လပ္ပတ္တော ဟိ သော ဣတ္ထမပုရိသော။- အနုဋ္ဌိကာ။

သေယျထာပိ။ (ဝေါ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ အတီ-တာရမ္မဏန္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာဏ္ဟတရဿ။ တ္ထေ၊ ဣ၀ိ အတီတာ-နာဂတာရမ္မဏကထာဘ၌။ သေသံ၊ ကြင်းသာ ပုဒ်အဓိပါဒ်းကို။ ယထာပါဋိ မေ၀ ပါဋိတော်အတိုင်းပင်။ နိယျာတိ၊ အနက်ကို ထုတ်ဆောင်နိုင်၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အတီတာနာဂတာရမ္မဏကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၇-ဝိတက္ကာနုပတိတကထာ အဖွင့်

၅၆၂။ ဣဒါနိ ဝိတက္ကာနုပတိတကထာနာမ ဟောတိ။တတ္ထ၊ ထိုဝိတက္ကာ-နုပတိတကထာ၌။ဝိတက္ကာနုပတ်တတာ နာမ ၊ ဝိတက္ကာနုပတိတတာ မည်သည်။ အာရမ္မဏတော စ၊ အာရုံအားဖြင့်ရင်း။ သမ္ပယောဂတော စ၊ သမ္ပယုတ် အ်ား-ဖြင့်ရင်း။ ဒုဝိ၀ေ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အသုက-စိတ္တံနာမ၊ ထို မည်သောစိတ်မည်သည်။ ဝိတက္ကသာ၊ ဝိတက်၏။ အာရမ္မဏံ၊အာရုံ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ နိယမာဘာ၀တော၊ အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဘိယော၊ ရံခါ။ သမ္ဘံ၊ အလုံးစုံသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဝိတက္ကာနုပတိတံ၊ ဝိတက်သည့် ကျရောက်အပ်၏။ ပန၊ ကား။ ဝိတက္ကဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တသဒ္ဒါ၀ဇ္ဇတော၊ ဝိတက်နှင့်မယှဉ်သောစိတ်၏ ထင်ရှားရှိသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ဘံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိတက္ကာနုပတိတံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံ ဝိဘာ-ဂံ၊ ဤ၀ေဖန်အပ်သော အဝူးအပြားကို။ အကတ္ဝာ၊ မပြုမူ၍။ အ၀ိသေသေနေ၀၊ အာရမ္မဏ သမ္ပယောဂဟု အထူး-မမ, သာမညအားဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ဘံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိတက္ကာနုပတိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တရပထကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဝေါ) ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဣတ္ထ၊ ဤ ဝိတက္ကာနုပတိတကထာ၌။ သေသံ၊ ကို။ ပါဋိ၀သေနေ၀၊ ပါဋိတော်၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်။ နိယျာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း

ဝိတက္ကာနုပတိတကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁။ ဝိတက္ကာနုပတ္တိတတာ။ ။စာအုပ်တို့၌ "ဝိတက္ကာနုပတိတာ"ဟု ရှိ၏။ ဝိတက္ကာနုပတိတ သည် စိတ်တည်း။ အာရမ္မဏတော သမ္ပယောဂတော ဟူသော ဝိသေသနတို့သည် ဝိတက္ကာနုပတိတစိတ်၏ ဝိသေသနမဟုတ်။ ဝိတက္ကာနုပတိတစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အခဏ်လိုက်ခြင်း အခဏ်ကျရောက်ခြင်း၏ဝိသေသနတည်း။ထို့ကြောင့် "ဝိတက္ကာနုပတိတတာ နာမ"ဟု တာပစ္စယန္တဖြင့်ပါဠိရှိသင့်သည်။ အကယ်၍ စိတ်ကို အရေးကောက်စေလိုလျှင် "ဝိတက္ကာနုပတိတံ နာမဒုဝိဓံ"ဟု ပါဠိရှိရလိမ့်မည်။

၈–ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဓကထာ အဖွင့်

၅၆၃။ ဣဒါနိ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဓကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ထိ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဓကထာ၌။ ယသ္မာ။ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝစီသင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂ-ဝတာ) ဥတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။[ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့သည်။ ဝစီသင်္ခါရာ၊ ဝစီသင်္ခါရတို့တည်း။ (စကားကို ပြုစီမံတတ်သော တရားတို့တည်း။)] တသ္မာ။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ အလုံးစုံသောဌာန ကာလတို့၌။ ဝိတက္ကယတော၊ ကြံစည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ ဝိစာရယတော၊ ဝိစာရဖြင့် အဖန်ဖန်ပွတ်တိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။အန္တမသော၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်။မနောဝေတု ပဝတ္တိကာလေပိ၊ မနောဝေတ်၏ဖြစ်ရာ အခါ၌သော်လည်း။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရော၊ ဝိတက်၏ ပျံ့နှံ့ခြင်းသည်။ သဒ္ဓေါ ယေဝ၊ အသံပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဗ္ဗသေလိယာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေ-ယျထာပိ၊ (ဝေ)။ ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ သမ္ဗသောတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသ။ ပဋိညာ ဣတရသ။

အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ (သကဝါဒီ၊ သည်။) ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရမတ္တံ၊ ဝိတက်၏ ပျံ့နှံ့ခြင်းမျှသည်။ သဒ္ဒေါ၊ အသံသည်။ ယာဒိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဝေ သတိ။) ဖဿာဒီ ဝိပ္ဖါရောပိ၊ ဖဿ အစရှိသည်၏ ပျံ့နှံ့ခြင်းသည်လည်း။ သဒ္ဒေါ၊ အသံသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ဌ ။ သမ္ဗသော ဖုသယဏောတိ အာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှတပါးသော ပရဝါဒီသည်။ တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ သုတ္တ-လေသံ၊ အနည်းငယ်သော ပါဠိတော်ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္တာ။) ပဋိက္ခိပတိ။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရော သဒ္ဒေါ သောတဝိညေယ္ယောတိ၊ ဟူ သောပါဌ်ဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-ဌ် စပ်။) ဝိတက္ကသ၊ ဝိတက်၏။ ဝိပ္ဖါရမတ္တမေဝ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်းမျှသည်သာ။ သဒ္ဒေါ၊ အသံလော။ ဣတိကတ္တာ၊ ဤသို့ပြု၍၊ ပုစ္ဆတိ။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဝိတက်၏ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ သုတ္တ ပမတ္တာနံ၊ အိပ်ပျော်နေသူ, အမှတ်တမဲ့နေသူတို့၏။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ နု (ပုစ္ဆတိ)၊ မေး သည်မဟုတ်။ ဣတရော၊ သည်။ ပဋိက္ခိပတိ။ နနု ။ပေ။ သောတဝိညေယ္ယော-တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ တဿေဝ၊ ထိုပရဝါဒီ၏ပင်။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒဿေတိ။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရ မတ္တမေဝ၊ ဝိတက်၏ ပျံ့နှံ့ခြင်းမျှကိုသာ။ သဒ္ဒံ၊ အသံဟူ၍။ ဝဒတိ။ [ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရမတ္တ မေဝ၌ ဝေဖြင့် တကယ်ဖြစ်ပေါ်လာသော သဒ္ဒရုပ်ကို ကန့်သည်။] သော၊ ထို ဝိတက်၏ ပျံ့နှံ့ခြင်းမျှဖြစ်သော အသံသည်။ သောတ-ဝိညေယ္ယော၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သောအသံသည်။ နု၊ မဟုတ်။ (သဒ္ဒ–ဟု ဆိုသော်လည်း အပြင်ထွက်သောအသံ မဟုတ်။) ဣတိ၊ ကြောင့်။

(တသော၀ လဒ္ဓိယာ ဟောတိ) ဣတရော်ပန၊ ပရ၀ါဒီမှ တပါးသော သက၀ါဒီသည်ကား။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒံ၊ ဝိတက်၏ ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အသံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားရ၍။ အာဒိသဟိ၊ ညွှန်ပြနိုင်၏။ (မည်သည့် အကြံကို ကြံနေသည်ဟု ညွှန်ပြနိုင်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ၀စနတော၊ ဟောတော် မှုခြင်းကြောင့်။ (သော၊ တို ဝိတက္က ဝိပ္ဖါရ သဒ္ဒကို။) သောတ၀ိညေယ္ယော ၀ါတိ၊ သောတ၀ိညာဉ်သည် သိထိုက်၏ဟူ၍။ ၀ဒတိ။

ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရ သဒ္ဒကတာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉–နယထာစိတ္တသ ၀ါစာတိကထာ အဖွင့်

၅၆၄။ ဣဒါနိ နယထာစိတ္တသ ၀ါစာတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုနယထာစိတ်ထဲသော ၀ါစာတိကထာဌ်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကောစိ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညံ၊ တပါးသောစကားကို။ ဘဏိဿာမိ၊ ပြောဆိုဒုံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ အညံ၊ တပါးသောစကားကို။ ဘဏတိ၊ ပြောဆို၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နယထာစိတ်ထဲသော၊ အကြင်အကြင် ရည်မှန်းတိုင်းသော စိတ်ရှိသူ မဟုတ်သူ၏။ ၀ါစာ၊ သည်။ စိတ်ထားနှုတ်ပါ၊ စိတ်အားလျော်သည်။ စိတ်ထားနှုတတိကာ၊ စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ စိတ်တွေနှ၊ မူလရည်မှန်းတတ်သောစိတ်နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်းရှိလည်း။ ပ၀တ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေသေလိယာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧ၀ံ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သက၀ါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

အထ၊ ထိုမှနောက်ဌ်။ နံ၊ ထိုပရ၀ါဒီကို။ တံ သမုဋ္ဌာပကံ၊ ထိုစကားကို ဖြစ်စေတတ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ယဒိ နု သိယာ၊ အကယ်၍ မဖြစ်အုံ။ (ဧ၀ံ သတိ။) ဖယာ ဒယောပိ၊ ဖယာ အစရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ တသ္မိံ-ခဏေ၊ ထိုခဏဌ်။ (တံ သမုဋ္ဌာပကာ၊ ထို စကားကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားတို့သည်။) နု သိယုံ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ဌ၊။ အဖယာ-ယာတိ အာဒိ အာဟ။ နု ဘဏိတုကာမောတိ အာဒိသု၊ အစရှိသော စကား ရပ်တို့ဌ်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညံ၊ တပါးသောအကြောင်းအရာကို။ ဘဏိ-ဿာမိ၊ ပြောဆိုအုံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အညံ၊ မူလရည်မှန်းအပ်သော အကြောင်းအရာမှ တပါးသော အကြောင်းအရာကို။ ဘဏန္တော်ပိ၊ ပြောဆိုပါသော်လည်း။ ဘဏိတုကာမောယေ၀ နာမ၊ ပြောဆိုခြင်းဌ၊ အလိုရှိသူမည်သည်သာ။ ဟောတိ။ [ရည်ရွယ်ရင်းအတိုင်း မဟုတ်သော်လည်း ပြောဆဲခဏဌ်မှ ပြောချင်သောစိတ်ကြောင့်ပင် ပြောသည် ဟူလို။] တသ္မာ၊

ကြောင့်။ နု ဟေဝါတိ ပဋိက္ခိပတိ။ [မပြောလိုပဲ ပြောရသလား-စသည်ဖြင့် မေးသောအခါ "နု ဟေဝံ"ဟု ပရဝါဒီပယ်သည်။]

၅၆၄။ နနု ။ပေ။ ဘဏိဿာမိတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ပေါ။) စိဝရန္တိ၊ စိဝရံဟူ၍။ ဘဏိတုကာ-မော၊ ပြောဆိုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ (သမာနေ၊ ဖြစ်ပါလျက်။) စီရန္တိ၊ စီရံဟူ၍။ ဘဏေယျ၊ ပြောဆိုအံ့၊ တတ္ထ၊ ထိုသို့ပြောဆိုရာ၌။ ဘဏိတုကာ-မတာစိတ္တံ၊ ပြောဆိုခြင်းငှါ အလိုရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ စိတ်သည်။ အည်း၊ ပြောဆိုကြောင်းစိတ်မှ တမျိုးတခြားတည်း။/ ဘဏနစိတ္တံ၊ ပြောဆိုကြောင်းစိတ်သည်။ အည်း၊ ပြောဆိုလိုသောစိတ်မှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗဘာဂေန၊ မပြောဆိုမီ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ပြောဆိုလိုသောစိတ်နှင့်။ အသဒ္ဒိသတ္တာ၊ မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယထာ-စိတ္တာ နာမ၊ မူလစိတ်အားလျော်သော စိတ်မရှိသူမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပြောလိုသောစိတ်မှ တပါးသောစိတ်ဖြင့် ပြောသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကေဝလံ၊ အာပတ်နှင့်မဖက် သက်သက်။ အနာ-ပတ္တိ နာမ၊ ချုတ်ယွင်းစေလိုသော စိတ်မရှိသည့်အတွက် အနာပတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ အနာပတ်ဖြစ်ပါသော်လည်း။ စီရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနသမုဋ္ဌာပကစိတ္တံ၊ စကားကိုဖြစ်စေတတ်သော စိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကား။ နု၊ မဟုတ်။ (အတ္ထိ ဧဝ၊ ရှိသည်သာ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ-ဝါစာ၊ ထို စီရံဟူသောစကားသည်။ အစိတ္တကာ၊ ဆိုလိုရင်းမရှိသည်။ (ဟော-တိ။) ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣမိနာ ဥဒါဟရဏေန၊ ဤနနု အတ္ထိ ကောစိ အစ်ရှိသော ဥဒါဟရဏ်ဖြင့်။ နယထာစိတ္တသ၊ မူလစိတ်အားလျော်သော စိတ်မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါစာ၊ စကားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ မိမိအယူကို တည်စေအပ်သည်။ (သမာနာ) ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အပတိဋ္ဌာပိတာဝ၊ တည်စေအပ်သည် မမည်သည်သာ။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နယထာစိတ္တသ ဝါစာတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၀=နယထာစိတ္တသ ကာယကမ္မဋ္ဌိကထာ အဖွင့်

ဤ ၅၆၆-၅၆၇။ ဣဒါနိ နယထာစိတ္တသ ကာယကမ္မဋ္ဌိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို နယထာစိတ္တသ ကာယကမ္မဋ္ဌိကထာ၌။ ယသ္မာ။ ကောစိ၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညတြ၊ သွားအပ်သောအရပ်မှ တပါးသော အရပ်သို့။ ဂစ္ဆိဿာမိ၊ သွားအုံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ အညတြ၊ ကြံအပ်သော အရပ်မှ

တပါးသောအရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားမိ၏။ တသ္မာ။ နယထာစိတ္တာ၊ မူလ စိတ်အားလျော်သော စိတ်ရှိသူ မဟုတ်သူ၏။ တာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။ စိတ္တာနုရူပံ၊ စိတ်အားလျော်သည်။ စိတ္တာနုဂတိကံ၊ စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်းရှိလည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ ယေဝ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ (ဧဝံ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ တေ၊ ဤ နယထာစိတ္တာ ကာယကမ္မန္တိ ကထာဒ္ဒ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နယထာစိတ္တာ ကာယကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။(နိဋ္ဌိတာ။)

---

၁၁ အတီတာနာဂတသမန္နာဂတကထာ အဖွင့်

၅၆-၅၇၀။ ဣဒါနိ အတီတာနာဂတေဟိ သမန္နာဂတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ အတီတာနာဂတသမန္နာဂတကထာဒ္ဒ။ သမန္နာဂတ-ပညတ္တိ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို ပညတ်ခြင်းငင်း။ ပဋိလာဘပညတ္တိ၊ ရခြင်းကို ပညတ်ခြင်းငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ပညတ္တိယော၊ ပညတ်တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တာသု၊ ထို ၂-ပါးကုန်သော ပညတ်တို့တွင်။ ပစ္စုပ္ပန္န-ဓမ္မသမဂ္ဂီ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသူကို။ သမန္နာဂတောတိ၊ သမန္နာ-ဂတ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ပန၊ ကား။ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော၊ ၈-ပါးသော သမာပတ်တို့ကို ရခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမာပတ္တိယော၊ သမာပတ်တို့သည်။ ကေကွဏော၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌။ ကိဉ္စာပိ နု ပဝတ္တန္တိ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်ပါပေကုန်။ အတီတာ၊ အတိတ်သမာပတ်တို့သည်။ အညာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အနာ-ဂတ် သမာပတ်တို့မှ တမျိုးတခြားတို့သည်။ ဟောန္တိ။ အနာဂတာ၊ အနာဂတ် သမာပတ်တို့သည်။ အညာ၊ ပစ္စုပ္ပန်, အတိတ် သမာပတ်တို့မှ တမျိုးတခြား တို့သည်။(ဟောန္တိ။) ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သမာပတ်တို့သည်။ အညာ၊ အတိတ် အနာဂတ် သမာပတ်မှ တမျိုးတခြားတို့သည်။[ကေကွဏော ကိဉ္စာပိ နု ပဝတ္တန္တိ ကို ထပ်ဖွင့်သည်။]ဝန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း။ ပဋိ ဝိဇ္ဇတ္ထာ၊ ထိုး ထွင်းကာ သိပြီး၍။ အပရိဟီနတာယ၊ မယုတ်လျော့ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဗျာန်မလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) လာဘီတိ၊ လာဘီ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ၊ ထို ၂-မျိုးသော သမန္နာဂတပုဂ္ဂိုလ်, လာဘီပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ အန္ဓ-ကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ၊ တို့၏။ ဣမံ-ဝိဘာဂံ၊ ဤ ခွဲခြားဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြားကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ မယူ-မူ၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗျာနလာဘီနံ၊ ဗျာန်ကို ရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏

သန္တာန်၌။ အတီတာနာဂတာနိ၊ အတိတ် အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဗျာနာ-နိပိ၊ ဗျာန်တို့သည်လည်း။ (ပိဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ဗျာန်ကို ပေါင်း။) အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထေ၊ ထိုဗျာနလာဘီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတီတေနပိ၊ အတိတ်ဖြစ်သော ဗျာန်နှင့်ရင်း။ အနာဂတေနပိ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ဗျာန်နှင့်ရင်း။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ။ ပေ။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ [ဤ၌ မပြီးသေးသောကြောင့် ဣတိ မလို။ ရှေးစာအုပ်တို့၌ လည်း မပါ။] ပန၊ ဆက်။ အဌဝိမောက္ခဗျာယိတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ လာဘီဘာဝဿ၊ ဗျာန်ကိုရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ သာဓကံ၊ ပြီးစေကြောင်းစကားတည်း။ သမန္နာဂတဘာဝဿ၊ ဗျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ နု (သာဓကံ)၊ ပြီးစေကြောင်းစကား မဟုတ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (ပတိဋ္ဌာပိတာပိ အပတိဋ္ဌာပိတာဝ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။)

အတီတာနာဂတသမန္နာဂတကထာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

နဝမော၊ သော။ ဝဏ္ဏော၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

နဝမဝဂ် ပြီးပြီ။

၁၀-ဒသိမဝဂ္ဂ

၁-နိရောဓကထာ အဖွင့်

၅၂၁-၅၇၂။ ဣဒါနိ နိရောဓကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုနိရောဓကထာ၌။ [ယေသံ-ကို နောက်မှပေးမည်။] ဥပပတ္တေသိယန္တိ၁၊ ဥပပတ္တိဘဝ အဖြစ်ဖြင့်, အလိုရှိထိုက်သောစိတ် ဟူ၍။ သခ်ံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်သော။ ဘဝင်္ဂစိတ္တာ၊ ဘဝင်စိတ်၏။ ဘုဉ်ကွဏေန၊ ဘင်ခဏနှင့်။ သဟေဝ၊ တပြိုင်နက်သာလျှင်။ ကိရိယာတိ၂၊ ကိရိယာ ဟူ၍။ (ကာယပယောဂ ၊ ဝစီပယောဂ အမှုအရာတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် ကိရိယာ ဟူ၍။) သခ်ံ၊ သို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်သော။ ကုသလာ ဝါ၊ ကုသိုလ်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ဝါ၊ အကုသိုလ်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ၄ လေးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ဝင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဠ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရူပ်ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဠ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေသု၊ ထို ခန္ဓာငါးပါး တို့သည်။ အနုပ္ပန္နေသု၊ မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ (မဖြစ်ကြလျှင်။) ဘဝင်ံ၊ ဘဝင်သည်။ နိရုဇ္ဈေ၊ ချုပ်ပြီးသော်။ သန္တတိ ဝိစ္ဆေဒေ၊ အစဉ်၏ပြတ်ခြင်းသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)

၁။ ဥပပတ္တေသိယံ။ ။"ဥပပတ္တိ + ဧသိယ" ဟု ပုဒ်ဖြတ်, "ဥပပတ္တိဘဝ ဘာဝေန၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧသိယံ၊ အလိုရှိထိုက်၏။ ဣတိ ဥပပတ္တေသိယံ၊ ဤဝိဂြိုဟ်အရ ဥပပတ္တိဘဝ အမည်ရှိသော ဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကို ယူထိုက်၏။ သို့သော် ဤ နိရောဓကထာ၌ စိတ်ချင်း အဆက်မပြတ်အောင် ပြုနေရာ ဖြစ်သောကြောင့် နာမ်ဝိပါက်တို့ကိုသာ ယူရသည်။ ထို နာမ်ဝိပါက်တွင်လည်း ဘဝင်သည် အဖြစ်များ၏။ ထို့ကြောင့် "ဥပပတ္တေသိယန္တိ သခ်ံ ဂတာ ဘဝင်္ဂစိတ္တာ"ဟု ဆိုသည်။

အနုဋ္ဌိက ။ ။တတ္ထ ဥပပတ္တိဘဝဘာဝေန ဧသိယာ ဣစ္ဆိတမ္ပိ ဥပပတ္တေ-သိယာ၊ (ဝိပါကက္ခန္ဓာ) [ဤအဖွင့်ကြည့်၍ 'ဧသိယ'၌ ဧသဓာတ် မဟုတ်။ ဣသုဓာတ် ဟု သိပါ။ ဣဿပစ္စည်း ဣအာဂုံ] တေ စ ယေဘုယ္ယေန ဘဝင်ပရိယာယကာ (ဘဝင်သာ အလေ့သို့အကြိမ်များကုန်၏။) ဣတိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ ဥပပတ္တေသိယန္တိ သခ်ံ ဂတာ ဘဝင်္ဂစိတ္တာသာတိ။ အာဒိ ပရိယောသာနမတ္တံ တိ ဘဝ (ထိုဘဝင်၏) ပဋိသန္ဓိ စုတိစိတ္တံ၊ ဘဒါရမ္ဘကံ (ဘဒါရုံကို) ဘဝင်္ဂတော ဝုစ္စတီတိ။

၂။ ကိရိယာတိ သခ်ံ ဂတာ။ ။ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာကို ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးကို "ကိရိယာ"ဟု ခေါ်၏။ ထို နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရူပ်ကိုလည်း "ကိရိယာ"ဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် "ကိရိယန္တိ သခ်ံ ဂတာ ။ပေ။ ပဠကၠန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"ဟု ဆိုသည်။

သေယျထာပိ။ (ဝေ) ယေသံ၊ အကြောင်ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ဥပပတ္တေသိယေတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတ္ထ၊ ထိ ဥပပတ္တေသိယေ အစရှိသော ပုစ္ဆာဒ္ဒ်။ ဥပပတ္တေသိ-ယေတိ၊ အစရှိကုန်သော။ စတ္ဆသုပိ၊ လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေသု၊ ပုဒ်တို့ဒ္ဒ်။ ဗဟုဝစနဘုမ္မတ္ထေ၊ ဗဟုဝုစ်သတ္တမီအနက်ဒ္ဒ်။ (သတ္တမီဗဟုဝုစ် အနက်ဒ္ဒ်။) ဧကဝစနဘုမ္မံ၊ ကေဝုစ်သတ္တမီဝိဘတ်သည်။ (ဟောတိ။) ဟိ၊ မှန်။ ဣတ္ထ၊ ဤ ဥပပတ္တေသိယ် အစရှိသောပုဒ်တို့တွင်။ ဥပပတ္တေသိယေသု၊ ဥပပတ္တိ ဘဝအဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိထိုက်ကုန်သော။ ပဌမေသု၊ ၁ါးပါးကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့သည်။ အနိရုဒ္ဓေသု၊ မချုပ်ကုန်မီ။ (စတ္တာရော ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဒ္ဒ် စပ်။) ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဒသန္နန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဥပပတ္တေသိယခန္ဓာနဉ္စ၊ ဥပပတ္တိဘဝ အဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိထိုက်သောခန္ဓာတို့၏ရင်း။ ကိရိယခန္ဓာနဉ္စ၊ ကိရိယခန္ဓာ တို့၏ရင်း။ ဝဒေသန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ၊ ထိ ၂-ပါးတို့တွင်။ ပဌမပဋ္ဌေ[1]၊ ပဌမပြဿနာဒ္ဒ်။ ခန္ဓလက္ခဏဝသေန၊ ခန္ဓာတို့၏ ရုပ္ပန စသော လက္ခဏာတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ တေ ခန္ဓာ၊ ထိ ၁၀-ပါးသောခန္ဓာတို့သည်။ ပဌေ၀ နာမ၊ ၅-ပါးသောခန္ဓာတို့သာမည်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဌိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဋ္ဌေ[2]၊ ဒုတိယပြဿနာဒ္ဒ်။ ပုရိမပစ္ဆိမဝသေန၊ ရှေ့ဒ္ဒ် ဖြစ်သော ဥပပတ္တေသိယခန္ဓာ, နောက်ဒ္ဒ်ဖြစ်သော ကိရိယခန္ဓာတို့၏ အပြားအားဖြင့်ရင်း။

၁။ ပဌမပဋ္ဌေ ခန္ဓလက္ခဏဝသေန။ ။ဒသန္နံ ခန္ဓာနံ သမောဓာနံ ဟောတိ၊ ဒသခန္ဓာ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဤပြဿနာကို ပဌမပဋ္ဌဟု ခေါ်၏။ ထိုပြဿနာဒ္ဒ် ဥပပတ္တေသိယခန္ဓာ ၅-ပါး, ကိရိယာခန္ဓာ ၅-ပါးအားဖြင့် ခန္ဓာ ဆယ်ပါး ပေါင်းမီ သလောဟု မေး၏။ ထိုအခါ ရုပ္ပန စသော ခန္ဓာ၏ လက္ခဏာအားဖြင့် ၁ါးပါးသာ ရှိသောကြောင့် ဒသန္နံ ခန္ဓာနံ စသော အမေးကို ပရဝါဒီက "နှ ဟေ၀ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ပယ်သည်။

မှတ်ချက်။ ။စာအုပ်တို့ဒ္ဒ် "ခန္ဓာလက္ခဏာ၀သေန ကိရိယ၀သေန စ"ဟု တွေ့ရ သော်လည်း ကိရိယ၏အပြားအားဖြင့် ၁ါးပါးဖြစ်လျှင် ဥပပတ္တေသိယ၏ အပြား အားဖြင့် ၁ါးပါး ရှိရဦးမည် ဖြစ်သောကြောင့် "ပဌေ၀ နာမ တေ ခန္ဓာ"နှင့် မလျော်ရကား "ကိရိယ၀သေန"ကို ရှေးဦးကာနိဿယ မနှစ်သက်။ ပါဠိပို ဟု ဆိုလိုသည်။

၂။ ဒုတိယပဋ္ဌေ။ ဧ၀ ။ ပဋ္ဌိက္ခာနာတိ။ ။ဒုတိယပြဿနာဟူသည် ပဌမပြဿနာ အတိုင်း ထပ်၍ မေးအပ်သော ပြဿနာတည်း။ ထိုပြဿနာဒ္ဒ်ကား ဥပပတ္တေသိယ ဘဝင်စိတ်မချုပ်ပဲ ကိရိယဟု ခေါ်အပ်သော ကုသိုလ်, သို့မဟုတ် အကုသိုလ်စိတ်တို့ ဖြစ်ရသောကြောင့် ဘင်ခဏာဒ္ဒ် ပေါင်းမိရကား ရှေ့ခန္ဓာ နောက်ခန္ဓာ (၁၀) ပါး တို့၏ သမောဓာနဖြစ်ပုံကို ဝန်ခံသည်။

(တနည်း) ပုရိမ ပစ္ဆိမဝသေန၊ ရှေ့ဖြစ်သော၊ ကိရိယခန္ဓာ, နောက်ဖြစ်သော ဥပပတ္တေသိယခန္ဓာတို့၏ အပြားအားဖြင့်ရင်း။ ဥပပတ္တေသိယ-ကိရိယဝသေန စ၊ ဥပပတ္တေသိယ, ကိရိယတို့၏ အပြားအားဖြင့်ရင်း။ နာနတ္တံ၊ ထူးကွဲသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပန်၊ ဆက်။ ဒိန်း၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ ဖဿတို့၏ရင်း။ စိတ္တာနဉ္စ၊ စိတ်တို့၏ရင်း။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းကို။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ သုတ္တလေသာ-ဘာဝေန၊ ပါဠိတော်သုတ် အမြွက်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

ကိရိယာ စတ္တာရောတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ရှုပေန၊ စိတ္တဇရူပ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ဝါ၊ အကုသိုလ်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်ပြီ။ ကိရိယာဗ္ဗာဏန္တိ၊ ကား။ ပရဝါဒီနာ၊ သည်။ စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂီကွဲ့ဏော၊ စက္ခုဝိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိရာခဏ၌။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏အတွက်။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်သော။ အနာရမ္မဏညာဏံ၊ အာရုံမရှိသော မဂ်ဉာဏ်သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ။) [စက္ခုဝိညာဉ်က ရူပါရုံကို အာရုံပြု၍ ဉာဏ်က ထိုရူပါရုံကို အာရုံမပြု။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌လည်း ထိုမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်နေသည်ဟု ပရဝါဒီ ယူ၏။ ထို့ကြောင့် "အနာရမ္မဏညာဏံ"ဟု ဆိုသည်။] နိရုဒ္ဓေ မဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ အနိရုဒ္ဓေ၊ မချုပ်သေးသည်ရှိသော်။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ မတော မဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ၊ ဟူသော။ ဆလေန၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သဖြင့်။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပန၊ ကား။ ယသ္မာ ပဋိသန္ဓိတော၊ ပဋိသန္ဓေမှ။ ယာဝစုတိစိတ္တာ၊ စုတိစိတ်တိုင်။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။ ဇီဝတိယေဝ နာမ၊ အသက်ရှင်ဆဲသာ မည်၏။ တသ္မာ၊ သကဝါဒီ နဟေဝါတိ ပဋိက္ခိပတိ။

နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂-ရူပ် မဂ္ဂေါတိကထာ အဖွင့်

၅၂၄-၅၂၄။ ဣဒါနိ ရူပ် မဂ္ဂေါတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ရူပ် မဂ္ဂေါတိကထာ၌။ မဟိ"သာသကသမ္မိတိယမဟာသံ"ဃိကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)သေယျထာပိ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ သမ္မာဝါစာ-တမ္မန္တာဇီဝါ၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝတို့သည်။ ရူပ်၊ ရှုပ်တည်း။ ဣတိ(လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ မဂ္ဂသမင်္ဂီဿာတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို

ပရဝါဒီကို။ တေ၊ သင်၏အလိုအားဖြင့်။ သမ္မာဝါစာဒယော၊ သမ္မာဝါစာ အစရှိသောတရားတို့သည်။ ရှုပ်၊ သည်။ ယဒိ(ဟောတိ)၊ အုံ့။ ဝိရတိယော၊ တို့သည်။ (ယဒိ) နု (ဟောန္တိ)၊ ကုန်အုံ့။ (ဝေါသတိ) သမ္မာဒိဋ္ဌာဒိမဂ္ဂေါ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသောမဂ်သည်။ သာရမ္မဏာဒိသဘာဝေါ၊ သာရမ္မဏ အစရှိဘော သဘောရှိသည်။ (ဟောတိ)ယထာ။ ဧဝံ, တမ္မိ ရှုပ်၊ ထို သမ္မာဝါစာ အစရှိသော ရှုပ်သည်လည်း။ (သာရမ္မဏာဒိသဘာဝံ၊ သည်။) သိယာ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ သာရမ္မဏောတိအာဒိ အာဟ။ တတ္ထ၊ ထို သာရမ္မဏော အစရှိသောစကားရပ်၌။ ပဋိဂ္ဂေါ စ၊ ကိုဝင်း။ ပဋိညာ စ၊ ကိုဝင်း။ ပရဝါဒိနော၊ ၏။ လဒ္ဓိအနုရူပေန၊ အယူအားလျော်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ရှုပ် မဂ္ဂေါတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃-ပဋ္ဌာဝိညာဏသမဂ္ဂီယ မဂ္ဂကထာ အဖွင့်

☰ ၅၂၆။ ဣဒါနိ ပဋ္ဌာဝိညာဏသမဂ္ဂီယ မဂ္ဂကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ထို ပဋ္ဌာဝိညာဏသမဂ္ဂီယ မဂ္ဂကထာ၌။ မဟာသံဃိကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒ ဖြင့်။ ဝါ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်။ ရှုပ်၊ ရူပါရုံကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ရ၍။ ဝါ၊ မြင်ရ ခြင်းကြောင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ[1]၊ နိမိတ်ကိုယူလေ့ရှိသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပဋ္ဌာဝိညာဏသမဂ္ဂီယ၊ ပဋ္ဌာဝိညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုဖြစ်စေခြင်း သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ၊)တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီယေ။ ပဋိညာ ဣတရယေ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ တယာ၊ ထို ပဋ္ဌာဝိညာဏသမဂ္ဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သည်။ သစေ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိအုံ့။ (ဧဝံ သတိ၊) ပဋ္ဌာဝိညာဏဂတိကေန၊ ပဋ္ဌာဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ မဂ္ဂေန ဝါ၊ မဂ်သည်သော်၎င်း။ မဂ္ဂဂတိကေဟိ၊ မဂ်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဝ ပဋ္ဌာဝိညာဏေဟိ ဝါ၊ ပဋ္ဌာဝိညာဏ် တို့သည်သော်၎င်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ စ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ထိုက်ပါသော်

---

[1] နု နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ။ ။"စက္ခုဖြင့် နိမိတ္တကို မယူ"ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် အနိမိတ္တကို ယူရာရောက်၏၊ အနိမိတ္တဟူသည်လည်း သုညတ, အပ္ပဏိဟိတတို့ကဲ့သို့ ဝိဇ္ဇာန်၏အမည်ပည်း။ ထို့ကြောင့် ပဋ္ဌာဝိညာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏ (ပဋ္ဌာဝိညာဏ် အခိုက်၌) နု နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ မဟုတ်လျှင် အနိမိတ္တဂ္ဂါဟီနိဗ္ဗာန်ကို ယူရာရောက်သည်။ အနိမိတ္တဂ္ဂါဟီနိဗ္ဗာန်ကိုယူလျှင် မဂ္ဂဘာဝနာဖြစ်၏။ (ပဋ္ဌာဝိညာဏ်ဖြစ်ခိုက်၌ မဂ်တရား ဖြစ်နိုင်၏)–ဟု ပရဝါဒီ ယူလေသည်။

လည်း။ တာနိ၊ ထိုပဋ္ဌဝိညာဏ်တို့သည်။ မဂ္ဂဂတိကာနိ၊ မဂ်၏ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်။ နဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသံ၊ ထိုပဋ္ဌဝိညာဏ်တို့၏။) အနိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံ မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အလောကုတ္တရတ္တာ စ၊ လောကုတ္တရာ မဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဋ္ဌဝိညာဏ-ဂတိကော၊ ပဋ္ဌဝိညာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ နဟောတိ။ (ကသ္မာ။) တေသံ၊ ထိုပဋ္ဌဝိညာဏ်တို့၏။ လက္ခဏေန၊ လက္ခဏာဖြင့်။ အသင်္ခတတ္တာ၊ မသိမ်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ စောဒေတုံ၊ ဌါ။ နနု ပဋ္ဌဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နဇတ္ထုကာတိအာဒိ အာဟ။ [ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ ဥပ္ပန္နာရမ္မဏာ ပုရေဇာတဝတ္ထုကာ စသော သဘောတို့သည် ပဋ္ဌဝိညာဏ်တို့၏ အသီးအခြားဖြစ်သော အမှတ်အသားတို့တည်း။ ထို့ကြောင့် ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ၏အဖြစ် စသည်ကို "လက္ခဏာ"ဟု ခေါ်သည်။]

တတြ၊ ထိုနနု ပဋ္ဌဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သဘာဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ ပဋ္ဌဝိညာဏသမ္ဘဝေ၊ ၏။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ ဘာသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ယေန မနောဝိညာဏေန၊ အကြင် မနောဝိညာဏ်နှင့်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သမ္ဘယတ္တာ၊ အညီအမျှ ကေပ္ပါဒတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်၏။ တမ္မိ၊ ထို မနောဝိညာဏ်သည်လည်း။ ပဋ္ဌဝိညာဏသမ္ဘဝေ၊ ပဋ္ဌဝိညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ သိယာ၊ ၏။ [မဂ်က မနောဝိညာဏ်နှင့် ယှဉ်သောကြောင့် မဂ်ဖြစ်လျှင် မနောဝိညာဏ်လည်း ဖြစ်ရကား ပဋ္ဌဝိညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခိုက် မနောဝိညာဏ်လည်း ဖြစ်စရာရှိသည်— ဟူလို။] ဧဝံ သန္တေ၊ သော်၊ ပဋ္ဌဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာတိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ယဒိ(ယံ ဣဒံ)လက္ခဏံ၊ အကြင်လက္ခဏာကို။ (သဘာဝါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ တံ၊ ထိုလက္ခဏာကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဝဋ္ဌဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာဟူ၍။ အဝတ္ဘာ၊ မဆိုမူ၍။ ဆဝိညာဏာတိ၊ ဆဝိညာဏာဟူ၍။ (ဆဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာဟူ၍။) ဝတ္တေ၊ ဆိုထိုက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရုပါသေခါ်လည်း။ တထာ၊ ထိုသို့ ဆဝိညာဏာ ဟူ၍။ အဝတ္ဘာ ၁၊

၁။ တ်ထာ ပန အဝတ္ဘာ။ ။မနောဝိညာဏ်သည် ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်ခိုက် ဥပ္ပန္နဝတ္ထုက ဖြစ်၏။ (ပစ္စုပ္ပန်ဟဒယဝတ္ထုကို မှီ၏။) ထို့ကြောင့် "ဆဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ"ဟု ဆိုဖွယ်ရန် အကြောင်းရနိုင်၏။ သို့သော် ထိုသို့ "ဆဝိညာဏာ"ဟု ဆိုလိုက်လျှင် "နော စ ဝတ ရေ ဝတ္ထေ၊ ပဋ္ဌဝိညာဏသဒ္ဒေါ ဣတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ" ဟု ဆိုခွင့်မရှိသောကြောင့် "ဆဝိညာဏာ"ဟု မဆိုဝံထားသည်။ [ဆဝိညာဏာတို့ အဝစနံ ။ပေ။ ကာရဏာန္တိ အဓိပ္ပေတံ၊ ~ဋီကာ။

ပဋ္ဌာန်ညာဏာဘော်ကွေ၀၊ ပဋ္ဌာန်ညာဏာ ဟူ၍သာ။ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌာန်ညာဏ ။ပေ။ မဂ္ဂဘာ၀နာတိ၊ ဟူ၍။ နု ၀တ္ထုမ္ဘု၊ ထိုက်။ (ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော။) စ၊ ဆက်။ ဘော်၊ ဤ နှုန်း ပဋ္ဌာန်ညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော။ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ (ဟောတိ။) တသ္မာ သဏ္ဌာ၀ါဒီ၊ သည်။ တံ လက္ခဏံ၊ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာကို။ (ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ၏အဖြစ် စသော လက္ခဏာကို။) ပရ၀ါဒီ၊ ကို။ သမ္မဒ္ဓိဿ ပေတ္တာ[1]၊ လက်ခံစေ၍။ နော စ ၀တ။ ။ပေ။ မဂ္ဂဘာ၀နာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ။

[ဤ အပရော နယော စသောနည်းဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော "ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ, ဥပ္ပန္နာရမ္မဏာ" စသည်သို့ကို ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော "အ၀တ္ထုက, နု ၀တ္ထုမ္ဘာရမ္မဏ" စသည်တို့နှင့် တွဲ၍ပြလိမ့်မည်။ ထိုကြောင့် ပါဠိတော် စဉ်အတိုင်း စဉ်ထားပုံကို သိပါ။] အပရော နယော၊ နောက်တနည်းကား။ ပဋ္ဌာန်ညာဏာ၊ ပဋ္ဌာန်ညာဉ်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မိုရာ ဝတ္ထုရှိကုန်၏။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ အ၀တ္ထုကောပိ၊ အရူပဘုံ၌ဖြစ်ခိုက် မိုရာ ဝတ္ထု မရှိသည်လည်း။ ဟောတိ။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုပဋ္ဌာန်ညာဉ်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိကုန်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နု၀တ္ထုမ္ဘာရမ္မဏော၊ အတီတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဟု မဆိုထိုက်သော နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံရှိ၏။ တေ၊ ထိုပဋ္ဌာန်ညာဉ်တို့သည်။ ပုရေဇာတ၀တ္ထုကာ၀၊ ရှေးဦးဖြစ်ပြီးသော မိုရာ ဝတ္ထု ရှိကုန်သည်သာ။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အ၀တ္ထုကောပိ၊ သည်လည်း။ (ဟောတိ။) တေ၊ ထိုပဋ္ဌာန်ညာဉ်တို့သည်။ ပုရေဇာတာရမ္မဏာ၊ ပုရေဇာတ ဖြစ်သော အာရုံ ရှိကုန်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အပုရေဇာတာရမ္မဏော၊ ပုရေ ဇာတမဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံရှိ၏။ တေ၊ ထိုပဋ္ဌာန်ညာဉ်တို့သည်။ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထုကာ၀၊ အဇ္ဈတ္တ တရားဟူသော မိုရာ၀တ္ထု ရှိကုန်သည်သာ။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အ၀တ္ထုကောပိ၊ သည်လည်း။ (ဟောတိ။)

စ၊ သည်သာမကသေး။ တေ၊ ထိုပဋ္ဌာန်ညာဉ်တို့သည်။ ရူပါဒိ၀သေန၊ ရူပါရုံအစရှိသည်တို့နှင့် စပ်သဖြင့်။ ဗာဟိရာရမ္မဏာ၊ ဗဟိဒ္ဓအာရုံရှိကုန်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော။ နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံရှိ၏။ တေ၊ ထိုပဋ္ဌာန်ညာဉ်တို့သည်။ အာနိရုဒ္ဓံ၊ မချုပ်သေးသော။ ဝ၀ဋ္ဌံ၊ မိုရာ၀ဋ္ဌကို။ နိယ်ယံ၊

---

[1] သမ္မဒ္ဓိဿ ပေတ္တာ။ ။"နု ပဋ္ဌာန်ညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ ဥပ္ပန္နာရမ္မဏာ" ဟူသောစကားကို "အာမဋ္ဌာ"ဟု လက်ခံခြင်းကို "သမ္မဒ္ဓိဿ ပေတ္တာ"ဟုဆိုသည်။ စ ဌပိညာဉ်သည် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စဇ္ဇုဝတ္ထုကိုမှီ၍, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရူပါရုံကို အာရုံပြု၏။ ထိုကြောင့် "ဥပ္ပန္န၊ ခဏတ္တယသင်္ခေါက်သော။ ဝတ္ထု၊ အာရုံရှိသည်။" ဟု ဆိုသည်။ အခြားဝိညာဉ် ၄-ပါးခွဲလည်း နည်းတူ။

မှီရာကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အသမ္ဘိန္နဝတ္ထု-ကာ၊ မပျက်သောမှီရာဝတ္ထုရှိကုန်၏။ မဂ္ဂေါ အဝတ္ထုကောပိ (ဟောတိ)။ တေ၊ ထိုပဋ္ဌဝိညာဉ်တို့သည်။ အနိရုဒ္ဓါနေဝ၊ မချုပ်သေးသည်ပင်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနိ၊ ရူပါရုံအစရှိသည်တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အားရုံပြု၍။ ပဝတ္တန-တော၊ ကြောင့်။ အသမ္ဘိန္နာရမ္မဏာ၊ မပျက်သော အာရုံရှိကုန်၏။ မဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏောပိ။ တေ၊ ထိုပဋ္ဌဝိညာဉ်တို့သည်။ နာနာဝတ္ထုကာ၊ အချင်းချင်း မတူ ထူးခြား ကဲပြားသောမှီရာဝတ္ထုရှိကုန်၏၊ မဂ္ဂေါ သည်။ အဝတ္ထုကော ဝါ၊ စတုဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်ခိုက် မှီရာဝတ္ထု မရှိသည်သော်၎င်း။ ကေဝတ္ထု-ကော ဝါ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်ခိုက် တခုတည်းသော မှီရာဝတ္ထု ရှိသည်သော်၎င်း။ (ဟောတိ။) တေ၊ ထိုပဋ္ဌဝိညာဉ်တို့သည်။ နာနာရမ္မဏာ၊ မတူ ထူးခြား ကဲပြားသော အာရုံရှိကုန်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ကောရမ္မဏောပိ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော တခုတည်းသော အာရုံရှိ၏။

တေ၊ ထိုပဋ္ဌဝိညာဉ်တို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနောဝ၊ မိမိ မိမိ၏သာလျှင်။ ရူပါဒိဂေါစရေ၊ ရူပါရုံအစရှိသော ကျက်စားရာအာရုံ၌။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ အညမညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ ဂေါစရဝိသယံ၊ ကျက်စားရာ အာရုံကို။ နပ္ပဇာနေယျုံ၊ မခံစားကုန်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ရူပါဒီသု၊ ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့တွင်။ ဧကမ္မိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဂေါစရံ၊ ကို။ နကရောတိ၊ မပြု။ တေ၊ ထိုပဋ္ဌဝိညာဉ်တို့သည်။ ကိရိယမနောဓာတုံ၊ ကိရိယမနော ဓာတ်ကို။ (ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းကို။) ပုရေစာရိကံ၊ ရှေ့သွားကို။ ကတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇန-တော၊ ကြောင့်။ အသမန္နာဟာရာ၊ နှလုံးသွင်းတတ်သော အာဝဇ္ဇန်းမရှိ-ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ။) နု (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးသွင်းတတ်-သော ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း မရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ။) နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိရာဝဇ္ဇနောဝ၊ အာဝဇ္ဇန်းမရှိသည်သာ။ တေ၊ ထိုပဋ္ဌဝိညာဉ်တို့သည်။ သမ္ဘဋ္ဌ-ဆ္ဌနာဒီဟိ၊ သမ္ဘဋ္ဌစ္ဆုံ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝေါကိဏ္ဏာ၊ ရောပြွမ်းကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ။) ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဝေါကာရောယေဝ၊ ရောပြွမ်းခြင်းသည်ပင်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ။

တေ၊ ထို ပဋ္ဌဝိညာဉ်နှင့် သမ္ဘဋ္ဌစ္ဆုံ၊ အစရှိသည်တို့သည်။ အညမညံ၊ချင်း။ ပုဗ္ဗစရိမဘာဝေန၊ ရှေနောက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ[1]။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ တေဟိ၊

၁။ တေ အညမညံ၊ ဝေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ။"တေ" ဟူသော ပါဠိဖြင့် ပဋ္ဌဝိညာဉ်ကို သာ စွဲလျှင် "ပုဗ္ဗစရိမဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"သည် အဓိပ္ပါယ်မရှိ။ ဘာကြောင့်နည်း-ပဋ္ဌဝိညာဉ်တို့သည် ရှေနောက် ၂-ဆက်ကို မဖြစ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ "နု အဇ္ဇောကိဏ္ဏာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ–ပဋ္ဌဝိညာဉ်တို့သည် သမ္ဘဋ္ဌစ္ဆုံ၊ အစရှိသည်တို့နှင့် မရောပဲ မဖြစ်ကြ"ဟူသော ရှေ့ဝါကျ၏ အခြားမဲ့၌ "နု အပုဗ္ဗံ အစရိမံ

ထိုသမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ ၊ ကဿ။ ပုရိမပစ္ဆိမတာ ၀ ၊ ရှေနောက်၏ အဖြစ်သည်ပင်။ နတ္ထိ။ (ကသ္မာ ၊ နည်း။) တေသံ ၊ ထိုသမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ အစရှိသည်တို့၏။ အနုပ္ပတ္တိကာလေ ၊ မဖြစ်ရာ အခါဖြစ်သော။ တိက္ခ၀ိပဿနာ-သမယေ ၊ ထက်မြက်သော ဝိပဿနာ၏ ဖြစ်ရာအခါ၌ရင်း။ တေသံ ၊ ထိုသမ္ပယုတ္တ-ဓမ္မတို့ အစရှိသည်တို့၏။ အနုပ္ပတ္တိဒေသေ ၊ မဖြစ်ရာအရပ်ဖြစ်သော။ အာရုပ္ပေ-ပိ စ ၊ အရူပဘုံ၌ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေ ၊ ထိုပဋ္ဌာ-ဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တနာဒီဟိ ၊ တို့သည်။ အန္တရိတတ္တာ ၊ ခြား-ကွယ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အညမညဿ ၊ အချင်းချင်း၏။ သမ-နန္တရာ ၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့၌။ နဲ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ မဂ္ဂဿ သမ္ပယုတ္တနာဒီဟိ ၊ တို့သည်။ အန္တရိတဘာ၀ေါ ၀ ၊ ခြားကွယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်ပင်။ နတ္ထိ။ တေသံ ၊ ထိုပဋ္ဌာ၀ိညာဉ် အစရှိသည်တို့၏။ အဘိနိ၀ါ၀ါ ၊ ရှေ့ရှုကျရောက်ခြင်း-ကို။ အညတြ ၊ ကြဉ်ထား၍။ အာဘောဂမတ္တမ္ပိ ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းမျှလည်း-ဖြစ်သော။ ကိစ္စံ ၊ သည်။ နတ္ထိ။ မဂ္ဂဿ ၊ ကိလေသသမုဒ္ဃါတနံ ၊ ကိလေသာကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ခွါခြင်းဟူသော။ ကိစ္စံ ၊ (အတ္ထိ)။ ဣတိ (အယံ ၊ ကား။ အခိပ္ပါ၀ေါ ၊ သဂ၀ါဒီ၏ အလိုတည်း။) စ ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ ၊ ဤ နုနုပဋ္ဌာ၀ိညာ-ဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ယသ္မာ။ အယမ္ပိ ၊ ဤဆိုအပ်ပြီး-သည်လည်း ဖြစ်သော။ အခိပ္ပါ၀ေါ (ဟောတိ)။ တသ္မာ သဂ၀ါဒီ။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပရ၀ါဒီ ၊ ကို။ မဂ္ဂဿ ၊ အပဋ္ဌာ၀ိညာဏဂတိက ဘာ၀ံ ၊ ပဋ္ဌာ၀ိညာဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတ္မာ ၊ လက်ခံစေပြီး၍။ [ရှေ-နည်း၌ကား ပဋ္ဌာ၀ိညာဉ်၏ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကစသော လက္ခဏာကို လက်ခံစေသည်။] နော စ ၀တ။ ပေ ။ မဂ္ဂဘာ၀နာတိ ၊ ဟူ၍။ အာဟ။

၅၇၇။ သုညတံ အာရဗ္ဘာတိ ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-ဌ်စပ်။) လောကုတ္တရာမဂ္ဂေ ၊ လောကုတ္တရာမဂ်သည်။ သုညတံ ၊ သုညတဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ ၊ အာရုံပြု၍ရင်း။ လောကိယော ၊ လောကီ၀ိပဿနာ-မဂ်သည်။ သုဒ္ဓသင်္ခါရပုဗ္ဗံ ၊ အတ္တမဟက် သက်သက်သော သင်္ခါရအစုကို။ အာရဗ္ဘ ၊ ၍ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ယထာ ၊ သို့။ ၀ေ ၊ တူ။ ကိ ၊ အသို့နည်း။ တေ ၊ သင်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ ၊ သည်။ (သုညတံ ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသော်-ရင်း။ သုဒ္ဓသင်္ခါရပုဗ္ဗံ ၊ ကိုသော်ရင်း။ အာရဗ္ဘ ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ၊ လော။)ဣတိ ၊

ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"ဟု ရှိ၏။ ထို "နဲ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ"လည်း ပဋ္ဌာ၀ိညာဉ်နှင့် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းစသည်တို့သည် ပရှေးမနှောင်း တပြိုင်နက်သာ မဖြစ်။ ရှေ့နောက်အားဖြင့်ကား ဖြစ်ကြ၏။ ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် "တေ"ဖြင့် ပဋ္ဌာ၀ိညာဉ် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း စသည်ကို စွဲမှု အဓိပ္ပါယ်မှန် ရသည်။

သို့။ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ စက္ခုဠာ ပဋိစ္စ ရူပေ စာတိ ဝစနတော၊ ဟု ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ [သုညတံ ဟုဝင်း, သုဒ္ဓသခ်ါရပုဒ္ဂလဟုဝင်း မဟောပဲ "စက္ခုဠာ ပဋိစ္စ ရူပေ စ" ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ပယ်သည်။] ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော (သမာနော) နု နိမိတ္တဂ္ဂါဟီတိဝစနတော၊ ဟုဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုစက္ခု ဝိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိရာဓာတ်၌၊ ယံ အနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်မဟုတ်သော အာရုံသည်။ (အတ္ထိ။) တဒေဝ၊ ထိုနိမိတ်မဟုတ်သော အာရုံသည်ပင်။ သုညတံ၊ သုညတတည်း။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ [နိမိတ္တကို မယူလျှင် အနိမိတ္တကို ယူရာရောက်၏။ ထိုအနိမိတ္တဟူသည် သုညာနိဗ္ဗာန်နှင့် ပရိယာယ်တူ၏။ ထို့ကြောင့် "စက္ခုဝိညာဏံ သုညတံ အာရုဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဟု မေးဆုံး "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံသည်။] စက္ခုဠာ ပဋိစ္စာတိ ပဋ္ဌဒ္ဒယေပိ၊ အစ ရှိသော ပြဿနာ နှစ်ပါး အပေါင်းခွဲလည်း။ သေသ နယော၊ တည်း။

၅၇၇-၅၇၉။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ။ပေ။ အာရုဗ္ဘာတိ ဣတ္ထေ၊ ဟူသော ဤ ပါဌ်ခွဲ။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ မနော ဝိညာဏသမင်္ဂီသာ၊ မနောဝိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုပွါးဖြစ်စေခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ မနောဝိညာဏဓာတ်၊ မနောဝိညာဉ်သည်လည်း။ အတိတာနာဂတမ္ပိ၊ အတိတ် အနာဂတ် အာရုံကိုလည်း။ [ပိဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် အာရုံကိုပေါင်း။] အာရဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ကိं၊ နည်း။ တေ၊ သင်၏။ စက္ခုဝိညာဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (အတိတာနာဂတံ၊ကို။ အာရုဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။) ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ (အဓိပ္ပါယော)။ ဖဿံ အာရုဗ္ဘာတိအာဒီသုပိ ဧသေဝနယော။ စက္ခုနာ ။ပေ။ နု နိမိတ္တဂ္ဂါဟီတိ ဣတ္ထေ၊ ဟူသောပါဌ်ခွဲ။ ဇဝနက္ခဏေ၊ ဇောဓာတ်ခွဲ။ နနိမိတ္တဂ္ဂါဟီတာ၊ ဣတိ ပုရိသ အစရှိသော ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို ယူခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟော တော်မူအပ်ပြီ။ စက္ခုဝိညာဏက္ခဏေ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၏ ခဏာ၌။ (နနိမိတ္တဂ္ဂါ-ဟီတာ၊ ကို။) နု (ဝုတ္တာ)၊ ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်။ တသ္မာ။ လော ကိယမဂ္ဂမ္ပိ၊ လောကီဖြစ်သော ဝိပဿနာ မဂ်ကိုသော်မူလည်း။ သန္ဓာယ။ တေ၊ စက္ခုနာ ရူပံ အစရှိသော စကားသည်။ အသာ ဧကော[1]၊ သာဓကမမြောက်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဋ္ဌဝိညာဏသမင်္ဂီသာ မဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

---

[1] ။ လောကိယမဂ္ဂမ္ပိ ။ပေ။ အသာ ဧကော။ ။စက္ခုဒ္ဒါရဝိထိ, တဒနုဝတ္တိကမနော ဒ္ဒါရဝိထိဖြစ်ရာအခါ၌ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်ရုံသာမြင်နိုင်သေး၏။ ယောက်ျား မိန်းမစသော ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်ကိုမယူနိုင်, မသိနိုင်သေး။ ဇောအခိုက် ရောက်သော် လည်း စက္ခုဒ္ဒါရဇောဖြင့် ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို မယူနိုင်သေး။ နောက်နောက် တဒနု-

၆-ပဋ္ဌိဝိညာဏာကုသလာပိတိကထာ အဖွင့်

၅၈၀-၅၈၃။ ဤဒါနိ ပဋ္ဌိဝိညာဏာ ကုသလာပိတိကထာ နာမ ဟောတိ။ သာ၊ ထိုပဋ္ဌိဝိညာဏာ ကုသလာပိတိကထာကို။ ဟောဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ပဋ္ဌိဝိညာဏသမဋ္ဌိသ မဂ္ဂကထာ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ပင်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဤတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဋ္ဌိဝိညာဏာ ကုသလာပိတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-ပဋ္ဌိဝိညာဏာသာဘောဂါတိကထာ အဖွင့်

(၅) ၅၈၄-၅၈၆။ ဤဒါနိ ပဋ္ဌိဝိညာဏာ သာဘောဂါတိကထာ နာမ ဟောတိ[1]၊ တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌိဝိညာဏာ သာဘောတိကထာ၌။ အာဘောဂါနာမ[2]၊ အာဘောဂါမည်သည်။ ကုသလာကုသလဝသေန၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ [ဋီကာ၌ ကုသလာကုသလဘာဝေန ဟု ဖွင့်သည်။] နမိ[3]၊ အာရုံ၌ ညွှတ်ခြင်းရှိသော သဘောတည်း။ သတ္တာရာ စ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ စက္ခုနာ ။ပေ။ နနိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။

ဝတ္ထိကမနောဒ္ဓါရုပ်ထိတို့၏ ဇောအခိုက်ရောက်မှ ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကိုယူနိုင်သည်။ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို မသိသော ပရဝါဒီက "စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ နနိမိတ္တဂ္ဂါဟီ" ကို လော-ကုတ္တရာ မဂ်အတွက် (နိမိတ္တ မဟုတ်သော အနိမိတ္တနိဗ္ဗာန်ကိုယူနိုင်၏-ဟု) သာဓက ပြုပါသော်လည်း ထိုပါဠိသည် လောကိယသနာ မဂ်ကိုသော်မှ နနိမိတ္တဂ္ဂါဟီ အဖြစ်ကို မပြီးစေနိုင်သော သာဓကဖြစ်သည်။ [ပိ-သည် ဂရဟာ ဇောတက။]

၁။ **အာဘောဂေါ၊** ။"သုခမိတိ စေတသော အာဘောဂေါ-သုခဟူ၍(ကောင်းသော အာရုံဟူ၍) စိတ်နှလုံးသွင်းခြင်း" ဟူရာ၌ ဇောစိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းမှုအာဘောဂ ဟု ခေါ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ အာရုံ၏ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌအခြင်းအရာကို အာရုံပြုခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်းကို "အာဘောဂ"ဟု ခေါ်၏။ ထိုနှလုံးသွင်းမှုသည် စက္ခုဝိညာဉ်စသော ပဋ္ဌိဝိညာဉ်အခိုက်၌ မဖြစ်သေး။ ဇောအခိုက်ကမှ ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် - "အာဘောဂေါ နာမ ကုသလာကုသလ ဝသေန"ဟု ဆိုသည်။

၂။ **ဟောတိ-နမိ။** ။ကုသလာကုသလဝသေန၏ နောက်၌ အဋ္ဌကထာ စာအုပ်ဝယ် "ဟောတိ"ဟုရှိ၍ ဋီကာသံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗ၌ "နမိ"ဟုရှိ၏။ ဋီကာ၌ "နမိတ္တာ ပဝတ္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ"ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၏။ ထို နမိတ္တာ ပဝတ္တိကိုလည်း " သာ ပန အာရမ္မဏပဋိကာရဂဟဏံ-အာရုံ၏ အမျိုးအား အပြားကိုယူခြင်း"ဟု သရုပ်ဖော်၏။ ထို့ကြောင့် "ဟောတိတိ"သည် ပါဠိပျက်၊ "နမိ"သာ ပါဠိမှန်တည်း။ ["နမနံ နမော၊ နမော ယသ အတ္ထိတိ နမိ=အာရုံ၏ အပြား၌ ညွှတ်ခြင်းရှိသော အာဘောဂ" ဟု သဒ္ဒတ္ထ၊ "နမိတ္တာ ပဝတ္တိ ညွှတ်၍ဖြစ်ခြင်း"ဟု အဓိပ္ပါယတ္ထ မှတ်ပါ။]

ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုစကားတော်ကို။ အယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ဂဟေတ္မာ၊ယူ၍။ ပဋ္ဌဝိညာဏာ သာဘောဂါတိ၊ ဟူ၍။ မဟာသံဃိကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ၊ (ဟောတိ။) သေယျထာပိ၊ (ဧဝံ။) ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာဏ္ဍတရဿ။ ဣတ္ထေ၊ ဤ ပဋ္ဌဝိညာဏာ သဘောဂါတိ ကထာဘ်။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ပုရိမကထာသဒိသမေव၊ ရှေဖြစ်သော ပဋ္ဌဝိညာဏာ ကုသလာပိတိကထာနှင့် တူသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဋ္ဌဝိညာဏာသာဘောဂါတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၆—ဒ္ဒိဟိ သီလေဟိတိကထာ အဖွင့်

၅၁၃-၅၁၆။ ဣဒါနိ ဒ္ဒိဟိ သီလေဟိတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဒ္ဒိဟိ သီလေဟိတိကထာဘ်။ သပညော၊ တိဟိတ်ပဋ္ဌိလန် ကမ္မဇပညာဉာဏ်ရှိသော။ နရော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သီလေ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဘ်။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ (ဝိဇဋ္ဌယေ ဇဋ်-ဘ်စပ်။) ဣတိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ (လဒ္ဓိ-ဘ်စပ်။) ယသ္မာ၊ လောကိယေန၊ လောကီဖြစ်သော။ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ သီလဝါ၊ သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝေတိ။ ဖြစ်စေ၏။ တသ္မာ။ ပုရိမေန၊ ရှေဘ်ဖြစ်သော။ လောကိယေန စ၊ လောကီသီလဝင်း။ မဂ္ဂကွဏေ၊ မဂ်ခဏဘ်။ လောကုတ္တရေန စ၊ လောကုတ္တရာသီလဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော နာမ၊ ပြည့်စုံသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာသံဃိကာနံယေဝ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ မဂ္ဂသမင်္ဂီတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါဘ်။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ သော၊ ထို မဂ္ဂသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေဏ္ဌေ၊ တပြိုင်နက်သောခဏဘ်။ လောကိယ လောကုတ္တရေဟိ၊ လောကီ လောကုတ္တရာဖြစ်ကုန်သော။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာ-ဂတော၊ သည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဝေ်သတိ။) ဒ္ဒိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဖဿာဒီဟိပိ၊ ဖဿအစရှိသည်တို့နှင့်လည်း။ တေန၊ ထိုမဂ္ဂသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမန္နာဂတေန၊ ပြည့်စုံသည်။ ဘဝိတမ္ဘိ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ဌ။ ဒ္ဒိဟိ ဖဿေဟိတိ အာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ နယံ၊ နည်းကို။ (ဖဿစသည်နှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံပုံနည်းကို။)အပဿန္တော (ဟုတ္တာ)ပဋ္ဌိကို-

ပတိ။ လောကိယေန စ လောကုတ္တရာရေနစာတိပဥ္ဘေ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ ပုဗ္ဗေ၊ မဂ်မရမီ၌ဟု၏။ သမာဒိန္နဥ္စ၊ ဆောက်တည်အပ်သော သီလကိုဂင်း။ မဂ္ဂကွဏေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နသမ္မာဝါစာဒီနိ စ၊ ဖြစ်သော သမ္မာဝါစာ အစရှိသည်တို့ကိုဂင်း။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

လောကိယေ သီလေ နိရုဒ္ဓေတိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒီသာ။ ခဏဘင်္ဂနိရောဓံ၊သီလ စေတနာ၏ ခဏဘင်အားဖြင့် ချုပ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒီသာ။ ပန၊ ကား။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှတပါးသော ပရဝါဒီသည်။ တံ၊ ထိုချုပ်ခြင်းကို။ ဝိတိဏ္ဏမံ ဝိယ၊ သီလကို လွန်ကျူးခြင်းကိုကဲ့သို့။ သလ္လက္ခေန္တော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္စာ) ဒုဿီ၊လောတိအာဒီ အာဟ။ ပန၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ၊ အယူကိုတည်စေကြောင်း စကားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဘိန္နသီလတံယေဝ၊ မပျက်သော သီလရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာ။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဒ္ဒိဟိ၊ နှစ်ပါးသောသီလတို့နှင့်။ သမန္နာဂတတံ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ န ဒီပေတိ၊ ပြသည်မဟုတ်။ တသ္မာ။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ အပ္ပ-တိဋ္ဌိတာ၀၊ မတည်သည်သာ။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒ္ဒိဟိ သီလေဟိတိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၇-သီလ အစေတသိကန္ဓိကထာ အဖွင့်

(ပ) ၅၉၀-၅၉၄။ ဣဒါနိ သီလံ အစေတသိကန္ဓိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသီလ အစေတသိကန္ဓိကထာ၌။ ယသ္မာ။ သီလေ၊ သီလသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ ချုပ်ပါသော်လည်း။ သမာဒါနဟေတု-ကော၊ ဆောက်တည်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော။ သီလောပစယော-နာမ၊ သီလတည်းဟူသောဂတ်၏ ပွါးစည်းခြင်း မည်သည်။ အတ္ထိ။ ယေန၊ ယင်းသီလူပစယဖြင့်။ သော၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သီလ၀ါယေ၀ နာမ၊ သီလရှိသူ မည်သည်သာ။ ဟောတိ။ တသ္မာ။ သီလံ၊ သီလသည်။ အစေတသိကံ၊ စေတသိက်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာသံဃိကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)

၁။ 'လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ ။ပေ။ ဒီပေတိ။ ။ပါဠိတော်၌ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနစကားဟူသည် "ဒုဿီလော ။ပေ။ မဂ္ဂံ ဘာ၀ေတိ" ဟူသော အမေးနှင့် "နိ ဟေ၀ ဝတ္တေ" ဟူသော အဖြေစကားတည်း။ ထိုစကား၌ ဒုဿီလမဟုတ်ပဲ မဂ်ကိုဖြစ်စေ၏ ဆိုသော ကြောင့် သီလနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ဝန်ခံရာရောက်၏။ အမှန်ကား သီလနှစ်ပါး နှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို ဝန်ခံသောစကား မဟုတ်။ လောကိသီလ မပျက်ခြင်းကိုသာ ပြသော စကားဖြစ်သည်။ ရှေးနီးယယ၌ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ အရ "သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော" ဂါထာကို ယူလေသည်။

သေယျထာပိ။ (ဧ၀ံ။) ယေသံ၊ အကြင်ပရ၀ါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ - ဟောတိ ။) တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရဿ။ ဣတ္ထေ၊ ဤသီလံ အစေတသိကန္ဓိကထာဟု။ သေသံ၊ ကြင်းသောပုဒ်အပေါင်းကို။ ဒါနံ အစေတသိကန္ဓိကထာယံ၊ ဟု။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ။ ဧ၀ဒီတမ္ပိ။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာ၀နမ္ပိ၊ မိမိအယူကို တည်စေကြောင်း စကားသည်လည်း။ (သီလေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္မာ နိရုဇ္ဈနေ ဒုဿီလော ဟောတိ ဟူသောစကားသည်လည်း။)အယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ဂဟိတတ္တာ၊ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပတိဋ္ဌာ၀နမေ၀၊ တည်စေအပ်သည် မမည်သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သီလံ အစေတသိကန္ဓိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ ။)

ဂ-သီလံ နစိတ္တာနုပရိ၀တ္တိတိကထာ အဖွင့်

၅၆၅ - ၅၆၇။ ဣဒါနိ သီလံ နစိတ္တာနုပရိ၀တ္တိတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသီလံ နစိတ္တာ နုပရိ၀တ္တိတိကထာဟု။ နစိတ္တာနုပရိ၀တ္တိတိ၊ ဟူသော။ ဘာသန္တရမေ၀၊ ပါဠိတမျိုးသည်သာ။ နာနံ၊ အစေတသိကဟူသော ပါဠိမှ ထူး၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ပုရိမကထာသဒိသမေ၀၊ ရှေကထာနှင့်တူသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သီလံ နစိတ္တာနုပရိ၀တ္တိတိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

ဃ-သမာဒါနဟေတုကကထာ အဖွင့်

၅၆၈-၆၀၀။ ဣဒါနိ သမာဒါနဟေတုကကထာ နာမ ဟောတိ။တတ္ထ၊ ထိုသမာဒါနဟေတုကကထာဟု။ အာရုံမရောပါတိ။ အစဋ္ဌိသော။ ဂါထာ-ယ၊ ဂါထာ၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ သဒါ ပုညံ ပ၀ဒုတိတိ၊ ဟူ၍။ ၀စနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ (ထိုဂါထာ၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။) သမာဒါနဟေတုကံ၊ ဆောက်တည်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ ၀ဒုတိ၊ တိုးပွါး၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာသံဃိကာနညေ၀ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧ၀ံ) ယေသံ၊ အကြင်ပရ၀ါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သက-၀ါဒီဿ။ စိတ္တ၀ိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သော။ သီလေ၀ပစယံ၊ သီလတည်းဟူသော ကံ၏ တိုးပွါးခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ ပရ၀ါဒိဿ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ပုရိမကထာသဒိသမေ၀၊ ရှေ့ဆိုအပ်ပြီးသော ပရိဘောဂကထာ၏ တစိတ်နှင့်တူသည်သာ။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမာဒါနဟေတုကကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၀–ဝိညတ္တိသီလန္ဓိကထာ အဖွင့်

၆၀၁ - ၆၀၂။ ဣဒါနိ ဝိညတ္တိသီလန္ဓိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ကိုဝိညတ္တိသီလန္ဓိကထာဘ၏။ ကာယဝိညတ္တိ၊ ကာယဝိညတ်ဟူသည်။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံတည်း။ ဝစီဝိညတ္တိ၊ ဝစီဝိညတ်ဟူသည်။ ဝစီကမ္မံ၊ ဝစီကံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [ကာယဝိညတ်ဟူသည် လက်စသည် လှုပ်ရှားခြင်း၏ ထူးခြားသော အမူအရာတည်း။ သို့သော် ပရ ဝါဒီက ထိုအမူအရာကို ကာယကံဟု ယူသည်။ ဝစီကံ၌လည်း နည်းတူ။] ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်သည်။ သီလံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာသံဃိကနဋ္ဌေ၀ သမ္မိ-တိယာနဋ္ဌ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဝေ)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရ၀ါဒီ တို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ဝိညတ္တိသီလံတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိယာ။ (စာအုပ်တို့၌ ဝိညတ္တိတိ ပုစ္ဆာဟုသာ ရှိ၏။) ပဋိညာ ဣတရသာ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရ၀ါဒီကို။ (စောဒေတုံ-ဘ၌စပ်။) ယသ္မာ။ သီလံ နာမ၊ မည်သည်။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိစေတသိက်တည်း။ ရူပဓမ္မော၊ ရူပ်တရားသည်။ နု၊ မဟုတ်။ တသ္မာ။ တေန အတ္ထေန၊ ထို ဝိရတိစေတသိက် ဟူသောအနက် ဖြင့်။ စောဒေတုံ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီတိအာဒိ အာဟ။ အဘိ၀ါဒနံ သီလန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားရပ်ကို။ ယထာရူပံ၊ အကြင်အကြင်ရှိခိုးခြင်း စသော သဘောရှိသော။ ဝိညတ္တိ ၊ ဝိညတ်ကို။ သော၊ ထို ပရ၀ါဒီသည်။ သီလန္တိ၊ သီလဟူ၍။ မညတိ၊ မှတ်ထင်၏။ တံ၊ ထို အဘိ၀ါဒနအစရှိသော သဘောကို။ ဥဒ္ဓရိတ္မာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ ဒသ္သေတုံ (သက၀ါဒိနာ) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ။ သ၊ ထိုအဘိ၀ါဒနအစရှိသည်သည်။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိသည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ။ ပုန၊ တဖန်။ ပါဏာတိပါတာတိ အာဒိ အာဟ။ ပန၊ ဆက်။ အယ၊ ထိုပရ၀ါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ ဆလေန၊စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်သဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ၊ တည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [စာအုပ်တို့၌ "ပတိဋ္ဌိတတ္တာ"ဟုရှိ၏။ ရှေးနိဿယ၌ "တည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်"ဟု ကာရိတ် အကြောကြုံ၍ အနက်ပေးသည်။] အပ္ပတိဋ္ဌိတာ-ယေ၀ ၊ မတည်သည်သာ။ (ဟောတိ) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝိညတ္တိသီလန္ဓိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၁–အဝိညတ္တိဒုသီလျန္ဓိကထာ အဖွင့်

၆၀၃-၆၀၄။ ဣဒါနိ အ၀ိညတ္တိ ဒုသီလျန္ဓိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ကို အ၀ိညတ္တိ ဒုသီလျန္ဓိကထာဘ၏။ စိတ္တ၀ိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သော။ အပုညုပစယဘူတ၀ ၊ အကုသိုလ်ဟူသောကံ၏တိုးပွါးခြင်းကိုဝင်း။ အာဏတ္ထိယာ၊

စေခိုင်းခြင်းကြောင့်။ ပါဏာတိပါတာဒီသု၊ပါဏာတိပါတ စသော အမှုတို့၌။ အင်ပါရိပူရိ စ၊ အင်္ဂါ၏ ပြည့်စုံခြင်းကိုဂုဏ်း။ သန္ဓာယ။ အဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ် မရှိသော ပါဏာတိပါတ စသော် အမှုသည်။ ဒုဿီလျံ၊ ဒုဿီလျတည်း။ ဣတိ၊ မဟာသံဃိကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ (ဝေ)။) ယော်သ် လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ။ ပေ ။ ဣတရဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ သာ၊ ထိုအဝိညတ္တိသည်။ ဒုဿီလျံ၊ ဒုဿီလျသည်။ သစေ (ဟောတိ။ ဝေ သတိ။) ပါဏာတိပါတာဒီသု၊ ပါဏာတိပါတ အစ ရှိသော စကားကို။ အာဟ။ ပါပကမ္မံသမာဒိယိတ္ဝာတိ၊ ကား။ အသုကံနာမ၊ သို့။ ထို မည်သူကို။ ဃာတေဿာမိ၊ သတ်အံ့။ အသုကံ၊ ထိုမည်သော။ ဘဏ္ဍံ၊ ဘဏ္ဍာကို။ အဝဟရိဿာမိ၊ ခိုးဆောင်အံ့။ ဣတိ ဝေ)၊ သို့။ ပါပသမာဒါနံ၊ မကောင်းမှုကို ဆောက်တည်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ။ (ဒါနံ ဒဒန္တသ-ဒ္ဓိ စပ်။) ဥဘောဝစုန္ဒိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ဒါနကဲ့ဏော၊ ဒါန၏ ခဏ၌။ ပါပဿ၊ ၏။ အနုပ္ပတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော (သမာနော) စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သော။ ပါပူပစယံ၊ မကောင်းမှု ကံ၏ ပွားစီးခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဣတ္ထေ၊ ဤ အဝိညတ္တိ ဒုဿီလျန္တိ ကထာဒ္ဓ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို။ ပရိဘောဂမယကထာယံ၊ ဒ္ဓ။ စုတ္တနုယေနေဝ၊ ဝေဒိတမ္ပိ။ အာသ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနမ္ပိ၊ အယူကို တည်စေကြောင်းစကားသည်လည်း(နနု ပါပကမ္မံ သမာဒိန္နောအာသိ-ဟူသော စကားသည်လည်း)။ ပါပသမာဒိန္နပုဗ္ဗတာဝဂမေဝ၊ ဆောက်တည် အပ်သော မကောင်းမှု၏ ရှေအဖို့ကိုသာ။ သာဓေတိ။ အဝိညတ္တိယာ၊ ဝိညတ် မရှိသော မကောင်းမှုကံ၏။ ဒုဿီလတာဝံ၊ ဒုဿီလ၏ အဖြစ်ကို။ နု (သာဓေတိ)။ [ထို့ကြောင့် မိမိအယူကို တည်စေရာမရောက်—ဟူလို။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အဝိညတ္တိ ဒုဿီလျန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)
ဒသမော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)
ဒုတိယပဏ္ဏာသကော၊ သည်။ သမတ္တော၊ ပြီ။
ဒသမဝဂ် ပြီးပြီ။ ဒုတိယပဏ္ဏာသက ပြီးပြီ။

၁၁-ဧကာဒသမဝဂ္ဂ

၁-၃-တိသောပိ အနုသယကထာ အဖွင့်

(၆၀၅-၆၁၃)။ ဣဒါနိ အနုသယာ အဗျာကတာ၊ အနုသယအဗျာကတ ကထာဂုဏ်း။ (အနုသယာ) အဟေတုကာ၊ အနုသယအဟေတုကကထာဂုဏ်း။ (အနုသယာ) စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ၊ အနုသယစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တကထာဂုဏ်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိသောပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနုသယကထာ နှာမ၊ တို့မည်သည်။ ဟောန္တိ။ တတ္ထ၊ ထို တိသောပိ အနုသယကထာဌ။ ယသ္မာ။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဝတ္ထုမ္ဘော-ဌ် စပ်။) ကုသလာဗျာကတေ၊ ကုသိုလ် အဗျာကတဖြစ်သော။ စိတ္တေ၊ သည်။ ဝတ္ထုမာနေ၊ ဖြစ်လသော် (ဖြစ်စဉ်)။ သာနုသယော၊ အနုသယနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထုဗ္ဘော၊ ဆိုထိုက်၏။ စ၊ ဆက်။ အယံ၊ ထို ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုကုသိုလ် အဗျာ-ကတဖြစ်ရာခဏဌ။ ယော ဟေတု၊ အကြောင်ဟိတ်သည်။ (အတ္ထိ။) တေန ဟေတုနာ၊ ထို ဟိတ်အားဖြင့်။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ သဟေတုကာ၊ ဟိတ် ရှိကုန်သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ တေန စိတ္တေန၊ ထိုကုသိုလ်အဗျာကတစိတ်နှင့်။ သမ္မယုတ္တာ၊ သမ္မယုတ်ဖြစ်ကုန်သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ။ တေ၊ ထို အနုသယတို့သည်။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတတို့တည်း။ အဟေတုကာ၊ ဟိတ် မရှိကုန်။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာသံဃ-ကာနဉ္ဇေ သမ္မိတိယာနဉ္စ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဝေ။) ယေသံ၊ အကြောင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ။ တိသုပိ၊ သုံးပါး လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကထာသု၊ တို့ဌ။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိသ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသံ၊ ကြင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော အနုသယ အနာဝရမ္ဘဏာကထာဌ။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဠိမဂ္ဂေနေဝ၊ ပါဠိအစဉ်အားဖြင့်ပင်။ ဇာနိတုံ၊ ၄ါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု ဝိတ္ထာရိတံ၊ မချဲ့အပ်။ [ဇာနိတုန္တိ-ဟု ဣတိ ပါသောကြောင့် တသ္မာနှင့်တွဲ၍ အနက်ပေးသည်။ ဣတိ မပါလျှင် ကောင်း၏။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

တိသောပိ အနုသယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄-ဉာဏကထာ အဖွင့်

၆၁၄-၆၁၅။ ဣဒါနိ ဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဉာဏ-ကထာ၌။ မဂ္ဂဉ္ဇေန၊ မဂ်ဉာဏ်ကြောင့်။ အညာဏေ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟသည်။ ဝိဂတေပိ၊ ကင်းပါသော်လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ စက္ခု-ဝိညာဏာဒိဝသေန၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့နှင့် စပ်သဖြင့်။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တ-စိတ္တေ၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လသော်။ ယသ္မာ။ တံ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ ထို ရှေးကဖြစ်ပြီးသော မဂ်စိတ်သည်။ နဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။ တသ္မာ။ ဉာဏီတိ၊ ဉာဏ်ရှိသူဟူ၍။ နဝတ္တမ္ပိ၊ မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာသံဃိကာနံ၊ အနွဂဂိုဏ်းသားတို့မှ တပါးသော မဟာသံဃိကဂိုဏ်းသား-တို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယ္ယထာပိ။ (ဝေ)။ ယေသံ(လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အယ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ အညာဏေ၊ ထိုဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟသည်။ ဝိဂတေ၊ ကင်းလခဲသော်။ ဉာဏီတိ ပညတ္တိ၊ ဉာဏ်ရှိသူဟု နာမည်တပ်၍ ပညတ်ခြင်းသည်။ ယဒိ နသိယာ၊ အကယ်၍ မဖြစ်အုံ။ (ဝေ သတိ။) ရာဂါဒီသု၊ ရာဂ အစရှိသော တရားတို့သည်။ ဝိဂတေသု၊ ကင်းကုန်လသော်။ ဝိတရာ-ဂါဒီပညတ္တိပိ၊ ဝိတ ရာဂ အစရှိသည်ဟု နာမည်တပ်၍ ပညတ်ခြင်းသည်လည်း။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ အသင် ပရဝါဒီသည်။) ပုဂ္ဂလပညတ္တိယံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို နာမည်တပ်၍ ပညတ်ခြင်း၌။ အကောဝိဒေါ၊ မကျွမ်းကျင်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ ရာဂေ ဝိဂတေတိ အာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှတပါးသော ပရဝါဒီသည်။ တေသု၊ ထို ရာဂ အစရှိသော တရားသည်။ ဝိဂတေသု၊ကင်းကုန်လသော်။ သရာဂါဒိ-ဘာဝေ၊ သရာဂ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်၌။ ယုတ္တိ (သင့်သောအကြောင်းကို။ အပယဿန္တော(ဟုတ္စာ)ပဋိက္ခိပတိ။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံးနှား၌။ (ပဋိက္ခေ-ပေါ-၌ စပ်။) ယသ္မာ။ ဉာဏပဋိလာဘေန၊ မဂ်ဉာဏ်ကိုရခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဉာဏီတိ၊ ဉာဏ်ရှိသူဟူ၍။ ဝတ္တမ္ပတိ၊ ဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ တသ္မာ။ နဟေဝန္တိ ပဋိက္ခေပေါ သကဝါဒိဿ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ အဖွင့်

☰ ၆၁၆-၆၁၇။ ဣဒါနိ ဉာဏံ စိတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ၌။ ယသ္မာ။ စက္ခုဝိညာဏာဒိ သမဂ္ဂီ၊

စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းရှိသော။အရဟာ၊အရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဋိလဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီးသော။ မဂ္ဂဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ။ ဉာဏ်တိ၊ ဉာဏ် ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ စ၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ အသာ၊ ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံ၊ ထိုဉာဏ်သည်။ တေန စိတ္တေန၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော စိတ်နှင့်။ နသမ္မယုတ္တံ။ တသ္မာ။ ဉာဏ်၊ ဉာဏ်သည်။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့် မယှဉ်ဉ။ ဣတိ။ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ၊) ယေသံ လဒ္ဓိ ဟောတိ။ တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရသာ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ ဉာဏံ၊ သည်း စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့် မယှဉ်သည်။ ယဒိ (ဟောဂါ၊ ဧဝံသတိ)။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တေသု၊ စိတ်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ ရူပါ-ဒီသု၊ ရူပ်အစရှိသည်တို့တွင်။ [အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော နိဗ္ဗာန, စက္ခာယတန စသည်ကိုယူ။] အညတရံ၊ တပါးပါးသည်။သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ။ သို့။ စောဒေတုံ ရှေပန္ဓိအာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှတပါး သော ပရဝါဒီသည်။ ပဋိက္ခိပတိ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ဉာဏံ အနာရမ္မဏန္တိကထာ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊သာ။ ပန၊ အထူးကား။ ပရိယေသသာနေ၊ အဆုံးနှား၌။ ပညဝါတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ပဋိလာဘ ဝသေန၊ ရခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တံ ပညတ္တိ၊ ထို ပညဝါဟူသော ပညတ်ကို။ [စာအုပ်တို့၌ "ပဝတ္တိ" ဟု ရှိသော်လည်း ရှေးနီဿယ၌ "ပညတ္တိ" ဟု ရှိသည်။] ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၆-ဣဒံဒုက္ခန္ဓိကထာ အဖွင့်

ဇ၁၈-ဇ၂၀။ ဣဒါနိ ဣဒံ ဒုက္ခန္ဓိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဣဒံ ဒုက္ခန္ဓိကထာ၌။ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ခဏ၌။ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒံ၊ ဤတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခာပည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတိ။ ပြောဆို၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒံ ဒုက္ခန္ဓိ၊ ဟူ၍။ ဘာသတော၊ ပြောဆိုသော။ အသာ၊ ထို ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣဒံ ဒုက္ခန္ဓိ၊ ဟူသော။ ဉာဏံ စ၊ ဉာဏ်သည်လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုဗ္ဗော သကဝါ-ဒီဿ။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ တတော၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါစာ-

ဘာသနံ၊ စကားကို ပြောဆိုခြင်းကိုရင်း။ ဥဏ္ဏပ္ပဝတ္ထိဋ္ဌ၊ 'ဥဏ္ဏ၏ ဖြစ်ခြင်း ကိုရင်း။ သန္ဓာယ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ (ဣစ္ဆတိ-ဋီစပ်။) သေသသစ္စပဋိသံယုတ္တံ၊ ဒုက္ခသစ္စာမှ ကြင်း သော သစ္စာသုံးပါးနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ပုထုဇနော၀၊ ပုထုဇဉ် သည်သာ။ ဘာသတိ၊ ပြောဆို၏။ စ၊ ထိုသို့ ပြောဆိုပါသော်လည်း။ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။ တထာ၊ ထိုပြောဆိုတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥဏ္ဏပ္ပ-ဝတ္ထိ၊ ဥဏ္ဏ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ။ သို့။ ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ။ သမုဒယာဒိပဒ္ဒေသု၊ သမုဒယအစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ပဋိက္ခိပတိ။ ရှုပံ အနိစ္စန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားရပ်ကို။ ဒုက္ခပရိယာယဒဿနဝသေန၊ ဒုက္ခ၏ ပရိယာယ်ကိုပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ ပန၊ကား။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ သကသမယေ၊ မိမိ၏ အယူ၌။ တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ဝေါဟာရံ၊ အခေါ်အဝေါ်ကို။ အပဿန္တော၊ မတွေ့သည်။ (ဟုတ္မာ) ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတိစ ဒန္တိ စာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ-ဋီစပ်။)တသ္မာ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခ-သစ္စာ၌။ ဥဏ္ဏံ၊ သည်။ ယဒိ ပဝတ္တတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (ဝေ သတိ။) ဣကာရ ဒံကာရ ဒုကာရ ခကာရေသု၊ ဣအက္ခရာ ဒံအက္ခရာ ဒုအက္ခရာ ခအက္ခရာတို့၌။ ["ဣ+ဒံ, ဒု+ခ" ကို ၃-လုံး ခွဲ၍ ပြသည်။] ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဥဏေဟိ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တိ-တမ္ပိ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတုံ (သကဝါဒိနာ) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ကား။ ဣတရော၊ သည်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကို။ နု ဣစ္ဆတိ၊ တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။

ဣဒံ ဒုက္ခန္တိကဝတ္ထုနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၇-ဣဒ္ဓိမလကထာ အဖွင့်

(၆၂၁-၆၂၄)။ ဣဒါနိ ဣဒ္ဓိမလကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဣဒ္ဓိမလ ကထာ၌။ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာနိသံသဿ၊ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာ၏ အာနိသင်္သ၏။ အတ္ထံ၊ အကျိုးကို။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ ဣဒ္ဓိမလေန၊ တန်ခိုး၏ အစွမ်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကပ္ပံ၊ အာ-ယုကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌယ္ယ၊ တည်နိုင်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာသံဃိကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဝေ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ဣဒ္ဓိမလေန ။ပေ။ တိဋ္ဌေယ္ယာတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထို ဣဒ္ဓိမလေန သမန္နာဂတော ကပ္ပံ တိဋ္ဌေယျအစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ ကပ္ပေါ-

နာမ၊ ကပ္ပမည်သည်။ မဟာကပ္ပေါ၊ မဟာကပ်ရင်း။ ကပ္ပေကဒေသော၊ မဟာကပ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော အသင်္ခေယ္ယကပ်ရင်း။ အာယုကပ္ပေါ၊ အာယုကပ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓော၊ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ဟိ၊ ခဲ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကပ္ပဿ၊ မဟာကပ်၏။ အသင်္ခေယ္ယာနိ၊ အသင်္ခေယ္ယ ကပ်တို့သည်။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ ဣတိ ဇ္ဈေ၊ ဤပါဠိရပ်၌။ မဟာ-ကပ္ပေါ၀၊ မဟာကပ်ကိုသာ။ ကပ္ပေါတိ၊ ကပ္ပဟူ၍။ (ဘဂ၀တာ) ဝုတ္တော၊ ဗြဟ္မကာယိကာနံ၊ ပဌမစျာန် ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေ၀ါနံ၊ ဗြဟ္မာတို့၏။ ကပ္ပေါ၊ အာယုကပ်သည်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက်အတိုင်း အရှည်တည်း။ ဣတိ ဇ္ဈေ၊ ၌။ ကပ္ပေကဒေသော၊ မဟာကပ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော အသင်္ခေယ္ယကပ်ကို။ (ကပ္ပေါတိ ဘဂ၀တာ ဝုတ္တော။) ကပ္ပံ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး။ နိရယမ္မိ၊ ငရဲ၌။ ပစ္စတိ၊ ကျက်ရ၏။ ကပ္ပံ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး။ သဂ္ဂမ္မိ၊ နတ်ပြည်၌။ ဧမာဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်ရ၏။ ဣတိ ဇ္ဈေ၊ ၌။ အာယုကပ္ပေါ၊ အာယုကပ်ကို။ (ကပ္ပေါတိ ဘဂ၀တာ ဝုတ္တော။) အာ-ယုကပ္ပနံ၊ အသက်တမ်းကို ပြုစိမ်ခြင်းဟူသည်။ (အာယုဝိဓာနံ၊ အသက်တမ်းကို စီမံခြင်းဟူသည်။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ဝိပါကဝသေန ၀ါ၊ အကျိုး၏ အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း။ ဝဿဂဏနာယ ၀ါ၊ နှစ်အရေအတွက်အားဖြင့်သော်၎င်း။ အာယုပရိစ္ဆေဒ၊ အသက်တမ်းကို ပိုင်းခြားခြင်းတည်း။ ဣတိ အဇ္ဈော၊ နက်၊ ["အာယုကပ္ပေါ"ကို "အာယုကပ္ပနံ"ဟု ဖွင့်၍ "အာယုကပ္ပနံ"ကို "အာယု-ဝိဓာနံ"ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] တေသု၊ ထိုကပ်တို့တွင်။ မဟာကပ္ပံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိ။ ဣဘရော ပဠိဇာနာတိ။

အထ၊ ဝန်ခံရာထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရ၀ါဒီကို။ သက၀ါဒီ၊ သည်။ တေ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိဗလေန၊ တန်ခိုးအစွမ်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊

၁။ **အာယုကပ္ပေါ**။ ။"အာယုကပ္ပနံ" စသည်ကို ထောက်၍ လူစသည်တို့၏ အသက်ဘမ်းကို ပြုစိမ်ဘတ်သော အပိုင်းအခြားသည် အာယုကပ္ပ မည်၏။ ထိုသို့ ပိုင်းခြားရာ၌ ငရဲသူ ငရဲသားတို့အတွက် ကံသာလျှင် ပ၀ာနဖြစ်သောကြောင့် ကံ၏ အကျိုးအားဖြင့် အသက်ကို ပိုင်းခြားရသည်။ "ကံကုန်လျှင် ငရဲမှလွတ်၏။ ကံမကုန်သေးသမျှ ငရဲမှ မလွတ်"ဟူလို။ ထို့ကြောင့် "ကမ္မဿ ဝိပါကဝသေန ၀ါတိ နိရယံ၀ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ" ဟု ဋီကာမိန့်သည်။

လူတို့အတွက် အသက်တရာတမ်း၊ ၂၅-နှစ်တမ်း စသည်ဖြင့်ရင်း၊ စတုမဟာရာဇ် စသော နတ်တို့အတွက် အနှစ် ၉-သန်း, ၃-ကုဋေ ၆-သန်း စသည်ဖြင့်ရင်း နှစ်အရေအတွက်အားဖြင့် အသက်ကို ပိုင်းခြားရသည်။ ထို့ကြောင့် " ဝဿဂဏနာ-ယ၀ါတိ မနုဿ စတုမဟာရာဇိကာဒိဒေ၀ေ စ သန္ဓာယ"- ဟု ဋီကာ မိန့်သည်။ မှန်၏- ထိုလူနတ်တို့သည် အသင်္ခေ္ယ ကာလထိုင်အောင် အကျိုးပေးနိုင်သော ကံပါ ယော်သည်း နှစ်အရေအတွက် စေ့လျှင်မျှားသောအားဖြင့် စုတေကြရသည်။

သော။ ယော၊ အကြင်လူသည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ သော၊ ထိုကြာမြင့်စွာ အသက်ရှည်သောလူသည်။ ဝဿသတံ၊ အနှစ် တရာ ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ဘိယ္ယော၊ ထို့ထက်အလွန်။ အပိ ဝါ၊ အနည်းငယ်သော အနှစ် တဆယ်, နှစ်ဆယ်, လေးဆယ်, ခြောက်ဆယ်တို့ ပတ်လုံးသော်၎င်း။ (ဇီဝတိ။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ အာယုကပ္ပါ၊ အသက်တမ်းထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော။ မဟာကပ္ပံ ဝါ၊ မဟာကပ်ပတ်လုံး သော်၎င်း။ မဟာကပ္ပေကဒေသံ ဝါ၊ မဟာကပ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော အသခ္ခေယျကပ်ပတ်လုံးသော်၎င်း။ သစေ ဇီဝေယျ၊ အကယ်၍ အသက်ရှည် အုံ။ (ဝံ သတိ) အဿ၊ ထိုလူ၏။ ဣဒ္ဓိမယိကေန၊ တန်ခိုးဖြင့်ပြီးသော။ အာယုနာ၊ သည်။ ဘဝိတမ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ဣတိ စောဒေတုံ။ ဣဒ္ဓိမယိကော သော အာယူတိ အာဒိ အာဟ။ ဣတရော။ ဣဒ္ဓိမယိကံ၊ တန်ခိုးဖြင့်ပြီးသော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ နာမ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမည်သည်။ နတ္ထိ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနမေဝ၊ ကံဟူသော အကြောင်းရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော် မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခေ ။ပေ။ ဆိုဦးအုံ။ ဣဒံ၊ ဤအာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ခြင်းဌာ။ ဣဒ္ဓိမတော၊ တန်ခိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိသေသော၊ တန်ခိုး မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ အထူးသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ အနိဒ္ဓိမာပိ၊ တန်ခိုး မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အာယုကပ္ပံ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ နနု၊ တည်နိုင်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယာဝတာယုကံ၊ အကြင် အကြင် အသက် အပိုင်း အခြား အတိုင်း။ ဇီဝိတပဋိဝတ္တိယာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေဖြစ်ခြင်း၏။ အန္တရာယကရေ၊ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ဣဒ္ဓိဗလေန၊ တန်ခိုး၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဗာဟိတ္တာ၊ တားမြစ်၍။ အန္တရာ၊ အာယုကပ်မကုန်မီ အကြား၌။ အ ကာလမရဏံ၊ အခါမဲ့ သေခြင်းကို။ နိ ဝါရေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ အနိဒ္ဓိမဒတာ၊ တန်ခိုးမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တေ ဗလံ၊ ဤအစွမ်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတေသံ၊ ဤ ဣဒ္ဓိမန္တ အနိဒ္ဓိမန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ [တန်ခိုး မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကား သူ့သဘောအတိုင်းသာ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရသည်။ မတော်တဆ အန္တရာယ်ဖြစ်လာလျှင် မတားနိုင်။—ဟူလို။]

အတီတံ အနာဂတန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အဝိသေသေန၊ အတိတ် အနာဂတ်ဟု အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ ကပ္ပံ တိဋ္ဌေယျာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိညာတတ္တာ၊ ဝန်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စောဒေတိ၊ အပြစ်တင်၏။

[ဝုတ္တံ ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဒေ့ ကပ္ပေတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဣဒ္ဓိမာ၊ သည်။ ဇီဝိတာရိမ္ဘဏံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ အပိုင်းအခြားကို။ အတိက္ကမိတုံ၊ လွန်ခြင်းငှါ။ ယဒိ သက္ကောတိ၊ အုံ့။ (ဝေ သတိ။) ကေဝလံ၊ မျှားစ္ဆာသော ကပ် မဖက် သက်သက်။ ကေ(ကပ္ပံ)၊ တခုသော ကပ်ပတ်လုံး။ (တိဋ္ဌေယ္ယ၊ တည်နိုင်ရာသည်ကား။) နု၊ မဟုတ်သေး။ [ဧကံ နောက်ခ္ခ ပိုဒ်ရှိပါစေ။] အနေကေပိ၊ တပါးမက, မျှားစ္ဆာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကပ္ပေ၊ ကပ္ပါတို့ ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယ္ယ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ငှါ။ (သကဝါဒီနာ) ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပန္နော ဖဿောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တောင့်တမှုကို။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ နု လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သည် မဟုတ်။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ၏။ အ ဝိသယောပိ၊ အရာမဟုတ်သော တောင့်တခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒသေတုံ(သကဝါဒိနာ)ဝုတ္တံ။ [မွေးလာသော သတ္တဝါတဝေယာက် မသေပါးစနှင့် ဟု တောင့်တခြင်းသည် ဣဒ္ဓိ၏ အရာ မဟုတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖဿသည် မချုပ်ပါစေနှင့်ဟု တောင့်တ ခြင်းသည်လည်း ဣဒ္ဓိ၏ အရာမဟုတ်။ တန်ခိုးဖြင့် တောင့်တ၍ မရနိုင်။] ဣတ္ထေ၊ ဤဣဒ္ဓိဗလကထာ၌။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေव ဣတိ၊ ဤ အပြီးတည်း။

ဣဒ္ဓိဗလကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

ဂ–သမာဓိကထာ အဖွင့်

(၆၂၅-၆၁၆)။ ဣဒါနိ သမာဓိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသမာဓိ ကထာ၌။ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒါနဥ္စေဝ ဥတ္တရုပထကာနဥ္စ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယ္ယထာပိ။ (ဝေ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ကေစိတ္တာ ကမ္ဘကောဝေ၊ တခုသော စိတ္တာ ကမ္ဘာ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဧကုပ္ပါဒေ ဧကဘင်္ဂေ ဧကရုပ္ပေ ဧကဝတ္ထုမှိ ဧကာရုံ ဧကပုဂ္ဂိုလ်ကို ဧကဝိသယ ဧကဝတ္ထုမှ

တခုသော။ ပစ္စုပ္ပန္နစိတ္တမေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်စိတ်ချည်းသာ။ စိတ္တသန္ဓတိ နာမ၊ စိတ် အစဉ်မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ တေ၊ အသင်၏ အလိုအားဖြင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ အတိတ် အနာဂတ်ဟူသော အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ သာ၊ ထိုစိတ် အစဉ်သည်။ သမာဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ) ကိ၊ လော။ ဣတိ စောဒေတုံ အတီတာဘာတိအာဒိ အာဟ။ ဣဘာရော၊ သည်။ တထာ၊ ထိုအတိတ် အနာဂတ် ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနိစ္စန္တော (ဟုတ္တာ) ပဋိက္ခိပတိ။

နနု အတီတံ နိရုဒ္ဓန္တိအာဒိ၊ ကို။ စိတ္တသန္ဓတိယံ၊ ဌ။ ဝါ၊ တဉ္စ။ ပစ္စုပ္ပန္နမေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ချည်းသာဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကိစ္စဘရံ၊ ဆိုင်ရာ ကိစ္စကို ပြုနိုင်၏။ [သွားခြင်းကိစ္စဖြစ်လျှင် ပစ္စုပ္ပန်စိတ်ကသာ ပြုနိုင်၏။ စကားပြောခြင်း ကိစ္စကိုလည်း ပစ္စုပ္ပန် စိတ်ကသာ ပြုနိုင်၏-စသည်။] အတီတာနာဂတံ၊ အတိတ် အနာဂတ်စိတ်သည်။ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ချုပ်ပြီး အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ [အတိတ်စိတ်ကို ရည်ရွယ်သည်။] အနုပ္ပန္နတ္တာ စ၊ မဖြစ်သေး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ [အနာဂတ်စိတ်ကို ရည်ရွယ်သည်။] ကထံ၊ အဘယ်နည်းအား၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထို အတိတ် အနာဂတ်စိတ်သည်။ သမာဓိ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။ ဣတိ ဒဿေတုံ (သကဝါဒိနာ)ဝုတ္တံ။

ကေစိတ္တက္ခဏိကောတိ၊ ပုဗ္ဗာ ပရဝါဒိသာ။ တဝတာ၊ ထိုမှနောက်၌။ သကသမယေ၊ မိမိ သကဝါဒီ၏ အယူ၌။/ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမာဓိ၊ ကို။ ဘာဝေထ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေကြကုန်လော။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့ အစ ရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ပစ္စုပ္ပန္နကုသလသမ္ပယုတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကုသိုလ်စိတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ ယာ ကေဠိတာ၊ ကို။ သမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟော တော်မူအပ်ပြီ။ တံ၊ ထို ကေဠိတာကို။ သန္ဓာယ၊ ပဋိညာ သကဝါဒိသာ။ စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂိတိအာဒိ၊ ကို။ ကေစိတ္တက္ခဏိကောတိ၊ ဟူသော။ ဝစန-မတ္တံ၊ စကားမျှကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ဆဒလန၊ သူ့စကားကို ပယ်ရှားတတ် သော သာမညဖြင့်။ (ပရဝါဒိနာ) ဝုတ္တံ[1]။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်။ သကဝါဒိနာ ပဋိက္ခိတ္တံ။ နနု ဝုတ္တံ ဘဂဝတာတိ သုတ္တံ၊ ဟူသော သုတ်သည်။ ပုရိမပစ္ဆိမဝသေန၊ ရှေ့၌ဖြစ်သောတရား နောက်၌ဖြစ်သောတရား၏အဖြစ်ဖြင့်။

၁။ ဆဒလန ဝုတ္တံ။ ။ဆလဓာတ်၏ အနက်ကို ရှေ့၌ ပြခဲ့ပြီ။ ဘာဝနာယ အာဟိတဝိသေသာယ (ဘာဝနာဖြင့် ထားအပ်သော အထူးရှိသော) ကေဠိတာယ (၏) ဝိဇ္ဇမာန ဝိသေသပဋိက္ခေပေါ (ထင်ရှားရှိသော အထူးကို ပယ်ခြင်းသည်)ဆလ် (ဆလ မည်၏)။ သော ပန (ထို ဝိဇ္ဇမာနဝိသေသကို ပယ်ခြင်းသည်လည်း) အသ (ထိုဝိဇ္ဇမာနဝိသေသ၏)အနာဟိတဝိသေသာယ(မထည့်သွင်းအပ်သောအထူးရှိသော) ကေဠိတာယ (နှင့်) သာမညေန (တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း)။ ဣတိ အာဟ "သာမညမတ္တေနာ"တိ။-အနုဋီကာ။

ပ္ပဝတ္တမာနသာ၊ သော။ သမာဓိသာ၊ ၏။ အဗ္ဗောကိဏ္ဏတံ၊ တပါးသောတရား တို့နှင့် မရောပြွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ သာဓေတိ။ သန္ဓတိယာ၊ စိတ်အစဉ်၏။ သမာဓိဘာဝံ၊ သမာဓိ၏ အဖြစ်ကို။ နု(သာဓေတိ)၊ ပြီးစေသည်မဟုတ်။ တသ္မာ အသာဓကံ၊ သာဓက မမြောက်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမာဓိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉-ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာ အဖွင့်

၆၂။ ဣဒါနိ ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ကထာဠ်။ ဋ္ဌိတာဝ သာ ဓာတူတိ၊ ဋ္ဌိတာဝ သာ ဓာတု ဟူသော။ ဝစနံ၊ စကား တော်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဋ္ဌိစ္စသမุปฺปาဒသင်္ခါတာ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမุปฺปาဒ်ဟု ဆိုအပ် သော။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ နာမ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတတာမည်သော။ ကော၊ တခုသော ဓာတ် သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ စ၊ ထို ဓမ္မဋ္ဌိတတာမည်သော တခုသော ဓာတ်သည် လည်း။ ပရိနိပ္ဖန္နာ၊ အကြောင်းတို့သည် ပြီးစေအပ်သော သဘောတည်း။

ဆက်ဦးအုံ။ ။ဆလသည် ဝါစာဆလ-သူတပါး စကားကို ပယ်ခြင်း, သာမည ဆလ-တူသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် မိမိမလိုအပ်သော အနက်ကို ပယ်ခြင်း, ဥပစာရဆလ-ဥပစာရတင်စားရာဝယ် မိမိ မလိုအပ်သော ဥပစာအနက် ပယ်ခြင်း, ဤသို့ ၃-မျိုး ရှိ၏။ ဤ၌ ကေဋ္ဌတာသည် အာဟိတဝိသေသ, အနာဟိတဝိသေသ ဟု ၂-မျိုးရှိသော် လည်း ကေဋ္ဌတာချင်း တူခဲသောကြောင့် သာမညအားဖြင့် အာဟိတဝိသေသကေဋ္ဌတာ ကို ပယ်သည်။

၁။ **ဓမ္မဋ္ဌိတတာ။** ။တိဋ္ဌန္တိ ပစ္စယုပ္ပန္နာ ဧတ္ထ ဧတေနဝါတိ ဋ္ဌိတော(ပစ္စယော၊) သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့၏ တည်တံ့ရာ တည်တံ့ခြင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းတရား၊ ဓမ္မော ဝေ-အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားသည်ပင်၊ ဋ္ဌိတော-သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့၏ တည်တံ့ရာ တည်တံ့ကြောင်းတည်း။ ဓမ္မဋ္ဌိတော-အကြောင်း၊ ဓမ္မဋ္ဌိတောယေဝ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ (တာပစ္စည်း အနက်မရှိ၊) ထို့ကြောင့် "ပဋ္ဌိစ္စသမุปฺปาဒသင်္ခါတာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာနာမ ကော အတ္ထိ" ဟု ဓမ္မဋ္ဌိတတာနှင့် အဝိဇ္ဇာစသော ပဋ္ဌိစ္စသမุปฺปาဒ်တရားကို အရတူ ဖွင့်သည်၊ [ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမ-တာတိ ဣမေဟိပိ ဒ္ဝီဟိ ပစ္စယမေဝ ကထေတိ၊ ပစ္စယေန ဟိ ပစ္စယုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ တိဋ္ဌန္တိ၊ တသ္မာ ပစ္စယောဝ ဓမ္မဋ္ဌိတတာတိ ဝုစ္စတိ၊—နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်, ပစ္စယသုတ်။] အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းတရားသည် သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့၏တည်ရာ တည်ကြောင်း အဖြစ်ဖြင့် အမြဲရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းကို "ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ" ဟု ဆိုသည်၊ ဆဋ္ဌဝဂ် ၂-ပဋ္ဌိစ္စသမุปฺปาဒကထာနှင့် တွဲ၍ကြည့်ပါ။

၂။ **သာ စ ပရိနိပ္ဖန္နာ။** ။အဝိဇ္ဇာ စသော ပဋ္ဌိစ္စသမุปฺปาဒ်တည်း ဟူသော ဓမ္မဋ္ဌိတာသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်သည်ဖြစ်စေ, မပွင့်သည်ဖြစ်စေ အမြဲတည်ရှိနေသော

ဣတိ၊ သို့။ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ပရိနိပ္ဖန္နာနံ၊ ပရိနိပ္ဖန္နဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့၏။ အညာ၊ အခြားသော။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ နာမ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတတာမည်သော။ ပရိနိပ္ဖန္နာ၊ အကြောင်းတို့သည် ပြီးစေအပ်သော သတောသည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အုံ့။ စ၊ ထိုသို့ ရှိလသော်။ တေ၊ သင်၏ အလို အားဖြင့်။ တာယပိ ဓမ္မဋ္ဌိတတာယ၊ ထို ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၏လည်း။ အညာ၊ အခြားသော။ ပရိနိပ္ဖန္နာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေအပ်သောသတော ဖြစ်သော။ ဋ္ဌိတတာ၊ တည်တံ့ရာ တည်တံ့ကြောင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ တာယ ဋ္ဌိတတာတိအာဒိ အာဟ။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ဧဝရူပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ လဒ္ဓိယာ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်း ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗေ (သမာနော) အနန္တရပစ္စယတဉ္စေဝ၊ အနန္တရပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ အညမညပစ္စယတဉ္စ၊ အညမညပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ [အနန္တရပစ္စယတာ စသည်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] ''သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၁-အနိစ္စတာကထာ အဖွင့်

၆၂၀။ ဣဒါနိ အနိစ္စတာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အနိစ္စတာ ကထာ၌။ အနိစ္စာနံ၊ အနိစ္စဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနံ၊ ရူပ် အစရှိသော သင်္ခတ တရားတို့၏။ အနိစ္စတာပိ၊ အနိစ္စတို့၏အဖြစ်သည်လည်း။ ရူပါဒယော ဝိယ၊ ရူပ် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ပရိနိပ္ဖန္နာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေအပ် သော တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ (ဧဝံ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏ အလို အားဖြင့်။ ရူပါဒယော ဝိယ၊ ရူပ် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ အနိစ္စတာ၊ သည်။ ပရိနိပ္ဖန္နာ၊ သည်။ ယဒိ(ဟောတိ) ၊(ဧဝံ သတိ။) တဿာပိ၊ ထို အနိစ္စတာ၏

ကြောင့် တစုံတခုသော အကြောင်းသည် ဖြစ်စေအပ်သော ပရိနိပ္ဖန္န မဟုတ်၊ အပရိနိပ္ဖန္နတည်း၊ သို့ပါလျက် ပရဝါဒီက အဝိဇ္ဇာ စသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို ပရိနိပ္ဖန္နဟု ယူဆလေသည်။ [ပရိနိပ္ပါဒိယတေ-တစုံတခုသော အကြောင်းသည် ဖြစ်စေအပ် ပြီးစေအပ်၏၊ ဣတိ ပရိနိပ္ဖန္နာ။]

လည်း။ အညာယ၊ အခြားသော။ ပရိနိပ္ဖန္နာယ၊ သော။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စတာသည်။ ဘဝိတမ္ပေ၊ ရှိရာ၏။ ဣတိ စောဒေတုံ၊ တာယ အနိစ္စ-တာယာတိအာဒိ အာဟ။ ဣဿာရော၊ သည်။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ အနိစ္စတာနံ [1]၊ အနိစ္စတာတို့၏။ ဧကတော၊ တပြိုင်နက်။ အဘာဝေန၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ ပုန ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ယသ္မာ [2]၊ ကြောင့်။ သာ အနိစ္စတာ၊ ထို အနိစ္စတာသည်။ နိစ္စာ၊ မြဲသည်။ နု ဟောတိ။ တေနေဝ အနိစ္စေန၊ ထို အနိစ္စနှင့်ပင်။ သဒ္ဓိံ။ အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်ပျောက်၏။ တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ အသ၊ ထို ပရဝါဒီအား။ သကဝါဒီ၊ သည်။ လေသောကာသံ၊ အမြွက်ထောင်ခွင့်ကို။ အ ဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ တေန၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ ဒုတိယာ၊ ၂-ခုမြောက်သော။ ယာ အနိစ္စတာ၊ ကို။ ပဋိညာတာ။ တာယပိ၊ ထို ဒုတိယအနိစ္စတာ၏လည်း။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စတာ သည်။ (သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။) တတော၊ ထို တတိယအနိစ္စတာမှ။ ပရာယပိ၊ နောက်ဖြစ်သော အနိစ္စတာ၏လည်း။ (အနိစ္စတာ၊ သိယာ။) ဣတိ၊ သို့။ ပရမ္မရဝသေန၊ အဆက်ဆက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနုပစ္ဆေဒဒေါသံ [2]၊ အနိစ္စတာ၏

၁။ **ဒ္ဝိန္နံ အနိစ္စတာနံ။** ။စာအုပ်တို့၌ "ဒ္ဝိန္နံ အနိစ္စတာယ" ဟု တွေ့ရ၏။ ပရဝါဒီသည် "ရုပ်အစရှိသည်တို့၏ အနိစ္စတာသည် ပရိနိပ္ဖန္နာဖြစ်၏"ဟု ဝန်ခံသော အခါ ထို ပရိနိပ္ဖန္နအနိစ္စတာမှာလည်း အနိစ္စတာ တမျိုး ရှိရာသောကြောင့် "တာယ အနိစ္စတာယ အနိစ္စတာ ပရိနိပ္ဖန္နာတိ" ဟု စိစစ်သောအခါ အနိစ္စတာ ၂-မျိုး တပြိုင်နက် မရှိနိုင်သောကြောင့် "နု ဟေဝံ ဝတ္တေ"ဟု ပယ်သည်။ ထို့ကြောင့် "ဒ္ဝိန္နံ အနိစ္စတာနံ" ဟုရှိမှ သင့်မည်ထင်သည်။ [ရှေးနိဿယ၌ "ဒ္ဝိန္နံ၊ ၂-ဖေါ်းကုန်သော ရူပကွန္ဓာစသောတရား, ထို ရူပကွန္ဓာစသောတရားတို့၏ အနိစ္စအဖြစ်တို့၏။ အနိစ္စ-တာယ၊ အနိစ္စ၏အဖြစ်၏။" ဟု "ဒ္ဝိန္နံ အနိစ္စတာယ"ကို ပါဠိမှန်ယူ၍ အနက်ပေး လေသည်။]

၂။ **ပုန ပုဗ္ဗော ယသ္မာ။** ။စာအုပ်တို့၌ "ပုန ယသ္မာ" ဟု ရှိ၏၊ ပုန၏ စပ်ပုဒ် မရှိသောကြောင့်ရင်း, ရှေ့ ပုရိသကာရာနုယောဂဝဏ္ဏနာ၌ ဤကဲ့သို့နေရာဝယ် "ပုန ပုဗ္ဗော ယသ္မာ"ဟု ရှိသောကြောင့်ရင်း "ပုန ပုဗ္ဗော"ဟု ရှိပြီးမှ "ယသ္မာ" စသည်ဖြင့် ရှိသင့်ပါသည်။ ဆိုသို့ရင်းကား— "တာယ အနိစ္စတာယ အနိစ္စတာ ပရိနိပ္ဖန္နာတိ"ဟု ပဌမမေးသောအခါ ပယ်၍ ဒုတိယ ထပ်၍ မေးသောအခါ ဝန်ခံ သည်"ဟူလို၊

၃။ **အနုပစ္ဆေဒ ဒေါသံ။** ။ပထမ အနိစ္စတာကို "ပရိနိပ္ဖန္န"ဟု ဆိုသောကြောင့် ပရိနိပ္ဖန္နဖြစ်လျှင် အခြားတရားတို့သည် ပြီးစေအပ်သော သန်းတာရားဖြစ်ရကား သူ့မှာလည်း အနိစ္စတာတမျိုး ရှိရဦးမည်၊ ထို အနိစ္စတာသည်လည်း ပရိနိပ္ဖန္န ဖြစ်သောကြောင့် အနိစ္စတာ ရှိရဦးမည်။ ဤသို့ ဆက်တာ ဆက်တာ အနိစ္စတာတွေ မပြတ်နိုင်သောကြောင့် "အနုပစ္ဆေဒဒေါသံအာရောပေန္တော"ဟု ဆိုသည်။

မပြတ်နိုင်ခြင်းဟူသော အပြစ်ကို။ အာရောပေန္တော၊ တင်လိုသည်။ (ဟုတ္တာ။) တာယ တာယေဝါတိအာဒိ အာဟ။ ဇရာ ပရိနိပ္ဖန္နာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော သင်္ခါတရား၏။ ဇရာမရဏတော၊ ဇရာမရဏမှ။ အညာ၊ အခြားသော။ အနိစ္စတာ နာမ၊ အနိစ္စတာမည်သည်။ နတ္ထိ။ [ဖြစ်ပြီးသော သင်္ခါတရား၏ ဇရာမရဏ'ကို အနိစ္စတာ ဟု ဆိုလိုသည်။] တသ္မာ။ အနိစ္စတာဝိဘာဂါနုယုဉ္ဇနဝသေန၊ အနိစ္စတာ၏ အထူးအပြားကို မေးစီစစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ။ ဝတ္ထြာပိ၊ ထို ဇရာပရိနိပ္ဖန္နာ အစရှိသော ပြဿနာဘဏ္ဍလည်း။ ပရေ ဝါဒိနော၊ ၏။ ပုရိမ-နယေနေ ဝ၊ ရှေနည်းဖြင့်ပင်။ ပဋ္ဌိညာ စ ပဋ္ဌိကွေပေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗော။ [“ကေတော အာဘာဝေန ပဋ္ဌိက္ခိပိတ္တာ။ပေ။တသ္မာ ပုဋ္ဌိဇာနာဟိ” ကို “ပုရိမနယေနေ ဝ ပဋ္ဌိညာ”ဟု ဆိုသည်။]

၆၂၉။ ရူပံ ပရိပ္ဖန္နံတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားရပ်ကို။ ယေသံ၊ အကြင်ရူပ် အစရှိသောတရားတို့၏။ သာ အနိစ္စတာ၊ ထို အနိစ္စတာသည်။ (အတ္ထိ။) တေဟိ၊ ထိုရူပ် အစရှိသောတရားတို့နှင့်။ သဒ္ဒိ သံသန္ဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ၊ ထို ရူပံ ပရိနိပ္ဖန္နံ အစရှိသောစကားရပ်၌။ ပရိနိပ္ဖန္နာနံ၊ အကြောင်းတရား တို့သည် ပြီးစေအပ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနံ၊ ရူပ် အစရှိသော တရားတို့၏။ အနိစ္စတာ ဇရာမရဏာနိ၊ အနိစ္စတာဟူသော ဇရာမရဏတို့သည်။ အတ္ထိ ယထာ၊ ရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိနိပ္ဖန္နာနံ၊ ကုန်သော။ အနိစ္စတာဒီနံ (ပိ)၊ အနိစ္စတာ အစရှိသည်တို့၏လည်း။ [ပိ,ပါလျှစ် ကောင်း၏၊ မပါသောကြောင့် ထည့်ထားသည်။] တာနိ၊ ထို အနိစ္စတာဟူသော ဇရာမရဏတို့သည်။ 'နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္တာ။) ကေနဋ္ဌေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ပဋ္ဌိက္ခိပတိယေဝ၊ ပယ်သည်သာ။ [ဝန်ခံမှု မပါသောကြောင့် “ဝေဋ္ဌေန”ဟု ဆိုသည်။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အနိစ္စတာကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

ကောဒသမဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

ကောဒသမဝဂ် ပြီးပြီ။

၁၂-ဒ္ဓါဒသမဝဂ္ဂ

၁-သံဝရော ကမ္မန္တိကထာ အဖွင့်

ဒုဝ-ဒုဝ၂။ ဤဒါနိ သံဝရောကမ္မန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသံဝရောကမ္မန္တိကထာဘ်။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်ရ၍။ ၀ါ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ မိန်းမဟုဌင်း, ယောကျ်ားဟုဌင်း သိမှတ်ကြောင်းဖြစ်သောပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကြီးကို ကိလေသာ စိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏ ။ပေ။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဤတိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ သုတ္တံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ သံ၀ရောပိ၊ ဇစောင့်စည်းခြင်းသည်ရင်း။ ၀ါ၊ စောင့်စည်းကြောင်းတရားသည်ရင်း။ အသံ၀ရောပိ၊ မစောင့်စည်းခြင်းသည်ရင်း။ ဝါ၊ စောင့်စည်းကြောင်း မဟုတ်သော တရားသည်ရင်း။ ကမ္မံ၊ ကံတည်း။ ဤတိ၊ သို့။ ယေသံ လဒ္ဓိ။ ပေ။ ဤတရဿ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါဘ်။ နံ၊ ထို၄ရ၀ါဒီကို။ သကသမယေ၊ သက၀ါဒီ ဟူသော မိမိ၏ အယူဘ်။ ယာ စေတနာ၊ ကို။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂ၀တာ။) ဝုတ္တာ။ သာ၊ ထိုစေတနာသည်။ ကာယ၀စီမနောဒ္ဓါရေသု၊ ကာယဒ္ဓါရ ၀စီဒ္ဓါရ မနောဒ္ဓါရတို့ဘ်။ ပ၀တ္တမာနာ၊ ဖြစ်လတ္တော်။ ကာယကမ္မာဒီနာမံ၊ ကာယကံ အစရှိသော အမည်ကို။ လဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ သံ၀ရော၊ သည်။ ကမ္မံ၊ သည်။ ယဒိ(ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧ၀ं သတိ။) သေ၀ပိ၊ ထိုသံ၀ရသည်လည်း။ စက္ခုန္ဒြိယာဒီသု၊ စက္ခုန္ဒြေ အစရှိသော ဒ္ဓါရတို့ဘ်။ ပ၀တ္တမာနော၊ သော်။ စက္ခုကမ္မာဒီနာမံ၊ စက္ခုကံ အစရှိသော အမည်ကို။ လဘေယျ၊ ရကုန်၏။ ဤတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ စက္ခုန္ဒြိယ-သံ၀ရော စက္ခုကမ္မန္တိအာဒိ အာဟ။

ဤတရော၊ သည်။ တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ သုတ္တပဒံ၊ သုတ်ပုဒ်ကို။ အပသာဒေန္တာ၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) စတူသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဒ္ဓါရေသု၊ တို့ဘ်။ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ပယ်ပြီး၍။ ပဋ္ဌမေ၊ ၁ါးပါးမြောက်ဖြစ်သော။ ကာယ-ဒ္ဓါရေ၊ ဘ်။ ပသာဒကာယံ၊ ပသာဒကာယကို။ (ကာယပသာဒကို။) သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဝိညတ္တိကာယံ၊ ဝိညတ္တိကာယကို။ (ကာယဝိညတ်ကို။) သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဟိ၊ မှန်။ ဧသာ၊ ထိုပရ၀ါဒီသည်။ ပသာဒကာယမ္ပိ၊ ကိုရင်း။ (ကာယပသာဒကိုရင်း။) ဝိညတ္တိကာယမ္ပိ၊ ကိုရင်း။ (ကာယဝိညတ်ကိုရင်း။)

ကာယိန္ဒြိယန္ဓေဝ၊ ကာယိန္ဒြေဟိ ရှိသော။ ဣစ္ဆတိ။ မနောဒ္ဓါရေပိ၊ ဥ္ဓလည်း။ ဝိပါကဒ္ဓါရံ၊ ဘဝင်စိတ်ဟူသော ဝိပါကဒ္ဓါရကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ကမ္မဒ္ဓါရံ၊ ကုသိုလ်စိတ် အကုသိုလ်စိတ်ဟူသော ကမ္မဒ္ဓါရကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ အသံဝရေပိ၊ ဥ္ဓလည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာတိ၊ အစရှိသော။ သုတ္တံ၊ သည်။ တေသု ဒ္ဓါရေသု၊ တို့ဥ္ဓ။ သံဝရသံဝရ-မေဝ၊ သံဝရအသံဝရကိုသာ။ ဒီပေတိ။ တဿ၊ တို့ သံဝရအသံဝရ၏။ ကမ္မဘာဝံ၊ ကုံ၏ အဖြစ်ကို။ နု(ဒီပေတိ)၊ ပြသည်မဟုတ်။ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သံဝရောကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂–ကမ္မကထာ အဖွင့်

(၆၃၃–(၆၃၅)။ ဣဒါနိ ကမ္မကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မကထာ၌။ နာဟံ ။ပေ။ ကမ္မာနန္တိ၊ အစရှိသော။ သုတ္တပဒံ နိဿာယ၊ ၍။ သမ္ဘံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ သဝိပါကံ၊ အကျိုးနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ မဟာ-သံဃိကာနံ။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့အား။ (ဒသောတုံ-ဥ္ဓ စပ်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါတုရားသည်။ စေတနံ၊ စေတနာကို။ ကမ္မံ၊ ကံဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ //သတ္ထာရာ၊ သည်။ အဝိသေသေန၊ ကုသိုလ်စေတနာ အကုသိုလ်စေတနာ အဗျာကတစေတနာဟု အထူးမမ, သာမည အားဖြင့်။ စေတနာ၊ ကို။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ သာ စ၊ ထို စေတနာ သည်လည်း။ ကုသလာကုသလာ ဝ၊ ကုသိုလ်စေတနာ အကုသိုလ်စေတနာ သည်သာ။ သဝိပါကာ၊ အကျိုးနှင့်တကွဖြစ်၏။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတ စေတနာသည်။ အဝိပါကာ၊ အကျိုးမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ ဝိဘာဂံ၊ ဤဝေဖန် အပ်သော အထူးအပြားကို။ ဒယေတုံ/ သဗ္ဗံ ကမ္မန္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသာ။ ပဋိညာ ဣတရသာ။ ပုန၊ တဖန်။ သမ္ဘာ စေတနာတိ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဠေသု၊ တို့ဥ္ဓ။ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတ်စေတနာကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခေပေါ၊ ကိုဝင်း။ ကုသလာကုသလေ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာတို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ၊ ကိုဝင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ [စေတနာကို အရကောက်ရမည်ဖြစ်သော ကြောင့် "ကုသလာကုသလာ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဝိပါကာဗျာကတာတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ သဝိပါကာဝိပါကစေတနံ၊ အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သော စေတနာ, အကျိုးမရှိသော စေတနာကို။ သရူပေန၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒယေတုံ ဝုတ္တံ။ ဣဒေ၊ ဤ ကမ္မကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်း သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ နာဟံ ဘိက္ခဝေတိ သုတ္တံ၊ အစရှိသော သုတ်သည်။

(အသာဓကံ-ဌ် စပ်ဒ) ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဒိဋ္ဌမမ္မာဒီသု၊ ဒိဋ္ဌမမ္မတာဝ အစရှိသည်တို့ဌ်။ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒနံ၊ အကျိုးကို ခံစားခြင်းကို။ သန္ဓာယ။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ ။ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃-သဒ္ဒေါ ဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်

၆၃၆-၆၃၇။ ဣဒါနိ သဒ္ဒေါ ဝိပါကောတိကထာ နာမ ဟောတိ။တတ္ထ၊ ထိုသဒ္ဒေါ ဝိပါကောတိကထာဌ်။ သော၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ တသ္မာ ကမ္မဿ၊ ထိုကံကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစိတတ္တာ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဿန္နတ္တာ၊ ပွါးများအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပုလတ္တာ၊ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပြဟ္မဿ ဃရေ၊ ပြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံတော်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့ကို။ အယောနိသော ၂၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတ္တာ။ သဒ္ဒေါ၊ အသံသည်။ ဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာသံဃိကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေသံ၊ ထို

၁။ သဝိပါကော ။ပေ။ ဝုတ္တံ။ ။"ဝိပါကာ အဗျာကတာ"စသည်ဖြင့် အဝိပါက စေတနာကိုသာ သရုပ်သကောင်အဖြစ်ဖြင့် ပြ၏။ သဝိပါက စေတနာအတွက် သရုပ်သကောင်အားဖြင့် မပြ။ သို့သော် အဝိပါက စေတနာကို သရုပ်သကောင်အားဖြင့် ပြလိုက်လျှင် သဝိပါက စေတနာအတွက်လည်း သရုပ်သကောင်အားဖြင့် ပြပြီးဖြစ်တော့၏-ဟု ယူဆ၍ "သဝိပါကာ ဝိပါကစေတနံ သရူပေန ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ"ဟု မိန့်သည်။ [အဝိပါကစေတနာယ သရူပေန ဒဿိတာယ သဝိပါကာပိ ဒဿိတာယေव နာမ ဟောတိတိ မညမာနော (မှတ်ထင်သည်) ဟုတ္တာ အာဟ သဝိပါကာ-ဝိပါကစေတနံ သရူပေန ဒဿေတုန္တိ-ဋီကာ။]

၂။ အယောနိသော ဂဟေတ္တာ။ ။"သော တသ္မ ကမ္မဿ ။ပေ။ ပြဟ္မဿ ဃရေ ဟောတိ"ဟူသော ပါဠိတော်သည် အသံကောင်းခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြသော ပါဠိတော် ဖြစ်သည်ကား မှန်၏။ သို့သော် သဒ္ဒရုပ်သည် စိတ်, ဥတုကြောင့်သာ ဖြစ်ရကား ဝိပါက မဖြစ်နိုင်။ အသံကောင်းခြင်း၏ အကြောင်းကား အသံဖြစ်ရာ ကဏ္ဌစသော အရုပ်တို့ဌ် ကမ္မဇရုပ် ပါ၏။ ထို ကမ္မဇဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်လည်း ရှေးကံ ဂကောင်းလျှင် ကောင်း၏။ ရှေးကံ မကောင်းလျှင် ညံ့၏။ထိုကမ္မဇပထဝီဓာတ်နှင့် စိတ္တဇပထဝီဓာတ်တို့ ထိခတ်မိသောအခါ အသံဖြစ်ပေါ်လာရကား ကမ္မဇပထဝီ ကောင်းလျှင် အသံကောင်း၏။ ကမ္မဇပထဝီ မကောင်းလျှင် အသံညံ့၏။ ဤသို့ ယူရမည်ကို မယူပဲ သဒ္ဒရုပ်ကိုပင် တိုက်ရိုက်အကျိုးဝိပါက်ဟု ယူဆလေသည်။

ပရဝါဒီတို့အား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ ကံ ဟူသော ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော။ အရှုပခမ္ဘာဝ၊ နာမ်တရားတို့ချည်းသာ။ ဝိပါကာတိနာမ်၊ ဝိပါက ဟူသော အမည်ကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ရှုပခမ္ဘော သု ပန၊ ရူပ်တရားတို့ဘက်။ အယံ-ဝေါဟာရော၊ ဤ ဝိပါက် ဟူသော အခေါ်အဝေါ်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ ဒယော တုံ ။ပေ။ ဣတရသာ။

သုခဝေဒနီယောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဝိပါကော နာမ၊ အကျိုးဝိပါက်မည်သည်။ ဝေရှုပေါ၊ သုခဝေဒနီယော စသော ဤသို့သဘော ရှိသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သော တယာ ကမ္မသာတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ လက္ခဏပဋိလာဘဒဿနတ္ထံ၊ မြဟွဲသရလက္ခဏာ တော်ကို ရခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဘဂဝတာ)။ ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ မဟာပုရိသော၊ မြတ်သောယောကျ်ား ဘုရားလောင်းသည်။ ကမ္မသာ၊ ကံ၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုစိပရိဝါရော၊ စင်ကြယ်သော အခြေ အရံ ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ။ စ၊ ထိုသို့ ကံကြောင့် စင်ကြယ်သော အခြေအရံရှိပါ သော်လည်း။ ပရိဝါရော၊ အခြေအရံသည်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးဝိပါက်သည်။ န၊ မဟုတ်။ တသ္မာ။ ဧတံ၊ ဤ သော တယာ ကမ္မသာ အစရှိသော စကားရပ် သည်။ အသာဓကံ၊ သာဓကမမြောက်။ [ရှေးကံကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ စင်ကြယ်သောအခြေအရံရှိ၏။ သို့သော် အခြေအရံသည် ကံ၏ အကျိုးရင်း ကမ္မဇရူပ်မဟုတ်။ အကျိုးဆက်သာတည်း။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သဒ္ဒေါ ဝိပါကောတိ ကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄-သဠာယတနကထာ အဖွင့်

၆၃၈-၆၄၀။ ဣဒါနိ သဠာယတနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သဠာယတနကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဠာယတနံ၊ စက္ခာယတနစသော ခြောက်ပါးသော အာယတနသည်။ ကမ္မသာ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြု အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ ။ပေ။ မဟာသံဃိကာနံ၊ တေ သန္ဓာယ စက္ခာယတနံ ဝိပါကောတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရ-ဿ။ သေသံ၊ ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေव၊ သဠာ-ယတနံ ဝိပါကောတိတ္တေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ မနာယတနံ၊ မနာယတနသည်။ သိယာ၊ အ၍ရှိသည်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်တည်း။ သေသာနိ၊ မနာယတနမှ ကြွင်းသော အာယတနတို့သည်။ ဧကဝလံ၊ ဝိပါကမဖက် သက်သက်။ ကမ္မ-သမုဋ္ဌာနာနိ၊ ကံဟူသောဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။

နှ၊ မဟုတ်။ တသ္ဓာ။ ဟေ၊ ဤ နုနေ့ သဌာယတနံ ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပ္ပန္နံ ဟူသော စကားသည်။ အသာမကံ၊ ကာ၀ကမမြောက်။ ဤတို၊ အပြီးတည်း။

သဌာယတနကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာ အဖွင့်

☰ ၆၄၁-၆၄၅။ ဤဒါနိ သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသတ္တက္ခတ္တုပရမကထာ၌။ ကသ္မာ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ ပဋိသန္ဓေ ခုနစ် ကြိမ်ဟူသော အလွန် အတိုင်းအရှည် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဤတို၊ သို့။ (ဘဂ၀တာ) စုတ္တံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သတ္တက္ခတ္တုပရမတာယ၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမ၏ အဖြစ်၌။ နိယ-တော၊ အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီ။ ဤတို ယေသံ ၊ ပေ။ ဥတ္တရုပထကာနံ တေသံ၊ ထိုပရ၀ါဒီတို့အား။ (ဒသောတုံ-ဌ္ဌစပ်။) ယေနု၊ အကြင်အမြဲသတ်မှတ်, ဆုံးဖြတ်ကြောင်း နိယာမကြောင့်။ သော၊ ထို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမတာယ၊ ဌ္ဌ။ နိယတော၊ မြဲသည်။ ဘ၀ေယ္ယ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အရိယမဂ္ဂံ၊ သောတာပတ္တိအရိယာမဂ်ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ အညော၊ အခြားသော။ တသ္မာ၊ ထိုသတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (သော) နိယာမော၊ ထို အမြဲသတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ကြောင်း တရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဤတို၊ သို့။ ဤမံ ဝိဘာဂံ ၊ ဤ ၀ေဖန်အပ်သော အထူးကို။ ဒသောတုံ ပုစ္ဆာ သကပ ါဒီသာ၊ ပဋိညာ ဤတရဏာ။

မာတာ ဇီ၀ိတာတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါ၀ယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ နိယာမော၊ နိယာမတို့သည်။ သမ္မတ္တနိယာမော စ၊ သမ္မတ္တနိယာမရင်း။ မိစ္ဆတ္တနိယာ-ဂမော စ၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမရင်း။ (ဤတို၊ သို့) ဇဒ္ဓ၊ ၂-ပါးတို့တည်း။ သမ္မတ္ထ-နိယာမော//သမ္မတ္ထနိယာမသည်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်တည်း။ သော၊ ထို အရိယမဂ်သည်။ အ၀ိနိ၀ါ၀ါ၀ဓမ္မတ၀ဇ္ဇ၀ေ၊ အ၀ါယ် ၄-ပါး၌ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျရောက်ခြင်းသဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ ဖလုပ္ပတ္တိဋ္ဌ၊

ဤမံ ဝိဘာဂံ။ "ဝိဘာဂံ" ဟုလာရာ၌ "ခွဲခြားဝေဖန်အပ်သော အပြား" ဟု ဖွင့်လေ့ရှိ၏။ ဤ၌ကား ထိုသို့ ၂-မျိုး ၃-မျိုး စသော အပြားမရှိ။ "အရိယမဂ်သည်သာ သတ္တက္ခတ္တုပရမ ပုဂ္ဂိုလ် အဖြစ်ကို သတ်မှတ်ကြောင်း နိယာမ ဖြစ်၏။ အခြားနိယာမ မရှိ" ဟု ဝေဖန်အပ်သော အထူးရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "ဤမံ ဝိဘာဂန္တိ ဤမံ ဝိသေသံ" ဟု ဖွင့်သည်။

မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ ဖိုလ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကိုလင်း။ နိယမေတိ၊ အမြဲ သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်၏။ [နိ+ယမုဓာတ်သည် ဆုံးဖြတ်ခြင်း အနက်ကို ဟော၏။ ထို ကြောင့် ကာရိတ်သွင်းမ၍ "မြဲစေ၏"ဟု အနက်မပေးရ။] မိစ္ဆတ္တနိယာမော၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမသည်။ အာနန္တရိယကမ္မံ၊ အာနန္တရိယကံတည်း။ တံ၊ ထို အာနန္တရိယကံသည်။ အနန္တရာ၊ စုတိ၏ အခြားမဲ့၌။ နိရယူပပတ္တိ၊ ငရဲ၌ဖြစ် ခြင်းကို။ နိယမေတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော နိယာမတို့တွင်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိ မဂ်သည်။ အဝိနိပါတဓမ္မတာယ စ၊ ၌ရင်း။ ဖလုပ္ပတ္တိယာ စ၊ ၌ရင်း။ နိယမိတော၊ အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီ။ ပန၊ ကား။ အယံ၊ ထို သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်၏။ သေသမဂ္ဂနိယာမော၊ သောတာပတ္တိမဂ်မှ ကြွင်းသော အထက်မဂ္ဂနိယာမသည်။ နတ္ထိ။ (ကသ္မာ။) အနဓိဂတတ္တာ၊ မရအပ်သေး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သော၊ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာ-နန္တရိယမ်မိ၊ အာနန္တရိယကံကိုလည်း။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ ပန၊ ထိုသို့ မထိုက်ပါသော်လည်း။ တံ၊ အသင် ပရဝါဒီသည်။ အယံ၊ ထို သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိယာမံ ၁၊ (အဝိနိပါတဓမ္မတာ ဖလုပ္ပတ္တိမှ တပါးသော သတ္တက္ခတ္တုပရမ အဖြစ်၌) မြဲခြင်းကို။ ဣစ္ဆသိ၊ အလို ရှိတိ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ အသင် ပရဝါဒီကို။ ဝဒါမ ၂၊ ငါတို့ ဆို ကုန်၏။ ဝါ၊ မေးလိုကုန်၏။ (ကိံ၊ နည်း။) ကိံ၊ အသို့နည်း။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏အလိုအားဖြင့်။ သော၊ ထို သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣမိနာ မိစ္ဆတ္တနိယာမေန၊ ဤမိစ္ဆတ္တနိယာမ သည်။ နိယမိတော၊ အမြဲ သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်အပ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒါမ။ ဣတိအယံ အဓိပ္ပါယော။)

၁။ 'တွံ ပနသ္ယ နိယာမံ'။ ။သမ္မတ္တနိယာမ ဟုသည် အရိယာမဂ်တည်း။ ထိုအရိ ယမဂ်သည် အဝိနိပါတဓမ္မအဖြစ်, မိမိ၏အခြားမဲ့၌ ဖိုလ်ဟူသော အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းကို သာ အမြဲ သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်၏။ "ခုနစ်ဘဝအဖြစ်၌ အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်သည်" မဟုတ်။ အသင်ပရဝါဒီကား "ခုနစ်ဘဝ အဖြစ်၌လည်း အရိယာမဂ်က အမြဲ သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်သည်" ဟု အလိုရှိသည်။

၂။ ဧတေန တံ ဝဒါမ။ ။ထိုသို့ "ခုနစ်ဘဝ ဖြစ်ခြင်း၌ အမြဲသတ်မှတ် ဆုံး ဖြတ်ခြင်း" ကို အသင်ပရဝါဒီက အလိုရှိသောကြောင့် အသင့်ကို ငါတို့ မေးလိုကုန် ၏။ "ထိုသတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန်ဖြစ်သူမှာ အမိုက်သတ်ခြင်း အစရှိသော မိစ္ဆ-တ္တနိယာမက ခုနစ်ဘဝအတွင်း၌ တရားမရအောင် ဆုံးဖြတ်ထားသောကြောင့် ခုနစ် ဘာ မပြည့်ခင် တရားမရနိုင်သလော" ဟု သင့်ကို မေးလိုကုန်၏။

အဘဗ္ဗော အန္တရာတိပဠေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ အာနန္တရိယာ-ဘာဝံ၊ အာနန္တရိယကံ၏ မရှိခြင်းကို။ (တနည်း) အာနန္တရိယာဘာဝံ၊ အာ-နန္တရိယကံထိုက်သူ၏အဖြစ်၏ မဟုတ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ သတ္တက္ခ-တ္တုပရမံ၊ ပဋိသန္ဓေ ခုနကြိမ် အလွန် အတိုင်း အရှည် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ အတ္ထိ သော နိယာမောတိပဠေ၊ အစရှိသောပြဿ-နာ၌။ သတ္တက္ခတ္တုပရမတာယံ၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမ၏ အဖြစ်၌။ နိယာမံ၊ အမြဲ သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ အပဿန္တော၊ မတွေ့သည်။ (ဟုတ္စာ။) ပဋိ-က္ခိပတိ။ အတ္ထိ တေ သတိပဋ္ဌာနာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ နိယာမ-သခ်ါတော၊ နိယာမဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ မဂ္ဂဓမ္မေ၊ မဂ်တရားတို့ကို။ဒသေတုံ၊ ဌာ။ (သကဝါဒီနာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုသတ္တက္ခတ္တုပရမ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (သန္ဓာန်၌) ပုန၊ တဖန်။ (ထပ်၍။) ပဌမမဂ္ဂါနုဗ္ဗတ္တိတော ၂၊ ပဌမမဂ်၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တေပိ၊ ထိုနိယာမဟု ဆိုအပ်သော မဂ်တရား တို့သည်လည်း။ နတ္ထိ၊မရှိကုန်။ တဿ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ တွေ့၊ ဤသတ္တ-ကွတ္တုပရမကထာ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္တမေဝ။

နနု သော သတ္တက္ခတ္တုပရမောတိ ဇော၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဇော်ကော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဘဝေ၊ ဘဝ တို့ကို။ သန္ဓာဝိတ္စာ၊ ပြေးသွားပြီး၍။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့။

၁။ **အဘဗ္ဗော အန္တရာ။** ။ပါဠိတော်၌ "အဘဗ္ဗော အန္တရာ ဓမ္မံ အဘိသ-မေတုံ"ဟု ပြဿနာရှိ၏။ "ခုနစ်ဘဝ မရောက်မီ အကြား၌ သစ္စာ ၄-ပါးတရားကို သိခြင်းဌာ မထိုက်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ အာနန္တရိယက်၏ မရှိ ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ ပဌမပယ်၏၊ မှန်၏။ အာနန္တရိယက်ရှိနေသူမှာ အကြား၌ သစ္စာ ၄-ပါး တရားကို သိခြင်းဌာမထိုက်။ အာနန္တရိယက်မရှိလျှင် သိခြင်းဌာထိုက်၏။ ထို့ ကြောင့် "အဘဗ္ဗော မထိုက်ဖူးလော" ဟု မေးရာဝယ် အာနန္တရိယက် မရှိခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ "နနု ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပဌမ ပယ်သည်။

ဒုတိယထပ်၍ မေးသောအခါ ခုနစ်ဘဝ မပြည့်မီ အကြား၌ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိလျှင် သတ္တက္ခတ္တုပရမ မဟုတ်သောကြောင့် သတ္တက္ခတ္တုပရမကို ရည်ရွယ်၍ "အာမန္တာ"ခုနစ်ဘဝ မပြည့်မီ အကြား၌ အထက်တရားကိုသိခြင်းဌာ မထိုက်သူမှန်၏ ဟု ဝန်ခံသည်။ အာနန္တရိယာဘာဝံပုဒ်၌ ၂-နက်မေးရပုံကို ဦးကာ၌ကြည့်ပါ။

၂။ **ပဌမမဂ္ဂါနုဗ္ဗတ္တိတော။** ။သတ္တက္ခတ္တုပရမ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သတိပဋ္ဌာန် စသော မဂ်၌ပါသော တရားတို့ကြောင့် သတ္တက္ခတ္တုပရမအဖြစ်၌ မြဲ၏။ ထိုသို့ မြဲကြောင်းဖြစ်သော သတိပဋ္ဌာန်စသော မဂ်တရားတို့သည် မဂ်ရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရှိကုန်သလော ဟု မေးသောအခါ မဂ်ရပြီးနောက် ထိုသတိပဋ္ဌာန်စသော မဂ်တရား တို့ ထပ်၍မဖြစ်သောကြောင့် "နနု ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။

အယံ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တ္တေကေ၊ ကုန်သော။ (ဘဝေ သန္ဓာဝိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိသေတိ။) ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဉာဏပလေန၊ ဉာဏ်တော်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဗျာကရောတိ၊ ဖြေဆိုတော်မူ၏။ ဘဝနိယာမံ နာမ၊ ဘဝ၏ မြဲခြင်းမည်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော တရားကို။ (ပဿိတ္မာ၊ မြင်တော်မူ၍။) နဗျာကရောတိ၊ ဖြေတော်မူသည် မဟုတ်။ (တနည်း) ဘဝ-နိယာမံ နာမ၊ မည်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော တရားကို။ နဗျာကရောတိ)။ [ဘဝမည်ရှေ့ မည်မျှကား ဟောတော်မမူပါ ဟူလို။] ဝေန၊ ထို့ကြောင့်။ (ဟိုသို့ တစုံတခုသော ဘဝနိယာမကို ဖြေတော်မမူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) သတ္တက္ခတ္တုပရမောတိ ဝါ၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်ဟူ၍ဝင်း။ ကောလံ-ကောဃလောတိ ဝါ၊ ကောလံကောလ သောတာပန်ဟူ၍ဝင်း။ ကေဝိဒိတိ ဝါ၊ ကေဝိဒိ သောတာပန်ဟူ၍ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေ၊ ဤ နှစ်ပါး သော သတ္တက္ခတ္တုပရမောဟူသောစကားသည်။ အသာဓကံ၂၊ သာဓက မမြောက်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဘတ္တက္ခတ္တုပရမကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နံ့ဌိတာ။)

ဖ၄ဖ-ဖ၄၇။ ကောလံကောလကေဝိဒိကထာယောပိ၊ ကောလံကောလ ကထာ, ကေဝိဒိကထာတို့ကိုလည်း။ ဣမိနာဝ ဥပါယေန၊ ဤသို့ ကပ်၍ သိကြောင်းနည်းဖြင့်ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၈–ဧဝိတာဝေါရောပနကထာ အဖွင့်

ဖ၄၈-ဖ၄၉။ ဣဒါနိ ဧဝိတာဝေါရောပနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဧဝိတာဝေါရောပနကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေါသသမ္ဘယတ္တေန၊

၁။ နဗဝနိယာမံ နာမ။ ။"ဘဝနိယာမံ နာမ ကိဉ္စိ "၏ စပ်ဟုတ် မရှိသော ကြောင့် "ပဿိတ္မာ" ဟု ကြွင်းကျန်နေသောပုဒ်ကို ထည့်ပါ။ (တနည်း)ရှေ့ဝါကျမှ "ဗျာကရောတိ" ကြိယာကို ယူ၍စပ်ပါဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

၂။ ။ဤ သတ္တက္ခတ္တုပရမ ကထာ၌ ဟောလိုရင်းဘာချုပ်မှာ-"သတ္တက္ခတ္တု ပရမသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သတ္တက္ခတ္တု ပရမအဖြစ်၌ မြဲ၏" ဟု ပရဝါဒီက ယူဆခြင်း၊ သကဝါဒီက "မမြဲ"ဟု ယူဆခြင်းသည် လိုရင်း အချုပ်တည်း။

၂။ ဘသာဝကမေတံ။ ။ပရဝါဒီသည် သတ္တက္ခတ္တုပရမဟူသော စကားကို အထောက်အထားပြု၍ ခုနစ်ကြိမ်အထိ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ခုနစ်ဘဝရှိရမည်ဟု ယူထား၏။ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည်ကား ခုနစ်ကြိမ် အတိအကျဟု ဟောတော်မမူ။ ခုနစ်ကြိမ် အလွန်ဆုံးဟုသာ ဟောတော်မူသည်။ ခုနစ်ကြိမ်အလွန်ဆုံးဟု ဟောတော်မူသဖြင့် ခြောက်ကြိမ်, ငါးကြိမ်စသည်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် နဗဝ သော သတ္တက္ခတ္တုပရမော ဟူသောစကားသည် သာဓက မမြောက်။

ဒေါသသမ္ဘယုတ်ဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပါဏာတိပါတော၊ သတ္တဝါကို လျင်စွာ ကျစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါသော စ၊ ကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နဿ၊ မဂ်ဒိဋ္ဌိနှင့် ပြည့်စုံသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပဟီနော၊ မပယ်အပ်။ တဿ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နော၊ သည်။ သဏ္ဌိစ္ဆ၊ သတ္တဝါဟု သိသော သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပေယျ၊ ခွင်းဆုသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗသေလိယာပရသေလိယာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဧတံ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နောတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋ္ဌိညာ ဣတရဿ။ ပန၊ ကား။ သဏ္ဌိစ္ဆ မာတရန္တိအာဒိပဋ္ဌေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသောတိ၊ အစရှိသော။ သုတ္တာဘယေန၊ သုတ်နှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ သတ္တရိ အဂါရ-ဝေါတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ သတ္ထာရာဒီသု၊ ဘုရားအစရှိသည်တို့၌။ သဂါရဝဿ၊ ရှိသေခြင်းနှင့်တကွ။ သိက္ခာပဒဿ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို။ ဝိတိက္ကမာ-ဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ လွန်ကျူးမှု၏ မရှိခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ) ဝုတ္တံ။

ပန၊ ကား။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ အကုသလဝသေန၊ အကုသိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တဿ၊ ထို ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဂါရဝေါ နာမ၊ မရှိသေခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိ-ပိတ္တာ၊ ၍ဝင်း။ သဂါရဝဘာဝံ၊ ရှိသေခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်ကို။ သမ္ဘဋ္ဌိစ္ဆိတ္တာ-စ၊ ဝန်ခံပြီး၍ဝင်း။ ပုန၊ ဖန်။ အဂါရဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော(သမာနော)။ တေသု တေသု ကိစ္စေသု၊ ရတနာ ၃-ပါး၏ကိစ္စမှတပါးသော ထိုထို ကိစ္စတို့၌။ ပယုတတာယ၊ အားထုတ်နေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိကွိတ္တာနံ၊ အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွှင့်အပ်သော စိတ်ရှိသူတို့၏။ ဝါ၊ ပြန့်လွင့်သော စိတ်ရှိသူ တို့၏။ အသတိယာ၊ သတိမဲ့သဖြင့်။ (အမှတ်တမဲ့။) အမနသိကာရေန၊ စေတီတော်ကို နှလုံးမသွင်းသဖြင့်။ စေတိယေ၊ စေတီတော်၌။ အဘိဝါဒန-ပဒက္ခိဏကရဏာဘာဝံ၊ ရှိခိုးမှုကို ပြုခြင်း, ရှိသေမှုကို ပြုခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

ပုန၊ ဖန်။ ဩဒဟေယျာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ တာဒိသာယ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ကိရိယာယ၊ ကျင်ကြီး စွန့်ခြင်း အစရှိသော အမှုအရာကို။ သဏ္ဌိစ္ဆ၊ သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍။ အကရဏတော၊ မပြုခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတိ ဤ ဇီဝိတာဝေါရောပနကထာဘဏ္ဍာ။ ဃသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဇီဝိတာဝေါရောပနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉–ဒုဂ္ဂတိကထာ အဖွင့်

၆၅၀–၆၅၂။ ဣဒါနိ ဒုဂ္ဂတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ဒုဂ္ဂတိ ကထာဘ္ဒ။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိဿ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝရင်း။ ဒုဂ္ဂတိ-သတ္တာနံ၊ ဒုဂ္ဂတိတုံ့ခံဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ရူပါဒိ အစ ရှိသော အာရုံရှိသော။ တဏှာ၊ တဏှာရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးစုံ ကိုလည်း။ ဒုဂ္ဂတိတိ၊ ဒုဂ္ဂတိဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူပြီး၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဏ ထာ၊ ထို နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့်။ အဝိဘဇိတ္ဝာ၊ မခေဖန်မူ၍။ အဝိသေသေနေဝ၊ အထူးမမ သာမညအားဖြင့်သာ။ ဒီဠ္ဍသမ္ပန္နဿ၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ (ကေ စိယ) ဥတ္တရုပထကာ သေယျထာပိ၊ တို့ကဲ့သို့တည်း။ ဧတေ သန္ဓာယ ॥ပေ॥ ဣတရုဿ॥

အာပါယိကေ ရူပေရဇ္ဇေယျာတိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ပရဝါဒိနော၊ ၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအားဖြင့်။ ဒီဠ္ဍသမ္ပန္နဿ၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိသတ္တဝါ တို့၏ အာရုံကို။ အပ္ပဟီနာ၊ မပယ်အပ်သေး။ တဿ၊ ထို ဒီဠ္ဍသမ္ပန္နပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ [သကဝါဒီတို့က ဒုဂ္ဂတိသတ္တဝါတို့၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာကို ဒုဂ္ဂတိဟု မယူလို၊ ဘဝကိုသာ ဒုဂ္ဂတိ ဟု ယူလို သည်။ ထိုကြောင့် "အာပါယိကော"စသော ပြဿနာသည် ပရဝါဒီ အယူ အားဖြင့် သကဝါဒီက မေးသော ပြဿနာတည်း။] ဣတ္ထ၊ ဤဒုဂ္ဂတိကထာ၌။ သော၊ ကြင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်သည်။ ဒုဂ္ဂတိပဟာနမေဝ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝကို ပယ်ခြင်းကိုသာ။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနိတဏှာပဟာနံ၊ ဒုဂ္ဂတိသို့ ရောက်ကြောင်းတဏှာကို ပယ်ခြင်းကိုသာ။ ဒီပေတိ။ ဒုဂ္ဂတိသတ္တာနံ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝ၌ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏။ ရူပါဒိအာရမ္မဏာယ၊ ရူပါဒိအစရှိသော အာရုံရှိသော။ တဏှာယ၊ တဏှာကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ နဒီပေတိ)။ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒုဂ္ဂတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

(၆၅၃။ သတ္တမဘဝိကကထာယပိ၊ ဘ္ဍလည်း။ သေသနယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒ္ဒါဒသမဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

ဒ္ဒါဒသမဝဂ် ပြီးပြီ။

၁၃–တေရသမဝဂ္ဂ

၁–ကပ္ပဋ္ဌကထာ အဖွင့်

၆၅၄–၆၅၇။ ဣဒါနိ ကပ္ပဋ္ဌကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုကပ္ပဋ္ဌ-ကထာဌ်။ ရာဇဂိရိကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ (ဧဝံ။) ယေသံ၊ အကြင် ၊ရဝါဒီတို့၏။ သမဂ္ဂံ၊ ညီညွတ်သော။ သံဃံ၊ ကို။ ဘေတ္တုနု၊ ခဲ့ပြီးမျှ။ ကပ္ပံ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး။ နိရယမှိ၊ ငရဲ၌။ ပစ္စတိ၊ ကျက်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော ပါဠိတော်ကြောင့်။ သကလမှိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ကပ္ပံ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး။ သံဃဘေဒကော၊ သံဃာကို သင်းခဲ့သူသည်။ နိရယေ၊ ဌ်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်ရ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ၊ ပေ။ ဣတရသ။ ဗုဒ္ဓေါ စ လောကေတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေန၊ ဘုရားရှင်၏ ပွင့်တော်မူခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်းမဲ့။ သံဃဘေဒဿ၊ သံဃာ့ဘေဒကံ၏။ အဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ မဖြစ်နိုင်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သက်ဝါဒီနာ)ဝုတ္တံ။ ကပ္ပေါ စ။ ပေ။ ဘိဇ္ဇတိတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားရပ်ကို။ (ဒယ်ဆောတုံ ဝုတ္တံ-ဌ် စပ်။) သော၊ ထိုကပ္ပဋ္ဌဗုဒ္ဓုလ်သည်။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ ကပ္ပံ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး။ ယဒိ တိဋ္ဌတိ၊ အုံ့။ (ဧဝံ သတိ။) သဏ္ဌာဟနတော၊ ကမ္ဘာ၏ တည်ရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ တံ ကမ္မံ၊ ထို သံဃဘေဒကံကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ တတ္ထ၊ ထိုငရဲ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒယ်ဆောတုံ၊ ဝုတ္တံ။

အတီတန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိပလကထာဌ်။ ဝုတ္တာဓိပ္ပါယမေव၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်သာ။ ကပ္ပဋ္ဌော ဣဒ္ဓိမာတိပဇ္ဇ၊ အစရှိသောပြဿနာဌ်။ ဘာဝနာမယံ၊ ဘာဝနာကြောင့်ဖြစ်သော တန်ခိုးကို။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိကိုပတိ။ ပန၊ ထိုသို့ ပယ်ပါသော်လည်း။ ပရသမယေ၊ ပရဝါဒီတို့၏အယူဌ်။ အာသေ၊ ထိုကပ္ပဋ္ဌဗုဒ္ဓုလ်၏။ ဇာတိမယံ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေကြောင့်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိံ၊ တန်ခိုးကို။ ဣစ္ဆန္တိ။ တံ၊ ထို ဇာတိမယဣဒ္ဓိကို။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိဇာနာတိ။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါတိအာဒိ၊ အစရှိသော။ တေ၊ ဤအယူသည်။ ဇာတိမယာယ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေကြောင့်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့သော။ လဒ္ဓိမတ္တံ၊ အယူမျှသာတည်း။ ["ဇာတိမယဣဒ္ဓိ မရှိနိုင်ပါ"ဟူလို။] တေန၊ ထိုဇာတိမယဣဒ္ဓိဖြင့် တန်ခိုးရှိ၏ဟူသောအယူဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအုံ့နည်း။ ပန၊

စင်စစ်ကား။ အာသ၊ ထို ကပ္ပဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဤဒ္ဓိ၊ ဤဒ္ဓိသည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အုံ့။ (ဝေ သတိ။) ဤမိနာ နယေန၊ ဤ ဤဒ္ဓိပါဒ်တို့ကို ပွါးစေ ဖြစ်စေခြင်းဟူသော နည်းဖြင့်။ ဤဒ္ဓိပါဒါ၊ တို့ကို။ ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်။ ဘဝေယ္ယုံ။ ဤတို့ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ အာပါယိကော နေရယိကောတိ သုတ္တံ၊ အစရှိသော သုတ်ကို။ (ဝုတ္တံ အသာကေ-တ္ဌိဋ္ဌ စပ်။) သော၊ ထို ကပ္ပဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (တိဋ္ဌေယ္ယ-ဋ္ဌ စပ်။) ကေ၊ တခုသော။ ကပ္ပံ၊ မဟာကပ်ကို။ အသိတိဘာဂေ၊ ရှစ်ဆယ်သောအဖို့တို့ကို။ ကတ္တာ။ တဇော၊ ထို ရှစ်ဆယ်သောအဖို့မှ။ ကေဘာဂမတ္တံ၊ တခုအဖို့အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကာလံ၊ အန္တရကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယ္ယ။ တံ၊ ထို အန္တရကပ်ဟူသော။ အာယုကပ်ံ၊ အာယုကပ်ကို။ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တသ္မာ အသာမက်။ ဤဟိ၊ အပြီးတည်း။

ကပ္ပဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂-ကုသလပဋ္ဌိလာဘကထာ အဖွင့်

၆၅၀—၆၅၉။ ဤဒါနိ ကုသလပဋ္ဌိလာဘကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ကုသလပဋ္ဌိလာဘကထာ၌၊ ကပ္ပဋ္ဌော၊ ကပ္ပဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည် (သံဃဘေဒက ကံကြောင့် အာယုကပ်ပတ်လုံး ငရဲ၌တည်လတ္တံ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဘကသမယော၊ မိမိဟူသော သကဝါဒီ၏အယူ၌။ ကာမာဝစရကုသလမေव၊ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကိုသာ။ ပဋ္ဌိလဘတိ၊ ရနိုင်၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ယေန၊ အကြောင်း ကုသိုလ်ဖြင့်။ တံ ဥပပတ္တိံ၊ ထို ငရဲ၌ဖြစ်ခြင်းကို။ ဗဒ္ဓိဗာဟေယျ၊ တားမြစ် နိုင်ရာ၏။ မဟာဂုတ်၊ မဟာဂုဏ်သော်လည်း ဖြစ်သော။ လောကုတ္တရံ ဝါ၊ လောကုတ္တရာသော်လည်း ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုကုသိုလ်ကို။ နု ပဋ္ဌိလဘတိ၊ မရနိုင်။ ပန၊ ကား။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဤမံ ဝိဘာဂံ၊ ဤ ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြားကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ အဝိသေသေနေव၊ အထူးမမ, သာမညအားဖြင့်သာ။ သော၊ ထို ကပ္ပဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကုသလစိတ္တံ၊ ကို။ နု ပဋ္ဌိလဘတိ၊ မရနိုင်။ ဤတိ၊ သို့။ ဥတ္တရာပထကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (ဃ.ထာ၊ တ္ထ။ လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ ဝိဘာဂဒဿနေန၊ ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြားကို ပြခြင်းဖြင့်။ တံ လဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတုံ၊ ဖျက်ခြင်းငှါ။ ပုဗ္ဗာ သကဝါဒိဿ။ ပဋ္ဌိညာ ဤတရဿ။ ဣတ္ထ၊ ဤ ကုသလပဋ္ဌိလာဘကထာ၌။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထ-မေဝ။ ဤတိ၊ အပြီးတည်း။

ကုသလပဋ္ဌိလာဘကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃-အနန္တရာပယုတ္တကထာ အဖွင့်

၆၆၀–၆၆၂။ ဣဒါ အနန္တရာပယုတ္တကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအနန္တရာပယုတ္တကထာ၌။ ယေန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (အာဏတ္တံ-၌ စပ်။) ခန္ဓဘေဒတော၊ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ၏ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ၏ ပျက်ရာအခါမှ။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့ဘဝ၌။ ဝိပါကဒါယကံ၊ အကျိုးကိုပေးတတ်သော။ မာတုဃာတာဒိ၊ အမိကိုသတ်ခြင်းအစရှိသော။ အာနန္တရိယကမ္မံ၊ အာနန္တရိယကံကို။ အာဏတ္တံ၊ စေခိုင်းအပ်ပြီ။ (သော၊ ထို အာဏာပဏပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အနန္တရာပယုတ္တော နာမ၊ အနန္တရာပယုတ္တမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့စေခိုင်းရာ၌။ (မိစ္ဆတ္တနိယတော ဟောတိ-၌ စပ်။) ယဿ၊ အကြင်စေခိုင်းတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (အာဏာပဏပုဂ္ဂိုလ်သည်။) နိယတာယ၊ မြဲသော။ အာဏတ္တိယာ၊ စေခိုင်းခြင်းဖြင့်။ အာဏတ္တော၊ စေခိုင်းအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ ကမ္မံ၊ ထို မာတုဃာတက အစရှိသောကံကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ [ပြန်၍ မရှုပ်သိမ်းဃသာ စေခိုင်းခြင်းဖြစ်သောကြောင့် "နိယတာယ အာဏတ္တိယာ"ဟု ဆိုသည်။) သော၊ ထို စေခိုင်းတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထသာဓိကာယ၊ သတ်ခြင်းစသောအကျိုးကို ပြုံးစေတတ်သော။ စေတနာယ၊ စေတနာ၏။ ဝါ၊ကို။ ဥပဓါဒိတတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မိစ္ဆတ္တနိယတော၊ မိစ္ဆတ္တနိယတပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [သတ်ခြင်းကြီယာကို မပြုမီ ရှေးဦးကပင် သတ်ခြင်းဟူသောအကျိုးကို ပြုံးစေတတ်သောကြောင့် စေတနာကို "အတ္ထသာဓိကာ"ဟု ခေါ်သည်။] သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမသို့။ သြက္ကမိတုံ၊ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ အာဘဗ္ဗော၊ မထိုက်တော့။ ယဿ၊ အကြင်စေခိုင်းတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိယတာယ၊ မမြဲသော။ အာဏတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အာဏတ္တော၊ စေခိုင်းအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သော၊ ထို စေခိုင်းတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထသာဓိကာယ၊ သော။ စေတနာယ၊ ၏။ ဝါ၊ကို။ အနုပ္ပါဒိတတ္တာ၊ မဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မိစ္ဆတ္တနိယတော၊ မိစ္ဆတ္တနိယတပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နု (ဟောတိ၊) မဖြစ်။ သမ္မတ္တ-

---

၁။ **အနန္တရာပယုတ္တော**။ ။ဤခန္ဓာကိုယ် ပျက်ရာကာလ၏ အခြားမဲ့ (ဒုတိယဘဝ)၌ အကျိုးပေးတတ်သော မာတုဃာတကစသော အာနန္တရိယကံကိုပင် "အာနန္တရာ"ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် "ယေန ခန္ဓဘေဒတော အနန္တရာ ဝိပါကဒါယကံ အာနန္တရိယကမ္မံ အာဏတ္တံ"ဟု ဆိုသည်။ ဤဝါကျ၌ ဇီတိန္ဒြေယောကဲ့သို့ ယေန၏ အရဖြင့်ဃသာ စေခိုင်းတတ်သော အာဏာပက ကတ္တားကို အရကောက်ရသည်။

၂။ **အနိယတာယ ၊ပေ၊ နိယတော**။ ။မိမိ၏စေခိုင်းမှုကို မပြုနှင့်တော့ဟု ရှုပ်သိမ်းတားဃသောကြောင့် "အနိယတအာဏတ္တော"ဟု ဆိုသည် ထိုသို့ရှုပ်သိမ်းပါလျက် အာဏတ္တပုဂ္ဂိုလ်က ပြုသော်လည်း စေခိုင်းသူမှာ မိစ္ဆတ္တနိယတ မဖြစ်။

နိယာမံ၊ သို့။ သြက္ကမိတုံ၊ ၄ါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်သေး၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ သကသမယေ၊ ဥ္စ။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။

ပန၊ ကား။ အနိယတာယပိ၊ မမြဲသည်လည်းဖြစ်သော။ အာဏတ္တိယာ၊ စေခိုင်းခြင်းကြောင့်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သို့။ သြက္ကမိတုံ၊ ၄ါ။ အဘဗ္ဗောယေव၊ မထိုက်သည်သာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တရုပယကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ တံ လဒ္ဓိံ၊ ထိုအယူကို။ ဘိန္ဒိတုံ၊ ဖျက်ခြင်း၄ါ။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ပုဗ္ဗပက္ခံ၊ ရှေ့ဦးဖြစ်သော ပြဿနာအဖို့ကို။ (ရှေးဦးစွာ မေးရမည့်အဖို့ကို။) ဒတ္ဝာ၊ ပရဝါဒီအား ပေးပြီး၍။ အနန္တရုပယုတ္တောတိ၊ အနန္တရုပယုတ္တော အစရှိသော ပြဿနာကို။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ (ကာရိတ် ကံ-ဓာတ် ကတ္တား။) အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ (ကာရိတ်ကံ။) ပုစ္ဆာပေတိ၊ မေးစေ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဣတ္ထေ၊ ဤအနန္တရုပယုတ္တကထာ၌။ ပဌမပုစ္ဆာ၊ ရှေးဦးစွာ မေးကြောင်း ပုစ္ဆာသည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ (ပုစ္ဆာတည်း)။ အတ္ထသာဓိက-စေတနာယ၊ သတ်ခြင်း စသော ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော စေတနာ၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ မာတုဃာတာဒိကမ္မဿ၊ အစရှိသော ကံကို။ အာဏတ္တတ္တာဝ၊ စေခိုင်းအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ သော၊ ထိုအာဏာပက ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မိစ္ဆတ္တနိယတော၊ မိစ္ဆတ္တနိယတပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မညတိ၊ မှတ်ထင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆတ္တနိယာမဋ္ဌာတိ ပဋ္ဌံ ပုစ္ဆတိ။ ဥန၊ ကား။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ကေဿ၊ တယောက်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဒ္ဒိန္ဒုံ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ နိယာမာနံ၊ နိယာမတို့သို့။ (မိစ္ဆတ္တနိယာမ, သမ္မတ္တနိယာမတို့သို့။) အနောက္ကမန္တိမတ္တမေဝ၊ မသက်ရောက်ခြင်းမျက်ကိုသာ။ သန္ဓာယ ဒုဗေဝန္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုဗ္ဗ တံ ဂ၊ မ်ိုတိ၊ ကား။ မာတုဃာတာဒိကမ်ိုံ၊ ကို။ (ပယုတ္တံ ဒုဗ္ဗ၊ စေခိုင်းအပ်ပြီ မဟုတ်လော။) တတ္ထ၊ ထိုသို့စေခိုင်းရာ၌။ အနိယတာဏတ္တိ ံ၊ နိယတ မဟုတ်သော စေခိုင်းခြင်းကို။ သန္ဓာယ ။ပေ။ သကဝါဒိဿ။ ဟိ၊ မှန်။ အနိယတမ်ိ၊ နိယတမဟုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အာဏတ္တိ ံ၊ စေခိုင်းမှုကို။ ပယောဇေတ္မာ၊ ယှဉ်စေပြီး၍။ ဌိတဿ၊ တည်သောအာဏာပကပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနုဋ္ဌာဝိကံ၊ မလျော်ကပ်သော အမှုကို။ မယာ၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကုက္ကုစ္စသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ၊ ဖြစ်တတ်သည်သာ။ ဝိပ္ပဋိသာရော၊ နှလုံးမသာမယာခြင်းသည်။ ဇာယတေဝ၊ ဖြစ်တတ်သည်သာ။ ဟဒ္ဒိတိအာဒီ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဟဒ္ဒိ တံ ကမ်ိ ပယုတ္တံ ကုက္ကစ္စံ ဥပ္ပါဒိတံ ဝိပ္ပဋိသာရံ ဇနိကံ ဟူသော စကားရပ်ကို။) ကုက္ကုစ္စုပ္ပတ္တိမတ္တံ၊

ကုက္ကုစ္စ၏ ဖြစ်ခြင်းမျှကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပရ၀ါဒီနာ၊ သည်။ လဒ္ဓိ-ပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ မိမိအယူကို တည်ဆေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ။

၆၆၁။ ဣဒါနိ၊ ဘိ။ အနိယတာဏတ္တိကဿာပိ၊ မမြဲသော စေခိုင်းခြင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အနန္တရုပယုတ္တဿ၊ စေခိုင်းအပ်သော အာနန္တရိယက် ရှိကား။ ၀ါ။ အာနန္တရိယကံကို ဆေခိုင်းတတ်သော။ ယဿ၊ အကြင်အာဏာ-ပဏပုဂ္ဂိုလ်၏ (အဆ၀ါ ဘို)၊ ပရ၀ါဒီနာ၊ သည်။ သမ္မတ္တနိယာမောဏ္ဏံ၊ သမ္မတ္တနိယာမသို့ သက်ရောက်ခြင်းကို။ ပဋိသိဒ္ဓံ၊ တားမြစ်အပ်ပြီ။ တမေ၀ ပုဂ္ဂလံ၊ ထို စေခိုင်းတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အနန္တရုပ-ယုတ္တော ၊ပေ။ သဏ၀ါဒီဿ။ အတ္ထနော၊ ၏။ လဒ္ဓိ၀သေန၊ အယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရ၀ါဒီကို။ သဏ၀ါဒီ၊ သည်။ (စောဇဝတုံ အာဟ-ဘို စပ်။) အဘာ၀ေါ နာမ၊ သမ္မတ္တ နိယာမသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက်သူ မည်သည်။ မာတုဃာတာဒီကမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ကာရကော၊ ပြုသူတည်း။ ဂတ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ ဂဟန၊ ထို စေခိုင်းတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တာနိ ကမ္မာနိ၊ ထို မာတုဃာတ အစရှိသော ကံတို့ကို။ ကတာနိ ကိံ၊ ပြုအပ်ကုန်ပြီ လော။ ဣတိ စောဒေတုံ။ မာတာ ။ပေ။ အာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ တေသံ ဝတ္ထူနံ၊ ထို မာတုဃာတ စသော ဝတ္ထုတို့၏။ အရောဂတာယ၊ စေခိုင်းအပ်သောရောဂါ၏ အထ မဂ်မြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတာရဟံ၊ ကိုသို့ မာတုဃာတ အစ ရှိသော သဘာ၀ရှိသော။ ကိရိယံ၊ ဝေါရောပန စသော အမှုအရာကို။ အပဿန္တော နာ ဟောတိ ပဋိက္ခိ-တိ၊ ဩ၀ိတာ ဝေါရောပိတာ စသည်၌ အသက်ကို သတ်မိလျှင် ဆေခိုင်းခြင်း အထမြောက်သည့်အတွက် ရောဂါ ဖြစ်၏။ ယခုသော် စေခိုင်းသည့်အတိုင်း မလုပ်ရသေးသောကြောင့် "ရောဂါ မဖြစ်သေး"ဟု ဆိုလိုဟန် ဝတ္ထုသည်။]

တံ ဂမ္မံ ပဋိသံဃရိတ္ဝာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ အနိယတာဏတ္တိကမ္မံ၊ မမြဲသော ဆေခိုင်းမှုကို။ (မာတုဃာတက စသည်ပြုဖို့ရန် နိယတ မဟုတ်သော စေခိုင်းမှုကို။) သန္ဓာယ (ဩက၀ါဒီနာ)ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို စေခိုင်း-မှုသည်။ (ပဋိသံဃရံ နာမ ဟောတိ-ဘို စပ်။) မယာ၊ ဝါသည်။ အာဏတ္တံ၊ စေခိုင်းအပ်သော အမှုကို။ (သတ်မှု စသည်ကို။) မာ အကာသိ၊ မပြုလင့်တော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဏတ္တံ၊ စေခိုင်းအပ်သော အမှုကို။ နိ၀ါရေန္တေန၊ တားမြစ်-သော အာဏာ၀ကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဃရံ နာမ၊ ရှပ်သိမ်းအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္တု၊ ဤ ဆေခိုင်းမှု၌။ ပဋိသံဃရဏတ္ထာယ ၀၊ ရှပ်သိမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကုက္ကုစ္စကို။ (ခိုင်းမိတာ မှားပေါ့ဟူသော ကုက္ကုစ္စကို။) ပဋိ၀ိနောဒိတံ (နာမ)၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီး

မည်သည်။ (ဟောတိ)။ ဝိပွဿီသာဏော၊ နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဋိဝိနီတော နာမ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝေ သန္ဓေပိ၊ ဤသို့ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးပါသော်လည်း။ တွေ၊ ဤ စေခိုင်းမှု၌။ ပုရိမာဏတ္တိယာယေဝ၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော စေခိုင်းခြင်း၏ပင်။ နိယတဘာဝံ၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္တာ။) ပရဝါဒီ၊ သည်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တဿ ကမ္မဿ၊ ထို စေခိုင်းမှု၏။ ဝါ၊ ကို။ ပဋိသံဟရဏဘာဝံ၊ ရုပ်သိမ်းအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကို။ သမ္ဘဋ္ဌာပေတ္တာ၊ လက်ခံစေပြီး၍။ (နနု တံ ကမ္မံ ပဋိသံဟဋ္ဌံ, ကုက္ကုစ္စံ ပဋိဝိနောဒိတံ, ဝိပွဿီသာရိယံ ပဋိဝိနီတန္တိ၊ အာမန္တာ ဟု လက်ခံစေပြီး၍။) အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေန္တော၊ တည်စေလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟဠ္ဌိတိအာဒီ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။

(ဒ) ။ ပုနဖန်။ အန္တရာပယုတ္တောတိ၊ အစရှိသော။ ပရိယောသာနပဋ္ဌေ၊ အဆုံးဖြစ်သော ပြဿနာ၌။ ပဌမပဋ္ဌေ ဝိယ၊ ပဌမပြဿနာ၌ကဲ့သို့။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒီဿ။ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ နနု တံ ကမ္မန္တိ၊ အစရှိသော။ အနုယောဂေါ၊ မေးစီစစ်ခြင်းသည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစီစစ်ခြင်းတည်း။ ပဋိသံဟရဏကာလ-တော၊ စေခိုင်းမှုကို ရုပ်သိမ်းအပ်ရာအခါမှ။ ပုမ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပယုတ္တကာလံ၊ စေခိုင်းအပ်ရာအခါကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ ပယုတ္တပုဗ္ဗတာမတ္တံ[2]၊

၁။ နိယတဘာဝံ မညမာနော။ ။အန္တရာပယုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်က သူခိုင်းမိတာ မှားပြီဟု အယူရှိ၍ ဝါခိုင်းတာ မလုပ်နဲ့တော့ဟု ရုပ်သိမ်းသည့်အတွက် စေခိုင်းအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်က အမိုက်ကို သတ်သည် ဖြစ်စေ, မသတ်သည် ဖြစ်စေ စေခိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အပြစ်မရှိတော့။ ဤသို့ သကဝါဒီက အယူရှိသော်လည်း ပရဝါဒီကား ရုပ်သိမ်းခြင်းသည် လိုရင်းမဟုတ်။ ပဌမခိုင်းတုန်းကပင် နိယတဖြစ်လေပြီဟု မှတ်ထင်သောကြောင့် "အဘဗ္ဗော သမ္ဘတ္တနိယာမံ သြက္ကမိတုံ"ဟူသော အမေးကို "အာမန္တာ အိမ်း သမ္ဘတ္တနိယာမသို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက်"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

၂။ လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌာပေန္တော။ ။အတ္တနော လဒ္ဓိ၊ မိမိ၏အယူဟူသည် မိမိ၏ စေခိုင်းမှုကို ရုပ်သိမ်းပြီးသောအခါ "သမ္ဘတ္တနိယာမသို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါ ထိုက်၏"ဟူသော အယူတည်း။ ထိုအယူကို တည်စေလိုသောကြောင့် ဟဠ္ဌိ အစရှိသောစကားကို သကဝါဒီ မိန့်သည်။ ပရဝါဒီက "သမ္ဘတ္တနိယာမသို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက်"ဟူသော စကားကို "နော စ ဝတ ရေ"ဟု ပယ်ခြင်းသည်ပင် ထိုက်၏ဟူသော မိမိ အယူကို တည်စေရာရောက်သည်။ ["လဒ္ဓိ ပတိဋ္ဌာပေတ္တာ"ဟု စာအုပ်တို့၌ရှိသော ပါဠိသည် မကောင်း။ ရှေးနီးယားအတိုင်း "လဒ္ဓိ ပတိဋ္ဌာပေန္တော"ဟု ရှိသော ပါဠိသာ ကောင်းသည်။]

၃။ ပယုတ္တပုဗ္ဗတာမတ္တံ။ ။ရှေးဦးစွာ စေခိုင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်မျှကို ယူခြင်းဟူသည် ပါဠိတော်၌ "နနု တံ ကမ္မံ ပယုဇ္ဇာ အာသိ"ဟု ယူခြင်းတည်း။

ရှေးဦး စေခိုင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်မျှကို။ ဂဟောတ္ဘာ၊ ယူ၍။ နိယတာဏတ္တိ ဗသေန ၁၊ မြဲသော စေခိုင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဟဋ္ဌိတိ၊ ဟဋ္ဌ အစရှိသည်ဖြင့်။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ, ပရဝါဒီဿ။ ပန၊ ဆက်။ အယံ လဒ္ဓိ၊ ဤ အယူသည်။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ၊ တည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပတိဋ္ဌိတာဝ ဟောတိ။ [“ပတိဋ္ဌိတတ္တာ” နေရာဝယ် “ပတိဋ္ဌာပိ-တတ္တာ” ဟု ပါဠိမှန် ရှိပါစေ။ ရှေးနိဿယ၌ “ပတိဋ္ဌိတတ္တာ၊ တည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်” ဟု ကာရိတ် အကျေးကြံ၍ အနက်မေးထားသည်။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အနန္တရုပယုတ္တကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄-နိယတဿ နိယာမကထာ အဖွင့်

၆၆၃-၆၆၄။ ဣဒါနိ နိယတဿနိယာမကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို နိယတဿ နိယာမကထာ၌။ အာနန္တရိယကမ္မံ၊ အာနန္တရိယကံဟူသော။ မိစ္ဆတ္တနိယာမော စ၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမရင်း။ (မှားသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ စုတိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသောတရားရင်း။) အရိယ-မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်ဟူသော။ သမ္မတ္တနိယာမော စ၊ သမ္မတ္တနိယာမရင်း။ (ဣဘိ၊ သို့။) နိယာမော၊ နိယာမသည်။ ဒုဝိဓော၊ ၈။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ နိယာမေ၊ ဤ နိယာမတို့ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ အညော၊ အခြားသော။ နိယာမော နာမ၊ နိယာမတရားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ မှန်။ သမ္ဘေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သေသာ၊ အာနန္တရိယကံ အရိယာမဂ်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ တေဘူမကဓမ္မာ၊ တုံသုံးပါးဌာဖြစ်သော တရားတို့သည်။ အနိယတာ နာမ၊ အနိယတတို့မည်၏။ တေဟိ၊ ထို တေဘူမကတရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတောပိ၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အနိယတောယေव ၂၊ အနိယတပုဂ္ဂိုလ်သာတည်း။

၁။ (အ)နိယတာဏတ္တိဝသေန။ ။စာအုပ်တို့၌ “(အ)နိယတာဏတ္တိဝသေန” ဟု တွေ့ရသော်လည်း အထက်၌ ပရဝါဒီက “ပုရိမာဏတ္တိယာယေव နိယတာဘာဝံ မညမာနော ပရဝါဒီ” ဟု ဆိုခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ပရဝါဒီသည် ရှေ့၌ စေခိုင်းအပ်မှုကိုပင် “နိယတအာဏတ္တိ” ဟု အယူရှိသောကြောင့် မိမိအယူကို တည်စေနိုင် ရုကား “နိယတာဏတ္တိဝသေန” ဟု ရှိမှ အဓိပ္ပါယ်လည်းရ “ပုရိမာဏတ္တိယာယေव နိယတ-ဘာဝံ” ဟူသော ရှေ့စကားနှင့်လည်း လိုက်လျောသည်။ ထို့ကြောင့် (အ) မပါပဲ “နိယတာဏတ္တိဝသေန” ဟု ပါဠိမှန်ရှိပါစေ။

၂။ သမ္ဘေပိ ဟိ ။ ဝေ ။ အနိယတောယေဝ။ ။အာနန္တရိယကံ, အရိယမဂ်တို့ကို သေသ၏ အပါဒါနိ ခံပါ။ ထိုတရားတို့မှ ကြွင်းသမျှ တေဘူမကတရားတို့ကို

[ထို တေဘူမကတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှ အနိယတချည်း ဖြစ်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် ဘုရားအလောင်းကို နိယတဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူရသနည်း ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဗုဒ္ဓေဟိ ပန"အစရှိသည်ကို မိန့်။] ပန၊ ထိုသို့ ကြင်းသော တေဘူမကတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှ အနိယတချည်း ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဗုဒ္ဓေဟိ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဉာဏပလေန၊ ဉာဏ်တော်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အယံ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ပေါဓိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓတဉာဏ်သို့။ ပါပုဏိဿတိ၊ ရောက်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကတော၊ မိန့်ဖြောက်တော်မူအပ်သော။ ဝါ၊ ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူအပ်သော။ ပေါဓိသတ္တော၊ ဘုရားအလောင်းကို။ ပုဗ္ဗဿဒတ္တာ- မျှားသောကောင်းမှုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိယတောတိ၊ ဟူ၍။ စုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ဆိုနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ဤ နိယတဟူသော အခေါ်အဝေါ်မျှကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ပစ္ဆိမဘဝိကော၊ နောက်ဆုံးဘဝ၌ဖြစ်သော။ ပေါဓိသတ္တော၊ သည်။ တာယ ဇာတိယာ၊ ထို နောက်ဆုံးဘဝ၌။ ဓမ္မံ၊သစ္စာလေးပါးတရားကို။ အဘိသမေတုံ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ နိယတော၊ နိယတပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိယာမံ၊ သို့။ သြက္ကမတိ ၊ သက်ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗသေလိယာ ပရသေလိယာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရဿ။

မိစ္ဆတ္တနိယတောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အညေန၊ တပါးသော။ နိယာမေန၊ ဖြင့်။ နိယတဿ၊ မြဲသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အညနိယာမဘာဝ-

---

"အနိယတ"ဟု ဆိုရာ၌ သမ္မတ္တနိယာမ, မိစ္ဆတ္တနိယာမသို့ မရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော တရားတို့ကိုသာ ရည်ရွယ်သည်။ ထို နိယာမ ၂-မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးသို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သန္တာန်၌ဖြစ်မှ ထို တေဘူမကတရားတို့လည်း နိယတတို့သာတည်း။ ထို နိယာမသို့ မရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သန္တာန်၌ဖြစ်သော တေဘူမကတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သာ အနိယတ အမည်ရသည်။ [ဧတ္ထ သမ္မတ္တနိယာ-မာနံ ။ပေ။ အနိယတောယေဝါတိ ဝုတ္တံတိ။-ဋီကာ။]

၁။ ဣတိ ။ပေ။ သြက္ကမတိတိ။ ။"ဣတိ ဣမံ ဝေါဟာရမတ္တံ ဂဟေတ္တာ" အရ ဝေါဟာရမတ္တ၏ ထင်ရှားရှိခြင်းသည် "နိယတော နိယာမံ သြက္ကမတိ"ဝယ် နိယတ ဟူသော စကား၏ အကြောင်းပြတည်း။ "ဘဗ္ဗော ဓမ္မံ အဘိသမေတုံ"အရ ဓမ္မံ အဘိသမေတုံ ဘဗ္ဗ၏ အဖြစ်သည် "နိယာမံ သြက္ကမတိ"ဟူသော စကား၏ အကြောင်းပြတည်း-ဟု ဋီကာ၌ အဋ္ဌကထာအလိုကို ဖွင့်ပြ၏။ ထို့နောက် မိမိအလိုကို "ဓမ္မံ အဘိသမေတုံ" ဘဗ္ဗတာသည် နိယတော ဟူသော စကား၏ရင်း, နိယာမံ သြက္ကမတိ ဟူသော စကား၏ရင်း အကြောင်းပြဟု ယူသင့်ကြောင်းကို ဖွင့်ပြသည်။

ဒဿနတ္ထံ၊ တပါးသောနိယာမ၏ မရှိခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပုဗ္ဗေ ဧဂံ ဘာဝေတ္ဝာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ နိယာမပ္ပဘေဒ-ဒဿနတ္ထံ၊ နိယာမအပြားကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ပုဗ္ဗေ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံဘာဝေတ္ဝာ ပစ္ဆာ နိယာမံ သြက္ကမတိ အစရှိသည်ဖြင့် နိယာမအပြားကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။) ဝုတ္တံ။ သတိပဋ္ဌာနန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ကေသ္မိ၊ တပါးသော။ နိယာဇမေပိ၊ နိယာမဋ္ဌလည်း။ ဓမ္မပ္ပဘေဒ-ဒဿနတ္ထံ၊ တရားအထူးအပြားကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ၊ [သောတာပတ္တိမဂ္ဂနိယာမဋ္ဌလည်း သတိပဋ္ဌာန်, သမ္မပ္ပဓာန် အစရှိသောတရားများ ရှိ၏။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂနိယာမဋ္ဌလည်း ထိုတရားများ ရှိသည်။]

ဘဗ္ဗော ဗောဓိသတ္တောတိ၀စနံ၊ အစရှိသောစကားသည်။ ကေ၀လံ။ နိယာမ မဖက် သက်သက်။ ဗောဓိသတ္တသ၊ ၏။ ဘဗ္ဗတံ၊ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ။ နိယတသ၊ နိယတ ဖြစ်သော ဘုရားလောင်း၏။ နိယာမောက္ကမနံ၊ နိယာမသို့ သက်ရောက်ခြင်းကို။ န (ဒီပေတိ)။ တသ္မာ အသာမက်။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုဘုရားလောင်းသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကိုမသိမီ ရှေးဦး။ ဧကေနပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ နိယတမေဗ နိယတတရားဖြင့်။ အနိယတော၊ နိယတမဖြစ်ပါ။ ဗောဓိမူလေ၊ ဗောဓိပင်၏ အနီး အောက်ဌ။ သစ္စဒဿနေန၊ သစ္စာ ၄-ပါးတရားကို မြင်ခြင်းဖြင့်။ နိယာမံ၊ သို့။ သြက္ကန္တော၊ သက်ရောက်တော်မူပြီ။ (ဣတိ၊ အပြီးတည်း။)

နိယတသ နိယာမကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-နိဝုတကထာ အဖွင့်

၆၆၅-၆၆၇။ ဣဒါနိ နိဝုတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို နိဝုတကထာတွင်။ သုဒ္ဓဿ၊ စင်ကြယ်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အတွက်။ သုဒ္ဓိကိစ္စာ-ဘာ၀တော[1]၊ စင်ကြယ်ကြောင်းကိစ္စ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (စင်ကြယ်အောင် ပြုဖို့ မလိုသောကြောင့်။) နိ၀ရဏေဟိ၊ နိ၀ရဏတရားတို့သည်။ နိဝုတောဝ၊

၁။ သုဒ္ဓဿ သုဒ္ဓိကိစ္စာဘာ၀တော။ ။"စင်ကြယ်နေသော အ၀တ်အတွက် ဖွပ်ခြင်းကိစ္စ မလိုသကဲ့သို့ ရာဂ စသော နိ၀ရဏမှ စင်ကြယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ရာဂ စသည်ကို ပယ်ဖွယ်မလို"ဟု ပရ၀ါဒီက အယူရှိ၍ မစင်ကြယ်သော အ၀တ်အတွက်သာ ဖွပ်ဖွယ်ကိစ္စ ပြုရသကဲ့သို့ ထို့အတူ နိ၀ရဏတို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းနေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ နိ၀ရဏကို ပယ်စွန့်ရသည်ဟု အယူရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "နိ၀ုတော နိ၀ရဏံ ပဇဟတိ-လော"ဟု သကဝါဒီက မေးသည်။

ပိတ်ဆို့အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ သြဖုဋ္ဌောဝ၊ ဖြန့်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ ပရိယောနဒ္ဓေါ၀[1]၊ထက်ဝန်းကျင်မြေးယှက်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ နီဝရဏံ၊ ကို။ ဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တရာပထကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဝေ)။ ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရသာ။

ရတ္တော ရာဂံတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ နီဝုတသ၊ နီဝရဏတို့သည် ပိတ်ဆို့အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နီဝရဏဇဟနေ၊ နီဝရဏတို့ကိုစွန့်ခြင်း၌။ ဒေါသ-ဒဿနတ္ထံ၊ အပြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝိကွမ္ဘနဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဝိကွမ္ဘနဝိသုဒ္ဓိဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓသ၊ စင်ကြယ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမုစ္ဆေဒဝိသုဒ္ဓိဒဿနတ္ထံ၊ သမုစ္ဆေဒဝိသုဒ္ဓိကို ပြခြင်းကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ။ တသ ဝေ ဇာနတောတိအာဒိ၊သည်။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဿတော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာသဝက္ခယံ၊ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ နီဝုတသ၊ ၏။ နီဝရဏဇဟနံ၊ ကို။ န (ဒီပေတိ)။ တသ္မာ အသာ၊ကေ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နီဝုတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၆-သမ္မုခီဘူတကထာ အဖွင့်

၆၆၀-၆၇၀။ ဣဒါနိ သမ္မုခီဘူတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မုခီဘူတကထာ၌။ သမ္မုခီဘူတောတိ၊ ကား။ သံယောဇနာနံ၊ သံယောဇဉ်တို့၏။ သမ္မုခီဘာဝံ၊ မျက်မှောက်တို့၏အဖြစ်သို့ဝင်း။ တေဟိ၊ ထိုသံယောဇဉ်တို့နှင့်။ သမဂ္ဂီဘာဝံ၊ ပြည့်စုံခြင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့ဝင်း။ ဥပဂတောတေပ်ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ("သံယောဇနံ ဇဟတိ"ဟူသောပါဠိတော်၌ စပ်။)-တွေ့၊ ဤ သမ္မုခီဘူတကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားရပ်သည်။ နီဝုတကထာသဒိသမေव၊ တူတည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမ္မုခီဘူတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

---

[1] ပရိယောနဒ္ဓေါ၀။ ။စာအုပ်တို့၌ "နဒ္ဓေါ စ"ဟု တွေ့ရ၏။ "နီဝုတောသြဖုဋ္ဌောတို့ကို ဆည်းသည်"ဟု ယူဆ၍ "ပရိယောနဒ္ဓေါ စ"ဟု ပြင်ကြဟန်တူသည်။ ထို ၃-ပုဒ်သည် ပရိယာယ်သာဖြစ်သောကြောင့် "နဒ္ဓေါ ဝ"ဟု ရှိမှ ပရဝါဒီ၏အလိုကျသည်။ ရှေးနိဿယ၌လည်း "နဒ္ဓေါ ဝ"ဟုပင် ရှိ၏။ ထို အရှိအတိုင်းသာ ကောင်းသည်။

၇-သမာပန္နော အသာဒေတိကထာ အဖွင့်

(၆၇၁-၆၇၃)။ ဣဒါနိ သမာပန္နော အသာဒေတိတိကထာ နာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ၊ ထိ သမာပန္နော အသာဒေတိကထာဘ္ဓ။ (ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ပဌမံ၊ သော။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ ဝိဟရတိ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ၊ ထို ပဌမဈာန်ကို။ အသာဒေတိ၊ သာယာ၏။ ဣတိ အာဒိဝစနံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သမာပဇ္ဇနော၊ သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အသာဒေတိ၊ သာယာ၏။ အယ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သာ ဈာနနိကန္တိ စ၊ ထိုဈာန်ကို နှစ်သက်တတ်သောတဏှာသည်လည်း။ ဈာနာ-ရမ္မဏာ၊ ဈာန်ဟူသောအာရုံရှိသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ ပေ ။ ဣတရသ။

တံ ဈာနံ ။ပေ။ အာရမ္မဏန္တိ ပဋ္ဌေသု၊ အစရှိသောပြဿနာတို့ဘ္ဓ။ တသော၊ ထိုဈာန်၏ပင်။ တဒါရမ္မဏတံ၊ ထို ဈာန်ဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အပဿန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ။)၊ သုတ္တဝိရောဓေဘယေန၊ ပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်မည်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌိက္ခိပတိ၊ တဒဿာဒေတိတိ ဝစန-မတ္တေန၊ ဟူသောစကားတော်မျှဖြင့်။ ပဋ္ဌိဇာနာတိ၊ ၏။ (နောက်တဖန် ထပ်၍မေးသောအခါ ဝန်ခံ၏။) သော တဒဿာဒေတိတိသုတ္တံ၊ အစရှိသော ပါဠိတော်သည်။ ဈာနလာဘိနော၊ ဈာန်ကို ရခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဈာနာ၊ ဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဈာနဿာဒံ၊ ဈာန်ကို သာယာခြင်းကို။ သာဒေတိ၊ ၏။ အန္တော သမာပတ္တိယံ ယေဝ၊ သမာပတ်၏အတွင်းဘ္ဓပင်။ ဈာနနိကန္တိယာ၊ ဈာန်ကို တပ်မက်တတ်သောတဏှာ၏။ ဈာနာရမ္မဏတံ၊ ဈာန်ဟူသော အာရုံ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ နု (သာဒေတိ)၊ မပြီးစေနိုင်။ တသ္မာ အသာဒကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမာပန္နော အသာဒေတိတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

ဂ-အသာတရုဂကထာ အဖွင့်

(၆၇၄)။ ဣဒါနိ အသာတရုဂကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ အသာတရုဂကထာဘ္ဓ။ သုခံ ဝါ၊ သုခမူလည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဒုက္ခ မူလည်းဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အဒုက္ခမသုခမူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ ဝေဒနံ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော/ အကြင်ဝေဒနာကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ ဝေဒနံ၊ ထို ဝေဒနာကို။ အာဘိနန္ဒတိ၊

အလွန်နှစ်သက်၏။ အဘိဝဒတိ၊ ကောင်းလေစွာဟု အားရနှစ်လို့မြွက်ဆို၏။ ဣတိ သုတ္တေ၊ ဤသို့ အစရှိသောသုတ်၌။ ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော အဘိနန္ဒန၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အဘိနန္ဒတိတိဝစနံ၊ အဘိနန္ဒတိဟူသော စကားကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဒုက္ခဝေဒနာယပိ၊ ဒုက္ခ ဝေဒနာ၌သော်မှလည်း။ ရာဂဿာဒဝသေန၊ သာယာတတ်သော ရာဂ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဘိနန္ဒနာ၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသာတရာဂေ၊ မသာယာအပ်သော ဒုက္ခဝေဒနာ၌ဖြစ်သော ရာဂသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ ဥတ္တရာပထကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဝေါ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ အတ္ထိ အသာတ-ရာဂေါတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒီသာ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထို အတ္ထိ အသာတရာဂေါ အစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ အသာတရာဂေါတိ၊ ကား။ အသာတေ၊ မသာယာအပ်သော။ ဒုက္ခဝေဒယိတေ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၌။ မေ၊ ဝါ၏။ တေဒေဝ၊ ဤ ဒုက္ခဝေဒနာသည်ပင်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ပါမူကား။ အဟော ဝတ၊ ကြောင် ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ သို့။ ရဇ္ဇနာ၊ တပ်မက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိသလော ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။) အာမန္တာတိ၊ ကား။ လဒ္ဓိဝသေန၊ မိမိအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ဣတ္ထ၊ ဤ အသာတရာဂကထာ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေव။ သည်သာ။

၆၂၅။ သော တံ ဝေဒနံ အဘိနန္ဒတိတိ သုတ္တေ ပန၊ အစရှိသော ပါဠိ တော်၌ကား။ ဝိနိဝဋ္ဋေတွာ၊ ပြန်နှစ်၍။ ဒုက္ခဝေဒနမေव၊ ဒုက္ခဝေဒနာကိုပင်။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ရာဂုပ္ပတ္တိ နာမ၊ ရာဂ၏ ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ရာဂဖြစ်ခြင်း မရှိပါသော်လည်း။ သမ္ဘဟဂ္ဂဟဏေန၊ ဝေဒနာ အပေါင်းကို ယူခြင်းဖြင့်။ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊ ခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒုက္ခဝေဒနမေव၊ ဒုက္ခဝေဒနာကိုပင်။ အတ္ထတော၊ အတ္ထအားဖြင့်။ သမနုပဿန္တော၊ အဖန်ဖန်ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဋ္ဌိမညနာသခ်ိုတာယ၊ ဒိဋ္ဌိမညနာ ဟု ဆိုအပ်သော။ (မှတ်ထင်တတ်သော ဒိဋ္ဌိ ဟု ဆိုအပ်သော။) ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒာယ၊ နှစ်သက်တတ်သော ဒိဋ္ဌိဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်၏။ ဒုက္ခာယ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ ၏။ ဒုက္ခာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ သည်။ အဘိဘူတော၊ လွှမ်းမိုးအပ်သည်။ (ဟုတ္တာ။) တဿာ၊ ထို ဒုက္ခဝေဒနာ၏။ ပဋိပက္ခံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ ကာမသုခံ၊ ကာမ

သုခကို။ ပတ္ထယန္တော၊ တောင့်တသည်။ (ဟုတ္တာ)ပါ၊ ဖြစ်၍လည်း။ ဒုက္ခဝေဒနံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒတိ နာမ၊ နှစ်သက်သည် မည်၏။ ဝေါ၊ သို့။

ဒုက္ခဝေဒနာယ၊ ၌။ အဘိနန္ဒနာ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ (သော တံ ဝေဒနံ အဘိနန္ဒတိ ဟူသော သုတ်၌ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်တည်း။) တသ္မာ။ ဧတေ၊ ဤ သော တံ ဝေဒနံ အဘိနန္ဒတိ ဟူသောသုတ်သည်။ အသာတရုဂဏ္ဍမသာယာ အပ်သော ဒုက္ခဝေဒနာကို တပ်မက်တတ်သော ရုဂကို။ အသာဧကံ၊ မပြီးစေတတ်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အသာတရုဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉-ဓမ္မတဏှာ အဗျာကတာတိကထာ အဖွင့်

၆၇၆-၆၈၀။ ဣဒါနိ ဓမ္မတဏှာအဗျာကတာတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ဓမ္မတဏှာအဗျာကတာတိစထာ၌။ ရူပတဏှာ၊ ရူပတဏှာဝင်း။ (ရူပါရုံ၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာဝင်း) ။ပေ။ ဓမ္မတဏှာ၊ ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆသု၊ ၆-ပါးကုန်သော။ ဣမာသု တဏှာသု၊ ဤတဏှာတို့တွင်။ ယသ္မာ။ သမ္ဘပစ္ဆိမာ၊ အလုံးစုံသော တဏှာတို့၏ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော။ တဏှာ၊ ကို။ ဓမ္မတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) စုတ္တာ။ တသ္မာ။ သာ၊ ထို ဓမ္မတဏှာသည်။ အဗျာကတာ၊ တည်း။ ဣတိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဝေါ) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရသာ။ သေသပဋ္ဌာနံ၊ ကြွင်းသော ပြဿနာတို့၏။ အတ္ထော၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ ပါဠိယာ၊ပါဠိတော်အားဖြင့်။ (ပါဠိတော်အတိုင်း။) နိယျာတိ၊ ထွက်မြောက်နိုင်၏။ [ရှေးနိဿယ၌ကား "နိယျာတိ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဝါ၊ သိအပ်၏"ဟု ပေး၏။ နီဓာတ် မဟုတ်သောကြောင့် စဉ်းစားပါ။ နိပုဗ္ဗ-ယာဓာတ်တည်း။]

ကာမတဏှာတိအာဒီဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာ-သေဟိ၊ အဖို့အစုတို့ဖြင့်။ [အာဒိဖြင့် ဘဝ, ဝိဘဝတဏှာတို့ကို ယူရသော ကြောင့် တီဟိ ဟု ဆိုသည်။] ဆပိ၊ ၆-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တဏှာ၊ တို့ကို။ (ရူပတဏှာ စသည်တို့ကို။) သံခိပိတ္တာ၊ ချုံး၍။ (သတ္တဝါဒိနာ။) ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပါဒီသု၊ ရူပါရုံ အစရှိကုန်သော။ ဆသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်။ ကာမဿာဒဝသေန၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို သာယာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ တဏှာ ကာမတဏှာ၊ မည်၏။ ဘဝိဿတိ အတ္တာ စ လောကော စာတိ၊ဟူ၍။ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတာ၊

သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော။ တဏှာ၊ သည်။ ဘဝတဏှာ[1]၊ မည်၏။ (အတ္တာ စ လောကော စ) နှ ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်တော့လတ္တံ့၊ ဤ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ-သဟဂတာ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော။ တဏှာ, ဝိဘဝဏှာ။ ဤတိ၊ ဤသို့ မူတ်အပ်၏။ [ဝိဘဝဉ္စ ဝိသဒ္ဒါသည် ပဋိသေဓ အနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် နှ ဘဝိဿတိ ဟု ဖွင့်သည်။] နနု သာ ဓမ္မတဏှာတိပဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ တဏှာယ၊ တဏှာ၏။ ဓမ္မာရမ္မဏံ၊ ဓမ္မာရုံကို။ အာရဗ္ဘ။ ပဝတ္တိ ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီပေတိ။ အဗျာကတဘာဝံ၊ အဗျာကတ၏အဖြစ်ကို။ နှ (ဒီပေတိ)၊ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဤတိ၊ အပြီးတည်း။

ဓမ္မတဏှာ အဗျာကတာတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၀-ဓမ္မတဏှာ နဒုက္ခသမุဒယောတိကထာ အဖွင့်

၆၈၁–၆၈၅။ ဤဒါနိ ဓမ္မတဏှာ နှ ဒုက္ခသမุဒယောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတြာပိ၊ ဌိလည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုတဏှာကို။ ဓမ္မတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခသမุဒယော၊ ကြင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်း သမุဒယသစ္စာသည်။ နှ (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဤတိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံယေဝ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ ဧဝံ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)၊ တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဤတရုဏော၊ သေသံ ပုရိမကထာသဒိသမေव။ ဤတိ၊ အပြီးတည်း။

ဓမ္မတဏှာ နှ ဒုက္ခသမุဒယောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

တေရသမော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

တေရသမဝဂ် ပြီးပြီ။

---

[1]။ ဘဝတဏှာ။ ။"ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု ဆိုသောကြောင့် မဖြစ်ပဲ မနေ "ဘယ်တော့မှ မပြတ်"ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် သဿတဒိဋ္ဌိကို "ဘဝ"ဟု ခေါ်၍ ထို သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာကို "ဘဝတဏှာ"ဟု ခေါ်ရသည်။ "ဘဝေါ ဤတိ"၊ အမြဲဖြစ်၏ ဟူ၍။ ပဝတ္တာ+တဏှာ=ဘဝတဏှာ"။ ဝိဘဝတဏှာ၌ လည်း ဤနည်းကို မှီးပါ။

၁၄–စုဒ္ဓိသမ၀ဂ

၁–ကုသလာကုသလပဋိသန္ဓဟနကထာ အဖွင့်

ဒေ၀ဒေ–ဒေ၉၀။ ဣဒါနိ ကုသလာ။ပေ။ကထာ နာမ ဟောတိ၊တတ္ထ၊ ထိုကုသလာ ။ပေ။ ကထာ၌။ အကုသလဿ၊ ၏။ (အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ နာမ၊ သော။ ကုသလံ ၀ါ၊ ကုသိုလ်သည်သော်၎င်း။ ကုသလဿ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ နာမ၊ ဖြစ်သည်မည်သော။ အကုသလံ ၀ါ၊ သည်သော်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပဋိသန္ဓာနံ၊ ရှေနောက်ဆက်စပ်ခြင်းသည်။ နဿ ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ပန၊ ထိုသို့ မသင့်ပါသော်လည်း။ ယေ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့သည်။ (ဌိတာ-၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေ၀ဏ္ဏုသ္မိံ ယေ၀၊ တခုသော၀ဏ္ဏ၌ပင်။ ရဇ္ဇတိ(စ)၊ တပ်မက်လည်း တပ်မက်၏။ ဝိရဇ္ဇတိ စ၊ စက်ဆုပ်လည်း စက်ဆုပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ/ ထိုကုသိုလ်သည်။ ၀ါ၊ ထိုအကုသိုလ်သည်။ (တနည်း) တံ (ဥဘယံ)၊ (ထို ကုသိုလ် အကုသိုလ် နှစ်ပါးစုံသည်။ [ဤသို့ ဋီကာ၌ ၂–နည်းဖွင့်သည်။] အညမညံ၊ ချင်း။ ပဋိသန္ဓဟတိ၊ ရှေနောက် ဆက်စပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓံ၊ ကို။ ဂဟေတ္စာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်ပြီ။ (ကေ ဝိယ၊ နည်း။) မဟာသံဃိကာ သေယျထာပိ၊ တို့ကဲ့သို့တည်း။ တေ သန္ဓာယ။ပေ။ ဣတရဿ။ အာ၀ဇ္ဇနာ ပဏိဓိတိဥဘယံ၊ ဟူသော နှစ်ပါးစုံသည်။ အာ၀ဇ္ဇနဿေ၀၊ ၏ပင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဟိ၊ မူန်။ ထံ၊ ထိုအာ၀ဇ္ဇန်းသည်။ ဘ၀င်ံ၊ ဘ၀င်ကို။ အာ၀ဇ္ဇေတိ၊ ပြန်လည်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာ၀ဇ္ဇနာ၊ မည်၏။ ဘ၀င်ံ ရုမ္ဘဏတော၊ ဘ၀င်၏အာရုံမှ။ အညတ္ထိ ၊ အခြားသော။ အာရုမ္ဘဏေ၊ ဇောဏ်အာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဏိဒဟတိ၊ ထားတတ်၏။ ဌပေတိ၊ ထားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဏိဓိ၊ မည်၏။

ကုသလံ အနာ၀ဇ္ဇေ ဇ္ဇဿာတိ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။) အကုသလာနန္တရံ၊ အကုသိုလ်၏ အခြားမဲ့၌။ ပဋိသန္ဓဟန္တံ၊ ဆက်စပ်သည်။ (ဟုတ္စာ။) ယံ တံ ကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုကုသိုလ်သည်။ အနာ၀ဇ္ဇေ ဇ္ဇဿ၊ ဘ၀င်ကို မလည်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ (မနောဒ္ဒါရာ ၀ဇ္ဇန်း မဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ သကဝါဒီမေး၏။ ပန၊ ကား။ ဣတရော၊ သည်။ အာ၀ဇ္ဇနေန၊ နှင့်။

ဝိနာ၊ ကင်းရ။ ကုသလသ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ အပသာနေ္ဓာ၊ သည်။ (ဟုတ္တာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ကုသလံ ။ပေ။ မနသိကရောတိ ဣတိ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ-ဌ စပ်။) အကုသလာနန္တရံ၊ ဌ။ ကုသလံ၊ သည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ၊ အံ့။ (ယောနိသောမနသိကာရ ဟူသော အာဝဇ္ဇန်း မပါပဲ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။) (ဝေ သတိ)။ အကုသလယောဝ၊ ၏သာ။ အာဝဇ္ဇနေန၊ ဖြင့်။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ (ကုသလံ၊ သည်။) ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ၊ ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ဌ။ (သကဝါဒီနာ) ဝုတ္တံ။ သေသံ၊ သည်။ ယထာပါဋိမေဝ၊ ပါဋိတော်အတိုင်းပင်။ နိယျာတိ၊ ၏။ နနု ။ပေ။ ဝတ္ထုသ္မိန္တိ ဝစနံ၊ အစရှိသော စကားသည်။ ကောရမ္ဘကော၊ တခုသောအာရုံ၌။ သရာဂဝိရာဂုပ္ပတ္တိ၊ ရာဂနှင့် တကွဖြစ်ခြင်း, ရာဂနှင့်ကင်းရှိဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ကုသလာကုသလာနံ၊ တို့၏။ အနန္တရတံ၊ အနန္တရတို့၏ အဖြစ်ကို။ န(ဒီပေတိ)။ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကုသလာကုသလပဋိသန္ဓဟနက်ထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂-သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာအဖွင့်

၆၉၁-၆၉၂။ ဣဒါနိ သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာ၌။ ဥပပတ္တေသိယေန၊ ပဋိသန္ဓေကိုရှာသော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်။ သဟေဝ၊ တပြိုင်နက် သာလျှင်။ ဩပပါတိကာနံ၊ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေနေကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌။ သဠာယတနံ၊ စက္ခု စသော ၆-ပါးသော အာယတနသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ ဂဗ္ဘသေယျသတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌။ [အဏ္ဍတ္တိကာယတနေသု] အဏ္ဍတ္တိကာယတန ၆-ပါးတို့တွင်။ မနာယတန ကာယာယတနာနေဝ၊ မနာယတန ကာယာယတနတို့သည်သာ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သေသာနိ၊ မနာယတန ကာယာယတနမှ ကြွင်းကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ၄-ပါးကုန်သော စက္ခာယတန, သောတာယတန, ဃာနာယတန, ဇိဝှါယတန တို့သည်။ သတ္တသတ္တတိရတ္တိမှ၊ ခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်ညဉ့်၌။ (ခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်ညဉ့် မြောက်မှ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။) [သတ္တသတ္တတိရတ္တိမှနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို သင်္ဂြိဟ် ဘာသာဋီကာ ရှေ့ပိုင်း ရှေ့ပဝတ္တိကွက်မ၌ ပြထားသည်။] တာနိ စ၊ ထို စက္ခာယတန စသော ၄-ပါးသော အာယတနတို့သည်လည်း။ ယေန ကမ္မုနာ၊ အကြောင်းကံကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ပြီ။ တယေဝ၊ ထို ပဋိသန္ဓိဇနကကံ၏ပင်။ ဝါ၊ ကိုပင်။ ဇ၊ တတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

(ဥပ္ပဇ္ဇတိ။) ဝါ၊ တနည်း။ အညဿ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိဇနကကံမှတပါးသော ပဝတ္တိဇနကကံ၏ ဝါ၊ ကံကို။ (ကတတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။) ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ သကသမယေ၊ သကဝါဒီတို့၏အယူ၌။ ဝါဒေါ၊ ပြောဆိုကြောင်းစကားတည်း။

ပန၊ ကား။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ ကေကမ္မသမ္ဘဝတ္တာ၊ တမှုသော ကံဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အာယတန ၆-ပါးလုံးကို ကံတခုတည်းက ဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့်။) (ပဋ္ဌိသန္ဓိကွဏေယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၌ စပ်။) သမ္ဘူသာခါဝိဋ္ဌပါနံ၊ ပြည့်စုံသော အခက်အခွဲရှိကုန်သော။ (ပြည့်စုံသော ခက်သေးခက်မ ရှိကုန်သော။) ရုက္ခာဒီနံ၊ သစ်ပင်အစရှိသည်တို့၏။ အကုံရော၊ အညွှန့်သည်။ ဗီဇမတ္တေ၊ မျိုးစေ့မျှ၌။ (မျိုးစေ့အခိုက်၌။) (ဥပ္ပဇ္ဇတိ) ဝိယ ၊ သို့။ (ဧवं။) သဠာယတနံ၊ စက္ခုစသော ၆-ပါးသော အာယတနသည်။ မာတုကုစ္ဆိသို့ ၊ အမိ၏ဝမ်း၌။ ပဋ္ဌိသန္ဓိကွဏေယေဝ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေခဏ၌ပင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ။ ကေသံ လဒ္ဓိဝိယ၊ နည်း)။ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ (လဒ္ဓိ) သေယျထာပိ၊ တည်း။ တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရဿ။

💬 သမ္ဘဂ်ိပစ္စဂ်ိတိအာဒိ၊ ကို။ သဠာယတနေ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝေဒနေ၊ ဤသို့ သမ္ဘဂ်ိပစ္စဂ်ိအစရှိသောသဘောရှိသည်။ ဟုတ္တာ။ သြဇာမေယျ၊ အမိဝမ်းသို့ သက်ရောက်ရသလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ မာတုကုစ္ဆိ-ဂတဿာတိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ ပရတောဝ ၌။ နု ဝတ္တမ္ဘံ မာတုကုစ္ဆိ ။ပေ။ ဂေါ်သာတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ဣတ္ထေ၊ ဤ သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာ၌။ သေသံ၊ ကြင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေव။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁။ အကုံရော ဝိယ ဗီဇပတ္တေ။ ။စာအုပ်တို့၌ "ဗီဇမတ္တဲ"ဟု ပဌမနန္တရှိသော်လည်း ဥပမာနန္တင့် ဥပမေယျတို့သည် ဝိဘတ်တူမြဲဖြစ်သောကြောင့် "ဗီဇမတ္တေ"ဟု ရှိမှ "ပဋ္ဌိသန္ဓိကွဏော"ဟူသော ဥပမေယျနန္တင့် လျော်မည်။ [အကုံရော-ကား သဠာယတနံ၏ ဥပမာနတည်း။] အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်လည်း "မျိုးစေ့အထဲ၌ အညွှန့်သည် (အထင်အရှား မဟုတ်ပဲ မထင်မရှား) သတ္တိရုပ် အဖြစ်ဖြင့် ပါနေ၏။ ထို မထင်မရှား ပါနေသော အညွှန့်သည် မျိုးစေ့စိုက်သောအခါမှ အထင်အရှားပေါ်လာ၏။

"ထို့အတူ ပဋ္ဌိသန္ဓေခဏ၌ အဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆-ပါးတို့တွင် ကာယာယတနနှင့် မနာယတနတို့သာ အထင်အရှားဖြစ်ကြစေကာမူ စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှါယတန ၄-ပါးတို့လည်း သတ္တိရုပ်အဖြစ်ဖြင့် မထင်မရှားရှိနေကြသည်"ဟူလို။ [ဃာခါ ဝိဋ္ဌပတို့သည် အညွှန့်၏ ကြီးထွားလာသော အကျိုးဆက်တို့သာတည်း။ ထို့ကြောင့် ဃာခါ ဝိဋ္ဌပတို့အတွက် ဥပမေယျအထူး မရှိတော့။]

၃-အနုန္တရပစ္စယကထာ အဖွင့်

၆၉၃-၆၉၇။ ဤဒါနိ အနန္တရပစ္စယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အနန္တရပစ္စယကထာ၌။ နစ္စဂီတာဒီသု၊ ကခြင်း သီဆိုခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ ရူပဒဿန သဒ္ဒဿဝနာဒီနံ၊ အဆင်းကို ကြည့်ရှုကြောင်း စကားပြောဝိညာဏဝီထိ အစဉ်,အသံကို နားထောင်ကြောင်း သောတဝိညာဏဝီထိ ဟူစဉ် အစရှိသည်တို့၏။ လဟုပရိပတ္တိတံ၊ လျင်မြန်သော ပြောင်းလဲခြင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီသ္မာ၊ ၍။ [ပရိဝတ္တနံ ပရိဝတ္တော၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်ခြင်း။ လဟု ပရိဝတ္တော၊ လဟုပရိဝတ္တော။ လဟုပရိဝတ္တော ဧတေသံ အတ္ထိတိ လဟုပရိဝတ္တိ။ လဟုပရိဝတ္တိနော ဘာဝေါ လဟုပရိဝတ္တိတာ၊] ဤမမာနိ ဝိညာဏာနိ၊ ဤစကားဝိညာဉ် အစရှိသော ဝိညာဉ်တို့သည်။ အညမညဿ၊ တပါးတပါး၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ [စကား ဝိညာဉ်ပြီးလျှင် သောတဝိညာဉ်စသည်ဖြစ်၏ ။] ဤတိ ဥတ္တရပထကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဝေ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ ဧတ ဿန္ဓာယ ။ပေ။ ဤတရဿ။ သောတဝိညာဏံ ရူပါရမ္မဏံယေဝါတိ၊ အစရှိသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ-ဌီစပ်။) (သောတဝိညာဏံ၊ သည်။) စကားဝိညာဏဿ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ (ဝေ သတိ။) ဝိပါကမနောဓာတု ဝိယ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော မနောဓာတ်ကဲ့သို့။ [သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းကို ဆိုသည်။ ဝိပါကဖြင့် ပဋ္ဌာနဒုကုဝဇ္ဇန်းကို

စဉ်းစားဖွယ်။ ။အဋ္ဌကထာစာအုပ်၌ "ပရတော မာတုကုစ္ဆိဂတဿ ပစ္ဆာ ကေသာတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ"ဟု တွေ့ရ၏။ သကဝါဒီ၏ အမေးဟူသမျှ၌ မိမိ၏ အယူနှင့် ဆန့်ကျင်တက်ကိုသာ ပရဝါဒီကို မေးရိုးတည်း။ ကေသာ စသည်တို့၏ နောက်မှ ဖြစ်ခြင်းသည် အဆုံး၌ သကဝါဒီ အတည်ပြုအပ်သော "တေန ဟိ မာတုကုစ္ဆိဂတဿ ပစ္ဆာ ကေသာ ။ပေ။ အဒ္ဓိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"အတိုင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် "မာတုကုစ္ဆိဂတဿ ပစ္ဆာ ကေသာ ။ပေ။ အဒ္ဓိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"သည် ပရဝါဒီ၏ အမေးသာ ဖြစ်ထိုက်၍ အာမန္တာသည် သကဝါဒီ၏ အဖြေသာ ဖြစ်ထိုက်ပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် "မာတုကုစ္ဆိဂတဿ ပစ္ဆာ ကေသာ"စသော ပြဿနာသည် ပရဝါဒီ၏ တဆက်တည်း လာခဲ့သော ပြဿနာသာ ဖြစ်ထိုက်၍ "နု ဝတ္တဗ္ဗံ မာတုကုစ္ဆိဂတဿ"စသော နောက်ဆုံး ပြဿနာသာ သကဝါဒီ၏ ပြဿနာဖြစ်ထိုက်ပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် အဋ္ဌကထာစာအုပ်၌ "ပရတော (နု ဝတ္တဗ္ဗံ) မာတုကုစ္ဆိဂတဿ ပစ္ဆာ ကေသာတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ"ဟု ရှိမှ သင့်မည်ဟု ယူဆပါသည်။ [ဤ နောက်ဆုံးပြဿနာ မျိုး၌ ပရဝါဒီ၏ ပြဿနာသာ မှားသောကြောင့် သကဝါဒီ၏ ပြဿနာဟု အထူးဆိုရသည်ဟု မှတ်ပါ။ ထို့ပြင် ဤ ကထာ၌ သဏ္ဌာတိနှင့် ဥပ္ပဇ္ဇတိကြိယာ ၂-မျိုး၏ အဓိပ္ပါယ် မတူပုံကိုလည်း သတိပြုသင့်ပါသည်။ သဏ္ဌာတိအရ သဏ္ဌာနကြိယာသည် ဗျတ္တိရူပ်အဖြစ်ဖြင့် အထင်အရှားတည်ခြင်းတည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိအရ ဥပ္ပဇ္ဇနကြိယာကား သတ္တိရူပ်အဖြစ်ဖြင့် မထင်မရှား ဖြစ်ခြင်းလည်း ပါဝင်သည်-ဟု ခွဲပါ။

ကန့်သည်။] ရူပါရုမ္ဘဏံ၊ ရူပါရုံဟူသောအာရုံရှိသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧစာဒေတုံ၊ ၄၂။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။

စက္ခုဠ္ဠ ။ပေ။ သောတဝိညာဏန္တိပဠေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ သုတ္တာဘာဝေန။ပါဠိတော်သုတ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ရှေးဦးစွာ ပယ်ပြီး၍။ အနုန္တရပတ္တိ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်ခြင်းကို။ သလ္လက္ခေန္တော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္တာ) လဒ္ဓိဂဇလန၊ မိမိအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ နောက်၌ ဝန်ခံ၏။ တညေဝ ။ပေ။သောတဝိညာဏန္တိ၊အစရှိသောစကားဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-၌စပ်။) ပဌမဇဝနာနန္တရံ၊ ပဌမဇော၏အခြားမဲ့၌။ ဒုတိယဇဝနံ၊ သည်။ မနောဝိညာဏဘာဝေန၊ မနောဝိညာဉ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တညေဝ၊ ထိုဇောသည်ပင်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ တေ၊ သင်ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ တေမှိ ဒ္ဒယံ၊ ဤ စက္ခုဝိညာဉ် သောတဝိညာဉ်နှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ ဧကမေဝ၊ တမျိုးတည်းပင်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သမ္ဘဝါရေသု အတ္ထော ဝေဒိတ်ဗ္ဗော။

နုစ္စတိ ဝါယတိတိအာဒိဝစနံ၊ အစရှိသော စကားသည်။ အာရုမ္ဘဏသမောဓာနေ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်း၌။ လဟုပရိဝတ္တိတာယ၊ လျင်မြန်သော ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေါကိဏ္ဏဘာဝံ၊ ရောပြွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ အနုန္တရပစ္စယတံ၊ အနန္တရပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ နု (ဒီပေတိ)။ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အနုန္တရပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

---

၄ အရိယရူပကထာ ဘာဝဖွင့်

၆၉၇-၆၉၉။ ဣဒါနိ အရိယရူပကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ၌။သမ္မာဝါစာ ကမ္မန္တာ၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တတ္ထိသည်။ ရူပံ၊ ရူပ်တည်း။ တဋ္ဌ၊ ထိုသမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ ဟူသော ရူပ်သည်လည်း။ သဗ္ဗံ ရူပံ ။ပေ။ ဥပါဒါယရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဥပါဒါယရူပံ၊ ဥပါဒါရူပ်တည်း။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဥတ္တရုပထကာနံ။ တေ သန္ဓာယ။ ။ပေ။ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထိုအရိယရူပံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ အစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ အရိယာနံ၊ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ရူပံ၊ ရူပ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ အရိယံ၊ အရိယဖြစ်သော။ (မဂ္ဂင် ၈-ပါးတွင် ပါဝင်သောကြောင့် အရိယဖြစ်သော။) ရူပံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိယရူပံ၊ မည်၏။

အာမန္တာတိ၊ဟူ၍။ လဒ္ဓိယံ၊ မိမိအယူကို။ ဌတ္ဝာ၊ ၍။ ပဋ္ဌိညာ ဣတရသာ။ ကုသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ လဒ္ဓိဝသေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်။ ပဋ္ဌိ-ဇာနာတိ။ အနာသဝပုဗ္ဗာဒီသုပိ၊ အနာသဝ ပုဗ္ဗာ အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ သေဝ နယော၊ တည်း။ ယံကိဉ္စိ ရူပန္တိ သုတ္တံ၊ အစရှိသော သုတ်သည်။ (ဒီပေတိ, အသာဓက-တို့ကို စပ်။) ဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ သေသရူပသာ၊ မဟာဘုတ်မှ ကြင်းသောရူပ်၏။ ဥပါဒါဘာဝံ၊ ဥပါဒါ၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ သမ္ဘာဝါစာကမ္မန္တာနံ၊ တို့၏။ (ဥပါဒါဘာဝံ။) နဲ (ဒီပေတိ)။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထိုသမ္ဘာဝါစာသမ္ဘာ-ကမ္မန္တတို့၏။ ရူပမတ္တညေဝ၊ ရူပ်မျှသည်ပင်။ အသိဒ္ဓံ၊ မပြီးစီး။ ဥပါဒါ-ရူပတာ၊ ဥပါဒါရှိပ်၏ အဖြစ်သည်။ ကုတော (သိဒ္ဓါ)၊ အဘယ်မှာပြီးစီးပါ-အုံနည်း။ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

၈ အရိယရူပကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-အညော အနုသယောတိကထာ အဖွင့်

၂၀၀-၂၀၁။ ဣဒါနိ အညော အနုသယောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအညော အနုသယောတိကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ပုထုဇဉ်နော၊ ကို။ ကုသလာဗျာကတော၊ ကုသိုလ်အဗျာကတဖြစ်သော။ စိတ္တော၊ သည်။ ဝတ္ထုမာ-နေ၊ ဖြစ်လသော်။ သာနုသယောတိ၊ အနုသယနှင့် တကွဖြစ်၏ဟူ၍။ (အနု-သယရှိ၏ဟူ၍။) ဝတ္ထုဗ္ဗော၊ ၏။ ပရိယုဋ္ဌိတောတိ၊ ကာမရာဂ အစရှိသည်တို့ လုယက်တိုက်ခိုက်အပ်သူဟူ၍။ နဲ (ဝတ္ထုဗ္ဗော။) တသ္မာ။ အနုသယော၊ အနု-သယ ကိလေသာသည်။ အညော၊ ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာမှ တမျိုးတခြား-တည်း။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အညံ၊ အနုသယ ကိလေသာမှ တမျိုးတခြား-တည်း။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ အန္ဓကာနံ။ တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရသာ။ သေသံ ။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ကား။ သာနုသယောတိ၏ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်သည်။ (ဒီပေတိ-၌စပ်။)တသ္မိံ သမယေ၊ ကုသိုလ်, အဗျာကတစိတ်ဖြစ်ရာထိုအခါ၌။ အနုသယသာ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်-ကြောင့်။ သာနုသယောတိ၊ အနုသယနှင့်တကွဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဗတံ၊ကိုဝင်း။ (အနုသယသာ။) အနုပ္ပန္နတ္တာ၊ ဥပါဒ်, ဌိ, ဘင်ဟူသော ခဏတ္တယသို့ ရောက်ဆဲ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌိတောတိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္ထုဗ္ဗ-တံ စ၊ ကိုဝင်း။ ဒီပေတိ။ အနုသယ ပရိယုဋ္ဌာနာနံ၊အနုသယကိလေသာ ပရိ-

ယုဇ္ဇာနကိလေသာတို့၏။ အညတ္တံ၊တမျိုးတခြား၊တို့၏ အဖြစ်ကို။ နေ (ဒီပေတိ)။ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အညော အနုသယောတိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၆-ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ အဖွင့်

၇၀၂။ ဣဒါနိ ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဍ်။ ယသ္မာ အနိစ္စာဒိတော၊ အနိစ္စ အစရ္ဓိသောအားဖြင့်။ မနသိကရောတောပိ၊ နုလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်ဍ်လည်း။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂ အစ ရ္ဓိသော ကိလေသာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ စ၊ သာဓကကား။ အပ္ပေကဒါ တော ဘာရဒ္ဒါ ။ပေ။ မနသိကရောတိတိ၊ ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ။ တော ဘာရဒ္ဒါ၊ အရှင်ဘုရား ဘာရဒ္ဒါ။ အပ္ပေ-ကဒါ၊ တရံတခါ ဍ်။ အသုဘတော၊ အသုဘအားဖြင့်။ မနသိကရိဿာမိ၊ နုလုံးသွင်းအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ သုဘတောဝ၊ သုဘအားဖြင့်သာ။ မန-သိကရောတိ၊ နုလုံးသွင်းမိပါ၏။ [ဥဒေနမင်းက အရှင်ပိဏ္ဍောလ ဘာရဒ္ဒါ၏ အား လျှောက်သည်။ သဠာယတနသံယုတ်, ဂဟပတိ၀ဂ်, ဘာရဒ္ဒါ၏သုတ်။] တသ္မာ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာသည်။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓံ ။ပေ။ ဣတရဿ။ ဣတ္ထေ၊ ဤပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံတိ ကထာဍ်။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေ၀။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၇-အပရိယာပန္နကထာ အဖွင့်

၇၀၃-၇၀၅။ ဣဒါနိ အပရိယာပန္နကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအပရိယာပန္နကထာ ဍ်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမရာဂေ၊ ကာမရာဂကို။ ဝါ၊ သည်။ ကာမဓာတုံ၊ ကာမဓာတ်သို့။ အနုသေတိ၊ အစဉ်လိုက်၍ ကိန်း၏။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း။) ကာမဓာတုပရိယာပန္နော၊ ကာမဓာတ်ဍ် အကျုံး ဝင်၏။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပရာဂါ-ရူပရာဂါပါ၊ ရူပရာဂ အရူပရာဂတို့သည်လည်း။ ရူပဓာတု အရူပဓာတုယော၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်တို့သို့။ အနုသေန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပဓာတု ။ပေ။ ပရိယာ-ပန္နာယေ၀ စ နာမ၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်ဍ် အကျုံး ဝင်ကုန်သည်မည်သည် သာလျှင်လည်း။ ဟောန္တိ။ ဣတိ ဧယသံ ။ပေ။ ဘမ္မိတိယာနုဋ္ဌ။ တော သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရဿ။ တတ္ထ၊ ထိုရူပရာဂေါ အစရ္ဓိသောပုဗ္ဗာဍ်။ အနုသေတိတိ၊

ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-ဌာ်စပ်။) ကာမရာဂေါ၊ သည်။ ကာမဝိတက္ကော-သခ်ါတံ၊ ကာမဝိတက်ဟု ဆိုအပ်သော။ ကာမဓာတုံ၊ သို့။ သဟဇာတ-ဝသေန၊ တက္ကဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုသေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေါ၊တူ။ တေ၊ သင်၏အလိုအားဖြင့်။ ရူပရာဂေါ၊ သည်။ ရူပဓာတုံ၊ သို့။ (သဟ-ဇာတဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုသေတိ) ကိုး လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ၊ ပရိယာ-ပန္နောတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-ဌာ်စပ်။) သော၊ ထိုကာမရာဂသည်။ တိဝိဓေယ၊ ကိလေသကာမ, ဝတ္ထုကာမ, ကာမတုံဟူသော သြကာသ အား-ဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိသော။ ကာမဓာတုယာ၊ ဌာ်။ ကိလေသကာမဝသေန၊ ကိလေသကာမ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိယာပန္နတ္တာ၊ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ကာမဓာတုပရိယာပန္နော၊ ကာမဓာတ်ဌာ် အကျုံးဝင်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ စ၊ ကဲ့သို့လည်း။ ဝေါ၊ တူ။ တေ၊ အား-ဖြင့်။ ရူပရာဂေါ ပိ၊ သည်လည်း။ ရူပဓာတုပရိယာပန္နော၊ ရူပဓာတ်ဌာ် အကျုံးဝင်သည်။ (ဟောတိ) ကိုး၊ လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။

ပန၊ ကား။ ဣတရော၊ သည်။ အာသ၊ ထိုသကဝါဒီ၏။ အဓိပ္ပါယံ၊ အလိုကို။ အသလ္လက္ခေန္တော၊ မမှတ်သားနိုင်သည်။ (ဟုတ္တာ။) ဧကဝလံ၊ ဘကဝါဒီ၏ အလိုမဖက်သက်သက်။ လဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ တမတ္ထံ၊ ထို အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ သလ္လက္ခာပေတုံ၊ မှတ်သားစေခြင်းငှါ။ ကုသလ ။ပေ။ သခ်ါတေဟိ၊ ကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ သမာ-ပတ္တေသိယာဒီဟိ၊ သမာပတ္တေသိယ အစရှိသော စိတ်တို့နှင့်။ သံသန္ဒိတ္တာ၊ နှီးနှောရ၍။ ပုစ္ဆိတုံ၊ ငှါ၊ သမာပတ္တေသိယောတိအာဒိ၊ အံ့ဟု၊ ပြီ။

၁။ **အဓိပ္ပါယံ အသလ္လက္ခေန္တော**။ ။"ရူပရာဂေါ ရူပဓာတုံ အနုသေတိ ရူပဓာတုပရိယာပန္နော"ဟူသော ပုစ္ဆာ၌ ရူပရာဂသည် ရူပဓာတ်နှင့်တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်အား-ဖြင့် အစဉ်လိုက်၍ ကိန်းသလော-ဟု မေးအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုငင်း၊ ရူပဓာတ် တရားတို့တွင် အမှတ်မထား တပါးပါးသော တရား၏အဖြစ်ဖြင့် ရူပဓာတ်၌ အကျုံး-ဝင်သလော-ဟု မေးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း မမှတ်သားနိုင်သည်ကို "အဓိပ္ပါယ် အသလ္လက္ခေန္တော"ဟု ဆိုသည်။

၂။ **တမတ္ထံ သလ္လက္ခာပေတုံ**။ ။"ဆိုအပ်ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်ကို နားလည်-စေရန် သမာပတ္တေသိယ စသည်တို့နှင့် ရောနှောရ၍ မေးခြင်း"ဟူရာ၌ ပါဠိတော်ဝယ် "သမာပတ္တေသိယ, ဥပပတ္တေသိယ, ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ"ဟု ၃-မျိုးရှိရာ သမာပတ်ကို ရှာမှီးသော တရားဟူသည် ကုသိုလ်ဈာန်စိတ်တည်း။ ဥပပတ္တေသိယ တရားဟူသည် ဝိပါက်ဈာန်စိတ်တည်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ ဟူသည် ရဟန္တာဖြစ်ပြီးမှ ရအပ် ဝင်စား-အပ်သော ကိရိယဈာန်စိတ်တည်း။ ဤကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကိရိယာဈာန်စိတ်တို့နှင့်တကွ-ဖြစ်သလော-ဟု မေးခြင်းကို နားလည်စေလျှင်အဓိပ္ပါယ်ကိုနားလည်စေပြီး ဖြစ်တော့၏။

ဘွား၊ ဤပရိယာပန္နကတာ၌။ သေသံ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတိ။ နနု ကာမရာဂေါဟိအာဒိဝစနမ္ပိ၊ အစရှိသော စကားသည်လည်း။ ကာမရာဂ-သော်၀ ကာမရာဂ၏ပင်။ ကာမဓာတုယံ၊ ၌။ အနုသယဘာ၀ံ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ပရိယာပန္နတဿ၊ ပရိယာပန္နဟု၏အဖြစ်ကိုဝင်း။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဤတရေသံ၊ ကာမရာဂမှတပါးသော ရူပရာဂ အရူပရာဂတို့၏။ ဤတရ-ဓာတုသု၊ ကာမဓာတ်မှ တပါးသော ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်တို့၌။ (အနုသယ ဘာ၀ံ၊ ကိုဝင်း။ ပရိယာပန္နတဿ၊ ကိုဝင်း။) နှ (ဒီပေတိ)၊ မပြုနိုင်။ ဤတိ၊ အပြီးတည်း။

ပရိယာပန္နကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၈-အဗျာကတကထာ အဖွင့်

၇၀၆–၇၀၈။ ဤဒါနိ အဗျာကတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ၌။ ဝိပါက ကိရိယ ရူပနိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ၊ ဝိပါက် အဗျာကတ, ကိရိယာ အဗျာကတ, ရူပ် အဗျာကတ, နိဗ္ဗာန် အဗျာကတဟု ဆိုအပ်သော။ စတုဗိဓံ၊ ၄-ပါးအပြား ရှိသော။ အဗျာကတံ၊ ကို။ အဝိပါကတ္တာ၊ အကျိုးမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အကျိုးမပေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အဗျာကတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဒိဋ္ဌဂတံ၊ မိစ္ဆာအယူကို။ ဝစ္ဆ၊ ဝစ္ဆ။ လောကော၊ လောကသည်။ သဿတော၊ မြဲသလော။ ဤတိ ဇေတံ၊ ဤပြဿနာကို။ အဗျာကတံ၊ မဖြေဆိုအပ်။ ဤတိ၊ သို့။ သဿတာဒိဘာ၀ေန၊ သဿတ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အကထိတတ္တာ၊ ဖြေဆိုတော် မမူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အဗျာကတန္တိ ဝုတ္တံ။) ပန၊ ကား။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ ဤမံ ဝိဘာဂံ၊ ဤ ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြားကို။ (ဝိပါက်,ကိရိယာ,ရူပ်,နိဗ္ဗာန်ကို အကျိုးမပေးနိုင်သောကြောင့် အဗျာကတ ဟုဝင်း၊ မိစ္ဆာအယူကို သဿတစသည်ဖြစ်၏ဟု ဟောတော်မမူသောကြောင့် အဗျာကတဟုဝင်း ခွဲခြားအပ်သော အဗျာကတ ၂–မျိုးကို။) အဂ္ဂဟေတ္တာ၊ မယူမူ၍။ ပုရိမာဗျာကတံ ဝိယ၊ ရှေအဗျာကတကဲ့သို့။ ဒိဋ္ဌဂတမ္ပိ၊ မိစ္ဆာ အယူသည်လည်း။ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတတည်း။ (အကျိုးမပေးနိုင်သော အဝိပါက အဗျာကတတည်း။) ဤတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ သေယျထာပိ အန္ဓကာနဉ္စေ ဥတ္တရုပထကာနဉ္စ၊ တေသံ၊ ထို ပရ၀ါဒီတို့၏။ တံ ဝိဘာဂံ၊ ထို ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြားကို။ ဒသ္သေတုံ။ ဒိဋ္ဌဂတံ ။ပေ။ ဤတရသ။ ဘွား၊ ဤ အဗျာကတကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားရပ်သည်။ ယထာ ပါဠိမေ၀ နိယျာတိ။ ဤတိ၊ အပြီးတည်း။

အဗျာကတကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉-အပရိယာပန္နကထာ အဖွင့်

ဤ ၇၀၉–၇၁၀။ ဤဒါနိ အပရိယာပန္နကထာ နာမ ဟောတိ။ ကတ္ထ၊ ထိုအပရိယာပန္နကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်သော။ ဈာနလာဘီ၊ ဈာန်ကို ရခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာမေသု၊ ကာမတို့၌။ ဝီတရာဂေါ၊ ကင်းသော ရာဂရှိသူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တမ္ဘော၊ ဆိုထိုက်သည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ဗျတိရိုက်ကား။ ဝီဂတဒိဋ္ဌိကော၊ ကင်းသော မိစ္ဆာအယူရှိသူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝတ္တမ္ဘော၊ သည်။) နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ဝီတရာဂဟု ဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်, ဝီဂတဒိဋ္ဌိကဟု မဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မိစ္ဆာအယူသည်။ အပရိယာပန္နံ၊ လောကီတရားခဲ့ အကျုံးမဝင်။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ။ တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရဿ။ ဣတ္ထ၊ ဤ အပရိယာပန္နကထာ၌။ သေသံ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတိ၊ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အပရိယာပန္နကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)
စုဒ္ဒသမော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

စုဒ္ဒသမဝဂ် ပြီးပြီ။

၁၅–ပန္နရသိမဝိဂ္ဂ

၁–ပစ္စယတာကထာ အဖွင့်

၇၁၁–၇၁၇။ ဣဒါနိ. ပစ္စယတာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုပစ္စယတာကထာဘ၌။ ယော ဓမ္မော၊ အကြင် ဟိတ် ၆-ပါး ပစ္စည်းတရားသည်။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဟေတုပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ။) သော၊ ထိုဟိတ် ၆-ပါး ပစ္စည်းတရားသည်။ ယေသံ၊ အကြင် ဟေတုပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဟေတုပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ တေသညေव၊ ထို ဟေတုပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အားပင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏာ ။ပေ။ ပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိ, အနန္တရပစ္စယသတ္တိ, သမနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝါ၊ တနည်း။ ယော၊ အကြင် အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားသည်။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ သော၊ ထို အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံယေဝ၊ ထို အာရမ္မဏပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အားပင်။ အနန္တရ ။ပေ။ ပစ္စယေန၊ အနန္တရပစ္စယသတ္တိ, သမနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော နဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယတာ၊ ပစ္စည်းတို့၏အဖြစ်ဟူသော သတ္တိကို။ ဝေဝတ္ထိတာ၊ အသီးသီး ပိုင်းခြား၍ ထားအပ်ပြီ။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရသာ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပစ္စယတာကထာ၌။ သေသံ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပစ္စယတာကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂–အညမညပစ္စယကထာ အဖွင့်

၇၁၈–၇၁၉။ ဣဒါနိ အညမညပစ္စယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအညမညပစ္စယကထာ၌။ မဟာသံဃိကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ သမယေ၊ အယူ၌။ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူသော။ အယမေဝ တန္တိ၊ ဤပါဠိတော်သည်သာ။(အတ္ထိ၏။) သင်္ခါရပစ္စယာပိ အဝိဇ္ဇာတိ၊ ဟူသော။ အယံ (တန္တိ)၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဝ၊ သည်သာ။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကား။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အား။ (ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။) နဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။

တေ သန္ဓာယ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒီနံ၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ အစရှိသည်တို့၏။အညမညပစ္စယတာပိ၊ အညမညပစ္စည်းတို့၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒသေတုံ၊ ဌ ၊ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီသာ။ ပဋိညာ ဣတိ။

အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရေနာတိဏ္ဍေ၊ ဌ ။ အပုညာဘိသင်္ခါရောဝ၊ အပုညာဘိ-သင်္ခါရကိုသာ။ဂဟိတောတိ။ [နနု အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရေန သဟဇာတာဟု မေးသောကြောင့် သင်္ခါရေန် အရ အပုညာဘိသင်္ခါရကိုသာ ယူရသည်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ သင်္ခါရေန အရ အပုညာဘိသင်္ခါရကိုသာ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) သင်္ခါရပစ္စယာပိ၊ သင်္ခါရ ပစ္စည်းတရားတို့သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ (ပစ္စယာ၊ ဟောန္တိ။) ဣတိ ဇ္ဇော၊ ဤပါ ဒြိုရပ်ဌ။သဟဇာတ ။ပေ။ သမ္မယုတ္တဝသေန၊ သဟဇာတပစ္စည်း, အညမညပစ္စည်း, အတ္ထိပစ္စည်း, အဝိဂတပစ္စည်း,/သမ္မယုတ္တပစ္စည်းတို့၏ အစုမ်းဖြင့်။ ပစ္စယတာ၊ ကျေးဇူးပြုနိုင်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒီတမ္ဘာ၊ ၏။ [ဤ၌ နိဿယပစ္စည်း မပါပုံကိုရင်း, သမ္မယုတ္တကို အဝိဂတ၏နောက်မှ ဆိုပုံကိုရင်း သတိပြုခဲ့ပါ။ ဋီကာဖွင့်လိမ့်မည်။]ဥပါဒါနပစ္စယာပိ တဏှာတိ ဇ္ဇော၊ ဌ ။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါန်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ တီဏိ၊ ဥပါဒါနာနိ။ ဥပါဒါန်တို့ကို။ (ဒိဋ္ဌုပါဒါန်, သီလဗ္ဗတုပါဒါန်, အတ္တဝါဒုပါဒါန်တို့ကို။) ဝါ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာအား။ သင်္ခါရာ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရတို့သည်။ (ပစ္စယာ၊ ဟောန္တိ) ဝိယ၊ သို့။ (ဧဝံ။) တဏှာယ၊ အား။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ [အဝိဇ္ဇာအား သင်္ခါရတို့က သဟဇာတ စသော သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုကုန်သကဲ့သို့ ဒိဋ္ဌုပါဒါန် စသော ဥပါဒါန်သုံးပါးတို့ကလည်း တဏှာအား သဟဇာတ စသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။] ဣတိ ဝေဒီတမ္ဘာနိ။ သေသံ ။ပေ။ နိယျာတိ။ ဇရာမရဏပစ္စယာတိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒီသာ။ နာမရူပံ ဝိညာဏပစ္စယာတိ။ (ပုစ္ဆာ။) သကဝါဒီသာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အညမညပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃.အဒ္ဓါကထာ အဖွင့်

၂၂၀-၇၂၁။ ဣဒါနိ အဒ္ဓါကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအဒ္ဓါကထာ၌။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကထာဝတ္ထူနိတိ၊/တီဏိမာနိ ။ပေ။ ဝတ္ထူနိ ဟူသော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိတော်သုတ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ကာလသင်္ခါတော၊ ကာလဟု ဆိုအပ်သော။ အဒ္ဓါ နာမ၊ အဒ္ဓါမည်သော။ ပရိနိပ္ဖန္နော၊ အကြောင်းတရားတို့ ပြီးစေအပ်သော ကာလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေသံ၊ ထိုပရဝါဒီတို့အား။ (ဒသ္သေတုံ-ဌ စပ်။) ကာလ-

ပညတ္တိမတ္တာ၊ ကာလဟူသော ပညတ်မျှကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ပရိနိပ္ဖန္နော၊ အကြောင်းတရားတို့ ပြီးစေအပ်သော။ အဒ္ဓါ နာမ်၊ အဒ္ဓါ မည်သည်။ နတ္ထိ။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ရူပါဒယော၊ ရုပ်အစရှိ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၀၊ ခန္ဓာတို့ကိုသာ။ ပရိနိပ္ဖန္နာ၊ အကြောင်းတရားတို့ ပြီးစေ အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဝံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ အဒ္ဓါ ပရိနိပ္ဖန္နောတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရ၀ါဒီကို။ သော၊ ထို အဒ္ဓါသည်။ ပရိနိပ္ဖန္နော၊ သည်။ သစေ(ဟောတိ။ ဧ၀ं သတိ။) ရူပါဒီသု၊ ရုပ် အစရှိသည်တို့၌။ [အာဒိ-ဖြင့် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့ကို ယူ။] အနေန၊ ဤ အဒ္ဓါသည်။ အညတရေန၊ အမှတ် မထား ကပါးပါးသည်။ ဘ၀ိတမ်ဟိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ စောဒေတုံ ရူပန္တိအာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ ဝဋ္ဋိကွဲပတိ၊ သေသံ ယထာပါဋိမေ၀ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အဒ္ဓါကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄-ခဏလယမုဟုတ္တကထာ အဖွင့်

၇၂၂-၇၂၃။ ခဏ ॥ပေ॥ ကထာသုပိ၊ ခဏကထာ လယကထာ မုဟုတ္တ ကထာတို့၌လည်း။ သေ၀ နယော၊ တည်း။ ဟိ၊မှန်။ သမ္ဘေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ခဏာဒယော၊ ဤ ခဏ အစရှိသည်တို့သည်။ အဒ္ဓါ ပရိယာ ၀ေ၊ အဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တို့သာတည်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ခဏလယမုဟုတ္တကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-အာသ၀ကထာ အဖွင့်

၇၂၄-၇၂၅။ ဣဒါနိ အာသ၀ကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အာသ၀ကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အာသ၀ေဟိ၊ တို့ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ယေန၊ အကြင် အာသ၀တို့ကြောင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာသ၀ါ၊ တို့သည်။ သ/ာသ၀ါ၊ အာသ၀နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ အညော၊/လေးပါးသော အာသ၀တို့မှ အခြားသော။ အာသ၀ေါ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာသ၀ါ၊ တို့သည်။ အနာသ၀ါ၊ အာသ၀ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ ဟောတု ၀ါဒါနိ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယျထာပိ။(ဧ၀ं။)ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ॥ပေ॥ ဣတရဿ။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ကို။

တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ အနုသဝါ၊ တို့သည်။ ယဒိ(ဟောန္တိ)၊ ကုန်အုံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ဝေဟိ၊ ထို အာသဝတို့သည်။ မဂ္ဂါဒိလက္ခဏပဋ္ဌေဟိ၊ မဂ် အစရှိသည်တို့၏ လက္ခဏာသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ဣတိ စောဒေတုံ ။ပေ။ အာဟ။ [မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တရား တို့သည် အာသဝတို့နှင့်တကွ မဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာရှိသကဲ့သို့ အာသဝတရား တို့သည်လည်း အာသဝတရားတို့နှင့်တကွ မဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာရှိရာ ရောက် သလော-ဟု စောဒနာခြင်းငှါ မဂ္ဂေါ အစရှိသော စကားကို ဆိုသည်။] သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေव။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အာသဝကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၆-ဇရာမရဏကထာ အဖွင့်

၂၂၆-၂၂၇။ ဣဒါနိ ဇရာမရဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဘဋ္ဌ။ ဇရာမရဏံ နာမ၊ ဇရာမရဏမည်သည်ကို။ အပရိနိပ္ဖန္နတ္တာ၊ အကြောင်းတရား တို့သည် မပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကိယန္တိ ဝါ၊ လောကီ ဟူ၍ဝင်း။ လောကုတ္တရန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍ဝင်း။ နု ဝတ္တေ့ဗ္ဗံ၊ ထိုက်ပါ့ဖို့ မှန်။ လောကိယာ ဓမ္မာ လောကုတ္တရာ ဓမ္မာတိ၊ဟူသော။ ဒုကေ၊ဒုက်ဋ္ဌ။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ လောကိယပဒေ၊ လောကိယပုဒ်ဋ္ဌ။ [နေ ဝ နိဋ္ဌိတံ၊ ညွှန်ပြတော်- မမူအပ်။ လောကုတ္တရပဒေ၊ ဋ္ဌ။ နု(နိဋ္ဌိတံ)။ တတ္ထ၊ ကို ဇရာမရဏကထာဋ္ဌ။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဣမံ လက္ခဏံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာကို။ (ဇရာမရဏ၏ လောကီ, လောကုတ္တရာတို့ဋ္ဌ မဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာကို။) အနာဒိယိတ္ဌ၊ မယူမူ၍။ လောကုတ္တရာနံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ ။ပေ။ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဇရာမရဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၇-သညာဝေဒယိတကထာ အဖွင့်

၂၂၈-၂၂၉။ ဣဒါနိ သညာဝေဒယိတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သညာဝေဒယိတကထာဋ္ဌ။ သညာ ။ပေ။ သမာပတ္တိ နာမ၊ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသမာပတ်မည်သည်။ ကောစိ၊ တစုံ တဝေသော။ ဓမ္မော၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာ၊ ထို သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ်သည်။ လောကိယာ၊ လောကီ

တရားသည်။ နေ၀(ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာ တရား သည်။ နု(ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကိယာ၊ လောကီ တရားသည်။ နု ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရာ၊ တည်း။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ သေသံ ပုရိမကထာသဒိသမေ၀။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သညာဝေဒယိတကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၈ဒုတိယသညာဝေဒယိတကထာ အဖွင့်

☰ ၇၃၀-၇၃၁။ ဣဒါနိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုသညာဝေဒယိတ-နိရောဓသမာပတ်သည်။ လောကုတ္တရာ၊ သည်။ နု ဟောတိ။ တသ္မာ။ လောကိယာ၊ တည်း။ ဣတိ ယေသံ ။ ပေ ။ ဣတရဿ။ သေသံ ပုရိမသဒိသ-မေ၀။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒုတိယသညာဝေဒယိတကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉-တတိယသညာဝေဒယိတကထာ အဖွင့်

၇၃၂။ ဣဒါနိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသုကော၊ ထိုမည်သူသည်။ မရ-ဏဓမ္မော၊ သေခြင်းသဘောရှိ၏။ အသုကော၊ သည်။ နု မရဏဓမ္မော၊ သေ ခြင်းသဘောမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ မရဏဓမ္မတာယ၊ သေခြင်း သဘော ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်၌။ နိယာမော၊ အမြဲ သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်း သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာ တို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့။ သမာပန္နောပိ၊ ကောင်းစွာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း။ ကာလံ၊ သေချိန်ကို။ ကရေယျ၊ ပြုနိုင်သလော။ (ပြုကောင်းသလော။) ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ရာဇဂိရိကံ။ တေသံ၊ ထိုပရ၀ါဒီတို့၏။ သမာပန္နဿ ၁၊

၁။ သမာပန္နဿာပိ ။ဇ၀။ သမယဇ္ဇ။ ။စာအုပ်တို့၌ "သမာပန္နာယပိ"ဟု ရှိသော်လည်း မရဏဓမ္မတာယ၀ယ် တာ-ပစ္စည်း၏ သမ္မန်ဖြစ်ထိုက်သောကြောင့်၎င်း, မရဏဓမ္မနှင့် သေခြင်းသဘောရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့် အရတူထိုက်သောကြောင့်၎င်း "သမာပန္နဿာပိ" ဟု ပါ၌မှန်ရှိပါစေ။ ရှေးနိဿယ၌ကား "သမာပန္နာယပိ-ဟု ပါသော်လည်း သမာပန္နဿာပိ"ဟု ပြင်ဆွားလေသည်။ ဘာ၀သမ္ဗန်, တာသမ္ဗန်-စသော နိယာမ်ကိုသတိပြုပါ။ နိရောဓသမာပတ်၀င်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ မရဏာသမယ ဟူသည့် မရဏာသန္နဇော စောဖို့ရာ ဖယ စသည်တို့ ဖြစ်ခိုက်တည်း။ ထိုဖယ စသည်တို့ မဖြစ်လျှင် မရဏာသမယ မဟုတ်, အမရဏာသမယတည်း။

သညာဝေဒယိတနိရောဓ သမာပတ်သို့ ကောင်းစွာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မရဏဓမ္မစာယ၊ သေခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိယာ) ပိ၊ ရှိပါသော်လည်း။ မရဏသမယဿ၊ သေနိုင်ရာ အခါကိုဟု ဆိုလို။ အမရဏသမ-ယဿ၊ မသေနိုင်ရာ အခါကိုဟု ဆိုလို။ ဒဒယေတုံ၊ ဌ ၊ ။ ပုစ္ဆာ ။ပေ။ ဣတရသာ။ အထ၊ ဌ ။ နံ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာလံ၊ ကို။ ကရောန္တိသာ နာမ၊ ပြု သောပုဂ္ဂိုလ်၏အမည်သည်။ မာရဏန္တိကေဟိ၊ သေခြင်း၏ အနီးဌ ဖြစ်ကုန် သော။ ဖဿာဒီဟိ၊ ဖဿအစရှိသည်တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရှု၏။ တသ္မာ။ တေန အာကာရေန၊ ထို ဖဿအစရှိသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ စောဒေတုံ အတ္ထိအာဒိ အာဟ။ ["အတ္ထိ သညာဝေဒယိတ နိရောဓံ သမ္မာပန္နသာ မာရဏန္တိယော ဖဿော" အစရှိသည်ကိုမိန့်သည်။]

အဖဿကသ ကာလကိရိယာတိအာဒီနိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ကို။ ပုဗ္ဗော(သမာနော)သေသသတ္တော၊သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပန္နသတ္တဝါ တို့မှကြွင်းသော သတ္တဝါတို့ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပရဝါဒီပယ်၏။ ဝိသံ ကမေယျာတိ အာဒီနိ၊ တို့ကို။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ သမာပတ္တိအာနု-ဘာဝံ၊ နိရောဓသမာပတ်၏ အာနုဘော်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယ ဝါရေ၊ ဒုတိယဝါရ၌။ (သညာဝေဒယိတ နိရောဓံ သမာပန္နသာ ကာယေ ဝိသံ ကမေယျ စသည်ဖြင့် မေးအပ်သော ဒုတိယဝါရ၌။) သရီရပကတိံ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏ ပင်ကိုယ်သဘောကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပန။ ထိုသို့ပင် ဝန်ခံ ပါသော်လည်း။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်လသော်။ (ဤသို့ နိရောဓသမာပန္န ပုဂ္ဂိုလ်၏ သရီရပကတိကိုရည်၍ ဝန်ခံလသော်။) သမာပတ္တိ အာနုဘာဝေါ နာမ၊ သမာပတ်၏ အာနုဘော်မည်သည်။ နု ဟောတိ၊ မရှိတော့။ တေ-နေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ နု နိရောဓသမာပန္နာတိ၊ ဟူ၍။ အနုယုဇ္ဇတိ၊ သက ဝါဒီ စိစစ်၏။

၂၃၃-၂၃၄။ နု ကာလံကရေယျာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒီသာ။ ပန၊ ကား။ အတ္ထိ သော နိယာမောတို့၊ အစရှိသော။ပရဝါဒီသာ၊ ၏။ ပဋ္ဌေ ဌ ။ ယသ္မာ။ ဝေဒနာပေါ၊ ဤသို့ နိရောဓ သမာပန္နပုဂ္ဂိုလ်၏ မသေခြင်းဌ မြဲ သော သဘောရှိသော။ နိယာမော နာမ၊ နိယာမမည်သည်။ နတ္ထိ။ တသ္မာ၊ ပဋိက္ခိပတိ။ စက္ခုဝိညာဏသမဂ္ဂတိအာဒီ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ-ဌ ။) သကဝါဒီနာ၊ သည်။ နိယာမေ၊ အမြဲသတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ အသန္တေပိ၊ မရှိပါသော်လည်း။ မရဏသမယေနေဝ၊ သေရာအခါဖြင့်သာ လျှင်။ (သေချိန်ကျသဖြင့်သာလျှင်။) မရတိ၊ သေရ၏။ အသမယေန၊ သေ ရာအခါမဟုတ်သဖြင့်။ (သေချိန်မကျပဲ။) နု (မရတိ)၊ သေရသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤအနုက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။

တတ္တြ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏသမဂၢီ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အယံ၊ လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ နိယာမဝဘာဝေန၊ အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကာလကိရိယာ၊ သေချိန်ကို ပြုခြင်းသည်။ ယဒိ ဘဝေယျ။(ဝေ သတိ။) စက္ခုဝိညာဏသမဂၢီနောပိ၊ စက္ခုဝိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ (ကာလကိရိယာ။) ဘဝေယျ။ တတော၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌာဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏေဟိ၊ ဝိညာဉ်တို့ဖြင့်။ နု စ ဝတိ၊ မရွှေ့လျော။ နု ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပဋိသန္ဓေ မဖြစ်။ ဣတိ၊သို့။ သုတ္တဝိရောဓော၊ ပါဠိတော်သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ဆုံး၏။ ပန၊ ဆက်။ စက္ခုဝိညာဏသမဂၢီဿ ကာလကိရိယာ နုဟောတိ ယထာ။ တထာ၊ တူ။ နိရောဓသမာပန္နဿာပိ၊ ၏လည်း။ (ကာလ ကိရိယာ နုဟောတိ။) ဣတိ (အယံ အဓိပ္ပါယော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။) [စက္ခုဝိညာဉ်နှင့်ပြည့်စုံခိုက်သာ မသေနိုင်။ စက္ခုဒွါရဝီထိ၏နောက်ဝယ် ဇော စသည် ဖြစ်ပြီးနောက်၌ကား စုတိစိတ်ကျနိုင်သည်။ ဝီထိခဏ်း၌ ပဋ္ဌဒွါရ မရဏာ သန္ဓဝီထိကို သတိပြုပါ။]

တတိယသညာဝေဒယိတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၀-အသည္သတ္တုပိကာကထာ အဖြင့်

ဣဒါနိ အသည္သတ္တုပိကာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအသည္သတ္တုပိကာကထာ၌။ သညာဝိရာဂဝသေန၊ သညာကို စက်ဆုပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တဘာဝနာ၊ ဖြစ်သော ဘာဝနာဟူသော။ အသည္သမာ-ပတ္တိပိ [1]၊ အသည္သမာပတ်သည်ရင်း။ နိရောဓသမာပတ္တိပိ [2]၊ နိရောဓ သမာ

၁။ အသည္သမာပတ္တိဝိ။ ။စတုတ္ထနည်းအားဖြင့် စတုတ္ထဈာန်ကို ရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဓိ သညာ, ဓိ စိတ္တं"ဟု ဘာဝနာပွါးစေ၍ အထမြောက်သောအခါ သညာကို စက်ဆုပ်သောကြောင့် သညာဝိရာဂဘာဝနာဖြစ်သော အသည္သမာပတ္တိကို ရ၏။ အသည ဟု ဆိုသော်လည်း သမာပတ်အတွင်း၌ သညာ ရှိပါသေး၏။ သညာကို စက်ဆုပ်သောကြောင့်သာ "အသည္သမာပတ်"ဟု ဆိုရသည်။ ထို့ကြောင့် ဌီကာ၌ သမာပတ်တခုလုံးကို အသည္သမာပတ်ဟု မယူရ။ ထိုသမာပတ်၏ သညာကင်းသည်၏ အဖြစ်ကိုသာ အသည္သမာပတ်ဟု ယူ၍ သညာဝေဒယိတ နိရောဓသမာပတ္တိ အမည် ရသည်ဟု ပရဝါဒီ၏ အလိုကို ပြသည်။ [အသည္သတ္တံ-အသည္သတ်ဘုံသို့+ဥပေတိ-ကပ်ရောက်စေတတ်၏။ ဣတိ အသည္သတ္တုပိကာ၊ ဥပပုဒ+ဣဓာတ်, ဏ္ဍုပစ္စည်း, ကာရိတ်ကျေ။]

၂။ နိ,ဓရောဓသမာပတ္တိဝိ။ ။ဤနိရောဓသမာပတ်ကား သမာပတ်ရစ်ပါးလုံးကို ရပြီးသော အနာဂါမ် ရဟန္တာတို့သာ ဝင်စားနိုင်သော သမာပတ်တည်း။ ဤနိရောဓ

ပတ်သည်ရင်း။ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ နာမ၊ ဓည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာတ္တိယော၊ တို့သည်။ လောကိယာ စ၊ လောကိသမာပတ်သည်ရင်း။ လောကုတ္တရာ စ၊ လောကုတ္တရသမာပတ်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ လောကိယာ၊ လောကိသမာပတ်သည်။ ပုထုဇဉ်နှင့်၊ ပုထုဇဉ်၏ သန္တာန်၌။ အသညသတ္တုပိကာ၊ အသညသတ်ဘုံသို့ ကပ်ရောက်စေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာ သမာပတ်သည်။ အရိယာနံ၊ အရိယာတို့၏သန္တာန်၌။ (ဟောတိ။) သာ စ၊ ထို လောကုတ္တရာသမာပတ်သည်လည်း။ အသညသတ္တုပိကာ၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ပန၊ ထိုသို့နှစ်မျိုးကွဲပါသော်လည်း။ ဣမံ ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ အဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။ /အသညသတ္တုပိကာ၊ သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရသာ။ အတ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသညသမာပတ္တိ၊ သို့။ သမာပန္နသာ၊ ကောင်းစွာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အလောဘာဒယော၊ အလောဘ အစရှိသောတရားတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သို့။ (သမာပန္နသာ အလောဘာဒယော) နု (အတ္ထိ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို အလောဘ အစရှိသောတရားတို့၏။ ဝသေန။ စပ်သဖြင့်။ စောဒေတုံ အတ္ထိတိအာဒိ အာဟ။

၂၃၆။ ဣဓပိ အသညိတိ ပဒေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ဣဓ၊ ဤ ဏာမတုံ၌။ သညာဝိရာဂဝသေန၊ ဖြင့်။ သမာပန္နတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသညိတာ၊ အသညီ၏ အဖြစ်ကို။ အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ တတြာပိ၊ ထို အသညသတ်ပြဟ္မာ့ဘုံ၌လည်း။ [ရှေးနိဿယ၌ ပိ သဒ္ဒါမပါ။ သို့သော် ပါဠိတော်၌ တတြာပိ အသညိတိ ဟု ပိ သဒ္ဒါ ပါသည်။] အသညတ္တေနေဝ၊ သညာမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ (အသညိတာ အနုညာတာ)၊ [ရှေးနိဿယ၌ "အသညတ္တေနေဝ"ဟု ရှိ၏။

သမာပတ်အခိုက်၌ သညာ ဝေဒနာသာမက စိတ် စေတသိက် စိတ္တဇရူပ်တို့ပါ ချုပ်နေ၏သည်။ သို့သော် သညာ ဝေဒနာကို ခေါင်းတပ်၍ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ ဟု ခေါ်ရသည်။

၁။ လောကိယာ လောကုတ္တရာ။ ။အသညသမာပတ်သည် လောကီစတုတ္ထဈာန် ဖြစ်သောကြောင့် လောကိယသမာပတ်တည်း။ နိရောဓသမာပတ်သည် (ပင်ကိုယ် အားဖြင့် လောကုတ္တရာဟု မဆိုနိုင်။) စိတ် စေတသိက် စိတ္တဇရူပ်တို့၏ ချုပ်ခြင်းသာ တည်း။ အနာဂါမ် ရဟန္တာတို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သောကြောင့် "လောကုတ္တရာ"ဟု ဆိုဟန်တူသည်။

ထိုပါဠိသာကောင်းသည်။] တသွာ။ ဣမံ ပဋိညံ၊ ဣဒ္ဓိညာဏ်တို့။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ [နန္ဒ ဣဓ၀ပိ အသညီ တတြာပိ အသညီတိ ဟုမေးသောအခါ အာမန္တာဟု ၀န်ခံသည်ကို "ပဋိညံ ဂဟေတွာ" ဟုဆိုသည်။] လဒ္ဓိ၊ ကို။ ပတိ-ဋ္ဌာပေန္တေန၊ တည်စေသော ပရ၀ါဒီသည်။ ဆလေန၊ စကားချင်း တူသော စည်းလဲခြင်းဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ။ ၀ါ၊ တနည်း။ ဣဓ၊ ကာမဘုံ၌။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အသညီတာ၊ ကို။ အနုညာတာ။ တတြပိ၊ ထိုပြဟ္မာ့ဘုံ၌လည်း။ ဣတော၊ ဣဓကာမဘုံမှ။ စုတသာ၊ သော။ အနာ၀ါမိနော၊ အနာ၀ါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိရောဓသမာပတ္တိမေ၀၊ ကိုပင်။ (သန္ဓာယ အသညီတာ အနုညာတာ။) တသွာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဣမာယ ပဋိညာယ၊ ဣဒ္ဓိ အာမန္တာဟု ၀န်ခံခြင်းဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ တည်စေအာပ်သော။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာယေ၀၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အသညသတ္တူပိကာကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၁-ကမ္ဘူ||ပစယကထာ အဖွင့်

၇၃၇။ ဣဒါနိ ကမ္ဘူ||ပစယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဣဒ်။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ ကမ္ဘူ||ပစယော နာမ၊ ကံ၏ တိုးပွါးခြင်း မည်သည်။ ကမ္မတော၊ ကံမှ။ အညော၊ အခြားသော။ စိတ္တ၀ိပ္ပယုတ္တော၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သော။ အဗျာကတော၊ အဗျာကတဖြစ်သော။ အနာရုမ္မဏော၊ အာရုံကို မယူတတ်သော တရားတည်း။ ဣတိ၊ လဒ္ဓိ ။ပေ။ သမ္ဘိတိယာနဉ္စ။ တေ သန္ဓာ-ယ ။ပေ။ ဣတရသ္မာ။ အယ၊ ထိုမှနောက်မှ။ နံ၊ ထိုပရ၀ါဒီကို။ ကမ္မတော။ ကံမှ။ အညော၊ သော။ ကမ္ဘူ||ပစယော ၁ ၊ ကံ၏ တိုးပွါးခြင်းသည်။ ယဒိ (ဘ၀ေယျ ၀ေသတိ။)ဖဿာဒီတောပိ၊ ဖဿအစရှိသည်မှလည်း။ အညေန၊ သော။ ဖဿူပစယာဒိနာ၊ ဖဿ၏ တိုးပွါးခြင်း အစရှိသည်။ ဘ၀ိတမ္ပိ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ စောဒေတုံ အညော ဖဿောတိ အာဒိ အာဟ။ ဣ-တရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရ၀ါဒီသည်။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူ၏။ အဘာ-ဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ [ဖဿနှင့် ဖဿူ ပစယကို တမျိုးစီဟု အယူမရှိသောကြောင့် နှ ဟေ၀ံ ၀တ္ထုမ္ဘေဟု ပယ်သည်။]

၁။ ကမ္ဘူ||ပစယော။ ။ကတတ္ထာ ဥပစိတတ္ထာ၌ တကြိမ် တခါ ပြုရုံမက ထပ်ကာ ထပ်ကာ ပြုသောအားဖြင့် တိုးပွါးစေအပ်သည်ကို "ဥပစိတ" ဟု ခေါ်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ထပ်ကာ ထပ်ကာ ပြုသောအားဖြင့် ကံ၏ တိုးပွါးခြင်းကို "ကမ္ဘူ||ပစယ" ဟု ခေါ်သည်။

💬 ၂၃၈-၂၃၉။ ကမ္မေန သဟစာတောတိပဋ္ဌေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာ တို့၌။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ ကမ္မုပစယ၏ စိတ်နှင့် မ၂ယှဉ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိ-ပတိ။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ကမ္မုပစယကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ကုသလောတိ ပဋ္ဌေသုပိ ၁ ၊ တို့၌လည်း။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သော ကမ္မုပစယကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ကမ္မုပစယကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ [အောက် မှကဲ့၌ပြသော ဋီကာပါဋ္ဌ အတိုင်း ပေးသည်။] ပရတော၊ နောက်၌။ အကုသလောတိ ပဋ္ဌေသုပိ ဇသော နယော။

၇၄၀။ ပန၊ ကား။ သာရမ္မဏောတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော(သမာနော)ကေန္တိ၊ စင်စစ်။ အနာရမ္မဏဧဝ၊ အနာရမ္မဏကိုသာ။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တသ္မာ ပဋိပက္ခိ-ပတိ။ စိတ္တံ ဘိဇ္ဇမာနန္တိ၊ ဟူသော ပါဋ္ဌ၏။(အတ္ထော-ဋ္ဌ စပ်။) ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇမာနံ၊ ပျက်သည်။ ဟောတိ။ တဒါ၊ ၌။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [“စိတ္တံ ဘိဇ္ဇမာနံ ကမ္မံ ဘိဇ္ဇတိ” ဟု တဝါကျတည်း ရှိပါလျက် ဤသို့ ယဒါ တဒါ ထည့်လျက် ဝါကျခွဲ၍ ဖွင့်ရခြင်းသည် တဝါကျတည်း၌ အရတူမှ ဝိဘတ်တူရိုးရှိ၍ ဤဝါကျ၌ စိတ္တံ နှင့် ကမ္မံတို့ အရမတူသောကြောင့်တည်း။] ဝါ၊ တနည်း။ ဘူမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမီ ဝိဘတ်၏ အနက်၌။ ပစ္စတ္တံ၊ ပဌမာဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါသည်။ (ဟောတိ။) စိတ္တေ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇမာနေ၊ ပျက်လတော်။ ဣတိ အတ္ထော။ ဝါ၊ တနည်း။ အယမေဝ၊ ဤစိတ္တေ ဘိဇ္ဇမာနေဟူသော ပါဋ္ဌသည်သာ။ ပါဋ္ဌော၊ ပါဋ္ဌတော် ပါဋ္ဌရင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထို စိတ္တေ ဘိဇ္ဇမာနေ ဟူသော ပါဋ္ဌ၌။ ယသ္မာ။ သမ္ပယုတ္တော၊ သမ္ပယုတ်သည်။ (ဟုတ္ဘာ။) ဘိဇ္ဇတိ။ (စိတ်နှင့် ကံတို့ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောအခါ ပျက်၏။) ဝိပ္ပယုတ္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဘာ။) နု ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်သည်မဟုတ်။ တသ္မာ။ ပဋိဇာနာတိ ဧဝ ပဋိပက္ခိပတိ စ။ [စိတ်နှင့် ကံတို့ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ရကား စိတ်ပျက်သည်ရှိလော် ကံလည်း ပျက်သောကြောင့် “အာမန္တာ”ဟု ဝန်ခံ၏။ စိတ်နှင့် ကမ္မုပစယတို့က ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သောကြောင့် စိတ်ပျက်သည်ရှိသော် ကမ္မုပစယ၏ ပျက်ခြင်းကို “နု ဟေတံ ဝတ္တမ္ဗေ”ဟု ပယ်သည်။]

၁။ ကုသလောတိ ပဋ္ဌေသု။ ။ကုသလောဟူသော ပြဿနာအပြင်“သုခါယ။ပ။ သမ္ပယုတ္တော”စသည်ဖြင့် ပြဿနာများသောကြောင့် “ပဋ္ဌေသု”ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုသည်။ ထိုပြဿနာတို့တွင် “ကုသလောတိ”ဟူသော ပဌမအမေး၌ “နု ဟေတံ ဝတ္တမ္ဗေ”ဟု ပယ်၏။ ဒုတိယမေးသောအခါ “အာမန္တာ”ဟု ဝန်ခံ၏။ ပါဋ္ဌတော် ကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့် စာအုပ်တို့ဝယ် အထက်၌ရှိသော စာမူသည် ပါဋ္ဌတော်နှင့် မလျော်။ အောက်၌ ပြအပ်သော မူကဲ့သာ ပါဋ္ဌတော်နှင့် လျော်သည်ဟု မှတ်ပါ။

၇၄၁။ ကမ္မမ်ိဳ ကမ္မုပစယောတိ၊ ကား။ ကမ္မေ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိလ သော်။ ကမ္မုပစယော၊ သည်။ (ဟောတိ။) ဝါ၊ တနည်း။ ကမ္မေ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌိတေ၊ တည်လသော်။ ကမ္မုပစယော (ပတိဋ္ဌာတိ)။ကမ္မုပစယတောဝ၊ ကံ၏ တိုးပွါးခြင်းကြောင့်သာ။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကား။ တသ္မိံ ကမ္မေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်လသော်။ ယာဝ အကုံရုပ္ပါဒါ၊ အညွှန်ဖြစ်သည်တိုင်အောင်။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့သည်။ (တိဋ္ဌတိ) ဝိယ၊ တည်သကဲ့သို့။ ယာဝ ဝိပါကုပ္ပါဒါ၊ အကျိုးဖြစ်သည်တိုင်အောင်။ ကမ္မုပစယော· တိဋ္ဌတိ။ ဣတိ အဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။

တညေဝ ကမ္မံ, သော ကမ္မုပစယော, သော ကမ္မဝိပါကောတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ကမ္မမ်ိဳ၊ ကံကြောင့်။ ကမ္မုပစယော၊ သည်။ (ဟောတိ။) သော စ၊ ထို ကမ္မုပစယသည်လည်း။ ယာဝ ဝိပါကုပ္ပါဒါ၊ တိုင်အောင်။ တိဋ္ဌတိ။ ဣတိ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ တိဏ္ဏမ်ိဳ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို ကမ္မ, ကမ္မုပစယ, ကမ္မဝိပါကတို့၏။ ကေတ္တံ၊ တူကုန် သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပုစ္ဆတိ။

ဝိပါကော သာရမ္မဏောတိ ဣဒံ၊ ကို။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။ (အာရမ္မဏပဋိဗဒ္ဓေါ၊ အာရုံနှင့် မစပ်သည်။ ဟောတိ) ဝိယ။ (ဧဝံ။) ဝိပါက-ဓမ္မဓမ္မောပိ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသော ကမ္မုပစယသည်လည်း။ အာရမ္မဏပဋိဗဒ္ဓေါယေဝ၊ သည်သာ။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ဣတိ စောဒနတ္ထံ ပုစ္ဆတိ။ ပန၊ ကား။ ဣဘာရော။ လဒ္ဓိဝသေန၊ မိမိအယူ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကံ၊ တခုသော ပြဿနာကို။ (ဝိပါကော သာရမ္မဏောဟူသောပြဿနာကို။) ပဋိဇာနာတိ။ ဧကံ, (ကမ္မုပစယော သာရမ္မဏော၊ ဟူသော ပြဿနာကို။) ပဋိက္ခိပတိ။ ပဋိလောမေပိ၊ ပဋိလောမပြဿနာဘက်လည်း။ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ၊ ဣဓကထာဘက် ။ပေ။ နိယျောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကမ္မုပစယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)
ပန္နရသမော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)
တတိယပဏ္ဏာသကော၊ သည်။ (သမတ္တော။)

ပန္နရသမဝဂ် ပြီးပြီ။ တတိယပဏ္ဏာသက ပြီးပြီ။

၁၆–သောဠသမဝဂ္ဂ

၁–နိဂ္ဂဟကထာ အဖွင့်

ဂ၄၃-ဂ၄၄။ ဣဒါနိ နိဂ္ဂဟကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုနိဂ္ဂဟကထာ၌။ ယေ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဗလပ္ပတ္တာ၊ ဉာဏဗလသို့ရောက်ကုန်၏။ ဝသီဘူတာ၊ စွမ်းရည်သတ္တိရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပရသ၊ သူတပါး၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဂ္ဂဏှိတုံ၊ နှိပ်ခြင်းငှါ။ ယဒိ နု သက္ကုဏေယျုံ၊ အကယ်၍ မစွမ်းနိုင်ကုန်အုံ။ (ဝေ သတိ။) တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဗလပ္ပတ္တိ၊ ဉာဏဗလသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ကာ၊ အဘယ် အကျိုးရှိအုံနည်း။ ဝသီဘာဝေါ၊ စွမ်းရည်သတ္တိရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ ကော၊ နည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဗလပ္ပတ္တိယာ၊ ဉာဏဗလသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဝသီဘာဝေန စ၊ စွမ်းရည်သတ္တိရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဒ္ဓါ၊ မခွဲတော်ကေန်။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပရသ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဂ္ဂဏှန္တိ၊ နှိပ်နှိုင်ကြကုန်၏။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရသ။ တတ္ထ၊ ထိုပရော ပရသ စိတ္တံ နိဂ္ဂဏှာတိ ဟူသော ပုစ္ဆာ၌။ နိဂ္ဂဏှာတီတိ၊ကား။သံကိလေသာပတ္တိတော၊ ညစ်နွမ်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ။ နိဝါရေတိ၊ တားမြစ်နိုင်၏။ ဣတ္ထ၊ ဤ နိဂ္ဂဟကထာ၌။ သေသံ ။ပေ။ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဋ္ဌဟကထာယပိ၊ ဒ္ဒီလည်း။ ဧသေव နယော၊ တည်း။

နိဂ္ဂဟကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃–သုခါနုပ္ပဒါနကထာ အဖွင့်

ဂ၄၃-ဂ၄၈။ ဣဒါနိ သုခါနုပ္ပဒါနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသုခါနုပ္ပဒါနကထာ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နော၊ ငါတို့ကို။ ဗဟူနံ၊ ကုန်သော။ သုခဓမ္မာနံ၊ သုခတရားတို့ကို။ ဥပဟတ္တာ၊ ဆောင်တော်မူတတ်သည်။ (ဟောတိ)ဝတ၊ ဖြစ်လေစ့ဝ:ကား။ ဣတိ သုတ္တံ၊ ဤသို့သော ပါဠိတော်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပရော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရသ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုခံ၊ ကို။ အနုပ္ပဒေတိ၊ လျော်စွာ ပေးနိုင်၏။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရသ။ ပန၊ ကား။ ဒုက္ခံ အနုပ္ပဒေတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော(သမာနော)။ တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ သုတ္တပဒံ၊ ပါဠိတော်သုတ်ပုဒ်ကို။ အပသာနေန (ဟုတ္တာ) ပဋိက္ခိပတိ။

အတ္တနော သုခန္တိအာဒီပဠေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ အတ္တနော ဝါ၊ မိမိ၏သော်၎င်း။ ပရဿ ဝါ၊ သူတပါး၏သော်၎င်း။ ယံ၊ အကြင် သုခသည်။ (အတ္ထိ။) တံ၊ ထို သုခကို။ အနုပ္ပဒါတုံ၊ ဌါ။ နိ သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏သာ။ ယံ၊ အကြင် သုခသည်။ (အတ္ထိ။) တတ္ထ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ သုခ၌။ အနုပ္ပဒါနံ နာမ၊ မည်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိက္ခိပတိ။

ပန၊ ကား။ နေ ဝတ္တဗ္ဗနောတိအာဒီပဠေ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင် သုခသည်။ ဧ ဝ ရူပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိ၏။ (ထို မိမိဥစ္စာလည်း မဟုတ်, အခြားသူတို့၏ ဥစ္စာလည်း မဟုတ်, ထိုသူတို့၏ ဥစ္စာလည်း မဟုတ်သော သဘောရှိ၏။) တံ၊ ထို သုခသည်။ အနုပ္ပဒိန္နံ နာမ၊ လျော်စွာ ပေးအပ်သည် မည်သည်။ ဘဝိတုံ၊ ဌါ။ နိ အရဟတိ၊ မထိုက်။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိစာနာတိ။ နော စ ဝတ ရေ တိ၊ ဟူသော စကားကို။ တာဒိသဿ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ သုခဿ၊ ၏။ အဘာဝေ ဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (သကဝါဒီနာ။) ဝုတ္တံ။

သုခမ္မာနံ ဥပဟတ္တာတိ ဝစနံ၊ သည်။ (ဒီပေတိ, အသာခက်-တို့၌ စပ်။) ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရေသံ၊ တပါးဇသာ သတ္တဝါတို့၏။ သုခုပ္ပတ္တိယာ၊ သုခ၏ ဖြစ်ခြင်း၏။ ပစ္စယဘာဝံ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ။ အန္ဓာဒီနံ၊ ထမင်း အစရှိသည်တို့ကို။ (အနုပ္ပဒါနံ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) သုခဿ၊ ကို။ အနုပ္ပဒါနံ၊ ကို။ နိ (ဒီပေတိ)။ တသ္မာ အသာခက်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သုခါနုပ္ပဒါနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄ဃအဓိဂယှ မနသိကာရကထာ အဖွင့်

ဂ-ရ-ဂ-ရ-ဂ-ရ-

ပန္၊ ကား။ အတီတေ၊ ကုန်သော။ သခ်ၨါရေ၊ တို့ကို။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနာဂတေ၊ ကုန်သော။ (သခ်ၨါရေ၊ တို့ကို။) မနသိကာတုံ၊ ဌာ။ နု သက္ကောတိ၊ နိုင်။ အတီတာဒီသု၊ အတိတ် အစရှိသော သခ်ၨါရတို့တွင်။ အညာဏံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော သခ်ၨါရကို။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံ အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းရာ၌။ (တနည်း) တတ္ထ၊ ထိုအတီတာဒီ သခ်ၨါရတပါးပါးကို နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်တို့တွင်။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန် သခ်ၨါရတို့ကို။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယေန စိတ္တေန၊ အကြောင်းစိတ်ဖြင့်။ တေ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်သခ်ၨါရတို့ကို။ မနသိကရောတိ။ တံ၊ ထို နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်ကို။ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခဏေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ခဏ၌။ မနသိကာတုံ၊ ဌာ။ နု သက္ကောတိ။ [ပစ္စုပ္ပန်အခိုက်ကို လွန်ပြီးနောက် အတိတ် အဖြစ်သို့ ရောက်မှ ထို စိတ်ကို ပြန်၍ နှလုံးသွင်းနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် "ပစ္စုပ္ပန္နက္ခဏေ"ဟု ဆိုသည်။]

တတ္ထ၊ ထိုသို့ နှလုံးသွင်းရာ၌။ ပုဗ္ဗသေလိယာဝ၊ ရသေလိယာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ၊ တို့၏။ သမ္ဗေ သခ်ၨါရာ အနိစ္စာတိအာဒိဝစနံ၊ အစရှိသော စကားကို။ နိဿာယ။ မနသိကရောန္တော နာမ၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ အဓိဂယှ အဓိဂဏှိတွာ၊ သခ်ၨါရ အားလုံးကို လွှမ်းမိုးကာ ယူ၍။ သဂ်ဏှိတွာ၊ သခ်ၨါရအားလုံးကို သိမ်းယူ၍။ သမ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သခ်ၨါရေ၊ တို့ကို။ ကေတောဝ၊ တပေါင်းတည်း။ မနသိ-ကရောတိ၊ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣဘရသာ။

အထ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ ယသ္မာ။ သမ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော သခ်ၨါရတို့ကို၊ ကေတောဝ၊ တပေါင်းတည်း။ မနသိကရောန္တေန၊ သည်။ ယေန စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ တေ၊ ထို သခ်ၨါရတို့ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထို နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်သည် လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ မနသိကာတမ္မိ၊ နှလုံးသွင်းနိုင်သည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ။ တံ စိတ္တံတာယ၊ ထို နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ဌာ။ တေန စိတ္တေနာတိ အာဟ။ [သူတို့အယူအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်ကိုလည်း ထို ပစ္စုပ္ပန်စိတ်ဖြင့်ပင် နှလုံးသွင်းနိုင်၏-ဟု ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ တေန စိတ္တေန တံ စိတ္တံ ပဇာနာတိ-ဟု စစ်ဆေးသည်။] ဣတရော၊ သည်။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ဇာနိတုံ နု သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပန္၊ ကား။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧဝံ လက္ခဏံ၊ ဤသို့ အာရုံကို သိခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တာ၊ သိအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တမ္မိ စိတ္တံ၊ ထို နှလုံးသွင်း

ကြောင်း စိတ်သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ဥတမေဝ၊ သိအပ်ပြီးသည်သာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

အထ ဝါ၊ ထိုပြင် တနည်းကား။ တညေဝ၊ ထို စိတ်သည်ပင်။ တဿ၊ ထို နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ နု ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ သမ္ဘေ သခ်ါရာ ။ပေ။ ပဿတိတိအာဒိနိ၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နလဒ္ဓိ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ [အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို ပညာဖြင့် မြင်၏ ဟူရာ၌ မိမိ၏သိကြောင်းပညာကိုလည်း သမ္ဘေ သင်္ခါရာအရတွင် ပါဝင်သကဲ့သို့ "ထို စိတ်ဖြင့် ထို စိတ်ကို သိနိုင်၏"ဟု ယူသည်။] သေသပဋိဒ္ဓယေပိ၊ ကြွင်းသော ပြဿနာနှစ်ပါးအပေါင်းဌ်လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ပန၊ ကား။ တေန ဖဿေနာတိအာဒီသု၊ တို့ဌ်။ တထာရူပံ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော သဘောရှိသော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိတော်သုတ်ကို။ အပဿန္ဟော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ပဋိက္ခိပတေဝ။ အတိတာဒီပဌေသု၊ တို့ဌ်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဌ်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ပင်။ ပဋိက္ခေပပဋိညာ၊ ပယ်ခြင်း ဝန်ခံခြင်းတို့ကို။ ဧဝဒိတမ္ပိ၊ ကုန်၏။ သေသံ ။ပေ။ နိယျာတိ၊ [ဤဌ် စာအုပ်တို့ဝယ် နိယျာတိတိ-ဟု ဣတိ တလုံး အပိုပါသည်။ ရှေးနိဿယဌ် မပါ။] သမ္ဘေ သင်္ခါရာတိအာဒိဝစနံ၊ ကို။ နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။ ဒဿနံ၊ မြင်နိုင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ(ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ။ ဧကဣဏေ၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌။ အာရမ္မဏတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ကို။ (သန္ဓာယ) နု (ဝုတ္တံ)၊ ဟောတော်မူသည်မဟုတ်။ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အဓိဂယ္ဟမနသိကာရကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅–ရှစ်ပံ ဟေတုတိကထာ အဖွင့်

၇၅၄–၇၅၆။ ဣဒါနိ ရှစ်ပံ ဟေတုတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ရှစ်ပံ ဟေတုတိကထာ၌။ ဟေတူတိ၊ ဟေတုမည်သည်။ ကုသလမူလာဒိနော၊ ကုသလမူလ အစရှိသော။ ဟေတုဟေတုသောပိ၊ ဟိတ်ဖြစ်သော ဟိတ်၏လည်း။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ယသ္မာ ထသ္မာ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော။ ပစ္စယသောပိ၊ အကြောင်း၏လည်း။ (နာမံ၊ တည်း။) ပန၊ ထိုသို့ နှစ်မျိုးပြားသော်လည်း။ ဣမံ ဒီဘာဂံ၊ ဤ ခွဲခြားဝေဖန်မှုကို။ အကတ္ဝာ၊ မပြုမူ၍။ စတ္တာရော မဟာဘူတာ ဟေတူတိ၊ ဟူသော။ ဝစနမတ္တံ၊ စကားမျှကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ အဝိသေသေနေဝ၊ ပင်။ ရှစ်၊ ရှစ်သည်။ ဟေတု၊ဟိတ်တည်း။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အလောဘော ဟေတူတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။

တေ၊ သင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ ရှေပံ၊ သည်။ အလောဘသင်္ခါတော၊ အလောဘဟု ဆိုအပ်သော။ ဟေတု၊ သည်။ (ဟောတိ)ကိ၊ လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ပဋိက္ခိပတိ။ သေသေသု၊ အလောဘော ဟေတု ပုစ္ဆာမှ ကြင်းသော အဒေါသော ဟေတု အစရှိသော ပုစ္ဆာတို့၌။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ မဟာဘူတာ ။ပေ။ ဥပါဒါယဟေတူတိ ဣဒေ၊ ဟူသော ဤပါဋိ၌။ ပစ္စယဌေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဟေတုဘာဝေါ၊ ဟိတ်မည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ မူလဌေန၊ မူလ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ (ဟေတုဘာဝေါ၊ ကို။) နှ(စုတ္တော)၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်။ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ရှေပံ ဟေတူတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၆။ရှေပံ သဟေတုကန္တိကထာ အဖွင့်

၇၅၇-၇၅၉။ သဟေတုကကထာယမ္ပိ၊ ဣတ္ထလည်း။ ဣမိနာဝ နယေန၊ ဖြင့်ပင်။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ရှေပံသဟေတုကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၇-ရှေပံ ကုသလာကုသလန္တိကထာ အဖွင့်

၇၆၀-၇၆၄။ ဣဒါနိ ရှေပံ ကုသလာကုသလန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုရှေပံ ။ပေ။ ကုသလန္တိကထာဝ၌။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်ရင်း။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်ရင်း။ ကုသလမ္ပိ၊ ကုသိုလ်သည်ရင်း။ အကုသလမ္ပိ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ။) ဣတိဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ကာယဝစီ-ကမ္မသင်္ခါတံ၊ ကာယကံ ဝစီကံဟု ဆိုအပ်သော။ ကာယဝိညတ္တိဝစီဝိညတ္တိရှေပံ၊ ကာယဝိညတ်ရှေပ် ဝစီဝိညတ်ရှေပ်သည်။ ကုသလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (ဟောတိ။) အကုသလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (ဟောတိ။) ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရသာ။ အဃ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ တေ၊ အားဖြင့်။ ရှေပံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ သည်။ ယဒိ (ဟောတိ)။ (ဧဝံ သတိ။) အနေန၊ ဤ ကုသိုလ်ဖြစ်သော ရှေပ်သည်။ ဧဝံ ဝိဇေန၊ ဤသို့ သာရမ္မဏ အစရှိသော သဘောရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဆုံ။ ဣတိ စောဒေတုံ သာရမ္မဏန္တိ အာဒိ အာဟ။ ပရတော၊ နောက်ဖြစ်သော။ အကုသလပဋ္ဌေပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထ-မေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ရှေပံ ကုသလာကုသလန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၈-ရူပံ ဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်

၂၆၅-၂၆၇။ ဣဒါနိ ရူပံ ဝိပါကောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ရူပံ ဝိပါကောတိ ကထာဒ္ဒ။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာ ဝိယ၊ (ဝိပါက်) စိတ် စေတသိက်တို့ကဲ့သို့။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်ရူပ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တံ ရူပမ္ပိ၊ ထိုကမ္မဇရူပ်သည်လည်း။ ဝိပါကော၊ တည်း။ ဣတိ။ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အထ၊ ဒ္ဒ။ နံ၊ ကို။ တေ၊ အားဖြင့်။ ရူပံ၊ သည်။ ဝိပါကော၊ သည်။ ယဒိ (ဟောတိ။ ဧဝံ သတိ။) အနေန၊ ဤဝိပါက်ဖြစ်သော ရူပ်သည်။ ဧဝံ ဝိဒေန၊ ဤသို့ သုခ ဝေဒနိယအစရှိသောသဘောရှိသည်။ ဘဝိတမ္ပိ၊ ရာ၏။ ဣတိ စောဒေတုံ သုခဝေဒနိယန္တိအာဒိ' အာဟ။ သေသံ ။ပေ။ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ရူပံ ဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉-ရူပံ ရူပါဝစရာရူပါဝစရန္တိကထာ အဖွင့်

၂၆၈-၂၇၀။ ဣဒါနိ ရူပံ ရူပါဝစရန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဒ္ဒ။ ကာမာဝစရကမ္မဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရူပ်သည်။ (ဟောတိ။) တံ၊ ထိုရူပ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမာဝစရံ၊ ကာမာဝစရတည်း။ တသ္မာ။ ရူပါဝစရာရူပါဝစရကမ္မာနမ္ပိ၊ ရူပါဝစရကံ, အရူပါဝစရကံတို့၏လည်း။ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ကတတ္တာ။ ရူပေန၊ ရှိပ်သည်။ ရူပါဝစရာရူပါဝစရေန၊ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရသည်။ ဘဝိတမ္ပိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ ဣတ္ထ၊ ဤကထာဒ္ဒ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော စကားရပ်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ကထာဒ္ဒ။ (စုဒ္ဒ-သမဝဂ် ပရိယာပန္နကထာဒ္ဒ၎င်း, အဋ္ဌမဝဂ် အရူပေ ရူပကထာဒ္ဒ၎င်း။) ဝုတ္တနယမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ရူပံ ရူပါဝစရန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၀-ရူပါရူပဓာတုပရိယာပန္နကထာ အဖွင့်

၂၇၁-၂၇၅။ ဣဒါနိ ရူပရာဂေါ ။ပေ။ ကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဒ္ဒ။ ယသ္မာ။ ကာမရာဂေါ၊ ကာမရာဂသည်။ ကာမဓာတုပရိယာ-ပန္နော၊ ကာမဓာတ်ဒ္ဒ အကျုံးဝင်၏။ တသ္မာ ရူပရာဂါရူပရာဂေဟိပိ၊

ရူပရာဂ, အရူပရာဂတို့သည်လည်း။ ရူပဓာတု အရူပဓာတု ပရိယာပန္နေဟိ၊ ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သည်။ ဘဝိတမ္ပံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ။ ယော သံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ သော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ (စုဒ္ဓသမဝဂ် ပရိယာပန္နကထာ၌။) ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတမ္ပံ။ ဟိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဘွယ်အထူးကား။ တတ္ထ၊ ထိုပရိယာပန္နကထာ၌။ ကေဝလံ၊ ပရိယာပန္န မဖက် သက်သက်။ ရူပဓာတုံ အနုသေတိ အရူပဓာတုံ အနုသေတီတိပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ သာ ၀ လဒ္ဓိ၊ ထိုအယူသည်လည်း။ အန္ဓကာနဉ္ဇေဝ၊ တို့၏ရင်း။ သမ္မိတိယာနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ (လဒ္ဓိ၊ တည်း။) အယံ၊ ဤအယူသည်။ အန္ဓကာနံယေဝ၊ တို့၏သာ။ (လဒ္ဓိ၊ တည်း။) ဣတိ (အယံ။ ဝိသေသော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။)

ရူပရာဂေါ ။ပေ။ အရူပဓာတုပရိယာပန္နောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

သောဠသမော၊ သော။ ဘဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

သောဠသမဝဂ် ပြီးပြီ။

၁၇–သတ္တရသမ၀ဂ္ဂ

၁–အတ္ထိ အရဟတော ပုဗ္ဗုပစယ်ကထာ အဖွင့်

(ခ) ၇၇၆-၇၇၉။ ဣဒါနိ အတ္ထိ အရဟတော ပုဗ္ဗုပစယောတိကဲထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ အတ္ထိ ၊ပေ။ ကထာဠ်။ အနုကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယ္ယထာပိ။ (ဧ၀ံ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏။ ဒါန ။ပေ။ ၀န္ဒနာဒီနိ၊ ပေးလှူခြင်း, ခွဲခြား ၀ေဖန်ခြင်း, စေတီတော်ကို ရှိခိုးခြင်း အစရှိကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ အမှုတို့ကို။ ဒီသော၊ မြင်ရ။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏သန္တာန်ဠ်။ ပုဗ္ဗုပစယော၊ ကောင်းမှုတို့၏ တိုးပွါးခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ(လဒ္ဓိ ဟောတိ။)တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အတ၊ ဠ်။ နံ၊ ကို။ အရဟာ နာမ၊မည်သည်။ ပဟီနပုဗ္ဗပါပေါ၊ ပယ်အံ့ပ်ပြီးသော ကောင်းမှု မကောင်းမှုရှိ၏။ သော၊ ထိုရဟန္တာသည်။ ပုဗ္ဗံ၊ ကို။ ယဒိ ကရေယ်ဃ်၊ အံ့။ (ဧ၀ံ သတိ။) ပါပမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ကယေ၊ ရာ၏။ ဣတိ စောဒေတုံ အပုဗ္ဗုပစယောတိ အာဟ။

ဣတရော၊ သည်။ ပါဏာတိပါတာဒီကိရိယံ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသော အမှုအရာကို။ အပဿန္တော၊ သည်။(ဟုတ္တာ၊ ၍။ ၀ါ၊ ကြောင့်။)ပဋိက္ခိပတိ။ ပုညာတိသင်္ခါရန္တိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ဠ်။ ဘ၀ဂါမိကမ္မံ၊ ဘ၀သို့ ရောက်ကြောင်းကံသည်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏ သန္တာန်ဠ်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒါနံ ဒဒေယျာတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ဠ်။ ကိရိယစိတ္တေန၊ ကြိယာစိတ်ဖြင့်။ ဒါနာဒိပ၀တ္တိသဗ္ဗာ၀တော။ ဒါနအစရှိသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သက-၀ါဒီ ပဋိဇာနာတိ။ ဣတရော၊ သည်။ စိတ္တံ၊ ကြိယာစိတ်ကို။ အနာဒိယာတ္မာ၊ ၍။ ("အကျိုးမပေးသော အဗျာကတစိတ်" ဟု မယူမူ၍) ကိရိယာ ။ပေ။ ဒဿနေနေ၀၊ ပေးလှူခြင်းစသော အမှုအရာ၏ ဖြစ်ခြင်းမျှကို မြင်ခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ လဒ္ဓိ၊ မိမိအယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ တည်စေ ပါသော်လည်း။ သာ၊ ထိုအယူသည်။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပိ-တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာ ဟောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အတ္ထိ အရဟတော ပုဗ္ဗုပစယောတိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂-နတ္ထိ အရဟတော အကာလမစ္စုတိကထာ အဖွင့်

၇၈၀။ ဣဒါနိ နတ္ထိ ။ပေ။ မစ္စုတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ နတ္ထိ ။ပေ။ မစ္စုတိကထာဋ္ဌ။ ဘိက္ခဝေ၊ တ္ဝေ။ အဟံ၊ သည်။ သဒ္ဓေတနိကာနံ၊ စေတနာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ကတာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သော။ ဥပစိတာနံ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ (ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။) အပဋိသံဝေဒိတ္တာ၊ မခံစားမူ၍။ ဗျန္တီဘာဝံ၊ ကင်းသော အကြင်းအကျန်ရှိ ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ [ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ, သာမညဖလသုတ်, နိဝရဏပပ္ပဟာနအဖွင့်၌ ပြထားပြီ။] နဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ သုတ္တာဃ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ [ဤသို့ယူပုံကို ဋီကာ၌ ပြထားသည်။] အရဟတာ နာမ၊ မည်သည်။ သမ္ဘကမ္မဝိပါကံ၊ အလုံးစုံသော ကံ၏အကျိုးကို။ ပဋိသံဝေဒယိတ္တာ၊ ခံစားပြီး၍သော။ ဝါ၊ မှသာ။ ပရိနိဗ္ဗာယိတမ္ပိ/ ပရိနိဗ္ဗာန်စံထိုက်၏။ တသ္မာ။ အရဟတော၊ ၏။ အကာလမစ္စု၊ /ပရိနိဗ္ဗာန်စံချိန် မဟုတ်ပဲ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းသည်။ နတ္ထိ။ /ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရသာ။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ တုဿ၊ ထိုရဟန္တာ၏။/ အကာလမစ္စု၊ သည်။ သစေ နတ္ထိ၊ အံ့။ (ဝေါ သတိ။) အရဟန္တလာ/တကေန နာမ၊ ရဟန္တာကို သတ်တတ်သူမည်သည်။ နဘဝိတမ္ပိ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ စောဒေတုံ, နတ္ထိ အရဟန္တလာတကောတိ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ အာနန္တရိယကမ္မဿ စေဝ၊ အာနန္တရိယကံ၏ရင်း။ တာဒိသာနံ၊ ထိုသို့ အရဟန္တလာတက အဖြစ်စသည်ဖြင့် ရှိအပ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ သဗ္ဗာဝတော၊ ထင်ရှားရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

၂၈၁။ ဝိသံ နု ကမေယျာတိပဋ္ဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတကမ္မံ၊ ပြုအပ်ပြီးသောကံသည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ နု ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်သေး။ တာဝ၊ ထိုကံမကုန်သေးသမျှ။ (ဝိသံ၊ သည်။) နု ကမတိ၊ မသက်ရောက်နိုင်။ (တတော၊ ထိုကံကုန်ရာ အခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ကမတိ၊ ၏။) ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ခိပတိ[1]။ သေသ မေတ္ထ ။ပေ။ နိယျာတိ။

၁။ လဒ္ဓိယာ ပဋိက္ခိပတိ။ ။"ဝိသံ နု ကမေယျ အဆိပ်မရောက်နိုင်သလော"ဟု မေးရာဝယ် "တာဝ နု ကမတိ၊ ကံမကုန်လျှင် အဆိပ် မရောက်နိုင်"ဟု ဆိုခြင်းသည် ပယ်ရာမရောက် ဝန်ခံရာရောက်နေ၏။ ဆိုလိုရင်းကား "ကံမကုန်သေးသမျှတော့ မရောက်နိုင်ပါ။ ကံကုန်လျှင် ရောက်နိုင်ပါသည်"ဟု အယူရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "တတော ပရံ ကမတိ"ဟု ထည့်ဖွင့်သည်။ ဤသို့ "ရောက်နိုင်ပါ၏"ဟု အယူရှိမှလည်း သကဝါဒီ၏ အမေးကို ပယ်ရာရောက်သည်။

[illegible] ၇၀၂။ နာဟ့် ဘိက္ခဝေတိ သုတ္တံ၊ ဟူသောသုတ်ကို။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အနုက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ သဏ္ဌေတနိကာနုံ၊ စေတနာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ကတာနုံ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သော။ ကမ္မာနုံ၊ ကံတို့၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ အပဋိသံဝေဒိတ္ဘာ၊ မခံစားမူ၍။ အဝိနိဒ္ဒိတ္ဘာ၊ မရမူ၍။ အနနုဘဝိတ္ဘာ၊ မခံစားမူ၍။ ဗျန္ဓိဘာဝံ၊ ကင်းသော အကြွင်းအကျန် ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ တေသံ ကမ္မာနုံ၊ တို့၏။ ပရိဝဋ္ဋမ ပရိစ္ဆိန္နဘာဝံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြတ်အပ်ပြီးသော လမ်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ [တေသံ ကမ္မာနုံ ပရိဝဋ္ဋမ ပရိစ္ဆိန္နဘာဝံဖြင့် ဗျန္ဓိဘာဝံကို ထပ်ဖွင့်သည်။] နု ဝေဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ တဋ္ဌ ခေါ၊ ထိုကံ၏အကျိုးကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာနုံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံတို့၏။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက် ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌာန်သာ။ (ဗျန္ဓိဘာဝံ) နု ဝေဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ တတော၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ (ဗျန္ဓိဘာဝံ။) (နု ဝေဒါမိ၊ ဟောတော်မမူသည် မဟုတ်ကား။ နု၊ မဟုတ်။ ဟောတော်မူသည်ဟူလို။) ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယာနုံ၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံတို့၏။ အနန္တရံ၊အခြားမဲ့၌။ ဥပပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ၊သို့။ ဥပပဇ္ဇိတ္ဘာဝ၊ ကပ်ရောက်ပြီး၍သာ။ (ဗျန္ဓိ-ဘာဝံ နု ဝေဒါမိ။) တတော၊ ထိုဒုတိယဘဝမှ။ ပရံ၊ ၌။ (ဗျန္ဓိဘာဝံ။) နု ဝေဒါမိ၊ ကား။ နု၊ မဟုတ်။ အပရာပရိယဝေဒနီယာနုံ၊ ကံတို့၏။ ယဒါ၊ အကြွင်အခါ၌။ ဝိပါကောကာသံ၊ အကျိုးပေးခွင့်ကို။ လဘန္တိ၊ တထာရှုပေ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော သဘောရှိသော။ အပရာပရေ၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်သော။ ပရိယာယေ ဝါ၊ ဘဝအလှည့်အကြိမ်၌သော်လည်း။(ဗျန္ဓိဘာဝံ၊နု ဝေဒါမိ။) ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမ္ဘဝတိ၊ အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ သံသာရ-ပဝတ္တေ၊ အဆက်မပြတ် ဖြစ်သော သံသရာသည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ ကမ္မေ၊ သည်။ လဒ္ဓ ဝိပါကဝါရေ၊ ရအပ်သော အကျိုးပေးရာ အလှည့်အကြိမ် ရှိလသော်။ ယတ္ထ၊ အကြွင်မြေအရပ်၌။ ဌိတော၊ တည်သော သတ္တဝါသည်။ ပါပကမ္မာ၊ မကောင်းမှုမှ။ မုစ္စေယ္ယ၊ လွတ်ရာ၏။ ဧသော ဇဂတိပ္ပဒေသော၊ ထိုမြေအရပ်သည်။ နု ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤအနုက်အဓိပ္ပါယ်ကို။(သန္ဓာယ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။)

ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ အလဒ္ဓဝိပါကဝါရမ္ပိ၊ မရအပ်သော အကျိုးပေးလှည့်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝါ၊ အကျိုးပေးလှည့်ကို မရသည်လည်း ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ အဝယံ၊ မခွဲတမ်းကေန်၊ အရဟတော၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေဒိတမ္ပိ၊ ခံစားရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကပ္ပနာဝသေန၊ ကြံဆခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ နတ္ထိ အရဟတော အကာလမစ္စုတိ၊ ဟူသော။ ယဒေတံ (ယံ+ဧတံ) လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ၊ အကြွင် မိမိအယူကို တည်စေခြင်း

ကို။ (ပရဝါဒိနာ။) ကတံ။ တံ၊ ထိုအယူကို တည်စေခြင်းကို။ ဒုက္ခဋ္ဌမေဝ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နတ္ထိ အရဟတော အကာလမစ္စု၏ တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

ဥဒ္ဒသမ္ဘမိဒံ ကမ္မတောတိကထာ အဖွင့်

၇၀၃။ ဣဒါနိ သမ္ဘမိဒံ ကမ္မတောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္ဘမိဒံ ကမ္မတောတိကထာ၌။ ကမ္မုနာ၊ ကံကြောင့်။ ဣလောကော၊ လောကသည်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိသုတ္တံ၊ ဤသို့သော ပါဠိတော် သုတ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ သမ္ဘံ၊ သော။ ဣဒံ ကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ္ဋံ၊ ဤကမ္မဝဋ်ကိလေသဝဋ် ဝိပါကဝဋ်သည်။ ကမ္မတောဝ၊ ကံကြောင့်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ ဝေ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်လသော်။ ကမ္မမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကမ္မတော၊ ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ အနုက်အဓိပ္ပါယ်သည်။) အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ စောဒေတုံ ကမ္မမ္ပိ ကမ္မတောတိ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ ကမ္မမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကမ္မတောဝ နာမ၊ ကံမည်သော အကြောင်းကြောင့်သာ။ ယဒိ (ဟောတိ။ ဝေ သတိ)။ တံ ကမ္မံ၊ ထို ကံကြောင့်ဖြစ်သော ကံသည်။ ဝိပါကောဝ၊ အကျိုးဝိပါက်သည်သာ။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုဗ္ဗေကတဟေတုတိ၊ ဟူသောပါဋ်ဖြင့်။ သမ္ဘံ၊ သော။ ဣဒံ၊ ဤ ကမ္မဝဋ် ကိလေသဝဋ် ဝိပါကဝဋ်သည်။ ကမ္မတော၊ ကြောင့်။ ယဒိ(ဟောတိ။ ဝေ သတိ)။ တေန၊ ထို ကံသည်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတုနာ၊ ရှေးဦး ပြုအပ်

၁။ တေန ပုဗ္ဗေကတဟေတုနာ။ ။ပဏ္ဏာသနိပါတ် မဟာဗောဓိဇာတ်၌ ယခုဘဝ၌ မကောင်းကျိုးရနေသမျှစေယ် ရှေးက ကံကျွေးပါလာသည်အတွက် ထိုကံကို အကျွေးဆပ်ခြင်းသာ ဖြစ်၏။ "ရသေ့ဖြစ်သော ငါက မျောက်ကလေးကို အတယ်၍ သတ်သည်"ဟု ဆိုလျှင် အသင် ပုဗ္ဗေကတဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့် "ယခုဘဝ မျောက်ကလေးသည် ရှေးတုန်းက ရသေ့ဖြစ်စဉ် ယမု ငါဖြစ်နေသော မျောက်ကလေးကို သတ်ခဲ့ဘူး၏။ ထို အသတ်ခံရသော မျောက်ကလေးသည် ယခုဘဝ၌ ရသေ့ဖြစ်၍ ထိုတချိန်၌ သတ်ခဲ့ဘူးသော ရသေ့က ယခုဘဝ မျောက်ဖြစ်တဲ့အခါ လက်စားချေသော အားဖြင့် သတ်၏။ မျောက်ကလေးလည်း ရှေးတုန်းက အကျွေးကို ဆပ်ခြင်းဖြစ်၍ ကျွေးကျွေ၏။ မည်သူ၌မျှ အကုသိုလ် မဖြစ်ဟု အယူရှိထိုက်ပုံကို ပုဗ္ဗေကတဟေတုဒီဋ္ဌိ အလို ရသော့က ဟောပြသည်။

အထ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ သုခဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ။
ပေါရာဏကံ ကတံ ပါပံ၊ တမေသော မုစ္စတေ ဣဏံ။
ပေါရာဏကဣဏမောက္ခော၊ ကိံပေါ်ပေန လိမ္ပတိ။

ပြီးသော ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝိတမ္ပံ၊ ရုဏ်။ ဤတို့ စောခေတ်ကုန်ကုန်ပုဏ္ဏတို့။ ဤတရော၊ သည်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတုဝါဒီ ဘယေန၊ ပုဗ္ဗေကတဟေတုဝါဒမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

၇၀၄။ ကမ္မဝိပါကတောတိ၊ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ (ပုဏ္ဏတို-၌ စပ်။) သမ္ပံ၊ သော။ ဤဒံ၊ ဤကမ္မဝဋ်, ဝိပါကဝဋ်, ကိလေသဝဋ်သည်။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ ယဒိ(ဟောတိ။ ဧဝံ သတိ)။ အတီတဘဝေ၊ အတိတ်ဘဝ၌။ ပဝတ္တာသု၊ ဖြစ်သော အကျိုး၏။ ဟေတုဘူတံ၊ အကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ယံ ကမ္မံ။ (အတ္ထိ။) တမ္ပိ၊ ထိုအကြောင်းဖြစ်သော ကံသည်လည်း။ ပုရိမတရေ၊ သာ၍ ရှေးဖြစ်လော။ ဘဝေ၊ ဘဝ၌။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ရ၏။) ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။/ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးဝိပါက်သည်။ သမ္ဘဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။/ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ သမ္ပံ၊ သော။ ဤဒံ၊ သည်။ ကမ္မဝိပါကတော၊ ကံ၏အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ရှေးကံ၏လည်း သာ၍ ရှေးကျသော ဘဝတုန်းက ကံကြောင့် ဖြစ်ရသော ကံ၏ အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်။) အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဤတိ။

၁။ ပုဗ္ဗေကတဟေတုဝါဒ။ ။"မည်သည့်အရာ မဆို ရှေးဦး ပြုအပ်သော ကံကြောင့်သာ ယခုတဝ၌ ဖြစ်ရ၏"ဟု အယူမှားသော ဒိဋ္ဌိတမျိုး ရှိ၏။ ထိုဒိဋ္ဌိကို "ပုဗ္ဗေကတဟေတုဒိဋ္ဌိ" ဟု ခေါ်သည်။ သန္တိ တိက္ခဝေ ဧကေ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ ဧဝံ ဝါဒိနော ဧवं ဒိဋ္ဌိနော ယံကိဉ္စာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သမ္ပံ ထံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု။-အဂုတ္တိုရ်, တိကနိပါတ်, မဟာဝဂ်, တိတ္ထာယတနသုတ်၊ ထိုပုဗ္ဗေကတဟေတု အယူရှိသူတို့သည် "ဤဘဝ၌ ဉာဏ်, စီရိယကို အသုံးပြုဖွယ် မလို။ ကံကြောင့်သာ ဖြစ်ရ၏"ဟု ယူလိုကြ၏။ ဥပမာ-ဉာဏ် မရှိသောကြောင့် မတဲ့ဘာတွေကို စားနေသည့်အတွက် ရောဂါဖြစ်လျှင် "မိမိ၏ဉာဏ် မရှိသောကြောင့်"ဟု အယူမရှိ။ ရှေးကံကြောင့်သာ ရောဂါဖြစ်ရ၏"ဟု အယူရှိသည်။

အနေအထိုင် မဘတ်သောကြောင့်, မိမိ၏ဉာဏ် မရှိ လုံ့လဝီရိယ မရှိသောကြောင့် ပညာမတတ်လျှင်ရင်း, စီးပွါးဥစ္စာ မဖြစ်လျှင်ရင်း, ရှေးကံကြောင့်သာဟု ယူသည်။ ကျန်းမာရေး မလိုက်စားတတ်ခြင်းကြောင့် ညောင်းညာကိုက်ခဲမှု စသော ရောဂါ ဖြစ်လျှင် ရှေးကံ မကောင်းသောကြောင့်ဟု အယူရှိ၏။ ဉာဏ် မရှိခြင်း, လုံ့လဝီရိယ မရှိခြင်းကို အကြောင်းဟု မယူဆ။ ဆရာသမား မိဘတို့က စာသင်မလွှတ်ခြင်းကြောင့် စာတတ်နှောင်းနေလျှင် ဆရာမိဘတို့ကို အကြောင်းမရှာတတ်။ "ရှေးက် မကောင်းသောကြောင့်သာ စာမတတ်"ဟု အယူရှိသည်။ သို့ရာဝယ် အမြော်အမြင်မကျယ်သော ဆရာ မိဘတို့နှင့် တွေ့ရခြင်းသည် ရှေးကံကြောင့်သာ ဖြစ်ရပေသည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် "လူတန် ကံခု"ဟု ပြောရိုးအတိုင်း ကံကိုသာ ချလေ့ရှိသော ရဟန်း ရှင်လူတို့၌ ဤပုဗ္ဗေကတဟေတုဒိဋ္ဌိဖြစ်လျက် ရှိသည်ကို မသိရှာကြချေ။

စောဒေတုံ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော။ ဗီဇတော၊ မျိုးစေ့ကြောင့်။ အကုံရဿ၊ အညွှန်၏။ (နိမ္ဗတ္တိ)ဣဝ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ပစ္စုပ္ပန္နပဝတ္တဿ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးတရား၏။ ကမ္မတော၊ ကြောင့်။ နိမ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ [အလုံးစုံသော ကံ၏ အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလောဟု မေးရာ၌ယ် နှ ဟေတုံ ဝတ္တမ္ဘေ-ဟု ပယ်သည်။] ဒုတိယံ၊ ၂-ကြိမ်မြောက်။ ပုဗ္ဗော၊ (သမာနော။) ဗီဇဿ၊ မျိုးစေ့၏။ ပုရိမ-ဗီဇတော၊ ရှေ့မျိုးစေ့ကြောင့်။ (ပဝတ္တတိ)ဝိယ၊ သို့။ (တထာ။) တဿ ကမ္မဿပိ၊ ဧကလည်း။ ပုရိမကမ္မတော၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ (ဒုတိယ မေးသောအခါ အာမန္တာ-ဟု ဝန်ခံ၏။)

ပါဏံ ဟနေယျာတိအာဒိ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ-ဌ် စပ်။) သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဝဋ္ဋ, ဝိပါကဝဋ္ဋ, ကိလေသဝဋ္ဋသည်။ ကမ္မဝိပါကတော၊ ကံ၏အကျိုး ဝိပါက်ကြောင့်။ ယဒိ(ဟောတိ။ ဧဝံ သတိ)။ ပါဏာတိပါတာဒိနိ၊အစရှိသော ကံတို့ကို။ ကမ္မဝိပါကေနေဝ၊ ဖြင့်သာ။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ဣတိ စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ ဣတရော။ ဒုဿီလျစေတနာပိ၊ သီလ မရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ စေတနာသည်လည်း။ ပုရိမကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ၊ ရှေးကံကြောင့် ဖြစ်ရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကေန၊ တပါးသော။ ပရိယာယေန၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ ဝိပါကော ယေဝ၊ အကျိုးဝိပါက်သာတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ။ ပဋိဇာနာတိ။ အယ၊ ဌ်။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ တေ၊ အားဖြင့်။ ပါဏာတိပါတော၊ ပါဏာတိပါတသည်။ ကမ္မဝိပါကော၊ ရှေးကံ၏ အကျိုးဝိပါက်သည်။ ယဒိ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ပါဏာတိပါတော ဝိယ၊ ပါဏာတိပါတသည် ကဲ့သို့။ ဝိပါကောပိ၊ သည်လည်း။ သဖလော၊ အကျိုးနှင့်တကွဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ စောဒေတုံ သဖလောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ။ ဣတရော ပါဏာတိပါတဿ၊ ၏။ နိရယသံဝတ္တနိကာဒိဘာဝတော၊ ငရဲ၌ ဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဖလတံ၊ အကျိုးနှင့်တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်။ (ဟုတ္တာ။) ပဋိဇာနာတိ။

ပန၊ ကား။ ကမ္မဝိပါကဿ၊ ကံ၏အကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်၏။ ဣဒံ နာမ၊ ဤ မည်သော။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တဋ္ဌာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ပါဋိဌိရပ်ကို။ အပဿန္တော။ (ဟုတ္တာ။) ပဋိက္ခိပတိ။ အဒိန္နာဒါနာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော။ ဂိလာန ॥ပေ॥ သဖလောတိ၊ အစရှိသော ပါဋိဖြင့်။ ဒေယျဓမ္မဝသေန၊ ပေးလှူတိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထုနှင့်စပ်သဖြင့်။ ဒါနဖလံ၊ ဒါန၏အကျိုးကို။ ပုစ္ဆတိ။ ကမ္မုနာ ဝတ္ထတိတိ သုတ္တံ၊ ဟူသော ပါဋိတော်

သုတ်သည်။ နတ္ထိ ကမ္မန္တိ၊ နတ္ထိ ကမ္မံ ဟူ၍။ အကမ္မဝါဒီတံ၊ အကမ္မဝါဒီ၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပိတ္ထာ။ အတ္ထိ-ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ကမ္မဝါဒီတံ၊ ကမ္မဝါဒီ ဟူသော။ ကမ္မဿကတံ၊ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ။ သမ္ဘဿော၀၊ အလုံးစုံသော အာဟုဝတ္ထုဟု၏ပင်။ ကမ္မတော၀၊ ကြောင့်။ နိမ္မတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ နု(ဒီပေတိ)။ မဟုတ်။ တသ္မာ အသာ၀ကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမ္ဘမိဒံ ကမ္မတောတိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄-ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓကထာ အဖွင့်

၇၀၆-၇၀၇။ ဣဒါနိ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဣန္ဒြိယဗဒ္ဓကထာ၌။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေနှင့်စပ်သော သက်ရှိ ရုပ်နာမ်ဟူသော ဒုက္ခဇင်း။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဠ၊ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေနှင့် မစပ်သော သက်မဲ့ရုပ်ဟူသော ဒုက္ခဇင်း။ (ဣဟ) ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ သည်။ ဒုက္ခ၀တ္ထုတာယ၊ ဒုက္ခ၀ေဒနာ၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ သည်။ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠနဋ္ဌေန၊ အဖြစ် အပျောက်တို့သည် နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူသော ပါဋိဖြင့်။ သင်္ခါရတ္ထာ၊ သင်္ခါရတို့အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ဣမံ ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အဋ္ဌဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ယသ္မာ၊ အကြင် ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓတရားကို။ ပရိညာယ၊ ပိုင်းခြားမှ သိခြင်းငှါ။ ဘဂ၀တိ၊ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌။ ဝုယတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်၏။ တံ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓမေ၀၊ သည်သာ။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ဣတရံ၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓမှ တပါးသော အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓသည်။ နု(ဒုက္ခံ)၊ ဒုက္ခ မဟုတ်။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ ယသ္မာ။ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ တည်း။ တံ၊ ထိုအနိစ္စဖြစ်သော တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တသ္မာ။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓေနေ၀၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓသာလျှင်ဖြစ်သော။ တေန အနိစ္စေန၊ သည်။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ ဟောဒေတုံ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓညေ၀ အနိစ္စန္တိအာဒိ အာဟ။ နနု ။ပေ။ အနိစ္စန္တိ၊ ဟူသော ပါဋိ၏။ ပထ၀ိပဗ္ဗတ-ပါသာဏာဒိ၊ မြေ တောင် ကျောက် အစရှိသော။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓမ္ပိ၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ ရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ သည်။ (ဟောတိ)နနု၊ လော။ ဣတိ အဝေ္ဓာ၊ နက်။

၇၀၈။ နု ၀တ္ထုမ္ပိ ။ပေ။ ဒုက္ခန္တိ၊ အစရှိသော။ ပဠေ၊ ၌။ အာမန္တာတိ ပဋိညာ ဃ၀ဝါဒီဿ။ ဟိ၊ မှန်။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ သည်။ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဏ္ဏကာလသို့၊ အပူ၏ အခါ၌။ (ပူရာ အခါ၌)။ အဂ္ဂိ၊ သည်ရင်း။ သီတကာလေ၊ အအေး၏ အခါ၌။ (အေးရာ အခါ၌)။ ၀ါတော စ၊ သည်ရင်း။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။

အာရုမ္ဘဏ်၊ တည်း။ နိစ္စမ်ိုး၊ မြဲသော ကာလ၎ာတ်လုံးလည်း။ (အခါကာလ မခွဲပဲ အမြဲ ကာလပတ်လုံးလည်း။) ဘောဂဝိနာသာဒယော၊ စည်းစိမ်၏ ပျက်စီးခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။ ဒေါမနဿာ၊ ၏။ (အာရုမ္ဘဏ်၊ တည်း။) တသ္မာ။ အနိစ္စဌေန၊ အနိစ္စ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ၍လည်း။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝတ္တုမ္ပိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတရိတ်ကား။ (အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ ကို။) ကမ္မကိလေသေဟိ၊ ကံ ကိလေသာတို့ကြောင့်။ အနိမ္ဗတ္တတ္တာ၊ မဖြစ်ရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ နု ဝတ္တုမ္ပိ၊ မဆိုထိုက်။ တထာ၊ တူ။ (အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓသာ၊ ၏။) မဂ္ဂေန၊ အရိယမဂ်သည်။ အပရိညေယျတ္တာ၊ ပိုင်းခြားမ၍ မသိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ နု ဝတ္တုမ္ပိ။) ပန၊ ကား။ ယသ္မာ။ တိဏကဋ္ဌာဒီ-နိရောဓော ဝါ၊ မြက် ထင်း အစရှိသည်တို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဥတုပီဏာဒိနိရောဓော ဝါ၊ ဥတု မျိုးစေ့ အစရှိသည်တို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စံ နာမ၊ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာမည်သည်။ နု ဟောတိ။ [ရှေးနိဿယာ၌ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စံ နာမ-ဟု သမာသ်ရှိ၏။ ကောင်းသည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ-ဟု နပုလ္လိင်ဖြင့် ဝါကျရှိသော ပါဠိသည် မကောင်း။] တသ္မာ။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပ်နာမ်သည်။ ဒုက္ခဿေဝ၊ ဒုက္ခလည်း ဟုတ်၏။ အရိယသစ္စဿ၊ အရိယသစ္စာလည်း ဟုတ်၏။ ဣတရံ ပန၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓမ္ပု တပါးသော အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓသည်ကား။ ဒုက္ခမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ နာနတ္တံ၊ ဤထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒမ္ဘဏတို့ ပဋ္ဌာနာတိ၊ သကဝါဒီဝန်ခံ၏။ [အရိယာမဂ်က သိဖို့ မလိုသောကြောင့် ဗဟိဒ္ဓရူပ်တရားတို့၏ အကြောင်းအရာကို ရဟန္တာဖြစ်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့သော်မှ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် အကုန် မသိနိုင်ကြ။]

ယထာ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဿာတိအာဒိဝစနံ၊ အစရှိသော စကားသည်။ (ဒီပေတိ, နု သဏ္ဌာတိ, အသာမကံ-ဌ် စပ်။) ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဿ၊ ကို။ ပရိညာယ၊ ၄ါ။ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်းကိုရင်း။ ပရိညာတဿ၊ ပိုင်းခြားမ၍ သိအပ်ပြီးသော ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ၏။ ပုန, အနုပ္ပတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းကိုရင်း။ ဒီပေတိ။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်။ ဇ္ဇ၊ ဤ ယထာ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဿ အစရှိသော ပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ သကဝါဒီနာ၊ သည်။ ပဋ္ဌိကွေပေါ၊ ကို။ ကတော၊

၁။ **အာဒိဝစနံ**။ ပ။ **ဒီပေတိ**။ ။ယထာ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဿ ။ပ။ ဝုဿတိ=ဣန္ဒြိယ-ဗဒ္ဓဒုက္ခကို ပိုင်းခြားမ၍ သိခြင်းငှါ ဗြဟ္မစရိယစရိယကို ကျင့်အပ်သကဲ့သို့ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားမ၍ သိခြင်းငှါ ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်အပ်သည် မဟုတ်လော-ဟု ပရဝါဒီက မေးရာ၌ 'နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ' သကဝါဒီ ပယ်၏။ ဤသို့ ပယ်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ ''ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဿ ပရိညာယ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ ဒီပေတိ''ဟု ဆိုသည်။

ပြုအပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ ပယ်အပ်ပါသော်လည်း။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခန္တိ ဝစနေန၊ ဟူသော စကားတော်ဖြင့်။ သင်္ခါတာ၊ သိမ်းယူအပ်သော။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓာ၊ ၏။ ဒုက္ခာဘာဝံ၊ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိသေဓေတုံ၊ ဌ ။ နိ သဏ္ဌာတိ၊ မစ္ဆမ်ားနိုင်။ [ရှေးနိဿယ၌ နိ သဏ္ဌာတိ-ဟု ရှိသည်။] တသ္မာ အသာဓကံ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-ဌပေတ္တာ အရိယမဂ္ဂန္ဓိကထာ အဖွင့်

၇၀၉-၇၉၀။ ဣဒါနိ ဌပေတ္တာ အရိယမဂ္ဂန္ဓိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဌ။ ယသ္မာ။ အရိယမဂ္ဂေ၊ အရိယမဂ်ကို။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိ-ပဒါတိ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တော။ တသ္မာ။ အရိယမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဌပေတ္တာ၊ ထား၍။ အဝသေသာ၊ အရိယမဂ်မှကြွင်းကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခတို့ချည်းတည်း။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရသ္မာ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ကို။ (အရိယမဂ္ဂံ ဌပေတ္တာ အဝသေသာ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခတို့သည်။) ယဒိ (ဟောန္တိ)၊ အံ့။ ဧဝံ (သန္တေသု)။ သမုဒယသ္မာပိ၊ သမုဒယ သစ္စာ၏လည်း။ (အဝသေသာ အရတ္တင် ပါဝင်သော သမုဒယသစ္စာ၏လည်း။)ဒုက္ခာဝေါ၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ။ပေ။ အာဟ။ ဣတရော။ ဟေတုလက္ခဏံ၊ သမုဒယသစ္စာ၏ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော လက္ခဏာကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဒ္ဓော (သမာနော။ သမုဒယသ္မာ ၏။) ပဝတ္တ-ပရိယာပန္နဘာဝံ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော တေဘူမကဝဋ္ဋဒုက္ခ၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ တိဏောဝါတိပဌေသု၊ အစ္ဆရိသော

ထို့နောက် "ယထာ ဣန္ဒြိယ ဗဒ္ဓံ ဒုက္ခံ ပရိညာတံ နု ပုန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝမေဝံ ။ပ။ နု ပုန ဥပ္ပဇ္ဇတိ"ဟု ပရဝါဒီ မေးရာ၌လည်း "နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပရဝါဒီ ပယ်၏။ ဤသို့ ပယ်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ "ပရိညာ တဿ ပုန အနုပ္ပတ္တိ ဒီပေတိ"ဟု ဆိုသည်။ ဤဆို့ ပြဿနာ ၂-ရပ်ကို ၂-ကြိမ်ပယ်သောကြောင့် "ယထာဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဿာတိအာဒိ ဝစနံ"ဟု အာဒိ-အရ ဒုတိယပြဿနာကို ပယ်ခြင်းတိုင်အောင် ယူပါ။

၁။ ဝစနေန ပန။ ။ဤသို့ ပယ်သော်လည်း "ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ=အနိစ္စတရား ဟူသမျှသည် ဒုက္ခချည်း"ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပ်တရားကို ဒုက္ခ မဟုတ်ဟုကား "ယထာ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဿ"စသော ထိုစကားက မပြနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် "ယထာ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဿ"စသော စကားသည် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပ်ကို ဒုက္ခဟု မဆိုလိုသော ပရဝါဒီဘက်က သာဓက မဖြစ်နိုင်ပါ။

ပြဿနာတို့ဟု။ သုတ္တဝိရောဓဘာယေန၊ ကြောင့်။ (စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ အစရှိသော ပါဠိတော် သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်မည့်မှု ကြောက်ခြင်းကြောင့်။) ပဋိက္ခိပတိ။ လဒ္ဓိဝသေန၊ မိမိအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ [ထပ်၍ မေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။] တ္ထေ၊ ဒ္ဒု။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထ-မေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဌပေတ္ဝာ အရိယမဂ္ဂန္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၆-နေ ဝတ္ထုမ္ဘံ သံဃော ဒက္ခိဏံ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိကထာ အဖွင့်

၃၉၁-၃၉၂။ ဣဒါနိ နေ ဝတ္ထုမ္ဘံ ။ပေ။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဒ္ဒု။ ပရမတ္ထတော၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော အနက်အား ဖြင့်။ (အစစ်အမှန်အားဖြင့်။) မဂ္ဂဖလာနေဝ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့သည်သာ။ သံဃော၊သံဃာတည်း။ မဂ္ဂဖလေဟိ၊ တို့မှ။ အညော၊ အခြားသော။သံဃော နာမ၊ သံဃာမည်သည်။ နတ္ထိ။ မဂ္ဂဖလာနိ စ၊ တို့သည်လည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု သော ဝတ္ထုကို။ နေ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ၊ မခံယူနိုင်ကုန်။ တသ္မာ။ သံဃော၊ အရိယမဂ် ဟူသော သံဃာသည်။ ဒက္ခိဏံ၊ မြတ်သောအလှူကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ခံယူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နေ ဝတ္ထုမ္ဘံ။ ဣတိ။ ဧတရဟိ၊ ဒ္ဒု။ မဟာပုညဝါဒီ သခ်ါတာနံ၊ မဟာပုညဝါဒီဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝေတုလ္လကာနံ၊ ဝေတုလ္လကဂိုဏ်းသား တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရဏ။ အဏ နံ။ သံဃော၊ သံဃာသည်။(ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောဝတ္ထုကို။) ယဒိ နေ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ အုံ့။ (ဧဝံ သတိ။) နံ၊ ထို သံဃာကို။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဟုနေယျာတိအာဒီဟိ၊ အစ ရှိသော ဂုဏ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ နေ ထောမေယျ၊ ချီးမွမ်းတော်မမူရာ။ ဣတိ စောဒေတုံ။ နနု ။ပေ။ အာဒိမာဟ။

သံဃဿ ဒါနံ ဒေန္တိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ယေ တေ၊ အကြင်ဒါယကာ တို့သည်။ သံဃဿ၊ အား။ ဒေန္တိ၊ ပေးလှူကြကုန်၏။ တေ၊ ထို ဒါယကာ တို့သည်။ ပဋိဂ္ဂါဟကေသု၊ အလှူကို ခံယူသူတို့သည်။ အသတိ၊ မရှိကုန်လ သော်။ ကဿ၊ အတယ်သူအား။ ဒဒေယျုံ၊ ပေးလှူကုန်ရာအုံ့နည်း။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ။ (သကဝါဒီနာ။) ဝုတ္တံ။

အာဟုတိ" ဇာတဝေဒေါ ဝါတိသုတ္တံ၊ ဟူသောသုတ်သည်။ ပရသမယ-တော၊ တပါးသူတို့၏ အယူမှ။ အာဂတံ၊ လာသောသုတ်တည်း။ [ရှေး နိဿယဋ္ဌကား "အာဘတံ၊ ဆောင်ယူအပ်သော"ဟု ရှိ၏။ သကဝါဒီနာဟု

လည်း ကတ္တားထည့်သည်။] တတ္ထ၊ ထိုအာဟုတိ ဇာတဝေဒေါ၀ါ၊ အစရှိသောသုတ်၌။ မဟာမေဃံတိ၊ ဟူသောစကားကို။ မေဃ၀ုဋ္ဌိ ၊ မိုးရွာခြင်းကို။ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ဟိ၊ မှန်။ မေဃနီ၊ မြေကြီးသည်။ ဝုဋ္ဌိ ၊ မိုးရွာခြင်းကို။ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ မေဃမေ၀၊ မိုးတိမ်ကိုသာ။ နု (ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတိ)၊ မခံယူ။ မဂ္ဂေါ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာ-တိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ မဂ္ဂဖလာနိ၊ တို့သည်။ သံဃော၊ သံဃာမည်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ဝဒတိ။ စ၊ ဆက်။ မဂ္ဂဖလာနေ၀၊ မဂ်ဖိုလ် တို့သည်သာ။ နု သံဃော၊ သံဃာမည်သည်မဟုတ်။ ပန၊ [1]အဟုတ်ကား။ မဂ္ဂဖလ-ပါတုဘာ၀ပရိသုဒ္ဓေ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ ပညတ္တာ၊ ပညတ် အပ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ဂ-ပါး ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သံဃော၊ သံဃာမည်၏။ တသ္မာ။ ဧတံ၊ ဤသံဃော ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတိ အစရှိသော စကားသည်။ အသာဓကံ။ (ရှေးနှိုင်းယဉ်၌ "ဧတံ၊ ဤ မဂ္ဂေါ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတိ" ဟူသောစကားသည်ဟု ပေး၏။) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နဝတ္တမ္ဘံ ။ပေ။ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတိတိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၇-နဝတ္တမ္ဘံ သံဃော ဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတိတိကထာ အဖွင့်

၇၉၃-၇၉၄။ ဣဒါနိ နဝတ္တမ္ဘံ ။ပေ။ ဝိသောဓေတိတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဣဒံ။ မဂ္ဂဖလာနေ၀၊ မဂ်ဖိုလ်တို့သည်သာ။ သံဃော နာမ၊ အရိယသံဃာမည်၏။ တာနိ စ၊ ထိုအရိယသံဃာမည်သော မဂ်ဖိုလ်တို့သည်လည်း။ ဒက္ခိဏံ၊ အလှူကို။ ဝိသောဓေတုံ၊ စင်ကြယ်စေခြင်းငှါ။ ၀၊ သုတ် သင်ခြင်းငှါ။ နု သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကြကုန်။ တသ္မာ။ သံဃော၊ အရိယ သံဃာသည်။ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ ဝိသောဓေတိ၊ စင်ကြယ်စေနိုင်၏။ ၀၊ သုတ် သင်နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဝတ္တမ္ဘံ၊ မဆိုထိုက်။(ဣတိ၊သို့။)တေသသညေ၀၊ ထို ဝေတုလ္လက ဂိုဏ်းသားတို့၏ပင်။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (၀ေ။) ယေသံ။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ။) တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣဘာရုဿ။ အာဟုနေ၀ေါ-အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ-ဌ်စပ်။) သံဃော၊ သည်။ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။

၁။ ဒက္ခိဏာ။ ။ဒကွန်ဆို ဝရုန်ဆို သတ္တာ တောယာတိ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူ.ရှင် ဖြစ်သော သတ္တ၀ါတို့၏ နောင်သံသရာ၌ ကြီးပွါးကြောင်းဖြစ်သော အလှူကို "ဒက္ခိဏာ"ဟု ခေါ်၏။ အချို့နေရာ၌ ဒါနစေတနာ, အချို့နေရာ၌ ဒါန၀တ္ထုတည်း။ ပရ၀ါဒီသည် သံဃာအရ မဂ်ဖိုလ်တို့ကို ယူစေလို၏။ ထို.ကြောင့် မဂ်ဖိုလ်တည်း ဟူသော သံဃာက (ထိုအလှူကို မခံယူသောကြောင့်) ဒက္ခိဏာ မည်သော ဒါန စေတနာကို စင်ကြယ်အောင် မပြုနိုင်ပါ-ဟု အယူရှိသည်။

ဝိသောခေတုံ၊ ဌ၊။ ယဒိ နု သက္ကုဏေယ္ယ၊ အကယ်၍ မစ္ဆမ်ားနိုင်အုံ။ (ဝေ၊ သတိ။) နုံ၊ ထိုအရိယသံဃာကို။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဝေ၊ ဤသို့ အာဟုနေ-ယျော အစရှိသည်ဖြင့်။ နု ထောမေယ္ယ၊ ချီးမွမ်းတော်မမူရာ။ ဣတိ (ဣမသ္မာ အတ္ထာသ)၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ သကဝါဒီ ဆိုအပ်ပြီ။

ဝိသောခေတိတိ၊ ကား။ မဟပ္ပလံ၊ များသော အကျိုးရှိသည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုနိုင်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သံဃသ္မိံ၊ ဌ။ ဝါ၊ အား။ အပ္ပံ၊ အနည်းငယ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ်သည်။ (သဓာနံ) ဗဟု၊ အကျိုးပေးသော အခါ သာ၍များသည်။ (ဟောတိ။) ဒက္ခိဏေယျာတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ ဒက္ခိဏာ-ရဟာ၊ အလှူကို ထိုက်ကုန်၏။ ဒက္ခိဏာယ၊ အလှူအား။ အနုစ္ဆဝိကာ၊ လျောက်ပတ်ကုန်၏။ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ ဝိသောခေတုံ၊ ဌ။ သမတ္ထာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပာ၊ နက်။ ဒက္ခိဏံ အာရာဓေန္တိတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ သမ္မာဒေန္တိ၊ ပြီးစေကြကုန်၏။ [အာရာဓေန္တိကို သမ္မာဒေန္တိ ဟု ဖွင့်သည်။] အပ္ပမတ္တိကာ-ယပိ၊ နည်းသော အတိုင်းအရှည် ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒက္ခိဏာယ၊ အလှူကြောင့်။ မဟန္တံ၊ ကြီးကျယ်သော။ ဖလံ၊ အကျိုးသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဃသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နု ဝတ္ထုမ္ဘံ ။ပေ။ ဝိသောခေတိတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၈–နု ဝတ္ထုမ္ဘံသံဃော ဘုဉ္ဇတိတိကထာ အဖွင့်

[illegible] ၂၉၅ - ၂၉၆။ ဣဒါနိ နု ဝတ္ထုမ္ဘံ သံဃော ဘုဉ္ဇတိတိကထံ နာမ ပေါတိ။ တတြာပိ၊ ထိုနု ဝတ္ထုမ္ဘံ ။ပေ။ ဘုဉ္ဇတိတိကထာဌ္ဌလည်း။ မဂ္ဂဖလာ-နေ ဝ၊ တို့သည်သာ။ သံဃော နာမ၊ ၏။ တာနိစ၊ တို့သည်လည်း။ ကိဠိတစုံတခုကို။ နု ဘုဉ္ဇန္တိ၊ မစားကြကုန်။ တသ္မာ။ သံဃော၊ သည်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏။ ခါဒတိ၊ ခဲ၏။ သာယတိ၊ သာယာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဝတ္ထုမ္ဘံ၊ မဆိုထိုက်။ (ဣတိ) ယေသံ ။ပေ။ ဣတရသ။ အထ၊ ဌ။ နုံ၊ ကို။ သံဃော၊ သည်။ ယဒိ နု ဘုဉ္ဇေယ္ယ၊ အကယ်၍ မစားအုံ။ (ဝေ၊ သတိ။) သံဃဘတ္တာဒိတရဏံ၊ သံဃဘတ် အစရှိသည်ကို ပြုခြင်းသည်။ နိရတ္ထကံ၊ အကျိုးမရှိသည်။ ဘဝေယ္ယ၊ ဖြစ်ရာ သံလော။ ဣတိ စောဒေတုံ နနု အတ္ထိ ။ပေ။ စာရောန္တိတိ အာဒိ အာဟ။

ဂဏဘောဇနန္တိ အာဒိ၊ ကိုး။ (ဝုတ္တံ-ဌ်စပ်။) သံဃော၊ သည်။ ယဒိ နု တုဏ္ဍေ-ယျ၊ အုံ။ (ဝေ သတိ။) ကဿ၊ အာဘယ်သူ့ဘို့။ ဂဏဘောဇနာဒီနိ၊ ဂဏ-ဘောဇဉ် အစရှိသည်တို့သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာသနည်း။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ /အဋ္ဌပါနာနိတိ ဣဒမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ (ဝုတ္တံ-ဌ်စပ်။) သံဃော၊ သည်။ ယဒိ နု ပိဝေယျ၊ အကယ်၍ မသောက်အုံ။ (ဝေ သတိ။) ကဿ၊ ဘို့။ တောနိ ပါနာနိ၊ ဤ အဖျော်တို့ကို။ သတ္ထာ၊ သည်။ အနုဇာနေယျ၊ ခွင့်ပြု-တော်မူရာသနည်း။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဣဓာပိ၊ ဤ ကထာဌ်လည်း။ သေသံ၊ ကို။ ယေဌ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နု ဝတ္တမ္ဘံ သံဃော ဘုဉ္ဇတိတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉-နုဝတ္တမ္ဘံ သံဃသ ဒိန္နံ မဟာပဠလန္တိကထာ အဖွင့်

၂၉၂-၂၉၈။ ဣဒါနိ နဝတ္တမ္ဘံ ။ပေ။ မဟာပဠလန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဌ်။ မဂ္ဂဖလာနေ၊ တို့သည်သာ။ သံဃော နာမ၊ မည်၏။ တေသံ၊ ထိုသံဃာမည်သော မဂ်ဖိုလ်တို့အား။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုကို။ ဒါတုံ စ၊ ပေးလှူခြင်းငှါလည်း။ နု သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တေဟိ စ၊ ထို သံဃာမည်သော မဂ်ဖိုလ်တို့သည်လည်း။ (/ကိဉ္စိ၊ ကို။) ပဋိဂ္ဂဏှိတုံ၊ ခံယူ-ခြင်းငှါ။ နု(သက္ကာ)။ တေသံ၊ တို့အား။ ဒါနေနု၊ ပေးလှူခြင်းကြောင့်။ ကောစိ၊ သော။ ဥပကာရော ပိ၊ လျော်စွာပြုတတ်သော ကျေးဇူးသည်လည်း။ နု ဣဇ္ဇတိ၊ မပြီးစီး။ တသ္မာ။ သံဃသ၊ အား။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူကြောင်း ဒါန-စေတနာသည်။ မဟပ္ဖလံ၊ ကြီးကျယ်သော အကျိုးရှိ၏။ (ဣတိ၊ သို့။) နု ဝတ္တမ္ဘံ၊ ထိုက်။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အာဟုနေယျာတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ သံဃသ၊ အား။ ဒိန္နံ၊ သည်။ မဟပ္ဖလံ ယဒိ နု ဘဝေယျ၊ (ဝေ သတိ။) နုံ၊ ထိုအရိယသံဃာကို။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဝေ၊ ဤသို့ အာဟုနေယျော စသည်ဖြင့်။ နု ထောမေယျ၊ ချီးမွမ်းတော်မူ-ရာ။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ (သကဝါဒိနော)။ ဝုတ္တံ။ သေသံ ။ပေ။ နိယျာတိ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နု ဝတ္တမ္ဘံ ။ပေ။ ကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၀-နု ဝတ္တမ္ဘံ ဗုဒ္ဓသ ဒိန္နံ မဟာပဠလန္တိကထာ အဖွင့်

၂၉၉။ ဣဒါနိ နု ဝတ္တမ္ဘံ ။ပေ။ မဟာပဠလန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဌ်။ ဗုဒ္ဓေ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊

သည်။ ကိုဠိ၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုကို။ နပရိဘုဇ္ဇတိ၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူ သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ လောကာနုဝတ္တနံ၊ သတ္တလောကသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ပရိဘုဇ္ဇမာနံ ဝိယ၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူသကဲ့သို့။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ ဒသေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ မဘုဉ်းပေးသော်လည်း ဘုဉ်းပေးတော်မူသကဲ့သို့ ကိုယ်တော်ကို ပြတော်မူ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) နိရုပတာရတ္တာ၊ လျော်စွာ ပြုတတ်သော ကျေးဇူး မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၌။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူကြောင်း စေတနာသည်။ မဟပ္ဖလံ၊ ၏။ (ဣတိ။) နဝတ္တမ္ဘိ။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ ဒ္ဒိပဒါနံ အဂ္ဂေါတိအာဒိ၊ ကိုး။ ဓနုဿဒုဿီလေပိ၊ လူ ဒုဿီလဖြစ်သော်မှလည်း။ ဒါနံ၊ ပေးလှူကြောင်း ဒါနစေတနာသည်။ သဟဿ-ဂုဏံ၊ အထောင်သော အကျိုးအာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ စင်စစ် ကား။ ဝေရူပေ၊ ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သောသဘောရှိသော။ အဂ္ဂပုဂ္ဂလေ၊ အမြတ် ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော မြတ်စွာတုရား၌။ (ဒါနံ၊ သည်။) ကိမင်္ဂံ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်။ (မဟပ္ဖလံ၊ များသောအကျိုးသည်။ နဟောတိ၊မဖြစ် ပါရှိအံ့နည်း။) ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ စုတ္တံ။ ဣဒေ၊ ဤ ကထာ၌။ သေသံ ။ပေ။ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နဝတ္တမ္ဘိ ။ပေ။ ကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၀-ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာ အဖွင့်

၇၀၀-၇၀၁။ ဣဒါနိ ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဒက္ခိဏာ ဝိသုဒ္ဓိကထာ၌။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ ဆလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူသည်။ ယဒိ ဝိသုဒ္ဓေယျ၊ အကယ်၍စင်ကြယ်အံ့။ မဟပ္ဖလာ၊ များသော အကျိုးရှိသည်။ (ယဒိ) ဘဒေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (ဝေ သတိ။) ဒါယကေန၊ အလှူရှင်သည်။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ်ပြီ။ ပဋိဂ္ဂါဟကေန၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးကို။ နိမ္မတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အညော၊ အလှူရှင်မှတပါးသော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညဿ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော အလှူရှင်သို့။ ကာရ-

---

၁။ မဟပ္ဖလာ ဘဝေယျ။ ။ဝိသုဒ္ဓေယျ၌ "ဒက္ခိဏာသည် လောကီစည်းစိမ်ကို တောင့်တမှုစသော အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်၏"ဟု အဓိပ္ပါယ်ယူမည်စိုးသောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓေယျကိုပင် "မဟပ္ဖလာ ဘဝေယျ"ဟု အနက်ဖွင့်သည်။ အကျိုးများသည်ကိုပင် "ဝိသုဒ္ဓေယျ"ဟု ဆိုသည်-ဟူလို။ နောက်၌လည်း "မဟာဝိပါကတ္တေန ဝိသုဒ္ဓတိ"ဟု ဝိသုဒ္ဓတိအတွက် မဟာဝိပါကတ္တေန"ဟု သရူပကျွန်ုပ်ဝိသေသနဖြင့် ဆိုသည်။

ကော၊ ပြုတတ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပရံကတံ၊ ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော။ သုခဒုက္ခံ၊ သုခဒုက္ခသည်။ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အညော၊ ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ အခြားပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရေယ္ယ၊ ရာ၏။ အညော၊ ပြုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်မှ အခြားပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေဒေယ္ယ၊ ခံစားရာ၏။ တသ္မာ။ ဒါယကတောဝ၊ အလ္လ. ရှင်ကြောင့်သာ။ ဒါနံ၊ သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အလ္လခံကြောင့်။ (ဒါနံ၊ သည်။) နော (ဝိသုဇ္ဈတိ)၊ စင်ကြယ်သည် မဟုတ်။ ဒါယကသော၊ ၏သာ။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ စိတ်၏ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ ဝိပါ-ကဒါယိကာ၊ အကျိုးကို ပေးတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရသာ။

အာဟုနေယ္ယောတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ-ဌီစပ်။) ပဋိ-ဂ္ဂါဟကတော၊ ကြောင့်။ ဒါနံ၊ သည်။ ယဒိ နု ဝိသုဇ္ဈေယ္ယ၊ အုံ့။ (ဝေ သတိ။) အဃ၊ ထိုအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာဟုနေယ္ယောဒိဘာဝေါ၊ အာဟုနေ-ယ္ယ အစရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကိံ ကရေယ္ယ၊ အဘယ်ကို ပြုနိုင်ရာသနည်း။ ဣတိ (ဣမဿ အတ္ထဿ)၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄ါ။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ အညော အညဿ ကာရကော တိ ဟူသောစကားသည်။ ဒါယကဿ၊ ၏။ ဒါနစေတနာ နာမ၊ ဒါနစေတနာမည်သည်။ [ဋီကာ၌ ဒါနစေတနာ နာမ၊ ဟုရှိသည်။] ပဋိဂ္ဂါဟကေန၊ သည်။ ကတာ၊ ပြုအပ်သည်။ ယဒိ ဘဝေယ္ယ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အုံ့။ (ဝေ သတိ။) ယုတ္တရူပ်၊ သင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါသော်လည်း။ တဿ၊ ထိုအလှူ.ရှင်၏။ ဒါနစေတနာ၊ သည်။ ပဋိသုဒ္ဓါ၊ ထက်ဝန်းကြင် စင်ကြယ်သည်။ (သမာနာ၊ သော်။) ပဋိဂ္ဂါဟကသင်္ခါတံ၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထုံ၊ ဝတ္ထုကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ မဟာဝိပါကတ္တေန၊ မျှားသောအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဂ္ဂါ-ဟကတော၊ ကြောင့်။ ဒါနံ၊ သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်သလော။ ဣတိ၊

၁။ တသ္မာ ဒါယကတောဝ။ ။ဘသ္မာ၌ တ-သဒ္ဒါဖြင့် "အညော အညဿ ကာရကော ။ပေ။ အညော ပဋိသံဝေဒေယ္ယ"ဟူသော ရှေ့စကား ၃-ရပ်ကို ပြန်၍ ညွှန်းသည်။ ထို အညော အညဿ စသော စကား ၃-ရပ်သည် မိမိရှေ့က ဣတိ-သဒ္ဒါ ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော စကားရင်းကို ထောက်လှန် ဖလဝါကျ, ဣတိ ရှေ့က ဝါကျစု သည် ကာရကဝါကျ၊ ဤ တသ္မာဝါကျကား ပရဝါဒီ၏အလိုအားဖြင့် ဃဋ္ဋဂုဏ် ဝါကျ၊ ဤသို့ ခွဲပါ။

ဤသို့သော။ သော၊ ဤစောဒနာခြင်းသည်။ အစောဒနာ၊ စောဒနာမမည်။ ဝါ၊ စောဒနာ မမြောက်။ [စောဒနာ မမြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ဋီကာ၌ ပြထားသည်။] ကျေတီ၊ အပြီးတည်း။

ဒကွိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)
သတ္တရသမောဝ၊ သော။ ဝဏ္ဏေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတောဝ။)

သတ္တရသမဝဂ် ပြီးပြီ။

၁။ တသ္မာ အစောဒနာ။ ။ပါဠိတော်၌ ပရဝါဒီက "ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကတောဒါနံ ဝိသုဒ္ဓိတိ(အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့် ဒါနသည် အကျိုးများဖွယ် စင်ကြယ်သလော)" ဟု မေး၏။ "ထို အမေးကို မမေးထိုက်" ဟု ဆိုသည်။ ဘာကြောင့်နည်း။ အလှူရှင်၏ ဒါနစေတနာ စင်ကြယ်မှုသည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။

၁၀–အဋ္ဌာရသမဝဂ္ဂ

၁။မနုဿလောကကထာ အဖွင့်

၇၀၂–၈၀၃။ ဣဒါနိ မနုဿလောကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဘိက္ခု။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ လောကေ၊ လောကမှာ။ ဇာတော၊ ဖြစ်တော်မူပြီ။ လောကေ၊ မှာ။ သံဝဍ္ဎော၊ ကြီးပွါးတော်မူပြီ။/လောကံ၊ ကို။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုးမူ။ လောကေန၊ သည်။ အနုပလိတ္တော၊ မလိမ်းကျံအပ်သည်။ (ဟုတ္တာ။) ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ သုတ္တံ၊ ဤသို့သော သုတ်တော်ကို။ အယောနိယော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုသိတ-ဘဝနေ၊ တုသိတာ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်တော်မူသည်။ (ဟုတ္တာ။) တတ္ထေဝ၊ ထို တုသိတာ နတ်ပြည်၌သာ။ ဝသတိ၊ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ မနုဿလောကံ၊ သို့။ နာ အာဂစ္ဆတိ၊ ကြွလာတော်မမူ။ ပန၊ ထိုသို့ ကြွလာတော် မမူပါသော်လည်း။ တတ္ထ၊ ဤလူ့ပြည်၌။ နိမ္မိတရူပမတ္တကံ၊ နိမ္မိတရူပ်တော်မျှကို။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အထ နံ ဝုဋ္ဌောကာသေန စေဝ၊ သီတင်းသုံးတော်မူရာအရပ်ဖြင့်ရင်း။ [ကေမိ-ဒါဟံ ဘိက္ခဝေ သမယံ ဥတ္တရယံ ဝိဟရတိ စသည်ကို ရည်ရွယ်သည်။] သုတ္တသာဓနေန စ၊ ပြီးစေကြောင်းသုတ်ဖြင့်ရင်း။ သညာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှါ။ နနု အတ္ထိတိအာဒိ အာဟ။

လောကေ ဇာတောတိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ တုသိတပုရံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သတ္ထာရာ ပန၊ သည်ကား။ ဇာတံ၊ ဤ လောကေ ဇာတော အစရှိသော စကားကို။ မနုဿလောကံယေဝ၊လူ့လောကကိုသာ။ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ [သန္ဓာယနောက်၌ ဇလောကံ-ဟု တပုဒ်ပိုသည်။ ရှေးနိဿယ၌လည်း မပါ။] လောကံ အဘိဘုယျာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ မနုဿလောကံ အဘိဘဝိတ္တာ၊ လွှမ်းမိုးမူ၍။ ဣတိ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဤသို့သော အယူဖြင့်။ ဝဒတိ၊ သတ္ထာ ပန၊ သည်ကား။ အာရမ္မဏလောကံ၊ အာရုံဖြစ်သော လောကကို။ အဘိဘဝိတ္တာ, ဝိဟာသိ၊ နေတော်မူပြီ။ အနုပလိတ္တော လောကေနာတိ၊ ကို။ ပရဝါဒီ, မနုဿလောကေန၊ သည်။ အနုပလိတ္တတံ၊ မလိမ်းကျံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာ။ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သတ္ထာ ပန လောကဒမ္မေသု၊ [လောကဓမ်တရားတို့၌။ ကိလေသေဟိ၊ ကိလေသာတို့ဖြင့်။ အနုပလိတ္တော၊] မလိမ်းကျံသည်။ (ဟုတ္တာ။) ဝိဟာသိ။

တသ္မာ တေံ၊ ဣ"လောကံ အာဘိဘုယျ, အနုပလိမ္ဘော လောကေန"ဟူသော စတားသည်။ အယာဝကံ။ ဣတိ၊ အပြီးကည်း။

မနုဿလောကကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂။ဓမ္မဒေသနာကထာ အဖွင့်

၈၀၄–၈၀၆။ ဣဒါနိ ဓမ္မဒေသနာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မဒေသနာကထာ၌။ တုသိတပုရေ၊ ၌။ ဌိတောဝ၊ တည်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ၊ တရားဟောတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ။ အာဘိနိမ္မိတံ၊ ရွှေးရွှဖန်ဆင်းအပ်သော ရုပ်ပွါးတော်ကို။ ပေသေသိ၊ စေလွှတ်စေတော်မူပြီ။ တေန စေဝ၊ ထို နိမ္မိတဘုရားရှင်သည်ရင်း။ တဿ၊ ထို နိမ္မိတဘုရားရှင်၏။ ဒေသနံ၊ တရားဒေသနာတော်ကို။ သမ္ဘဋ္ဌိစ္ဆိတ္ဝာ၊ ခံယူ၍။ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန စ၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်ရင်း။ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်ပြီ။ ဗုဒ္ဓေန၊ သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ဓမ္မော၊ ကို။) နု (ဒေသိတော)၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ တေန၊ ထို နိမ္မိတရုပ်ပွါးတော်သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ယဒိ ဒေသိတော၊ အကယ်၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ဖြစ်အုံ။ (ဧဝံ သတိ။) သ္မေ ဝ(သော+ဧ ဝ)၊ ထို နိမ္မိတရုပ်ပွါးတော်သည်ပင်။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ ဧစာဒေတုံ အာဘိနိမ္မိတော ဇိနောတိအာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ တထာ၊ ထို သတ္ထာ စသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အသမ္ဘဋ္ဌိစ္ဆန္တော၊ လက်မခံလိုသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဟောသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဓမ္မဒေသနာကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃။ကရုဏာကထာ အဖွင့်

၈၀၇–၈၀၈။ ဣဒါနိ ကရုဏာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ကရုဏာကထာ၌။ ပိယာယိတာနံ၊ ချစ်ခြင်းဖြင့် ရောက်အပ်ကုန်သော။ ပြိယ၊ ချစ်ခြင်းဖြင့်။ အာယိတ၊ ရောက်အပ်။ ဝတ္ထူနံ၊ ဗတ္ထုတို့၏။ ဝိပတ္တိယာ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ သဆုဂါနံ၊ ဆုဂနှင့်တကွဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏။ ဆုဂဝသေန၊ ဆုဂနှင့်စပ်သဖြင့်။ ကရုဏာပတိရူပိကံ၊ ကရုဏာ၏ အတုဖြစ်သော။ ပဝတ္တိ ဖြစ်ပုံကို။ ဒီသ္ဝာ၊ မြင်၍။ ဆုဂေါ၊ ဆုဂသည်သာ။ ကရုဏာ နာမ၊ ကရုဏာ မည်၏။ သော စ၊ ထို ကရုဏာမည်သော ဆုဝ

သည်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ဘုရားရှင်၏ သန္တာန်တော်၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၌။ ကရုဏာ၊ သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ သော ကရုဏာ နာမ၊ ဤကရုဏာမည်သည်။ နိက္ကိလေသတာယ စ၊ ညစ်ညမ်းမှု မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သတ္တာ-ရမ္မဏတာယ စ၊ သတ္တဝါဟူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ စေတောဝိမုတ္တိတာယ စ၊ ဗျာပါဒမှ ထွက်မြောက်သော စိတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကောဓသာနိသံသတာယ စ၊ တဆယ့်တပါးသော အာနိသင်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မေတ္တာဒီဟိ၊ မေတ္တာ အစရှိသည်တို့နှင့်။ သမာနဇာတိကာ၊ တူသော သဘောရှိ၏။ တသ္မာ။ ဘဂဝတော၊ ၏ သန္တာန်တော်၌။ ကရုဏာ၊ သည်။ ယဒိ နတ္ထိ၊ အံ့။ (ဝေဒံ သတိ။) အဿ၊ ထို ဘုရားရှင်၏ သန္တာန်တော်၌။ မေတ္တာဒယောပိ၊ မေတ္တာ အစရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ နု သိယုံ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ နတ္ထိ ။ပေ။ မေတ္တာတိအာဒိ အာဟ။ အကာရဏဿ ကောတိပဋ္ဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ တတ္ထ ရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝေါဟာရံ၊ အခေါ်အဝေါ်ကို။ အပဿဏ္ဏော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။) ပဋိက္ခိပတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေव။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကရုဏာကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄-ဓာတုကထာ အဖွင့်

၈၀၉။ ဣဒါနိ ဓာတုကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဓာတုကထာ၌။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဗုဒ္ဓေ၊ သော။ ဘဂဝတိ၊ ၌။ အယောနိသော၊ အာဃာတ်ဖြင့်။ ပေမဝသေန၊ ချစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဥစ္စာရဝယာဝေါ၊ ကျင်ကြီးတော် ကျင်ငယ်တော်သည်။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဓာတုတော၊ နှံ့သောမျိုးတို့ကို။ အတိဝိယ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ အဓိဂ္ဂဏှာတိ၊ လွှမ်းမိုးရှိ ယူနိုင်၏။ တတော၊ ထို ကျင်ကြီးတော် ကျင်ငယ်တော်ထက်။ သုဓာတုတရံ၊ သာ၍ကောင်းသော အနံ့ရှိသော။ ဓာတုတိ၊ သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဓာတုကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-ကေမဂ္ဂကထာ အဖွင့်

၈၁၀-၈၁၁။ ဣဒါနိ ကေမဂ္ဂကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ၌။ ယေသံ၊ တို့၏။ ဗုဒ္ဓေ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော။

ဘဂဝတိ၊ ၌။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ပေမဝသေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သောတာပန္နော၊ သည်။ ဟုတ္တာ။ သကဒါဂါမိ၊ သကဒါဂါမ်သည်။ (ဟောတိ။) သကဒါဂါမိ ဟုတ္တာ အနာဂါမိ ဟုတ္တာ အရဟတ္တံ ့ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ နု သစ္စာကာသိ၊ မျက်မှောက်ပြုသည် မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ဧကေနေဝ၊ တခုတည်းသာ လျှင်ဖြစ်သော။ အရိယာမဂ္ဂေန၊ အရိယာမဂ်ဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဖလာနိ၊ တို့ကို။ သစ္စာကာသိ၊ မျက်မှောက်ပြုတော်မူပြီ။ ဣတိ လဒ္ဓိ ၊ပေ။ ဣတရသာ။ အထ နံ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ ဖိုလ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စတုန္နံ။ ဖဿာဒီနံ၊ ဖဿ အစရှိသည်တို့၏။ ဧကဟော၊ တပေါင်းတည်း။ သမောဓာန-ဝသေန၊ပေါင်းဆုံခြင်းနှင့် စပ်သဖြင့်။ စောဒေတုံ။ စတုန္နံ ဖဿာဒီနန္တိအာဒိ အာဟ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေနာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ကတရမဂ္ဂေန၊ အဘယ်မဂ်ဖြင့်။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေနာတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ တေန၊ ထို အရဟတ္တမဂ်သည်။ သဂ္ဂါယဒိဋ္ဌိအာဒီနံ၊ သဂ္ဂါယဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့ကို။ ပဟာနာ-ဘာဝဝသေန၊ ပယ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းနှင့် စပ်သဖြင့်။ စောဒေတိ၊ ၏။

ဘဂဝါ သောတာပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ (ပုဗ္ဗေ သမာနော။) ဗုဒ္ဓဘူတဿ၊ ဘုရားဖြစ်၍ ဖြစ်သော ပဂ္ဂုဿ၏။ သောတာပန္နတာဝေါ၊ သောတာပန်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပရတော၊ နောက်ဖြစ်သော။ ပဋ္ဌဒ္ဒယေပိ၊ ပြဿနာ နှစ်ခုအပေါင်းခ်ဋ်လည်း။ ("ဘဂဝါ သကဒါဂါမိ၊ လော။ အနာဂါမိ၊ လော"ဟူသော ပြဿနာ ၂-ပါး အပေါင်းခ်ဋ်လည်း။) သေသံ ၊ပေ။ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကေမဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ၊ ၊သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁။ အရဟတ္တံ့ သစ္ဆာကာသိ။ ။စာအုပ်တို့၌ "သောတာပန္နော ဟုတ္တာ" စသည်ဖြင့် "သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ သကဒါဂါမ် ဖြစ်၏။ သကဒါဂါမ် ဖြစ်ပြီးမှ အနာဂါမ် ဖြစ်၏။ အနာဂါမ် ဖြစ်ပြီးမှ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုသည်"ဟု ပရဝါဒီအလိုကို ဆိုထား၏။ သို့သော် ပါဠိတော်၌"ကတမေန မဂ္ဂေနာတိ အရဟတ္တ-မဂ္ဂေန"ဟု အရဟတ္တမဂ်တပါးတည်းဖြင့် ဖိုလ် ၄-ပါးကို မျက်မှောက်ပြုသည်ဟု ပရဝါဒီက ဆိုထားသောကြောင့် သောတာပန်ပဂ္ဂုဿ်ဖြစ်ဖွယ်လည်းမလို၊ သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂုဿ်ဖြစ်ဖွယ်လည်း မလိုတော့။ ထို့ကြောင့် "သစ္စာကာသိ"နေရာဝယ် "နု သစ္စာကာသိ"ဟု "နု"သဒ္ဒါပါမှသာ "ဧကေနေဝ ပန"စသော နောက်အနွယ်ဝါကျနှင့် စာသွားသင့်သည်ဟု ထင်၏၊ စဉ်းစားကြပါ။

၆-ဗျာနသက်ဆ္ဆိုကထာ အဖွင့်

၈၁၃–၈၁၆။ ဤဒါနိ ဗျာနသက်ဆ္ဆိုကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဗျာနသက်ဆ္ဆိုကထာ၌။ ကယသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဤမ ဘိက္ခဝေ ။ပေ။ ဥပသမ္ပဒ္ဓ ဝိဟရတိတိ၊ ဟူသော။ ဤမံ ပဋ္ဌိပါဠိဒေသနံ[1]၊ ဤဗျာန်အစဉ်အားဖြင့် ဟောတော်မူကြောင်း ဒေသနာတော်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ (ပဌမဗျာန်စသည်တို့၏ အခြားမဲ့၌ ဥပစာရဗျာန် မပါပဲ ဒုတိယဗျာန် စသည်တို့ကို ပြုတော်မူပုံကို မှီ၍။) တသ္မ တသ္မ ဗျာနဿ၊ ထိုထို ဗျာန်၏။ ဥပစာရပဌဝတ္ထုံ[2]၊ ဥပစာရဘာဝနာ၏ဖြစ်ပုံကို။ ဝိနာဝံ၊ ကြဉ်၍သာလျှင်။ ဗျာနာ၊ ဗျာန်တမျိုးမှ။ ဗျာနံ၊ ဗျာန်တမျိုးသို့။ သက်မတိ၊ ပြောင်းရွှေ့ဝင်စားနိုင်၏။ ဤတိ လဒ္ဓိ[3] ။ပေ။ ဤတရဏာ။ အထ၊ ဌ်။ နံ၊ ကို။ တေ၊ အားဖြင့်။ ဒုတိယဗျာနူပစာရံ[4]၊ ဒုတိယဗျာန်၏ ဥပစာသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ မရောက်မူ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇိပါဠိယာ[5]၊ အစဉ် မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ပဌမဗျာနာ၊ ပဌမဗျာန်မှ။ ဒုတိယဗျာနမေဝ၊ ဒုတိယဗျာန်သို့သာ။ ယဒိ သက်မတိ၊ အံ့။ (ဝေ်သတိ။) ပဌမတော၊ ပဌမဗျာန်မှ။ တတိယံ၊ တတိယဗျာန်သို့ရုင်း။ ဒုတိယဌတာ၊ ဒုတိယဗျာန်မှ။ စတုတ္ထမ္ပိ၊ စတုတ္ထဗျာန်သို့ရုင်း။ သက်မေယျ၊ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရာသလော။ ဤတိ စောဒေတုံ ပဌမာ-ဗျာနာတိအာဒိ အာဟ။

ယာ ပဌမဿာတိအာဒိ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ-ဌ် စပ်။) ပဌမတော၊ ပဌမဗျာန်မှ။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယဗျာန်သို့။ ယဒိ သမာပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍

---

[1] ။ ပဋ္ဌိပါဠိဒေသနံ ။ပေ။ လဒ္ဓိ။ ။မျှားစွာသော ပါဠိတော်၌ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”ဟု ဟောတော်မူပြီးနောက် ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပသမာ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”ဟု ဟောတော်မူ၏။ ထိုသို့ ဟောတော်မူရာ၌ ဝိတက်ဝိစာရ စသည်ကို စက်ဆုပ်သော ဥပစာရဘာဝနာကို မြှုပ်၍ ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်၏။ ပရဝါဒီကား “ထိုသို့ မြှုပ်ထားသည်”ဟု ယူဆပဲ ပဌမဈာန်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုတိယဈာန် တဆက်တည်း ဖြစ်၏”ဟု ယူထားသည်။ [ဤ၌ ပဌမဈာန်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုတိယဈာန်ကို ဟောတော်မူခြင်းကိုရင်း။ ဒုတိယဈာန် စသည်၏ အခြားမဲ့၌ တတိယဈာန် စသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကိုရင်း “ပဋ္ဌိပါဠိဒေသနာ”ခေါ်သည်ဟု မှတ်ပါ။]

[2] ။ ဒုတိယဗျာနူပစာရံ ။ပေ။ ဥပ္ပဇ္ဇိပါဠိယာ။ ။ပဌမဈာန်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားခြင်းသည် အစဉ်အတိုင်း (ပဋ္ဌိပါဠိ) မဟုတ်ပါလော။ အဘယ်ကြောင့် အစဉ်မဟုတ်သော ဥပ္ပဇ္ဇိပါဠိဖြစ်ရသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဒုတိယဈာနူပစာရံ အပ္ပတ္တာ”ဟု မိန့်သည်။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားပြီးနောက် ဒုတိယဈာန် မဝင်စားမီ ဝိတက်ဝိစာရကို စက်ဆုပ်သော ဥပစာရဘာဝနာဖြစ်ရသေး၏။ ထိုသို့ ဥပစာရဘာဝနာဖြစ်ပြီးမှ ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားခြင်းသာ အစဉ်ကျ၏။ ဤ၌ ဥပစာရဘာဝနာကို မပြုသောကြောင့် ဥပ္ပဇ္ဇိပါဠိဟု ဆိုသည်။

ကောင်းစွာ ရောက်အုံ့။ (အကယ်၍ ဝင်စားအုံ့။ ၀၊ တနည်း။ ဒုတိယာဒီဟိ၊ ဒုတိယစျာန် အစရှိသည်တို့မူ။ (အနန္တရံ၊ ၌။) [တတိယာဒီနှိ၊ တတိယစျာန် အစရှိသည်တို့သို့။ (ယဒိ သမာပဇ္ဇတိ၊ အုံ့။ ဧ၀ं သတိ။)]ကောဝဇ္ဇနေန၊ တမုသော အာ၀ဇ္ဇန်းဖြင့်။ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ကောင်းစွာရောက်ရုသလော (၀င်စားရုသလော)။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ၊ ၄၊ ဝုတ္တံ။ ကာမေ အာဒီနဝ-တောတိ၊ ဟူသည်ကား။ [ပဌမံကို နောက်မှ ပေးမည်။] ကာမေ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္ဓာန်၌။ ပဌမံ၊ ပဌမဖြစ်သော။ (စျာနံ၊ သည်။) ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စျာနက္ခဏေ ပန၊ စျာန်၏ ခဏ၌ကား။ သေ (ဧသော)၊ ဤ စျာနလာဘီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိမိတ္တမေ၀၊ ကသိုဏ်း အစရှိသော နိမိတ်ကိုသာ။ မနသိကရောတိ၊ ၏။

တညေ၀ ပဌမန္တိ၊ ဟူသော ပါဋ်ဖြင့်။ (တညေ၀ ပဌမံ စျာနံ တံ ဒုတိယံ စျာနံ ဟူသော ပါဋ်ဖြင့်။)ပုရိမဇ၀နတော၊ ရှေ့ဖြစ်သော ဇောမှ။ပစ္ဆိမဇ၀နံ၊ နောက်ဖြစ်သော ဇောသည်။ အနန္တရံ၊ အကြားမရှိသည်။ (ဟုတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ, တံ၊ ထို ဒုတိယစျာန်သည်။ အနန္တရံ၊ ပဌမစျာန်နှင့် အကြားမရှိသည်။ ဟုတ္တာ။) ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အုံ့။ (ဧ၀ं သတိ။) ပုရိမပစ္ဆိမဘာ၀ံ၊ ရှေဇော နောက်ဇော၏ အဖြစ်ကို။ ဌပေတ္တာ၊ ၍။ လက္ခဏတော၊ မှတ်သားအပ်သော သဘောအားဖြင့်။ တညေ၀၊ ထိုပဌမစျာန်သည်ပင်။ တံ၊ ထို ဒုတိယစျာန်သည်။ ဘ၀ေယျ၊ ရှုသလော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဖြင့်။ သမ္ဘတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ အတ္ထော ၀ေဒိတ၀ေါ။ ဝိ၀ိစ္ဆေ၀ ကာမေဟိတိအာဒီဟိ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့ဖြင့်။ ပဌိ၀ါဠိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ စျာနာနံ၊ တို့၏။ ဒေသိတဘာ၀ံ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ။ အနန္တရပ္ပတ္တိ၊ အခြားမဲ့၌ဖြစ်ခြင်းကို။ (ပဌမစျာန် စသည်တို့၏ အခြားမဲ့၌ ဒုတိယစျာန် စသည်တို့၏ တဆက်တည်းဖြစ်ခြင်းကို။) နဒီပေတိ)။ တသ္မာ အသာ၀ကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

စျာနသက်ဆိုကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁။ တညေ၀ တံ ဘ၀ေယျ။ ။"ပဌမစျာန်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုတိယစျာန်သို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်သလော"ဟု မေးရာ၌ ပရ၀ါဒီသည် "အာမန္တာ"ဟု ၀န်ခံ၏။ထိုအခါ (ပဌမဇော၏ အခြားမဲ့၌ ဒုတိယဇော ဖြစ်ရာ၀ယ် သဘောလက္ခဏာအားဖြင့် တူသကဲ့သို့) ပဌမစျာန်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုတိယစျာန်သို့ ပြောင်းနိုင်လျှင် သဘောလက္ခဏာခြင်း တူစရာရှိသောကြောင့် "တညေ၀ ပဌမံ စျာနံ တံ ဒုတိယံ စျာနံ-ထို ပဌမစျာန်သည်ပင် ထို ဒုတိယစျာန်လော"ဟု မေးသည်။

၇-စျာနန္တရိကကထာ အဖွင့်

ဂ၁၇-ဂ၁ဂ။ ဤဒါနိ စျာနန္တရိကကထာ နာမ ဟောတိ။ ဟဏ္ဍ၊ ဘိက္ခု။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ သမယေ၊ အယူဘိက္ခု။ [“လဒ္ဓိ”ဟု စပ်စရာရှိသောကြောင့် သမယေသဒ္ဒါ ပိုဟန်တူသည်။] ပဋ္ဌကနယေ၊ ပဋ္ဌကနည်းဘိ။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ စျာနာနိ၊ စျာန်တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်ကောင်းမူအပ်ကုန်ပြီ။ ကေဝလံ၊ ၂-ပါးမဖက် သက်သက်။ တဝယာ၊ ကုန်သော။ သမာဓိ၊ သမာဓိတို့ကို။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သရုပ်ပြ၍ ထုတ်ပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာဿ၊ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တဖြစ်သော။ သမာဓိနော၊ သမာဓိ၏။ (ပဋ္ဌကနည်းဘိ လာသော ဒုတိယစျာန်သမာဓိ၏။) သြကာသံ၊ အခွင့်ကို။ အဘာနန္တာနံ၊ မသိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ (တနည်း) အဘာနန္တာနံ၊ မသိကြကုန်သော။ (ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ-ဘိ စပ်။) ပဌမဿ စျာနဿ စ၊ ပဌမစျာန်၏ဝင်း။ ဒုတိယဿ(စျာနဿ)စ၊ ၏ဝင်း။ (စတုက္ကနည်းအရ ဒုတိယစျာန်၏ဝင်း။)အန္တရေ၊ အကြားဘိ။ ဧသော အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တသမာဓိ၊ သည်။ စျာနန္တရိကာ နာမ၊ စျာန် ၂-ပါးတို့၏ အကြားဘိ တည်သည် မည်၏။ ဤတိ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဤတရသ့။ အထ နံ စျာနမ္ပိ၊ စျာန်သည်လည်း။ စေတသိကာ၊ စိတ်ဘိ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ ဖဿာဒယောပိ၊ ဖဿ အစရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ (စေတသိကာ ဓမ္မာ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စျာနန္တရိကာ နာမ၊ စျာန် ၂-ပါးတို့၏ အကြားဘိတည်သော သမာဓိ မည်သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ။ အုံ။ (ဧဝံ သတိ။) ဖဿန္တရိကာဒီဟိပိ၊ ဖဿ ၂-ပါး အစရှိသည်တို့၏ အကြားဘိ တည်သော တရားတို့သည်လည်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဤတိ စောဒနတ္ထံ အတ္ထိ ဖဿန္တရိကာတိအာဒိ အာဟ။

ဒုတိယဿ စ စျာနဿာတိ၊ အစရှိသောပါဌ်ကို။ စျာနန္တရိကာ နာမ၊ စျာနန္တရိကာမည်သည်။ယဒိ ဘဝေယျ။ (ဧဝံ သတိ။) ဒုတိယတတိယယာဒီနိပိ၊ ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန် အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ စျာနာနေဝ၊ စျာန်တို့ပင်တည်း။ တေသံ ပိ၊ ထို ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန် အစရှိသည်တို့၏

ဝ။ **စျာနန္တရိကကထာ။** ။ပဋ္ဌကနည်းအားဖြင့် စျာန် ၅-ပါးကို ပြုရာ၌ သမာဓိ ၃-မျိုးဖြင့် ခွဲသောအခါ ပဌမစျာန်သည် သဝိတက္ကသဝိစာရသမာဓိ, ဒုတိယစျာန်သည် အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တသမာဓိ, တတိယစသော စျာန်တို့သည် အဝိတက္ကအဝိစာရသမာဓိတို့တည်း။ စတုက္ကနည်းအားဖြင့် စျာန် ၄-ပါးကို ပြုရာ၌ကား အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တသမာဓိကို မရတော့။ ထို့ကြောင့် ထိုသမာဓိကို ရစေလိုသည့်အတွက် ပရဝါဒီသည် စတုက္ကနည်းလာ ပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန်တို့၏ အကြားဘိ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တသမာဓိတမျိုးကို **စျာနန္တရိက**(စျာန် ၂-ပါးတို့၏ အကြားဘိ ဖြစ်သော သမာဓိ)ဟု ယူဆလေသည်။

လည်း။ အန္တရိကဲာယ၊ အကြားဌာ်ဖြစ်သော သမာဓိသည်။ ဘဝိတမ္ပိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ ဥတ္တံ။ သော၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ ကေဝလံ၊ အမှန်သဘောမဖက် သက်သက်။ လဒ္ဓိယာ၊ မိမိအယူ၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ စေဝ ပဋိဇာနာတိ စ။ [ဒုတိယတတိယစျာန်တို့၏ အကြားဌာ် စျာနန္တရိက ရှိသလောဟု မေးရာ၌ ပယ်၍၊ မရှိသလောဟု မေးရာ၌ကား ဝန်ခံသည်။] ပဌမဿ စာတိ၊ ဟူ၍။ (ပဌမဿ စ စျာနဿ ဒုတိယဿ စ စျာနဿ အန္တရေ အတ္ထိ စျာနန္တရိကာဟူ၍။) ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ လဒ္ဓိ ဝသေန ပဋိဇာနာတိ။

၇၁၉။ သဝိတက္ကာ သဝိစာရောဒိအာတိ၊ ကို။ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ ကုန်သော။ သမာဓိနံ၊ သမာဓိတို့၏။ သမာဓိဘာဝေ၊ သမာဓိတို့၏အဖြစ်သည်။ သမာ-နေ၊ တူလသော်။ အဝိတက္ကော၊ ဝိတက်မရှိသော။ ဝိစာရမတ္တော၊ ဝိစာရ မျှသာရှိသော။ သမာဓိ ဧဝ၊ သမာဓိသည်သာ။ စျာနန္တရိကော၊ စျာနန္တ-ရိက သမာဓိသည်။ (ဟောတိ။) ဣတရော၊ ဤအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ သမာဓိမှ တပါးသော သမာဓိသည်။ (သဝိဟက္ကသဝိစာရ သမာဓိ, အဝိ တက္ကအဝိစာရသမာဓိသည်။) စျာနန္တရိကော၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒေ၊ ဤသို့ ၂-မျိုးကွဲရာ၌။ ဝိသေသဟေတု၊ ထူးသောအကြောင်းသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ,ဥတ္တံ။

၇၂၀-၇၂၂။ ဒ္ဝိန္နံ စျာနာနံ ပဋိပဋန္နာနန္တိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်။ ပဌမဒုတိယာနံ၊ ပဌမစျာန်, ဒုတိယစျာန်တို့ကို။ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော၊ သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ယေဝ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ဆဲသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုစျာန်တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြားဌာ်။ အဝိတက္ကော။ သော။ ဝိစာရ-မတ္တော၊ သော။ သမာဓိ၊ သည်။ စျာနန္တရိကော နာမ၊ မည်သည်။ဟောတိ။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိဇာနာတိ။ ပဌမံ စျာနံ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ အစရှိသည်ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော သမာဓိတို့၏။ (သဝိတက္ကသဝိစာရ သမာဓိ, အဝိတက္ကအဝိစာရသမာဓိ, အဝိတက္ကအဝိစာရသမာဓိတို့ဏ်။) ဂေဟကွဏော၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နု ယုတ္တာ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိဇာနာတိ။ အဝိတက္ကော ။ပေ။ ပဌမံ စျာနန္တိ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ စတုက္ကနယဝသေန၊စတုက္ကနည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုစ္ဆတိ။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တသ္မိ နယေ၊ ထို စတုက္ကနည်းဌာ်။ တဿ၊ ထို အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တ သမာဓိ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိ-ပတိ။ နနု တယော သမာဓိတိ ဣဒေ၊ ဌာ်။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ တီသု၊ ကုန်သော။တေသု သမာဓိသု၊ တို့တွင်။ ဒ္ဝေ၊ကုန်သော။ သမာဓိ၊ တို့သည်။ (သဝိတက္ကသဝိစာရ သမာဓိ,

အဝိတက္ကဿ အဝိစာရ သမာဓိတ္ထိသည်။) စျာနာနေ၀၊ စျာန်တို့သည်သာ။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ သို့။ စျာနန္တရိကာ၊ နှစ်ပါးသောစျာန်တို့၏ အကြားခံ့ ဖြစ်သော သမာဓိတို့သည်။ နု (ဟောန္တိ ယထာ)။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ဤတရေန ပီ၊ ဤနှစ်ပါးသော သမာဓိတို့မှ တပါးသော အ၀ိတက္ကဝိစာရမတ္တံ သမာဓိသည် လည်း။ စျာနေနေ၀၊ စျာန်သည်သာ။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ။ စျာနန္တရိကာယ၊သည်။ နု (ဘ၀ိတဗ္ဗံ)၊ ရာ။ ဤတိ (အယံ အဓိပ္ပါ၊ယော။ ဤတိ၊ အပြီးတည်း။)

စျာနန္တရိကကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၈-သမာပန္နော သဒ္ဒံ သုဏာတီတိကထာ အဖွင့်

ဂ၂၃-ဂ၂၅။ ဤဒါနိ သမာပန္နော သဒ္ဒံ သုဏာတီတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသမာပန္နော ။ပေ။ တထာ၌။ ယသ္မာ ဘဂ၀တော၊ သည်။ သဒ္ဒေါ၊ အသံကို။ ပဌမဿ စျာနဿ၊ ၏။ ကဏ္ဏကေ၊ ဆူးပြောင့် ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူပြီ။ စ၊ ဆက်။ သမာပန္နော၊ သမာပတ် ၀င်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ။ ထိုအသံကို။ ယဒိ နု သုဏေယ္ယ၊ အကယ်၍ မကြားအံ့။ (ဧ၀ံ သတိ။) ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ကဏ္ဏကေ၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာအံ့နည်း။ တသ္မာ။ သမာပန္နော၊ သည်။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သုဏာ-တိ၊ ကြားနိုင်၏။ ဤတိ ယေသံ ။ပေ။ ဤတရဿ။ စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတီ-တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်။) တာ၀၊ ကြားခြင်းမှရှေး ဦးစွာ။ သမာပန္နဿ၊ ၏။ ပဋ္ဌ ရပ္ပ ဝတ္ထု၊ ပဋ္ဌ ရိ၌ ဖြစ်သော စိတ်စေတ-သိက်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတုံသေး၏။ ကသ္မာ၊ ထို ပဋ္ဌ ရိရပဝတ္ထု သည်။ အသတိ၊ မရှိပါပဲ။ သော၊ ထို သမာပန္န ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ ယဒိ သုဏေယ္ယ၊ အံ့။ (ဧ၀ံ သတိ။) ရူပမ္ပိ၊ ရူပါရုံကိုလည်း။ ပဿေယ္ယ၊ မြင်ရာ၏။ ဤတိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

သဒ္ဒေါ ကဏ္ဏကောတိ၊ ဟူသောစကားကို။(သဒ္ဒဿ၊ ၏။) ဝိက္ခေ့ပက-ရတ္တာ[1]၊ ပြန့်လွင့်ခြင်းကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(သမာဓိ ပျက်အောင် အသံက ပြုနိုင်ခြင်းကြောင့်။) ဝုတ္တံ၊ ဟောခဲတော် မူ အပ်ပြီ။ ဟိ၊ ခဲ့။

---

[1] ဝိက္ခေ့ပကရတ္တာ။ ။ပဌမစျာန်သမာဓိသည် ဒုတိယစျာန်စသော သမာဓိ များလောက် အားမကောင်း။ ထို့ကြောင့် ပဌမစျာန်စိတ်အစဉ်ချည်း ဖြစ်စေသော အားဖြင့် ရာန်ဝင်စားခိုက်၌ အနီးဘပါးက ခတ်ကြမ်းကြမ်း အသံကို ပြုလျှင် ထို သမာဓိအစဉ်ပျက်၍ စျာန်မှ ထရ၏။ ထိုသို့ သမာဓိအစဉ်ကို အသံက ပျံ့လွင့်အောင် ပြုနိုင်သည်ကို "ဝိက္ခေ့ပကရ"ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ဆိုသဖြင့် စျာန်ဝင်စားနေတုန်း၌ အသံကို ကြားရသည်ဟု မမှတ်ရ။ ထို့ကြောင့် သာဓက မမြောက်။

(တနည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သြဠာရိကေန၊ ကြမ်းသော။ သဒ္ဒေန၊ အသံသည်။ သောတေ၊ သောတပသာဒကို။ ဃဋ္ဋိတေ၊ ထိခိုက်အပ်သော်။ ပဌမဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤသဒ္ဒေါ ကဏ္ဏကောဟူသော စကားတော်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ အပ်ပြီ။ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဒုတိယသာ ဈာနဿာတိ အာဒိ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ-ဋ္ဌစပ်။) အညောပိ၊ အသံမူအခြားလည်း ဖြစ်သော။ ကဏ္ဏကော၊ ဆူးငြောင့် သည်။ [ပါဠိတော်၌ကြည့်ပါ။] အန္တောသမာပတ္တိယံ၊ သမာပတ်၏အတွင်း၌။ နတ္ထိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဒ္ဒသဝနမ္ပိ၊ အသံကိုကြားရခြင်းသည်လည်း။ (အန္တောသမာပတ္တိယံ နတ္ထိ။) ဣတိ ဣမသာ အတ္ထသာ၊ ကို။ ဗောဓနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေव။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမာပန္နော .သုဏာတီတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉-စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတီတိကထာ အဖွင့်

၈၂၆-၈၂၇။ ဣဒါနိ စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတီတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဣ။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာတိ၊ ဟူသော။ ဝစနံ၊ စကားတော်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ စက္ခုပသာဒမေव၊ စက္ခုပသာဒသည်သာ။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ မြင်နိုင်၏။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရသ။ အထ,နံ၊ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ယဒိ ပသ္သေယျ၊ အတယ်၍မြင်အုံ။ (ဝေ သတိ။) ရူပေန၊ ရှုပ်သည်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ရုံ၏။ ဣတိ စောဒေတုံ။ ရူပေန ရူပံ ပဿတီတိ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ ရူပါ-ယတနံ၊ ရူပါယတနကို။ (ရူပေနအရ ရူပါယတနကို။) သန္ဓာယ။ ပဋိက္ခိ-ပိတ္တာ၊ ပယ်ပြီး၍။ ပုန ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ စက္ခုမေဝ၊ [စက္ခုပသာဒရုပ် ကိုသာ။ (ရူပေနအရ စက္ခုပသာဒ ရုပ်ကိုသာ။) သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ [ရူပေန ရူပံ ပဿတိ ဟု ပဌမမေးသောအခါ ပယ်၍, နောက်ထပ်မေးသော အခါ ဝန်ခံသည်။]

ပဋိဇာနာတိတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အယံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏အလိုတည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ပဿတိတိ၊ ပဿတိဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ပဋိဇာနနံ[1]၊

၁။ ပဿတိတိ ပဋိဇာနနံ။ ။စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိ မှစ၍ ပဿတိ-ဟု လာသမျှ၌ သကဝါဒီဖြစ်သော ငါတို့က စက္ခုပသာဒ၌ ရူပါရုံကို ရှေ့ရှေ့ဆောင်ခြင်း မျှကို (ရူပါရုံ၌ ထိခိုက်ခြင်းမျှကို) ရည်ရွယ်၍ မေးကြသည် မဟုတ်။ သိသည့်တိုင်အောင် မြင်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ မေးကြသည် ဟူလို။

သိခြင်းကို။ သန္ဓာယ, ပုစ္ဆာမ၊ မေးပါကုန်၏။ စက္ခုပသံဟာရမတ္တံ၊ စက္ခုပသာဒသို့ ရှုပါရုံကို ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်းမျှကို။ (သန္ဓာယ) နှ (ပုစ္ဆာမ)၊ မေးကုန်သည်မဟုတ်။ တသ္မာ။ တာဝ ဝဒေဟိ၊ ဖြေဆိုစမ်းပါလော။ တေ၊ အသင်ပရဝ ါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိ အမြင်ရှိသူသည်။ ရူပေန၊ စက္ခုပသာဒဟူသောရူပ်ဖြင့်။ ရူပံ၊ရူပါရုံကို။ ပဋိဝိဇာနာတိကိ ၊ သိသလော။ ဣတိ (အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။) ဣတရော၊ သည်။ ပုရိမနယေ-နေ၀၊ ရှေနည်းဖြင့်ပင်။ ပဋိက္ခိပတိ စေ၀ ပဋိဇာနာတိ စ။ [ရူပ ါယတနံ သန္ဓာ-ယ ပဋိက္ခိပိတ္တာ, စက္ခုမေ၀ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိကိုပင် ပုရိမနှယေနေ၀ ဟု ဆိုသည်။] အထ နံ ဝေ၀ သန္တေ၊ သော်။ ရူပံ၊ ရူပေနအရ ရူပါရုံသည်။ မနော ဝိညာဏံ၊ မနောဝိညာဏ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို ရူပါရုံ သည်။ ပဋိဝိဇာနာတိ နာမ၊ သိသည်မည်သလော။ ဣတိ စောဒေတုံ၊ ရူပံ မနောဝိညာဏံတိအာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ လေသံ၊ အမြှက် ထောင်ခွင့်ကို။ အလဘန္တော (ဟုတ္တာ)။ ပဋိက္ခိပတေ၀၊ ပယ်သည်သာ။ [ရူပံ မနော ဝိညာဏံ ဟု မေးသောအခါ အမြှက်ထောင်ခွင့်မရသောကြောင့် နှ ဟေ၀ံ ဟု ပယ်မြဲပယ်သည်။]

အတ္ထိ စက္ခုဿ အာ၀ဇ္ဇနာတိအာဒိ ၊ အစရှိသော စကားကို။ [ပုစ္ဆတိ-ဌ် စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် အာဒိ ·ဟု ဒုတိယန္တ ရှိပါစေ။ သို့မဟုတ် အာဒိနှာ ဟု ရှိလျှင်လည်း ကောင်း၏။] စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ ပဋိဝိဇာနနဋ္ဌေန၊ သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ယဒိ ပဿတိ၊ အကယ်၍ မြင်အုံ့။ (ဝေ၀ သတိ။) စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ အာ၀ဇ္ဇနာယ၊ အာ၀ဇ္ဇန်းသည်။ ဘ၀ိတမ္ဗံ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ (ဝေ၀။) တဿာပိ၊ ထို စက္ခုပသာဒ၏လည်း။ အာ၀ဇ္ဇနာယ, ဘ၀ိတမ္ဗံ၊ ဣတိ စောဒေတုံ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခု၊ သည်။ နှ အာ၀ဇ္ဇန ပဋိဗဒ္ဓံ၊ အာ၀ဇ္ဇန်းနှင့် မစပ်။ တံ၊ ထို စက္ခု ပသာဒသည်။ အာ၀ဇ္ဇနာနန္တရံ၊ အာ၀ဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့၌။ နှ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နှ ဟေ၀န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။ သောတေန သဒ္ဒန္တိအာဒိ-သုပိ ဧသေ၀ နယော။

ဣဓ ။ပေ။ ပဿတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သသမ္ဘာရကထာနယေန ၊ စက္ခုပသာဒ စသော အဆောက်အဦနှင့်တကွဖြစ်သော ဆိုကြောင်းနည်းဖြင့်။

၁။ သသမ္ဘာရကထာနယေန။ ။ဤနေရာ၌ ဥပစာတင်စားသော စကားကို သသမ္ဘာရကထာနယခေါ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ "ရှေနှာ ဝိဇ္ဇတိ"ဟု ဆိုရာ၌ လေးကိုင်းဖြင့် ပစ်ခွင်းလို့ မဖြစ်။ မြားဖြင့်သာ ပစ်ခွင်းလို့ ဖြစ်သည်။ သို့သော် မြားသည် လေးတည်း ဟူသော အဆောက်အဦပါမှ ပစ်နိုင်သောကြောင့် အဆောက်အဦနှင့်တကွ "ရှေနှာ" ဟူ ဆိုရသကဲ့သို့ ထို့အတူ ဤ၌လည်း စက္ခုဝိညာဉ်သည် ရူပါရုံကို မြင်နိုင်သော်လည်း

ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအုံ့။ ဥသုနာ၊ မြားဖြင့်။ ဝိဗျန္ဓောပိ၊ ပစ်ခွင်းသူကိုလည်း။ ဓနုနာ၊ လေးဖြင့်။ ဝိဗျတိ၊ ပစ်ခွင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဿန္တောပိ၊ မြင်သူကိုလည်း။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝုတ္တောဝ၊ ပြီ။ တသ္မာ။ တေ၊ ဤ ဣမ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်သည်။ အသာကေ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတီတိကထာဝတ္ထုနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)
အဋ္ဌာရသမော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

အဋ္ဌာရသမဝဂ် ပြီးပြီ။

စက္ခုပသာဒဟူသော အဆောက်အဦပါမှ မြင်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် သသမ္ဘာရကထာ နယဟု ဆိုသည်။ ဆိုလိုရင်းကား "ဌာနစက္ခု၏ အမည်ကို ဌာနီဝိညာဉ်၌ တင်စား သော ဌာနူပစာစကား"ဟု ဆိုလိုသည်။ သို့သော် ပရဝါဒီက သသမ္ဘာရကထာ ဥပစာစကားဟု မယူဆပဲ မုခ္ယစကားဟု ယူဆ၍ "စက္ခုနာ"အရ စက္ခုပသာဒရုပ်ကို ယူလေသည်။

၁၉--ဧကူနဝိသတိမဝဂ္ဂ

၁-ကိလေသပဇဟနကထာ အဖွင့်

၇၂၇--၇၃၁။ ဣဒါနိ ကိလေသပဇဟနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ကိလေသပဇဟနကထာဘ္ဘ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိလေသပဟာနံ နာမ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းမည်သည်။ အတ္ထိ။ စ၊ ဆက်။ ပဟီနကိလေသာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတီတာ၊ အတိတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဟီနာဝ၊ ပယ်အပ်ပြီးကုန်သည်သာ။ ဟောန္တိ။ အနာဂတာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ (ကိလေသာ)ပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ (ပဟီနာဝ ဟောန္တိ။) ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ (ကိလေသာ)ပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝါ၊ တို့ကို လည်း။ (ပဟီနာဝ ဟောန္တိ။) တသ္မာ။ အတီတေ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ အနာဂတေ၊ ကုန်သော။ (ကိလေသေ)ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ (ပဇဟတိ။) ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ကုန်သော။ (ကိလေသေ)ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ (ပဇဟတိ။) ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဿ။ သေသံ ယထာ ဝုါ္ဌမေဝ နိယျာတိ။

ပန၊ ကား။ နတ္ထိ ကိလေသေ ဇဟတိတိ၊ ဟူသော။ ပရဝါဒီဿ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ပဉ္ဍေ၊ ဌာ။ ယသ္မာ။ ကစဝရံ၊ အမှိုက်ကို။ ပဇဟန္တဿ၊ စွန့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကစဝရေ၊ အမှိုက်တို့ကို။ ဆဋ္ဌနဝါယာမော၊ စွန့်ခြင်းဌာ လုံ့လ သည်။ (အတ္ထိ)ဝိယ၊ ရှိသကဲ့သို့။ (တထာ။) ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟန္တဿ၊ စွန့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတီတာဒိဘေဒေသု၊ အတိတ် အစရှိသော အပြား ရှိကုန်သော။ ကိလေသေသု၊ တို့ဌာ။ ဝါယာမော၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ [ဆဋ္ဌနဝါယာမောသည် ဝိသဒိသူပမာ။] ပန၊ ဆက်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံရှိသော။ အရိယမဂ္ဂေ၊ အရိယမဂ်ကို။ ပဝတ္တေ၊ ဖြစ်စေအပ်သော်။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ အနုပ္ပန္နာယေဝ၊ ဖြစ်ပြီး မဟုတ်ကုန်သည်သာ။ (ဟုတ္တာ။) နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဟီနာ နာမ၊ ပယ်အပ်ပြီးတို့ မည်သည်။ ဟောန္တိ။ တသ္မာ နု ဟောဇန္တိ ပဋိက္ခိပတိ။ ပန၊ ကား။ ကေန ဟိ ။ပေ။ ပဇဟတိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ယသ္မာ။ ကိလေသပဇဟနာ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်း သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ။ တသ္မာ။ အတီတာဒိဘေဒေ၊ အတိတ် အစရှိသော အပြားရှိသော ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့

နဝတ္တမ္ပံ၊ တသ္မာ။ အတီတာဒိဘေဒေ၊ အတိတ် အစရှိသော အပြားရှိသော ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဆလေန၊ အတုအယောင်အားဖြင့်။ (ပရဝါဒိနာ) ဝုတ္တံ။ [ဆလ-သဒ္ဒါသည် သာမညအနက်ဟော။]

ကိုလေသပဇဟနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂-သုညတကထာ အဖွင့်

ဣဒါနိ သုညတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ သုညကကထာ။ သုညတာတိ(ဧတ္ထ)၊ သုညတာ ဟူသော ဤပါဠိ။ (လင်္ဂမာနာ၊ ရထိုက်ကုန်သော။) သုညတာ၊ သုညတတ္တိသည်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အနတ္တ-လက္ခဏံ ၂ စ၊ အနတ္တလက္ခဏာဟူသော သုညတာဝင်း။ နိမ္မာနဋ္ဌ၊ နိမ္မာန်ဟူသော သုညတာဝင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွေ၊ ၂-ပါးတို့တည်း။ တေသု၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင်။ တာဝ၊ နိမ္မာန်မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ သော။) ကေစိ ၂ အချို့ အနတ္တလက္ခဏသည်။ ကေနေ ပရိယာယေန၊ တမျိုးသော ပရိယာယ်အားဖြင့်။ သိယာ၊ အချို့သည်။ သခ်ါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နံ၊ သခ်ါရက္ခန္ဓာဘဏ္ဍာ အကျုံးဝင်၏။ နိမ္မာနံ၊ သည်။ အပရိယာပန္နမေဝ၊ ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံးဌ

၁။ ဗုညတာ။ ။သုညဟူသည် အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သော သဘောတည်း။ "သုညဿ၊ အတ္တေန မ ကင်းဆိတ်သော သဘောဏ်။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာသည်။ သုညတာ၊ မည်၏"။ ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့၏ အနတ္တလက္ခဏာသည် အတ္တ မရှိခြင်း၏ အမှတ်အသား ဖြစ်သောကြောင့် သုညတာ မည်၏။ နိမ္မာန်သည်လည်း အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သောကြောင့် သုညတာ မည်၏။ ဤသို့ သုညတာ ၂-မျိုး ရှိသည်။

၂။ အနတ္တလက္ခဏံ ကေစိ။ ။အနတ္တတာလက္ခဏာဟူသည် ရူပ်နာမ်တို့၏ မိမိအလိုအတိုင်း (မအိုခင်လို့, မသေစေလိုသည့်အတိုင်း) မဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာတည်း။ တရားကိုယ်အားဖြင့် ဇရာမရဏာပင်တည်း။ ထို ဇရာမရဏာကိုလည်း "ဇရာမရဏံ ဒ္ဒိဟိ ခန္ဓေတိ သင်ဟိတံ"ဟု ဓာတုကထာ ပဌမနယ၌ ဟောတော်မူ၏။ ထို အနတ္တတာ-လက္ခဏာတို့တွင် ရူပ်၏ အနတ္တလက္ခဏာကို မပြုပဲ နာမ်တရားတို့၏ အနတ္တလက္ခဏာကိုသာ ပြုရာ၌ ဌာန ဖြစ်သောကြောင့် "အနတ္တလက္ခဏံ ကေစိ"ဟု "ကေစိ"သဒ္ဒါဖြင့် ၎င်း၊ "ကေနေ ပရိယာယေန သိယာ သခ်ါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နံ"ဟု၎င်း ဆိုသည်။ ထို၌ "ကေနေ ပရိယာယေန"ဟူသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် သခ်ါရက္ခန္ဓာအစစ်ကို မရပဲ သခ်ါရက္ခန္ဓာ၏ ဇရာမရဏာကို ရသောကြောင့် နာမ်တရားတို့အတွက် ဇရာမရဏာ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ပရိယာယ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဌာနနာမ်တရား သခ်ါရက္ခန္ဓ၏ အမည်ကို ဌာနီဇရာမရဏာ၌ တင်စား၍ "ကေနေ ပရိယာယေန"ဟု ဆိုသည်။ မှန်၏-ဇရာမရဏာသည် ပရမတ္ထတရားအစစ် မဟုတ်။ ပရမတ္ထတရားတို့၏ ထူးခြားသော အမူအရာ ဝိကာရရူပ်သာ ဖြစ်သည်။ [အနတ္တလက္ခဏံ ကေစိန္တိ အရူပက္ခန္ဓာနံ အနတ္တ-လက္ခဏံ ဝဒတိ၊ ကေနေ ပရိယာယေနာတိ အနတ္တလက္ခဏဿ ဇရာမရဏာဘာဝ-ပရိယာယေနာတိ ဝဒန္တိ။-ဋီကာ။]

အကျုံးမဝင်သည်သာ။ ပန၊ ဆက်။ ဣမံ ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ သုညတာ၊ သုညတာသည်။ သခ်ၤါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ၊ ၏။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဿ။

အနိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သင်္ခနိမိတ္တရဟိတံ၊ အလုံးစုံသော နိမိတ်တို့မှ ကင်းသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ အပ္ပဏိဟိတောတိပိ၊ ဟူသော အမည် သည်လည်း။ တသ္မာ၊ ထို နိဗ္ဗာန်၏ပင်။ နာမံ၊ တည်း။ ပန၊ ကဲား။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ဤ အနိမိတ္တံ အပ္ပဏိဟိတံ-ဟူသော စကားကို။ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်သနည်း။ ဣဘိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အဝိဘဋ္ဌ-ဝါဒိဝါဒေ၊ အဝိဘဋ္ဌဝါဒီ၏ ဝါဒဌာန်။ ဒေါသာရောပနတ္ထံ၊ အပြစ်တင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ (အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်ပြီ။ ဣဘိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ခဲ့။ ယဿ၊ အကြင် ပရဝါဒီ၏။ (လဒ္ဓိ-ဌ် စပ်။) အဝိဘဇိတ္မာ၊ မခွဲခြား မဝေဖန်မှု၍။ ကေဒေသေနေဝ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်သာ။ သုညတာ၊ သုညတသည်။ သခ်ၤါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ၊ သခ်ၤါရက္ခန္ဓာဌ် အကျုံးဝင်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ (ဝါဒေ၊ ဌ်။) နိဗ္ဗာနမ္ပိ၊ သည်သည်း။ သခ်ၤါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နံ၊ သခ်ၤါရက္ခန္ဓာဌ် အကျုံးဝင်၏။ ဣတိ ဤသို့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣမဿ ဒေါသဿ၊ ဤအပြစ်၏။ ဝါ၊ ကို။ အာရောပနတ္ထံ၊ တင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အနိမိတ္တံ အပ္ပဏိဟိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဘတံ၊ သကဝါဒီ ဆောင်အပ်ပြီ။ ဣတရော၊ သည်။ တဿ၊ ထို အနိမိတ္တ အပ္ပဏိဟိတနိဗ္ဗာန်၏။ ပရိယာပန္နဘာဝံ၊ သခ်ၤါရက္ခန္ဓာဌ် အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အနိစ္စန္တော၊ အလိုမရှိသည်။ (ဟုတ္မာ။) ပဋိက္ခိပတိ။ သခ်ၤါရက္ခန္ဓော နိ အနိစ္စောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ နိဗ္ဗာနသခ်ၤါတာယ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော။ သုညတာယ၊ သုညတာ၏။ အနိစ္စဘာဝါပတ္တိဒေါသဿ၊ အနိစ္စ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဟူသော အပြစ်ကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ (သတဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။

၈၃၃။ သခ်ၤါရက္ခန္ဓဿ သုညတာတိ၊ ဟူသော စကားကို။(ဝုတ္တံ-ဌ် စပ်။) အညဿ၊ တပါးသော။ ခန္ဓဿ၊ ၏။ သုညတာ၊ သုညတာသည်။ အညက္ခန္ဓ-ပရိယာပန္နာ၊ အခြားသော ခန္ဓာဌ် အကျုံးဝင်သည်။ ယဒိ(ဟောတိ။ ဝေ သတိ။) သခ်ၤါရက္ခန္ဓသုညတာယပိ၊ သခ်ၤါရက္ခန္ဓာ၏ သုညတာသည်လည်း။ သေသက္ခန္ဓပရိယာပန္နာယ၊ ကြွင်းသော ခန္ဓာတို့ဌ် အကျုံး ဝင်သည်။ ဘဝိတမ္ပိ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ။ ဝုတ္တံ။ သခ်ၤါရက္ခန္ဓဿ သုညတာ နိ ဝတ္တမ္ပတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ သခ်ၤါရက္ခန္ဓသုညတာ၊ သခ်ၤါရက္ခန္ဓာ၏ သုညတာသည်။ သေသက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ၊ သည်။ ယဒိ နိ ဟောတိ၊ အုံ။ (ဝေ သတိ။) သေသက္ခန္ဓသုညတာပိ၊ ကြွင်းသော ခန္ဓာတို့၏

သုညတာသည်လည်း။ သင်္ခါရကွန္ဓပရိယာယနှာ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဆို။ ပဋိလောမဒဿနတွင်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (သဏဝါဒီနှာ။) ဝုတ္တံ။

ဂ၃၄။ သုညမိဒံ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာတိ၊ အစရှိသော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ ဝရသမယတော၊ ပရဝါဒီတို့၏ အယူမှု။ အာဘတံ။ တတ္ထ၊ ထိုသုညမိဒံ အစ ရှိသော သုတ်၌။ သင်္ခါရာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဒိဂတဋ္ဌာနေ ဝိယ၊ လာရာ ပါဠိရပ်၌ကဲ့သို့။ ပဋ္ဌကွန္ဓာ၊ ၅-ပါးသော ခန္ဓာတို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ ထို ၅-ပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ အတ္တတ္တနိယ-သုညတ္တာ၊ အတ္တ, အတ္တနိယတို့မှ ကင်းဆိတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုညတာ၊ သုညတာတို့မည်၏။ ဣတိ(ဣဒံ အတ္ထဇာတံ)၊ ဤအနက်သဘော သည်။ သာသနာဝစရံ၊ သာသနာတော်၌ သက်ဝင်သည်။ ဟောတိ။ နဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ သာသနာတော်၌ သက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကဝါဒီနှာ) အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ ခွင့်ပြုအပ်ပါသော်လည်း။ ယသ္မာ။ ဧတံ၊ ဤ သုညမိဒံ အစ ရှိသော သုတ်သည်။ သုညတာယ၊ သုညတာ၏။ သင်္ခါရကွန္ဓပရိယာပန္နဘာဝံ၊ သင်္ခါရကွန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ နဒီပေတိ၊ ပြသည် မဟုတ်။ တသ္မာ အသာဓကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သုညတာကထာဝဏ္ဏနှာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃-သာမညဖလကထာ အဖွင့်

ဂ၃၅–ဂ၃၆။ ဣဒါနိ သာမညဖလကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သာမညဖလကထာ၌။ မဂ္ဂဝိထိယမ္ပိ၊ မဂ္ဂဝိထိ၌ရင်း။ ဖလသမာပတ္တိဝိထိယမ္ပိ၊ ဖလသမာပတ္တိဝိထိ၌ရင်း။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ အရိယမဂ်၏။ ဝိပါကစိတ္တံ၊ ဝိပါက်စိတ်သည်။ သာမညဖလံ နာမ၊ သာမညဖလ-မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ သကသမယေ၊ မိမိဟူသော သကဝါဒီတို့၏ အယူ၌။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်း စကားတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ သကသမယသန္နိဋ္ဌာန ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ပုဗ္ဗဿေလိယာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဧဝံ။) ယေသံ၊ တို့၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ထို ၂-ပါးသော သာမညဖလကို။) အဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ၍။ ကိလေသပဟာနဋ္ဌေ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဖလုပ္ပတ္တိ စ၊ ဖိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ သာမညဖလံ၊ သာမညဖလတည်း။ တသ္မာ။ အသာဓကံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် မပြုပြင်အပ်သော တရားတည်း။ ဣတိ(လဒ္ဓိ ဟောတိ။) [ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းဟူသည် ပရဝါဒီတို့ အလို

အားဖြင့် ပယ်ခြင်းကြိယာသာတည်း။ မဂ်တရား မဟုတ်။ ဖိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်း ဟူသည်လည်း ဖြစ်ခြင်း ကြိယာသာတည်း။ ဖိုလ်တရား မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် "အသင်္ခတ"ဟု ယူသည်။] တေ သန္ဓာယ ။ပေ။ ဣတရဿ။ ဇတ္ထု၊ ဣ သာမညဖလကထာ၌။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ။ပေ။ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သာမညဖလကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄-ပတ္တိကထာ အဖွင့်

၁၃၇-၁၄၀။ ဣဒါနိ ပတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ပတ္တိ ကထာ၌။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင် ဝတ္ထုကို။ ပ္ပဋ္ဌိလဘတိ၊ ရ၏။ တဿ တဿ၊ ထိုထို ဝတ္ထုကို။ ပဋ္ဌိလာဘော၊ ရခြင်းသည်။ ပတ္တိ နာမ၊ မည်၏။ သာ စ၊ ထို ပတ္တိသည်လည်း။ အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတတည်း။ ဣတိ ယေသံ ။ ပေ ။ ဣတရဿ။ ဣဓ၊ ဣ ပတ္တိကထာ၌လည်း။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ။ ပေ ။ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ ဣသို့ မူတ်အပ်၏။ နု ဝတ္ထုဗဟုတ္တိအာဒီ၊ ကို။ ယာယ လဒ္ဓိယာ၊ အကြင် အယူကြောင့်။ ပတ္တိ၊ သည်။ အသင်္ခတာ၊ တည်း။ ဣတိ။ မညတိ။ တံ၊ ထို အယူကို။ ပကာသေတုံ၊ ထင်ရှားပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ပရဝါဒီ ဆိုအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို နု ဝတ္ထုမ္ဟိ အစရှိသော စကားရပ်၌။ သကဝါဒီ၊ သည်။ နု ဟေတံ ဝတ္ထုဗဟုတ္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋ္ဌိကွိပန္ဟော၊ ပယ်လသော်။ ကေဝလံ၊ ခွဲခြားပြခြင်း မဖက် သက်သက်။ ပတ္တိယာ၊ ပတ္တိ၏။ ရူပါဒီဘာဝံ၊ ရူပ် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ နု သမ္ဘဝဋ္ဌိဿတိ၊ လက်မခံ။ ဟိ၊ မှန်။ ပတ္တိ နာမ၊ မည်သော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုသို့ မရှိပါသောအခါလည်း။ အသင်္ခတဘာဝံ၊ အသင်္ခတ၏ အဖြစ်ကို။ နု အနုဇာနာတိ၊ ခွင့်မပြု။ ပန၊ ကား။ ဣတရော၊ သည်။ ပဋ္ဌိကွေပမတ္တေ-နေဝ၊ ပယ်ခြင်းမျှဖြင့်သာ။ အသင်္ခတာတိ၊ အသင်္ခတဟူ၍။ လဒ္ဓိ၊ မိမိ အယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေ၏။ သာ၊ ထို တည်စေအပ်သော အယူ သည်။ အယောနိဿာ၊ အားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပတိဋ္ဌိတာ-ယေव၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-ဣဒ္ဓိကထာ အဖွင့်

၁၄၁-၁၄၃။ ဣဒါနိ ဣဒ္ဓိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဣ ယေသံ၊ တို့၏။ ရူပါဒီနံ၊ ရူပ် အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏။ ရူပါဒိသဘာဝတာသင်္ခါတာ၊ ရူပ် အစရှိသည်တို့၏ သဘောဟု

အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ တထတာ နာမ၊ တထတာ မည်သည်။ အတ္ထိ။ သာ စ၊ ထို တထတာသည်လည်း။ သခ်ၢတေသု၊သခ်ၢတဖြစ်ကုန်သော။ရူပါဒီသု၊ ရူပ် အစရှိသည်တို့၌။ အပရိယာပန္နတ္တာ၊ အကျုံးမဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသခ်ၢတာ၊ အသခ်ၢတတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ ဣဓာပိ၊ ဤ တထတာကထာ၌လည်း။ သေသံ ။ပေ။ ပါဂတဋ္ဌမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

တထတာကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၆။ ကုသလကထာ အဖွင့်

(၁၄၄–၁၄၆)။ ဣဒါနိ ကုသလကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဣ။ အနဝဇ္ဇမ္ပိ၊ အပြစ်မရှိသော တရားသည်လည်း။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်မည်၏။ ဣဒ္ဓဝိပါကမ္ပိ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသော တရားသည်လည်း။ (ကုသလံ၊ မည်၏။) အနဝဇ္ဇံ နာမ၊ အနဝဇ္ဇ မည်သည်။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တံ၊ ကိလေသာ နှင့် မယှဉ်သော တရားတည်း။ အယံ နယော၊ ဤနည်းသည်။ (အနဝဇ္ဇ၏ ကုသလမည်၏ ဟူသော ဤနည်းသည်။) အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သေဋ္ဌဝေဒနမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သို့။ ဘဇတိ၊ ဝင်ပ်ဝင်၏။ ဣဒ္ဓဝိပါကံ နာမ၊ ဣဒ္ဓဝိပါက မည်သည်။ အာယတိं၊ နောင်အခါ၌။ ဥပပတ္တိ-ပဋိလာဘေသု၊ ပဋိသန္ဓေအခါ, ပဋိတ္တိအခါတို့၌။ [အာယတိं ကို ထပ်ဖွင့်သည်။] ဣဒ္ဓဖလနိပ္ဖါဒကံ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုတည်း။ အယံ နယော၊ သည်။ (ဤ အနဝဇ္ဇ, ဣဒ္ဓဝိပါက ၂-ပါး တို့၏ ကုသလမည်၏ ဟူသော နည်းသည်။) ကုသလတ္တိကေ၊ ကုသလတိက်၌။ အာဒိပဒမေဝ၊ အစပုဒ်သို့သာ။ ဘဇတိ။ [ထို ကုသလတိက် အစပုဒ်၌ ကုသလာဓမ္မာကို အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ ဟု ဖွင့်ကြသည်။ ထို၌ သုခ ဝိပါက ဟူသည် ဤ ဣဒ္ဓဝိပါကပင်တည်း။]

ပန်၊ ဆက်။ ဃယံ၊ အကြောင်ပရဝါဒီတို့၏။ ဣမံ ဝိဘာဂံ၊ ဤခွဲခြားဝေဖန် အပ်သော အထူးအပြားကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ ယူမူ၍။ အနဝဇ္ဇဘာဝမတ္တေ-နေဝ၊ အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကြောင့်သာ။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ ။ပေ။ အန္ဓကာနံ။ ဃတသံ၊ ထိုပရဝါဒီတို့၏။ ဣဒ္ဓဝိပါ-ကဘာဝေန၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ ကုသလဘာဘာဝံ၊ ကုသလတာ၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဣဓာပိ၊ ဤ ကုသလကကာ၌လည်း။ သေသံ ။ပေ။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကုသလကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၇-အစ္စန္တနိယာမကထာ အဖွင့်

၈၄၃။ ဣဒါနိ အစ္စန္တနိယာမကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအစ္စန္တနိယာမ ကထာဘ၌။ ယေသံ၊ တို့၏။ သကိံ၊ တကြိမ်။ နိမုဂ္ဂေါ၊ နစ်မြုပ်သည်။ (သမာနော၊ သော်။) နိမုဂ္ဂေါ၀၊ မြုပ်မြဲ မြုပ်တော့သည်သာ။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိတော် သုတ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်၏သန္တာန်၌။ အစ္စန္တနိယာမတာ၊ စင်စစ် မြဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ မာတုဃာတကောတိအာဒိ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ-ဌ)စပ်။) နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ စ၊ နိယတ မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ မာတုဃာတကာဒီနဉ္စ၊ မာတုဃာတက အစရှိသူတို့၏ရင်း။ မိစ္ဆတ္တ-နိယာမေ၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမသည်။ (ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ စုတိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။) (သမာ-နော၊ တူလသော်။ (တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။)) မာတုဃာတကာဒီဟိပိ၊ မာတုဃာတက အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏အလိုအား ဖြင့်။ အစ္စန္တနိယတေဟိ၊ စင်စစ် မြဲကုန်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရသလော။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

ဣတရော၊ သည်။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ နိယတမိစ္ဆာ အယူရှိသူသည်။ သံသာရခါဏုကော၊ သံသရာ၏ သစ်ငုတ်သဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္တာ၊၍။ ၀၊ ကြောင့်။) ဘဝန္တရေပိ၊ နောက်နောက် ဘဝတပါးဖြင့်လည်း။ နိယ-တောဝ၊ (ရဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့်) မြဲသည်သာ။ ဣမေ ပန၊ ဤ မာတုဃာတက အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ ကေသို့ ယေ၀ အတ္ထဘာ၀ေ၊

၁။ အစ္စန္တနိယာမ။ ။သံယောဇဉာတက်ကြောင့် အဝိစိကျရသော အရှင်ဒေ၀ဒတ်သည် ထိုအဝီစိမှ လွတ်သောအခါ ပါရမီကို ထပ်၍ဖြည့်ပြီးလျှင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူ၏။ အဇာတသတ်မဟာရာဇာလည်း နည်းတူ။ ထိုကဲ့သို့ လွတ်ခွင့်ရှိသူများကို အစ္စန္တနိယာမပုဂ္ဂိုလ်ဟု မဆိုလို၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကံကြောင့် အဝီစိရောက်ပြီးနောက် ပြန်၍ မလွတ်နိုင်သူကို "အစ္စန္တနိယာမပုဂ္ဂိုလ်"ဟု ပရ၀ါဒီက ဆိုလို၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကံကို ကား "အစ္စန္တနိယာမ၊ စင်စစ် မြဲသော ကံ"ဟု ခေါ်ရသည်။

၂။ အစ္စန္တနိယတေဟိ။ ။နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိသူနှင့် မာတုဃာတက အစရှိသူတို့၏ ကံသည် မိစ္ဆတ္တနိယတမေ့ချင်း တူကြ၏။ (မိစ္ဆတ္တနိယတတ်ကို ကြည့်ပါ။) ထိုသို့ တူသောကြောင့် မာတုဃာတက အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသင် ပရ၀ါဒီ၏ အလိုအားဖြင့် မိစ္ဆတ္တနိယတပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြသလော-ဟု စောဒနာလိုသောကြောင့် ပါဠိတော်၌ "မာတုဃာတကော အစ္စန္တနိယတော ।ပေ။ သံယောဇဉာကော အစ္စန္တနိယတော"ဟု စောဒနာသည်။

တခုသော အတ္ထဘောဒ္ဓသာ။ (တဘဝဒ္ဓသာ။) (နိယတာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ နု ဟောဝန္တိ ပဋိကိုပတိ ။

၈၄၇။ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ ၂၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အဟံ၊ ဝါသည်။ နိယတောဝ၊ နိယတလေလော။(ဣတိ) ဝါ၊ ဤသို့သော်ရင်း။ နော၊ (နိယ-တော) နိယတ မဟုတ်လေသလော။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်ရင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။) ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တိကာရဏံ၊ဝိစိကိစ္ဆာ မဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းကို။ အပဿန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။) ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ကား။ နုပ္ပဇ္ဇေ-ယျာတိ ၂၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ ယံ ဒိဋ္ဌိ ၊ အကြင် မိစ္ဆာအယူကို။ အာဂေသဝန္တော၊ အဖန်ဖန် မှီဝဲသည်။ (ဟုတ္တာ။) နိယာမံ၊ နိယာမသို့။ သြက္ကန္တော၊ သက်ရောက်ပြီ။ တတ္တ၊ ထို မိစ္ဆာအယူ၌။ အနုပ္ပတ္တိ ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၏ မဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ ။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ဥဟီနာတိ၊ ပဟီနာ ဟူ၍။ (ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်အပ်ပြီလောဟူ၍။) ပုဗ္ဗော (သမာနော။) မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိကိုပတိ။ တံ ဒိဋ္ဌိ ၊ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အသမုဒါစာရတော၊ အထက်ထက် ဖြစ်သော နောက်

၁။ ဣဒမ ပန ။ပေ။ပဋိကိုပတိ။ ။ပါဠိတော်၌ "မာတုယာတကော အစ္ဆန္ဒ-နိယတော" စသည်ဖြင့် အာနန္ဒရိယက်ထိုက်သူ ၅-ယောက်ကို "အစ္ဆန္ဒနိယတပုဂ္ဂိုလ်လော" ဟု မေးရာ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့က တဘဝသာ အဝိစိ၌ မြဲသောကြောင့် (နောက်နောက်ဘဝတို့၌ နိယတ မဟုတ်ကြသောကြောင့်) "နု ဟောဝ" ဟု ပယ်သည်။

၂။ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ။အစ္ဆန္ဒနိယတပုဂ္ဂိုလ်မှာ "ဝါသည် နိယတ လေလော, အနိယတလေလော" ဟု ဝိစိကိစ္ဆာ ဖြစ်စရာရှိသလော ဟု မေးသောအခါ ဝိစိကိစ္ဆာ မဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်းကို မမြင်သောကြောင့် "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံသည်။ [စာအုပ်တို့၌ "အယံ နိယတော ဝါ" ဟု တွေ့ရ၏။ မိမိဘာသာ ကြံစည်သော စကား ဖြစ်သောကြောင့် "အဟံ နိယတော ဝါ" စသည်ဖြင့် ပါဠိမှန် ရှိပါစေ။ ရှေးနိဿယ၌ လည်း "အဟံ" ဟုပင် ရှိသည်။]

၃။ နုပ္ပဇ္ဇေယျ ။ ပေ ။ ပဋိဇာနာတိ။ ။"ဝိစိကိစ္ဆာ မဖြစ်ရာသလော" ဟု မေးသောအခါ မိမိကိုယ်တိုင် အဖန်ဖန် မှီဝဲအပ်ပြီးသော မိစ္ဆာအယူဖြစ်သောကြောင့် နိယာမသို့ သက်ရောက်ရကား ထို မိစ္ဆာအယူ၌ ဝိစိကိစ္ဆာ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "အာမန္တာ-ဝိစိကိစ္ဆာ ဖြစ်စရာ မရှိ" ဟု ဝန်ခံသည်။

၄။ ပဟီနာတိ ပုဗ္ဗော။ ။"မိစ္ဆတ္တနိယတပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်အပ်ပြီးလော" ဟု ပဌမ မေးရာ၌ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သောကြောင့် "နု ဟောဝ" ဟု ပဌမ ပယ်၏။ ထပ်၍ မေးသောအခါ အသမုဒါစာရ နောက်နောက်ကာလ၌ ဝိစိကိစ္ဆာ မဖြစ်တော့ခြင်းကြောင့် "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံသည်။ [သံ-ကောင်းစွာ+ဥ-အထက် ဖြစ်သော နောက်၌+အ+စာရ-မဖြစ်တော့ခြင်း။]

ကာလ၌ ဝိစိကိစ္ဆာ၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌာနာတိ။ အထ၊ ၌။ နံ၊ကို။ ယသ္မာ။ ပဟာနံ နာမ၊ မည်သည်။ အရိယမဂ္ဂေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နတ္ထိ။ တသ္မာ။ တဿ၊ ထိုအရိယမဂ်၏။ ဝဂ္ဂသန၊ ဖြင့်။ စောဒေတုံ ဣသာတာပတ္တိ မဂ္ဂေနာတိအာဒိ အာဟ။ ဣသာ၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ ကေမဂ္ဂေနာ ပိ၊ တခု ဣသာမဂ်ဖြင့်လည်း။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကို မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ပဋ္ဌိက္ခိပတိ၊ ပုန္နကတမေနာတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ မိဆ္ဆာမဂ္ဂံ၊ အကုသိုလ်ဟူသော မိစ္ဆာမဂ်ကို။ သန္ဓာယ အကုသလေနာတိ အာဒိ အာဟ။

၇၄၉။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ၊ ဟုသောပါ၌ဖြင့်။ ဒုတိယနိယာ-မုပ္ပတ္တိ ၊ ၂-ခုမြောက် နိယာမ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ သြဂ္ဂလာ၊ သြဂ္ဂလဇနပုဒ္ဓိ၌ နေကြကုန်သော။ ယေပိ တေ ဝယ-ဘိညာ၊ အကြင်ဝယနှင့် ဘိညတို့သည်။ နတ္ထိကဝါဒါ၊ နတ္ထိက အယူရှိကြ ကုန်၏၊ အကိရိယဝါဒါ၊ အကိရိယအယူရှိကြကုန်၏။ အဟေတုကဝါဒါ၊ အဟေတုက အယူရှိကြကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ တိသောပိ၊ ၃-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ဣကာ၊ တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဘန္ဓာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ တသ္မာ ပဋ္ဌိတောနာတိ။ အထ နံ၊ သော၊ ထိုသဿတ ဒိဋ္ဌိသည်။ [နိယာမောကိုင်ခဲ့၍ သောဟု ထားဟန်တူသည်။]အစ္စန္တနိယာမော၊ စင်စစ်မြဲ၏သည်။ နစ နာမ၊ မဖြစ်သည် မည်ကုသလေ ။ [သဿတဒိဋ္ဌိရှိသူမှာ ဥဒ္ဓစ္စဖြစ်လျှင် ထိုသဿတဒိဋ္ဌိသည် အစ္စန္တ နိယာမ မဖြစ်သည်ဟုဆိုသလော ဟူလို။]ဣတိ စောဒေတုံ ဟဋ္ဌိတိ အာဒိ အာဟ ။ ဟိ၊ မှန်။ အစ္စန္တနိယတာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိဖြင့် စင်စစ်မြဲသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အတွက်။ ဒုတိယနိယာမော၊ ၂-ခု မြောက်သော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်။ နိရတ္ထကော၊ အကျိုးမရှိတော့။ နုပ္ပဇ္ဇေယျာ-

---

၁။ ဒုတိယ နိယာမဒုပ္ပတ္တိံ။ ။သဿတဒိဋ္ဌိယာ နိယတသ ပုဂ္ဂလသ ပဌမ သဿတဒိဋ္ဌိဖြစ်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်မှာ "ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ"၌ ဒုတိယ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနိယာမ ဖြစ်သလောဟု မေးသည်။

၂။ အထ နံ ၊ပေ။ ဟဋ္ဌိတိအာဒိမာဟ။ ။"အထ နံ"၏ ရှေ့၌(၇၅၀)ဟု နံပါတ် တွေ့ရန်။ "ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဥပ္ပဇ္ဇေယျ-ဖြစ်ရာသလော"ဟူသော အမေးကို "အာ-မန္တာ"ဟု ဝန်ခံပြီးနောက် ဆက်၍ "ဟဋ္ဌိ ။ပေ။ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-နော စ ဝတ ရေ"စသည်ဖြင့် ရှေ့ကားကို ပယ်သောကြောင့် (၇၄၉)နံပါတ်ထည်းက စကားအဆက် ဟု မှတ်ပါ။ ထို့ပြင် "နစ နာမ"ဟု ဝေဘုတ်တို့၌ တွေ့ရ၏။ ထိုပါဠိကို ရှေးနိဿယ၌ မတွေ့ရ။ ထို့ကြောင့် စာဖျက်ခေတ်ဟန်ရှိသော်လည်း ပါဠိရှိအတိုင်း ဖြစ်သင့်သလို အနက်ပေးလိုက်ပါသည်။

တိ ပဠေ၊ ဟူသောပြဿနာ၌။ ယံ၊ အကြင်ခန္ဓာ ၅-ပါးကို။ သဿတဒိဋ္ဌိ-ယာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိဖြင့်။ သဿတန္တိ၊ သဿတဟူ၍။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီ။ တဒေဝ၊ ထို ခန္ဓာ ၅-ပါးသည်ပင်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇိဿတိ၊ ပြတ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနုက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဂဟေတ္စာ။ အနုပ္ပတ္တိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၏ မဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ [နုပ္ပဇ္ဇေယ္ယ မဖြစ်ရာသလောဟု ဓေးသော အခါ အာမန္တာဟု ဝန်ခံသည်။] ပဟီနာတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗော (သမာနော)။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိ-ပတိ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ[1]။

၈၅၀။ သဿတဒိဋ္ဌိဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယာတိ အာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ သေသံ ဝိဓိကိစ္စာဝါရေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယ-မေဝ။

၈၅၁။ နဝတ္တမ္ဗတိ[2]၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒီယာ။ သုတ္တာသာ၊ ပါဠိတော်သုတ်၏။(ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော။ပေ။ နိမုဂ္ဂေါ ဟောတိ စသောပါဠိတော်၏။) အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိညာ သကဝါဒီယာ။ ပန၊ ထိုသို့ ဝန်ခံပါသော်လည်း။ သော၊ ထိုတကြိမ်နစ်မြုပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဝန္တရေပိ၊ နောက်ဘဝတပါးခ်ိန်လည်း။ နိမုဂ္ဂေါ၊ နစ်မြုပ်သည်သာ။ နု၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ ယေဝ ဘဝေ၊ ဤယခု ဘဝ၌သာ။ သော၊ ထိုနိယတပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ ဒိဋ္ဌိ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူကို။ ပဇဟိတုံ၊ ပယ်စွန့်ခြင်းငှါ။ အဘာဗော၊ မထိုက်။ ဣတိ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်တည်း။ တသ္မာ။ ဧတ်၊ ဤ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိတော်သုတ်သည်။ အသာဓကဲ[3]၊ မမြောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

၈၅၂။ သဗ္ဗကာလံ ဥမ္မုဇ္ဇိတ္စာ နိမုဇ္ဇတိတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝစနမတ္တေ၊ ဥမ္မုဇ္ဇိတ္စာနိမုဇ္ဇတိ ဟူသော စကားတော်မျှ၌။ အဘိနိဝေသံ၊ မှားမှားယွင်း

၁။ ဝုတ္တနယေန ။ပေ။ ပဋိဇာနာတိ။ ။"ဂဟေတ္စာ အနုပ္ပတ္တိ' သန္ဓာယ" ကို "ဝုတ္တနယေန"ဟု ဆိုသည်။ ဤ"ဝုတ္တနယေန အနုပ္ပဇ္ဇနတော ပဋိဇာနာတိ" ဟူသော ပြဿနာအဖြေရောက်မှ (၈၄၉)နံပါတ် နယ်ဆုံး၏။ "သဿတဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ"ကား (၈၅၀)နံပါတ်၏ အစတည်း။

၂။ ၈၅၁-နဝတ္တမ္ဗတိ ။ပေ။ အသာဓကမေတံ။ ။ဤ"အသာဓကမေတံ" ရောက်မှ (၈၅၁)နံပါတ်၏ နယ်ကုန်သည်။ "သဗ္ဗကာလံ ဥမ္မုဇ္ဇိတ္စာ နိမုဇ္ဇတိတိအာဒိ" ကား (၈၅၂)နံပါတ်အတွင်းက စကားတည်း။ ထို့ကြောင့် "၈၅၂-သဗ္ဗကာလံ"ဟု နံပါတ် ရှေ့ပါ။

ယွင်းနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အကတ္တာ၊မပြုမူ၍။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ပရိယေသိ-တမ္ပေါ၊ ရှာမှီးထိုက်၏။ ဣတိ (ဣမဿ အတ္ထဿ)၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အစ္စန္တနိယာမကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၈-ဣန္ဒြိယကထာ အဖွင့်

၈၅၃–၈၅၆။ ဣဒါနိ ဣန္ဒြိယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဣန္ဒြိယကထာ၌။ လောကိယာ၊ လော်ကီဖြစ်သော။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါသည်။ သဒ္ဓါ ၉၀ နာမ၊ သဒ္ဓါသာ မည်၏။ နှ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ မမည်။ တထာ၊ ထိုအတူ။ လောကိယံ၊ ဃော။ ဝီရိယံ၊ သည်။ (ဝီရိယံ ၉၀ နာမ, နှ ဝီရိယိန္ဒြိယံ။ လောကိယော။) ဘတိ၊ သည်။ (သတိ ၉၀ နာမ, နှ သတိန္ဒြိယံ။ လောကိ-ယော၊ သော။) သမာဓိ၊ သည်။ သမာဓိ ၉၀ နာမ, နှ သမာဓိန္ဒြိယံ။ (လောကိယော၊ သော။) ပညာ၊ သည်။ (ပညာ ယော) ၀ နာမ, နှ ပညိန္ဒြိယံ။ ဣတိ ယော သံ။ (ပေ) ။ ဣတရဿ ။ နတ္ထိ ။ (ပေ) ။ သဒ္ဓါတိအာဒိ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ-ဌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကိယာပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒယော ၀၊ သဒ္ဓါအစရှိသည်သောလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဓိပတိယဋ္ဌေန၊ အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြိယမည်၏။ သဒ္ဓါဒိဟိ၊ သဒ္ဓါ အစရှိသည်တို့မှ။ အညံ၊ အခြားသော။ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိ နာမ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ အစရှိသည်မည်ဟုလည်း။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ။ လောကိယာနမ္ပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒီနဉ္စ ၀၊ သဒ္ဓါ အစရှိသည်တို့၏သော။ သဒ္ဓိန္ဒြ-ယာဒိဘာ၀ဒဿနတ္ထံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ ဣတ္ထိ ။ (ပေ) ။ မနောတိအာဒိ၊ ကို။ လောကိယာပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ မနာဒယော ၀၊ မန အစရှိကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မနိန္ဒြိယာဒီနိ၊ မနိန္ဒြေ အစရှိသည်တို့သည်။ (ဟောန္တိ)ယထာ, ဝေါ။ လောကိယာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒယောပိ၊ သဒ္ဓါ အစရှိသည်တို့သည် လည်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ အစရှိသည်တို့သည်။ (ဟောန္တိ) ဣတိ၊ သို့။ ဥပမာယ၊ ဥပမာဖြင့်။ ဟသ အတ္ထဿ၊ ထို အနက်ကို။ (လောကိသဒ္ဓါ အစ-ရှိသည်တို့၏ သဒ္ဓိန္ဒြိယ အစရှိသည် မည်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကို။) ဝိဘာ၀နတ္ထံ၊ ထင်စွာ ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ။ (ပေ) ။ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဣန္ဒြိယကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

ကျေနဝိသတိမော၊ သော။ ၀ဂ္ဂေါ။ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

ကျေနဝိသတိမ၀ဂ် ပြီးပြီ။

၂၀–ဝိသတိမဝဂ္ဂ

၁–အသဇ္ဇိစ္စကထာ အဖွင့်

၈၅၃–၈၆၂။ ဣဒါနိ အသဇ္ဇိစ္စကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအသဇ္ဇိစ္စကထာ၌။ အာနန္တရိယဝတ္ထူနိ နာမ၊ အာနန္တရိယဝတ္ထုတို့မည်သည်။ (အာနန္တရိယကံ၏ တည်ရာဖြစ်သော အမိ အစရှိသော ဝတ္ထုတို့မည်သည်။) ဂရုနိ၊ အလေးပြုအပ်ကုန်သည်။ ဘာဝိယာနိ၊ ဝန်လေးကုန်သည်။ (ထမ်းဆောင်အပ်သော တာဝန်တို့သည်။) (ဟောန္တိ။) တတ္ထ။ အသဇ္ဇိစ္စာပိ၊ သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် မစေ့ဆော်မူ၍လည်း။ တေသု ဝတ္ထူသု၊ ထိုအာနန္တရိယ ဝတ္ထုတို့ကို။ ဝိကောပိတေသု၊ ဖျက်ဆီး အပ်ကုန်လသော်။ အာနန္တရိကော၊ အာနန္တရိယကံ၌ရှိသူသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရသာ။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ ယသ္မာ။ အာနန္တရိယကမ္မံ နာမ၊ မည်သည်။ ကမ္မ ပထပ္ပတ္တံ၊ ကမ္မပထသို့ ရောက်သော ကံတည်း။ စ၊ ဆက်။ အသဇ္ဇိစ္စ၊ ၌။ (ကရောန္တဿ၊ ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စပ်ပုဒ် မရှိသောကြောင့် ထည့်သည်။) ကမ္မပထဘေဒေ၊ကမ္မပထ အထူးအပြားသည်။ယဒိ သိယာ၊အကယ်၍ဖြစ်အုံ။ (ဧဝံ သတိ။) အဝသေသာ၊ အာနန္တရိယကံမှ ကြွင်းကုန်သော။ ပါဏာတိ-ပါတာဒယောပိ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ အသဇ္ဇိစ္စ၊ ၌။ ဘဝေယျုံ၊ဖြစ်ကုန်ရာသလော။ဣတိ စောဒနတ္ထံ။အသဇ္ဇိစ္စပါဏံ ဟန္တွာတိအာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ တထာရူပါယ၊ ထိုသို့ သတောရှိသော။ လဒ္ဓိယာ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌိက္ခိပတိ၊ သေသံ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတိ။

န ဝတ္တမ္ဘံ မာတုဃာတကောတိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ ရောဂပဋိကာရာဒိ-ကာလေ၊ ရောဂါကို ကုစားရာ အစရှိသောအခါ၌။ အသဇ္ဇိစ္စ၊ ၌။ ဃာတံ၊ အမိကို သတ်မိခြင်းကို။ (မထောက်တဆ သေစေမိခြင်းကို။) သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ နနု မာတာ ။ပေ။ ဝေါရော ပိတာတိ ပညှေပိ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌လည်း။ အသဇ္ဇိစ္စ၊ ၌။ ဝေါရောပိတံ၊ ခွင်းခြင်းကို။ သန္ဓာယ ။ပေ။ သကဝါဒိဿောဝ။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိပ္ပါယံ၊ သကဝါဒီ၏အလိုကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၌။ ဟဠိတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓိဝတိဌာနံ၊ မိမိအယူကို တည်စေခြင်းသည်။ ဣတရသ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ အယူကို တည်စေခြင်းတည်း။ တံ၊ ထိုအယူကို တည်စေခြင်းသည်။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။

ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပတိဋ္ဌိတမေဝ၊ တည်စေအပ်သည် မမည်သည်သာ။ ပိတုဃာတကာဒီသုပိ၊ ပိတုဃာတက အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ သေသံ နယောဝ။

ပန်၊ ဟား။ သံဃဘေဒကေ၊ သံဃာကို သင်းခွဲခြင်း၌။ ဓမ္မသညီ၊ ဓမ္မဟု အမှတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ သံဃဘေဒေါ ။ပေ။ သကဝါဒီဿ။ သမဂ္ဂံ၊ ညီညွတ်သော။ သံဃံ၊ ကို။ ဘေတ္တုန၊ ခွဲပြီး၍။ ကပ္ပံ၊ အာယုကပ် ပတ်လုံး။ နိရယမှိ၊ ငရဲ၌။ ပစ္စတိ၊ ကျက်ရ၏။ ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားတော်ကို။ အယောနိသော ဂဟေတ္တာ ပဋိညာ ပရဝါဒီဿ။ ပုန၊ တဖန်။ သမ္ဘေတိ၊ သမ္ဘေ ဟူ၍။ (သမ္ဘေ သံဃဘေဒကာ အာနန္တရိကာဟူ၍။) ပုဗ္ဗော(သမာနော)။ သကပဏ္ဍေ၊ မိမိဟူသော သကဝါဒီ၏ အဖိုး၌။ ဓမ္မသညီ၊ ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပရပဏ္ဍေ၊ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ အဖိုး၌။ ဓမ္မသညီ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဓမ္မသညီတိ ပဋ္ဌဒ္ဓယေပိ၊ ဓမ္မသညီ အစရှိသော ပြဿနာ ၅-ပါးအပေါင်း၌လည်း။ သေသံ နယောဝ။

နနု ဝုတ္တံ ဘဂဝတာတိ၊ အစရှိသော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိတော်သုတ်ကို။ ကေန္ဒေနေဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာ။ ဓမ္မဝါဒိဿ၊ ဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာနန္တရိကာဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အာနန္တရိကဏ် မထိုက်သူ၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ)ဝုတ္တံ၊ [ရှေးနိဿယယ၌ "ဓမ္မဝါဒိဿ၊ ဓမ္မဝါဒီ ဖြစ်သော ရဟန္တာ၏။ အာနန္တရိကာဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ (အာနန္တရိက+အဘာဝ-ဒဿနတ္ထံ၊) အာနန္တရိကဏ် ထိုက်သည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကို ပြခြင်းငှါ"ဟု ပါဠိမူန် ရှိသည်။]

အာပါယိကော နေရယိကောတိ ဂါထာယပိ၊ အစရှိသော ဂါထာ၌လည်း။ အဓမ္မဝါဒိယေဝ၊ အဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ။ အဓိပ္ပေတော။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အဓမ္မဝါဒီကို အလိုရှိအပ်ပါသော်လည်း။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ အဓိပ္ပါယံ၊ ဂါထာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို။ အဂ္ဂဟေတ္တာ၊ (မယူနိုင်ပဲ။) လဒ္ဓိ၊ မိမိအယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ သာ၊ ထို တည်စေအပ်သော အယူသည်။ အယောနိယော ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ အပတိဋ္ဌိတာယေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အသဇ္ဇိစ္စကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁။ နနု ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ ။အတ္ထိ ဥပါလိ စသော သာကေ၌ အာပါယိက သံဃဘေဒက, နေ `အာပါယိကသံဃဘေဒကဟု ၂-မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် သကဝါဒီက "ဓမ္မဝါဒီ သံဃဘေဒကကို အာနန္တရိယဟု ပရဝါဒီက ဖြေသည်ကို မနှစ်သက်၍ ထုတ်ပြသောကြောင့် နေ အာပါယိကသံဃဘေဒကကိုသာ သကဝါဒီယူလို၏။ ဓမ္ဓ-ဝါဒိဿ အာနန္တရိကာဘာဝ(အနန္တရိက+အဘာဝ) ဒဿနတ္ထံ"ဟု ရှိမှ မှန်မည်။

၂-ဉာဏကထာ အဖွင့်

၇၆၃-၇၆၅။ ဣဒါနိ ဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဌ်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ (လောကိယဉ္စ၊ လောကိဉာဏ်ရင်း။ လောကုတ္တရဉ္စ၊ လောကုတ္တရာ ဉာဏ်ရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။)) ဒုဝိဓံ၊ ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ လောကိယံ၊ လောကီ ဉာဏ်သည်။ သမာပတ္တိဉာဏမ္ပိ၊ သမာပတ်ဌ်ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဒါနာဒိဝသေန၊ ဒါန အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ကမ္မဿကတာဉာဏမ္ပိ၊ ကမ္မဿကတာဉာဏ်သည်လည်း။ (ဟောတိ။) လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဉာဏ်သည်။ သစ္စပရိစ္ဆေဒကံ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ပိုင်းခြားတတ်သော။ မဂ္ဂဉာဏမ္ပိ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်ရင်း။ ဖလဉာဏမ္ပိ၊ ဖိုလ်ဉာဏ် သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) ပန၊ ထိုသို့ပင် ရှိပါသော်လည်း။ ဣမံ ဝိဘာဂံ၊ ဤ ခွဲခြားဝေဖန်မှုကို။ အကတ္တာ။ သစ္စပရိစ္ဆေဒကမေဝ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ပိုင်းခြားတတ်သော ဉာဏ်သည်သာ။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ဘည်း။ ဣတရံ၊ ဤ သစ္စပရိစ္ဆေဒကဉာဏ်မှ တပါးသော ဉာဏ်သည်။ နု(ဉာဏံ)၊ ဉာဏ်မဟုတ်။ တသ္မာ။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်ဌ်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။

ပညာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဉာဏဝဝစနဒဿနတ္ထံ၊ ဉာဏ်၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒီနာ။) ဝုတ္တံ။ တေန၊ ထို ပညာ အစရှိသော စကားဖြင့်။ ဧတေ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒီပေတိ။ (ကိ ၊ ဒီပေတိ။) တသ္မာ၊ ထိုပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်ဌ်။ ဉာဏံ၊ သည်။ ယဒိ နတ္ထိ။ (ဧवं သတိ။) ပညာဒယော ပိ၊ ပညာအစရှိသည်တို့သည် လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ အထ၊ သို့မဟုတ်။ ပညာဒယော၊ (ယဒိ) အတ္ထိ၊ ဌံ့။ (ဧवं သတိ။) ဉာဏမ္ပိ။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ပညာ-ဒီနံ၊ ပညာအစရှိသည်တို့၏။ [အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်ဌ်လာသော ပဇာနနာ, ဝိစယော စသည်ကို ယူပါ။] ဉာဏတော၊ဉာဏ်မှ။ အနညတ္တာ၊ တမျိုးတခြား မဟုတ်ကုန်သည်၏ ဏဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ (ဒီပေတိ။) ပဌမံ ဗျာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ သမာပတ္တိဉာဏဿ၊ သမာပတ်ဌ် ဖြစ်သောဉာဏ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ (သကဝါဒီနာ။) ဝုတ္တံ။ ဒါနံ ဒဒေယျာတိ အာဒိ၊ ကို။ ကမ္မဿကတာဉာဏဿ၊ ကို။ (ဒဿနတ္ထံ, ဝုတ္တံ။) ဒုက္ခံ ပရိဇာ-နာတီတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ လောကုတ္တရမဂ္ဂဉာဏမေဝ၊ လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်ကိုသာ။ ဒီပေတိ။ လောကုတ္တရမေဝ၊ လောကုတ္တရာဉာဏ် သည်သာ။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ နု (ဒီပေတိ)၊ ပြသည်မဟုတ်။ [ထို့ကြောင့် သာဓကမမြောက် ဟူလို။] (ဣတိ၊ အပြီးတည်း။)

ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃-နိရုယပါလကထာ အဖွင့်

၈၆၆။ ဣဒါနိ နိရုယပါလကထာနာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ၊ ထိုနိရုယပါလ ကထာဌ်။ နိရယေ၊ ဝရဲ၌။ နေရယိကကမ္မာနေ၀၊ ဝရဲသူ ဝရဲသားတို့၏ အကု သိုလ်ကံတို့သည်သာ။ နိရုယပါလရူပ၀သေန၊ ဝရဲထိန်းတို့၏အသွင်သဏ္ဌာန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ၀ဝေ၌ဟု၊ ညွှန်းဆဲကြကုန်၏။ နိရုယပါလ နာမ[1]၊ ဝရဲကို စောင့်

၁။ နိရုယပါလော။ ။နေရယိကေ နိရယေ ပါလေ၌၊ တတော နိဂ္ဂန္တုံ အပ္ပံ ဒါနဝသေန ရက္ခန္တီတိ နိရုယပါလာ(ဝရဲ၌ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တ၀ါတို့ကို ထိုဝရဲမှ ထွက်သွားခွင့်ကို မပေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် နိရုယပါလတို့ မည်၏။) နိရုယပါလတာယ ၀ါ နေရယိကာနံ နရကဒုက္ခေန ပရိယောနဒ္ဓါယ အလံ သမတ္ထာတိ နိရုယပါလာ (တနည်း ဝရဲ၌ စောင့်ရှောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဝရဲသို့ ရောက်လာကုန်သော သတ္တ၀ါတို့အား ဝရဲဒုက္ခဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် မြှေးယှက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် နိရုယပါလတို့ မည်၏။)

ဓမ္မဒွယ်။ ။ဤ နိရုယပါလတို့ဟူသည် ဝရဲသားတွေလော၊ သို့မဟုတ် ဝရဲသား မဟုတ်ကြသလော၊ ဤသို့ မေးဖွယ် ရှိ၏။ အကယ်၍ ဝရဲသားတွေ ဖြစ်အုံ။ ဝရဲ၌ ဖြစ်စေနိုင်သော ကံကြောင့် ဖြစ်ကြရကား မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း ဝရဒုက္ခကို ခံစားကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ ဝရဲဒုက္ခကို ခံစားရသည်ရှိသော် အခြား ဝရဲသားတို့ကို ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်ရာ။ "ဤသူတို့ကား ဝရဲသားတို့တည်း။ ဤသူတို့ကား ဝရဲထိန်းတို့တည်း"ဟု ခွဲခြားခြင်းလည်း မဖြစ်တော့ရာ။

သည်သာမကသေး=အကြင် အကြင် သူတို့သည် ဝရဲသားတို့ကို နှိပ်စက်ကြကုန်၏။ အနှိပ်စက်ခံရသူတို့နှင့် တူမျှသော ရုပ်အဆင်း အားခွန်ဗလ အရွယ်အရုပ် ပမာဏ ရှိကြကုန်သော ထိုထို ဝရဲထိန်းတို့မှ အခြားသော ဝရဲသူ ဝရဲသားတို့၏ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ခြင်းတို့လည်းမဖြစ်ကုန်တော့ရာ။ သို့မဟုတ် ဝရဲထိန်းတို့ဟူသည် ဝရဲသားများ မဟုတ်ကြလျှင် အဘယ်နည်းဖြင့် ထို ဝရဲ၌ ဖြစ်သင့်ပါအုံနည်း။ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိ၏။

အဖြေကား။ ။"ဝရဲထိန်းတို့" ဟူသည် နိရယဂတိ၌ ဖြစ်စေတတ်သော ကံကြောင့် ဖြစ်ရသူများ မဟုတ်ကြသောကြောင့် ဝရဲသူ ဝရဲသားတွင် မပါ၀င်ကြ၊ မှန်၏-နိရယဂတိ၌ ဖြစ်စေတတ်သော ကံမှ အခြားသော ကံကြောင့်သာ ထိုဝရဲထိန်းတို့သည် ရက္ခိုယ်အမျိုးအနွယ်များ ဖြစ်သောကြောင့် ဝရဲ၌ ဝရဲထိန်းဖြစ်၍ နေကြရသည်၊ ထို့ကြောင့်ပင် ရှေးဆရာတို့ ဆိုကြသည်ကား-

ကောနော ကုရ္ဝရ္ဝကမ္မန္တာ၊ ပါပါဘိရ္ဘစိနော တထာ။
ဒုက္ခိတသု စ နန္ဒန္တိ၊ ဇာယန္တိ ယမရက္ခသာ။

ဤသို့ ဆိုကြသည်။

[ဒေါသလည်း အလွန်ကြီးကုန်သော ကြမ်းသော အလုပ်ရှိကြကုန်သော မကောင်းမှုကို အလွန်နှစ်သက်ကြကုန်သော ဒုက္ခရောက်သူတို့အပေါ်၌ နှစ်သက်ကြကုန်သော ယမမင်း၏ ရက္ခိုယ်တို့သည် ဝရဲ၌ ဖြစ်လာကြကုန်၏။] ဤသို့ စသည်ဖြင့် အနုဋ္ဌီကာ၌ ဝရဲသား မဟုတ်သော ဝရဲထိန်းများ၏ အကြောင်းကို မျှားစွာ ဖွင့်ထားလေသည်။

ရှောက်သော ငရဲထိန်းတို့ မည်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ ယေသံ ။ ပေ ။ ဣတရဿ။ အထ၊ ဌ်။ နံ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုငရဲ၌။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ ယဒိ နု သိယုံ၊အကယ်၍ မရှိကုန်အုံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ကမ္မကာရဏာပိ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်မှုတို့သည်လည်း။ နု ဘဝေယ္ယုံ၊ မရှိကုန်ရာ။ ဟိ၊ မှန်။ ကာရဏိကေသု၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်မှုကို ပြုတတ်သော ငရဲထိန်းတို့သည်။ သတိ၊ ရှိကုန်လသော်။ ဝါ၊ ရှိမှု။ ကာရဏာ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) ဣဒါ ရှိမှု။ ကာရဏာ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ စောဒေတုံ နတ္ထိ နိရယေသူတိ အာဒိ အာဟ။ [ကာရေ၊ နှောင်အိမ် စသည်ဖြင့် သွာဒီကရစောတ်သည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း အနက်ကို ဟော၏။]

၈၆၇-၈၆၈။ အတ္ထိ မနုဿေသူတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပစ္စက္ခေန၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်၊ (လက်ဝဲတွေ့ မျက်မြင်အားဖြင့်။) ဥပနတ္ထံ၊ ညှဉ်းဆဲပုံကို သိစေခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒီနာ၊) ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ ခဲ့။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ ကာရဏိကေသု၊ ညှဉ်းဆဲမှုကို ပြုတတ်သော သူတို့သည်။ သတိ၊ ရှိကုန်လသော်။ ဝါ၊ ရှိမှု။ ကာရဏာ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တတ္ထာပိ၊ ထိုငရဲ၌လည်း။ (ကာရဏိကေသု သတိ ကာရဏာ ဟောတိ။) ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဖတ္ထိ မနုဿေသု အစရှိသော စကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ အတ္ထိ နိရယေသူတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ နု ဝေဿ-ဘူနောပိ စ ပေတ္တိဝုစ္စတိ၊ အစရှိသော သုတ်ကို။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ သကသမယတော၊ မိမိတို့၏အယူမှ။ အာဘတံ၊ ဆောင်ယူအပ်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပရဝါဒီ၏ အယူမှ ဆောင်ယူအပ်သောသုတ်ဖြစ်ပါ သော်လည်း။ တံ၊ ထို နု ဝေဿဘူ အစရှိသော သုတ်သည်။ သာသနာ-ဝစရိကံ၊ သာသနာတော်ဌာသက်ဝင်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို နု ဝေဿဘူ အစရှိသော ဂါထာ၌။ ဝေဿဘူတိ၊ ဝေဿဘူဟူသည်ကား။ ဧကော၊ တယောက်သော။ ဒေဝေါ၊ နတ်တည်း။ ပေတ္တိဝုစ္စတိ၊ ကား။ ပေတ္တိဝိသယေ၊ ပြိတ္တာတို့၏ နယ်မြေ၌။ ပေတမဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော ပြိတ္တာတည်း။ သောမာဒယော၊ သောမအစရှိသောနတ်တို့သည်။ ပါကဋာ ဧဝ၊ ထင်ရှားကုန်သည်သာ။

ဣဒံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဟောတိ။(ကိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။) အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ကမ္မေဟိ၊ ကံတို့ကြောင့်။ ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ ပဏုန္နံ၊ ပစ်ချအပ်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ပရလောကံ၊ တပါးသောလောကသို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်သော။ ပုရိသံ၊ ကို။ ဧတေ ဝေဿဘူအာဒယော၊ ဤဝေဿဘူ အစရှိသောနတ်တို့သည်။

နဟနန္တိ၊ သတ်ကုန်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ သော၊ ထို ဤဘဝ မှစုတေသော သတ္တဝါကို။ ယေဟိ ကမ္မေဟိ၊ အကြောင်းကံတို့သည်။ တတ္ထ၊ ငရဲဘုံသို့။ ပဏုန္နော[1]၊ ပစ်ချအပ်ပြီ။ သကာနိ၊ မိမိဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ ကမ္မာနိယေဝ၊ ထိုကံတို့သည်သာ။ နံ၊ ထိုသတ္တဝါကို။ တတ္ထ၊ ထိုငရဲဘုံ၌။ ဟနန္တိ၊ သတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မသကတံ၊ ကံဟူသော မိမိဥစ္စာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဘဂဝါ။) ဒီပေတိ။ နိရယပါလာနံ၊ တို့၏။ အ ဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ နဒီပေတိ)၊ ပြတော်မူသည်မဟုတ်။ ပန၊ ဣဟ။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ တမေနံ ဘိက္ခဝေတိ၊ တမေနံ ဘိက္ခဝေ အစရှိကုန်သော။ အာဘာ-တာနိ၊ ဆောင်အပ်ကုန်သော။ သုတ္တပဒါနိ၊ သုတ်ပုဒ်တို့သည်။ နိတ္ထခ-နေ ဝ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော အနုက်ရှိကုန်သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နိရယပါလကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄-တိရစ္ဆာနကထာ အဖွင့်

ဂ၆၉-ဂ၇၁။ ဣဒါနိ တိရစ္ဆာနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို တိရစ္ဆာန ကထာဌ်။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့ဌ်။ ရောဝဏာဒယော၊ ရောဝဏ်အစ ရှိကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တာ၊ နတ်သားတို့သည်။ ဟတ္ထိဝဏ္ဏံ၊ ဆင်၏ အသွင်ကို ၎င်း။ အဿဝဏ္ဏံ၊ မြင်း၏အသွင်ကိုဌ်း။ ဝိကုဗ္ဗန္တိ၊ အထူးထူးအပြားပြားပြုကြ ကုန်၏။ (၀)။ ဖန်ဆင်းကြကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်တို့ဌ်။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ တိရစ္ဆာန်တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ပန၊ ထိုသို့မရှိပါကုန်သော်လည်း။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ (တိရစ္ဆာနဝဏ္ဏိနော)၊ တိရစ္ဆာန် အသွင် ရှိကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တေ၊ တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဒေဝေသု၊ တို့ဌ်။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ ။ ပေ ။ ဣတရဿ။ အဏ၊ ဌ်။ နံ၊ ကို။ ဒေဝယောနိယံ၊ နတ်တို့၏ ပေါင်းဆုံရာအမျိုးဌ်။ (တိရစ္ဆာနဂတာ၊ တို့သည်။ ယဒိ သိယုံ၊ အကယ်၍ ရှိကုန်အုံ။ (ဝေ သ္ဟတိ။) တိရစ္ဆာနယောနိယမ္ပိ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ပေါင်းဆုံရာအမျိုးဌ်လည်း။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သိယုံ၊ ရှိကုန် ရာ၏။ ဣတိ စောဒေတုံ အတ္ထိ တိရစ္ဆာနဂတေသုတိ အာဒိ အာဟ။

ကိဌ္ဌာတိအာဒိ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ-ဌ်စပ်။) သော၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ ယေသံ၊ အကြင် ပေါက်ဖက်အစရှိသည်တို့၏။ အ ဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ဣစ္ဆတိ။ တေ၊ ထို ပေါက်ဖက် အစရှိသည်တို့ကို။ ဒသ္မေတုံ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ ရော-

---

[1] ပဏုန္နော။ ။ပပုဗ္ဗ, နုဒ (ခေပေ)ဟူသော ဓာတ်+တ-ပစ္စည်း။ တ-ကို အန္န-ပြု။ ဝနုဒီယတ္ထောတိ=ပဏုန္နော-ပစ်ချအပ်ပြီးသောသူ။ပ-ဥပသာရကြောင့် နု-ကို ဏ-ပြန်။

ဝေဏာတိပဋ္ဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ တဿ၊ ထိုရောဂါ၏ဆင်းရဲ။ တဿ၊ ထိုဒိဋ္ဌယာနဆင်းရဲ။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌ-ညာ သကဝါဒီဿ၊ တိရစ္ဆာနဂတဿ၊ တိရစ္ဆာန်ဆင်, တိရစ္ဆာန်မြင်း၏။ အတ္ထိတာယ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌညာ၊ ဝန်ခံခြင်းသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဟတ္ထိမန္ဒာတိ အာဒိ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်တို့၌။ ဟတ္ထိ အာဒယော၊ ဆင်အစရှိသည်တို့သည်။ ယဒိ သိယုံ။ (ဧဝံ သတိ။) ဟတ္ထိမန္ဒာဒယောပိ၊ ဆင်ထိန်း အစရှိသည်တို့ သည်လည်း။ သိယုံ၊ ရှိကုန်ရာ၏။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ တတ္ထ၊ ထို ဟတ္ထိမန္ဒာ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ယဝဿ၊ မုယောဂို။ ဒါယကာ၊ ပေးတတ်သူတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။) ကာရကာတိ၊ ကား။ ယေဟိ၊ အကြင် ဆင်ဆရာ အစရှိသူတို့သည်။ တေ၊ ထိုဆင်အစရှိသည် တို့ကို။ နာနာဝိဓ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော။ ကာရဏ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက် မှုကို။ ကရေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ (တေ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။) ဟတ္ထာစရိယာ-ဒယော၊ ဟတ္ထာစရိယ အစရှိသည်တို့မည်၏။ ဘဝတ္ထကာရကာတိ၊ ကား။ ဟတ္ထိအာဒီနံ၊ ဆင် အစရှိသည်တို့၏။ ဘတ္တရန္ဓကာ၊ ထမင်းချက်မှုတို့တည်း။ နု ဟောဝန္တိ၊ ပါ၏ဖြင့်။ တထာ၊ ထို ဟတ္ထိမန္ဒာ အစရှိသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ အနိစ္စန္တော(ဟုတ္ဝာ)။ ပဋ္ဌိက္ခိပတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

တိရစ္ဆာနဂတထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-မဂ္ဂကထာ အဖွင့်

၈၃၂-၈၃၅။ ဣဒါနိ မဂ္ဂကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို မဂ္ဂကထာ၌။ ယေသံ၊ ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ-၌ စပ်။) ပုမ္ဗေဝ၊ မဂ်မရမီ ရှေ့အဖို့၌ပင်။ အာသု၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယကမ္မံ၊ သည်ရင်း။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်ရင်း။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသည်ရင်း။ သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ အလွန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဣဒံ သုတ္တဥ္စေဝ၊ ဤသုတ်ကိုရင်း။ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါနံ၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝတို့၏။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာနံ စ၊ စိတ်နှင့် မယှဉ်ကုန် သည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ နိဿာယ၊ ၍။ [သမ္မာဝါစာ စသည်တို့ကို ရှုပ်ဟု အယူရှိသောကြောင့် စိတ်နှင့် မယှဉ်ဟု ပရဝါဒီတို့တ အယူရှိသည်။] နိုပ္ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ လောကုတ္တရာ မဂ်သည်။ ပဋ္ဌဂိကောဝ၊ ငါးပါးသော အင်္ဂါရှိသည်သာ။ ဣတိ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ သမ္မာဝါစာ ။ပေ။ နု မဂ္ဂေါတိအာဒိ၊ ကို။ ပရသမယဝသေန၊ တပါးသော ပရဝါဒီတို့၏ အယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ ပရသမယသ္မိံ၊ ၌။ သမ္မာဝါစာဒယော၊ သမ္မာဝါစာ အစရှိသော တရား

တို့သည်။ မဂ္ဂင်္ဂ၀ိ၊ မဂ္ဂင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာကုန်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ လာပါကုန်သော်လည်း။ ရူပတ္ထာ၊ ရူပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပရ၀ါဒီတို့၏ အလိုအားဖြင့် ရူပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) မဂ္ဂေ၊ အရိယမဂ်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ၀ဏ္ဏိတာ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ (ပရ၀ါဒီတို့ ဖွင့်ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။)

သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်္ဂ၀ိတိအာဒိ၊ ကို။ မဂ္ဂင်္ဂ၀ိသ၊ မဂ္ဂင်္ဂ၏။ အမဂ္ဂတာ နာမ၊ မဂ်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်မည်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ(သကဝါဒီနာ)။ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေ၀ ခေါ ပနဿာတိ၊ အစရှိသော။ သုတ္တေ၊ သုတ်၌။ ပရိသုဒ္ဓသီလဿ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ပြီးသော သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ မဂ္ဂဘာ၀နာ နာမ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်း မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတရဿ၊ ပရိသုဒ္ဓသီလပုဂ္ဂိုလ်မဟု တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ (မဂ္ဂဘာ၀နာ နာမ။) နု(ဟောတိ)၊ မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂမနီယပဋိပဒါယ၊ မဂ်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏။ ဝိသုဒ္ဓဘာ၀ဒဿနတ္ထံ၊ စင်ကြယ်သည်၏ ဇာတိကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ကာယ-ကမ္မံ ။ပေ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂ၀တာ။) ဝုတ္တံ။ ဣမေဟိ၊ ဤကာယကမ္မ, ၀စီကမ္မ, အာဇီ၀တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပဉ္စဝိကာဘာ၀ဒဿနတ္ထံ၊ ၅-ပါးသော အင်္ဂါရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ နု(ဝုတ္တံ)၊ ဟောတော်မူ အပ်သည် မဟုတ်။ တေနေ၀၊ ထိုကြောင့်ပင်။ ဧ၀မသ္သာယံ ။ပေ။ ဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂ၀ါ) အာဟ၊ (ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူပြီ။) သကဝါဒီနာ၊ သည်။ အာဘာတသုတ္တံ၊ ဆောင်အပ်သော သုတ်သည်။ (ယသ္မိံ ခေါ သုဘဒ္ဒ ဓမ္မ၀ိနယေ စသည်ဖြင့် ဆောင်အပ်သော သုတ်သည်။) နိဿတ္ထမေ၀၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာ။ (တိုက်ရိုက် သိအပ်သော အနက်ရှိသည်သာ။) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

မဂ္ဂကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၆-ဉာဏကထာ အဖွင့်

ဂ၇၆-ဂ၇၇။ ဣဒါနိ ဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဉာဏကထာ၌။ ဓမ္မစက္ကပ၀တ္တနေ၊ ဓမ္မစက္ကပ၀တ္တနသုတ်တော်၌။ ဒ္ဝါဒသာကာရဉာဏံ၁၊

၁။ သစ္စာဉာဏ်။ ။"တဏှာကြောင့်အပ်သော တေဘူမက (စိတ် ၉၀တသိတ် ရုပ်)တရားသည် ဒုက္ခသစ္စာတည်း"ဟု ဒုက္ခသစ္စာကို(အခြားသစ္စာတို့နှင့် မရောအောင် ပိုင်းခြား၍)သိတတ်သော ဉာဏ်သည် သစ္စဉာဏ် မည်၏။ ဤ သစ္စဉာဏ်သည် လောကီ အခိုက်၌လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ မဂ်ခဏ၌လည်း (မဂ်ကိစ္စ ၄-ချက်တွင် ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းဟူသော) ပရိဇာနနကိစ္စအားဖြင့်လည်း သိနိုင်သည်။

တဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာရှိသော ဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ဒွါဒသဝတ္ထုကုံ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော တည်ရာဝတ္ထုရှိသော။ ဉာဏံ၊ သည်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဉာဏ်တည်း။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အတ္ထနုံ။ ဒွါဒသဝတ္ထုကံ၊ သော။ တံ၊ ထိုဉာဏ်သည်။ (လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာသည်။) သစေ(ဟောတိ)၊ အုံ။ (တနည်း) တံ၊ ထို လောကုတ္တရာဉာဏ်သည်။ ဒွါဒသဝတ္ထုကံ၊ သည်။ သစေ(ဟောတိ။ [ဤသို့ ၂-နည်းပေးဖို့ရန် ဋီကာ၌ ဖွင့်ထားသည်။] စေ သတိ။) ဒွါဒသဟိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဉာဏေဟိ၊ မဂ်ဉာဏ်တို့သည်။ ဘဝိတမ္ဘိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ စောဒေတုံ။ ဒွါဒသာတိအာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ သည်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ကေတ္တံ၊ တပါးတည်း၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ။ကေကသ္မိံ၊ တပါးတပါးမသော။ သစ္စေ၊ . သစ္စာ၌။ [ဒုက္ခ စသော သစ္စာ

ဤနည်းအတိုင်း "တဏှာလောဘသည် ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်း သမุဒယသစ္စာတည်း"ဟုရင်း, "နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာတည်း"ဟုရင်း, "မဂ်စိတ်၌ယှဉ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာတည်း"ဟုရင်း သိစေသော ဉာဏ်သည် သစ္စဉာဏ်တည်း။ ဤဉာဏ်တို့၏ လောကီစိတ်၌လည်း ဖြစ်နိုင်ပုံ, မဂ်ခဏာ၌လည်း သမุဒယသစ္စာကို ပဟာနကိစ္စအားဖြင့်, နိရောဓသစ္စာကို သစ္ဆိကရဏကိစ္စအားဖြင့်, မဂ္ဂသစ္စာကို ဘာဝနာကိစ္စအားဖြင့် သိနိုင်ပုံကိုရင်း သိပါ။

ကိစ္စဉာဏ်။ ။ဒုက္ခသစ္စာသည် ပိုင်းခြား၍ သိထိုက်သော ပရိညေယျကိစ္စ ရှိ၏။ [ပရိ-ပိုင်းခြား၍+ညေယျ-သိထိုက်သောကိစ္စ။] သမุဒယသစ္စာသည် ပယ်ထိုက်သော ပဟာတဗ္ဗကိစ္စရှိ၏။ နိရောဓသစ္စာသည် မျက်မှောက်ပြုထိုက် (မှတ်စိတ်ကောက်ခ်ရောက်စေနိုင်ရန် ပြင်လာအောင် အာရုံပြုထိုက်)သော သစ္ဆိကာတဗ္ဗကိစ္စ ရှိ၏။ [သစ္ဆိ-မျက်မှောက်+ကာတဗ္ဗ-ပြုထိုက်သော ကိစ္စ။] မဂ္ဂသစ္စာသည် မိမိစိတ်အစဉ်၌ ဖြစ်စေထိုက် [ဖြစ်အောင်ပြုထိုက်]သော ဘာဝေတဗ္ဗကိစ္စရှိ၏။ [ဘာဝေတဗ္ဗ၊ ဖြစ်စေထိုက်သော ကိစ္စ။] ဤသို့ သိသောဉာဏ်သည် ကိစ္စဉာဏ်တည်း။

ကတဉာဏ်။ ။သဒ္ဓါထုံးစံအားဖြင့် ကကခ၌ တ-ပစ္စည်းသည် "ပြုအပ်ပြီ=ပြု၍ပြီးပြီ"ဟူသော ပြီးစီးခြင်း အတိတ်အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် မဂ်ဖိုလ်ရပြီးသော အခါ "ငါသည် ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီဟုရင်း, သမุဒယသစ္စာတဏှာလောဘကို ပယ်အပ်ပြီ(ပယ်၍ပြီးပြီ)ဟုရင်း, နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ(မျက်မှောက်ပြုပြီးပြီ)ဟုရင်း, မဂ္ဂသစ္စာကို မိမိစိတ်၌ ဖြစ်စေအပ်ပြီ(ဖြစ်စေပြီးပြီ)ဟုရင်း"သိသော ဉာဏ်ကို ကတဉာဏ်ဟု ခေါ်သည်။ [ဤဉာဏ် ၃-ပါးကို ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ် ပါဠိတော်နှင့်တွဲ၍ သိပါ။]

ဒွါဒသဝတ္ထုက။ ။သစ္စာ ၄-ပါးတွင် တပါးတပါး၌ ဤသို့ သစ္စဉာဏ်, ကိစ္စဉာဏ်, ကတဉာဏ်ဟု ဉာဏ် ၃-ပါးစီ ရှိသောကြောင့် "ဒွါဒသဝတ္ထုကံ ဉာဏံ"ဟု ဆိုသည်။ ဤဉာဏ်တို့၏ ရှေနောက်ဖြစ်ပုံ, မဂ်ခဏာ၌ ဖြစ်နိုင်ပုံကို ဦးထား၌ ပြထားသည်။

၄-ပါးကို ဆိုသည်။] သစ္စညာဏကိစ္စညာဏကတညာဏာနံ၊ သစ္စဉာဏ်, ကိစ္စ ဉာဏ်, ကတဉာဏ်တို့၏။ ဝိသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဉာဏနာနတ္တံ၊ ဉာဏ်တို့၏ ထူးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ(ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။

ဒ္ဒါဒသသောတာပတ္တိမဂ္ဂါတိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ နနု ဝုတ္တံ ဘဂဝတာတိ၊ အစရှိသော။ သုတ္တံ၊ သုတ်သည်။ ပုဗ္ဗဘာဂပရဘာဂေဟိ၊ ရှေအဖို့၌ ဖြစ်သောဉာဏ်, နောက်အဖို့၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ဉာဏနာနတ္တံ၊ ဉာဏ်တို့၏ ထူးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ အရိယမဂ်၏။ ဒ္ဒါဒသဉာဏတံ၊ တဆယ့် နှစ်ပါးသော ဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ နု(ဒီပေတိ)၊ မဟုတ်။ တသ္မာ အသာမဏ်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

ဝိသတိမော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

စတုတ္ထပဏ္ဏာသကော၊ သည်။ သမတ္တော၊ ပြီ။

ဝိသတိမဝဂ်ပြီးပြီ၊ စတုတ္ထပဏ္ဏာသက ပြီးပြီ။

၂၁-ဒေဝပိသတိမဇ္ဈိမ

၁-သာသနကထာ အဖွင့်

၈၇၈။ ဣဒါနိ သာသနကထာ နာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ ထိုသာသနကထာ၌။ တိဿော၊ ဥ-ပါးကုန်သော။ သင်္ဂီတိယော၊ သံဂါယနာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သာသနံ၊ သာသနာကို။ နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်အောင်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ [သံဂါယနာတင်ခြင်းကို သာသနာကို အသစ်ဖြစ်အောင်ပြုခြင်းဟု ပရဝါဒီက ယူသည်။] (ဟေ၊ အကြောင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနံ၊ ကို။ နဝံ၊ အောင်။ ကရောတိ၊ ပြုနိုင်၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သာသနံ၊ ကို။ နဝံ၊ အောင်။ ကာတုံ၊ ၄ါ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ယေသံ လဒ္ဓိ။ ပေ ။ ဣတရဿ၊ သတိပဋ္ဌာနာတိအာဒီ၊ ကို။(ဝုတ္တံ-ဌ် စပ်။) သာသနံ နာမ၊ သာသနာမည်သည်။ သတိပဋ္ဌာနာဒယော၊ သတိပဋ္ဌာန် အစရှိကုန်သော။ အရိယာဓမ္မာ စေဝ၊ အရိယတရားတို့သည်ရင်း။ [ပဋ္ဌိပတ္တိသာသနာနှင့် ပဋိဝေဓသာသနာကို ရည်ရွယ်ဟန် တူသည်။] ကုသလာဒီနံ၊ ကုသိုလ်အစရှိသော တရားတို့ကို။ ဒေသနာ စ၊ ဟောပြောခြင်းရင်းတည်း။ [ပဋ္ဌိယတ္တိသာသနာကို ရည်ရွယ်ရန်ကုသည်။] တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင်။ [တတ္ထ ယေသံ-ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိသော်လည်း "ယေ"ဟု ရှိသော ရှေးနိဿယပါဠိသာ ကောင်း၏။] ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ယေ သတိပဋ္ဌာနာဒယော၊ အကြောင် သတိပဋ္ဌာန် အစရှိသော တရားတို့သည်။ (သန္ဓိ) တေ၊ ထို သတိပဋ္ဌာန် အစရှိသော တရားတို့ကို။ ဌပေတ္တာ၊ ၍။ အညေသံ၊ ဘုရားဟော သတိပဋ္ဌာန်မှ တပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာဒီနံ၊ သတိပဋ္ဌာန် အစရှိသည်တို့ကို။ ကရဏေန ဝါ၊ ပြုခြင်းအားဖြင့်သော်ရင်း။ အကုသလာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ကုသလာဒီဘာဝကရဏေန ဝါ၊ ကုသိုလ် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့်သော်ရင်း။ သာသနံ၊ ကို။ နဝံ၊ အောင်။ ကတံ နာမ၊ ပြုအပ်သည်မည်သည်။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ တံ၊ ထိုသာသနာကို၊ ဝေါ၊ ဤသို့အသစ်ဖြစ်အောင်။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ ကတံ ကိံ၊ ပြုအပ်သလော၊ ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ (ယော၊ သည်။ ဝေါ၊ ဤသို့ သာသနာကို အသစ်ဖြစ်အောင်။ ကရောတိ၊ ပြုနိုင်၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ လော။

၀၂၊ သို့မဟုတ်။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ သာသနာကို အသစ်ဖြစ်အောင်။ ကာတုံ၊ ၄၂၊ လဗ္ဘာ၊ ရနိုင်သင့်လာ။ ဣတိ၊ သို့။ တီသုပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပုစ္ဆာသု၊ တို့ဘို့။ စောဒနတ္ထံ ၀ုတ္တံ။ သေသံ။ ပေ။ နိယျာတိ၊ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သာသနကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဒ္ဒိတာ။)

၂-အ၀ိ၀ိတ္တကထာ အဖွင့်

ရ ၇၉-၇၇၀။ ဣဒါနိ အ၀ိ၀ိတ္တကထာ နာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ၊ ထိုအ၀ိ-၀ိတ္တကထာ၌။ ယသ္မာ ပဋိလဿ၊ အကြောင်းပဋိလိုလ်၏။ ယော ဓမ္မော၊ အကြောင်းတရားသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်တည်း။ သော၊ ထို ပဋိလိုလ်သည်။ တေန၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော တရားမှ။ အ၀ိ၀ိတ္တော နာမ၊ မကင်းဆိတ်သည် မည်၏။ ဣဒံ ဣဒံ၊ ဤဆုံးဖြတ်ကြောင်း စကားသည်။ သကသမယေ၊ မိမိဟူသော သကဝါဒီတို့၏ အယူ၌။ သန္ဓိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်း စကားတည်း။ ပန၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနေန၊ သည်။ တေ၀ါတုကာ၊ ကာမ,ရူပ, အရူပ အားဖြင့် သုံးပါးသော ဓာတ်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ အပရိညာတာ၊ ပိုင်းခြားရ၍ မသိအပ်ကုန်သေး။ တသ္မာ။ သော၊ ထိုပုထုဇဉ် ပဋိလိုလ်သည်။ ကေဝ္ဌေ ယေ ဝ၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌ပင်။ သဗ္ဗေဟိ ပိ၊ ဆလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၀ါတုကေဟိ၊ ကာမ,ရူပ,အရူပ ဟူသော သုံးပါးသောဓာတ်တို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့မှ။ အ၀ိ၀ိတ္တော၊ မကင်းဆိတ်။ (သူတို့သန္တာန် ရှိနေသေး၏—ဟူလို။) ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ။ ပ။ ဣတရဿ။ ဖဿောဟိတိအာဒိ၊ ကို။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဖဿာဒိနံ၊ ဖဿ အစရှိသော တရားတို့၏။ ကေဝ္ဌေ၊ ၌။ ပ ၀ တ္တိ ဒေါသဒဿနတ္ထံ။ ဖြစ်ခြင်း၏ အပြစ်ကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (သကဝါဒီနာ။) ဝုတ္တံ၊ သမ္ဘတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေ ဝ၊ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အ၀ိ၀ိတ္တကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဒ္ဒိတာ။)

၁၀-သညောဇနကထာ အဖွင့်

ရ ၇၁-၇ ၂။ ဣဒါနိ သညောဇနကထာ နာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ၊ ထို သညောဇနကထာ၌။ ယသ္မာ။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပဋိလိုလ်သည်။ သမ္ဘံ၊ သော။ ဗုဒ္ဓ၀ိသယံ၊ ဘုရားရှင်၏အရာတော်ကို။ န ဇာနာတိ၊ မသိနိုင်။ တသ္မာ။ တသ၊ ထို ရဟန္တာပဋိလိုလ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘုရားရှင်၏ အရာတော်၌။ အ၀ိဇ္ဇာ၀ိစိ-ကိစ္ဆာဟိ၊ အ၀ိဇ္ဇာ ၀ိစိကိစ္ဆာတို့သည်။ အပ္ပဟီနာဟိ၊ မပယ်အပ်ကုန်သေး သည်။ ဘ၀ိတမ္ဘံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ သညောဃ၊ ဤသို့သော မှတ်ထင်ခြင်းဖြင့်။

ကိဋ္ဌိ၊ အ၍ကြီးသော။ သညောဇနံ၊ သံယောဇဉ်ကို။ အပ္ပဟာယ၊ မပယ်မူ၍။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေး။ ဣတရသ။

အတ္ထိ ကိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတိအာဒီ၊ ကို။ အရဟတော၊ ၏။ သမ္ဘသံယော-ဇနပ္ပဟာန ဒဿနတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ခြင်းကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (သကဝါဒီနာ။) ဗုတ္တံ၊ ဘဗ္ဗ ဗုဒ္ဓဝိသယန္တိ ပဋိဇာနယေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ ၂-ပါး အပေါင်းခဲ့။ အရဟတော၊ ၏။ သမ္ဘညုတညာဏာဘာ-ဝေန၊ သမ္ဘညုတာညာဏ်တော်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (သကဝါဒီနာ။) ပဋိသေ-ဓေါ၊ ကို။ ကတော၊ အဝိဇ္ဇာဝိစိကိစ္ဆာနံ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟာနေန၊ မပယ်ခြင်းကြောင့်။ (ပဋိသေဓော။) နု (ကတော)၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ ကား။ ဣတရော၊ သည်။ တေသံ၊ ထို အဝိဇ္ဇာ ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ်တို့ကို။ [သံယောဇဉ်ကို ငဲ့၍ နဗုဒ္ဓလိုင် ထားဟန်တူသည်။ အဝိဇ္ဇာ, ဝိစိကိစ္ဆာကို ငဲ့လျှင် တာသံဟု ရှိရမည်။] အပ္ပဟီနတံ၊ မပယ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ တေန ဟိ တေ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓိ ၊ မိမိအယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ သာ၊ ထိုဝည်စေ-အပ်သော အယူသည်။ ပေ။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သညောဇနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၁-ဣဒ္ဓိကထာ အဲဖင့်

၈၈၃-၈၈၄။ ဣဒါနိ ဣဒ္ဓိကထာ နာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ၊ ထိုဣဒ္ဓိကထာ၌။ သော ဣဒ္ဓိ နာမ၊ ဤ တန်ခိုးမည်သည်။ ကတ္ထစိ၊ အ၍ကြီးအရာ၌။ ဣဗ္ဘတိ၊ ပြီးစီး၏။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ နု ဣဗ္ဘတိ၊ မပြီးစီး။ အနိစ္စာဒီနံ၊ အနိစ္စ အစရှိသည်တို့ကို။ နိစ္စာဒိကရဏေ၊ နိစ္စ အစရှိသည်တို့ကို ပြုခြင်းဌာ။ ဧကန္တေနေဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်ပင်။ နု ဣဗ္ဘတိ၊ မပြီးစီး။ ပန၊ အနွယ ကား။ သဘာဝ-သန္တတိ ၊ သဘောတူသော အစဉ်ကို။ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ၊ ပြန်လည်စေ၍။ ဝါ၊ ပြောင်းလဲ၍။ ဝိသဘာဝသန္တတိကရဏေ ဝါ၊ သဘောမတူသော အစဉ်ကို ပြုခြင်းဌာ၏ ။ သဘာဝသန္တတိဝသေနေဝ၊ သဘောတူသောအစဉ်၏ အစွမ်း-ဖြင့်ပင်။ စိရတရပ္ပဝတ္တနေ ဝါ၊ ကြာမြင့်စွာ ဖြစ်စေခြင်းဌာ၏ ။ ယေသံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ တေသံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပုညာဒီနိ၊ ကောင်းမှုအစရှိကုန်သော။ ကာရဏာနိ၊ အကြောင်းတို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ ဣဗ္ဘတိ၊ ၏။ (ကိသ္မိံ ဝိယ၊ အာဃယ်ခဲ့ကဲ့သို့နည်း။) ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ပါနီယဿ၊ သောက်ရေကို။ သပ္ပိခီရာဒီကရဏေ ဝိယ၊ ဃရောပတ် နို့ရည် အစရှိသည်တို့ကို ပြုခြင်းဌာ

ကဲ့သို့ရင်း။ [ဤကား သဘာဝသန္တာန်တို့ကို ပြောင်းလဲ၍ ဝိသဘာဝသန္တာန်တို့ ဖြစ်အောင်ပြုခြင်း၌ ဥပမာတည်း။] မဟာဓာတုနိဒါနေ၊ မျှားစွာဓာတု ဓာတ်တော်တို့ကို ဌာပနာခြင်း၌။ (ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဝယ် ဌာပနာခြင်း၌။) ဒီပါဒီနံ၊ ဆီမီးတို့ကို။ စိရသန္တာနပွဝတ္တနေ ဝိယ စ၊ ကြာမြင့်စွာသောအစဉ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၌ကဲ့သို့ ရင်းတည်း။ [ဤကား အရှင်မဟာကဿပ၏ စိရသန္တာန ဖြစ်အောင်ပြုခြင်း၌ ဥပမာတည်း။] ဣတိ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ သကသမယေ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော သကဝါဒီတို့၏ အယူ၌။ သန္ဓိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်း စကားတည်း။

ပန၊ ဆက်။ အာယသ္မာ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော၊ အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆသည်။ ရညော၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏။ ပါသာဒံ၊ ပြာသာဒ်ကို။ သုဝဏ္ဏန္တေ ဝ၊ ရွှေဖြစ်စေသတည်းဟူ၍သာ။ ယံ အဓိမုစ္စိ၊ အကြင် နှလုံးသွင်းပြီ။ တံ၊ ထို နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ အဓိပ္ပါယ ဣဒ္ဓိ၊ အလို အတိုင်းပြီးစီးသော တန်ခိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ။ပေ။သကဝါဒီဿ။ တတ္ထ၊ ထိုအတ္ထိ အဓိပ္ပါယ ဣဒ္ဓိအစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ အဓိပ္ပါယဣဒ္ဓိတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယံ၊ အလိုအားလျော်စွာ။ ဣဒ္ဓိ၊ ပြီးစီးသောတန်ခိုးသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိသလော။) ယထာဓိပ္ပါယံ၊ အလိုအားလျော်စွာ။ ဣဒ္ဓိ၊ ပြီးစီးသော တန်ခိုးသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ အဇ္ဈာ၊ နက်။ အာမန္တာတိ၊ အစရှိသော။ လဒ္ဓိမဇ္ဈေ၊ အယူမျှ၌။ ဌတ္ဝာ၊ ၍။ ပဋိညာ၊ ဝန်ခံခြင်းသည်။ ပရဝါဒိဿ၊ အထ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ အနိစ္စာဒီနံ၊ အနိစ္စ အစရှိသည်တို့၏။ နိစ္စာဒီတာယ၊ နိစ္စအစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနုယုဇ္ဇိတုံ၊ ဖမ်းစီစစ်ခြင်းငှါ။ နိစ္စာပဏ္ဏာရကွာ ဟောန္တု[1]တိအာဒိ အာဟ၊ သောသမယ်တွင် ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနေ၊ မိမိအယူကို တည်စေခြင်း၌။ သုဝဏ္ဏော ဝ ပနာသိတိ၊ ကား။ ရညော၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏။ ပုညုပန္နိဿဝယန၊ ကောင်းမှု၏ အားကြီးသော မိုရာအကြောင်းကြောင့်။ (သုဝဏ္ဏော၊ ရွှေသည်။) အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၁။ အဓိပ္ပါယံ ဣဒ္ဓိ။ ။သံဝဏ္ဏေတမ္ပ သံဝဏ္ဏနာ ၂-မျိုးလုံး၌ ပါဠိတမျိုးတည်းသာ စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။ ထိုသို့ မရှိသင့်။ သီဟိုဠ်မှ၌ "အဓိပ္ပါယံ ဣဒ္ဓိ"ဟု သံဝဏ္ဏနာ ရှိ၏။ ထိုအဓိပ္ပါယံကိုပင် "ယထာဓိပ္ပါယံ"ဟု ထပ်ဖွင့်ဟန် တူသည်။ ထို့ကြောင့် သီဟိုဠ်မှအတိုင်း သံဝဏ္ဏနာ၌ "အဓိပ္ပါယံ ဣဒ္ဓိ"ဟု ရှိလျှင် တော်သေး၏။ သို့သော် ဋီကာ၌ကား "အတ္ထိ အဓိပ္ပါယ ဣဒ္ဓိတိ အဓိပ္ပါယဝသေန ဣဒ္ဓိနတော အဓိပ္ပါယောတိ ဧဝံ နာမိကာ ဣဒ္ဓိ အတ္ထိတိ အတ္ထော"ဟု ဖွင့်ထား၏။ ထိုအဖွင့်သည် အဋ္ဌကထာကို ဖွင့်ခြင်း မဟုတ်။ ပါဠိတော်၌ရှိသော အဓိပ္ပါယ ဣဒ္ဓိကို ဖွင့်ခြင်းတည်း။ ထိုဋီကာအတိုင်း "အဓိပ္ပါယ ဣဒ္ဓိ၊ အဓိပ္ပါယမည်သော တန်ခိုးသည်"ဟု ပေးရလိမ့်မည်။

ကေဝလ်၊ မင်း၏ ကောင်းမှုမဖက် သက်သက်။ ထေရသ၊ ရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆ ထေရ်၏။ အဓိပ္ပါယေနေဝ၊ အလိုကြောင့်သာ။ နု (အာသီ)၊ ပြီးသည် မဟုတ်။ တသ္မာ။ တေ၊ ဤ သုဝဏ္ဏာ စ ပနာသီ အစရှိသော စကားသည်။ အသာဓကံ၊ သာဓက မမြောက်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဣဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၂-ဗုဒ္ဓကထာ အဖွင့်

၇၇၅။ ဣဒါနိ ဗုဒ္ဓကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဗုဒ္ဓကထာ၌။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုထိုအခါ၌။ သရီရဝေမတ္တတံ၊ ကိုယ်တော်၏ မတူသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလင်း။ အာယုဝေမတ္တတံ၊ အသက်တော်၏ မတူသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလင်း။ ပဘာဝေမတ္တတံ စ၊ ရောင်ခြည်တော်၏ မတူသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလင်း။ ဌပေတွာ၊ ထားမူ။ သေသေဟိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ၊ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်တို့ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ ဗုဒ္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဟီနာတိရေ-ကတာ နာမ၊ ယုတ်လျော့ကုန်သည်၏အဖြစ်, သံသယနှင့်ကုန်သည်၏ အဖြစ် မည်သည်။ နတ္ထိ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း။ ဃယသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ အဝီသေသေနေဝ၊ အထူးမမ သာမညအားဖြင့်သာ။ (ကာယ အထူး စသည် မပါပဲသာ။) (ဟီနာတိရေကတာ၊ သည်။) အတ္ထိ။ ဣတိ လဒ္ဓိ။ ဝေ။ ဣတရသာ။ အထ နံ။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ၊ ဘုရားရှင်၏ဂုဏ်တော်တို့ဖြင့်။ အနုယုဇ္ဇိတုံ၊ မေးစီစစ်ခြင်းငှါ။ သတိပဋ္ဌာနတောတိအာဒီ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ ကေသံ၊ ထို သတိပဋ္ဌာန် အစရှိသော တရားတော်တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားဖြင့်။ ဟီနာတိရေကတံ၊ ကို။ အပဿန္တော(ဟုတ္တာ)။ ပဋိက္ခိပတိ ယေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဗုဒ္ဓကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၃-သမ္ဘဒီသာကထာ အဖွင့်

၇၇၆။ ဣဒါနိ သမ္ဘဒီသာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုလမ္ဘဒီသာ ကထာ၌။ စဟ္ဗသု၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ဒီသာသု၊ အရပ်တို့ဝင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အရပ်ဝင်း။ ဥဂ္ဂရိ၊ အထက်အရပ်ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်၌။ လောကဓာတုသန္ဓိဝေသံ၊ ဧလောကဓာတ်၏ စုဝေးတည်ရာ နေခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) [ရှေးနိဿယ၌ လောကဓာတုသန္ဓိဝေသံ·ဟု ရှိ၏။ လောကဓာတုသန္ဓိဝေသော·ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်။] သမ္ဘလောကဓာတ္မသု

စ၊ အလုံးစုံသော လောကဓာတ်တို့၌လည်း။ ဗုဒ္ဓေ၊ သည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ဝိဂတပ္ပသိပ္ပံ၊ အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ ကြံစည်ခြင်းကြောင်း အတတ်ကို။ [“ဝိဂတပ္ပသိဒ္ဓံ၊ အဃုဃုး အပြားပြား ကြံစည်ခြင်းကြောင့် ပြီးသော အယူကို”ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည် ထင်သည်။] ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ သမ္ဘဒီသာသု၊ အလုံးစုံသော အရုပ်မျက်နှာတို့၌။ ဗုဒ္ဓ၊ တို့သည်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်တော်မူကြကုန်၏။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရသာ။

ပုရတ္ထိမာယာတိ၊ အစရှိသည်ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ (သမာနော။) သက္ကမုနိ၊ သာကီနွယ်ဖွား ဂေါတမြတ်စွာဘုရားကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဗ္ဗေ (သမာနော)။ လဒ္ဓိ၀သေန၊ မိမိအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အညလောကဓာတုယံ၊ အခြားသော လောကဓာတ်၌။ ဌိတံ၊ တည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ကိံ နာဂမာ သော ဘဂ၀ါတိအာဒိ၊ ကို။ တုံ၊ သင် ပရ၀ါဒီသည်။ သစေ ဇာနာတိ၊ အကယ်၍ သိအုံ့။ (၉၀ သတိ။) နုံ၊ ထိုဘုရား ရှင်ကို။ နာဂမာဒီ၀သေန၊ အမည်တော်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကထေဟိ၊ ပြောစမ်းပါလော။ ဣတိ ဧတာဒနုတ္တံ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဤကပ်၍ ဆောင်ကြောင်း နည်းအားဖြင့်။ သမ္ဘတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ အတ္ထော ဂ၀ေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမ္ဘဒီသာကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၄-ဓမ္မကထာ အဖွင့်

ဂ၀ဂ-ဂ၀၀။ ဣဒါနိ ဓမ္မကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မကထာ၌။ ယသ္မာ။ ရူပါဒယော၊ ရူပ် အစရှိသော တရားတို့သည်။ ရူပါဒိသဘာ၀ေန၊ ရူပ် အစရှိသည်တို့၏ ဘ၀ောအားဖြင့်။ နိယတာ၊ မြဲကုန်၏။ တံ သဘာ၀ံ၊ ထို ရူပ် အစရှိသည်တို့၏ သဘောကို။ န ဝိဇဟန္တိ၊ မစွန့်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သမ္ဘဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိယတာ၊ မိမိ၏ သဘောအားဖြင့် မြဲကုန်၏။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရသာ။ အထ နုံ။ ဟေ၊ ထို့ရူပ် အစရှိသော တရား တို့သည်။ နိယတာ၊ မိမိတို့၏ သဘောအားဖြင့် မြဲကုန်သည်။ သစေ(ဟောန္တိ။ ၉၀ သတိ။) မိစ္ဆတ္တနိယတာ ၀ါ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတတို့သော်လည်း။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန် ရာ၏။ သမ္မတ္တနိယတာ ၀ါ[1]၊ သမ္မတ္တနိယတတို့သော်လည်း။(သိယုံ။)ဣတောဝ၊ ဤ မိစ္ဆတ္တနိယတ, သမ္မတ္တနိယတတို့မှ။ အညော၊ အခြားသော။ နိယာမော

၁။ မိစ္ဆတ္တ သမ္မတ္တနိယတာ။ ။ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့၏ ရှုပ္ပန စသော သဘော အားဖြင့် မြဲကြသည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်၏။ သို့သော် “နိယတ”ဟု ဘုရားဟောတော် မမူ။ နိယတဖြစ်လျှင်လည်း မိစ္ဆတ္တ, သမ္မတ္တ တမျိုးမျိုးတွင် ပါ၀င်ရ၏။ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ နိယတာ”ဟူသော အယူသည် မမှန်သောကြောင့် သကဝါဒီက စစ်ဆေးရသည်။

နာမ၊ မြဲသောတရားမည်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ စောဒေတုံ မိစ္ဆတ္တနိယတာတိ-အာဒိ အာဟ။ တတ္ထ၊ ထိ မိစ္ဆတ္တနိယတာ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ပဋိညာ စ၊ ဝန်ခံခြင်းသည်ရင်း။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ ပယ်ခြင်းသည်ရင်း။ ပရဝါဒီဿ၊ ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်း ပယ်ခြင်းတည်း။

ရူပံ ရူပဗ္ဗေနာတိအာဒိ၊ ကိုယ်။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) [အာဒိ-ဖြင့် ဝေဒနာမှစ၍ ဝိညာဏံ ဝိညာဏဗ္ဗေန-တိုင်အောင် ယူပါ။] ယေန အတ္ထေန၊ အကြောင်း ရှုပ္ပန စသော အနက်သတ္တိအားဖြင့်။ နိယတာတိ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည် မြဲကုန်၏ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ပရဝါဒီဆိုး၏။ တဿ၊ ထို ရှုပ္ပန စသော အနက်သတ္တိ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ၎။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ တတြ၊ ထို ရူပံ ရူပဗ္ဗေန အစရှိသော စောဒနာစကားရပ်၌။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ ရူပံ ရူပဗ္ဗေန နိယတန္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ (ဝတ္တမ္ပိ-၌ စပ်။) ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ ရူပမေव၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည်သာတည်း။ ဝေဒနာဒိသဘာဝံ၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၏ သဘောရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုအားဖြင့်။ ဝတ္တမ္ပိ၊ ဆိုထိုက်၏။ ဣဇတာ၊ ဤအလိုမှ။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နု ဝတ္တမ္ပိ၊ မဆိုထိုက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဣတိ အဓိပ္ပါယေန ဝတ္တမ္ပိ၊ နည်း။ ဣဇတာ အညထာ နု ဝတ္တမ္ပိ၊ နည်း။) ရူပဗ္ဗတော၊ ရူပ်၏ အနက်ဖြစ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမှ။ အညဿ၊ အခြားသော။ ရူပဿ၊

၁။ ယေနတ္ထေန နိယတာတိ။ ။ရှုပ္ပနအနက် အနုတာဝန အနက် စသော ခန္ဓာ ၅-ပါး၏ အနက်သတ္တိကို "ယေနတ္ထေန"ဟု ဆိုသည်။ နိယတာတိကား "သဗ္ဗေ ဓမ္မာ နိယတာ"မှ နိယတာတည်း။ ထို့ကြောင့် ဝဟုဝုစ် ရှိရသည်။

၂။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန ဝတ္တမ္ပိ။ ။"ရူပံ ရူပဗ္ဗေန"ဟု ဝိတတ်မတူပဲ ပါဠိတော်၌ ဆိုထားသော်လည်း "ရူပဗ္ဗေန"ကို နိယတံ၌ အတိန္ဓဝိဒသသနစပ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ရူပံ အရန္ဓင့် ရူပဗ္ဗ ဟရသည့် ရုပ်တရားနှည်း ရ၏။ ထို့ကြောင့် "ရူပံ ရူပဗ္ဗေန နိယတံ"ဟူသော စကားသည် "ရူပံ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သည် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည်သာ"ဟု ဆိုအပ်သော စကားနှင့် အဓိပ္ပါယ်တူပင် ဖြစ်၏။ [ရူပမေဝ-၌ ဧဝ-ဖြင့် "နု ဝေဒနာဒိသဘာဝံ"ဟု ဝန်ခံသည်။ နု ဝေဒနာဒိသဘာဝံ သည် ရူပ်နှင့် အရတူ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ် ဖြစ်သကဲ့သို့ (တနည်း-ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ် ရှေ့ရှိသော အသဟတ္ထိ ဖြစ်သကဲ့သို့) ရူပမေဝ-၌လည်း အသဟတ္ထိတဒ္ဓိတ်ဟု မှတ်ပါ။]

၃။ ဣဇတာ အညထာ နု ဝတ္တမ္ပိ။ ။ရူပနှင့် ရူပဗ္ဗတို့၏ အရတူသော အခြင်းအရာကို "ဣဇတာ"ဟု ဆို၍ အရ မတူသော အခြင်းအရာကို "အညထာ"ဟု ဆိုသည်။ ကသ္မာ-ဖြင့် "ဣတိ အဓိပ္ပါယေန ဝတ္တမ္ပိ၊ ဣဇတာ အညထာ နု ဝတ္တမ္ပိ" ဟူသော အနှယ ဗျတိရေကဝါကျကို ယူ၍ ပုစ္ဆာထုတ်သည်။ "ရူပဗ္ဗတော အညထ ရူပဿ အဘာဝေါ၊ ရူပသဘာဝေါ ဟိ" စသည်တို့ကား ရူပနှင့် ရူပဗ္ဗတို့ အရတူပုံကို ပြသော အဖြေစကားတို့တည်း။

ရုပ်၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဣတိ အဓိပ္ပါယေန ဝတ္ထုမ္ဘံ, ဣတောအညထာ နဝတ္ထုမ္ဘံ၊ မဆိုထိုက်။) ဟိ၊ ခဲ့။ ရူပသဘာဝေါ၊ ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည်။ ရူပဒ္ဓော၊ ရူပဒ္ဓတည်း။ ရူပသဘာဝေါ စ၊ ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ဟူသည်လည်း။ ရူပမေव၊ ရုပ်ပင်တည်း။ ရူပတော၊ ရုပ်မှ။ အညော၊ အခြားသော သဘောသည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ ပန၊ ထိုသို့ ရုပ်မှတပါး အခြားဟာ ရူပဒ္ဓ မရှိပါသော်လည်း။ အယ၊ ထိုရုပ်၏။ ဝေဒနာဒီဟိ၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့မှ။ နာနတ္တသညာပနတ္ထံ?၊ မတူထူးခြား ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ သေ ဝေါဟာရော?၊

၁။ ရူပသဘာဝေါ ဟိ။ ။[ရှေ့စကားကို တိုက်ရိုက် အကျယ်မခဲ့သောကြောင့် ဒဋ္ဌိကရဏကြောင့်လိုက်ပါသည်။] ရှေ့စကားကို ခိုင်မြဲအောင် ပြုရာ၌ "ရူပသဘာဝေါ ရူပဒ္ဓော ။ပေ။ နဲ ရူပတော အညော"ဟု ရုပ်မှ တပါးသော ရူပဒ္ဓ၏ မရှိခြင်းကိုသာ ပြု၍ မူလ အဖြေဖြစ်သော ရူပဒ္ဓမှ တပါးသော ရုပ်၏ မရှိခြင်းကို အဘယ့်ကြောင့် မပြုပါသနည်း–ဟု မေးဖွယ် ရှိ၏။ အဖြေကား ရုပ်မှ တပါးသော ရူပဒ္ဓ၏ မရှိခြင်းကို ပြလိုက်လျှင် ရူပဒ္ဓမှ တပါးသော ရုပ်၏ မရှိခြင်းကိုလည်း အတ္ထာပန္နနည်းအားဖြင့် ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ရူပဒ္ဓမှ တပါးသော ရုပ်၏ မရှိခြင်းကို သီးခြား မပြတော့။

ဋီကာ။ ။တတ္ထ ရူပတော အညဿ ရူပဒ္ဓဿ အဘာဝေ ဒဿိတေ ရူပဒ္ဓတော အညဿ ရူပဿ အဘာဝေါ ဒဿိတော ယေဝ နာမ ဟောတိတိ တမေव ရူပတော အညဿရူပဒ္ဓဿ အဘာဝံ ဒဿေန္တော ရူပသဘာဝေါ ဟိတိအာဒိ မာဟ။[ဒဿိတော ယေဝ ဟောတိ, အတ္ထတော အာပန္နတ္တာ–အနု။ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကျရောက်သည်ကို အတ္ထာပန္နနည်းဟု ခေါ်သည်။]

၂။ ဝေဒနာဒီဟိ ပနဿ ။ ပေ ။ ဟောတိတိ။ ။ရုပ်တရားနှင့် ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် အရတူပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် "ရူပသဘာဝ–ရုပ်၏+သဘော" "ရူပဒ္ဓ–ရုပ်၏+အနက်သဘော"ဟု ရုပ်နှင့် သဘောတို့ ကွဲပြားသကဲ့သို့ အခေါ်အဝေါ် ဖြစ်ရသနည်း။ ဤသို့ မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့် "ဝေဒနာ–ဒီဟိ ပနဿ"စသည်ကို မိန့်။ ရုပ်၏ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့မှ တူ ထူးခြားပုံကို သိစေခြင်း အကျိုးငှါ "ရုပ်၏+သဘော၊ ရုပ်၏+အနက်"ဟု ရူပနှင့် သဘာဝကို ကွဲပြားသကဲ့သို့ အခေါ်အဝေါ် ဖြစ်သည်။[ဝေါဟာရော ဟောတိတိ ကျမှ ဣတိဖြင့် တတြာယံ အဓိပ္ပါယောကို ပြန်၍ အုပ်ပါ။]

၃။ နာနတ္တသညာပနတ္ထံ။ ။အဋ္ဌကထာစာအုပ်တို့၌ "နာနတ္တပညာပနတ္ထံ" ဟု တွေ့ရ၏။ ဋီကာစာအုပ်၌ "နာနာတ္တသညာပနတ္ထံ"ဟု တွေ့ရ၏။ အခေါ်အဝေါ် နာမည်သညာကို သိစေခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် "သညာပန"ဟု ရှိသော ပါဠိသာ အမှန်တည်း။

၄။ ဧသ ဝေါဟာရော။ ။ရူပဿ+ သဘာဝေါ ရူပသဘာဝေါ၊ ရူပဿ + အဒ္ဓော ရူပဒ္ဓောတိ ဧဝံ အညတ္ထံ ဂဟေတ္တာ ဝိယ ပဝတ္တော ရူပသဘာဝဝေါဟာရော, ရူပဒ္ဓဝေါဟာရော ဝါ။–ဋီကာ။ [ဤ၌ ရူပဿနှင့် သဘာဝဿည် အရ မကွဲပါပဲ

ဤ ရူပသဘာဝ ရူပဋ္ဌ ဟူသော အဓေါ်အဝေါ်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ(အယံ အဓိပ္ပါယော)။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရူပ်ဇ် ရူပဋ္ဌမှ တမျိုးတခြားမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [တသ္မာတိ ရူပသ ရူပဋ္ဌေန အနညတ္တာ။—ဌ်။ ရှေ့ဌ် ဆိုအပ်ပြီး စကားကို ချုံးရှိ စွဲသည်။] ရူပံ ရူပဋ္ဌေန နိယတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တေန၊ ဆိုသော ပရဝါဒီသည်။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ နိယတံ၊ မြဲ၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ။ နိယတဋ္ဌ နာမ၊ နိယတမည်သည်လည်း။ မိစ္ဆတ္တနိယတံ ဝါ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတသည်သော် လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သမ္မတ္တနိယတံ ဝါ၊ သမ္မတ္တနိယတသည်သော် လည်း။ သိယာ၊ ရာ၏။ ဣတော၊ ဤ မိစ္ဆတ္တနိယတ သမ္မတ္တနိယတမှ။ အညော၊ အခြားသော။ နိယာမော နာမ၊ မြဲသော တရားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [စာအုပ်တို့၌ "နတ္ထိတိ"ဟု ရှိ၏။] ဣတိ ပိုဟန်တူသည်။ ရှေးနိဿယ၌ ကား "ဣတိ(အယံ)၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း"ဟု ထည့်ပေးသည်။] အထ၊ ထိုသို့ မိစ္ဆတ္တနိယတ သမ္မတ္တနိယတမှတပါး အခြားနိယာမ မရှိပါ ပဲလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနာတိ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အတ္ထန္တရဝသေန၊ မိစ္ဆတ္တနိယတ သမ္မတ္တနိယတမှ တပါးသော အနက်၏ အစွမ်းကြောင့်။ (ပဋ္ဌာနာတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ခဲ့။ ရူပံ ရူပဋ္ဌေန နိယတန္တိ ဇော်ထား ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ ရူပမေဝ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသည်သာတည်း။ ဝေဒနာဒိသဘာဝံ၊ ဝေဒနာ အစ ရှိသည်တို့၏ ခံစားခြင်း အစရှိသော သဘောရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အတ္ထတည်း။ (အတ္ထန္တရ·ဟူသော အတ္ထတည်း။) တသ္မာ။ ပဋ္ဌာနာတိ၊ ၏။

အဘေဒဘေဒဋ္ဌပစာရအားဖြင့် အရ ကွဲသကဲ့သို့ သမ္မန်=သမ္မန္ဓိ၌ ဆိုခြင်းကို "အညတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိယ"ဟု ဆိုသည်။ "ရူပသ+အဌော ရူပဋ္ဌော"ဌ်လည်း နည်းတူ။] ဤ၌ "ရူပသ+အဌော ရူပဋ္ဌော"ဟု ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်ဖွင့်ပုံကို ကြည့်၍ "ရူပဋ္ဌ–ရုပ်၏ အနက် ဖြစ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော"ဟု ပေးရသည်။

၁။ ကသ္မာ ပဋ္ဌာနာတိ။ ။မိစ္ဆတ္တနိယတ, သမ္မတ္တနိယတမှတပါး အခြား သော နိယာမတရား မရှိလျှင် "ရူပံ ရူပဋ္ဌေန နိယတံ–လော"ဟု မေးရာ၌ အဘယ် ကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံရသနည်း။ ရူပ၏ နိယတအဖြစ်သည် မိစ္ဆတ္တနိယတ လည်း မဟုတ်, သမ္မတ္တနိယတလည်း မဟုတ်ဝါတကား–ဟူလို။

၂။ အတ္ထန္တရဝသေန။ ။"အန္တရ–မိစ္ဆတ္တနိယတ အနက်, သမ္မတ္တနိယတ အနက်မှ တပါးသော+အတ္ထ–ရုပ်သည် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသည်သာ"ဟူသော အနက်။ ထို အနက်နှင့်စပ်၍ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံရသည်။ [ရူပံ ရူပဋ္ဌေန နိယတန္တိ ဇော်ထား ဟိ"စသည်ကား အတ္ထန္တရဝသေန၏ ဒဋ္ဌဝါကျတည်း။]

ပန္၊ ဆက်။ ဣတောဝါ ဣမိ ရူပံ ရူပမေဝ ဟူသော အနက်မှု။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ အသ၊ ထိုရူပ်၏။ နိယတတ္တံ၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဣကြောင့်။ ပန္၊ တဖန်။ ဝါ၊ ထပ်၍။ တေနေဝ-နယေနေဝ၊ ထိုနည်းဖြင့်ပင်။ [“နိယတဉ္စ နာမ မိစ္ဆတ္တနိယတံ ဝါ သိယာ။ပေ။ အညော နိယာမော နာမ နတ္ထိ”ဟူသော နည်းဖြင့်ပင်။] စောဒေတုံ၊ ဌာ။ မိစ္ဆတ္တနိယတန္တိအာဒိ အာဟ။ တံ သမ္ဘံ၊ ထို အလုံးစုံသော စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဟေန ဟိ ရူပန္တိ၊ အစုရှိသော။ လဒ္ဓိပိ၊ သည်လည်း။ အယောနိယော အပ္ပတိဋ္ဌာပိတ္တာ အပ္ပတိဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဓမ္မကထာ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၅-ကမ္မကထာ အဖွင့်

ဂဂ၉။ ဣဒါနိ ကမ္မကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မကထာ၌။ ယသ္မာ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာဒီနိ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ အစရှိသော ကံတို့သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဋ္ဌာဒီဟိ၊/ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။နိယတာ၊ မြဲကုန်၏။ တသ္မာ၊ သင်္ဘမ္ဘ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာ၊ ကံတို့သည်။ နိယတာ၊ မြဲကုန်၏။ [“သင်္ဘာနိ ကမ္မာနိ နိယတာနိ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဏ္ဍ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မ ။ပေ။ နိယတန္တိ ဣတော၊ ဟူသော ဤပါဋ်၌။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဋ္ဌမေဝ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ-ဝေဒနီယ၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောရှိသည်သာ/ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စက္ခအတ္တဘောဝ၌ပင်။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒါတုံ၊ ဌာ။ သစေ သဏ္ဌာတိ၊ အုံ့။ (ဝေ သတိ။ ဝိပါကံ၊ ကို။) ဒေတိ၊ ၏။ (ဝိပါကံ ဒါတုံ) နောစေ (သဏ္ဌာတိ)၊ အုံ့။ အဟောသိကမ္မံ နာမ၊ အဟောသိကံမည်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိညာ သဏာ ဝါဒီသု။ ပန္၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံသည်။ မိစ္ဆတ္တ ။ပေ။ ဝဏ္ဏေန၊ မိစ္ဆတ္တနိယတ,သမ္မတ္တနိယတတို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနိယတ မေဝ၊ အနိယတသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ သမ္ဘံ၊ အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် ဓမ္မကထာ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကမ္မကထာ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

ကေဝိသတိမော၊ ဩ။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

ကေဝိသတိမဝဂ် ပြီး၏။

၂၂–ဗာဝိသတိမဝဂ္ဂ

၁–ပရိနိဗ္ဗာနကထာ အဖွင့်

၇၉၂။ ဣဒါနိ ပရိနိဗ္ဗာနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာန-ကထာဌ။ ယသ္မာ။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ သမ္ဗညုဝိသယေ၊ သမ္ဗညုဘုရား ရှင်၏အရာတော်ဌ။ အပ္ပဟီနသံယောဇနော၀၊ မပယ်အပ်သော သံယောဇဉ် ရှိသည်သာ။ (ဟုတ္တာ။) ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ တသ္မာ။ ကိဉ္စိ၊ အ-ဆျှိသော။ သံယောဇနံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊ မပယ်စွန့်မူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဿ။ တတ္ထ၊ ဤ ပရိနိဗ္ဗာနကထာဌ။ သေသံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် သညောဇနကထာဌ။ ဝုတ္တနယမေ၀။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပရိနိဗ္ဗာနကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂။ကုသလစိတ္တကထာ အဖွင့်

ကုသလစိတ္တကထာ

၇၉၄–၇၉၅။ ဣဒါနိ ကုသလစိတ္တကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုကုသလစိတ္တကထာဌ။ ယသ္မာ။ အရဟာ၊ သည်။ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တော၊ သတိ၏ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ (ဟုတ္တာ။) ပရိနိဗ္ဗာယန္တော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၊ ခါနီးသည်။ (သမာနော)ပိ၊ သော်လည်း။ သတော၊ အမှတ်ရသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ (ဟုတ္တာ)၀၊ ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ တသ္မာ။ ကုသလစိတ္တော၊ ကုသိုလ်စိတ် ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ။) ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ၏။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အထ၊ ဌာ။ နံ၊ ကို။ ယသ္မာ။ ကုသလစိတ္တော နာမ၊ ကုသိုလ်စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် မည်သည်။ ပုညာ ။ပေ။ ၀သေန၊ ပုညာဘိသင်္ခါရကို ပြုစီမံခြင်း အစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ။ တေန အတ္ထေန၊ (ပုညာဘိသင်္ခါရကို ပြုစီမံခြင်း အစရှိသော) ထိုအနက်ဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ဌ။ အရဟာ ။ပေ။ သင်္ခါရန္တိအာဒိ အာဟ။ သေသမေတ္ထ ။ ပေ ။ နိဿာတိ။ သတော သမ္ပဇာနောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဇ၀နက္ခဏေ၊ ပရိနိဗ္ဗာနစိတ် အတွင်း၀ယ် ဇော ခဏဌ။ ကိရိယသတိသမ္ပဇညာနံ၊ ကြိယာဖြစ်သော သတိသမ္ပဇညတို့၏။ ၀သေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အသမ္မောဟမရဏဒီပနတ္ထံ၊ မတွေ့မ၀ေ သေခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ကုသလစိတ္ထ-ဒီပနတ္ထံ။ ကုသိုလ်စိတ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ နဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ တသ္မာ အသာ၀ကံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကုသလစိတ္တကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃-အာနေဉ္ဇကထာ အဖွင့်

၈၉၆။ ဣဒါနိ အာနေဉ္ဇကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအာနေဉ္ဇ ကထာ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စတုတ္ထဈာနေ၊ စတုတ္ထဈာန်၌။ ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ (ဟုတ္တာ၊) ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတ္တာ၊ မှတ်ထင်၍။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာနေဉ္ဇေ၊ အာနေဉ္ဇ ဖြစ်သော စတုတ္ထဈာန်၌။ ဌိတော၊ တည်သည်။ (ဟုတ္တာ၊) ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ။ပေ။ဣတရဿ။ ပကတိစိတ္တေတိ၊ ကား။ ဘဝင်္ဂစိတ္တေ၊ ဘဝင်စိတ်၌။ (ဌိတော ပရိနိဗ္ဗာယတိ နနု-၌ စပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သညိနော၊ သညာရှိကုန်သော။ [အသညသတ္တ-ကို ပယ်လိုရှိ သညိနော-ဟု ဆိုသည်။] သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဘဝင်္ဂစိတ္တေ၊ ဘဝင်စိတ်၌။ ဌတ္တာ၊ တည်၍။ ဘဝင်္ဂပရိယောသာနေန၊ ဘဝင်၏ အဆုံးဖြစ်သော စုတိစိတ္တေန၊ စုတိစိတ်ဖြင့်။ ကာလံ၊ သေချိန်ကို။ ကရောန္တိ။ ဣတိ ဣမိနာ အတ္ထေန၊ ဤသို့သော အနက်သဘောဖြင့်။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ စောဒေတုံ။ ဝေ၊ ဤသို့။ နနု အရဟာ ပကတိစိတ္တေ ဌိတော ပရိနိဗ္ဗာယတိ-ဟူ၍။ အာဟ၊ သကဝါဒီ ဆိုပြီ။ တတ္ထ၊ ထို နနု အရဟာ ပကတိစိတ္တေန အစရှိသော စကား ရပ်၌။ စတုဝေါကာရ ဘဝေ၊ စတုဝေါကာရဘဝ၌။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပကတိစိတ္တမ္ပိ၊ ပကတိစိတ်သည်လည်း။ အာနေဉ်၊ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသောစိတ်သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အယံ ပဠော၊ ဤပြဿနာကို။ ပဋ္ဌဝေါကာရ-ဘဝဝသေန၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓရော၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ တသ္မာ။ နော စ ဝတ ရေ ဝတ္တေတေ-ဟူ၍။ (သကဝါဒီ၊) အာဟ။ တတ္ထ၊ ဤ အာနေဉ္ဇကထာ၌။ ဣဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အာနေဉ္ဇကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၄-ဓမ္မာဘိသမယကထာ အဖွင့်

၈၉၇။ ဣဒါနိ ဓမ္မာဘိသမယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ၌။ အတီတဘဝေ၊ အတိတ်ဘဝ၌။ ဃောတဘဝန်း၊ ဃောတဘဝန် ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ အမိ၏ဝမ်း၌။ ဝသိတ္တာ၊ ပဋိသန္ဓေ နေပြီး၍။ နိက္ခန္တံ၊ ထွက်လာသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ တွေ့ရ၍။ ဂဗ္ဘသေယျာယ၊ အမိဝမ်း၌ ကိန်းခြင်းဖြင့်။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ။ပေ။ဣတရဿ။ အထ နံ။ တတ္ထ၊ ထိုအမိဝမ်းဝယ် ကိန်းခြင်း၌။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်။ ယဒိ အတ္ထိ။ (ဝေ သတ္တိ။)

ဓမ္မာဘိသမယဿာ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မဒေသနာဒီဟိ၊ တရားဟောခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။ ဘဝိတမ္ပိ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ စောဒေတုံ အတ္ထိ ဂဗ္ဘသေယျာယ ဓမ္မဒေသနာတိအာဒိ အာဟ။

သုတ္တဿာတိအာဒိ၊ ကိုယ်ဘဝဂ်ဝါရုံ၊ ဘဝင်၏ အလှည့်အကြိမ်ကို။ သန္ဓာယ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ ခဲ့၊ ဂဗ္ဘသေယျာယ၊ အမိဝမ်းဝယ် ကိန်းရာအခါ၌။ ယေဘုယ္ယေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဘဝဂ်မေဝ၊ ဘဝင်သည်သာ။ ပဝတ္တတိ။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ သတ္တော၊ သည်။ (အသမ္ဘဝေနော နာမ ဟောတိ-၌ စပ်။) ကိရိယမယပ္ပဝတ္တာဘာဝေါ။ ကိုယ်အမှုအရာ, နှုတ်အမှုအရာကို ဖြစ်စေတတ်သော ဇောစိတ်ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သုတ္တော၊ အိပ်ပျော်သူသည်ရင်း။ ဘာဝနာနုယောဂဿ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်မှု၏။ အဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ ပမတ္တော၊ မေ့လျော့သူသည်ရင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂါဟကာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်းတတ်ကုန်သော။ သတိသမ္ပဇညာနံ၊ သတိသမ္ပဇဉ်တို့၏။ အဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသူသည်ရင်း။ အသမ္ဘဝေနော နာမ၊ အသမ္ဘဝနမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာရူပဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အသမ္ဘဝနဓမ္မ၏။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးတွင်း၍သိခြင်းသည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိနိုင်ပါအံ့နည်း။ - ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဓမ္မာဘိသမယတထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-၇။ တိသောပိ ကထာ အဖွင့်

၇၉၇–၉၀၀။ ဣဒါနိ တိသောပိ ကထာ နာမ ဟောန္တိ။ တတ္ထ၊ ထိုတိသောပိ ကထာ၌။ အစိရဇာတာနံ၊ မကြာမြင့်သော ဖွားရာကာလ ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ဖွားပြီး၍ မကြာမြင့်ကုန်သော။ သောတပန္နာနံ၊ သောတာပန်တို့၏။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကိုရင်း။ သုပ္ပဝါသာယ၊ သုပ္ပဝါသာ မည်သော။ ဥပါသိကာယ၊ ဥပါသိကာမ၏။ သတ္တဝဿိကံ၊ ခုနစ်နှစ်ရှိသော။ ဂဗ္ဘံ စ၊ ကိုယ်ဝန်သူငယ်ကိုရင်း။ (အရှင်သီဝလိအလောင်း ကိုယ်ဝန်သူငယ်။) ဒီသ္စ၊ ၍။ ဂဗ္ဘသေယျာယ၊ အမိဝမ်းဝယ် ကိန်းရာအခါ၌။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ သုပိနေ၊ အိပ်မက်၌ အာကာသဂမနာဒီနိ၊ ကောင်းကင်သို့ ပျံသွားခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ဒိသ္စ၊ ၍။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ စ၊ ရင်း။ [အိပ်မက်၌ ကောင်းကင်သို့ သွားနိုင်

ခြင်း အစရှိသည်ကို အာဘိညာဉ်ရ၍ သွားနိုင်သည်ဟု ယူသည်။] တတ္ထ၊ ထို အိပ်မက်မက်ရာအခါ ၂၌။ အရဟတ္တမဂ္ဂတို့၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဆိုင်း။ ဣဒေါပိ၊ ဤ တိသောပိ ကထာ၌လည်း။ ယေသံ လဒ္ဓိယော ။ပေ။ဣတရဿ။ ဣတ္ထ၊ ဤ တိသောပိ ကထာ၌။ သေသံ၊ သည်။ ပုရိမတထာသဒိသမေव၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော ဓမ္မာဘိသမယကထာနှင့် တူသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

တိသောပိ ကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၈-အဗျာကတကထာ အဖွင့်

၉၀၁–၉၀၂။ ဣဒါနိ အဗျာကတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အဗျာကတကထာ၌။ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုတို့။ သော စေတနာ၊ ဤ စေတနာ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ စ' ထိုစေတနာသည်လည်း။ အဗ္ဗောဟာရိကာ၊ အာပတ်၏ အင်္ဂါဟု ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းကို မထိုက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ သုပိနဝတ္ထု၊ ဖြစ်သော အိပ်မက် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အိပ်မက် မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမ္ဘံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတတည်း၊ ဣတိ ယေသံ ।ပေ။ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ।ပေ။ နိယျာတိ။

သုပိနဝတ္ထု စိတ္တံ အဗ္ဗောဟာရိကန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ အာပတ္တိ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ။ (အာပတ်၏ အင်္ဂါဟု မဆိုလောက်-ဟု ဟောတော်မူအပ်ပြီ။) ဟိ၊ မူန်။ သုပိနဝတ္ထု၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန၊ သူ့အသက်ကို သတ်ရသည်ဟု အိပ်မက် မက်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အကုသလစိတ္တံ၊ အကုသိုလ်စိတ်သည်။ ကိဉ္စာပိ ပဝတ္ထတိ၊ အကယ်၍တား ဖြစ်ပါပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဝတ္ထုဝိကောပနံ၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း အစရှိသော ဝတ္ထုကို ဖျက်ဆီး ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တတ္ထ၊ ထို အိပ်မက်၌။ အာပတ္တိ ကို။ ပညပေတုံ၊ ပညတ်ခြင်းငှါ။ နဿ သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထို အိပ်မက်၌ဖြစ်သော အကုသိုလ်စိတ်သည်။ အဗ္ဗောဟာရိကံ၊ အာပတ်၏ အင်္ဂါဟု ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းကို မထိုက်။ အဗျာကတတ္တာ၊ အဗျာကတ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အဗ္ဗောဟာရိကံ၊ သည်။) နဲ့ မဟုတ်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ [အဗျာကတစိတ် မဟုတ်, ဘဝင်အစဉ်၏ အကြားဌ၌ဖြစ်သော အကုသိုလ်စိတ်သာ။]

အဗျာကတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉-အာသေ၀နုပစ္စယကထာ အဖွင့်

၉၀၃–၉၀၅။ ဣဒါနိ အာသေ၀နုပစ္စယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဣဒ္ဓိ။ ယသ္မာ။ သဇ္ဇ၊ ကုန်သော။ မ္ဟာ၊ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့သည်။ ခဏိကာ၊ ခဏဒ္ဓိ ယှဉ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တခဏသာ ရှိကုန်၏။ ကောစိ၊ တစုံ တခုသော။ မုဟုတ္တမ္ပိ၊ တမုဟုတ်မျှလည်း။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ အာသေ၀နုပစ္စယံ၊ အာသေ၀နုပစ္စည်းကို။ အာသေ၀တိ နာမ၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်စေသော တရား မည်သည်။ နု၊ မရှိ။ တသ္မာ။ ကာစိ၊ တစုံတခုသော။ [ပါဠိတော်၌ ကာစိ-ဟု ရှိသည်။] အာသေ၀နုပစ္စယတာ၊ အာသေ၀နုပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ။ အာသေ၀နုပစ္စယတာယ၊ အာသေ၀နုပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော တရားသည်။ နု အတ္ထိ။ ဣတိ ဃယသ် လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ အထ နံ။ သုတ္တ၀သေန၊ ပါဠိတော်သုတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပညာပေတုံ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းငှါ။ နနု ။ပေ။ ပါဏာတိပါ ဣတောတိ-အာဒိ၊ ကို။ (သက ၀ါဒိနာ။) အာဘာတ်၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထို သုတ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေ ၀ ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အာသေ၀နုပစ္စယကထာ ၀ဏ္ဏနာ၊ ကာ။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၁၀-ခဏိကကထာ အဖွင့်

၉၀၆–၉၀၇။ ဣဒါနိ ခဏိကကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ခဏိက ကထာ၌။ ယသ္မာ။ သမ္ဘသခ်ိတမ္ဘာ၊ အလုံးစုံသော ,သခ်ိတ တရားတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ တသ္မာ။ ကေစိတ္တက္ခဏိ ,ာ ,ယော ၀ ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏ ရှိကုန်သည်သာ။ ဟိ၊ မူန်။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စ၏ အဖြစ်သည်။ သမာနာယ၊ တူလသော်။ ကေ၊ ၊ တပါးသော တရားသည်။ လဟုံ၊ လျင်မြန်စွာ။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ [စိတ်တရားကို ရည်ရွယ်သည်။] ကေ၊ ၊ တပါးသော တရားသည်။ စိရေန၊ ကြာမြင့်မှ (ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။) [ရုပ်တရားကို ရည်ရွယ်သည်။] ဣတိ၊ သို့။ ဣဒ္ဓေ၊ ဤ အချို့တရား၏ လျင်စွာ ပျက်၍ အချို့တရား၏ ကြာမြင့်မှ ပျက်ရာ၌။ နိယာမော၊ မြဲသော သဘောသည်။ ကော၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ ယော သံ ။ ပေ ။ ဣတရဿ။ စိတ္တေ မဟာ၀ယ၀ိတိအာဒီသု[1]၊

---

[1] ။ စိတ္တေ မဟာ၀ယ၀ီ ။ ။"စိတ္တေ မဟာ၀ယ၀ီ သဏ္ဌာတိ"ဟု ဆိုသော ကြောင့် စိတ်ပေါ်၌ (စိတ်အတွင်း၌) "မဟာ၀ယ၀ီမြေကြီး တည်သလော"ဟု မေး သကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ အမှန်အားဖြင့်ကား စိတ္တက္ခဏတိုင်း စိတ္တက္ခဏတိုင်း၌ မဟာ၀ယ၀ီ စသည်တို့လည်း ထို စိတ္တက္ခဏမျှသာ တည်ကြသလော ဟု မေးလိုရင်းဖြစ်သည်။ [ယဒိ သဗ္ဗေ သခ်ိတမ္ဘာ သမာနက္ခဏာ၊ တထာ သတိ အရူ၀သန္တတိယာ ၀ိယ ရူ၀သန္တတိ-

အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ တေသံ၊ ထိုပထဝီ အစရှိသည်တို့၏။ တထာ၊ ထို စိတ္တကွဏ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဏ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်းကို။ အပဿန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်၊) ပဋ္ဌိကွိပတိ။

စက္ခာယတနန္တိအာဒိ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ ၌ စပ်။) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခတ တရားတို့သည်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာ၊ ကုန်သည်။ ယဒိ ဘဝေယျုံ၊ အုံ့။ (ဧဝံ သတိ။) စက္ခာယတနာဒီနိ၊ စက္ခာယတန အစရှိသော ရုပ်တို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော စိတ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ ယောဇ၊ တက္ခ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္မာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဇ္ဈေယျုံ၊ ချုပ်ကုန်ရာသလော။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ။ (သကဝါဒိနာ ဝုတ္တံ။) ပန၊ ကား။ ဣဘရော၊ သည်။ အန္တော-မာတုကုစ္ဆိဂတာသု၊ အမိဝမ်း၏ အတွင်းသို့ရောက်သော သတ္တဝါ၏။ ဝိညာ-ဏုပ္ပတ္တိ၊ ဝိညာဉ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိကွိပတိ။ ပဝတ္တိ၊ ပဝတ္တိအခါကို။ [ရှေးနိဿယ၌ ပဝတ္တိ ဟု ရှိသည်။ ပဋ္ဌိသန္ဓေတည်ပြီးနောက် ပဝတ္တိ ဟုသာ ခေါ်ရိုးရှိသည်။ "ပဝတ္တ"ဟု ခေါ်ရိုး မရှိ။] သန္ဓာယ လဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိဇာနာတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေव။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ တေန ဟိ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဝဒတိ-၌ စပ်။) ယသ္မာ။ နိစ္စာ၊ နိစ္စတို့သည်။ နု ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ရုစိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ တံ၊ ထို အကြောင်းသည်။ အဝုတ္တသဒ္ဒိသမေဝ၊ မဆိုအပ်သော အကြောင်းနှင့်တူသည်သာ။ [နိစ္စာ နု ဟောန္တိ ဟူသော အကြောင်းပြသည် ဧကစိတ္တက္ခဏ၏ အကြောင်းပြ မဟုတ်သောကြောင့် အကြောင်းကို မဆိုပဲ ထားခြင်းနှင့်အတူပင် ဖြစ်သည်။–ဟူလို။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ခဏိကကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

ဗာဝီသတိမော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

ဗာဝီသတိမဝဂ် ပြီးပြီ။

ယာဝိ အနုန္တရာဒိဝစ္စယေန ဝိဓိနာ ပဝတ္တိ သိယာ၊ နု စေတံ ဘတ္ထိ၊ ယဒိ သိယာ၊ စိတ္တက္ခဏော စိတ္တက္ခဏော ပထဝီအာဒိနံ ဥပ္ပါဒနိရောဓေဟိ ဘုဝိတဗ္ဗန္တိ။–အနု။]

၂၃-တေဝိသတိမဝဂ္ဂ

၁-ကောဓိပွါယကထာ အဖွင့်

၉၀၈။ ဣဒါနိ ကောဓိပွါယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ကော-ဓိပွါယကထာဘ္ဓိ။ ကာရဏညေန၊ သနားခြင်းဟူသော။ ကေန၊ ရုဂါဓိပွါယမ္မ တပါးသော။ အဓိဂ္ဂါယေန ဝါ၊ အလိုအားဖြင့်မူလည်း။ ကောဓိပွါယော၊ တခုသော အလိုရှိသော။ (မေထုနော-ဘ္ဓိ စပ်။) သံသာရေ၊ သံသရာ၌။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဘဝိဿာမ၊ ဖြစ်လိုကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣတ္ထိယာ၊ နှင့်။ သမ္ဘ, ဗုဒ္ဓပူဇာဒီနိ၊ ဘုရားကို ပူဇော်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဏိဓိဝသေန ဝါ၊ ဆုတောင်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ အာသာ၊ ထို မေထုန်၏။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်းသော။ အဓိပွါယော၊ အလိုသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောဓိပွါယော၊ ယ မည်၏။ ဒ္ဒိန္ဒမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဇနာနံ၊ မိန်းမယောကျ်ားတို့၏။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကောဓိပွါယော၊ ရုဂါဓိပွါယမ္ဘ တပါးသော အလိုရှိသော။ ဝါ၊ တပေါင်း

---

[1] ၁။ ကောဓိပွါယ။ ။"ကာရဏညေန ဝါ ။ပေ။ ကောဓိပွါယော။" မိန်းမယောကျ်ားတို့ မေထုန်မှီဝဲရာ၌ ရာဂ တည်းဟူသော အလိုဆန္ဒမှာ ရိုးရာဖြစ်၍ "ကော-ဓိပွါယ"ဟု အထူးပြောဖွယ် မလို။ ဤနေရာ၌ ရုဂါဓိပွါယမ္ဘတပါး အခြား အလိုအားဖြင့် မှီဝဲခြင်းကိုသာ "ကောဓိပွါယ"ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "ရုဂါ-ဓိပွါယတော အညာဓိပွါ(ယော ဝါ"ဟု ကေအတွက် အညအနက်ကို ဖွင့်သည်။ ထို အည ဟူသည် သနားခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် "ကာရဏညေန ဝါ"ဟု ကောဓိပွါယကို သရုပ်ဖော်သည်။

ဆက်ဦးအုံ-မာတုဂါမက "သူ့ကို မကြိုက်လျှင် သတ်သေလိုက်မည်"ဟု ပြောသောကြောင့် သူ၏ အသက်ကို ကယ်ဆယ်ခြင်းအကျိုးငှါ ကရုဏာဓိပွါယဖြင့် သူ့အလိုကို ဖြည့်ရခြင်းတည်း။ [အယဉ္စ နယော ဣတ္ထိယာ ဇီဝိတရက္ခဏတ္ထံ ကာရဏညေန မနောရထံ ပူရေန္တသ ဟောဓ်သတ္ထသ သံဝရဝိနာသော နဟောတိတိ ဝေဝါဒိနံ ပရဝါဒိ သန္ဓာယ ဝုတ္တော။-အနု။]

[2] ပဏိဓိဝသေန။ ။သံသရာ၌ အတူတကွ ဖြစ်ဖို့ရန် ဆုတောင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် မေထုန်မှီဝဲခြင်းသည် "ပဏိဓိဝသေန ကောဓိပွါယ"တည်း။ ဤနည်းခ်ဉ် ကား ကေ-သဒ္ဒါသည် ကေတော အနက်ကို ဟော၏။ [ကော အဓိပွါယောတိ တ္ထေ ကေတောဘာဝေ ကေ-သဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော -ဋီက ။]ပုတ္တမုခေဿနာဓိပွါယောပိ (သား၏ မျက်နှာကို မြင်လိုခြင်း, သားရလိုခြင်းကြောင့် မှီဝဲခြင်းသည်လည်း) တ္ထေ၀ (ဤ ပဏိဓာနာဓိပွါယ-ခ်ဉ်ပင်) သင်္ဂဟံ ဂတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။-အနု။

တည်းဖြစ်လိုခြင်းဟူသော အလိုရှိကောဟု။ မေထုနော ဓမ္မော၊ မေထုန်အကျင့်ကို။ ပဋိသေဓိတမ္ပေါ၊ မှီဝဲထိုက်၏။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဿ။ သေသမေတ္တ။ ပေ။ နိယျာတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကောဓိပေါ်ယကထာဝဏ္ဏနာ၊သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၂-အရဟန္တဝဏ္ဏကထာ အဖွင့်

၉၀၉။ ဣဒါနိ အရဟန္တဝဏ္ဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ,ဣ။ ဣရိယာပထသမ္ပန္နေ၊ ဣရိယာပုတ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ အာကပ္ပသမ္ပန္နေ၊အသွင်အပြင်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ပါပဘိက္ခူ။ ယုတ်မာသော ရဟန်းတို့ကို။ ဒီသ္ဝာ၊ မြင်ရ၍။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝဏ္ဏေန၊ အသွင်အပြင်ဖြင့်။ အမနုဿာ၊ လူ မဟုတ်သော နတ်, ဘီလူးတို့သည်။ မေထုနံ ဓမ္မံ၊ မေထုန်အကျင့်ကို။ ပဋိသေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ ဣတိ ယေသံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရဿ။ ဣတ္ထေ၊ ဤ အရဟန္တဝဏ္ဏကထာ၌။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အရဟန္တဝဏ္ဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၃-ဣဿရိယကာမကာရိတာကထာ အဖွင့်

၉၁၀–၉၁၄။ ဣဒါနိ ဣဿရိယကာမကာရိတာကထာ နာမ ဟောတိ။ ဆဒ္ဒန္တဇာတကာဒီနိ၊ ဆဒ္ဒန္တဇာတ် အစရှိသည်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဗောဓိ-သတ္တော၊ သည်။ ဣဿရိယကာမကာရိတာဟေတု၊ စိတ်ကို အစိုးရသူ၏ အဖြစ်

၁။ ဣဿရိယ ။ဓမ။ ဓဟတု။ ။ဣဿရရဿ+ဘာ၀ေါ ဣဿရိယံ=အစိုးရသူ၏ အဖြစ်''ဟူသည် မိမိစိတ်ကို မိမိအလိုရှိတိုင်း ထားနိုင်ခြင်း ဟူသော စိတ္တိဿရိယတည်း။ [ဣဿရိယေနာတိ စိတ္တိဿရိယေန၊ ''စိတ္တိဿရိယ''ဟူ ဆိုသော်လည်း အဏိမာ-လဃိမာ စသည်၌လာသော ဝသီဘော်မြောက်သော တန်ခိုးမဟုတ်။ ဆဒ္ဒန် ဆင်မင်းဘဝ၌ မိမိစိတ်ဆန္ဒအတိုင်း အစွယ်ကိုဖြတ်၍ ပေးနိုင်ခြင်းမျိုးတည်း။ ဤသို့ အလိုအတိုင်း ပြုနိုင်ခြင်းကိုပင် ''ကာမကာရိတာ''ဟု ဆိုသည်။

မှတ်စု။ ။''ကာမကာရိကာ''ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိသော်လည်း ''ယထာဓိပ္ပေတသ ကရဏံ''ဋီကာ၌ တာ-ပစ္စည်း၏ ဘာ၀ အနက်ကိုပင် ''ကရဏံ''ဟု ဘာ၀ပစ္စည်းဖြင့် ဖွင့်သောကြောင့်ရင်း, အနုဋီကာ၌ ''ဣဿရိယကာမကာရိဘာ၀နိမိတ္တံ''ဟု တာ-ပစ္စည်းအနက်ကို ''ဘာ၀''ဟု ဖွင့်သောကြောင့်ရင်း, ''ဣဿရိယကာမကာရိတာ-ဟေတု''ပါ၌မှန် ရှိပါစေ။ [ဣဿရိယေန-စိတ်ကို အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (စိတ်ကို အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အစိုးရခြင်း ကြိယာအတွက်)+ကာမယေ-မိမိ အလိုရှိအပ်သော အမှုကို(အစွယ်ကို ဖြတ်ခြင်း စသော အမှုကို+ကာရိတာ-ပြုနိုင်သူ၏ အဖြစ်(ပြုနိုင်ခြင်း)ဟူသော+ဟေတု-အကြောင်း။]

ကြောင့် အလိုရှိတိုင်း ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိနိပါတ်၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျရောက်ရာဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်ဘဝသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်ရ၏။ ဂဗ္ဘသေယျံ၊ ကိုယ်ဝန်သူငယ်၏ ကိန်းရာ အမိဝမ်းသို့။ သြက္ကမတိ၊ သက်ဧရာက်ရ၏။ ဒုက္ခရကာရိကံ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုကျင့်အပ်သော အကျင့်ကို ပြုကျင့်မှုကို။ အကာသိ၊ ပြုရပြီ။ အမရန္ဓပ်၊ မသေကြောင်းဖြစ်သောအကျင့်ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ [အမရန္ဓပ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုပြခဲ့ပြီ။] အည်း၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သတ္ထာရံ၊ ဆရာဟူ၍။ ဥဒ္ဒိသိ၊ ညွှန်ပြပြီ။ ဣတိ ဃယသံ ။ ပေ ။ ဣတရသာ။ ဃသသံ ပဌမကထာယံ ဥတ္တာနတ္ထမေव။

ဒုတိယကထာယံ၊ ဥ။ ဣဒ္ဓိမာတိ၊ ဣဒ္ဓိမာ ဟူသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ-ဥ စပ်။) ဣဿရိယ ။ ပေ ။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ ယဒိ ဂစ္ဆေယျ၊ အမိဝမ်းဝယ် သက်ရောက်ခြင်းသို့ ရောက်အံ့။ (ဝေ သတိ။) ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာသလော။ ကမ္မဝသေန၊ ကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ နု(ဂစ္ဆေယျ)၊ မရောက်ရာသလော။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ(သကဝါဒိနာ)ဝုတ္တံ။ ပန၊ ကား။ ဣတရော၊ သည်။ ပဌမပဒေ၊ ပဌမပြဿနာ၌။ ဘာဝနာမယံ၊ ဘာဝနာမယိဒ္ဓိကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဒေ၊ ၌။ ပုညိဒ္ဓိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်သောတန်ခိုးကို။ သန္ဓာယ ပဋိစောနာတိ။ တတိယကထာယံ၊ ၌။ ဒုက္ခရကာရိကာ နာမ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုကျင့်အပ်သော အကျင့်ကို ပြုကျင့်မှု မည်သည်ကို။ ဣဿရိယ။ ပေ။ တေတု၊ ကြောင့်။ (ကရိယမာနာ၊ ပြုအပ်သော်။) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြောင့်။ တရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ထိုဘုရား

၁။ ပဌမကထာယံ စသည်။ ။"ဝိနိပါတံ ဂစ္ဆတိ"နှင့်စပ်သော ကထာကို ပဌမကထာဟုဝင်း, "ဂဗ္ဘသေယျံ ဂစ္ဆတိ"နှင့်စပ်သော ကထာကို "ဒုတိယကထာ"ဟုဝင်း, ဒုက္ခရကာရိကံ အကာသိ"နှင့်စပ်သော ကထာကို "တတိယကထာ"ဟုဝင်း, "အမရန္ဓပ် အကာသိ, အည် သတ္ထာရံ ဥဒ္ဒိသိ"နှင့်စပ်သော ကထာကို "စတုတ္ထ ကထာ"ဟုဝင်း ဆိုသည်။

၂။ ပဌမပဒေ ။ ပေ ။ ပဋိစောနာတိ။ ။"ဂဗ္ဘသေယျသို့ သက်ရာဝယ် တန်ခိုးဖြင့် သွားသလော"ဟု ပဌမမေးရာ၌ ဘာဝနာကြောင့် ဖြစ်သော အာဘိညာဉ် တန်ခိုး မဟုတ်နိုင်သောကြောင့် ပဌမပယ်၍, ဒုတိယမေးရာ၌ တောင်းမှုတန်ခိုးကို ရည်ရွယ်၍ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၃။ တတိယကထာယံ။ ။ဤကထာ၌ "ဣဿရိယကာမကာရိတာဟေတု နာမ"ဟု နာမ-သဒ္ဒါကို ရှေ့ပုဒ်နှင့် တွဲထားသော်လည်း "ဒုက္ခရကာရိကာ နာမ"ဟု နောက်ပုဒ်နှင့်တွဲ၍ အနက်ပေးဖို့ရန် ဋီကာဖွင့်၏။ "ဒုက္ခရကာရိကာ နာမ၊ ဒုက္ခရ အကျင့်ကို ပြုကျင့်ခြင်း မည်သည်ကို။ ဣဿရိယကာမကာရိတာဟေတု၊ ကြောင့်။ ကရိယမာနာ၊ ပြုကျင့်အပ်သော်၊ (ပြုကျင့်လို့ရှိလျှင်။) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မှားသော အယူကြောင့်။ ကရိယတိ၊ ပြုကျင့်အပ်၏။"ဟု အဋ္ဌကထာ၌ အနက်ပေးပါ။

အလောင်းသည်။ တံ၊ တို ဒုက္ခရုကာရိကာကို။ (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ကြောင့်။) ယဒိ ကရေယျ၊ အံ့။ (ဝေ သတိ။) သဿတာဒီနိပိ၊ သဿတ အစရှိသော အယူတို့ကိုလည်း။ ဂဏ္ဍေယျ၊ ယူရာသလော။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ သဿတော လောကောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (သကဝါဒိနာ။) ဝုတ္တံ။ စတုတ္ထ ကထာယမ္ပိ၊ ဘဋ္ဌလည်း။ ဧသေव နယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဣဿရိယကာမကာရိတာကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၇-ပတိရူပကထာ အဖွင့်

၉၁၅-၉၁၆။ ဣဒါနိ ရာဂပတိရူပကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဘဋ္ဌ။ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာယော၊ မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာတို့ကို။ သန္ဓာယ။ နု ရာဂေါ၊ ရာဂ မဟုတ်သော။ ရာဂပဘိရူပကော၊ ရာဂ၏ တူသော သဘော ရှိသော တရားသည်။ (ရာဂ၏ အတုဖြစ်သော တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။) ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း။ (လဒ္ဓိ-ဘဋ္ဌ စပ်။) ဣဿရိယကုက္ကုစ္စာနိ၊ ဣဿရ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စတို့ကို။ သန္ဓာယ။ နု ဒေါသော၊ ဒေါသ မဟုတ်သော။ ဒေါသပဘိရူပကော၊ ဒေါသ၏ တူသော သဘောရှိသော တရားသည်။ (ဒေါသ၏ အတုဖြစ်သော တရားသည်။ အတ္ထိ။) ဣတိ စ၊ ဝင်း။ ဟသိတုပ္ပါဒံ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကို။ သန္ဓာယ။ နု မောဟော၊ မောဟ မဟုတ်သော။ မောဟ-ပဘိရူပကော၊ မောဟ၏ တူသော သဘောရှိသော တရားသည်။ (မောဟ၏ အတုဖြစ်သော တရားသည်။ အတ္ထိ။) ဣတိ စ၊ ဝင်း။ ဒုမ္မဂ္ဂံနံ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် အရှိန်အစော်မဲ့သူတို့၏ အဖြစ်သို့ ရောက်အပ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့ကို။ နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ခြင်းကိုဝင်း။ ပေသလာနံ၊ သိလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့ကို။ အနုဂ္ဂဟံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကိုဝင်း။ ပါပဂရဟိတံ၊ မကောင်းမှုကို ကဲ့ရဲ့ခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်ကိုဝင်း။ ကလ္ယာဏပသံသံ၊ ကောင်းမှုကို ချီးမွမ်းခြင်းကိုဝင်း။ အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆဿ၊ အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆ၏။ ဝသလဝါဒံ၊

၁။ မေတ္တာ ။ပေ။ သန္ဓာယ။ ။"မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာတို့ကို ရည်ရွယ်၍" ဟူရာ၀ယ် "မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာတို့ကဲ့သို့"ဟု အဓိပ္ပါယ်မှတ်၀၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "မေတ္တာဒယော သန္ဓာယ မေတ္တာဒယော ဝိယ"ဟု ဖွင့်သည်။

ဆိုလိုရင်းကား--မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာသည် သတ္တ၀ါတို့အပေါ်၌ စေးကပ်ခြင်း သဘောရှိကြသော်လည်း ရာဂကဲ့သို့ တပ်မက်ခြင်း-ညစ်ညမ်းခြင်း သဘော မရှိရကား ရာဂ မဟုတ်ကြသကဲ့သို့ ထို့အတူ ရာဂ မဟုတ်သော ရာဂအတုဘရား တမျိုးရှိသေး၏-ဟု ပရ၀ါဒီတို့က ယူဆကြ၏။ ထို ရာဂအတု ဟူသည် မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ မဟုတ်သေး။ ရာဂ တမျိုးပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် "အတ္ထိ နု ရာဂေါ ရာဂပတိ-ရူပကော"ဟု သကဝါဒီ မေးသည်။

ညွှံသော အကောင်ဟု ပြောဆိုကြောင်းစကားကိုဋ္ဌ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ခေ္ဒါသကဝါဒီ၊ အရှင်ဒေဝဒတ်ကို တံတွေးစားဟု ပြောဆိုကြောင်း စကားတော်ကိုဋ္ဌ။ မောဃပုရိသဝါဒဿ၊ အလကား ယောက်ျားဟု ပြောဆိုကြောင်းစကားတော်ကိုဋ္ဌ။ သန္ဓာယ။ နု ကိလေသော[1]၊ ကိလေသာ မဟုတ်သော။ ကိလေသပတိရူပကော၊ ကိလေသာ၏ တူသော သဘောရှိသော ထရားသည်။ (ကိလေသာ၏ အတုဖြစ်သော တရားသည်။ အတ္ထိ။) ဣတိ စ၊ ဋ္ဌ။ ယော သံ လဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣတရသ္မာ။

အထ နံ။ ယသ္မာ။ ဖဿာဒိပတိရူပကာ၊ ဖဿ အစရှိသော တရားတို့၏ အတုဖြစ်ကုန်သော။ နု ဖဿာဒယော နာမ၊ ဖဿ အစရှိသည် မဟုတ်သော တရားတို့မည်သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ တသ္မာ။ ရူပါဒိပတိရူပကာ၊ ကုန်ရသော။ နု ရူပါဒယောပိ၊ ရူပ အစရှိသည် မဟုတ်သော တရားတို့မည်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ စောဒေတုံ။ အတ္ထိ နု ဖဿောတိအာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ တေသံ၊ ထို ဖဿ အစရှိသည်တို့၏ အတုဖြစ်သော တရားတို့၏။ အာဘာဝါ ပဋိက္ခိပတိ။ သမ္ဘတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေव။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပတိရူပကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၉—အပရိနိပ္ဖန္နကထာ အဖွင့်

၉၁၇—၉၁၈။ ဣဒါနိ အပရိနိပ္ဖန္နကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အပရိနိပ္ဖန္နကထာ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုက္ခမေव၊ ဒုက္ခသည်သာ။ သမ္ဘောတိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခံ(ဧ၀)၊ ဒုက္ခသည်သာ။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်လည်း တည်၏။ ဝေတိ စ၊ ပျက်လည်း ပျက်၏။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခမှ။ အညတြ၊ အခြားသော တရားသည်။ နု သမ္ဘောတိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်သည် မဟုတ်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခမှ။ (အညံ၊ အခြားသော တရားသည်။ နု နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သည်မဟုတ်။) ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဒုက္ခညေ၀၊ ဒုက္ခသစ္စာ

---

[1] နု ကိလေသော။ ။ဒုမ္မတ်ဟူ၍ဂို လ်တို့ကို နှိပ်ခြင်းသည် ဒေါသ ကိလေသာ ကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ ပေသလဟူ၍ဂို လ်တို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းကား လောဘကိလေသာကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ ဝိလိန္ဒဝစ္ဆထေရ်သည် ရှင်ဘုရင်တဝမျှားစွာ ဖြစ်လာခဲ့သောကြောင့် အထုံ ပါနေသဖြင့် သူတပါးကို "တဲ့အကောင် (ဝသလ)"ဟု ခေါ်လေ့ရှိ၏။ ဘုရားရှင်လည်း ရှင်ဒေ၀ဒတ်ကို "ခေ္ဒါသက(တံတွေးစား)"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "မောဃပုရိသ (အလကားယောက်ျား)"ဟုလည်း မိန့်တော်မူ၏။ ထို အသုံးအနှုန်းများကို ဒေါသ ကိလေသာဟု ယုံမှားဖွယ် ရှိ၏။ သို့သော် ကိုလေသာကား မဟုတ်ကြ။

သည်သာ။ ပရိနိပ္ဖန်း၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ထက်ဝန်းကျင် ပြီးစေ အပ်သော တရားတည်း။ သောသာ၊ ဒုက္ခသစ္စာမှ ကြွင်းကုန်သော။ ခန္ဓာ ။ပေ။ ဧမ္မာ၊ ခန္ဓာ အာယတန- ဓာတ် ဣန္ဒြေတရားတို့သည်။ [ဤ ပါဠိတော်၌ လာသော တရားတို့ကို ပြသည်။] အပရိနိပ္ဖန္နာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ထက်ဝန်းကျင် ပြီးစေအပ်သော တရားမဟုတ်ကုန်။ ဣတိ ယေသံ ။ပေ။ ဣတရဏာ။ အထ၊ ဌ်။ နံ၊ ကို။ ရှုပ်၊ ရှုပ်သည်။ အပရိနိပ္ဖန်း၊ ပရိနိပ္ဖန္န မဟုတ်သည်။ သစေ(ဟောတိ။ ဧကံ.သတိ။ ရှုပ်၊ ရှုပ်သည်။) အနိစ္စာဒိဘာဝံ ၊ အနိစ္စ အစရှိသော သဘောရှိသည်။ နု သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ စောဒေတုံ ရှုပ် အနိစ္စန္တိအာဒိ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ တထာရှုပ်၊ ထိုသို့ အနိစ္စာဒိသဘော ရှိသည်မဟုတ်သော။ ရှုပ်၊ ကို။ အယမ ဧန္တာ (ဟုတ္တာ) ပဋိက္ခိပတိ။

သကဝါဒီ၊ သည်။ နနု ရှုပ် အနိစ္စန္တိအာဒိဝစနေန၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ တယာ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ ဧကံ၊ တခုသော။ လဒ္ဓံ ၊ ကို။ ပဋိသေဓေတ္တာ၊ တားမြစ်ပြီး၍။ ဒုတိယံ၊ ၂-ကြိမ်မြောက်။ ပုစ္ဆနေန၊ သည်။ (ဟုတ္တာ) ဒုက္ခညေဝ ပရိနိပ္ဖန္နန္တိအာဒိ အာဟ။ အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ တမ္မိ လဒ္ဓေ ၊ ကိုလည်း။ ပဋိသေဓေတုံ၊ ဌ ။ နနု ယဒနိစ္စန္တိအာဒိ ၊ ကို။ (သကဝါဒီ)အာဟ။ တတြ၊ ထို နနု ယဒနိစ္စံ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ ကေဝလံ၊ အခြားသစ္စာမဖက် သက်သက်။ ပဌမသစ္စမေဝ၊ ပဌမသစ္စာသည်သာ။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်သေး။ ပန၊ အနေယကား။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ ဥဿုံ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ တံ၊ ထို အနိစ္စ ဖြစ်သော သင်္ခါရတရားသည်။ ဒုက္ခမေဝ၊ သာတည်း။ ရှုပဉ္စ၊ သည်လည်း။ (သင်္ခါရတွင် ပါဝင်သော ရှုပ်သည်လည်း။) (အနိစ္စံ၊ တည်း။ တသ္မာ။

၁။ နု အနိစ္စာဒိဘာဝံ။ ။နု အနိစ္စာဒိ၌ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော နု သင်္ခ်တ် နု ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ စသည်ကို ယူပါ။ အဋ္ဌကထာ၌ "အနိစ္စာဒိသဘာဝံ"ဟု ရှိသော်လည်း ဋီကာ၌ "အနိစ္စာဒိဘာဝံ"ဟု ရှိ၏။ အနိစ္စာဒိ+ဘာဝေါ+တေသောတိ အနိစ္စာဒိဘာဝံ၊ ရှေ့နှင့် အရတူအောင် နပုံလိုင်ချသည်။ [အနိစ္စာဒိကော ဘာဝေါတိ အနိစ္စသင်္ခါရပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတာဒိကော ဘာဝေါ (မ္မော ပကတိ) တေသောတိ အတ္ထော။—အနု။]

၂။ နု ဧကံ၊ ဟိ ပဌမသစ္စမေဝ ဒုက္ခံ။ ။ပါဠိတော်၌ "ဒုက္ခညေဝ ပရိနိပ္ဖန္နံ"ဟူရာဝယ် "ဒုက္ခံ အရ ဒုက္ခဝေဒနာကိုသာ ကောက်ယူရမည်"ဟု ထင်မှားဖွယ်ရှိ၏။ "နု ကေဝလံ ဟိ ပဌမသစ္စမေဝ ဒုက္ခံ"ဟု ဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် ဒုက္ခညေဝ၌ ဒုက္ခအရ ဒုက္ခဝေဒနာသာမက ဒုက္ခသစ္စာအားလုံးကို ရည်ရွယ်၍ သကဝါဒီက ပုစ္ဆာပြုကြောင်းကို ပြသည်။

တမ္မိ၂၊ ထို အနိစ္စဖြစ်သော ရူပ်သည်လည်း။ ပရိနိပ္ပန္နံ၊ ပရိနိပ္ပန္နတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပံ အပရိနိပ္ပန္န(န္တိ)၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခညေ ပရိနိပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ တံ၊ သည်။ ဝဒေသိ၊ ဆိုအံ့။ တံ၊ ထိုစကားကို။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုထိုက်။ (ဧ-ဖြင့် ရူပ်ကို ဒုက္ခမဟုတ်ဟု ကန့်ရှုရောက်သောကြောင့် ဒုက္ခညေဝဟု ဧ-ဖြင့် မဆိုထိုက်။) ဝေဒနာဒိမူလိကာသု၊ ဝေဒနာ အစရှိသော မူလရှိကုန်သော။ [မူလိကာဒီသု အာဒိ တခု ပိုဟန်တူသည်။ ရှေး နိဿယဌီလည်း မပါ။] ယောဇနာသုပိ၊ တို့ဌီလည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ပန၊ အထူးကား။ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတူသု၊ တို့ဌီ။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သေသဓမ္မာနံ၊ ကြွင်းသော တရားတို့၏။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စတို့၏ အဖြစ်ကို။ ဂဝဒီဘမ္မာ၊ ၏။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာနေဝ၊ အနိစ္စတို့ချည်းတည်း။ [ဧ-ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ ချန်ထားစရာ မရှိ—ဟူလို။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အပရိနိပ္ပန္နကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

တေဝီသတိမော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော။)

တေဝီသတိမဝဂ် ပြီး၏။

---

၁၄ တံ။ပေ၊ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ။ဤ ဝတ္တဗ္ဗေ၏ နောက်၌ "ဒုက္ခညေ ပရိနိပ္ပန္နန္တိ"ဟု တွေ့ရ၏၊ ထို ဝါကျသည် ပိုဟန်တူ၏၊ ဘာကြောင့်နည်း—တံ ဖြင့် ရှေးဝါကျ၌ရှိသော "ရူပံ အပရိပ္ပန္နံ, ဒုက္ခညေ ပရိနိပ္ပါနံ"ဟူသော ၂-ဝါကျလုံးကို စွဲရမည် ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ "တန္တိ-ဒုက္ခညေ ပရိနိပ္ပန္နံ, နု ပန ရူပဏ္ဏိ တေ"ဟု တံ အစွဲကို ပြု၏၊ အဋ္ဌကထာ၌လာသော ရှေးဝါကျ ၂-ရပ်ကိုပင် ချုံး၍ ပြခြင်းတည်း။ အနုဋီကာ၌ကား "ကေန္တိ ရူပံ အပရိနိပ္ပန္နံ ဒုက္ခညေ ပရိနိပ္ပန္နန္တိ ယဒေတံ တယာ ဝုတ္တံ တေ ဧနာ စ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ဖွင့်သည်။